

Observatorio de San Fernando
BIBLIOTECA

Núm. del Invent. 6325

Sección

Carpeta Núm.

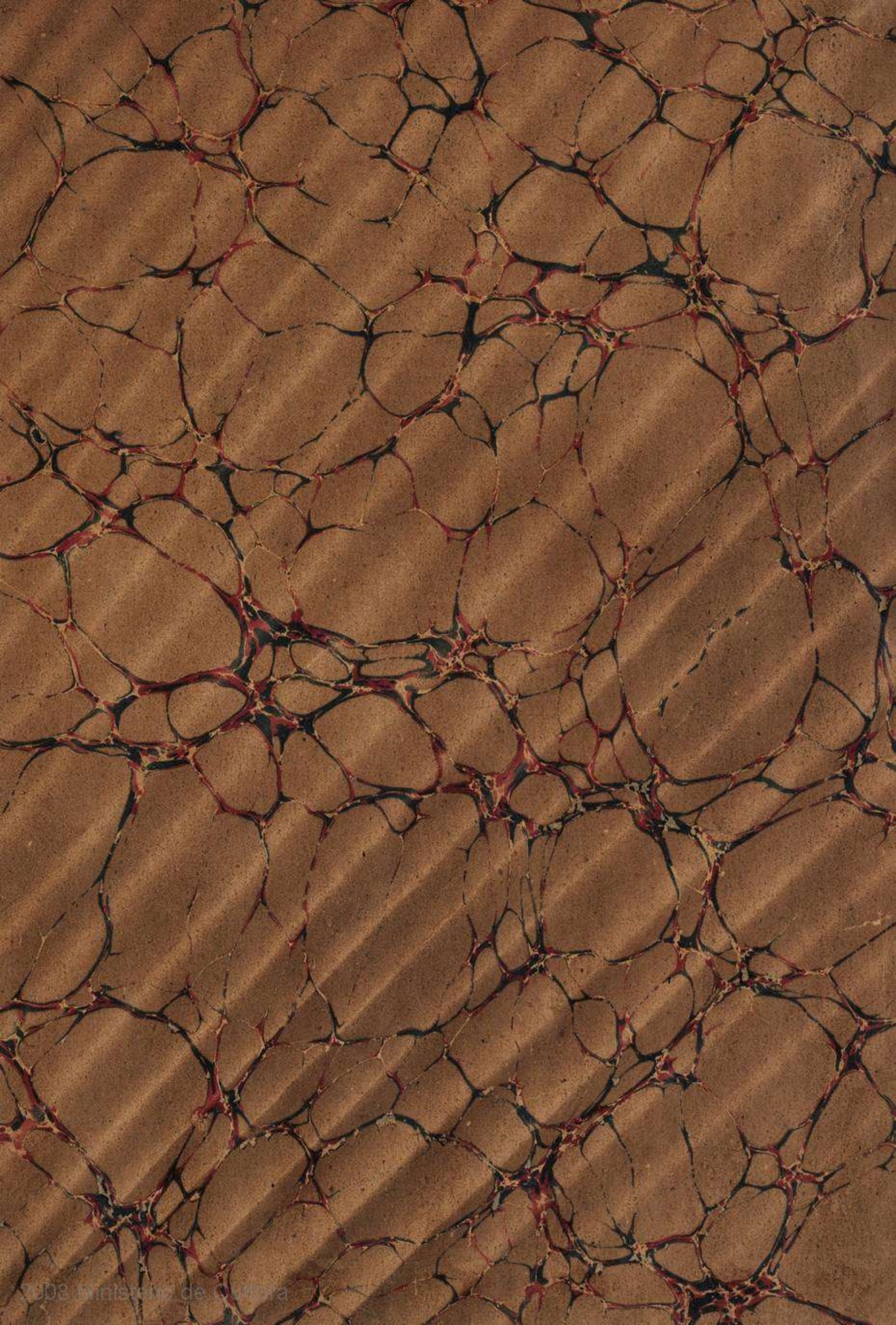
Estante Tabla

Tomo

Observatorio de Marina
BIBLIOTECA

Núm. 15.887

R'-2

CALENDARUM
MAY
OVIENSIS LANIYS

6325

CALENDARIVM ROMANVM MA

gnum, Cæsareæ maiestati dicatum, D. Ioanne
Stœffler iustingensi Mathematico
authore.

QVIRINVS LANIVS

Verstatinus filiorz illustris Florētij de Veningen
ducalis cancellarij pædagogus
lectori.

Astrigeros quisquis punctim disquirere tractus
Optat, & obliqui sidera zodiaci,
Sive etiam errorum varios expendere cursus,
Constet vt articulis noxq; diesq; suis,
Hanc adeat chartam mox, egregiamq; mathesin
Lecturus doctis omnia scripta mo dis.
Hæc etiam egroto dispensat pharmaca membro,
Hæc etiam venis tempora tuta parat,
Deniq; venturos lunę solisq; labores
Fœlix auspicijs vnica charta docet,
Hanc igitur toto chartam, doctissime, cœlo
Felicem, lector consule, disce, cole,
Semper age immensas isto pro munere grates
Stœffler Ioanni, qui dedit illud opus. Vale.

COPIA PRIVILEGII CAESARAE MAIESTATIS

MAXIMILIANVS

Diuina fauente clemētia, electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ Hungariæ Dalmatiæ Croaciæ &c. Rex, Archidux Austriae, Dux Burgundiae Brabantiae &c. Comes Palatinus &c. Honesto nostro & sacri imperij fideli nobis dilecto Iacobo Köbelio scribae municipij imperialis Oppenheim, gratiam nostram Caesaream, & omne bonum. Cum sicut honorabilis doctus noster & sacri imperij fidelis dilectus Conradus Peutinger iuris vtriusque doctor consiliarius noster, & magister scripae reipublice Augusten, tuo nomine exposuit, te cupere certum quoddam calendarium Romanum, diligenter & summo studio calculatum & in ordinem digestum, nobisque dicatum, necnon quaedam alia literaria monumenta grauium & probatorum viroꝝ in quouis scribilibus ad omnium communem vtilitatem praelo tuo publicare, dubitareque, ne si id genus librorum, postquam tua opera publicatum fuerit, ab alijs imprimatur, atque ita & impensis & laboribus tuis defrauderis. Cum autem nemini officium suum damnosum esse debeat, & ne desiderium tuum huiusmodi facturae & fraudationis metu refrigescat, tuae indemnitati super hoc ex innata benignitate, qua eos complectimur, qui pro communi studiosorum vtilitate continuo insudant, consulere & prospicere volentes, inclinati supplicationibus pro te nobis factis, omnibus & singulis cuiuscumque conditionis existant, chalcographis, & librorum impressoribus, vbi libet locorum in sacro Ro. imperio, etiam in terris nostris haereditarijs constitutis sub poena infra scripta districti inhibemus, ne praefatum calendarium, ac alia plerumque opera, quae tu primum apud Germanos licet apud externos impressa fuerint publicabis per sexennium a data editionis cuiuscumque talium operum seu librorum imprimere, seu alibi imprimi facere, aut alibi post diem eorundem editionis impressos adducere quouis modo, ut quæsito colore studeant vel praesumant, mandantes omnibus & singulis nostris & sacri imperij fidelibus dilectis cuiuscumque status, conditionis & dignitatis, etiam si archiepiscopalis, pontificalis, archiducalis, ducalis, marchionalis, baronalis, nobilitaris & alterius cuiuscumque praerogatiuae, magistratus seu officij siue ecclesiastici, siue seculares extiterint, sub poena indignationis nostrae, & sacri imperij grauissimi, atque decem marcarum auri puri, pro vna fisco nostro imperiali, & pro altera medietate tibi Iacobo/toties quoties huic Inhibitioni, voluntati, & gratiae contra factum fuerit, applicandae, vt in praemissis tibi opportuno fauore adsistant, ac omnes & singulos contra hanc gratiam, & inhibitionem nostram quicumque facere praesumentes huiusmodi indignationis nostrae & poenae sententiam nostro nomine incurrisse protinus declarent, & cohibeant sub artificio impressorum non vtendi, amissionis quoque talium librorum & calendariorum sic (vt praemittitur) contra hanc nostram concessionem, gratiam & privilegium impressorum & adductorum, teque, vbi eos per te vel tuos requisieris, tenore praesentium, aut hanc transumpto authentico, cui eam fidem adhiberi volumus, quae his nostris praesentibus adhiberi solet, & debet, praefata nostra gratia & privilegio frui & gaudere sinant, & ab alijs pariter obseruari faciant, in quantum & ipsi praedictas poenas euitare maluerint, Haec testimonio literarum sigilli nostri impressione munitur. Datum in ciuitate nostra imperiali Augusta die decimo octaua mensis Iulij Anno domini M. D. XVIII. Regnorum nostrorum Romani tricesimo tertio Hungariae vero vicesimo nono.

Ad mandatum Caes.
Maieſtatis, pꝛimum

Jacobus Spiegel.

* ij

Plus maiora sapit liber immortalis honoris,
 Qua simul accedant lunæq; solq; fide.
 Curq; illis tandem sint tanta repagula iunctis
 Cur modo Apollo abeat, cur modo Phœbe cadat
 Sidere signiferi cur vera cacumina lunæ,
 Tum soli, haud binis cur mage grata domus?
 Omnium hic naturam signor; at; omnia mixta
 Cæsar & Europæ regna superba legant.
 Tempora Phlebotomos magno quo puluere sudat,
 Tum qua sint fragilis vena secanda lue
 Pharmaca quo pacto possint tractare secundis
 Auspicijs, homines nil nisi somnus iners,
 Longa dies præsto est, lapsusq; & Apollinis ortus
 Panditur, altum opus est, ni experiare, puta
 Cynthius vnde petat Phryxæū vellus, & ipsam
 Cur subeat trutinam, nox quibus æqua patet,
 Mœonijs clausit quondam nux paruula Homeri
 Carmina, quis vatum se rigat omne genus,
 Nil mirum est, liber ille vrbes quibus ardua factis
 Europa in cœli sydera scandat, habet,
 Nullus adest finis quem continet ille bonor;
 Ocniacos vincit copia larga sonos,
 Multa illic latitant radijs solaris certis,
 Vfus & illoꝝ non nisi promptus adest.
 Scripta bonis aurbus tumq; est hora æqua & iniqua
 Nulli nota prius, singula sumpta chao.
 Diuinum ingenium, quo sacrum pascha decore,
 Et certa nobis concelebretur ope
 Stœfflerij monstrat, cunctis prius error inanis,
 Decq; tribus capris Martius ardor erat
 Omnia que cecini et multo maiora, probatus
 Stœffler Ioannes Cæsar is esse cupit.
 Maximiliane igitur regum clarissime, Cæsar
 Accipias dextra munera tanta manu.
 Magna quidem sunt hæc, mens est sed maior amica
 Munera magna liber, candida dona animus.

**EX INCLYTA TVBĪ
 GÆ ACADEMIA**

An̄ M, D, XVIII, mensis Augusti, die XIII,
 ætatis suę An̄ XVIII,

DIVO MAXIMILIANO RO

manor: Imperatori Christianissimo, Patri patrię Opti. Max.
Ioannes Stœffler Iustingensis, Mathematicus,
Germanus, Et Iacobus Kœbel Oppēhey
mensis Typographus Virtute duce,
Comite aūt Fortuna, Pacem op-
tant lucundissimam.

ETVS EST ET EX

tripode Apollineo dicta parcemia, Cęsar inuictis,
Princeps Clementis. Putria salsamenta amare origa-
num, cum per se bona non egeant exoticis cōdimenta-
tis, Nec opus sit Platonis Museis, conductitiū ad-
ducere buccinatorem, Tam clarus es per te ipsum vt
cum nos tuam Maiestatem nostrę preconiorę amū
sologis Maiore tamen voluntate q̄ facultate ornare
vellemus, Nō mirū si aliquis malus genius ex triuio,
mordaci lotus aceto, diceret, Quid prodest Soli addere Lumē? Sunt nostro tem-
pore, Vatum quasi durateo equo, tam varij Poetę a te phœbea lauro (semper cui
posthuma fama) donati, qui tua egregia bello facinora Virgilianis propemodū
fidib. cantauere, Nihil est ad parmenonis suem vt Martis taratantis, Bombar-
darūq; tonitruis longis immorer tibijs, Diuinū munus, pacem, multum in te flo-
rere, apertius q̄ in Plauti comœdia Mœchus, cū res ipsa indicat, tum nostri cicni
(quamuis sepius leuis tractentur fauonij) iam ad sydera usq; non minus docte
quam vere scripserunt, Dicant alij pacis, alij belli non belli tempora, si quis sub
ipso cœli sole, syderum scrutator & eruditus & integer, quicq; vel athlante certius
non academicoꝝ more, de cęsaris (qui vt Iulio firmico homini extra cōmunem
instituti nostri aleam, eloquentis, placet, solus stellarę cursibus non subiacet, so-
lus in cuius fato stelle decernendi nullas habent manus (cū sit orbis dominus,
& nō nisi dei summi gubernetur trutina) fato definire potuit, Possumus nos ad
ambas vsq; aures polliceri procul hinc charetis illectationibus, stellarę potentia,
que volentē ducit, nolentē aūt trahit, Cęsari nostro, tibi Maximiliano modis om-
nib; Duci vere maximo, multarę rerū scientiā, oīm disciplinarum acerrimū iud-
cium pleno Amaltheę cornu cōcedi, Sed quid hoc ad Mercuriū, Sophoclis tra-
gici est sententia, etiam Decretis Pōtificijs admixta, Principij boni cōparem esse
finem, Cum senectutis Gorgię placidū iam Colophonem tua maiestas (priscis
nō solum comparanda, verum multis parasangis anteferenda) accedet, Accedet
etiā religionis ac pietatis inopinati diuiniq; cupidines. quibus nunc in ipso vitę
autumno, diuersas omnehoim genus accipiet lineas, O Sibylle foliū, nulli non
plagoso orbilio, ac Dionisio corinthio tritum, magni Platonis sententiā, Cum
inquit scelices ac beatas esse respub. Dū aut Philosophi regnant, aut Reges Phi-
losophantur. Qualis sit hęc chria in te vna a malis vsq; ad oua expertus est, quis
quis vel pilum boni viri habet, Cū tibi tam grandia magnus promittat olympus
vera mortalium Anaxagore scito patria, Quid est, in quod magis adhortemur
quam ad instaurandas sacras res, aut negligentia cōtemptas, aut labyrinthis er-
rorib. subleatas, scilicet ad restituenda lancia Pascatis encęntia, vt quasi fermento
veteri effuso Pelię accipiat decoctionē, vt anguino more, reposta leberide bene
curatam ferat pellem, Hoc sacrum quam magni nominis fuerit declarant nō so-

lum summi Pōtiffices, sed & multi Imperatores, Reges atq; Pricipes, Sūt enī & hī
Homericō epithetō pastores modo tondere satis vsurę fir non deglubere, Exem-
plis inhortationi calculum adiiciam, Quandoquidē his viua quędam inest ener-
gia Tum calcar vel Talchinas ad Themidis aras ducēs, Moses (vt a Iouis diphthe-
ra incipiamus) primus Iudeorū dux multis locis dogmatum suorū Gentē Israeli-
ticam monet, vrget atq; increpat, vt Pascha tanq; prima legis crepundia, deo sic vo-
lente, velis remiscq; obseruet, Minatur etiam pentheis illis qui intempestiuīs sacra-
adeunt pedibus, Charontis cymbam, Tum dei vindictam quę quāuis lento pro-
cedat gradu, tarditatem tamen suplicij grauitate cōpensat, Nam cadit in noxam
extremam mēs improba tandem, Ezechias vt in veteri fœdere legitur Rex, Hie-
rosolomis, ob id magnę estimationis erat, q; Pascha e cymmerijs tenebris, neq;
croëlo neq; pulueri parcens, duxerit, ac dein honorifico & persico apparatu ce-
lebrarit, Iosias rex post hunc/ vno ore, laudibus innumeris decoratur, qui
pascha missilibus nulli secundis, veneratus sit, Nempe, qui populo tria milia boū
& triginta milia pecorū dono dederit, Exhibitū est hoc rege in ciuitate sancta fe-
stum tam solenne, quale non fuerat a diebus Samuelis prophete, Constanti-
nus Imperator, sui vbiq; similis, magna animi (vt Sozomenus historicus scri-
bit) industria, nec minore sumptuū aceruo Niceę conuētum indixit/ vt christia-
nos de paschatis honoribus quasi Lerneā hydram innumeris capitibus scissos,
ad concordiam vnus septi, reuocaret, Theodosius christianissimis laudibus/
a Claudio claudiano poeta docto atq; christiano, diuo Augustino autore, canta-
tus, cum leui coniectura assecutus esset, (Leonē ex vnguibus iudicans) pascha
non suo cultu ab hesperijs peragi, Theophilum Alexandrinum patriarcham, a-
stroq; consultis, rogauit, vt sibi nouā paschatis amussim conscriberet/ Ille (quis
enim haud ficto tam sancta pudore negaret) syncerū paschatis modū ad centum
annos ratiocipatū principitum honesta tum grata petenti dicauit, Fl. Valerius
Martianus imperator, Leone maximo Barionę sedis pontifice, rogante, Prothe-
rium Alexandrinū presulem/ summis carbasis admonuit vt paschatis rationem
interpretaretur, & de hac celebritate christianos in diuersa abeuntes; in vnā coge-
ret sententiam, satis cōprobatū est quo studio bigis & quadrigis, antiquis illis se-
culis imperatores, nūq; bene laudatū paschatis ordinē adiuuarit, Nō deerit tam
honestis conatibus, pacifici Solomonis vices agēs nomine Decimus, nomine
req; Leo, Quo tandē impijs verpis (qui vera luce destituti in tenebris saltant illu-
nis abyssi) calumniandi ansa eripiatur, Sunt adhuc multa de hac re quę data opera
relinquimus, diris exagitur vinitor qui nil racemationi reliquū miserit, Hoc
teter maxime cęsar magis magiscq; ad id qd tam lōgis exorabilis (ad nauseā vsq;
timeo) inculcauimus, adducat, Quod tu vitā hanc iliada malorū scyllarū campū
fœcūdis, lacrimarū deniq; tragediā bonis auspicijs, orbis delicię/ mūdiciq; amor,
ingressus, quo christus ihesus annuis & pullatis apud nos ferijs cū discipulis: le-
gatis eius, Cicerone multū facundioribus, vere Silenis Alcibiadis (quemadmo-
dum Desiderius Erasmus Roterodamus, immortale germanię decus, Theolo-
gorū princeps & columen, omniū literarū genere quasi Delphicus gladius & ele-
ganter & christiane declamat) pascha institūes sui corporis & sanguinis sacratissimū
mi mnemosynon induxit, & sese vt agnus ipsa innocētia innocētior pro nostra
(qui bullę & vmbre somnia tamē ipsa ingratitude ingratiore) salute tradi, vin-
ciri, ac mori obtulit, Videmus hic, nisi plane andabatę, reni, Appollonij Thyas-
nei prodigiosis de Ioue orbo figmentis, multo magis mirandā, vt quę vera atq;
mira sit, & ob id vel ad neomenias latinas, aut cū nybas cocijssauerit, nūq; letheę
obliuiscentię tradendam, Habes cęsar Augustis, in octaua domo, quę gelidę
morti, & quę sola inter deos nulla accepit munera, dicata est, Solem, sol iusticię
christum designat, Arietem hoc est agnum christum peccata mūdi inmundi tol-
lentem, qui pascha hoc est transitū de morte ad vitam fecit, & iam soleo preclarus

eburno, absolute potentię particeps, cū patre regnat per seculorū secula, Nobis future immortalitatis. suauissime ille apud poetas ambrosie atq; nectaris, spem tribuens non illam vigilantium somnū sed vberem & nuncq; periturā. Ita nos tuę clementię prouexit equitas, vt quamuis iā epistole, etiā attico more conscriptę, carceres neglecti sint, tamē nulla rima vel versutis. Eurybati fieri potest, vt nō in coronidis munus admoneamus, qd' dudū anxius suspirijs meditati sumus, Hęc aut animi pegrini, Helena: Maximiliane cęsar, vt p noua Europe Vel (si cunarū cumulo per se magno tantū pondus addi nequit) saltem germanię descriptione Viros & strenuos & illibatę fidei (nā vtrūq; in geographo requirendū) deligas, Vix dici potest quā incognita sit germania propter mutatas vrbes, gētes atq; nomina quę in Ptolomei libris cōprehendūtur. Nomina mutātur, & nos mutamur in illis Est (ab ipsis sollib veniens) germania in manibus hoīm libro scripta magis magno q̄ docto, Sic noui geographi, plane imemores Horatiani p̄cepti, op̄ pidoꝝ rationes ac longitudines, sine omni autoritate rerū quas scribunt penitus asalamini, Deniq; quod omniū pessimū, lapsos vix pudor calciamētoꝝ veterum est, sed inscicię comes est temeritas, & erit, & a nato mundo fuit, hoc sunt questi maiores nostri, nos querimur, querentur posterī Misera est germania, tum nata infelicibus ouis, Et esset nō solum chironijs afflictā plagis, sed & cęca, Nisi (vt quidā iuuenis poeta carmine nō omnino carico cecinit) a Chonrado peutingero Augusto, bonarū studioꝝ mœcenate p̄cipuo, Historiographo tum fide. Etiā trāsmarinę veneris elegātia claris, suis esset oculis restituta, & restituet deo fauente indies. Hoc est Impatoris primariū munus. Principis est virtus maxima nosse suos Et quid est nosse suos, nisi geographia Mopso certius agnosceret terras sibi subditas, Strabo primū subsellij Geographus, latinę colonię iādudū doctus. Hoc qd' dico multis cōmendat nominibus Iulius cęsar Hispaniā & Galliciā a se deuictas memorię tradidit eterne, O cęsa, Augustus omnē terrā se habitantā recensuit Sic in Euangelio Lucę hęc res tibi domesticus testis est. Exijt, edictū a cęsare Augusto vt vniuersus describeretur orbis, Sic diuus Albertus Sueuus, cognomento magnus, multarū rerū peritiā, Germanę patrię celeberrimus heros Augustum in sua orbis perihagesi imitatus dicitur, Quem quibus potius culpa bit quā imitabitur, Antonius pius Odęporicō scripsit. Huius negocij cunctos recensere, nō esset epistolā s; cōmentariū scribere, sapienti dictū est sat, Maximiliane nouit maiestas tua quid cupiamus, quo ducamur spiritu te tā libere inhortantes, Faxit omnipotēs deus, vt tam læta frōte hanc sesquipedalē Epistolā leges atq; obserues (Aera nitent vsu) quam hilari animo nos tuę celsitudini semp officiosi Et vsq; ad reprehensionē scalule defultorię scripsimus vmbilicoꝝ clausim? Valeat Maximilianus cęsar tum mente & corpore sanus.

IOANNIS ALEXANDRI

Brassici Philosphi Poetę & Oratoris a Cęsare Laureati

Epigramma

Iupiter hunc librum voluens / proh diptera nostra

Nil magis inquit habet

Cuncta labor superat, tenet ipsum industria cœlum

Singula cura potest

Viue vale superum cœtus, mea viua voluptas

Memodo terra feret,

Stœffler Ioannes secreta volumina olympi

Pectore fixa sapit,

* iij

Illius accedam dulcissima culmina, monstrans
 Ne tegat astra solo
 Necunctos doceat quę nouit in eade beata
 Sydera solus habet
 Omnibus illa forent latum si cognita ad vnguem
 Quę tener ille poli
 Iam dudum phlegrea phalanx percussit ad alte
 Scandere regna plage
 Sed faciam verus solum sibi luceat ignis
 Iam bona plura tulit
 Lanificę interea seruent adamantina diuę
 Fœdera, Quęq; notent
 Angulus omnis habet, Iouis alta potentia ubiq; est,
 Non atomi hunc fugiunt,
 Hęc ait, & nutu concussit olympica tecta
 Terrifico, orbis apex
 Cyllenio hinc celebri, Dioq; satellite cinctus
 Inferiora petit.
 Stœfflerij accedens veneranda cacumina docti
 Et modo viuít ibi
 Vidimus hunc nuper pulchras aperire fenestras
 Lector amice, puta
 In promptu causa est, non tam bene cœlica haberet
 Nilouis esset ope.

Tubingęa conciliata diuinitate Anñ. M D XVIII.
 Mensis Septembris die xviij.

VLRICHVS DE HVTTEN

Eques Germanus ad Lectorem.

Ingenium mirare nouum, mirare laborem
 Egregium, & rarum suscipe Lector opus.
 Singula ad impensum ducuntur tempora sydus.
 Et norunt stellas hora diesq; suas.
 Rarum opus, vt rerum liceat prenoscere fines,
 Quęq; opera, ad quem sint incipienda diem.
 Hic etenim certis deprendimus omnia signis,
 Vt data sunt, Ætas nescit illa prior
 Mitte graues animo curas, & mitte timorem,
 Quisquis opus facies/incipiesue nouum.
 Nil adei fortuna potest sequitur sua casus
 Sydera. Mortales præuia fata regunt.
 Nemo igitur rebus velit infelicitate actis
 In culpa superos esse putare deos.
 Certe hominum nemo, nisi qui non preuidet, errat,
 Quando adeo in medium se dedit iste liber.

INFINITIS MODIS

Summo LEONI DECIMO

Cum tibi deuotis animis, & pectore prompto
Acceptum ferimus quidquid id est fidei,
Nempe itate voluit, qui magno præsidet orbi,
Et regit ad nutum subdita quæq; suum,
Cur non hanc etiam, veræ pietatis opellam
Magne parens ferimus certius indetibi?

IOANNIS BRENTII

Vuilensis Phalecius Lectori.

Si excellens facinus peregerit quis
Virtute ingenij, nihil cupiscit
Plus, nil gratius adsequi vel ardet
Quæ laudem, hoc pretium, hec scopus laboris:
Lector maeste animi, vel ambigis nunc:
Quin mox concelebres LEONEM honore
Ingenti ἀρχιερῆα, cuius æquo
Nutu, accepimus hoc decore miro
Concinnatum opus, elegantiaq;
Multa conspicuum, sed heus morare
Ac concede animum tuum benignum
Libri præsidium inclytum, illæ Cæsar
Est Maxemilianus, illius mens
Virtutem egregiam, alto honore spirat
Hunc complectere, suspice atq; adora,
Non est quod vereare, vile quanuis
Gratum est quod tulerint amica corda
Tantus candor inest, decusq; tanto
Regi. Ast iam posita fruatur aura
Stœffler quem penes est mathematicum lex
Doctus quisquis & eruditus, huius
Miratur decus, indolemq; rar am,

GASPARIS DIRO

bacchiij Carmen, quo liber ad Maximilianũ loquitur.

Non ego Pompeij, nec Cyri maxime Cæsar
Alcidæ aut fortis, fortia bella cano
Hectoreos ego nec nisus, nec pectora sæua
Pellæi, aut veteræ illustria facta ducum.
Astrigeri at promo prægrandia dogmata olympi
Gyros & celeres, æthereasq; domos.
Singula qui noris iusta suspendere lance
Auguste, ingenij lumen & artis habens.
Sume libens igitur paruum hoc opus inclyte Cæsar,
Immensis nam plus sæpe minora valent,

AD DIVVM MAXIMILIANVM

num orbis principem, Ioannes Cnellerus Vuilensis,

Fastorum genitor veluti deus ore biformis
Cœlesti quōdam cultus honore fuit,
Sic quoq; pro meritis nunc inuictissime Cæsar
Mortalem famā nec licet esse tuam.
Est Iani facies in te quia numinis instar
Sūma fides, pietas, pacis amorq; sacer,
Hos igitur prodire decet sub nomine fastos,
Cæsaris vt memori laude perennet opus,

MARTINVS FRECH

ius Ulmenſis Ad Lectorem,

Huc animum tradas vigilē doctissime Lector,
Sunt hic quę poteris docta videre noua,
Concine Primates orbis, laudesq; repone,
Quorū opera hęc genium sunt habitura probum,
In liquidum veniat, quem velat sacra tyara
Sitq; LEO DECIMVS maxima cura dei,
MAXIMVS FEMYLIVS nec cędat cultor honesti,
Numine nunc placido protegit ille librum,
Gloria STOFFLERO quę, quę: cui cura mathema
Stet sibi perpetuę pacis amica quies,
Cœbelium maneat par laus & gloria merces,
Qui præclarum opus hoc presserit ere suo,

AD IACOBVM KÖNIG

bel Theobaldus Abascantius Bellicanus,

ET laudo & veneror studiumq; operamq; paratam,
Et nimis exactę sedulitatis opus,
Et genium modo suspicio, tam dexter ad ausus
Astittit, & cœptum protulit author opus,
Sis felix & iam hoc vno, q̄ Cœbel amicū
Numen, & auspicio nobile sidus habes,

GVOLPH-VIETORII

Sesenheimj Decastichon.

Scrutans antidotum nocuos quo tempore vase
Succos deiciat: proderit aut vomicum,
Cædua venarū quę: cędendi quoq; tempus
Luna q̄d alma fauet: cęlicus atque habitus,
Phœbus quotidie radios quot lucidus offert
Horis & gelida sydera nocte micent,
Aurorę ingressum cętu seu paschatos aptum
Ingenuo festum / doctilo quoq; choro,
Dædalicum munusve abacum: pluresq; matheses
Stœfflers frugiferum hic hauriat istud opus,

INDEX

OPERIS

A

A

BACI

	Propositio	Litera
regionū utilitas	6	N, O
Et propositioe	7	C
Propositione 9, N, &	18	H,
Abaci regionū cōpositōis cāe	19	p totā
Abac' regionū a p'lib' taxabit	19	G
Adhortatio sūmi pōtificis et		
impatoris p reformatōe pasche	31	V
& ppositōe 34 H, I, K, L, M,		
Adiutorij diuini inuocatio	1	A
Adolescentes phlebotomadi	12	I
Aegypti & egyptiorū laus	34	C
Equinoctiū vernū addiscitur	18	D, E, F, G,
Equinoctiū autumnī scitur	18	I, K
Equinoctia duo	32	I
Equinoctiū vñū priscoꝝ qñ	34	V v
Equinoctiū Iulianū quando	38	E
Equinoctij ratio i pascha regrit	37	E
Equinoctiū vernū in pasche		
celebratione obseruādū	38	p totā
Equinoctiū vernū quando	38	A
Equinoctio verno prisci fixū		
locū in Calendario dederunt	38	E
Equinoctij vñi anticipatōis cāe	38	F, G, H,
Equinoctiū vtrūq; tpe ptolemei	38	G
Et eius anticipatio ibidē.		
Equinoctiū vernum gnoscut		
volatilia coeli	38	L
Equinoctiū vernū verū in pa		
sche celebratiōe obseruandum	39	C
Equinoctiū vernū verū duos		
dies mensis vendicat	39	C, E
Equinoctij verni in dieb' mē		
sis Martij stabilitio	39	D,
Equinoctij verni euariatio in		
exemplo	39	D,
Equinoctij vñi stabilitiōs for		
mule 39 E, H, I, K, L, M, N,		
Equinoctij stabilitio, & cyclus		
decēnouenalis in Calēdarij re		
formatiōe sese nō cōpaciūtur	39	P, Q R, S
Equinoctij tpe recipit p diuersis		
meridianis varias denotatiōs	40	B,
Equinoctiū, neq; mediū, neq;		
verum Iudei obseruant	41	D, H
Equator lunę componitur	20	B

A

	Propositio	Litera
æq̄tor argumēti lunę describit	20	D
Ætas lunę sic numeratur	37	Y
Albertus magn' de Luna	9	B
Albert' magnus de electione	12	A
Alhabor stella	14	C
Alexādrīę et alexādrinorū laus	34	D
Alexandrinī cycli inceptio	34	P
Alexādrini obsuauerūt ānos	34	Q
Alexādrinorū mēsiū noīa (sol)	34	R
Alexādrinorū & gręcōꝝ canō		
de pasche celebratione	34	Ss
Ambrosi' de dignitate pas	31	S
Amicitia tūc suauior (che)	32	Dd
Anatoli' episcop' de pascha	32	I, Aa
Animātia vitā tuētur (te)	12	B
Aniceti pape dissensio cū poli		
carpo sup pasche celebratione	32	P
Ann' a quibus distributus in		
duodecim menses	34	R
Anni triplex obseruatio	34	Cc, Dd, Ee
Ann' rhomuli habuit 304 dies	34	Cc,
Anni decē menses & quare	34	Cc
Ann' Nume pōpiliū hūit 354		
dies duodeci mēses, & de nūe		
ro dierum mensium	34	Cc,
Anni Iuliani quātitas	34	Ff
Et ppositōe 38 F. Et 39. L.		
Ann' intercalaris & bissextil'	34	Ff
Annus embolismic' diffiniē	34	Zz
Ann' lunaris gmunis quid	34	Zz
Anni & menses lunares fuerūt		
priscis regula anni solaris	34	&&
Anni embolismici septē in 19		
annis solaribus	34	zzz
Anni embolismici	36	B, D
Anni qñ cœperūt a christo nu		
merari ppositōe	36	C, & 37 T,
Anni arabū & eorū dē ifcalares	37	D
Anni arabū calendario rhoma		
no inscribi non possunt	37	E
Anni arabū ad reditū ānoꝝ so		
larium reduci non possunt	37	E, F
Anni solares gemini	37	G
Anni lunares per embolismos		
ad solares reducuntur	37	I, N
Annōꝝ mixturas faciūt hebrei	37	F
Anni diuersa quātitas	38	F
Anni quātitas ptolemei & eius		
imbecillitas	38	G,

INDEX

A

	Propositio.	Littera.
Annus alphonſini quātitas	38	H
Annus alphonſini quātitas taxat	38	P
Antiochena ſynod ^o ppo. 310	33	A
¶ Aprilis vnde	34	Cc
Aprilis Nerone Nerone ^o dict ^o	34	Gg
¶ Agtani & Scoti in celebrati one paſche ꝛc. a rhomana ec- cleſia diſceſſerunt	35	O
¶ Arabum cyclus	37	D
Arc ^o quadrātis ſic partitur	21	A
Argumentū lunę cognoscitur	9	H, I, K,
Argumenta latinorū contra gre- cos & ꝑ de paſche celebratiōe	34	Ah, Ai,
Argumentū Cyrilli de mēſe pa- ſchali. & latinorū ſolutio	35	D, F,
Aries cœleſte ſignum	11	C
Arithmetica plures fugiunt	10	A
Arithmetica prima inter diſci- plinas mathematicas	10	A
Arri ^o heretic ^o ppoſitiōe ꝛ N &	32	Dd
Arri ^o heretiſis condēnata	32	Gg
¶ Aſiani celebrabāt paſcha cū Iudeis	32	K, Ee
Aſiani carpuntur de paſche ce- lebratione	32	K
Aſiani a victore ab ecclia ſepati	32	S, T,
Aſiani epiſcopi arguūt victorē	32	T
Aſianorū diſſenſio cum ortho- doxis p̄ribus de paſche celebra- tiōe poſt Nicēnā ſynodum	33	ꝑ totā
Aſiani ſpreuerūt decreta Nicē- ni concilij	33	A
Aſianos ꝑ Nicēnā ſynodū cū Iudeis paſcha celebrāſſe ꝑbaſ	33	B, C, D, E,
Aspectus planetarum	12	Q
Aspectus quattuor	12	V, X
Aſtronomię et medicinę con- nexio	13	B
Aſtologorū quatuor ſecte	34	Ee
¶ Attractiua virtus roboratur	15	A
¶ Auguſtinus obſeruat men- ſes lunares	6	D
Auguſtin ^o de paſche celebritate	31	E, Q
Auguſtin ^o de feſtoꝝ diſtātia	31	E
Auicenna de purgatorijs	14	B, E,
Aurei nūeri ꝑticularis inuētiō	2	I
Aurei nūeri generalis inuētiō	3	D
Aure ^o nūerus ppoſitiōe ꝛ 4.0 &	34	Hh,
Aurei numeri in Calēdaria in-		

OPERIS

B C

	Propositio.	Littera.
ſcriptio	34	Y, Z
Aurora qd. ei ^o cognitio & vtilis	17	D, E,
Aurora aliqui carēt (tas)	17	F
Authori cōmiſſio facta vt de/ recta paſche celebratiōe ſcribat	31	B,
Authoris proteſtatio	31	C
<h2>B</h2>		
B Eda ^o ephēdit cano- nē paſchalem victo- rini	35	O
Bede tēpore incepit apparere error lunationum	37	L
Bema manetis ppoſitione &	32	H
¶ Bracholi horarij ſolaris fa- bre factio ppoſitione ꝛ C	34	M
Bremēſes cōparātur beſtijs	25	H
	38	N
<h2>C</h2>		
C Alēdarij noſtri duę facies	6	K
Calendarij nri ſup- putatio referēda ad meridianum Tubingenſem	6	N
Calēdarij noſtri vſus toti ferme europę inſeruit	6	N
Calēdarij priſci aut cycli con- ſcriptio ꝑmiſſa alexandrinis & Eufebio	34	B, G, N,
Calendario rhomano menſes alexandrinorū inſcribere	34	V,
Calēdaria rho. vbi inueniant	34	Z
Calēdariū rhomanum triplex	34	Cc D d, Ee,
Calendarium Rhomuli	30	Cc,
Calendariū Numę pompilij	34	Dd,
Calendario Numę hec inſerta	34	Dd,
Calendariū Iulij cęſaris	34	Ee, Ff, Gg,
Calēdario Iulij cęſaris mēſes & numer ^o dieꝝ mēſiū inſcripti	34	Gg,
Calēdario Iuliano cycl ^o luna- ris inſcriptus equinoctia, Sol- ſticia, & plura alia	34	Hh,
Calēdariū rhomanū collapsū	37	C
Calēdarij rhomani quo ad eg- noctiū vernum correctio	39	D, E,
F, G, H, I, K, L, M,		

INDEX

C

	Propositio.	Litera.
Calēdarijs priscis, nūeri cycli decēnouenalis aut aurei numeri quid significabant	39	O,
Calēdariū rromanū p nullum cyclū duratur; emēdari potest	39	P
Calēdario rromano si cycl ^o in scriberetur corrigi non posset	39	P, Q R, S,
Calendario rromano pro plebeius cycl ^o inscribi posset	39	S,
Cancer signum coeleste	11	F
Canis maior	14	C
Canicula stella	14	C
Caniculare tempus	14	D
Canō antiqu ^o pasche renouat ^o	31	N
Canon gręcor ^{um} & alexandrinor ^{um} de pasche celebratione	34	Ss,
Canō latinor ^{um} de celebratione pasche ppositiōe 35 M, &	34	Tt,
Canō paschal ^{is} victorini repbat ^{is}	35	N, O
Canon celebratiōis veri pasche christiani	39	Dd,
Canonis paschalis quo ad diē moderatiō	40	H
Capricorn ^o signū coeleste	11	M
Carnes p eodē pūcto t ^{em} p ^{or} e aliq ^u christiani licite pmedūt, aliq ^u illi	40	B
Cathaphrige heretici (cite)	32	E
Cause puerliar ^{um} it ^{er} gręcos & latinos sup pasche celebratione	34	Qq, Ss,
Cautelę in pharmacis dandis	14	M, N O, P,
Centrū lunę addiscitur	9	H
Cęsariensis synodus	31	L
Chaldeor ^{um} pceptū	29	A
Calcedonēse cōciliū de pascha	31	P
Cholericis hec profunt signa	12	N
Christiani oibus fere sectis sūt ludibriō	34	L, M,
Chřiani aliquādiu vsi sūt cyclo Iulij cęsaris, facta tamen quadā mutatione	34	Nn,
Christus maximus pōtifex celebrauit pascha	31	H
Christū vis sydereā nō coegit	31	H
Christus cęnauit cū discipulis aliter secūdū, gręcos aliter secūdum latinos	34	Ar,
Christus Iudeos arguit	41	I
Cycl ^o vnde ppositiōe scđ ab	37	A
Cycl ^o solaris quid, vnde, & eiusdem ratio	2	B, C
Cycl ^o decēnouenal ^{is} quid & ei ^o		

OPERIS

C

	Propositio.	Litera.
officium	2	G
Cycl ^o clauū quid, & ei ^o officiū	2	H
Cycl ^o idictional ^{is} qd, & ei ^o offi.	2	I
Cycloz sol ^{is} , decēnoueal ^{is} clauū & idictional ^{is} p ^{ar} ticularis inuētiō	2	B
Cycli solaris generalis inuētiō	3	D
Cycli decēnouenalis aut aurei numeri generalis indagatiō	3	F
Cycli idictional ^{is} gñalis inuētiō	3	K
Cycli tres nostri calendarij	6	O
Cycl ^o decēnouenalis & lunaris nō nihil distant	34	P
Cycli Alexandrini inceptiō	34	N, P,
Cyclū decēnouenalē vocauerunt enneadecaterida	34	N, P,
Cycli decēnouenal ^{is} numeri latinor ^{um} priscor ^{um} , & hebreor ^{um} sēperęqliter distāt a numeris cycli alexandrinorum	34	P, Ac
Cycli decēnouenal ^{is} alexādrinorū nūeri in eorūde Calēdariū & postea in rromanū inscriptiō	34	Y, Z & ,)
Cycl ^o decēnouenal ^{is} geminus	34	Y,
Cycl ^o lunaris Iulianus	34	Hh,
Cycli Iuliani cōpositiō	34	li,
Cycli Iuliani nō nulla mutatiō	34	Ll,
Cyclo Iuliano vsi sunt chřiani nō nulla mutatiōe facta	34	Nn,
Cycli Iuliani in calendariū priscor ^{um} patrum inscriptiō	34	Oo,
Cycloz comparatiō	34	Qq,
Cycl ^o theophili ep̄i alexādrini	34	Aq
Cycli generalis paschal ^{is} descriptiō difficilis est	34	Ar,
Cyclū theophili cyril ^o defloraz	35	D,
Cycli p̄iūctiōnū luminariū (uitriū, & paschales sūt imbecilles	35	D,
Cyclis prisci p̄putū p̄uentiōnū & oppositiōnū luminariū, & celebratiōnū pasche cōicarunt	37	B
Cycloz diuersorū enunciatiō & eorum tria genera	37	B
Cycl ^o arabū inutilis est ecclesię	37	E,
Cycl ^o ptolomei & ei ^o exertium	37	G
Cycl ^o ptolomei nō cōgruit ecclesię p pasche celebratiōe	37	H,
Cycl ^o decēnouenalis alexādrinorū aut lunaris rromanoz & eiusdē ad ānos solares reductiō	37	N
Cycli decēnouenalis fragilitas	37	F
Cycli hebreor ^{um} ppositiōe	37	I, K,
	41	K, L, M,
		C,

** i.

INDEX

C

	Propositio.	Littera.
Cycli maioris hebreorum & putatio	37	N
Cycli maioris hebreorum imbecillitas	37	N
Cycli hippoliti fragilitas (litas)	37	O
Cycl ⁹ Eusebii cesariensis inutil ⁹	37	O
Cyclus theophilii alexandrini & eius errores	37	P,
Cycl ⁹ cyrilli & ei ⁹ imbecillitas	37	Q,R
Cycli p ⁹ spert, victorini & Dionysij romani	37	S
Cycli dionysij cōpositio, inceptio, & ab ecclesia custoditio ac fragilitas	37	S,T,V,
Cyclus dionysij ecclesie prestitit ansam erroris	37	T,V
Cycli 76 añorū compositio & imbecillitas	37	X,
Cycl ⁹ decenouenaf duratur ⁹ calendario rhano inscribi nō potest	39	P,Q,R,S,
Cycli priscorum & eorum formulę de pasche celebratōe dicunt sētū	39	Bb,
Cyrill ⁹ ep ⁹ de paschatē (ceta)	32	A,
Cyrill ⁹ defendit cyclū theophilii contra Innocentiū papam	35	C
Cyrill ⁹ suam opinionē de paschate miracul ⁹ nitū approbare & 37 Rr,	35	F
Clauitū particularis inuentio	2	I,
Clauitū generalis inuentio	3	E
Clemēs episcop ⁹ libellū de paschate edidit	32	Y
Colūnelle q̄ttuor in dextra facie Calendarij	6	K
Combustio lune	12	Z
Cōmoditas horarij solaris	26	ptotā
Cōmoditas horarū inēqualitū	28	C
Cōpositio tabulę introit ⁹ solis in Arietem & libram	18	L,M,N,
Cōputus ingressus solis in arietem & libram	18	D,E,I,K,
Cōpositio diuersorū horariorū solaritū ppositi. 22, 23, 24, 25,		
Cōputatio quāctionū luminariū mediocriū post Nicenā synodū ex tabulis astronomicis	34	),Rz, Aa,
Cōput ⁹ quāctionū & oppositōnū luminariū, & celebratōnis pasche a priscis per cyclos est traditus	37	B
Comput ⁹ cōgressuū & oppositōnū luminariū	39	T
Cōciliū quere synodus		

OPERIS

C

	Propositio.	Littera.
Cōciliū romę celebratū	33	C
Conciliū in vico pazeno	33	C I,
Conclusio totius operis	41	K
Concordia	35	A
Cōfutāt duo hominū genera	7	A
Cōiūctio vera luminariū qd	6	A
Coniūctiois vere luminariū inuentio	6	L
Cōiūctio largo vocabulo aspectus & eius virtus	12	R
Coniūctōis bonitas & malitia	12	S
Coniūctōnū luminariū in electionibus vitandam	12	T
Cōiūctōnū & oppositōnū luminariū redit ⁹ post 30 annos Arabum	37	E
Cōiūctōnis mediocris luminariū inuentio	39	T
Cōiūctōnū & oppositōnū luminariū tp ⁹ , diuersā recipit denotatōz p diuersitate locorū	40	B
Constātin ⁹ Impator cōgregauit cōciliū in Nicea vrbe & ppositōe 32, Dd, Ff,	31	N
Constantin ⁹ monuit asianos vt pascha die dñico celebrarent	32	Ee,
Cōtētiones ortę inter gręcos & latinos post nicenā synodum sup paschate celebrando	34	Ss,
Cōtētōes de initio primū mēsis	34	Ss,
Cōtētio de terminis paschalib ⁹	34	Vv,
Cōtētio de quantitate mensis paschalis	34	Vv,
Cōtētio de die dñice passionis	34	Yy,
Cōtētio de añis embolismicis	35	Zz, Ac, Ae
Cōtētio de pasche celebratōe inter latinos & gręcos fuit in his numeris 8 & 19	34	o
Eteiusdē ratio Af, & ppositōe	35	Ae, F,G, H,L,
Contentōis celebratōis pasche sublatio p lulium pontificē & orthodoxos patres	34	Am,
Cōtentōis celebratōis pasche ablatio p theophilū Alexandrinū Theodosio adhortate	34	Aq,
Cōtentio orta sup pasche celebratōe iner Innocentiū papā & Cyrillū alexandrinū	35	A,B & c,
Cōtentio tpe hilarij de pasche celebratione	35	L,
Cōtra ⁹ sia vide dissētio & ptētio	35	L,

INDEX

D

	Propositio	Littera
D Ecember mēsis vñ	34	Cc
Decipule giūctōnū luminarium	34	&) Aa
Defectio solis & lūe	7	B
Dei inuocatio	1	A
Denōiationes dieꝝ mensium	6	FGHI
¶ Dialogus Cyrilli ep̄i alexan- drini & Ioannis stœffler iustig.	37	R p̄m
Dialogus dyonisiꝝ rhomani & Ioannis stœffler iustingensis.	37	V
Diametra radiatio quid	6	A
Dies Bissextilis & Matthe pro vno quasi die reputantur	5	D
Dies Bissextilis	34	Ff
Dieꝝ mēsiū plures denotatōs	6	F
Dierū mēsiū denominatio a numeris numeralibus	6	F
Dieꝝ mēsiū denotatio a calē- dis non Idibus	6	H
Dieꝝ mēsiū denominatio a diebus hebdomadarum	6	I
Diei quantitas aut longitu do	16	AC17 D
Dies artificialis metitur dupli- citer per horas	16	A
Diei estiuū quantitas	27	E
Dies hebdomade planetis alli	29	B
Dieꝝ initia varia (gāf)	30	B
Diei inceptio a media nocte	34	Hh 39 D
Dies mensium alexandrinoꝝ dr̄nta diebus mēsiū latinoꝝ	34	S
Dies intercalares arabū	37	D
Dies pasche diuersificatur p lo- coꝝ longitudine	40	A
Dies diuersis populis celerius & tardius incipit	40	A
Digestiua virtus adiuuatur	15	C
Digiti egyptici	7	B
Diluculum	17	E
Dimidia duratio ī eclipsibꝝ qd	7	B
Diodorus siculus vtitur anno menstruo.	6	E
Dionysius abbas/primus sup putauit ānos ab icarnatōe cri.	3	A
Dionysius ex calendario alexā- drinoꝝ numeros decēnouena- les calēdario rhoāo inscripsit	34	Z
Et ibidem de eorū dē mutatōe		
Dionysius plura de pasche ce- lebritate	36	
Dionysius ep̄s alexandrinoꝝ de paschatē	32	z

OPERIS

E

	Propositio	Littera
Dionysius & alij errauerunt	38	O
Dissensio de celebratiōe pasche tpe primeꝝ ecclie christiane	32	q̄si p̄ totā
Dissensio de pasche celebratiōe orta tempore Victoris papę	32	S
Dissensio iter asianos & ortho- doxos patres sup celebratiōe pa- sche post Nicēnam synodum.	33	p̄ totā
Dissensio inter latinos & gre- cos de pasche celebratione	34	q̄si p̄ totam
Diuersitas inter asianos & rho- manos in pasche celebratione aliquādiu nullā p̄buit cōtētō	32	M N O
Diuersitas q̄ncꝝ accidit inter cōiūctōes luminariū alexan- drinas; & astroloico computo supputatas/ & vnde	34	&
¶ Dominicus dies vnde no- men sumpsit/ p̄pōn 2 D &	32	K
Et eius nominationes	2	D
Dominici diei dignitas	2	D
Dñieꝝ dies nōnullis est popu- lis/q̄n alijs est sabbatum	40	B
Dominatus planetarꝝ	29	p̄ totā
¶ Dubium de celebratione pa- sche & c.	40	A
Ducatus Europeꝝ lege in Aba- co regionum.		
E Centrici lunę d̄scrip- tio	20	C
Ecclesia Rhomana primatum tenet	2	A
Ecclesia a tyrannis persecuta.	32	X
Ecclesie pax aliquādiu reddita	32	Cc
Ecclesie persecutio tpe diocli- ciani.	32	Cc
Ecclesie sub Constantino pax est reddita.	32	Cc
Ecclesia Rhomana tandem cō- sensit in cyclū pascalem alexan- drinorum.	36	A
Ecclesia Rhomana per cyclos est decepta	37	C
Ecclesia Rhomana semper cu- stodiuit annos Solares & Bis- sextiles	37	E H
Ecclesia rhomana custodit cy- clum dionysij p̄pōn. 37. T &	39	Ee
Ecclesia rhomana nullo cyclo vti debet	37	Y
Ecclesia rhomana in pasche ce-		

INDEX

E

	Proposio	Littera.
celebratione quentienter obseruat luminarium veros motus.	39	Bb
Ecclesia rhomana appellat orthodoxa	39	B b
Ecclesia vtitur motib ⁹ sol ⁹ & lun ⁹	8	A
Ecclypses Solis & Lunę.	7	B
Ecclypsis vnĩ ⁹ salis & pticularis	7	B
Ecclypses Lunares toti mũdo conformit ⁹ apparēt sec ⁹ d ⁹ solarib ⁹	7	D
¶ Electio Astrōmica diffinit.	12	A
Electuarium quid	14	G
Embolismi Iulij cęsarıs	34	Ii
Embolismus quid	35	Zz
Embolismar ⁹ ratio	34	&&
Embolismici Anni septem in 19 annis Solaribus	34	Rz
Embolismor ⁹ supfluitas & pbat	34	Rz
Embolismorum impositio	34	A, B
Embolismicorũ annorum secundum Latinos & alexandrinos ostensio & discrepantia	34	Ad Ae
Embolismici anni	36	Bd,
Embolismicus mensis Iudeis necessarius	37	N,
¶ Epactę fallaces.	34	Y, Z Aa
Epactę quid & ear ⁹ officium	34	)),
Epactarum inuentio ibidem		
Epistolę Theophili ps ad Theodosium Imperatorem	34	Ar,
Eplā Innocęti ad ep̄z carthaginiensem sup celebratōe paschę	35	C
Epistola Cirilli contra Innocętiũ papā d ⁹ celebratōe paschę	35	C,
Epistole Leonis pape fragmētũ ad Martianum Imperatorem.	35	I
Epistola Leonis ad ep̄os occidentales de paschę celebratōe.	35	K,
Epistola Pij pape. d ⁹ paschatę	31	I,
Epistola Victoris pape de paschę celebratione	31	K
Epistola Protherij ep̄i d ⁹ paschatę	32	Ac
Epistola Policratis Victori pape de paschę celebratione	32	B T,
Epistola dionysij ep̄i alexandri.	32	Rz,
Epistola Constantini Impatoris Arrio & Alexandro	32	Dd
Epistolę gřtātini ps ad asianos	32	Ee,
¶ Erraticę stelle	12	F
Error romāor ⁹ i añi obfuatōe	34	Ff,
Erroris paschę due sunt causę	37	C, 38 E
Error paschę ob variatōz noui		

OPERIS

F

	Proposio	Littera.
lunior ⁹ & plenilunior ⁹	37	q̄igt
Error paschę ppter euariatōem æquinocij verni	38	Ehk
Et erroris pulchra declaratio	38	K
Error triplex in paschę celebratione / minimus / mediocris & maximus & sunt tales nřo tpe	38	M N
Error dyonysij & aliorum	38	O
¶ Euacuatiua ventris	14	ptotā
Euacuatiua ex obfuatione solis seruanda vel sumenda	14	A, B CDE,
Euacuatiua ex motu lunę sidrata	14	FG,
Euacuatiua qb ⁹ sint exhibēda.	14	HI
Euacuatiua sumēda cũ cautel.	14	MNO P,
Eleutherius papa	32	R,
Eusebius de paschatę	31	LN
Eusebij ep̄i cęsariensis laus	34	F,
¶ Exclamatio authoris	34	L, M
Exclamatio in dionysium & c.	38	N,
Excusatio authoris	24	F
Excusatio de rhomano Calendario hactenus non emēdato	38	N.
Exemplaris supputatio veri loci lunę ad meridianũ Tubing.	9	M,
Exemplum veri loci Lunę ad alios meridianos.	9	O,
Exēpla varia de paschę celebratione ppo.	34	Ag/ Al/ Ao & c.
Exortus Solis generalis	16	A, C
Exortus solis particularis	17	D 26 B
Expulsio virtus iuuatur	15	D
¶ Ezechias Rex pascha reformauit.	31	G,
F abrica diuersorum horariorum solarium	22	23 24 25,
F abrica Instrumenti horar ⁹ inęqualiũ.	27	ptotā
Facies duę Calendarij	6	K
¶ Festa mobilia quę	4	B
Festorũ Mobilium pticularis inuentio	4	C
Festorũ mobiliũ gñal ⁹ inuētio.	5	BEF
Festa duplicia / mobilia & fixa. & eorum differentia	31	D.
Festum paschę celebre christiani & iudeis.	31	F
Festi paschę dignitas.	31	GHI
K/L/M/N/Q/R/S/T.		
Festum paschę quære infra in pascha.		
¶ Formula dionisiaca cycli de		

INDEX

G H

	Proposito	Litera.
cēnouenalis paschalis	36	D
Formula pria figēdi ægnoctij verni & q̄ eandē obiectōes & solutōs,	39	E, G, H,
Formula secūda figendi æqui- noctij & ei' spēs/ ac obiectōes q̄ eandē & solutōs, ppo. 39. H,		I, K, L, M, N,
E mini signum coeleste.	11	E
G ētes varia obsuāt dieꝝ principia.	30	B
¶ Græci de pasche celebratōe non sunt audiendi	31	H
Græcorū & alexandrinorū ca- nō de paschata celebrando.	34	Ss,
Græcorū argumenta q̄ latinos de paschæ celebratione.	34	Ai AN
Gregorius de Resurrectione.	31	A
Gregorius de pasche digitate,	31	Q
Gubernamentū planetarum	29	ptotā
H eresis montanorū	32	E
Hæresis maicheorū	32	H
Hæresis Ariana.	32	Dd
Hæresis Nouati,	33	C
Hæresis quartadecimana	33	E
Hæretici tesserēdecadite,	33	E
Hermes doctor ppoñ. 31. l.	32	O
¶ Hydre capite aputato aliud renatum. ppoñ. 33. A. &	34	A
Hieronimus de Sole	8	A
Hieronimus de paschatē	31	R
Hilarius papa & latini reiece- rūt cyclos & snias alexādrīorū de pascha & victorini reassūpsert	35	M
Hipocrates & Galen' d' cane maiori 14. A. Hipolit' d' pascha	32	K, &
¶ Homo ad quid natus	12	A
Homo non est natus sibi soli	17	A
Hora phlebotomie ratōe solis duplex necessitatis & electiōis	12	E
Hora phlebotomie electa	12	E
Horarij horizōtal' solar' fabriç.	22	ptotā
Eteiusdem iusta positio,	22	D, E
Horarij horizontalis solaris fa- ciliior fabrica	23	ptotā
Horaria muralia vsus meridiē conficere	24	ptotā
Horariū murale vsus meridiē ultra 12. non capit horas	24	C
Horarij eiusmōi cōpositō vbi eleuatio. Pol i habet minuta	24	H
Horariū aut horoscopiū phoe- beū q̄drangulum sic cōponit	25	ptotū

OPERIS

I

	Proposito.	Litera.
Horarij lineę horario solari sic inscribuntur	25	E
Horarum Inęqualium orga- num sic cōponitur.	27	ptotā
Horas temporales inuenire,	28	A.
Horarū temporalium vsus	28	C
Horas planerarias ggnoscere,	29	ptotā
Horas ægnoctiales a meridiē aut media nocte cæptas ad or- tum solis aut occasum reducerē	30	ptotā
Horaria sub tectis gemina,	30	C
Horaria Boemica Italica Ger- manica; Noribergica.	30	C
Horarū reduciō ad solortum aut occasum	30	D
Host' ep̄s cordubēsis p. 31. N.	32	Ff
Hostis hūai gn̄is nūc̄ ociaur.	32	EDd
I acobus forliuiēsis de Cane maiori;	14	D
Imago canis maioris	14	C
Impedimēta Lunæ	12	Z&ē
Impatores pasche habueūt curā	31	T,
¶ Index horarū horarij solaris horizontalis	22	C.
Index horarū horalogij mural'	24	DE
Inęq̄liū horarū instrū q̄struit,	27	ptotā
Inęquales horas facile idagare	28	A
Initia dierum varia	30	B
Initium mensium diuersa	34	T
Initiū primī mensis varium	34	Ss Tt
Initiū & finis primī mensis fm alexandrinorū & græcos,	34	Tt
Initium mediocris coniūctōis luminarium varie numeratur	35	E
Instrumentum veri loci Lunæ	20	ptotā
Instrumenta varia horologioꝝ solarū cōponere ppoñ. 22. 23	24 25.	
Insulas europe lege i abaco re- gionū,		
Instans æg noctij idem in vni- uerso mundo	40	B
Interuallum quid,	4	A
Interualli particularis iuentio,	4	C
Interualli generalis iuentio,	5	B
Intuallū duas q̄plectit̄ āni ptes	5	B
Introitus Solis in Arietem, Et addiscitur ppo. 18. D E F G	18	ptotā
Introitus solis in Libram	18	I, K,
Inuocatio diuini auxiliij	1	A,
¶ Iob de resurrectione	31	A,
Ioannes de monte regio	34	I
Iosephus de paschatē	31	G
Iosias rex pascha festiuiter cele- brauit,	31	G,

INDEX

L

	Proposio	Littera.
¶ Iudæi ignorāt mēses solares & ppon. 34. & &	6	A,
Iudæi nesciunt saltum lunæ,	34	Bz Bz
Iudæoz sanne in chistianos	34	L
Iudæi ānos lūars rducūt ad sola	37	N
Iudæi obfuāt mēses lūesic (res	6	B
Iudæoz pascha	41	p totā
Iudæi cecī chr̄m & legē ignorāt	41	A, C
Iudæi geminā hnt pasche rōez.	41	B
Iudæi pascha non celebrāt die		
lunę mercurij & veneris,	41	CF,
Iudæos christus redarguit,	41	C,
Iudæoz cyclus fallax,	41	C
Iudæi mediocres mot ^o lūinariū		
obfuāt/verę ægnoctiū nesciūt	41	D
Iudæi pascha eoz tripliciter er		
roneę obseruant	41	FGh
Iulius cæsar in suo calendario		
obseruauit menses sic	6	C
Iulius firmicus de egyptib ^o	7	A
Iulius firmicus de Luna,	9	C
Iulius aphyricanus de paschatę	32	),
Iulius cæsar cōmēdatur (ctus	34	Ee,
Iuli ^o cæ: ab egyptijs i plib ^o edo	34	Ff,
Iulius cæsar cyclum lunarē de		
cemnouenalem conscripsit,	34	Hh
Iuliani cycli compositio,	34	li,
Iuliani cycli nūeri qd significēt,	24	Kk
Iunius mensis vnde	34	Cc
Iuuenes phebotomandi,	12	I
L atinorū canō de pa		
sche celebratione.	34	Tt,
Latini carpūt græ		
cos d ^o die dñice pas.	34	Tt,
Latinoz argumta qd græcos de		
pasche celebratione	34	Ah
Eteorundem solutio,	34	ak an
¶ Leo signum cœleste	11	G
Leo primus adhortatur Mar		
tianū imp. vt ratōz cicli theophi		
liab alexandrino epō exposcat,	35	H
Leōis ep̄le fragmētū ad Martia.	35	I
Leo primus dīffinitōz paschæ		
alexandrioz ap. pbās scribit ep̄is	35	K,
¶ Libra signum cœleste,	11	I
Lineaz horariaz i horologiū		
horizontale inscriptio	22	A, B
Lieę horarię horologiū phebei	26	B
Littera Dominicalis vnde,	2	D
Lre dñical ^o mutatōis gemia cā,	2	E
Litere dñical ^o pticularis inuētio.	2	I,

OPERIS

M

	Proposio	Littera.
Litere dñical ^o gnalis inuentio,	3	C,
Locus Solis in zodiaco,	8	D
Locus lunæ in zodiaco ad me		
ridiem.	9	Ik,
Locus Lunę post meridiem,	9	P
Loci lunæ facilior cognitio	10	Ab c
Longitudo diei ppo. 16. A. C.	26	E,
Longitudo diei particularis,	17	D 26 E,
¶ Lucanus de Iulio cæfare,	34	Ee
Luna synodoca,	6	A,
Lunæ eclipsis cognoscitur	7	B
Lunæ nobilitas/dominiū / &		
potestas,	9	A, B C D E,
Lunæ Tabellę,	9	F, G,
Lunæ instrumentum,	9	H,
Lunæ motus medius & verus		
ici ad meridianū Tubingēsem	9	IK,
Lunæ motus ad alios meridia		
nos sic numeratur,	9	N,
Lunæ cursus post meridiem	9	P
Lunæ motus facilior cognitio	10	ABC
Lunæ motus post meridiem,	10	D
Lunæ vires opim ^o in multis,	11	A,
Lunæ influxus diuersificatur,	11	B
Luna cum capite aut cauda sui		
draconis	12	Y &,
Lunæ impedimenta	12	Z & t
Lunæ combustio	12	T Z,
Luna infortunatur p coniun		
ctionem/quartam & oppōem		
cum infortunijs,	12	&
Lunæ casus siue deiectio	12	&
Luna in terminis infortunarū.	12	&
Luna cursu vacua	12	t,
Luna cursu tarda,	12	t
Luna i 1. 6. 8. 12 doicilio celesti	12	t
Luna iuuat i pharmac ^o sumdis	14	L
Luatio vna/mensis menstru ^o .	34	Zz,
Lunæ saltus reprobatur,	34	Bz Bz
Lunæ ætas sic computatur,	37	Y
Lunatio cœli primi mensis p		
uenit lunatōz calendarij rho ai	38	N
Luna quartadecia cœli puenit		
lunā qrtadeciāz Calēdarij rho:	38	N
M agnitudo diei artifi		
ficialis 16. A. C. &	17	D & 26 E,
Marci maniliij metra		
de duodecim signis.	11	P,
Marc ^o manilius de ægnoctio	38	A,
Maius mensis vnde	34	Cc,
Manes persa hæresiarcha	32	H
Manetis bema ppo. 32 H &	34	M,
	34	M,

INDEX

M

	Propositio	Litera
Manichei hæretici	32	H,
Marchias europe lege i abaco regione	29	D,
Marsili ⁹ si. de planetar ⁹ doctatu	10	A
Mathematici scioli,	33	D,
Martianus episcopus.		
Martianus Ipa. & Leo 1. papa. adhortant ^r protheri ⁹ alexandri n ⁹ ep ^m vt cycli theophili rationes reddat: q ^d fecit.	35	I,
Martius mensis vnde,	34	Cc
Maximilianus cæsar adhortat ^r ad res geographicas	19	CD eFG,
Maximus Taurinensis de resurrectione.	31	A,
¶ Medic ⁹ debet obsuare astra.	13	B,
Medic ⁹ sunt morbis adhibend ⁹	39	A,
Mediocris phlebotomandi,	12	I,
Mediocris coniunctionis luminari ⁹ initi ⁹ varie numerat ^r ,	35	E
Melancholicis hec signa p ⁹ sunt.	12	M,
Membror ⁹ vulnerati vitanda.	12	P
Menses gemini	6	A,
Mensis solaris duplex	6	A
Mensis solaris proprius,	6	A
Mensis solaris vsualis rhomanus, ppo. 6. A & ppo. 34. S.		
Menses solares & c. duodecim	6	A
Mensis Lunar ⁹ triplex	6	B
Mensis Lunar ⁹ consecutori ⁹ . siue mēstruus quid. & eius q ⁹ ntitas 6. B. & ppo. 12. G.		
Mensis psecutorius dicit ^r ann ⁹	6	E
Mensur ⁹ vsualium rhomanor ⁹ & etiam iudeor ⁹ & c. denominat ⁹ a numeris numeralib ⁹	6	F
Mensur ⁹ alexandrinorum nōia	34	R,
Menses alexandrinor ⁹ distāt a mensibus latinorum	34	S
Mensur ⁹ initia varia	34	T
Menses alexandrini inscribunt ^r calēdario rhomano hoc pacto	34	V,
Menses Rhomuli decem & de numero dierum mensium.	34	Cc
Menses Nume pompilij duo decim & de numero dier ⁹ mēsur ⁹ .	34	Dd
Menses Iulij & numer ⁹ dier ⁹ eorundem	34	Gg
Menses prisca rhomani a noua luna visa inchoabant,	34	Kk,
Menses q ⁹ ttuor alexandrinor ⁹ .	34	X,
Menses q ⁹ ttuor rhomani cum		

OPERIS

N

	Propositio	Litera
cyclo lunari Iulij cæsar ⁹ ,	34	M
Menses q ⁹ ttuor rhomani calēdarij cum cyclo lunari prisca ⁹ patrum,	34	Pp,
Menses duo paschales,	34	Rr
Mensis primi initi ⁹ d ⁹ ffificat ^r	34	Ss Tt
Mensis primi initium & finis sm alexandrin ⁹ & græcos	34	Ss
Mensis primus quid,	34	Vv,
Mensis paschalis varius,	34	Vv
Mensis menstruus	34	Zz
Mensis embolismicus.	34	Zz,
Menses/pprij/vsuales & lunares	34	&&,
Menses lunares sp obsuabant hebrei/græci/pse/chaldei/	34	&&,
Mensis nouor ⁹ . ppo. 35. D,	38	B
Menses Arabum,	37	D
Meridianę lineę inuentio	22	D
Meridianar ⁹ linear ⁹ multiplicat ⁹	22	E
Meridies quando	40	B,
Meridies aliquibus q ⁹ n alijs est nox media,	40	B
¶ Miraculis Cyrillus suā opinionem celebratōis paschæ affirmare nititur. ppo. 35. F.	37	R. r ^o
Miraculor ⁹ Cyrilli taxatio,	37	R. r ^o
Missio sanguinis tpe necessitatis & electo.	12	C, D
Missio sanguinis reliqua q ⁹ rein phlebothomia		
<h2>N</h2>		
N atiuitas Lunę qd.	6	A
Naturalis virtus q ⁹ druplex.	15	ptotā
¶ Necessitas legem non habet,	12	C
Neomenia quid,	6	A
¶ Nicæna synodus ppo. 31. N	32	FfGg
Nicæne synodi patres/alexandrinis & Eusebio omise: ut descriptionem Calēdarij & cycli pro Luna quartadecima paschali indaganda,	34	B
Nilus fluuius,	34	C
¶ Noctis pfectio cognitio & utilitas.	17	D, E
Nocte perfecta non nulli quādoq ⁹ carent.	17	F
Nomina dier ⁹ mensium	6	F, G, H, I,

INDEX

O

	Propositio.	Littera.
Nomina mensium alexandrinorum	34	R,
Nouatus hereticus	33	C C
Nouatiani	33	CD
Nouembris mensis unde,	34	Cc
Nouilunium quid,	6	A
Nouilunia Calendarii romani sedes mutauerunt	37	C
Nox ppo. 16. A. C.	17	D.
Nox media quando	40	B
¶ Numepopulij Calendarium,	34	Dd.
Numeri cycli solaris ppter iuetō	2	I,
Numeri Cycli decenouenalis aut aurei particularis inuentio	2	I,
Numeri cycli Indictionalis particularis inuentio,	2	I,
Numerorum cycli Solaris Decenouenalis Indictionalis & Clauium generalis inuentio	3	B, D, E, F,
Numerus dierum mensium alexandrinorum	34	S
dicta numero dierum mensium latinorum	34	S
Numerus dierum mensium alexandrinorum	34	S
Numerus dierum mensium latinorum,	34	S
Numerorum cycli decenouenalis in Calendario Alexandrinum inscriptio & postea in romanum,	34	Y, Z &)
Numerus impar a pythagoricis extollitur,	34	S Dd
Numeri cycli Iulij quid significent	34	Kk.
 ccasus Solis,	16	AC
Ccasus solis ppter	17	D
Octobris mensis unde	34	Cc
October dictus domitianus (phebei,	34	Gg
¶ Officiū partium horoscopi	26	A B, C
Oppida nobilitata europe lege in abaco regio,		
Opiniones variae de pascha tpe exordientis ecclesiae,	32	q̄i p̄t
Oppositio vera lunarium quid,	6	A
Oppositio vera lunarium inuentio	6	L
Oppositio aut diametra radiatio,	12	V
Oppositio solis & lunae in electionibus spernitur.	12	V
Oppositio lunarium nociua valde	12	Z
Oppositio media lunarium non nulli in paschali sacro assumunt,	39	TY,
Oppositio vera lunarium plures in celebratioe pasche assumunt,	39	V
Et addunt causas	39	XY Z &)
Et carpunt pluribus obiectioib⁹	39	R
Et harum obiectioinum solutio,	39	A a
Oppositio media lunarium inuentio	39	T
Oppositio lunarium tps diuer		

OPERIS

P

	Propositio	Littera.
ificatur in denotōn iuxta diuersos meridianos,	40	B
Oppositio quae in vno loco aequinoctium praecedit in toto terre ambitu id praecedat, Idem accipiendum de oppositioe quae aequinoctium sequitur,	40	C
Oppositio paschalis in diem sabbati post meridiem incidens diuersificat pascha diuersis populis,		
Et huius rei exempla,	40	EFG
¶ Organum veri loci lunae pro opere	20	ptotā
Organa diuersa horologiorum solarium fabricare ppo. 22 23, 24 25		
Ortus Solis vide in exortu,		
Ortus & occasus stellarum Iulij caesar Calendario suo inscripsit	34	H h,
¶ Ostensor horarum horologii horizontalis	22	C
Ostensor horarum horologii muralis	24	DE,
¶ Ouidij metra de anno romuli	34	Cc,
Ouidij metra de mensibus numeri pompilij,	34	D d,
 Achomio monacho pascha ferē reuelatum	35	F
Panselinos quid	6	A
Pasche celebratio/dignitas,	31	ptotā
Pascha transitus	31	A E g
Pascha precipuum festum christianis & iudeis	31	F
Pasche dignitas ex veteri testamento	31	G.
Pascha a christo nobilitatum.	31	H,
Pasche celebratio testimonio summorum pontificum	31	I,
Pasche dignitatem testantur sacra concilia ppo. 31. L. M. N,		O, P,
Pascha die dominico celebrandum,	31	L,
Pasche dignitatem testantur Gregorius Augustinus Hieronimus Ambrosius	31	Qrs.
Pasche curam habuerunt Imperatores	31	V
Pascha colapsa ut repararetur adhortatio,	31	V,
Pasche celebratio tpe primae ecclesie	32	ptotā
Pascha nostrum christum instituisse quidam contendunt	32	A
Pascha: Ioanne euangelista & philippo asiatis tradidisse quidam asserunt	32	B K
Pascha petrum apostolum Hesperius quidam dicunt statuisse	32	B
Pascha non nulli contendunt ex consuetudine introductum,	32	D.

INDEX

P

	Proposio	Litera
Pascha neq̄ celebrabāt mōtāi	32	E,
Pascha quidam quotannis ce-	32	EF
lebrabant 8. Cal'd. Aprilis		
Pascha q̄dem semp celebrabāt	32	G
7. Idus Aprilis		
Pascha cōtempserūt manichei	32	H
Pascha aliq̄ celebrabāt añ æq̄.	32	I
Pascha rhoāni & occidentales	32	L
die dñica semp celebrarunt		
De pascha tpe persecutiōis ec-	32	Y Z.
clesie hī scripserunt		
Pasche canon antiquus in con-	32	Gg
cilio niceno renouatus		
Pascha asiani post Nicenū con-	33	p totā
cilium cum iudeis peregerunt		
Pasche regula licenciosa a No-	33	D
uratianis tradita		
De pasche celebratione dissen-	34	q̄i Per totā
sio inter latinos & græcos		
Pasche reformatio & eius acce-	34	Ss
leratio p. 34/H/I/K/L/M/N.		
Pascha celebrandū fm latinos	34	Ae Af
& græcos.		
Pasche apud oriētales & occi-	34	Am,
dentales diuersa celebratio		
Ag/& ppo. 35. F/G/H/L/M	34	Am
pasche varia celebratio pacifi-		
cata & sublata	34	Aq
Pasche celebratōz quotānis ab		
alexandrino p̄sule inquirēda.	34	As
Pasche diffensiois Theophil ^o		
alexandrin ^o ep̄s hortatu Theo-	34	C 38 E,
dosi Imp̄atoris abstulit.		
Paschali diffinitōe Theophili	34	q̄si p totā
publicata & a diuo Ambrosio		
ep̄o mediolan. cōprobata dis-	34	N
senso aliquādiu cessauit		
Pasche celebratio a suo recto	34	BC D
tramite ex gemini cā deflexit.		
Pasche erronea celebratō p̄p̄	37	B
euariatōz nouiluiōz & plenil.		
Pascha iudei obsuāt i m̄si ȳnali	37	E.H K.
Pascha p̄ ægnoctiū celebrā d		
Pasche statuta sunt p̄ænis ro-	38	M
borata.		
Pasche erronea celebratio pro-	34	p totā,
pter æquinoctiū euariationem		
Et dignoscitur optime ibidem	38	
Pascha triplici ^o errore celebrā		
Paschalis sacri vera ratio.	38	
Ad pasche celebratōz que nos	39	

OPERIS

P

	Proposio	Litera
artant & que non	39	B
Pascha vt recte celebrare ^t pri-		
sciigentē habuere curā/ & etiā	39	B+O,
viri nostro tempore		
Pasche christiani ratio ex trib ^o	39	C
pender modulīs		
Pasche christiani primus mo-	39	C
dulus est æquinoctiū verni veri		
obseruatio & stabilitio	39	O,
Pasche christiāi secū d ^o modul ^o		
est Lunę q̄rte decie custoditio,	39	PQR
Pasche celebrationi nullus cy-		
clus p̄petuo duraturus Calen-	39	N,S,
dario rhomano inscribi potest		
Pasche vera celebratio non p̄	39	T.Y
cyclū quēpiā/ sed p̄ tabulā ab-		
solui potest	39	V
Paschalis sacri nūciā nō nulli		
oppōz mediocrē luminarium	39	X Y, Z &)
esse contendunt.		
Pasche nunciam multi oppo-	39	Bb,
sitionē verā luminiū esse volūt		
Et causas addūt eadē p̄pon.	39	Dd,
Pasche christiani vera obsua-		
tio iudæoz corrigit pascha	40	p totā
Pasche cristiāi celebratōis canō		
Paschalis dies iux̄ meridiāoz	40	A,
diuersitates variatur		
Pascha prisca patres voluerūt	40	D
celebrari vno die in tota ch̄ia-		
nitate	40	E,
Paschali celebratōi null ^o error		
oriri pōt; ex eo q̄ q̄s existimare	40	F,G
posset oppōz aliqb ^o pplis æq̄-		
noctiū seq̄ aliqb ^o precedere.	40	H
Paschali oppōi accidit error q̄n		
oppō paschalis in diē sabbati	40	I
post meridiem incidit		
Et p̄bat pulchris exemplis	41	p totā
Paschalis celebratiōis quo ad		
diem moderatio.	41	B.
Paschalis celebratōis sūmagiū.		
Pascha iudæoz	41	B
Pascha iudæoz geminum		
Pascha iudæoz legitimū	41	B.
Pascha iudæoz iudiciale		
Pascha iudæi n̄nq̄ celebrant	41	C.F
diē Lunę Mercurij & Veneris		
Pascha iudæi trifariam erronee	41	F.G H
celebrant		
Pazenus vicus.	33	C.D

INDEX

P

	Propositio	Litera.
Persecutio immaia ecclesie	32	X
Persecutiois tpe qui de pascha scripserint ppon. 32 Y X & D	32	Aabb
Persecutio ecclesie aliquadiu cessauit & sub Diocliciao iterum grassabatur	32	Cc
Persecutio ecclesie sub Costantino Imperatore cessauit	32	Cc
Persicus lapis.	37	R r ^o
Petrus apostolus asseritur pascha hesperijs tradidisse	32	C
Petrus aliacensis de cyclo arabu	37	E
Et idem taxatur	37	F
Pharmaca.	14	p tota
Pharmaca delectu solis sumda	14	ABC DE
Pharmaca delecta ex cursu Lune per Signa	14	FG
Pharmaca quibus sint donada	14	HI
Pharmacorum cautele	14	MNOP
Phlebotomia tpe necessitatis	12	C
Phlebotomia electa tribus considerationibus absoluitur	12	D
Phlebotomia electa p considerationem solis	12	DE
Phlebotomia ex consideratu quinque stellarum erraticarum	12	F
Phlebotomia ex consideratu Lune circa tria versatur	12	G
Phlebotomia ex consideratione quadrarum lune	12	GHI
Phlebotomia ex obseruatione Lune p 12 signa meantis	12	KLm N O
Phlebotomia ex consideratione aspectuum	12	Q
Phlebotomia 53. Venarum	13	C
Phlebotomatoribus Venenotificandis.	13	p tota
Pietas erga patriam	17	B
Pilulae.	14	G
Pinulae aut pinacidia horarij.	25	I
Pisces signum coeleste	11	O
Pius papa de pascha & ei ^o cano	31	I 32 O
Planetarum dominatus	29	p tota
Plenilunium quid.	6	A
Plinyus de eclipsibus.	7	A
Plinius de Canicula	14	C
Polycarpus eps de pascha	32	N P
Polycrates eps de pascha.	32	B T
Potio purgatoria	14	G
Primatio quid	6	A
Prisci nuncij posuerunt duos au		

OPERIS

Q R

	Propositio	Litera.
reos numeros e regione vni ^o diei	34	Aa
Prodigia. vide miracula		
Prouincias Europe lege in abaco		re:
Prosper aquitanicus de pascha	35	H
Prothereus praesul de pascha	32	AC
Prudentis officium	12	A
Ptolemeus de electione	12	A
Ptolemeus de vulneratone membrorum	12	P
Ptolemei alexandrini laus	34	DI
Puncta ecliptica	7	B
Purgatoria.	14	p tota
Purgatoria sumda ex electione solis	14	ABC DE
Purgatoria electa ratione Lune & signorum	14	FG
Purgatoria quibus sint offerenda	14	HI
Purgatorijs adfunt cautele	14	MNO P
Q Vadrans horarij horizontaliu fabricat	21	p tota
Quadrangle lune quatuor	12	G
Quantitas diei p. 16	16	AC 26 E
Quantitas tps semidiurni & seminocturni.	16	E
Quantitas diei particularis	17	D
Quantitates annorum diuersae	34	Cc Ddec Ff
Quartadecimana haeresis	33	E
Quartus aspectus	12	X
Quattuor sectae astrologorum	34	Ee
Quattuor primi menses Calendarij rhoani cu cyclo luari Iulij ca.	34	Mm
Quattuor menses rhoani calendarij cu cyclo luari priscoꝝ partibus	34	Pp
Questiuncula de destributione septem planetarum p dies septimanae.	29	E
Quintilis mensis unde	34	Cc
Quintilis mensis appellat ^o Iulij.	34	Gg
R Ectificatorium pro indice iponendo opponere ppo. 22 C &	24	D
Reductio horarum ad ortum aut occasum solis	30	D
Regimen planetarum	29	p tota
Regiones Europe lege in abaco		
Renherus de cyclo dionysij	37	T
Retentiuua virtus adiuuatur	15	B
Rhomana ecclesia tandem consensit in cyclum alexandrinoꝝ	34	Z
Rhoana Calendaria ubi iueniant	34	Z
Rhomanu calendarium triplex.	34	Cc Dd Ee

INDEX

S

	Propositio	Litera
Romanorum error in anni obseruatione	34	Ff,
De his pla sup in lra E, Ecclesia: & in C, Calendarium		
S Abbatu Saturno die	29	A
Sabbati? (catu)	33	D
Sagittari? signu coele	11	L
Salt? lune repbat (ste)	34	Ff,
Sangarius fluuius	33	C
Sanguinis minutio tempore necessitatis, & electo	12	C,D
Sanguineis hec signa pfunt	12	O
Sanguinis missio de 53 venis	13	C
Reliqua de sanguinis missioe quere in phlebotomia		
Sapientis officium	12	A
Sasochis rex egyptioru doctiss:	34	C
Saturnus preest sabbato	29	A
Scala latitudinu coponitur	21	E
Scala latitudinum horarij solaris quadranguli fabricatur	25	B,C
Et propositione 26 A.		(D)
Scala exigua meridiana horologij solaris Et ppositioe 26 C	25	F,G
Scorpius signu coeleste	11	K,
Septe qtuor astrologoru	34	Ee,
Selenites lapis	35	F
Semidiurnu & seminocturnu tempus	16	E
Senes viriles phlebotomadi	12	I
Senes phlebotomandi	12	I
September mensis vnde	34	Cc,
Septerber mesis dict? germani	34	Gg,
Sextilis aspectus (cus)	12	X
Sextilis mensis vnde	34	Cc,
Sextil appellatus Augustus	34	Gg,
Sydera no cogerut chrm &c.	31	H
Sigisbert? de cyclo Dionysij	37	T
Signoru zodiaci nature	11	qipt,
Signa zodiaci quattuor habent differentias	12	L
Signa zodiaci septentrionaria & meridiana	16	C
Simulacru humani corporis	12	ifine
Simulacri huius vsus	13	C
Synodus prima &c.	31	L
Synod? cesariensis de pascha	31	L
Synod? Nicena ppositi.	31	N
Synod? antiochena de pascha & propositione 33 A.	31	Ff,Gg,
Synodus calcedonensis de pas		O

OPERIS

T

	Propositio	Litera
scha ppositione 31 P	33	E
Synodi plures	32	S
Synodus nouatianoru	33	D
Sixtus papa	31	M
Socrates de Constantino Im:	31	N
Socrates de pascha	32	D
Solis defectus cognoscitur	7	B
Solis nobilitas	8	A
Solis tabelle	8	C
Sol mot? sic scit ad meridiem	8	D
Sol mot? p? meridiē sic nuerat	8	F
Soli sanguinis defectoe considerat	12	D
Sol in purgatorijs aduertendus	14	A,B
Solis ortus & occasus	16	C,D,E,
Sol introit? i Ariete sic supputat	18	A,C
Solis ingressus in libram	18	D,E,F,G,
Solarium horarioru fabrica	18	I,K,
Solutiua ventris	22	23, 24, 25,
Solutiua dada secundum lunam & signa	14	ptota
Solutiua medicina quibus sit exhibenda	14	G,H
Solutiuis adesse debet cautele	14	H,I,
Soter papa	14	MN,O,P
Sozomen? de motanis	32	Q
Speram? p? tenebras luce &c	32	E
Stellatio canis maioris	36	A
Stelle erraticę	12	F
Strabo de geographia	12	F
Sumagiū de sanguinis missio	19	E,F,
Sumagiū purgationū (one)	12	ifine
Sumariū Nicene synodi	14	K,
Suma dionysij abbatis de pasche celebratione	32	Gg,
Sumariū vtile celebratois pasche	36	B
Supputatio introit? sol (sche) in Arietem & libram	40	I,
	18	D,E,I,K,
T Abule plures vtilis sequit nrm Calendarium qz officiu p nostras ppo. inotescit		
Tabula veri loci sol in zodiaco aut relectois loci solis	8	C
Tabula radicū lune	9	G
Tabula magna lune	10	B
Tabula magna lune noua quomodo coponi debeat	10	E
Tabula qntitatis diei &c. gnalis	16	B
Tabula qntitatis diei pticularis	17	C
Tabula igressus solis in primū		

INDEX

T

	Propositio	Litera.
punctum Arietis	18	A, B, C,
Tabellę seruentes ppositioni horarioꝝ horizontaliũ &c.	21	B,
Tabellę p horarijs horizõta lib' fabricadis cõpositio	23	A, B
Tabellę elaborate pro horoloꝝ gijs horizõtalib' fabricandis	23	D
Tabellę pro muralib' horarijs x̄sus meridiẽ cõstruendis exactissime supputatę	24	I,
Tabula q̄ttuor mēsiũ alexãdrinoꝝ cū mēsiibus rhomanis	34	X
Tabula q̄ttuor mēsiũ primorũ calendarij rhomani cum cyclo Iulij cęsaris	34	Mm,
Tabula q̄ttuor mēsiũ calēdarij rhomani cū cyclo lunari priscorum patrum	34	Pp,
Tabula duorũ mēsiũ paschalium	34	Ss,
Tabula mēsiũ paschalium cū insertiõe lunarũ q̄rtarũ decimarũ tā cycli latini q̄ alexandrinorũ	34	Xx,
Tabella epactarum	34	),
Tabella añorũ embolismicorũ	34	Ad,
Tabella dionysiaca cycli decenouenalis paschalis	36	D
Tabella anticipatõis eq̄noctiorũ iuxta q̄ntitatẽ añi ptolemei	38	G
Tabella anticipatõis eq̄inoctij iuxta q̄ntitates annorum ecclesię Alphonsi	38	I,
Tabula paschalis christianorũ	39	Ee Ff
Tabula paschalis Iudeorum	41	E
Taurus signum cõeleste	11	D,
¶ Tempus geminũ necessitatis, & electionis	12	C,
Temp' electũ phlebotomię ratione solis	12	D, E
Temp' semidiurnũ et seminoctur	16	E,
Temp' semidiurnũ (nũ)	26	E,
Temporalium horarũ instrumentum hoc pacto fabricatur	27	ptotã
Tēporales horas inquirere	28	A
Tempales horas planetis adaptare	29	ptotã
Termini paschę (re)	34	Vv,
Termini paschę & eorũ dẽ formula alexãdrinis (vt feri) ab añ	34	Vv,
Terra globosa (gelo tradita)	40	A,
Terra nõ vno tēpore a sole vnũ de quacũq; illuminatur	40	A,
Tesserę decadite hæretici	33	E,

OPERIS

V

	Propositio	Litera.
¶ Telesphorus papa	32	N
Theodosi' imp; adhortat' est theophilũ alexãdrinũ episcopum vt pascha diffiniat	34	Aq,
Theophil' scribit Theodosio de obseruatione paschę	34	Ar,
Theophilus soluit argumētũ latinoꝝ de secundo mense	34	Ar,
Theophil' cęsariẽsis de pascha	31	L, M
¶ Trinus aspectus	12	X
V Enakę incisio tēpore necessitatis & electio	12	C, D
Reliqua q̄re in phlebotomia		
Venarũ noticiã, & in quibus morbis sint aperiendę	13	ptotã
¶ Victoris papę canon de celebratione paschę	31	K,
Victoris papę dissensio cū asis	32	S,
Victor caprian' repbat (anis victorini canonem	35	N
Victorinum taxat beda	35	O
Victorin' aquitanicus ædidi canonem paschalẽ pro latinis & ppositione 35 M,	34	Tt,
Virgo signũ cõeleste	11	H
Virt' naturalis quadruplex	15	ptotã
¶ Vincul' rube' in sinistra pte calēdarij rept' qd significet	6	M,
Volatilia cõeli cognoscunt ferme æquinoctium vernum	38	L
Vsus horarũ inæqualium	28	C, D
Vsus horoscopi solaris	26	D
¶ Utilitas horoscopi solaris	26	ptotã
X Endophon de anno menstruo	6	E
Z Eno episcop' scripsit de paschata	32	Aa,
Zodiaci descriptio & diuisio	20	A
Zodiaci signa quattuor habent differentias	12	L,

Finis.

M · I · S ·

Jacobus Köbel ad Lectorem.

Dillibuit nobis optime Lector / ubi iam extrema manus huic libro imposita erat, rursus eundem quanta portione, transpositione, inuersione aut omissione librarij admisisset, subnotaremus illa, & ad calcem huius operis adijceremus, ne quid esset, quod te offendere aut morari legentem posset. Quicquid tamen est, id non tam per incuriam vel festinationem eorum factum esse putes, quam ob describendi, emendandique difficultatem. Nam quomodo difficile sit emendatissime imprimere omnis fere generis libros, tum vel mathematicos multo magis, propter numerum notas, aliarumque rerum figuras, in quibus nemo esse potest tam lynceus, ut non interdum conuincatur atque hallucinetur. Quod vero in hoc item libro aliquoties diptongi omisse & i pro y & c positum esse deprehendes, ut in his verbis Martyr, Cyclus, Dionysius, plerumque aspiratorem praetermissam videbis, ut in dictione Pascha, & alijs id genus, id nulla scito vel negligentia vel incertitia contigisse, sed necessitate adductos fecisse, quod eiusmodi literarum formarum deessent saepenumero, quibus ad eas voces, ut oportuit, excudendas utendum erat. Vale.

¶ Errata Propositionum.

Plures diptongi passim sunt omisse. ¶ Propositione secunda In lra L. lege addiscimus non adissim? In E lege hebdomadas In B per eos. ¶ Propositione Tercia In lra L. lege dicto citius. reliqua comuni In F insertos / & omne non in omnem. ¶ Propositione Quinta A accommoda. E erratum. In M quonia vnaculus. In N habet inscriptionem. & notatu dignam. ¶ Propositione septima In lra A legent testes. et repetinas obduca. In E obtinui. ¶ Propositione Octava In lra A lege amplissima magnitudine. L pterea ante tabulam ingressus. & post pauca / Tabula veri loci Sol in Zodiaco. licet titulus Tabula rectificandis loci solis / etiam bene quideret. In quonia id. ¶ Propositione Nona In ph? n. aliam fecit tabulam ordinandis. In numeroz amatoribus. M & edirecto / obus punctis ante et post e abiectis. M cum nota additionis. M generare. & oppido et oppidum p geminum pp. ¶ Propositione Decima In A lege nec eos. B inserta. ¶ Propositione Undecima. In B lege eius vires. F & in solstitialis J quoniam anche. et hinc librat? ho R pudeda. P partes. ingemins. & vtrisque ¶ Propositione Duodecima In A lege precipit et distribuerit. L quam mox et ipsa sibi lege facit. & noctu? D verum si requirat. E quoniam quus. F indispositioz p vna dictione. et summo p duplex m. Et sunt aut deligeda. In a conjunctione luminarium. & ab oppositoe. R precipimur. M quarum vna. D conu? & obtinet S et hoc ppter combustioz lune cum soli iungitur. X quo idem vitatur. Z volumus. In & medice sine diptongo. In E nequiuertis. ¶ Propositione Tertiadecima. In A lege haud quae et prece dere. In venis tepoz lege consulat Auicenna. & tinnitum. In 24 vena lege defectibus. 30 caliditate. 33 minutur. ¶ Propositione Quartadecima In A lege vires. L a pluribus D Et sunt oc: lau: E ad urere. coagulati. graciles et fructe vometes. In S secundo loco &c. in margine omissa est lra F. Et in S corporibus omissa est litera J. et in S hanc corum / lra R. In lra B lege euacuatioz. & consumi. J euacuanda. in Sumagio lege expulsua & solutua. P in quarta radiatione. & propter radiationum fortitudinem. ¶ Propositione Quintadecima In A lege memorata. B ab eleuatione. et latere sine diptongongo. L prodibit et correspondentem. ¶ Propositione Decaseptima In B lege subsciemus. L supputauim? & aq? lom? pol? ¶ Propositione Decaoctava In A lege exacto computo E christi. R septem horis / 16 minutis. M 56 secunda et numeri anorum et horum 4 numerorum. ¶ Propo. Decanona In L lege ton? orbis dñi. et potentissimo. & religionu. F baerianos. B Zclus. ¶ Propositione Vigesima In B lege scz ubi supimus arcu? & in inscriptione. & arculum. D immitte. & ad tactu. & diametru inuersa. ¶ Propo. Vigesimaprimum In lra A lege afficer? & obisce arcu. et qua breuissime. L quadrans. E aut eleuationum poli. ¶ Propositione Vigesimasecunda In B lege horologij vbiq; non horalogij & quita est. & indicabit. et ad hora sextam. L conueniat. et planicie. ¶ Propositione Vigesimatertia In A lege prim? geometrie innitit. et adiutrices L hore duodecime / et numeroru horariorum. ¶ Propositione Vigesimaquarta In A lege innitit? D rectoriu seu vericatoriu. E insideat. in Tabella pro eleuasione polari 60 graduu / ho. 11 aut 1 le. 7 gra. 37 m. ¶ Propo. Vigesimaquinta In A lege duab? F for? mula B inartificiozus pro vna dictione et dicto citi? J innitens. et in dorso. ¶ Propo. Vigesimasexta In A lege horoscopij. et equidistantium. ¶ Propositione Vigesimaoctava In A lege horarios nocturnos. L sententia. & libuerit. ¶ Propo. Vigesimanona In A lege bermete. & Moses. B in primo arcu diurno. L tibi cognitu fuerit. D secuti sunt E quis est in celesti. et planetarum distri: ¶ Propo. sitione Trigesima In B lege egyptij. ¶ Propositione Trigesimaprimum In A lege ne moui timerem? & conuone. et regnar. B conscriberet. E idem Joannes euangelista 13 B veteris igit. In delect. & restant hoc euangeliste J eadem. & post itez eade L in calce fere lege eade M quod Socrates scriptu & epim. D abisurare F decem & nouem annoz colligere / & gignere. U & vniuersis multicolis. ¶ Propo.

Trigesima secunda In A lege insipientium B statuisse. et mādāuerint / 7 sententia. L neq; Assiani 7 hec ibi
 D huiusmodi viros. et neq; istos. 7 p̄ceperūt. 7 apostol⁹. et necessario. 7 faciētes et celebrabāt. 7 q̄rto decian⁹
 E cathaphryge. 7 aliū errorem. 7 cap: 39 non 38. 7 scriptum est. n. a quindecima. H hec ex Euse: et q̄
 occasus est. 7 direpta. J Laodicee. 7 floruit aut. R ascensionē. S par erat. T q̄rū noia si scribā. 7 lites
 ras misit quib; omnes illi absq; discretionē. X vtriusq; sexus. Y Dugens. Z Hyrene⁹ Bb Anno sa
 lus 180. Dd Arri⁹ et Socrate referēte li: 1 trip: hu: ca. 20 7 originē. et apud vos. 7 p̄ vestros āplex⁹ Ec
 religioſissimus. 7 in vno orbe. 7 vt qd ff accolis 7 ecclis ē reddita. 7 rediere. ¶ Propositioe Trigesimae
 tercia In titulo p̄p̄ois lege orthodoxis. In A chyrographo 7 rediere. B deserta 7 saluari fe: L paphla
 gonioꝝ. 7 nomen. D bithynie. 7 euocauerūt E ex Decreto. 7 bithynie. 7 pontificium. ¶ Propositioe
 Trige. q̄rta In A lege quibus sunt vsi. L atti: 7 somne. 7 geometrie B diē celebratis. J ovundus. 7
 abiere cū hec scripsit et faustissima R ense recidēdum est. M esse possimus R sensuſimo. Post S vbi
 inferne scribunt numeri foliorum lege 41 nō 31. Et in eadem lra S lege dēpro vltimo quē quinq; 7 triginta
 diebus complēt. X 7 prima tabella superne lege / Tybi quart⁹ mēsis Alexandrinorū cōcurrit cū Decēbrī
 7 Ianuario. Y lege excerpserūt Z lege numeros in Littera 7 huare. in Lra) 29 dies nō 39. 7 23 die
 Martij mensis. 7 pdibit cōiunctio seq̄s In lris Aa lege nouē p̄modū horz abundāt. In s accedit ad
 hec in margine scribe literas Bb 7 in his lege euenturis non euenturi. Et in literis Cc lege 15 nō 18 et
 tristiāq; in Lris Dd lege haud potuit. 7 tractabim⁹ et dis infer; nō feris. Et in Ee adeo fuit peritus.
 In lris Bg lege Calēdariū 7 literaz monumēta. in lris Ji lege exarauit 7 āni sexti. in Lris Mn lege nu
 meros et cōduces. in Lris Do sume nō sume. in Lris Ss lege / atq; causas. in Lliteris Tlu in qua dex
 trorsum inscripte sunt. Et infra. descriptionem. In lris Af lege / supius descripto. in Lliteris Ak Lunā
 quartādecimam in Lris As lege celebratissimo ¶ Propositioe Trigesima quinta In litera M lege per
 dies vicenos 7 nouē. ¶ Propositioe Trige. sexta In lra A lege dissensiones. ¶ Propo. Trige. septia.
 In lra B vtrūq; nō vtrūq;. H lege fier. n. die 24 martij In s post i Est nū numerus dieꝝ 7c. in margine
 scribe literā R Et in eadē lra secūdum quantitatē iam dicti t̄pis sc̄z hora 1 minut⁹ 28 / secundis 3 / tercijs
 15 / L iuxta astrologicam supputatōz mediocrem / cōiunctionum 7 oppositionū fiet anticipatio. R ses
 cūda / lege puuli baptizati abibūt T vsu habita. U Dionysi vir 7c. 7 tabellam p̄iunctionū lu: 7 sedē suā
 Y lege in annos 57. inscriptum. 7 p̄gnitiu facillia ¶ Propo. Trige. octaua / In litera B lege vsq; in
 vigesimam primā / L in fine quasi / figurate. B cōplectitur dies 365 / H p̄modū vndecim. 7 in mez
 ridie vndecim. et secūdoꝝ nō secundarioꝝ. 7 infra / minutis 17 / secundis 4 Et hora vna non prima / M
 naria tamen lege. R deberet esse bissextilis. L trecentos sexaginta q̄nos. S lege a quopiam attentari.
 T ex ephemeride. Y edyplis. fieret. Z quod nemo vnq;. In literis Bb trūaliter doctis apparet dis:
 In lris Ff Añō Lhu 1558 Pascha iuxta oppo. verā / April 10. ¶ Propo. Quadrage. In A le. 7 aliaz

H Rrata abaci regionū Folio primo colūna prima lege britannice. emporium. Efaguentis solennis.
 Colūna secunda. lege. Corduba episcopalis. M: 1. 22. hispalis episcopalis nunc sibilla M. 1. 30. pora
 rugallie Osonoba. promotorium Columna tertia lege. Tarraco. Emporie. Colūna q̄rta lege prouincie
 tolosane. et Beneuera. Folio Secundo colū: prima lege Remis archi: Rboromag⁹. Colū: secūda ad
 numerati. omniū bonarum ar: Colū: q̄rta lege ibi monasterium diuī 7c. Fol: Tertio colūna secunda lege
 Taregenū Colū: quarta Ladisbuta. 7 genūis artib; Fol: q̄rto colū: p̄ma lege forsan claudomū. Morica.
 Elecbrogū. Istrie 7c. ciuitates. Illurie 7c. ciuitates. Colūna tertia. Scutura. Hungarie regni ad Ber
 maniam magnā acce: Clesemburgum. Polonie lart regni ad Bermāniā magnā mīl. Colū: quarta lege
 peterchauia. Et in s̄ pretermisim⁹ 7c. lege potissimū ne christi 7 ei⁹ orthodoxe fidei hostibus arma tulit. vi:
 Fol: Sexto colū: prima lege coeli temperie. et veltre. col: tertia Vlicētia. Sauona hodie et etiam Liusio.
 Colū: q̄rta lege Lorn⁹ 7c. M. 0: 2: 38. sardos 7c. M. 0: 3: 39 ¶ Errata Calēdarj ¶ Ianuarij In
 sinistra facie huius mēsis columna sexta Aure⁹ numer⁹ 4 sursum trahēd⁹ est ad primū diē / et aureus nume
 rus 12 ad secundum diem. 7 1 ad q̄rtum et sic deinceps vsq; in finē mēsis reliquis aurei numeri per vnū diē.
 sunt anteriorandi / numer⁹ t̄ horaz et minutiarum in suis sedib; manentib; In dextra facie lege martyr⁹ 7
 martyrū per y geminū et h̄ modo per totū calēdariū. ¶ Februarij in sinistra facie h⁹ colūna sexta Vinculus
 qui adheret oppositōi 13 diei abyaciēd⁹ est. 7 oppositōi 12 diei innectēd⁹. ¶ Martij / Facie sinistra colū:
 sexta Die q̄rta Aure⁹ numerus 1 lege 0 ho: 40 mī: ¶ Mañ Facie dextra die 21 lege 9 gradus mor⁹ Sol
 re⁹ nūer⁹ / lege 8 ho: 39 mī. et die 28 / aure⁹ nūer⁹ 16 lege 19 h. mī: 47. facie dextra die 2 lege S. Mars
 cellini. et die 20 pro motu Sol lege 7 gra: mī. 56 Et die secūda sub medio motu lune le. 7 S. 5 gra: 59 mī:
 ¶ Iulij dextra ei⁹ facie / die 22 iscribito Marie magdalene s̄ Augusti dextra facie die 26 sub motu lūe mez
 dio lege 8 S. 15. grad⁹ 59 mīn. ¶ Errata Edyplū Añō Lhuisti. 1522 lege die 5 Septēbris ho. 2 mī.
 15. Anno christi 1542 Edyplis lune. lege p̄cū 1 mī. 38. Et Anno christi 1567 edyplis lune parua / lege
 punctū 1 mī: 22. ¶ Errata Tabule interualli et festoz mobilium. pte secūda folij sub quadragesima edis
 recto 14 aurei numeri lege Martij non Martij. Et sub titulo hebdomade a pentecoste ad Joannē bap
 tistam in calce tabule lege 1. hodo: 4 dies. ¶ Errata Tabule interualli et festoz mobilium secundum
 vulgatū vsū Rhomane ecclesie. ¶ Anno ch̄i 1541 septuagesima die 13 Februarij non Ianuarij 7 ad
 uēnis die 27. Nouēbris. Anno christi. 1554 pascha 25 martij. Et Anno ch̄i 1579 pascha 19. Aprilis.
 ¶ Errata Tabule q̄ntitat⁹ dieꝝ / orniū et occasuū Solis generalis. ¶ Sub elevatiōe Poli 43 graduū e
 directo 6 graduū. ¶ lege 7 ho. 26 mīnū. Sub elevatiōe poli 49 gra. e regiōe 24 gra. ¶ lege 7 ho. 4 mīnū.
 ¶ Errata Tabule q̄ntitat⁹ diei 7c. ad poli arctici elevatiōz 48 gra. 7 40 mīn. ¶ Sub V gradu 10 lege quā
 citatē diei horaz 12 mī. 36. ¶ Sub V gradu 8 lege orniū solis / ho: 4 mīnutoꝝ 53. ¶ Sub II gra: 4 lege diei
 q̄ntitat⁹ ho: 15 mī. 27. Sub III gra. lege q̄ntitatē diei horaz 13 mī. 47. ¶ Sub III gra. 2 lege orniū sol
 ho. 7 mī. 36 / Et sub insitio aurore lege hora 5 mīnutoꝝ. 39. ¶ In Tabella radiciū itroit⁹ sol in primū
 punctū Arict⁹ titulus rubro scriptus Añi bissextilis refert⁹ debz ad numer⁹ q̄noꝝ christi 1516.

¶ Errata Tabule radicum lune. ¶ Anno christi 1521 pro medio motu lune lege 6 St: gra: 13 / insinu. 2.
 ¶ Errata Tabule magne lune 2c Anno christi 1518 in Februarii characteres signoz sunt omissi scribe igitur
 2 die eiusde characterem M. 4 die P / 6 J / 8 / 10 K / 12 V / 14 S / 17 II / 19 G. 22 Q / 24 N / 27 L
 ¶ Anno chri 1522 die Januarij 28 gra: 26 gra: 20 Aprilis 27 gra. Et 22 die Nouembus 26 gra. ¶ Anno
 chri 1523 die 21 Februarij 20 gra: die 28 Marchi scribentur 11 gra. 230 die scribentur 9 gra: Anno chri.
 1526 die 18 augusti 15 gra: ¶ Anno chri 1528 die 15 Januarij character. M scribend⁹ est: non die 14.
 Et die 11 Augusti 19 gr. Anno chri 1532 die 5 iunij. 19 gr: Anno chri 1534 die 11 Martij 23
 gr. ¶ Anno chri 1538 / die 7 februarij II 12 gra. Et 9 decemb: 10 gra. ¶ Anno chri 1543 die 3 Januarij
 character had qru die trahend⁹ est ¶ Anno chri 1546 / die 2 martij III 9 gr: ¶ Anno chri 1547 die 3 Julij
 26 gra. et die 15. eiusde character 9 a 14 die ad 15 trahendus est. Anno chri 1548 / die 10 iulij 1 g.
 Anno chri 1549 die 9 februarij 26 gra. ¶ Anno chri 1550 die 4 Januarij 10 g: Titul⁹ tabule 35. est
 ¶ Anno gfe 1552 bissextili no 72 et sequens tabule Anno gracie 1553 comuni no 73 7 h pacto lege comuni
 no Lion in sequentibus tabul. ¶ Et anno 1552 die 30 iulij 9 gra. ¶ Anno chri 1558 die 13 Octobus 22
 gra. ¶ Anno chri 1564 die 24 Decembis 0 gra. Anno chri 1566 die 11 Nouembus 25 gra. Tabule
 53 inscribe titulu. Anno gracie 1570 comuni 7 sequenti anno gfe 1571 comuni. Anno gfe 1572 numerus
 tabule inferne scrip⁹ est 55 et sequens 56. Anno chri 1575 die 13 Marchi caract V ad 12 diem trahend⁹
 est ¶ Errata Anno chri 1577 die 15 Nouembus character 22 ad die 14 scribatur. ¶ In scala qdrans hor
 zologij horizontalis lege 63. et sub arcu lege horologij. In horario generali titulus hore post meridiē re
 ferri debet ad numeros horaz superiores rubro scriptos. Et 10 ibidem corrigi. Et titulu hore ante meridiē
 ad numeros inferiores atramento pictos ducatur.

Registrum Foliorum.

Littera prima docet/quo pacto colligere omnes
 Quas cernis chartas/Lector amice potes,

*	23	59	D
Calendarium Diuo maximili, Diuo Maximili. eburno, absolu,	horologij duo. Tabelle Confe. erecto in meridiē Complementū	catur celebrari Lateranēse cōci. scripsit. Et facta synodi ponebāt.	December, Schemata 1522. Schemata 1536 Schemata 1544:
**	29	65	E
Calēdarijs pri. December. cēnouenalis. Manichei hæreti	statuimus teranense cōciliū mensis primi mum in Nicæa	rum distantia. ad 10 dies, & sic error medicari, li celebrationi	Tabula Interual. Tabula Cycli Residuum Ta: Cleuatio 45. Aries
I	35	71	I
Propositiones. Propositio Ter. Corporis christi	29 sic scriptū. uare adnitentes, canones appri. dijecit se ponto	Diem sacro tingere post me. Dies naturalis in	Tabula magna Anno gra. 1522. Anno gra. 1526.
f	41	A	17
nunq̄ succeden. ptis, prima qui. Astrologos, sic & videbis verum	sitione, Cōtuen. Tabula Calenda Phamenothe. in Arietem Octa	Abacus Regio. Tarantasia me. Constantia Cilia Pro. fm	Anno gra. 1534. Anno gra. 1538. Anno gra. 1542.
II	47	B	33
consideratu tem. eidem signo all. vitamus. Docet Simulacrum hu.	orta fuit ex. ma octaua rum vbi necessa. asserentibus lati.	Calendarium ro. Ianuarius. Februarius Martius. Aprilis	Anno gra. 1550. Anno gra. 1554. Anno gra. 1558. Anno gra. 1562.
17	53	C	57
¶ Luna decurrē. tionem poli Vlmē legatū Tabula introitus	gintinouē dieb. diem scriptū qui possint in pri decimū calen.	Augustus. September October.	Anno gra. 1574. Anno gra. 1578. Quadrans Hore

TELOS ▶

PROPOSITIONES IN CA

lédariū Rhomanum, Ioannis Stœffler Iustingensis, Studij vniuersalis
Tubingensis in Astronomia Professoris ordinarij,

De inuocatione Diuini Adiutorij.

Propositio Prima.

Te aspiret Studio ac Labori

nostro, Opt: Max: Luminū Pater, Vniuersę naturę do-
minus, erecto in superos animo, & inconcussa fide pre-
carī.

¶ Igitur qui pro immensa bonitate tua, O vi-
sibilis & inuisibilis mundi author, vniuersum sapientia
iustitia, ac misericordia tēperas. om̄is naturę functiōes
adminiſtras, dispensas vt ordine infima, summa sequā-
tur, actiones humane superum Solis Lunęq; vicibus
digerantur. Te Inuoco, Te adoro, tibi gloriam ac hym-
nū dico, Te supplex peto digneris & me Ioannē Stoff-
ler Ecclesię Ihesuh Christi Filij tui militem aliqua boni-
tatis tuę parte, vt quam molior deputandorum cœlestium motuum rationē, sceli-
citer absoluam pro Ecclesię tuę vsu. Siquidem eo vniuersa vitę mea studia semper
retulī: vt hōibus legum tuarum obseruantibus bene cōmodarem. Id nunc vel ma-
xime hoc opere contendo, Tu modo vt prosim cursum meū dirige, & vna mihi ac
ijs quibus profuero da glorię cœlestis adsequi munera. Amen.

De Cyclo Solari/ Litera dñicali / Aureo nu- mero / Clauē festorū mobiliū / 7 Indictionē.

Propositio Secunda.

Cyclum Solarem: Literā Domini-

calem/ Aureum numerū/ Clauē Festorum mobiliū, ac Indicti-
onem officio tabulę facile cognoscere. ¶ In presentia suppo-
nimus ecclesię Rhomanę vlgatam annorū Christi domini sup-
putationem, diximus ecclesię Rho: que sane per c quamuis / 21.
disti; ceteris ecclesijs prelata, primatū tenet ¶ Animaduertēdū

igitur, Cylus Solaris, vocatur spacium, 28, annorum solarium, Cyclo, a gręco
Κύκλος, qđ latine sonat orbis aut circulus, Solaris autē a sole, non qđ sol in eo spa-
cio tpris compleat cursum suū, orbem signiferi, aut circulū propriū pmeando. Sed
ideo, qđ in 28 annis ad sua debita redeunt principia, om̄es varietates que ex litera so-
lari, hoc est dominicali, ex bissexto, ac cōcurrētibus contingere possunt. Ratio 28,
annorum hęc est. Nam cum hebdomadę sint septem, & bissexti tātumodo quarto
anno cōtingant, si p qttuor septem multiplicauerimus, emerget minimus numerus
annorū, 28, in quibus om̄es varietates, que per literā dñicalem, bissextū, & cōcur-
rentes accidere possunt in pristinā redibunt formam, & bissextus p om̄es currit Fe-
rias. Per huius cycli partes addissimus literam Dñicalem, cōcurrentes, & annū bis-
sextilē. ¶ Litera dominicalis a dominico die appellatur, Dñicus autem dies a

A

A

B

C

D

domini ac saluatoris nostri Ihesuh Christi resurrectione a mortuis nomen accepit. Is a Iudeis sabbataris prima Feria, ab ethnicis & eorum sacerdotibus dies Solis vocatur. De dominico die resurrectionis pulchre scribit Diuus Augustinus in sermone de Circumcisione dñi, sic, Domini resuscitatio promisit nobis eternum diem, qui vocatur dominicus ipse videtur proprie ad dñm pertinere, quia eo die dñs resurrexit. Ad stipulatur c Quod die dñico 75 disti: vbi scribitur. Que (intellige dies dñice resurrectionis) tantis diuinarum dispensationum mysterijs consecrata est: vt quicquid a dño est insigne institutum: in huius diei dignitate sit gestum. In hac die mundus sumpsit exordium: in hac per resurrectionem & mors interitum & vita accepit principium. Accedit Sedulius presbyter Libro 4 carminum, de resurrectione Christi sic canens. Cœperat interea post tristia sabbata, foelix Irradiare dies, culmen qui nois alti A domino dominante trahit. Primusq; videri promeruit nasci mundum, atq; resurgere Christum. Inter omnes quos legere potui Ioannes euangelista ei primus nomen indidit Apocalipsis em primo capite sic inquit. Ego Ioannes frater vester (& infra) fui in spiritu in dñico die. Nec solum dies pasche pro die dñico colendus est: sed etiam omnes alij per anni circulum occurrentes, qd manifestum facit c Sabbato. De ose: dist: 4 vbi habetur. Diem Dñicam ob venerabilem resurrectionem dñi nostri Ihesuh Christi, non solum in Pascha celebramus: Verum etiam p singulas Hebdomadas ipsius diei imaginem frequentamus. ¶ Literę autē Dñicalis quotannis (vt ita dicam) mutatio, ex gemina nascitur causa. Prima/ Annus Solaris cōmunis 365 cōtinet dies, quos si per septem diuiseris: videbis in quotiente 52 hebdomadas & diem vnū residuum Cum igitur Feriarum elementa sint septē A, b, c, d, e, f, g, qbus crebra repetitio omnes complemus & numeramus hebdomados, tandē vnus erit dies residuus, ppter quē in Rho: Calendario A litera in anni principio & fine inseritur, quare necessum erit anno completo literam dominicalē mutari. Inde etiam palam est easdem literas retrograde nūerari. Secunda huius mutationis causa, ex anno bissextili oritur. Annus enim Solaris C: lulij Cęsaris ex 365 diebus & 6 horis conflatur. Que annuatim collecte in quarto anno diem cōstituūt. Is 6to Calendas Februarij in litera F repetita intercalatur, & ex consequutione literę dñicalis immutatio. ¶ Cyclus Decemnouenalis, Decem & nouē annos Solares complectitur. In qbus prisca arbitrati sunt, lunā per coniunctionē ad Solem, quā non nunq̄ cum eo habuit: in pristina reuerti positionē & in tot annis omnē Diuersitatem compleri. Huius cycli partes aureos numeros appellamus. De his in sequentibus plura scribemus. Eorum officium est. Coniunctiones & Oppositiones luminariū, Interuallū, ac Festa mobilia manifestare

G ¶ Cyclus clauium, Decemnouē annis Solaribus quēadmodū Cyclus Decemnouenalis completur. Cuius nūeri q̄tannis mutantur: & per eius mobilia veniuntur festa. Sed de his sequēs cōsulatur propositio.

H ¶ Cyclus Indictionalis, quindecim annos phcebeos, aut tria lustra continet. a Rhomanis quondā iucunde vsurpat, q̄ tribus lustris tributa toto orbe Rhomanę rei pu: solutura indicebat. Huius cycli partes hodie literis pontificum, Tabellionū instrumentis, & alijs id genus ad caudam inseruntur.

I ¶ Quando igitur libet scire anno quo piam, nūerū cycli solaris, quē vlgus Cyclū solarē noiat, Aureū nūerum, Clauē cōmunē festorū mobiliū & numerum cycli Indictionalis quē vlgus Indictionē appellat, Ingredere tabulam cuius titulus est. Tabula cycli solaris, Literę dominicalis, Aurei numeri & c. & illic numerū annorū Christi sinistrorsum inuestiga: ad cuius sedem dextram versus, quē iam memorauimus offendes. titulis superne scriptis vnū quodq; indicantibus. Q̄ si lra Dominicalis vnica occurrat: annū cōmunem, si duplex bissextilem pronuncias Prior litera id est quę primo occurrit: vsq; ad festum Diui Matthię Apostoli utilis erit, posterior autē ad residuam anni partem accommodabitur.

una ca' lxxi Domini
at ex duplici cau

7 de sunt
yolg decemnouena Flie
yduca lunaria,
uxcy nūmerus.

De cyclo solari z ceteris sup meoratis gnalis.

Propositio Tertia.

De precedens pollicetur in vniuer

sum sciscitari. ¶ Dionysius Abbas Rhomanus cognomē
to exiguus, supputationē annorū, ab Incarnatione filij dei pri-
mus induxit, qui (vt Diuus Ambrosius testis est) antea nume-
rabantur a die imperij Diocliciani truculentissimi & immitissi-
mi psecutoris ecclesie Christiane. Floruit aut̄ Dionysi⁹ tpe Iusti-
niani imperatoris quingentis annis aut circiter post Christi incarnatiōem Ediditq̄
cōputū quē Paschalē appellam⁹, quo ecclia Rhomana etiā hodie vtitur. His hypo-
tesibus assumptis. ¶ Si scire optaueris: quotus sit annus cycli solaris, Adde an-
nis Christi dñi oblati 9, Nūerum collectū partire p 28, Si nihil remanserit: accipe
ultimū numerū cycli solaris hoc est 28 pro quoto. Si aliquid residuū fuerit: id ostendit
tibi/numerū cycli solaris id est quotus sit ann⁹ huius cycli, tēpore annorū chris-
ti oblatorū. Hūc nūerū seu quotū wlg⁹ appellat Cyclū Solarē. Nūerus aut̄ quoties
aperit quot reuolutiōes huius cycli a tpe ortus christi, vsq̄ in annos oblatos transi-
erunt. In exēplo facile accipies, offerunt̄ mihi anni Christi 377, a die imperij Diocli-
tiani 9; ad quos lubeor nūerare cyclum solarē, addo annis christi 9, & colligo nu-
merū 386, quē diuido p 28, Et remanent 22 nūerus cycli solaris. Quoties vero, 13,
ostendit mihi tot reuolutiōes huius cycli, a christi natiuitate vsq̄ in nūerū annorū
ppositorū effluxisse. Haud secus operaberis ad annos Christi quoscunq̄ obiectos
preteritos & futuros. Ratio autē additiōis nouenarij pro assertiōe Dionysij est, q̄
Christū dñm natū censet; anno nono cycli solaris. Quare sequenti anno, 10, Annū
decimū solaris cycli indicarūt. ¶ Inuēto nūero cycli solaris, per subiectā tabellā
lra dñicalis dictio citi⁹ manifestabit. In superiori versu inquire numerū cycli solaris
per doctrinā generalē memoratā inuentū, cui mox subditur litera dñicalis, Quē (vt
in superiori ppositiōe docuimus) si vnica obuiauerit: annū cōmunē indicabit. Si
duplex bissextilē, prior hoc ē superior ad Festū diui Matthie cōmoda erit: posterior
id est inferior reliq̄ parti anni aptabit. Repeto exēp li causa, numerū annorū christi
377 supra propositū, & eius cyclū solarē 22, quē q̄ro in primo versu tabelle & sub
eo offendo, a, vnica literam dñicalem, annū cōmunem indicantem,

Tabella Litere Dominicalis.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
g	e	d	c	b	g	f	e	d	b	a	g	f	d	c	b	a	f	e	d	c	a	g	f	e	c	b	a
f			a				c			e			g			b			d								

¶ Deinceps numerus aut quotus Cycli decēnouenalis hoc pacto addiscitur an-
nis chrsi dñi oblati iunge vnitatē: ga vt Dionysio placet Christus nat⁹ est anno pri-
mo cycli Decēnouenalis, pductū diuide p 19: & facta diuisione, Si quid residui fue-
rit pro q̄te cycli decēnouenalis teneto, Si nihil cōplementū totius cycli sumito. Nu-
merus aut̄ q̄tes integras huius cycli reuolutiōes indicat. Quotū huius cycli wlgus
Aureū numerū vocat. In exemplo, repetant̄ anni christi 377, q̄bus adijcio 1 & colligō
378, quos partior p 19, & remanent 17 q̄tus cycli Decēnouenalis id est Aureus
numerus. Video in quotiēte 19, quare infero tot reuolutiōes a Christi natiuitate in
Annos oblatos cōpletas. ¶ Preterea numerus clauū q̄ms quotānis hac formu-
la inuestigat. Cū vnitas aure⁹ nūerus fuerit: clauis eiusdē anni colligitur ex 19 annis
cycli Decēnouenalis & septē diebus hebdomade, quā obrē numerus primę clauis
est 26. Clauis aut̄ reliquorū annorū hoc modo extrahuntur. Adde clauī pcedentis
anni 19, & summa pueniēs erit clauis sequētis anni. Qz si summa in 40 aut vltra cre-

uerit: reijce 30 / & residuū clauē cōmunē optati anni indicabit. In exēplo / obijcitur mihi annus q̄sp̄iā cui⁹ aureus nūerus est duo. Volo experiri hui⁹ anni clauē coīem, addo clauī p̄cedētis anni s; 26, 19, & colligo 45, reijcio 30, & manēt 15 clauis anni obiecti. Itē offerī mihi ann⁹ cui⁹ aure⁹ mūer⁹ est 3, & petī⁹ eius clauis coīs redeo ad annū p̄cedētē cui⁹ clauis fuit 15, lūgo eidē 19, & suscito 34 clauē anni oblatis. Et haud dissimiliter reliquorū annorū clauēs excerpo. Harū rerū hanc sume tabellā, in cui⁹ serie superiori Aureus numerus, inferiori clauis eidē cōueniens exponitur.

Tabella clauium cōmunium.

Aureus Numerus.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Clauis Fektorū mobi.	26	15	34	23	12	31	20	39	28	17	36	25	14	33	22	11	30	19	38

F ¶ Ad postremū numer⁹ cycli Indictionalis hoc pacto cognoscit. Annis christi p̄positis appone tria, q̄a Dionysius christū Indictiōe tertia natū autumat, numerū collectū distribue per 15, & mox si qd remāserit; nūerū hui⁹ cycli manifestat. si nihil 15 assumant, huius cycli numer⁹ quoties intergas rotationes pandit. Quod exēplo clarum fiet. resumantur Anni christi 377, quibus adiitio tria & cōgrego 380, Distribuo p 15, & habeo in residuo 5 numerū cycli Indictionalis. Est em̄ eius cycli annus quintus. hunc numerū 5 vulg⁹ noīat Indictiōem. Quoties autē s; 25 indicat, a christi ortu ad annos p̄positos, quinq; & viginti reuolutiōes esse cōpletas.

G ¶ Nō ambigim⁹ plures fore hoīes nasutos, qui nos ridebūt. In capite Iereni operis, res vulgatas & mulierculis scitas p̄posuisse ac tractasse. Cognoscimus, cōfitemur. Estote igitur nasuti, estote deniq; nasi. si nos ridebitis: ridebitis Aristotilem p̄ncipem peripateticorū ridebitis & M; F; Quintilianū, aliosq; grauissimos authores, p̄cipientes Valde cōuenire, ab euidētiorib⁹ & liquido apparētibus nobis, ad ea quę nō ex sese manifesta sunt accedere. Audite obsecro, Iuliū Firmicū Virū Cōsularē li; 2 Matheos de genitura hoīs sic loquētē: Debet em̄ ijs, qui instituit, primū placite institui, vt his apertiorib⁹, leuioribusq; cōpositus atq; format⁹, secretiora deinde geniturę consequatur.

H ¶ Subinde obijciūt mihi, supuacaniā & inutilē esse dissertatiōem De aureo nūero, quē nostri recētiore, modo plumbeū, mō explodendū, abijciendū atq; relegandū affirmāt. Assentior facile / Cyclū Decēnouenālē & eius numeros quos aureos appellitāt, non p̄stare id qd̄ p̄isci polliciti sunt. Quod cū de cyclis sermonē habebimus: abunde probabimus. Sunt tñ indices multarū rerū vtilium, quare non prorsus posthabēdi. Nō em̄ omnino infelix censetur, qui specię turpis est. Nunquid cōpertum habemus, teste Plynio 23 natur: Hist: Amigdalas si volpes ederint, nec cōtingat e vicino aquā lambere mori, hoibus vero in multis prodesse.

De Intervallo ⁊ Festis mobilibus particulariter.

Propositio Quarta.

A **B** **I**ntervallū ⁊ Festa mobilia s̄m vulgatū vsū Rho: ecclie facile dignoscere. ¶ Cōtuendū Intervallū in p̄ntia accipi pro tpe, qd̄ nūeratur a natali christi in dñicā Esto mihi. Et noīatur Intervallū carnis priuiale aut carniuorum. ¶ Mobilia festa hęc sunt, quę statū seu fixū locū in Calēdario Rho: nō habēt. Et nūerant quinq; / Septuagesima, Quadragesima, Pascha, Rogationes, at Pētecoste. Quibus addunt Ascensio christi, Celebritas

Corporis christi, & Aduent' dñi. ¶ His rebus dignoscendis ordinauim' tabula
lāpticularē, Cui' supscriptio ē tabula interualli & festorū mobiliū fm vulgatū vsu
Rho:ecclie In cui' latere leuo inserunt nūeri annoꝝ christi dñi. In dextro at ad sedes
annorū occurrit primo, interuallū hoc est (vt diximus) tēpus a natali nri saluatoris
ad dñicam qua cantatur Esto mihi: Cui' duo sunt ordines, prior indicat hebdoma
das integras, posterior aut cōcurrentes, Si q in anno qpiam fuerint: Id est dies septe
nario pauciores, qui septimanis integris adnūerant. Quos quidē accidere necessum
est, quoties natalis christi dñi pter diē dñicū agit. Deinde adest dies Septuagesime,
Dies Quadragesime, & ceterorum Festorum mobilium dies, pro titulorum fronti
tabule inscriptorum admonitione.

C

De Intervallo ⁊ festis mobilibus gñaliter.

Propositio Quinta.

De superior pollicetur gñaliter in

dagare. ¶ Nostro Calendario inserta est tabula quedā gñalis
His rebus accōmada. Cui superne inscribit Tabula interualli
& festorū mobiliū, Intellige gñalis. ¶ Aduerte igit Aureuz
numerū anni ohlati, in primo ordine, ipsi' tabule ꝛ sus sinistra,
sub q in sequēti ordine Literaz dñicaliū, accipe literā dñicalem

A

B

Anni obiecti pximo occurrentē, que erit index cōueniens oīum p hanc tabulam
promissorū. Nam in versu qui ab ea lra dñicali dextrorsum porrigitur, primo sese
offert interuallū pro modulo superiori ppositiōe exposito. Interuallū itaq; carnis
priuiale aut carniuorū semp duorū annoꝝ pars est

Noīationē sumēs a posteriori, quoniā in eo finē ha
bet: quāuis cōcurrentes sint anni prioris: dies scz a
natali Christi ad dñicaz pximo seqntē, qñ natal' dñi
alio die q̄ dñico pagit. q̄ circa recte p̄cipit in anno
bissextili cū dup lex sit lra dñical' hebdomadas inte
gras p posteriorē, q̄currētes ꝛo p priorē q̄ri debere
Haud quāq; temere iussim' subaureo nūero literā
dñicalem in suo ordie accipi. Nā si aliqñ litera dñi
calis e directo aurei nūeri appareat: ea non erit cō
ueniens nuncia interualli & festorū mobiliū. s; ad
sequentē pximo descēdendū est. Id etiā de ambas
bus literis dominicalibus in anno bissextili intelli
gi oportet. Sic enim qd' priscis placuit patribus pa
schalis celebritas nunq; cum Hebraica coincidet
obstinatōne ac perfidia si modo paschalis compu
tus rite tractet. ¶ Verū in anno bissextili caute

¶ Ioannes de monte regio &
alij plures, in adiecto cōmen
tario, diez bisextilem siue in
tercalarem & diem diui Mar
thie in littera F repetita caden
tes, pro vno ferme die suppu
tant Authoritate Decretal' de
ver: sing: c: Quesiuit, vbi scri
bit/ Festū vero beati Matthe
iuxta cōsuetutinē ecclesiasti
cam, Vigilia eatenus p̄cedat
Vt nec pro bissexto nec pro
quolibet alio modo, inter se
& solennitatem, aliam diem
admittat: in qua vtiq; Vigilia
nisi venerit in dominica: ie
iuniū celebretur. Ipsum autē
festum siue fiat in p̄cedente
die siue in sequenti, qui duo
quasi pro vno reputatur: nul
lus error, sed q̄suetudo eccle
się teneatur. Lege ibidē glos
sas verbi, die & verbi Quasi.

D

lis quibusdam opus est. Tunc enim non solum cō
currentes sed & Septuagesima & Quadragesima
per priorem Literam Dominicalem accipi debent
Reliqua autem omnia per posteriorem.

Attamen Quadragesima retrahenda erit per diem
vnum, Si iuxta hāc cautelam ad vigesimam quar
tam diem Februarij aut post eam peruenerit. Q; si
non nunq; A & G literę Dominicales fuerint non
tantum Concurrentes, Septuagesima & Quadragesima, Verumetiam Hebdo
madę interualli per priorem Literam haud posteriorem excerptę sunt.

E ¶ Est & alia via inueniendi quinque Festa mobilia quorum Clauis in Calendario posite sunt: ad hunc modum. Quot sunt unitates in Clauis Festorum mobilium communem superius per propositionem secundam aut tertiam inuenta: tot dies computata in Calendario a loco clauis cuiuscunque festi mobilis. Postremus enim dies vocatur terminus Festi que sit. Ipsum autem festum peragi solet Dominica die que proximo succedit. Est autem clauis ipsi addenda unitas quoties in anno bissextili Septuagesima aut Quadragesima queritur, Retracta ite Quadragesima per unum diem, Si in Vigesima quarta aut post eam inuenta fuerit. ¶ Complacuit duabus his inuentionibus Interualli & Festorum mobilium tertiam adiungere, Nam nisi me priscorum hominum dignitas, singularisque harum rerum peritia cohibuisset, (vide cetera delector precipua fidem quam Authoritati adhibeam) profecto tabulam interualli & Festorum mobilium & eius commentaria immutassem, Tot enim cautele ne dixerim captiuuncule facile supputatorem in errorem deiiciunt. Quamobrem tertiam; Formulam paucis exponam: tu aures arrige, Supposita supputatione Dionysiana qua Rhomana Ecclesia hodie utitur: Ingredere Calendarium & in Martio ac Aprili post sanctorum celebritates dextrorsum offendes aureos numeros Paschales passim incertos, Illic inuestiga Aureum numerum Anni tui: & sub eo literam dominicalem (in anno quidem bissextili per posteriorem semper inuestigabis) ea litera Pascha Christianum tibi ostendet, A quo si retrograde in Calendario sex hebdomadas numeraueris deduceres in Dominicam Quadragesime, A qua si tres computaueris Dominicam Septuagesime offendes, Memento tamen in anno bissextili Februarii 29 dies tribuas, & in posterioribus eius diebus (ut negotium postulat) ad priorem literam Dominicalem transeundum esse, Item a Dominica quadragesime recense unam hebdomadam & habebis dominicam Esto mihi: Diem Carnis prius aut Carniuori, a qua integras numeros hebdomadas per interuallo, Concurrentes vero Litera dominicalis, in anno tamen bissextili prior, semper indicat, Puta, a o, b i, c 2, d 3, e 4, f 5, g 6, Preterea a die Pasche supputa quinque hebdomadas & incidet dominicam Rogationum, & deinde duas in Pentecosten, Hanc sequere formulam & in omnem vitabis errorem.

De Coniunctionibus ac Oppositionibus veris Luminarium.

Propositio Sexta.

A

Coniunctiones et Oppositiones Luminarium veras facili computo addiscere. ¶ Antequam ad rem ipsam descendatur: preambula quedam consulto prefari de re uimus. Animaduertendum igitur, Coniunctio Luminarium vera, est Solis & Lune unio, coitus aut congressus in vno signo, Gradu, & Minutia signiferi. Appellatur alio nomine Nouilunium, Primatio, Neomenia, natiuitas Lune & luna synodica. Oppositio autem vera, est Solis & Lune in Signis / Gradibus / & Minutis e regione constitutis positio. Vocatur etiam plenilunium, Diametra radiatio, & panselinos. Et cum de Coniunctionibus & Oppositionibus Luminarium veris in presentia loquimur: accipiendum semper est de centrīs corporum eorundem. Quocirca medias que improprie Coniunctiones & Oppositiones nominantur: Immo a veris non nunquam 13 horis Equinoctialibus & amplius distant, Hic silentio preterimus, Alibi tamen de his satis superque tractabimus.

¶ Secūdo loco cōtuēdū. Menses geminos in scripturis offendim⁹: Solares sc̄ et Lunares. Solares partimur in peragatorios & vsuales. Mensis solaris peragatori⁹ q̄ & proprius appellatur: spaciū est tēporis q̄ Sol signū signiferi perambulat. Et fm̄ cursum mediocrē obtinet 30 dies, 10 Horas, 29 Minuta, 6 Secūda, Secus de eo mē se fm̄ verū cursum, Et sunt in anno Solarī duodecim. Vsualis seu Rhomanus spaciū dierū rhomano Calendario insertū possidet. Quorū septē Ianuari⁹, Martius, Maius, Iulius, Augustus, October, Decēber 31, Februarius in anno cōmuni 28, Bisextili 29, reliqui Aprilis, Iunius, Septēber, & Nouēber 30 dies vendicāt. Nolle hic cōuenit q̄ Iudei menses Solares ignorant: sed Lunares (de quibus iam dicem⁹) accurate custodiunt. **¶** Lunarī igitur mensis distribuitur in Peragatoriū, Cōsecutoriū, & medicinalē, duos in presentia missos facim⁹: Cōsecutoriū tm̄ diffiniamus. Mensis cōsecutorius, Lunatiōis aut menstruus est tēporis spaciū quo Luna Soli cōiuncta, p̄ duodecim Zodiaci signa means iterū cum Sole cōgreditur. Et constat (Alphonso teste) fm̄ mediū cursum, ex 29 diebus, 12 horis, 44 minutis, tribus fere secundis. Alphonso Iudei assentiuntur, Lunarem mensem cōplentes 29 diebus cū dimidio & 793 momētis; Hora, momēta 1080 obtinente; Testes sunt Gamaliel Iudeus & alij legis Doctores. **¶** Verū Iudei in cōputatiōe mensiū p̄ annū nō obseruant hāc precīsam & emussicatā cōputatiōnē, sed aliquantos menses quos plenos appellant 30 diebus integrant, aliquātos deficientes vocant quos dūtaxat Nouē & viginti diebus nūerant. Paucos indifferentes modo plenos modo deficientes constituūt, sed de his alibi abūde tractabim⁹. Idē fere obſeruauit C: Iulius Cēsar, q̄ in suo Calendario primā Lunatiōem mēsis Ianuarij nūerauit 30 diebus, sequentem 29 diebus. Et succedentem 30 & sic hac formula alternis vicibus reliquas omnes Lunatiōnes collegit, seruata tamen embolismorum ratione. **¶** Et diuus Aurelius Augustinus omnē mensem triginta absoluūt diebus. Libro em̄ quarto de Tri: capite 4 sic scriptū reliquit. Annus etiā vnus: si duodecim menses integri cōsiderētur/ quos tricenī dies complent: talē quippe mēsem veteres obseruauerūt, quē circuitus Lunarī ostēdit: senario nūero pollet, (& infra) sed quoniā sicut mēsem circuitus lunę ostendit hominib⁹, sic annus circuitu Solis animaduersus est. Restant igitur quinque dies, & quadrans diei vt sol impleat cursum suum, annūq̄ concludat. Hęc aure: Aug: Eccum, qui mensem Lunarē minus strīctū tricenīs semp̄ dieb⁹ compleri uoluit. Et ubi ubi Diuinus is pater de mense loquitur lunarē intelligit ex 30 diebus cōstantē. Qd̄ vt expressius uideri possit, vnū de multis subiungā exemplū. Libro 15 De Ciui: dei capite 14 disputās aduersus eos qui dixerūt annos eorum qui in prima fuere etate non fuisse Solares &c. sic dicit. Tātus etiā tūc dies fuit quantus & nunc est. Tātus mēsis q̄ntus & nunc est, quē Luna cōcepta & finita cōclufit. Tāt⁹ ann⁹ q̄nt⁹ & nūc est, quē duodecim menses lunares, additis p̄pter cursum solis quinque diebus & quadrante cōsummāt. **¶** De mense lunari cōsecutorio compluries loquuntur Poetę q̄ lepidissime/ transeo tamē/ Eum mensem plures uocant Annū Lunarem seu menstruū/ Testis est Xenophon de equiuocis tēporibus/ cuius hęc sunt ȳba. Annus etiam diuersus est, etenim ipsi egyptij utuntur anno q̄nt⁹ mēstruo, sepe bimestri, nō raro trimestri (& post pauca) Chaldej cum in antiquitatibus disciplinarum suarū utantur menstruō ceteris semper Solarem se intelligere fatentur. Anno mēstruo utit̄ Diodor⁹ siculus Libro tertio loquens de chaldeorū disciplina Astronomica, sic, Nūerum Annorū quibus se huiusmodi astrorū doctrinę vacasse affirmāt haud facile quis crediderit, nam q̄draginta triū milia annorū adnūerant vsq̄ ad Alexandriā assensum ex quo astrorū obseruationes ab se cōceptas dicūt hęc dio: **¶** Deinceps & tertio loco aduertendū q̄ Dierū mensium plures olim & hodie legimus denotiōes. Quarū prima nōibus nūeralibus absoluūt, vt, prima die Ianuarij, secūda Ianuarij, Tertia et sic deinceps. Id nō solum in solaribus mensibus vsualibus verum etiam in Lunaribus obseruatum est. Diuinę enim literę utriusq̄ Testamenti Duntaxat Lunares Menses vsurpant. Internumerādum quippe dies cuiusuis Mensis uocabulis numeralibus eloquuntur, Genesios capite Septimo legitur

A

B

H

C

D

E

F

De senissimo patre Noë iussu dei Arcam ingrediente, sic, Anno sexcētesimo vitę
 Noë mense secūdo septimo decimo die mensis rupti sunt omnes fontes &c. Mense
 secundo Intelligē de lunari, Decimo septimo die, accipe, q̄ is dies fuit decim⁹ septi-
 mus a neomenia aut nouilunio huius mensis secundi. Et eodē libro capite 8 scribi-
 tur, requieuit arca mense septio vicesimo primo die mēsis sup mōtes Armenię. Et
 eodem capite mense secundo septimo & vicesimo die mēsis arefacta est terra Et mul-
 ta id gen⁹ exēpla leges in alijs libris Mosi puta Exodi, Leuitici, Nūeri, &c. que bre-
 uitati consulens missa facio. Hac numerationē vtunt etiam Astrologi, qui ccelestes
 motus stellarū fixarū & erraticarum / Cōiunctiones, Oppositiōes, Aspectus &c.
 per noīa numeralia dies mensiū solariū Rhomanorū significātia explicant & ephē-
 meridibus inscribunt. ¶ Secunda denominatio a Rhomanis magno habita ho-
 nore fit per Calendas / Nonas / & Idus, Cuiuslibet enim mensis dies trifariā distin-
 guuntur In Calendas / (vt diximus) Nonas & Idus, Ita primī singulorum mensiū
 dies Calende appellantur: Calende tanq̄ primores, Sequentibus quandoq̄ qua-
 ternis diebus vt in Ianuario, Februario, Aprili, Iunio, Augusto, Septembri, No-
 uembri, & Decembri, Qñq̄ senis vt in Martio, Maio, Iulio & Octobri q̄ dicunt
 Nonę. Subsequētibus item octonis in quolibet mēse Idibus. Dies aut reliqui om̄s
 calende numeratę nuncupantur numerus tam earū q̄ precedentium appellationū
 cōtinuē decrescentibus. Quamuis enim Calēde initiales, Nonę item & Idus a mē-
 secui inseruntur denominationē sumant: Calende tamen numeratę ad sequentem
 referuntur mensem, quam obrem iuxta supremā earū nomē mensis succedentis ad-
 notatur. Grecis olim nullę fuere Calende. De his tribus dierū appellatiōibus Lege
 Varronē / Plyn: Macrobiū / Item Ouidiū libro Fastorū Is libro primo de Calendis
 sic canit Vendicat Ausonias lunonis cura Calēdas Et idem, de Calendis Ianuarijs
 Prospera lux oritur linguisq̄ animisq̄ fauete. Nunc dicenda bona sunt bona ver-
 ba die. Et iterū Salue festa dies meliorq̄ reuertere semper. A populo rerū digna po-
 tente colī. Idem, de Idibus sic / Idibus alba Iouī grandior agna cadit. Et de Nonis,
 Nonarum tutela deo caret. ¶ Tertia nominatio a diebus Hebdomadarū ortum
 sumpsit. Iudei quidē sabbatarij a sabbato qd̄ Leuitici 23 sanctū vocatur numerati-
 onē dierū vendicāt, vt diem, sabbatū sequentē, vocant primā sabbati, & succedentē
 secundā sabbati, Tertiā sabbati, quartā sabbati, quintā sabbati, sextā sabbati, Para-
 sceue septimā sabbatū nō nuncq̄ sabbatū sabbatorū. Ethnici vero a septem Planetis
 quibus gubernamētum dierū & horarū tribuūt: Primā septimanę diem appellant
 Solis, Secundā Lune, Tertiā Martis, Quartā Mercurij, Quintā Iouis, Sextā Ve-
 neris Septimā Saturni, Christiani deniq̄ imitatores Siluestri primi summi pōtifi-
 cis, per ferias noīationē dierū absoluūt. Et quia prima feria Christianis celebris est,
 Dñicam diem noīant, Sequētē, Secundā feriā, Et iterū sequētē Tertiā feriā, &
 sic deinceps Septimā feriā Sabbatū haud ab re appellant. ¶ Deniq̄ loco quarto
 sciendū vnusquisq̄ duodecim mensiū anni / nostri Calendarij duas cōtinet facies.
 Quarū dextra sanctorū celebritates appropriat. Cuius primus ordo sinistram ver-
 sus habet nūerum dierū cuiuslibet mensis vsualis q̄ 31 nusq̄ excedit. Sequēs ordo
 septenis primis nostri Alphabeti lris cōtextitur Quarū quelibet ad certā hebdoma-
 de diem refertur. Et que ad Dñicam spectat / Dñicalis, vlgo Solaris appellat. De-
 inde succedunt triplices numeri Nonarū, Iduū & Calendarū, mox sequūtur quo-
 rundā sanctorū noīa q̄bus mensiū dies dicati sunt. Postremo occurrūt quattuor co-
 lumnelle: Quarum prima est Solis veluti inscriptio admonet, binis distincta lineis,
 prior quidem gradus integros veri loci Solis, posterior minutias graduū continet.
 Sūtq̄ gradus illi atq̄ minutie eius signi qd̄ proxime superscribit, Reliquas tres co-
 lūnellas luna sibi vēdicat. Quarū vnaq̄q̄ triplices hz nūeros Signa, Grad⁹ & Minu-
 tias graduū significātes. Prima colūnella medio motui Lune, Secūdo Cētro eiusdē
 & tertia ei⁹ medio Argumēto inseruit. Sinistra Deniq̄ facies p⁹ nūerū dierū rubro
 scriptū, sex cōtinet colūnas, quinīs intercapedinib⁹ vacuis separatas. Quarū vna-
 que triplici nūerorū cōflatur ordine, nō quidē sine intervallo vbiq̄, sed passim nō

nunq̄ succedentiū. Primus ordo habet aureū numerū rubro exarātū, Secund⁹
 horas. Tertius horarū minutias complectitur. Hęc columnę tribus cyclis decē
 nouenalibus alligātur, Quorū quiuis Decemnouē Annos Solares Rhomanos
 continet. Primus incipit ab Anno christi dñi 1518. Secundus ab Anno eiusdē
 1537. Et Tertius Anno 1556. Eos etiā annorū nūeros superne binis columnis
 inscriptos facile est cernere. Horū deinde cuilibet cyclorum, Duę ex memoratis
 sex columnis accōmodantur. Prior colūna Cōiunctionib⁹. Posterior autē Op-
 positionib⁹ luminariū veris inseruit, quēadmodū inscriptiōes q̄ sunt in colum-
 narū capitib⁹ cōmonefaciūt. ¶ His Præambulis expositis, Nūc ad rē ipsam **L**
 fauste properamus. Sciscitaturus igitur tempus Coniunctiōis vere Luminariū
 mense quopiam vsuali, inquire Aureū numerū anni propositi in columna cō-
 iunctiōis cycli currentis (Currentē vocamus in quo annus tu⁹ propositus cō-
 tinetur) & e directo ipsius a dextris quidem videbis horas & minutias si quę sint
 A sinistris autem in extremo ordine numerū diei, a cuius meridie cōputari de-
 bent hore cum minutijs, quibus completis fit talis coniunctiō. Q̄ si optaueris
 diem huiusmodi insigni quadam appellatione pronuciare: inuestiga numerū
 eius in prima facie Calendarij. Iuxta em̄ apparebit quota sit septimanę dies, aut
 cui celebritati dicata vicina ue sit. Haud dissimiliter inuenies tēpus oppositiōis
 vere/ si aureū numerū in columna oppositiōnū aīaduertas. ¶ Sed hęc quidem **M**
 pro formula exposita sicut iā monuimus accipiēda sunt: si minutijs nō adhæreat
 vnculus rubeus aliquis hoc est signū huiusmodi γ $\perp$ siue sursum porrigatur siue
 deorsum. Nam si huiusmodi signū in intercapidine columnarū apparuerit: horę
 & minutia dudum acceptę ad aliū trahuntur diem: eum scilicet iuxta quē vn-
 culi pars longior desinit. Quod clarum fiet exemplis quę inferemus. Cōiunctiō
 q̄ in primo cyclo scribitur iuxta Decimāseptimā diem Martij ad decimāoctauā
 attinet, hoc est horę 8. cum 25 minutijs non a meridie Decimiseptimę diei quā
 indicat aureus numer⁹ 12, sed a meridie Decimāoctauę/ quę vnculus deorsum
 vergens illic finitur. Sic oppositiō memorati cycli quę ad sedem decimāoctauę
 diei Aprilis notatur sursum ad decimāseptimā trahenda est. Et coniunctiō lunę
 duodecimę diei adhærens ad tertiamdecimā eiusdem & tertiędecimę ad q̄rtam
 decimā reduci debet. Confimile de reliquis sume iudiciū. sic autē excusoria ars
 cogebat ppter angustiam spaciolorū numeros quosdā alienis sistere sedibus.
 ¶ Sane hic haud quāq̄ silentio prætereundē est, omnē supputationē Horarū & **N**
 minutiarū ad meridiem oppidi Tubingensis retulisse q̄ locus ille gymnasio li-
 terario floridus/ om̄ibus ferme Europeis, p virili nostra lucubratione celebrior
 fieret. Accedente etiā q̄ in ea habitatiōe nostra p̄sens opus cōdidimus. Bonū
 autē suapte diffusionē amat. vltro sese om̄ibus offert, fastiditq̄ neminē. Quo cō-
 sulto factū est ne vsu nostri Calendarij alios quouis locos fraudaremus: Id quasi
 cōmune munus toti p̄pmodū Europę fœlici sydere impartendū decreuimus
 Adiumento Abaci regionū, Principatū, Ducatū &c. qui ad liquidum docet
 quantū quiuis alius locus horis & minutijs Calēdario insertis aut addere debeat
 aut detrahere. In eo nanq̄ sub epigrāmaticis Regionū, Principatū, Ducatū &c
 Oppida nobiliora & insigniora aut cognobiliora inscripta apparēt. post quorū
 ordinē ad dexteram eunti concito altera literarū / A aut M occurrit: A quidē si-
 gnificans numerū sequentē addi debere ad tempus per aureū numerū supra ac-
 ceptū, siue horam aliquā cum minutijs, siue tantūmodo minutias. M vero talem
 numerū minui debere a memorato tempore. Prior autē columnellę ordo literas
 A & M gestat. Sequēs horarū si q̄ sint: habet inscriptionē. Posterior autē minu-
 tias offert. Facta igitur talismodi additione aut minutione pronotę occurrentis
 admonitione habebitur tempus cōiunctiōis aut oppositiōis verę ad locū pro-
 positū/ ac si omnis supputatio ad meridianū eiusdē loci exercitata foret. ¶ Etsi **O**
 in Abaco nostro regionū multa loca habitationū Europe non abre cōgessimus.

scribere tamen omnia quæ nostra tempestate habitantur ferme immensum & per
difficile erat. Quocirca (vt diximus) nobiliora aut cognobiliora inseruimus, q̄
vero in vicinio singularum iacent ad ista tanq̄ primaria reducentur, Pauxillulo
quopiam interuallo nullam diuersitatem notati dignam ingerente, Verũ nostri
Abaci reliqs vsus ac eius rationẽ, ppria in subditis ppositione affatim oñdem?

De Eclipsibus Luminarium.

Propositio Septima.

A **E**clipses solis et lune futuras cer
ta supputatione Mathematica prædicere. ¶ Duo omnino
hominũ genera præsens propositio confutat, Vnũ maledicũ
diuino Astrologico studio semp aduersans, inflatis em̄ buc
cis effutit fundamẽta eius esse infirma ac ex astris nulla futura
determinate posse prognosticari, Alterũ stultũ ne dixerim sa
crilegũ, naturalium inscium causarum, cum viderit globũ lune
noctu laborare ac deliquiũ pati; carminibus turbari autumat, clamoribus coelũ
replens, credit defectui lune auxiliũ præstare, maxima profecto & nimis pudẽ
da apud Christianos irreligiositas, ac si deus oĩm rerũ opifex nõ possit defẽdere
lumina quæ creauit, De hoc hõim genere plane ait Salomon, Stultus sicut luna
mutatur, Sed forsan in testes adhibeantur alloquentem nõ audient ppositionẽ.
Ecce corã quos queritis adsunt, Audite obsecro Iulium firmicũ Maternũ Iuniorẽ
libro primo matheseos sic loquentẽ Ecce inquit aliud maius addiscimus, q̄d cũ
acciderit, imperitos homines, monstrosa semper timiditate perturbat, Cum Sol
medio diei tpe, lune radijs, quasi quibusdã obstaculis impeditus cunctis mor
talibus fulgida splendoris sui denegat lumina, quod Optatij & Paulini cõsulatur
(vt de recentioribus loquar) cunctis hominibus futurũ, Mathematicorũ p̄dixit
intentio, Quãdo rursus luna, terrenarũ altitudinũ adumbrata regionibus, simili
ratione deficiat, quod frequenter fieri, lucida noctis serenitate, peruidimus, Hęc
omnia Mathematicorũ collegit ingeniũ & computatione solerti, diuinæ dispu
tationis secreta perdidicit, Auscultate præterea Pliniũ secundũ Libro secũdo na
turalis histo: inquentẽ. Defectus aut suos & Solis rem in tota contẽplatione na
turae maxime mirã & ostẽto similẽ eorũ magnitudinũ & vmbrae indices existere,
Quippe manifestum est Solem interuentu lune occultari; lunãq; terræ obiectu
ac reddi dices eosdem Solis radios Luna interpositu suo auferente terræ: terrãq;
lunæ. Hac vero subeunte repetinas obduci tenebras rursusq; illius vmbra syd⁹
hebetari, necq; aliud esse noctem q̄ terræ vmbra (& interpositis plurimis sequi
tur) Stati at atq; menstrui nõ sunt vtriq; defectus propter obliquitatem signiferã
lunæq; multiuagos flexus: nõ semp in scrupulis partiũ cõgruente syderũ motu
hęc Plyn; Sed ne yba sint infinita aut obtudentia, reliquos testes missos facim⁹
Audisti igitur maledice grauissimorũ vitorũ testimonia, Depone maledicta, &
bonis acquiesce authorib⁹. Audisti stulte deliquiorũ causas naturales, rei ce pfi
diam atq; stulticiã tuã, Ne dete illud regij prophetae dicatur Vir insipiens nõ co
gnosceret, & stultus non intelliget hæc. ¶ Nunc tu quicũq; Anno quopiam So
lis & Lunæ futurã eclipsim aut defectiõẽ scire adoptas, Ingredere tabulam cui
superne inscribitur, Schemata eclipsium luminariũ cum iusta temporũ annota
tione, Q̄ si in fronte cuiuspiã columnæ eclipsalis, nũerus a primo Anni christi
cceptus apparuerit: eo anno eclipsim futurã pronuntiabis, Tẽpus autẽ eclipsis
numero subiecto facile deprehendes, tribus constante particulis Diuisim scri

B

ptis, prima quidem diem mensis, qui paulo post subiungitur manifestat. Secunda horas, tertia minutias horarū, quibus a meridie talis diei supputatis, medium eclipsis apparebit. Succedit dimidio duratio quæ gemino plerumque conflatur numero, horæ videlicet vni^a ac minutiarū, nō nunquam vero minutijs horarijs duntaxat inseritur. Vocamus autem in presentiarū dimidiam durationē tempus quod est ab initio eclipsis vsque ad medium eius, aut ab eo medio vsque in finem. Quamobrem si huiuscemodi dimidia duratio a medio eclipsis subtrahatur emerget initium eclipsis, eademque ad medium eclipsis addita finem pandet. Postremo eclipsibus puncta quæ veteres digitos egypticos vocauerunt, annotantur. In Lunaribus quidem vniuersalibus, hoc est, vniuersis lunæ partibus aduenientibus, si puncta duo denariū numerus exceperint: significant totā lunam eclipsari: & aliquādiu in tenebris delitere, si autem duodecim duntaxat fuerint: indicant lunā in toto eius corpore deficere sed illico ad lumen rediturā. Sol totus interpositu lune obtenebrari potest, sine tamen mora sensibili, paruitate lunæ id haud admittente. Quod si eclipsis particularis fuerit: puncta eius adscribuntur: hoc est, quot duodecimæ ex diametro luminaris deliquium patientis occultabuntur. Hæ res etiam schematis geometricis haud incommodis figurantur. Vniuersalem nempe Defectionem circulus figuræ quaqueuersum nigro aut pullo colore pictus significat. Particularem vero circulus non omnino atramento tinctus denotat, quanta namque pars luminare significantis atro colore picta cernitur: tanta ex superficie luminaris oculis nostris obuersa defecturam esse recte pronuntiabis. Innotescentibus etiam figuris aut schematibus quæ pars luminaris deficiet: inferior quippe luminaris pars, hoc est, pars in austrum tendens defectione afficietur: si inferior portio circuli ipsius figuræ nigra sit. Superior autem, hoc est, pars septentrionaria, si superior pars circuli atra fuerit. ¶ Sed huc quoque propius accedat abacus noster Regionum, principatum &c. si alibi quæ in oppido Tubingensi habitationem elegeris: Quantum enim superius in propositione antecedente addidisti tempore coniunctionis aut oppositionis veræ aut ab eo minuisti: tantum hic quoque ad eclipsis medium aut adde aut ex eo minue prout nota A vel M in abaco regionum ad situm oppidi tuæ habitationis aut vicinioris apparens admonet. ¶ Cæterum ne hoc silentio prætereundum est: lunares defectiones, tum vniuersales, tum particulares, pro punctorum adnotatione, & schematum depictione, toti mundo conformiter apparituras, Secus de solaribus deliquijs, quorum supputatio & figuratio ad medium fere septimi climatis potissimum relata est. ¶ Demum scire etiam conuenit, nos supputationes & figurationes complurium defectiōnū luminarium futurarum neglexisse, quæ nostro optatui minime apparebunt. Eas dicimus quæ sub nostro horizonte exortiuo integre finientur aut sub horizonte occiduo primum initium sument.

De Loco solis vero.

Propositio Octaua.

erum locum solis in zodiaco breuiter calculo inquirere. ¶ Romana ecclesia in suis negotijs disponendis ac absoluendis duntaxat solis & lunæ, reliquorum planetarum motibus posthabitis, utitur, O si veros non mediocres luminarium cursus semper obseruasset, profecto plures fluctuationes ferme intolerabiles, præcipue in vera paschatis celebratione subterfugisset atque vitasset. ¶ De

A

Sole igitur omnium rerum moderatore primo loco dicemus, dein de luna Quare
 contuendum est. Inter septem errantia astra, medius sol fertur amplissima ma-
 gnitudine & Potestate, nec temporum modo terrarum, sed syderum etiam ipsorum
 coelicum rector, hic lucem rebus ministrat: aufertque tenebras: hic reliqua sydera oc-
 cultat, hic vices temporum, annumque semper renascentem ex usu naturae temperat,
 hic suum lumen ceteris quoque syderibus foenerat, praclarus, eximius, omnia in-
 tuens. Et ut summam dicatur: accedat Diuus Hieronimus in ezech: sic scribens
 Omnia caelestia & terrestria, & quicquid sub humana cadit intelligentia solis ro-
 tis voluitur. Accedat etiam ex Egyptiorum sententia Iamblicus ita loquens Quic-
 quid habemus boni, habemus a sole. ¶ Quocirca ut paucis condofactio ve-
 ri loci aut motus solis omnibus manifestaretur (praecisior tamen et in omne pro-
 pmodum tempus duraturam supputationem, quia non huius temporis est: in
 in aliud reseruamus) Digessimus itaque Calendarium, menses habens Rhomanos,
 quibus e directo cuiusvis diei, dextram versus, in columnella cuius titulus est. So-
 lis motus, duo offeruntur numeri, prior graduum posterior minorum (si quae gra-
 dibus adhaerint) Qui gradus & minuta eius sunt signi quod titulus proximo sup-
 ereminens indicat. Praeterea post tabulam ingressus vel introitus solis in Arietem
 exarata est tabula, cui superne inscribitur, Tabula rectificationis loci solis. In qua
 primo occurrunt numeri Annorum Christi domini, post quos dextrorsum, mi-
 nuta plerumque, non nunquam gradus & minuta. ¶ Supputaturus igitur verum
 locum aut motum solis in signifero, Cum numero annorum Christi oblato, Tabu-
 lam veri loci solis in zodiaco ingredi: & quod iuxta eum in minutis, aut gradu &
 minutis scribitur, serua. Diem autem oblatum mensis in Calendario inuestiga &
 in columnella solis, gradus & minuta animaduerte. Minuta tua seruata adde mi-
 nutis animaduersis, & si eorum summa in 60 aut ultra creuerit: 60 ablatis, gradibus
 vnum, reliquis minutis in suo loco relictis. ¶ Quod si in seruato numero gradibus
 habueris: adde eundem gradibus animaduersis, qui si in 30 excreuerint: reijce 30
 & ibi principium signi statues. Nomen enim signi proximo suprapositum, signum est
 solis per quod decurrit: Gradus vero et minuta quot partes huius signi sol vero suo
 motu permeauerit: indicant. ¶ Verum in anno communi post exitum Februa-
 rij duntaxat 28 dies habentis, per omnes dies reliquorum mensium, facta huiusce-
 modi additione, demendus est gradus vnus. Quod enim facta hac supputatione: re-
 linquetur: verum locum solis in zodiaco in gradibus & minutis ad meridiem ob-
 lati diei ostendit. ¶ Quod si ad horam quampiam pomeridianam verum solis mo-
 tum scire optaueris: motum diurnum elicitem partire Per 24: & emerget motus so-
 lis horarius, quem si toties motui ad meridiem numerato adieceris, quot sunt hore
 Pomeridianae propositae, verus motus ad horam oblatam prodibit. ¶ Quan-
 tum autem propter meridianorum distantiam addi aut subtrahi oporteat: quod
 id per exiguum & nullius momenti est consulto praeterimus. ¶ Demum quantas
 comoditates cognitio veri loci solis potissimum Rhomanae ecclesiae praebeat ex se-
 quentibus propositionibus abunde accipies.

De loco lune vero Propositio Nona.

A **L** Cum lune verum in signifero cer-
 to computo inuestigare ¶ Secundo loco de luna dicendum
 est: Moses igitur aegyptius, Iudeus, legislator, mortaliu omnium
 deo familiarissimus, lunam luminare minus, caelestium esse domi-
 nam in nocte recte putauit: quasi nocturnum solem, vel luminum vnam,
 aut noctu solam lucentem. Consentit Mosi Hali abentagel

Astrologus, sic inquit. Luna est luminare minus ipsa est regina & gubernatrix noctis Et Ptolemus Phelu: Tract: primo Quadrip: asserit lunam esse nocturnam solem autem diurnum Quare peripatetici condigne lunam alterum solem appellant. ¶ Et albertus magnus in libro septimo de vegeta: & plantis capite nono de luna sic scriptum reliquit: Luna regina coelestis militiae vocata est (& paucis interpositis subiungit) quia vicina nobis existens plus influat super inferiora, quam alia coelestis virtus, applicans se omnibus in spacio mensis. Quolibet enim mense perficit mutationem (alias mutuat) lumen, quod alia astra perficiunt in spacio multorum annorum, propter quod egregius Philo: Aristoteles dixit, quod luna facit in mense, quod sol facit in anno, hoc est hyemem, aetatem / ver / & autumnum. Quoniam a prima accessione usque ad dimidiationem eius est calida & humida sicut ver, a dimidiatione luminis usque ad plenitudinem est calida & sicca sicut aestas. Et a plenitudine usque ad dimidiationem secundam est frigida & sicca ut autumnus. Et a dimidiatione secunda usque ad defectum est frigida & humida ut hyems haec Albertus: ¶ Iulius Firmicus in matheos disciplina celebratus / libro quarto apotelesmatum de luna egregie scribit, sic. Omnis enim substantia humani corporis, ad istius pertinet numinis potestatem. Nam postquam perfectum hominem vitalis aura suscepit: corporis se spiritus diuitiae mentis infuderit: compositi corporis formam, pro qualitate cursus lunae sustentat. unde cursus eius prudenti debemus inquisitione colligere, ut totam possimus humani corporis substantiam explicare. Aliter enim hominis natura constare non poterit, nisi corpus eius ad vitae subsidia firmo fuerit praesidio fabricatum (& post pauca) fabricator enim hominis deus, cum animal hoc, diuina, ac singulari artificij ratione componeret / immortalis animi diuinitatem, mortalis, ac terreni corporis vinculis obligauit, ut animus & intrinsecus diffusus, & magne cuiusdam necessitatis obligatus imperio, caducam sibi seruientis corporis fragilitatem, diuinae potestatis licentia gubernaret. Non habebit ergo animus integrum receptaculum, nec se poterit circumfusum annectere, nec diuinitatis suae explicare substantiam, nisi corpus ad susceptionem animi, integra & incorrupta fuerit compage corroboratum, ut animus & corpus pari necessitatis ratione coniuncti, & inuicem se propriae naturae potestatibus ac viribus sustentantes, hominem diuina, ac terrena coniunctionis societate compositum, integram speciem, ac formam perfecti operis explicarent. Quare scire debemus, quid corporis humana luna susceperit, & quid sit lunae potestatibus deputatum. Nam & crescentis lunae augmenta in corporibus nostris, & deficientis luminis damna sentimus. Medulle enim humani corporis, cum luna crescit, crescunt. cum vero inanis coeperit luminariis destitui, tenuati corporis fatigatione languescunt. haec Firmicus & Plutarchus ibi alia notatu dignissima. ¶ Quamobrem astrorum iudices viri coelestes ac diuini, medici accuratissimi, & philosophi consummatissimi, concordia sententia post solem, lunae tribuunt in haec subcoelestia potens & praecipuum dominium. Quocirca tutissimam viam esse concludunt, nihil nos sine lunae beneficio facturos, quando quidem coelestia communiter & frequenter atque facile ad inferiora demittit. Quod posset plurifariam videri atque animaduerti si verba non in infinitum crescerent. Est namque luna (ut paucis dicatur) in posterioribus caeli regionibus collocata, quare terrenarum rerum imperium ex vicinitate sortitur. Et sole dempto luminis sui magnitudine alia astra vincit, libera a regressione qua caeteri planetae omnes praeter solem non nunquam affecti vires perdere asseruntur. habet etiam cum subcoelestibus corporibus similitudinem magnam. Teste Ptolemaeo libro fructus verbo 61 inquit. Luna propria est corpori propter consimilitudinem eius in operatione. Haec de luna & eius dominio ac potestate paucis enarrare libuit: quae ampliori sermone in commentariis nostris de electionibus astrologicis in rebus medicis obseruandis prosequuti sumus. ¶ Elaborandum itaque nobis est, ut eius cursus, quo per signa omnia festina celeritate discurret, diligentiori contemplatione colligatur atque

B

D

R

C

D

E

recte aduertatur. Cuius rei gratia, singulis diebus mensium nostri Calendarij,
 post motum solis inseruimus tres columnellas motibus lunaribus inseruientes
 Quarum prima mediocri lunæ motui, Secunda Centro eiusdem. Tertia Argu-
 mento medio accommodatur. Vnaquæque columnella ternis numerū ordinib' distin-
 guitur. Primus signa, Secundus gradus, Tertius minutias graduum vendicat.
G Hęc omnia tituli superne scripti facillime cōmonstrant. ¶ Præterea post tabel-
 lam duodecim signorum, exarata est Tabula Radicū Lunæ, In qua ad sinistram
 eunti primum occurrunt numeri a primo Anno christi domini cœpti; mox ver-
 sus dextram sequuntur radices memoratorū motuū lunarium, ternis etiam distin-
 ctæ columnellis. ¶ Vt autem locus lunæ verus, numerum a natoribus facile
 innotesceret, depictum est instrumentum cuius epigramma est: Instrumentum
 veri loci lunæ in zodiaco, Eius partes hoc pacto dignoscuntur. In primis itaq; of-
 fert se zodiacus per duodena signa distinctus, nominibus & numeris (vt assolet)
 adnotatis. Signa trigenos possident gradus quibus ob faciliorem numerationē,
 numeri 5, 10, 15, 20, 25, 30, subscribuntur. Extra zodiacum ad caput Arietis, de-
 scriptus est æquator Loci lunæ, gestans vtrinq; gradus 8, addendos & minuendos
 pro titulorum Adde & Minue adscriptione. Intra zodiacū est æquator argu-
 menti lunæ, numeros graduum ab vno in 13 vltro citroq; continens. Numeros
 dico quādoq; addendos medio argumēto lunæ, quāq; ab eodem minuendos vt
 verum argumentum emergat, prout dictiones adde & minue admonent. Inui-
 cinio centri zodiaci; e; appellati figuratus est circulus paruus, eccentricus lunæ
 nominatus. Ex eodem quoq; centro; e; prominet filum tenuissimum cui marga-
 rita aut nodulus adhæret. Et demum aliud depēdet filum ex; c; puncto, hoc est
 ex principio libræ aut fine virginis. ¶ His cognitīs quoties locum lunæ verū
 in zodiaco scire optaueris; Cum numero Annorum Christi proposito, ingrede-
 re tabulam radicū lunæ, & e directo numeri versus dextram, medium motus
 lunæ, Centrum lunæ, & argumentum lunæ medium in abaco supputatorio di-
 stincte notabis, congruis etiam titulis adscriptis. Deinde cum die proposito in-
 tra Calendarium, & motus lunares inuentos alijs extra scriptis subnotabis; vnū
 quenq; sub suo genere. Hęc sic extra notata iunge more Astrologico, inchoan-
 do operationem a minutijs, hoc modo, Minutias medijs motus lunæ diei obla-
 ti extra scriptas, adde minutijs radicis medijs motus lunæ, & si in 60 aut vltra ex-
 creuerint; tolle 60 & adde gradibus gradū vnum, reliquis in suo loco dimissis.
 Deinde gradus collige qui si in 30 aut vltra euaserint; subtrahere 30, & iunge signis
 vnum signum, superfluis in suo loco seruatis. Insuper signis collectis si in 12 aut
 vltra creuerint; abijce 12, reliquis custoditis. Haud secus operaberis cum minu-
 tijs, gradibus, & signis, Centri, & argumenti lunæ medijs. Quibus absolutis ha-
 bes motum lunæ mediocrem, Centrum eius, & Argumentum eius medium,
K ¶ Pone igitur ante oculos tuos Instrumentum veri loci lunæ, & in eius zodi-
 aco supputa Centrum lunæ, ab Ariete incipiendo. Ita vt Aries habeat 1, Taurus
 2, Gemini 3, & sic deinceps. Et vbi numerus Centri desinit, pone filū instrumen-
 ti ex; e; centro prominens, & margaritam aut nodulum ad eccentricum lunæ
 examussim promoue. In æquatore autem Argumēti lunæ ad situm fili animadu-
 uerte æquationem in gradibus & minutis secundum proportionem, quam Ar-
 gumento lunæ medio adde si titulus additionis, aut minue si minutionis adscri-
 ptus fuerit; & prodibit argumentum lunæ verū siue equatum. Quod recense in
 zodiaco instrumenti quēadmodum de Centro numerando præcepimus. & ad
 eius exitum transfer filum centri; e; & aliud filum ex nota; c; pendens extende per
 centrum margaritæ aut noduli, & mox in æquatore loci lunæ apparebunt gra-
 dus & minuta fm proportionem inter filum & diametrum instrumenti, æqua-
 tio medijs motus lunæ, addenda aut minuenda pro inscriptionis admonitione,
 Si igitur addenda fuerit; adde eandem motui medio lunæ, Sin minuenda minue,

& videbis verum motum in zodiaco qd' fuit optatum. ¶ Verum in Anno
 bissextili pro vigesimo nono die Februarij ad primam Martij, & pro prima Mar
 tij ad secundam eiusdem, & pro secunda, ac tertiam, & sic deinceps vsq; ad exitū
 anni transire oportebit. ¶ Exemplaris computatio certiore te reddet. Offerē
 mihi Annus Christi 18 currens sup̄ millesimū quingētesimū, & eiusdē anni dies
 10 Augusti, ad cuius meridiem lubeor numerare verum locū lunæ in zodiaco,
 Cum numero igitur Annorum Christi scilicet 1518 ingredior tabulam radicū
 lunæ, & directo offendo radices lunares quas extra in abaco scribo in hunc
 modum.

L.

M

I

Quot' lūe medi' Centru lune Argu. Lūe mediū

S	G	m	S	G	m	S	G	m	
5	1	42	2	25	0	1	29	31	Radices

¶ Cum decimo autem die Augusti oblato intro Calendarium, & ad eius sedem
 versus dextram inuenio tres motus lunares, quos radicibus subscribo, quemli
 bet tamen sub suo genere, Et stabunt omnia in hac serie.

Quot' lūe medi' Centru lune Argu: lūe mediū

S	G	m	S	G	m	S	G	m	
5	1	42	2	25	0	1	29	31	Radices
1	15	10	0	12	42	0	20	26	

¶ Addo numeros subscriptos superioribus, & colligo motus Lunares ad me
 ridiem Decimi diei Augusti fm hanc formulam.

Quot' lūe medi' Centru lune Argu: lūe mediū

S	G	m	S	G	m	S	G	m	
6	16	52	3	7	42	2	19	57	

¶ Centrum lunæ scilicet 3 S: 7 G: & 42 m: cōputo in zodiaco instrumenti a prin
 cipio Arietis, & ad finem eius extendo filum centri: e: promoueo q; nodulū ad
 eccentricum lunæ, & in æquatore argumenti lunæ ad situm fili habeo æquationē
 12 graduum & 30 fere minutorū cum nota additionis, Quā addo medio argu
 mento lunæ, & procreo verum & æquatum, hoc. 3 S: 2 G: 27 m. id autem Argu
 verum supputo in zodiaco Instrumenti & ad eius exitum extendo filum centri
 e: Et aliud filum ex: c: egrediens duco per centrū aut medium noduli vsq; ad æq
 torē Lunæ, & abscindit de æquatore Equationē 6 graduum & 15 fere minutorū
 cū titulo minue. Quā a medio loco Lunæ detracta remanet verus locus lunæ
 scilicet 8 S: 10 G: 37 m: Est igitur luna in libra 10 Gradu, 37 minu: qd' fuit opta
 tum, Haud dissimiliter pro alijs diebus operor. ¶ Hic etiam illud nos scire cō
 uenit: meridianorū differētiā in motu lunæ ppter eius delerē cursum compluries
 sensilem generare variatiā. Quo circa si aliubi q; in oppido Tubingensi degas: In
 gredere abacum regionū, principatū & c: & tempus tuę habitatiōi aut viciniori
 ad scriptū cū nota A vel M animaduerte: qd' in motū lunæ, hoc pacto (vt paucis
 dicatur) cōmutabis: Quot minuta horę dimidiū tpis animaduersi habuerit: tot
 minuta motus lunæ accipe: que minutis veri loci lunæ per supputationē inuen
 tis adde: si nota tēporis fuerit, m, aut minue si nota tpis fuerit: A: Facta igit huiusce
 modi additione aut minutione habebitur locus Lunæ verus ad oppidum propo
 situm, ac si omnis computatio ad meridianum eiusdem oppidi directā foret,

N

U

¶ Verbi gratia, motum lunæ verū 6 signorum, 10 graduum & 37 minutorum

O

supra ad meridianū Tubingensem computatum, præcipior ad meridianū Neapolis metropolis Campaniæ dirigere, ex Abaco regionum ad sedem memoratæ metropolis, offendo 38 minuta temporis cum nota: A: huius tēporis mediætas est 19 minuta, minuo igitur 19 M: motus ex 37 minutis cursus lunæ, & remanēt 18 minuta, Est igitur verus locus lunæ ad meridianū neopolitanū reductus 6 S: 10 Gra: 18 mi: hac refarciendi formula vttere in reliquis motibus lunaribus omnibus ad memoratum meridianum neopolitanum rectificandis. ¶ Postremo si collibuerit verū locū lunæ ad horā quācūq; diei inuestigare, mot' ei' diurn' eliciatur id est differentia duorum motuū ad duos meridiēs immediatos computatorum, hinc horaria portio addiscatur: quæ est vigesima quarta pars motus diurni, quā si toties motui ad meridiem supputato addideris: quot sunt horæ ultra meridiem oblatae, verus locus ad horam propositā emerget.

De vero loco lune faciliori computo digno scendo. Propositio Decima.

A **V**erum locum lune computo faciliori quam superior pollicetur cognoscere. ¶ Complures sunt nostri temporis homines, qui sese mathematicos vocari volunt: primā tamen mathematicæ disciplinam Arithmeticā utpote antiquissimā, cæterarū principium, radicem, matrem atq; nutricis vicem gerentem, fugiunt, abhorrent, & detestantur. Aiunt enim fastidiosam esse operationē, calculādīs lunæ cursibus, superiori propositione expositam, & in reliquis stellis quinq; erraticis Saturno/Ioue/Marte/Venere & Mercurio longe operosiores & fastidiosiores. Quapropter hi homines scioline dixerim pigri, inferunt Arithmeticas supputationes fugiendas, & vt syrenas surda aure transeundas. Nec est vulgata pythagoreorum sententia excitat, hæc, Omnia nouit qui numerare valet. Sed sola inspectione nostræ ephemeridis quæ Almanac vocant, astrologiam profitetur, sese prædictores & vates oim ferme futurarum rerum ostentant. Quo fit, ad principum consultationes accersiti, nullo scientiarum fundo muniti sed fusa, vaga/arbitraria, & cæca quadam coniectura, qualis longinqua oculorū acies est, per interualla longa caligantium, futura portenta, res profecto horridas, melius dixerim propria deliramenta effutiunt. Hos sane homines Aul: Gel: libro 14 appellat aruscatores & cibum quæstumq; ex mendacijs captantes. ¶ Sed ne longius digrediamur, ad institutum nostrum propere redire statuimus. Cum igitur omnibus omnia facti sumus, Indoctis/doctis/et potissimā astronomiæ disciplinæ amatoribus morem gerere cupientes, Digessimus tabulam vt vires tulerunt nostræ Cuius superna inscriptio est, Tabula magna Lunæ &c. In eius capite scribuntur nūeri Annorū Christi domini, incipiētes in anno gratiæ 1518, sinientes in anno 1579. Pro quouis anno inferta est tabula propria, habēs in fronte nomina duodecim mensium vsualium, versus leuam apparent numeri dierū mensium rubro scripti. In arca tabulæ iacent numeri veri loci lunæ, iustis adiectis passim characteribus prout cursus eius postulat. ¶ His paucis prælibatis verum locum lunæ hoc pacto cognosces: numerū Annorum Christi domini oblatum quære in capite tabulæ magnæ, sub quo mensem, diem autem mensis propositum in linea rubra versus sinistram inuestiga, & in angulo communi mensis & diei, offerunt tibi gradus veri loci lunæ ad meridiem propositi diei qui cuius signi sint character proximo suprapositus indicat. Signorum autem characteres facile agnosces per tabellam propriam huic rei commodam.

¶ Grad horam pomeridianā quamcūq; verum cursum lunę numerare de-
 creueris; pro duabus horis pomeridianis adde gradibus ad meridiem inuentis
 gradum vnum/pro quattuor horis gradus duos, pro sex horis, gradus tres, & sic
 dereliquis, & hac formula prope verū in locum lunę verum ad horam optatam
 deduceres. ¶ Sed hoc loco suauissime lector illud meminisse iuuabit, futuris
 labentibus annis hanc nostram tabulam vetustescere; eandēq; Anno gratiæ 79
 supra sesquimillesimum finitum iri; & (vt ita dicam) propemodū emorituram ac
 in cineres redacturam. ¶ Si ex mortua tabula & phoenicijs ferme cineribus,
 nouam in superioris tabulæ formam, toti europæ celebrem, suscitare optaueris
 In primis ordinabis tabulam, cum epigrammate cōsimili nostræ tabulæ, quam
 in 62 partiales tabulas distribues. In capite primę scribes numerū Annorū christi
 1580, In capite scđę, 1581. Tertię 1582 Et sic deinceps vsq; in numerū Annorum
 christi 1641. Sub his nūeris digeres duodecim mēsiū noīa. Et i latere leuo nūeros
 dierum mensium; hæc omīa si oculis tuis vetustam obieceris tabulam: facillimā
 habebunt digeriem. Deinde pro quinq; primis diebus primæ tabulæ exarandæ
 hoc est, pro quinq; primis diebus Ianuarij Anni 1580 veros motus lunares hic
 adnotatos in arcam recentis tabulæ cōdendæ inscribes
 scz pro primo die Ianuarij 14 Gra: 69: Pro secundo: 26
 gradus eiusdē & sic dereliquis. Pro motu aut vero sextę
 diei Ianuarij excerpēdo; ingredieris primā nostrā tabu-
 lam Annorū Christi 1518. cum primo die Ianuarij: & 8
 gradibus n̄p illic offensis; adiunges 5 Et colliges 13 gra-
 dus quos exarabis pro sexta die tabulæ contexendæ, ser-
 uato caractere n̄p superiori diei inscripto. Pro septi-
 mia die tabulæ condendæ intrabis cum secunda die Ia-
 nuarij; tabulæ vetustę: & 21 gradib⁹ ibidē reptis. adijcies
 5 & congregabis 26 gradus n̄p, quos septimæ diei ins-
 seres retento n̄p signo. Item pro octauo die Ianuarij; in-
 troibis cum tertia die tabulæ veteris, & 4 gradibus n̄
 illic repertis appones 5 & exurgent⁹ gradus tertiæ diei
 modernæ tabulæ inserendi cum caractere n̄. Parifor-
 miter per continuam additionem 5 graduum, gradib⁹
 dierum vetustæ tabulæ nouam renasci videbis.

**Anno gratiæ
 1580 bisextili**

Dies mēsis	Ianuarus	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Et cetera
1	14						
2	26						
3	8						
4	20						
5	2						
6	13						
7	25						

¶ Quantis tandem vsibus: veri cursus lunæ cogni-
 tio adaptari seu accommodari possit: partim ex superi-
 oribus intelleximus; & partim dilucidius tamē ex sub-
 ditis accipiemus.

**De Naturis et Qualitatibus duodecim
 Signorum zodiaci. Propositio Undecima.**

Naturas ac qualitates signorū zo-
 diaci vtiliter enūciare. ¶ Lunę vires eiusq; dñm in sanguis
 deiectione/pharmacorum & aliarum medicinarū præpara-
 tione/applicatione ac sumptione/In Criticis/hoc est/ decre-
 torijs diebus/morborum in bonum vel malum mutationi-
 bus vehementibus, aeris mutatione/fructuum aromatum/
 herbarum collectione radicum e terra extractione/lactu se-
 minum/arborum plantatione/hortorum irrigatione/Auri/argenti ac reliquorū
 metallorū exustioe & purificatione/ac reb⁹ alijs ppemodū innūeris inchoadis &

- perficiendis facile comperimus. Quocirca Ptolemeus recte asserit Lunam mutatione manifesta corpora mutare. Et hermes in Aphorismis egregie dixit a luna. **B** Detrimentum est totius naturæ. ¶ Noscendum est etiã q̄ lunæ influxus cum cœlestia signa peragrat mirum in modum diuersificatur: alijs, alijsq̄ afflatib⁹ hæc sub cœlestia afficiens, quare nisi eius cursum per signiferum recte aduertamus: eui⁹ vires & influxus profecto ignoramus & in errores plabimur plurimos. Quo fit vt iudiciarias sententias depromentes; ne dixerim ineptias nostras, precones sumus proprię nostræ cecitatis, stoliditatisq̄. Quare opere precium censemus duodecim signorum naturas ac qualitates in hunc adnectere modum
- C ♃** ¶ Aries igitur caput signiferi possidēs, natura calidus, & siccus, Ignitus, masculinus, Diurnus, Cholericus, mobilis, sapore amarus, Orientalis, Equinoctialis Regalis, ex hūano corpore totum hominis caput sibi vendicans, Virtus namq̄ terreni Arietis magis viget in capite q̄ in alia eius parte. Venarum incisioni apt⁹ pro omni parte humani corporis, demptis venis capitis, omni etiam capitis curationi contradicit. Luna etiam per Arietem decurrente virtutem attractiuã maxime roborabis. Medicinas quoq̄ in gargarismo, vomitu ac suffumigio excresbis. Introitus quoq̄ hypocauti hoc est vaporarij, & vnguium præsecctio multũ comendantur. ¶ Secundo loco sequitur Taurus, siccus, & frigidus, terreus, Foemineus, Nocturnus, melancholicus, fixus, acetosus, meridianus, hominis collum, guttur, ceruicem vsq̄ ad humeros possidens, Nam maior virtus collo terreni Tauri in est. fundendo sanguini inutilis, plantarũ, arborumq̄ plantationibus atq̄ seminũ iactu comodus, eo q̄ celerius crescunt. Luna em̄ in eo signo exaltatur. Retentiuam virtutem adiuuare, gargarizare, antiquos morbos curare, ventris fluxum restringere & pueros a nutricis lacte remouere Luna per Taurũ eunte nõ erit inutile. ¶ Gemini Tauro succedentes, humidus, calidus, aerij, masculini, diurni, sanguinei cõmunes, dulces, occidentales, habentes in potestate humeros, Brachia, & Manus, Homo namq̄ ab humeris per brachia geminatur versus manus, secandis venis inutiles. Naturam digestiuam Luna per Geminos defluente confortare per triferam & similes medicinas confortatiuas, aurum & argentum purare: caput abluere comendantur. ¶ Cancer quarto subsequitur loco Frigidus & Humidus, Aqueus, Phlegmaticus, Solstitialis æstiuus, Foemininus, Nocturnus, mobilis, septentrionarius, salsus. In humano corpore pecc⁹ Os stomachi & pulmonem vsq̄ prope diaphragma possidens. Terrestris enim cancer asseritur habere pectus latum & robustum. Mediocris in sanguinis deiectione. Delectus pharmacis in electuario sumendis, ingressui balnearum vt lauemur, seminationi, vnguium præcisioni. ¶ Leo recto sequitur ordine, Calidus & siccus, igneus, cholericus, regalis, fixus, masculinus, diurn⁹, amarus, orientalis, habēs in tutela stomachum, Dorsum, Latera, Cor, & inferiorem partẽ pectoris, in qua parte terrestris Leo multum viget. periculosus sanguini emittendo. Vtiliter virtus attractiua quia Igneus est roboratur. ¶ Virginis signum Leonem comitatur, Siccũ/ & Frigidum/ Terreũ/ Melancholicũ/ cõmune/ foemininum/ nocturnum/ acre aut acetosum/ meridianum/ Vētre/ Umbilicum & intestina seu ilia atq̄ fundum stomachi vendicans, variũ potius nociũ venæ secadæ, ad umbilicum autem virginis virtus descendit. Teste diuo Gregorio in lucam inquiente. Quia viris luxuria in lumbis sit: foeminis in umbilico testatur dominus &c. Luna per eandem decurrente virtutem retentiuam iuuamus, terram exercemus. Aurum & Argentum igne purificamus, Pueros ab lactamur, & vngues præsecamus. ¶ Libra septimum tenet locum, Humida & Calida, Aerea, Sanguinea, æquinoctialis, Mobilis, Masculina, Diurna, Occidentalis, Dulcis, Habet in potestate Lumbos, Renes, Nates inferioremq̄ partem
- D ♉**
- E ♊**
- F ♋**
- G ♌**
- H ♍**
- I ♎**

ventris vsq; ad superiora femorum aut anchorum. Circa has enim partes homo ferme incipit librari: quæ anchæ factæ sunt fere ad modum libre. Quare dictum est, Hinc libertus homo, sic incipit esse bifurcus. Libræq; auspiciū nominis inde trahit. Huius prima mediætas utilis est sanguini minuendo. Eunte luna per librâ digestiua virtus roborat. Clysteria, medicinarum generalitas, balnearum introitus, seminum iactus, hortorum cultus, arborum plantationes, & unguum resectio multum comedant.

¶ Scorpius Libram sequitur, frigidus & humidus, aqueus, phlegmaticus, fixus, femininus, nocturnus, septentrionalis, salsus. Gubernat iguina, pectinē, putenda, femur, & vesicā. De quo metricè legimus Scorpius a cauda, semet stimulante leuata. Pectinis & veneris singula membra regit. Venæ incidendæ (vt nonnulli asserunt) indifferens. Vltima eius ferme mediætas pharmacis in potionibus sumendis aptatur. Clysterio alius egrotantium purgatur. Sternutationes & suffumigia laudantur, ac crines præsecantur.

¶ Nono loco Sagittarius adest, calidus & siccus, Igneus, Cholericus, communis, masculinus, diurnus, amarus, orientalis, regalis, ex humano corpore femora; coxas possidens, venæ incidendæ utilis. Est autem signum bicorporeum; cuius superior pars hominis, inferior equi formam recipit. Ob pluralitatem igitur coxarum in effigie equina sagittarii reperitur, eidem in humano corpore coxæ, & earum ægritudines adscribuntur. Quare dicitur, Femoribusq; potes fluxas ministrat equus. fluxas adde, sagittas. Luna sagittarium tenente, virtutem attractiuam iuuamus. Vaporaria subimus. Corporibus vulnera incidimus. Aurum atq; argentum sapientius igne candidatum & exustum obrisum facimus.

¶ Capricorno comitanti, siccus & frigidus, terreus, melancholicus, solstitiali hierno, mobili, feminino, nocturno, acris seu acetoso, meridiano, genua subditur. Quare legimus. Nititur ex genibus pascens in ripa capella. Inutili ad sanguinis minutionem, comodo insitionibus, plantationibus & agriculturis, confortationi virtutis retentiuæ, & lactentium puerorum ab lactatione.

¶ Vndecimo loco succedit Aquarius, humidus & calidus, aereus, sanguineus, masculinus, diurnus, fixus, sapore dulcis, vigens in occidente. Cruribus & tibis a genibus a talos vsq; præsidens, metricè enim sic canitur. Cruræq; vasorum longam ducentia formam. Vir quasi fusor aquæ frigiditate notat. Indifferens aut vt alijs placet utilis venæ secandæ. Roborat virtutem digestiuam trisera & alijs eiusmodi confortatiuis adhibitis. Confert etiam vniuersitati medicaminum: & crinibus resecandis, atq; plantationibus arborum & vinearum.

¶ Demum lentum sequuntur Pisces frigidi & humidus, aquei, phlegmatici, communes, feminini, nocturni, salsi, septentrionarii. Pedes in tutela habentes, de quibus legitur, Compactos simul quasi spinis ossibus ipsos, Fortuna facit piscibus esse pedes. Mediocres sanguini extrahendo, euacuationibus cum pilulis comodo. Laudatur deinde introitus balnearum crinium abscissio, corporum vulneratio, seminum iactus, arborum plantatio atq; auri & argenti per ignem sapientius repetita purificatio aut exustio.

¶ Explicauimus satis superq; signorum naturas & qualitates, & humani corporis membra ipsis attributa. Vt autem quas hominis partes singula vindicent signa firmius memoriæ inhæreant: Versus Marci Manili (Li. 2. c. 12) meo iudicio venustissimos subscripsi. Accipe diuisas hois per sidera partis, Singulaq; in proprijs parentia signa figuris, In quis præcipuas toto de corpore vires Exercet, aries caput est ante oia princeps sortitur, censusq; sui pulcherrima colla Taurus, & in geminis equali brachia sorte. Scribuntur connexa humeris, pectusq; locatum Sub cancro est. Laterum regnum, scapulaq; Leonis. Virginis in proprium descendunt ilia sortem. Libra regit clunis, & Scorpius inguine gaudet. Centauro femora accedunt. Capricornus vtriq; scq; Imperat in genibus, crurum fundentis aquari Arbitrium est Piscesq; pedum sibi iura reposcunt. ¶ Ad idem lege Iulium Firmicum Libro secundo capite vigesimo septimo.

m K

† L

o M

= N

x O

P

De Temporibus venarū incisioni vtilibus

Propositio Duodecima.

A

Tempora venarum incisioni apta eligere. ¶ Priusq̄ ingrediar hui⁹ ppositiōis tractatū, pauca quædam pnotanda sunt. Est igitur electio astrologica, aptatio signorū & stellarū in fortitudine ad aliquā horam alicuius rei incipiendæ aut vitandæ. Homo em̄ natus est vt cogitet & eligat; bestia vt festinet & præcipitanter ac incōsiderate agat. Quemadmodū sapientis officium est humanarum diuinarūq̄ rerum cognitio; Ita prudentis est bonarū malarūq̄ rerum distinctio; apud quē nihil est subitū; sed totū anteprospētū. Nam sicut passim certa corpora, eorūq̄ formas certis & locis & temporib⁹ coalescere & cōseruari videmus; sic & pprias quasdā actiones ex proprijs quibusdam t̄pibus efficaciam nancisci. Quapropter pythagorei ip̄m bonū, pfectionēq̄ rerū opportunitatē cognominauerunt. Primū nancq̄ principium sic apud Pythagoram & Platonē oīum est mensura; vt alijs corporibus actionibusq̄ alia loca distribuerit atq̄ tempora. Vnde sicuti res quædā non alibi q̄ hic, nec alias q̄ tunc pprie nascuntur foeliciter, & coalescunt & seruātur; sic & materialis actio, motus, euentus talis vel talis, non alias efficaciam sortit̄ effectumq̄ pfectū, q̄ quando cœlestiū concordantia aut cōsimilitudo ad idē vndiq̄ consonat. Quæ sane concordantia talē habere potestatē affirmatur; vt non solum vinitorum, agricolarūq̄ laboribus, sed etiam medicorū artificijs ferme innumeris per herbas aromataq̄ cōflatis virtutem sæpe mirificā largiatur. Quod vero ad horas pro actionibus & operibus eligendis refertur a Ptolemeo Phelu; plurimū confirmatur vbi ait in Centiloquio verbo sc̄do. Quando elector eligit melius; nō erit differentia aliqua inter ipsum & eum qui habet hoc ex natura. In quibus verbis tum cœlestiū, tum libri arbitrij, electionisq̄ nostrę potestatē cōfirmare videtur. Albertus q̄ magnus, Sueuus in speculo suo inquit. Non em̄ libertas arbitrij ex electione horę laudabilis coercetur; sed potius in magnarū rerū incceptionibus electionē horę contemnere est arbitrij præcipitatio non libertas.

B Deinceps prænoscendū est. q̄ cuiuslibet animanti sua tribuit natura; vt corpus suum & vitam tueatur salubria perquirendo, contrariaq̄ vitando. Vt in plerisq̄ etiam brutis facile comperimus, quę pncipem, mortē ac nocitura vitare molunt. Quid hominē facere par est; diuino munere supra cætera aialia ratione & intelligentia donatū; Et cui altissimus de terra creauit medicinas & vir prudens eas non abhorrebit; quibus sane incolumibus incolumitas conseruatur; & amissa foeliciter recuperatur.

C Verū in his rebus quibus incolumitas aut conseruatur aut recuperatur; geminū t̄ps nobis pensitandum occurrit; Vnum necessitatis, reliquū electionis. Sed vt ad nostrū tractatū propius accedamus; de vno duxaxat qd̄ exemplo sufficiet disputabim⁹. In sanguinis quippe deiectione siue phlebotomia. Necessitatis tempus est; cum morbus quā mox petit & impellit sanguis minutionē; vt in pestililitate, Squinantia, Pleuresi, Frenesi, Apoplexia, & id gen⁹ morbis; In quibus electū expectare tempus periculosum est; eo q̄ citissime interimunt. Necessitas nancq̄ legem non habet; sed ipsa sibi legem facit. c remissionē i q̄. Et necessitas legi nō subiacet. c Consiliū, de obserua: leūn: Et qd̄ nō est licitum in lege; necessitas facit licitum. c Quod non est. De Re: Iur: Corollarium Tēpus legis, vrgens necessitas nō recipit; quare omī tempore, omī hora, & inter diu & noctē vena inciditur.

D Tempus deinde phlebotomiæ electum, tribus (vt recepti phibent authores) cōsiderationibus absoluitur, Quarum prima est ex

consideratu temporis solaris: Solem em̄ in sanguine emittendo expertissimi me-
dici obseruari præcipiunt. Eligētes tempus anni magis ad temperamentū decli-
nans, qđ asserunt a medio Ferme veris ad principiū æstatis. Testis est Auerrois
septimo Colliget, qui sic scriptū reliquit. Tempus conueniens phlebotomie est
ver. Et tempus æstatis prohibet phlebotomiā propter debilitatem virtutis in illo
tempore, & resolutionē spirituum. Verum se requirat natura ægritudinis: facias
eam sed in parua quantitate. Tempus vero hyemis prohibet phlebotomiā: pro-
pter coagulationē sanguinis: & grossiciem quam habet in isto tempore. Temp^o
aut autūni qđ est propinquū æstati in sua temperantia siccitatis, & caliditatis, nō
est cōueniēs ppter siccitatē ipsius, et ppter turbationē vētorū, & ppter debilitatē
opationū, & ppter tempus calidum qđ præcessit. Non priuatur phlebotomia
omnino scilicet quando natura ægritudinis requirit: sed minuendum est de quā-
titate. Hæc Auer: Sunt tñ qui autumno vt tempori verno phlebotomiam admit-
tunt. Qđ intelligi potest: quando autumnus siccitate & intemperamento nō ex-
cedit. Auerrois adstipulatur Hipocrates parti: 6 Aphori: 47. & Galenus cōmenta-
tor quos lege. Ex his non obscure infertur tempore calidissimo & frigidissimo
phlebotomias esse vitādas. ¶ De hora diei ex motu solis delecta, scribit Auī: E
Quarta primi c 20 Inquiens, Scito præterea qđ phlebotomia duas habet horas,
scilicet horam electionis, & horā necessariam, hora eius electa est: quæ est in lu-
mine diei, & post digestionis complementū, & superfluitatū expulsionē. Hora
vero necessaria est hora qua fieri oportet, his verbis Auicenna aperit nobis horā
electam, tribus circumstantijs. Prima qđ fiat in lūine diei, quia tñc sanguis versus
exteriora mouetur: Vnde facile per phlebotomiā extrahitur: & etiam vena clari^o
phlebotomatori apparet. Sole namq; oriente aer tenuatur & claret: Inde fit qđ aer
qui corpus intrat ad loca sanguinis educti serenus & subtilis est: vnde animū ex-
hilarat. Secunda est: qđ fiat post digestionis complementum: ne cibus indigestus
trahatur ad venas loco sanguinis educti. Tertia est qđ incidatur vena post expul-
sionē superfluitatū: ne venæ inanité sugant ab his aliquod sordidū, & ne feces ex-
succidōe nimia suæ succositatis indurent quasi lapides & vix post expelli possint.
Auicennæ adstipulatur Rasis septimo Almanforis. & Galienus libro primo de F
phlebo: quos lege. ¶ Secundam in phlebotomia cōsiderationē accipimus ex
quinq; stellis erraticis Saturno, Ioue, Marte, Venere, & Mercurio. Iupiter quip-
pe & Venus aeris qualitates temperant. Vnde sanitas conseruatur & amissa recu-
patur. Saturnus vero & Mars vel per frigiditatem vel calorem in aeris qualitatib^o
in dispositionē generant: vnde sanitas periclitatur & morbus introducitur. Qua
propter Hipocrates eleganter dixit Aphori: primo tertiæ, mutationes temporū
maxime, generant morbos. Et idem Aphori: quinto eiusdem. In tñbus quando
eadem die aliquando quidem æstus, aliquando vero frigus, autumnales ægritu-
dines expectare oportet. Et idem cōplura de temporis variatione notatu digna
vsq; in 24 fere aphori: scripta reliquit. Quāobrem non solum solis natura & virt^o
quæ quattuor anni tpa mutat: sed & naturæ quinq; cōmemoratorū astrorū sum-
opere animaduertēdæ sunt: præcipue Saturni & Martis. Virtus em̄ Saturni, na-
turæ hyemis, Martis vero æstatis assimilatur: Illius propter frigiditatem intēsam,
huius propter caliditatem excellentem, Vt docet Ptolemæus pte prima Quadri:
Iccirco eorum Coniunctio, Oppositio, aut quadrata radiatio, venæ incisionē &
impedit & prohibet. Sunt autem diligenda astra quæ cum humana natura in ca-
lore & humore harmoniam & proportionē habēt: Vt sunt duo erratica Iupiter
& Venus, quæ pro Astrologorum doctrina in principijs rerū, maxime phlebo-
tomie diligenter obseruari præcipiuntur. Quibus om̄ibus Mercurij astrū pro-
pter eius couertibilem naturam sese commiscet atq; coaptat. In sanguinis igitur
emissione sextilem & trinū aspectum Iouis & Veneris vtiliter obseruamus: neq;
eorum Coniunctionē, quadraturā aut Oppositionē abhorremus. De memora

tis temporum observationibus, summam dicendum est. Tempus serenū & tē-
 poratum phlebotomiā promouere; nebulosum & distemperatum impedire.

G ¶ Tertia tēpōs consideratio ex lunæ dominio cōcluditur: qđ ternis obseruationi-
 bus doctissimi Astrologi absoluunt. Quarū prima versatur circa ptes temporis
 mensurn ipsius Lunæ In præsentia per tempus mensurn, tempus mensis men-
 strui accipimus. Est autem mensis mensurus, tempus, quo luna soli cōiuncta,
 duodecim signa peragrans, iterū soli coniungitur: Quod s̄m luminariū cursum
 mediocrem ex 29 diebus, 12 horis, & 44 ferme minutis conflatur. Hunc mensem
 Xenophon in æquiuocis & alij annū menstruū appellant, quo sæpius vtuntur
 Egyptij & Chaldæi, hunc mensem omnes Astrologi in quattuor ptes aut qua-
 dras distribuunt. Quarum duæ prime sunt in augmento aut cremento lunæ, re-
 liquæ duæ in eius decremento. Prima igitur quadra initiū sumit a coitu solis &
 lunæ & in septē ferme dies extenditur. v̄sitato quadratura prima appellata, calida
 & humida (vt supra, p̄positiōe nona cōmemorauimus) assimilis veri. Cōplexio-
 nisq; sanguineę. Secunda incipit a septimo die iam memorato, & extendit se in 14
 fere diem, hoc est in Oppositionē mediam Solis & Lunæ, calida & sicca, assimi-
 laturq; æstati, ac Complexioni Cholericæ. Tertia inchoat a 14 die, id est: opposi-
 tione & extenditur in 22 p̄p̄modum diem a coitu supputando, & nominatur
 Quadratura secunda/frigida & sicca, cōformis autūno, & melancholiæ. Quar-
 ta tandem quadra initiū habet in 22 die, & durat in finem mensis menstrui, hoc
 est: in coitū solis & lunæ sequentem, frigida & humida, Cōparatur hyemi & cō-
 plexioni phlegmaticæ.

H ¶ Si igitur has quattuor quadras ad hominū comple-
 xiones contulerimus: sanguineos: in prima quadra, id est: a coniunctione lumi-
 nariā vsq; in primā quadraturā Phlebotomam. In secunda quadra hoc est in pri-
 ma quadratura in luminariū Oppositionē, Cholericos In tertia, id est: ab op-
 positionē in secundā quadraturā, Melancholicos. Et demū a secunda quadraturā
 in subsequētem cōiunctionē, phlegmaticos.

I ¶ Si autē cōparauerimus qua-
 dras lunæ, hominū ætatibus: tunc phlebotomando s̄m naturam ætatū hominū
 sequimur opus naturæ. Iuuenes ergo siue adolescentes, qui habent annos 15 vel
 circiter in prima quadra phlebotomari debent, Magis adulti & mediocres, hoc ē
 Iuuenes & viriles, habentes annos 23 aut circiter in quadra secūda: Senes deinde
 & adhuc viriles agentes annū 42 vel circiter in tertia. Tandem cæteri Senes habē-
 tes annos 57 vel circiter in quadra quarta. Vnde metricè dicimus. Luna vetus ve-
 teres, iuuenes noua luna requirit.

K ¶ Secunda consideratio phlebotomiæ, ver-
 satur circa tēpus quo luna per duodena zodiaci signa graditur. Quærentes nāq;
 tempora venarum incisioni opportuna, in primis coelestia signa accurate obser-
 uare p̄cipimur. Quia Luna plurimū potestatis in ea re (quæ admodū prædixi-
 mus) habere asseritur: s̄m qđ in alio & alio signo inuenta fuerit. Naturas autem
 & qualitates signorum in superioribus satis & abunde docuimus: Hic summa
 quædam ex cōmemoratis aperire libuit.

L ¶ Ptolemæo igitur phelu: primo
 Quadrip: eius cōmētatore, & alijs astrologis docētibus, Zodiaci signa quatuor
 or habent differentias aut dimensiones: sunt em̄ quædam Ignea non natura sed
 effectu, vt Ariēs, Leo, Sagittarius: Quædam aeriā, Gemini, Libra, Aquarius.
 Non nulla aquea, Cancer, Scorpio, Pisces: Demū terrea, Taurus, Virgo & Ca-
 pricornus. Signa ignea. Ariēs, Leo Sagittarius in sanguinis emissionē cōmoda
 sunt phlegmaticis, s̄m vulgatum principiū artis curatiuę Contraria cōtrarijs cu-
 rari debere: Quod est principis medicinæ Auicennæ quarta primi capite primo
 vbi inquit Egitudo suo medicatur contrario. Vnde manifeste inferitur: Ignea si-
 gna in sanguine minuendo phlegmaticis maxime prodesse. Leonē tamen minu-
 endo sanguini periculosum perhibent. Nam Leo cor recipit: a quo omēs venæ
 oriuntur & ad id tendunt: cōsequens est si aliqua corporis vena incidere-
 tur: cor lædi, Luna em̄ per signū quodpiam decurrente, non attingi debet pars corporis

eidem signo alligata ppter humoris augmentationē. si igitur vena Luna per Leo-
 nem eunte incidere: humiditas cordis augmētaretur & eiusdē ex cōsequutiōe
 suffocatio. ¶ Aerea præterea signa Gemini, Libra, Aquarius, tēperata, scz ca- M
 lida & humida, præcipue Melancholicis accōmodantur, Remouentur Gemini
 ex gemina causa: quarū vna autumāt esse galaxiam, id est viam lacteam, plurimis
 stellis de natura martis (vt aiunt) refertā. Quapropter lunā per locum galaxiē de-
 currentem infœlicem censent; & sanguinis deiectionē inutilem. Verū nostrā tē,
 pestate galaxia vltimos propemodū quinq; gradus occupat. Alteram assignant;
 q̄ crebro sanguinē de manibus & brachijs elicimus In Geminorū tutela positis,
 quare fm vulgatū Aphorismū, tangere membrū ferro Luna in signo illius mēbrū
 existente verendū. Id Almanfor Aphorif: 24 approbat. Nō erit bona minutio lu-
 na in geminis: sicut nec erit conueniens vti ventosis Luna in Tauro. Vltima pte
 rea medietas Librę aut melius vltima pars librę a phlebotomia remouetur. Non
 vt quidam garrunt propter viam lacteam eam ptem cōburentem cum per librā
 minime vergat. Sed quia luna in extrema librę pte posita deijcitur & casui appro-
 pinquat. Impeditur igitur & infortunatur: quare astrologi secundam fere librę
 medietatem a sanguinis minutione repulerunt. ¶ Aquea deinde signa, Can- N
 cer, Scorpio, Pisces, Cholericis adscribuntur. In quibus prout ex ratione signo-
 rum decerni conceditur: mediocris aut indifferens phlebotomia indicitur. Vita-
 tur tamen prima ferme Scorpiōis medietas ob Lunę in ea deiectionē aut casum
 quemadmodū iam supra cōmemorauim⁹. Postrema tamē eius medietas fere ab
 omnibus minuendo sanguini indifferens asseritur. ¶ Demū terrea signa Tau- O
 rus, Virgo, Capricornus, inutilia & periculosa venarū incisioni existunt, imitā-
 tur em naturam Saturni frigidi & sicci, Frigidi autē est constringere, cōdensare, &
 coagulare, quæ humorum resolutioni aduersantur. Quare haud indigne sapien-
 tes medici & astrologi, signa terrea a pharmacia & phlebotomia abiecerunt. San-
 guineis (ne eius silentio transeam) in omni signo electo aut indifferenti venę vti-
 liter inciduntur. ¶ Hic generaliter verbum vtile Ptolemęi adijcere decreuim⁹: P
 scriptum in eius Centiloquio verbo 20 De vulneratione, luna existente in signo
 illius membri, hoc Tangere membrū ferro Luna in signo illius membri verendū.
 Vbi commentator sic scribit. Iam cōuenerunt antiqui: q̄ luna auget humi-
 ditatem in omni membro ad cuius signū mutatur. Et tangere nembra ferro, est illa
 vulnerare: & addere vulnere humiditatem: multiplicat nocumentū. ¶ Tertia Q
 cōsideratio phlebotomię est circa aspectus planetarū. Tempus nanq; phleboto-
 mię promouetur aut impeditur ex vario aspectu planetarū præcipue ad lunā. In
 præsentia aspectum largo sumimus vocabulo, vt Cōiunctionē aut coitu admit-
 tat Cuius talis est character. ¶ Aspectus aut sextilis aut hexagonus, distātia est stel-
 larum, sextam signiferi partem continēs, hoc est 60 gradus, qui duo signa metiū-
 tur. & dicitur fœlix, mediocris tamē & latentis amicitia. Figuratur ad modū stel-
 læ sic ✱. Aspectus Quartus, Quadratus, aut Tetragonus, quartam signiferi por-
 tionē vendicat: hoc est, 90 gradus, tria signa constituentēs, infœlix malign⁹ / Im-
 perfecti odij & inimicitia, Cuius character q̄drati plani figurā talem optinet □
 Aspectus trinus aut trigonus, tertiam partē circuli possidet; 120 gradus, quattu-
 or signa perficientes, fœlix, prosper, perfectę atq; completę amicitia. Cuius figu-
 ra talis Δ trigono æquilatere assimilis est. Tandem aspectus oppositus siue dia-
 meter distātia medietatis circuli cōplectitur id est, 180 gradus hoc est sex signa
 cōpleta, infœlix malign⁹, & pfectę inimicitia, in hūc figuratur modū ϕ. ¶ Ad R
 Cōiunctionē quā largo vocabulo aspectū appellauim⁹ redeuntēs, Cōtuendū
 In planetarū, aut vt gnāliter dicatur stellarū cōiunctione siue coitu, radij maxime
 ppter vnionē cōdensantur, Quare haud indigne eandē dicimus maioris esse vir-
 tutis, ac fortioris vigoris q̄ sunt alij aspectus. hoc Hermes verbo septimo testat;
 cum inquit: Aspectus non potest diminuerē significationē coniunctionis: Con-
 iunctio vero minuit significationē aspectus nā fortior est aspectu. ¶ Subinde S

contuendum, bonitatem & maliciam coniunctionis ex radijs cōiunctorū depē-
 dere; hic autem effectus gemino modo dependet. Vno quidē ex bonitate & ma-
 licia radiorū vel stellarū. Et hoc pacto asserimus fortunarū cōiunctionē vt Iouis
 & Veneris bonā, Infortunarū vt Saturni & Martis malam, fortunarū fortiorē in
 circulo cum in fortunis debilioribus bonā etsi remisse, Infortunarū fortiorū cū
 fortunis debilioribus malam. Alio vero modo ratione disproportionis agentis
 cum patiente, vt in solis coniunctione cū alijs stellis accidit: & hoc propter earū
 dem combustionē. Id Iulius Fir: Libro secundo Matheseos confirmat, Inquiens
 In summa tamen dicendū videtur: q̄ om̄ibus stellis noceat vicinitas solis. Quo-
 fit q̄ in obseruatione tēporis, etiam quo vitamus & abhorremus phlebotomias
 productius est tempus cōiunctionis Lunæ cum sole aut maleuolis planetis q̄
 aliorum aspectuū, & hoc (vt cōmemorauimus) propter radiorū vnionē & cōmi-
 xtionē. Item longiore tēpore vitamus coitum solis cū luna, q̄ lunę cum infortu-
 nis, & hoc lunæ propter cōbustionē cum solī iungitur. ¶ Prisci non nulli scri-
 ptū reliquere: In solis & lunæ conuentu, tres dies ante & tres dies post, electiōes
 esse vitandas, Nam lunā eo tempore infirmā atq̄ debilem phœbeis radijs cōbu-
 stam autumarūt. Verum si diligentius rimari volueris: inuenies vnus diei & triū
 propemodum horarū tempus ante coitum, & tantū post electiones fugiendas,
 supposito q̄ diurnus lunæ cursus 13 vendicet gradus in signifero. Astrologi em̄
 non pœnitendī asserunt: orbem radiorū solis hoc est diametrū cōtinere 15 grad^o
 Lunæ vero 12, Cum igitur orbis radiorum lunę attigerit orbem radiorum solis:
 centrū corporis solaris a cētro lunæ 13 gradibus & semisse distare inuenies: quos
 si duplaueris colliges septem & viginti horas: hoc est diem vnū & tres horas. Qd̄
 ex semidiametris orbiū sic ostenditur. Nam cū diameter orbis radiorū solis sit 15
 graduū: semidiameter eius erit 7, graduum & semisse. Et diameter radiorū lunæ sit
 12 erit semidiameter 6 graduum, lunctis semidiametris cōflabis 13 gradus & se-
 missem, q̄s luna in 27 horis permeat: dando cuiuslibet gradui duas horas, qd̄ pro-
 pe verū accipiendū est. Hoc igitur tempore luna propter radios solares dicitur
 cōbusta & apprime impedita & infortunata, Quocirca neoterici astrologi duos
 dies ante & post interluniū phlebotomiam & medicorū operationes verāt. Quæ
 tandem conuentiones lunæ cū planetis sanguinis missionē promoueant aut im-
 pediant infra in generali omniū aspectuum summario lucide accipies. ¶ Post
 giunctionē inf̄ aspectus aut radiatiōes Oppositio aut Diametra radiatio fortior
 alijs est animaduersa, Et propter eius fortitudinē plures cōtendūt oppositionem
 deteriolem esse coitu. Testis est Haly aben: Libro 8 capite 6 Inquiens, Scito q̄ op-
 positio Saturni & Martis deterior est eorū cōiunctione, & deteriores & falsiores
 significationes demonstrat hæc Haly. Sequentes igitur doctrinam Albumasaris
 in suo introductorio de stellarum fortitudine & debilitate, dicentis, Luna circa
 oppositionē ei^o & solis, cū fuerit infra 12 grad^o, a sole impedita & corrupta dicit^r
 Nos in oppositione solis & lunæ electiones in rebus medicis spernim^o atq̄ hor-
 remus: 12 gradus ante & post, hoc est vnum diem ante & vnum post. Idem ob-
 seruamus in oppositione ipsius lunæ cum Saturno & Marte sed de his plerius
 in summario. ¶ Quartus deinceps aspectus lunæ ad planetas imperfectior &
 debilior cōiunctione repertus: Quocirca tempus quo idem vocatur: minus est
 & 12 horis ante & post completur. Hoc sane ostendit ipsius lunæ applicatio & se-
 paratio que extenditur in sex gradus, facientes in transitu lunæ horas 12. sex nāq̄
 gradus semidiameter lunæ habet vt ex superioribus accepimus: Quapropter me-
 moratus aspectus, sex gradus ante & totidem post, hoc est, 12 horas ante & post
 vitari debet. Quod intelligendum est: de aspectu quarto lunæ ad solem, Satur-
 num & Martem. Non tamen vitamus Teste Almanfore Quartū lunæ cum for-
 tunis. ¶ Aspectus præterea sextiles & trinos Lunæ cum infortunis propter ra-
 diorum amicitiam & fœlicitatem, coitu, oppositione & quarto debiliores non

vitamus. Docet almāfor Aphorif: 8 cū inqt. Nō pdest aspectus trinus et aspectus
infortunarum, sic non obest quartus & oppositus fortunarum. ¶ Postmo-
dum non nulli contendunt astrologi, Lunam fugiendam cum capiti sui draco-
nis & caudę iuncta fuerit: statuentes terminū 12 graduū ante & post, hoc est vnū
diem ante & vnum post: Luna nanq; per tot gradus gradiēs deliquio sapius pe-
riclitatur atq; debilitatur. Sunt autem alij asserentes Lunam circa caput sui dra-
conis quia ad nos & in septentrionem vergit haud quaē vitandam, Circa caudā
vero eius quia a nobis in Austrum descendit: propemodum impeditam vitari.

¶ Decurrit non nuncq; Luna per signa phlebotomię delecta: & tamen prop-
impedimentum phlebotomiam tanq; infaustam & inutilem fugimus. Idem in
medicinis conficiendis atq; donandis intelligi voluimus. Paucula igitur de Lu-
næ impedimentis, aut (vt aiunt) infortuationibus in calce huius capituli adiun-
gere decreuimus. ¶ Impedimentum igitur primū est ipsius Lunæ combus-
tustio quę fit cum Luna ad solis coitum accedit aut ab eodē recedit, de hoc quō-
dem impedimento supra cum de combustione diximus satis differuimus.

¶ Impedimentum secundum, quando Luna est in coitu cū sole, quadratura aut
Oppositione eiusdem, Et qđ alijs impedimentis est peius: cum Luna in opposi-
tione deliquio afficitur, Adhortamur igitur medicos: vt non solum Lunam per
diametram eius radiationem ad solem impediri animaduertant: sed tunc maxime
quando eclipsum patitur.

¶ Tertium, quando Luna in fortunatur iuncta
corpore, aut quarto aut opposito aspectu cum infortunis Saturno aut Marte.
Consydera hic optime medicę Q; si in infirmitate quapiam calida, Luna in suo
fuerit cremento, qđ calorem iuuat: se marti etiam calorem donati iunxerit: pro-
pter duplicem caloris influxum, infirmitatem (si non accurate prouideas) valde
excescere: & periculosam cēseri. Q; si in infirmitate Frigida, Luna fuerit in decre-
mento suo qđ frigus suscitatur. Saturno frigido se iunxerit propter geminam frigi-
ditatem superiorum, nullo succurrente temperamento, infirmus mortis pericu-
lo vicinus est Nisi ope tua iuuetur.

¶ Quartum impedimentū est lunę de-
iectio aut casus quem aliqui numerant a 28 gradu Librae in tertium Scorpj. Alij
in tertio Scorpj, vt Iulius Firmi: Libro secūdo capite tertio vbi inquit. Luna ex-
altatur in Tauro tertia parte: in Scorpione tertia parte deicitur. Alij totum Scor-
pj signū eius casui alligant: quibus non assentior. ¶ Quintum impedimen-
tum existimant cū luna intra 12 gradus cum capite aut cauda sui draconis coierit
de quo supra.

¶ Sextum cum reperta fuerit in finibus signorū qui sunt ter-
mini infortunarum.

¶ Septimū cū Luna inuenitur cursu vacua: hoc est nul-
li planetarum per corpus aut aspectū iuncta, præcipue cum graditur per loca si-
gniferi in quibus nullas habet vires aut dignitates.

¶ Octauum autumant cū
Luna est cursu tarda: motu diurno duodecim gradus aut pauiores perambulās,
assimilantes motui planetę retrogrado, quem appellant sapientes (vt Haly testat)
motum saturni.

¶ Nonum impedimentū, cum in diuisione duodenaria cœ-
lestium domiciliorum, Luna inuēta fuerit: in Primo/ Sexto/ Octauo/ aut Duo-
decimo domicilio. In primo enim domicilio locata, dolores significat in corpo-
re: quia vitę est domiciliū: quo circa vitatur in sanguinis missione, pharmaco-
rum sumptione, & aliarum medicinarum donatione. In sexto spernitur quia in-
firmitatum est. In Octauo quia morti deputatur. In Duodecimo quia carceris
est, Sunt ab astrologis alia impedimenta recitata, sed quia (me iudice) sunt exilia
& parui momenti, in præsentia ea missa facio.

¶ Q; si officio nostri Calen-
darii non nulla quę in hoc capite commemorauimus superare inquirueris: con-
sule Ephemerdes nostras: & nisi me fallat opinio facile absolues.

Summagium de sanguinis missione.

Tabella de Quadratis Lune.

A

D Coiunctioe Lunariū in primā quadraturā / Idonea Ju-
 Prima quadratura vsq; i oppōez, electa iuuenib' & virilib' (uenib',
 Ab Oppositione in secundā quadraturam, bona virilib' & senib'.
 A secunda quadratura vsq; in coitum sequentē apta senibus.

Tabella signorū idonearū pro varijs Hominū complexionibus.

B

Phlegmaticis valent } Arias } Præter } Cephalicā & venas capitis,
 Ignea signa vt } Sagittarius } } Coxas
 } Libræ prima medietas, præter Nates.
Melancholicis psūt } Aquarius, præter Tibias & Crura.
 Maerea signa vt }
Cholicis mediocrit' } Cancer, præter pulmaticā & venas pectoris;
 eliguntur aq̄a signa } Scorpij secunda medietas, præter verenda,
 } Pisces, præter pedes aut zophenas.

Sanguineis bona & mediocria signa utilia sunt.

Tabella aspectuū sanguinis deiectionem pmouentium.

Coiunctio } Ioue } Optima est sanguini emittendo,
 Lunæ cum } Venere }

Sextilis aspectus } Ioue } optime conducit,
 Lunæ cum } Venere } electus
 } Sole }
 } Saturno } non impedit,
 } Marte }

Quart' aspectus } Ioue } bonus
 Lunæ cum } Venere }

Trinus aspectus } Ioue } Foelicissimus,
 Lunæ cum } Venere } electus
 } Sole }
 } Saturno } non nocet,
 } Marte }

Oppositio Lunæ } Ioue } bona,
 cum } Venere }

Coitus, Lune, Sextil', Quart', Trin', Oppositio cū Mercurio Util' san: mi:

Tabella aspectuū san: minu: prohibentium.

Coiunctio Lu- } Sole prohibet duos dies ante & post,
 næ cum } Saturno } impedit vnū diē ante & post,
 } Marte }
 } Capite draconis prohibet fm aliquos,
 } Cauda draconis impedit ante & post.

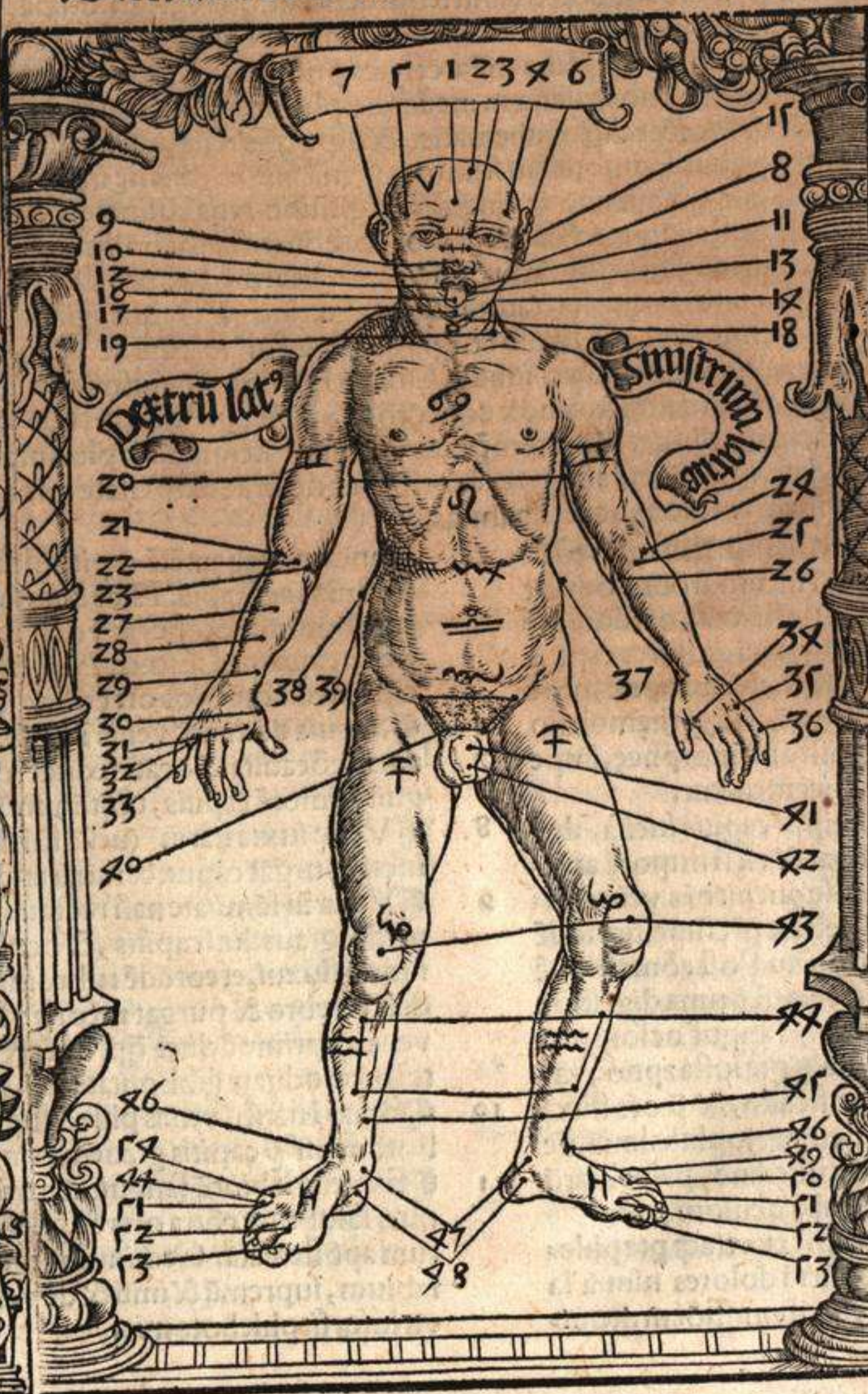
Quartus lunæ cū } Sole } Impedit 12 horas ante & post,
 } Saturno }
 } Marte }

Oppositio lūe cū } Sole } Impedit vnū diem ante & post,
 } Saturno }
 } Marte }

Coit' Coniunctio, quartus, Oppositio Saturni & Martis prohibet ante & post.

Simulacrū Humani Corporis.

**De Venarū dignotiōe: ⁊ in quibus morbis
vnaqueq; aperiēda sit. ppositio tertiadecia.**

A

Venas humani corporis cognosce

re: ac pro diuersis ægritudinib⁹ curādis sanguinē de iisdē vti
lit extrahere. ¶ Vt potissimū phlebotomatorib⁹ venæ hū
ni corpis notiores reddātur: & qbus morbis aut ægritudini
bus sanguinē educere sit vtile: Isagogicū hoc cōmentarioluz
vtcunq; cōflatū cōportauimus: nihilomin⁹ secuti nō medio
cres professionis medicinē viros. Haud quaq; quispīā arbī

trari debet: in alienā segetē dominis medicis, nō nobis cōmissam, falcē missuros
cū hęc q̄liacunq;, ipsi limanda, corrigēdaq; offerrim⁹, multa essent recēsenda q̄
hic omissa sunt. Puta de mensura aut quātitate sanguis emittendi: quos morbos
purgatoria seu clysteria aut p̄dicere: aut sequi debeant, qua ve ægritudine secūda
tiones vtor vocabulo medicorū h̄ est iteratiōes missionis sanguis, aut scarificatio
nes faciendę sint: Et id genus plura etiā arcana exptissimis dūtaxat medicis tractā

B

da. ¶ Verū cū astrorū obseruatio in medendo plurimū p̄sit: Et astrologiē gna
rū esse oportere vt Pto: & reliq; mathematici, & hipocras reliquiq; medici testant̄
Et nos in superioribus sepius testati sumus: magnā vim medicinē in hac discipli
na positā, vt nō mirandū sit vno se vinculo q̄si glutino artis cōtinere. Quocirca
p̄mentariolū de venis cognoscēdis, & p̄ morborū diuersitate ab alijs atq; alijs ve
nis sāguinē detrahēdū efficacissimā p̄ se fert vtilitatē si mō hęc pro delectu astro

C

logico (ambigit nemo) rite tractata atq; absoluta fuerint. ¶ Oculis igiī tuis can
didissime lector Simulacrū Humanī corpis obijce a cui⁹ mēbris & venis lineæ
q̄quauersum euehunt quib⁹ nūeri insidēt Oblato igiī nūero cuiuspiā venę: eun
dē in cōmentariolo inuestigato: mox e directo apparebit qb⁹ morbis hui⁹ venę
sectio aut euacuatio obuiet & efficacē p̄beat vtilitatē, Fatemur sane plurimas ve
nas a Priscis descriptas & vsitatas, a recētiorib⁹ hac nostra tempestate quo ad san
guinis missionem absoletas ac posthabitas,

Sanguis missio e Ve

na i medio frōtis cōducit
q̄a postemata oculorū, he
migraniā, dolores capitis
asperrimos, mētis alienationē, phre
nesi, recētē leprā, purgat hemorrh
idas, faciei passiōib⁹ morpheę, impe
riginī & scabiē medetur.

2

¶ Vena in puppi capitis incisa, do
lorē ei⁹ mitigat & cū h̄ stuporē anti
quū, Hic nosse quēnit oēs venas ca
pitis incidi debere p̄ cōmestionē dē
pta vena sub mēto Post cōmestionē
intellige, peracta tñ prima digestiōe

3

¶ Binarū venarū i angul⁹ oclorū pro
pe nasū ex vtracq; pte iusta aptio, vas
let p̄ visu clarificādo, & q̄ oēs flux⁹
& maculas oculorū, ophthalmiā, ne
bulā, albulā, rubedinē, palpebrarū
inuerfionē ac alia oculorū vitia,

4

¶ Duę tpm venę ex vtracq; pte phle
botomant̄ q̄ auriū dolores nimīā la
chrymarū de ocul⁹ emissiōem, hemi

5

graneam, vehemētē capitis dolorē,
pustulas ac scabiē. Hic adhortamur
phlebotomatorē ne eas venas in vni
uersuz aperiat: Cōsultat Auicē: prin
cipē medicorū Nos ori custodiā ad

6

¶ Sāguis de duab⁹ venis i (hibem⁹
auriū cōcauitate locatis educit⁹ extin
guit tremorē capitis, tinitū auriū, no

7

¶ Venę iuxta nares (uellā surditatē
incise purgāt caput: & iuuāt auditū.

8

¶ Vena in sūmitate nasi recte incisa,
medēt grauedini capitis, & oculorū
nimio fluxui, et eorū dē rubedinī, p̄
dest cerebro & purgat mēoriaz. Hęc
vena apprime delitet q̄ prop̄ accura
te i medio duarū gibbolitatū nasi iue

9

¶ Binas i narib⁹ venas phle (stigāda
botomant̄ q̄ capitis grauedinem.

10

¶ Ex vena labiorū sanguinem trahi
mus salubriter cōtra oris & gingiua
rum apostemata, Geminum legim⁹
labium, supremū & imū & de venis
vtriusq; sit phlebotomia,

11

- 12 ¶ Venę in faucibus oris minute valent contra pustulas faciei, scabię capitis, dolores dentiũ, mandibularę et grauedinę capitis/gutturis & oris
- 13 ¶ Palati venę quattuor numerantur: e quibus sanguis ablatu, purgatur rheuma; & dentiũ dolor extinguitur.
- 14 ¶ Duę venę in occipite (si recte incidantur) conducunt cõtra capitis dolorem, maniam, stuporem mentis, atq; rationis amissionem.
- 15 ¶ Sanguis detractus ex venis post aures medet memoria, & mūdificationi faciei a pustulis & alijs macul.
- 16 ¶ Duę venę sub lingua sanguinę minute/valent cõtra anginã morbum acutissimũ/quo fauces anguntur & stranglantur: nostri squinantia vocant: dolorem dentiũ/gingiuarum/rheuma capitis/apostema gutturis, gulę inflationem, & omnia oris vitia & spiritaliũ membrorum videlicet pectoris/cordis pulmonis & arteriarum, atq; loquelę impedimentum extinguunt.
- 17 ¶ Vena inter labiũ imũ & mentũ (vt medici docent) inciditur ptra oris festorem qui ex putrefactione gñatur.
- 18 ¶ Quę sub mento est vena secatur cõtra dolores maxillarũ, pruritũ & festorem narium & faciei pustulas atq; inflationē.
- 19 ¶ Duę venę colli inciduntur ppter hũores & rheuma capitis, & in principio leprę. Earum nempe incisio tollit materiam cõiunctã: cuius x̄t̄ sursum tendens faciem inficit.
- 20 ¶ Venę axillares sub vtraq; pte axillę transeũtes curuo modo sub brachijs minui debent: In doloribus pectoris, pulmonis / diaphragmatis h̄ est septi tranuersi/Profunt etiã his q̄ anhelitum habent difficilem & grauumen inspirationis & respiratiõis Hic aĩaduerte venas brachiorũ ante cõmestionē esse minuendas.
- 21 ¶ Vena cephalica per quã trãsit alia vena quę mus appellat: q̄ non nunq̄ cephalicę loco per negligentia secta tumorē infert & p̄niciẽ/huius incisio aufert fluxũ oculorũ, capitis dolores morbũ caducorũ, de q̄ plenius

- in subditis.
- 22 ¶ Mediana quę et cordiaca quia a cordis periculis liberat, in ambob; brachijs apta, tollit stricturas & dolores pectoris & capitis pleuresim/puncturas costarũ passioes spiritũ Et censetur vniuersalis toti corpori. Appellat mō magna, mō nutrix plenior ē ei; valorem ī manu sinistra haurit.
- 23 ¶ Basilica siue epatica dextri (ries, lateris euacuat ab epate/ quocirca inciditur contra dolores & repletioes epatis punctioes & trusiones dextri lateris/pleuresim / sanguinē nimium de narib; effluentē, & dolorē gibbi, attrahit em̄ hũores ab imis ad superiora, de qua etiã infra in latere leuo.
- 24 ¶ Sanguis de cephalica vtriusq; brachiij detractus medetur repletionib; tumorib; & defectibus capitis Effusionibus oculorũ, doloribus scapularum, fluxui narium, egritudine sub furculis, & inciditur vt non nulli asserunt in pollice & brachio.
- 25 ¶ Vena mediana in medio brachiij locata vbi non est mus, si prauē incisa fuerit sanguinem emittit spissũ saniem plurimam ac pessimam nutrit: & vuln; saniosum/non nunq̄ ad p̄niciem ducens/Sin autem iuste aperta fuerit: valet contra omnes dolores cordis/stomachi/costarum & laterum.
- 26 ¶ Basilica sinistri lateris præcipue a splene euacuat/sita in trorsus ad extremam partem brachiij, quę negligenter minuta tumescit, glandulas colligit, & erit hũor vt p̄nido carniũ putrefactiarum vel assimilis melli Vnde gñatur apostea & spasmus in neruis & digitis, bñ aut̄ incisa extinguit dolores splenis, lecoris punctioes lateris, pleuresim, dolores mēbrorũ nutritiuorũ, spatularũ, stomachi, atq; fluxum sanguinis de naribus restringit.
- 27 ¶ Vena purpurea aperitur contra passiones interiorum.
- 28 ¶ Vena iliaca aut titularis scinditur pro passionibus inferiorum
- 29 ¶ Pulsatilis vena aperta in cardiaca passione admodum conducit.

- 30 ¶ Sub pollice vena secta pdest oculi & corporis excellenti caliditati resistit
- 31 ¶ Vena inter pollicem & indicem in utraq; manu incisa/obuiat dolori & repletioni capitis/ febribus/ fellis effusioni/rubori/fluxui/nebulis/obumbrationib; & pūctiōibus oculorū Inflationi linguæ & anginae
- 32 ¶ Sanguis eiectus e vena inter annularem & auricularem/capiti/pulmoni & splenis dolori subuenit.
- 33 ¶ Sanguis de saluatella dextræ manus minimo digito incumbenti detrahendus est qñ peccat sanguis in q̄litate/vel quantitate vel in utroq; / Minuuntur ergo contra icteritiam citrinā/repletiones capitis / & torsiones dextri lateris sub costis. De saluatella metrica sic scribitur Dat saluatella mihi plurima dona minuta. Innaturalem tollit de corde calorē / Purgat epas/splenē/pectus/præcordia vocem Huius minutio adhuc fere fit modū madidēt man' in aqua calida donec locus minuendus infletur & ingrosset; ac vena manifestet; deinde minuat; et iterū aq̄ calide immergat; ne sanguis i ore venę minutę coagulet & exire prohibeatur. Aduerte etiā manū venas p' cōmestionē minui debere. Intellige vt supra exposuim'.
- 34 ¶ Vena inter pollicē & indicem sinistrae manus sup̄ in vena 31 exposita est.
- 35 ¶ Ac vena inter annularē & auricularem supra in 32 enucleata est.
- 36 ¶ Saluatella sinistrae manus sup̄ minimū digitū aperta/sugat omnia vitia & repletiōes splenis/phrenesim/hæmorrhoidas/torsiōes sinistri lateris/vitia renū & matricis scz qñ sanguis menstruofus minimū fluit; & quāscunq; febrē. Hic aduerte q; hæ venę quandoq; sunt nimis inflatæ quare minus fluunt ppter multitudinem sanguinis melancholici.
- 37 ¶ Duæ venæ laterum. Vna in Dextra incisa obuiat Idropisi/pustulis antiquis/ægritudine frigida/lienteria/scilicet qñ accidit defectus digestiōis. Reliqua sinistri lateris minuit contra dolores / tumores seu ingrossationes splenis/apostemata velicę/

& dolores lumborum.

- 39 ¶ Vena in gibbo secta purgat melancholiam & confortat renes.
- 40 ¶ Quattuor venæ sub renib; ex utraque parte pudendorum apertæ extinguit hæmorrhoidas/stranguriā/lienteriae passiones / ac vitia vesicæ & pudendorum.
- 41 ¶ Sanguis de vena superiori priapi missus valet ad temperamentū totius corporis
- 42 ¶ Inferioris autem venę priapi sanguis detractus conducit cōtra vitia renū tumefactiones & inflatiōes testicularū/& alia vitia vesicę ex arena & calculo/& si q̄ alia sunt mala.
- 43 ¶ Venæ poplitū incisæ faciunt hominē fortit' incedere. hic nosse iuuat venas crurium & pedū post cōmestionē esse minuendas.
- 44 ¶ Venę duę de coxis/et duę de tibijs rite apertæ pducunt contra dolores coxarū/tibiarū/crurium & pedum/aut si morbus euenit ex uelica arthetica/podagra/sciatica/idropisi medentur etiā cōtractionibus & tumoribus neruorū & subtractionib; menstruorum.
- 45 ¶ Venę a partib; tibiariū descendentes geminę sūt. Quę em̄ introrsus descendit sophena domestica appellatur incisa valet cōtra mēstruorū ablationē pustulas/apostemata matricis/vesicæ dolores renū / lumborū / coxarū vulue virgę & testiculorū. Quę v̄o extrors' descendit sophena siluestris siue sciatica vocata/aperta pducit sciaticis/podagraicis/et in passionib; tibiariū & crurium.
- 46 ¶ Venę sup̄ talo sexteriores i utroq; pede sectę valēt p̄ dolores ancharū / inflationē & apostemata testiculorū
- 47 ¶ Duę venę sup̄ talos interiores sanguie minutę, p̄ sunt mēstruis puocandis/& mulierib; p' ptū nō bñ purgatis/nec cōceptui aptis/sugāt passiones testiculorū/splenis / obuiat arenę/calculo/& stranguriæ.
- 48 ¶ Venę sub tal' interiorib; vtilit' secatur qñ pes est inflat' & rubescit.
- 49 ¶ Vena sub minimo digito vtriusq; pedis incidit p̄ mēstruorū retentiones/pustulas faciei & crurium.

50 ¶ Vena vtriusq; pedis minimo digi-
gito incūbens aperta/ medetur cho-
lera/paralyfi/renibus/apoplexiæ.

51 ¶ Vena in vtroq; pede, in minimo
articulo minimi digiti locata/aperit
cōtra pustulas/opthalmiā/ tussim
& pectoris compressionem,

52 ¶ Vena digiti maioris aut pollicis i

vtriusq; pedib⁹ phlebotomat⁹ & mens-
struorū retētionē / apostemata testis-
culorū & dolores coxarū et lūborū.

53 ¶ Ad postremum vena minimi ar-
ticuli pollicis pedis, inciditur cōtra
opthalmiam, faciei & crurū pustu-
las/pruritū/dolores vlcerosos ac re-
tentionē menstruorum.

De Purgatorijs aut pharmacis sumendis. Propositio Decimaquarta.

Purgatoria aut pharmaca delectu

astrologico feliciter sumere. ¶ Absoluimus missionis san-
guinis electum tempus: atq; his quæ ad id pertinent enarratis
ad purgatoria, solutiua, aut euacuatiua ventris scilicet radiatis
one syderum properabimus. A sole igitur omnes cœlestes vir-
tutes colligente, huius rei principium sumpsisse non erit in-
utile. In primis tempus congressus Solis cum cane maiori, q̄

pharmacia & purgationes ab accuratissimis etiã medicis prohibentur pensabi-
mus. De quo Hipocrates aphoris: quinto quartæ pticulæ sic scriptum reliquit.
Sub cane & ante canem moleste sunt purgatiōes. Causam huius aphorismi Ga-
lenus aperit: dicens. Quod contingit quia hoc tempore calidissima est temporis
natura: non valens sufferre potiōes vomitiuas vel soluentes, plurimum enim in-
cidunt in febrem, vel quia deficit virtus ex nimitate caloris: quæ dat s potiōib⁹
multo magis debilitaretur. Item cum calor portionū viris extrahat exte-
rius/ sicut balneum aquæ calide, repugnat solutioni/ quæ nititur auferre: similiter & calor
aeris cum magis fortis sit. ¶ Generalius de tēporis prohibitione loquitur pri-
ceps medicorum Auicenna quarta primi capite quinto inquiring. Et scito q̄ tem-
pus quo maior canis ascendit: & hora qua nix super montes quiescit: & hora fris-
goris fortis, non est tempus sumendi medicinā. Medicina vero in vere & autum-
no est sumenda. ¶ Aduertendum, est quædam cœlestis imago aut stellatio in
austrum exposita, appellata Canis maior ob differentiã canis minoris qui Pro-
chion nominatur. huius canis maioris sunt (teste Ptolemæo dictione octaua Al-
magesti) stellæ numero 8, inter quas quæ in eius ore aut lingua est fulgētio pri-
mæ magnitudinis, Canis, arabice Alhabor, a pluribus sirius aut sirion vocatus,
aut propter flamme candorem q̄ eiusmodi sit vt præter cæteras lucere videatur.
Est em̄ omniū fixarum nobis apparentium fulgentissima & in ultimo luminis.
vel quia cum sol eam accesserit: seseq; iunxerit calor geminatur. & egritudine cor-
pora afficiuntur. Est enim pestifera & pernitiōsa hæc conuentio: hanc stellam la-
tini caniculam vocitant: Vnde dies caniculares nominantur. De ea Plinius libro
2 c. 40 sic scribit. Iam caniculæ exortu accendi solis vapores quis ignorat? Cuius
syderis effectus amplissimi in terra sentiuntur: feruent maria ex oriente eo: fluctu-
ant in cellis vina: mouentur stagna: Et paulo post, Canes quidem toto eo spacio
maxime in rabiem agi non est dubium, hæc Plyn: ¶ Iacobus Forliuensis cō-
menta: de cane maiori sic loquitur. Per canē in pposito intelligere debemus tps
caniculare. Et est tempus in quo quædam stella meridionalis canis appellata ab
astrologis in matutinis apparerit & solis ortū antecedit. Incipit em̄ caniculare tem-
pus decima die Iuly vel circa & durat vsq; in vigesimā Augusti. Ita q̄ in summa
est quadraginta dierum scilicet viginti vltimorum Iuly & viginti primorum Au-
gusti, vel igitur ante hoc tempus parum vel sub tempore quia canicula durante
vel sub id est parum post purgationes sunt moleste. Vsitato tamen metro

A

B

C

D

principium & finem canicularium indicamus hoc modo. Octaua Pe: Pau: incipit canis & finiunt Oc: Lau: hoc est, Octaua Petri & Pauli, quæ est sexta dies Iulij inchoantur; & octaua Laurentij, quæ est decima septima Augusti terminantur.

- E** ¶ Redeo ad Aphori: Hipocratis, cum ait sub cane intelligitur tempus caniculari purgatorijs ineptum propter caloris excessum. Cum autem subiungit: & ante canem, sunt qui autumant tempus oppositum canicularibus propter frigoris excessum, & hoc pacto per ante canem intelligunt dies quadraginta frigidissimos oppositos calidissimis. Id Auicenna quarta primi e primo per regulam pulchre confirmat: dicens, Ex regulis præterea quas tu obseruare debes: est fortes dimittere medicationes in temporibus etiam fortibus, quantum plus poteris: sicut ventrem vehementer resolvere: aut procurare vomitum: aut operire aut adurere in æstate & hyeme. Vbi Commentator Ia: Tor: sic habet, Medicationes fortes non prohibentur in hyeme propter debilitatem virtutis & resolutionem eius sicut in æstate, sed quia in hyeme humores sunt coniuncti & coagulati in interioribus ut ait Galienus Aphorismorum quarta. Comento illius canonis, Gracilis & faciles vomentes. ¶
- F** Secundo loco contuendum quod doctissimi Astrologi Ptolemæus, Hermes, Almanfor & alij, tempora oportuna & electa pro pharmacis, euacuatorijs aut solutiuis ventris capiunt a motu lunæ per aquea signa decurrentis: Vt sunt Cancer, Scorpis, & Pisces. De quibus Almanfor Aphoris: 24 sic scribit, Meliora signa in accipiendis laxatiuis & purgatorijs sunt aquatica. Et ptolemæus verbo 21 sui Centiloquij ad stipulatur inquit, Purgatoriū accipere Luna in Scorpione & Pisce laudabile. Vbi commentator sic scribit, Triplicitas humida hoc est aquatica prodest potatori medicinæ solubilis. Et Halij Abenra: parte septima capite 47 sic habet, Illi qui colligerunt signa aquea (intellige in laxatiuis medicinis sumendis) benedicunt (& post plura inquit) Si medicina fuerit potio: melior est Scorpis. Et si fuerit electuarium: melior est Cancer. Et si fuerint Pilulæ: melior est Piscis.
- G** ¶ In cancro igitur medicus regulariter donat solutiuum per electuarium. Electuarium ab eligendo dicitur: ex electis namque speciebus confici debet. Galienus Electuaria quasi eligamenta, Et dicuntur etiam medicinæ laxatiuæ. In Scorpione præcipue eius propemodum vltima medietate, euacuationum in liquido, potu vel haustu dare licitum est. In Piscibus, in solido scilicet pilulis purgatoriū vtiliter sumitur. Pilulæ in forma rotunda dantur quasi parua pilæ. Et ut Auicenne placet: non sunt dandæ nimis siccae aut nimis colles: Non debent esse nimis dure ut lapides, quia cito consumi non possent: nec facere suam operationem. Nec debent esse nimis molles ne deglutiendo adhæreant ori. Quod in numero impari sumuntur a pythagora assumptum est. ¶
- H** Tertio loco in medicina laxatiua attendi debet modus exhibendi: scilicet quibus exhiberi aut denegari debeat. Sana enim corpora habentes pharmacis vti prohibentur ut ostendit hipocrates parti. 2 Aphorismorum. Et Auicenna quarta primi capite quarto vbi scriptum reliquit. Et scias quod vomitus & ventris solutio non attinent ei qui bono vtuntur regimine &c. sic enim propter euacuationem humorum substantialium causaretur sincopis & debilitas corporis ad quam vicina est mors. ¶
- I** Corporibus autem insanis cõpedit laxatiua ut cum peccat aliquis humorum, Phlegma, Cholera, aut melancholia. Docent enim Astrologi ex medicorum præceptione contraria cõtrarijs debere mederi: per Venerem humidam & frigidam, choleram calidam atque siccam euacuandam. Per Solem & Martem calidos & siccos, phlegma frigidum & humidum purgandum. Per Iouem autem calidum & humidum, melancholiam frigidam & siccam. Quapropter Halij parte septima ca: 47 egregie dixit. Et ego dico tibi: quod si dederis medicinam pro purganda Melancholia quod sit luna applicans Ioui, Intellige aspectu amico. Quod si purganda Cholera, applicet Veneri. Et si pro purgando phlegmate applicet Luna soli. Et non nulli addunt Marti trino vel sextili aspectu. ¶
- K** Harum rerum hoc accipe summagium.

¶ Luna Decurrēte	Per Cancrū in aspectu trino aut sextili cum	Venere confortat virtus ex pulsiva p cholera euacuāda. Sole aut Marte adiuuatur ex pulsiva virtus pro Phleg- mate euacuando.	Cū electuario
		Ioue iuuatur expulsiva pro melancholia purganda	
	Per Scorpionē in aspe- ctu trino aut sextili cū	Venere confortat expulsiva pro Cholera euacuanda Sole aut marte adiuuat expuls siva p phlegmate euacuādo Ioue iuuatur expulsiva pro Melancholia purganda.	Cum potioe.
	Per Pisces in aspectu trino aut sextili cum	Venere confortat solitiua vir- tus pro Cholera euacuanda Sole aut marte adiuuat expul siva p phlegmate euacuādo Ioue iuuatur expulsiva pro melancholia purganda.	Cū pilulis

¶ Hæc de tempore delecto & optimo dixisse volumus, Nam si luna (vt crebro contingit) in signo quopiã euacuationi opportuno inuenta fuerit: cursu tamen (vt aiunt) vacua, hoc est sine aspectu trino aut sextili ad prædictos planetas, censemus temporis pharmacie bonū, aut vt alij contendunt mediocre: quod foelicius efficies per memoratorū planetarū positionē in forti domicilio coelestis figure. Et si fieri potest planetis dominātib⁹ in die & hora eorundē & constituti s in proprijs domibus, exaltationibus, triplicitatibus aut terminis. ¶ Quarto præterea loco cautelas in purgatorijs sumendis subiungere decreuimus. Quarū prima est Ne Luna per ruminātia decurrat signa: quæ sunt Aries, Taurus, & Capricornus, tunc em̄ ratione coelestis afflatus infirmus facile euomet: aut nauseabitur Medicina ad nauseam aut vomitum instigante, Et hoc validius quando Saturn⁹ per coitum, quartū aut oppositiōem sua dederit testimonia, hoc est quādo luna fuerit in his signis ruminātibus. In memoratis aspectibus cū Saturno, & eo amplius Saturno regressione affecto, Hæc cautela accipiēda est de medicina expulsa per inferiora, Medicus em̄ per superiora sc; vomitū euacuare cupiens recte eligit lunam per Arietem, Taurū, aut Capricornum meantem. ¶ Secunda cautela quæ ex iam dictis fere elicitur est, ne luna applicet aut per corpus aut aspectū fortem ad planetam retrogradū quia medicine euomitionē significat. ¶ Tertia cauendum est ab aspectu maligno duarum infortunarum. Saturnus nempe medicine solutiue opus impedit & frustrat humores ingrossando, inspissando ac poros claudēdo, ob id qa frigidus & sic⁹, cuius est restringere & inspissare, Nocet etiā stomacho, Mars vero effrenat humores eos exacuendo, non nunq; vsq; ad educationē sanguinis, si medicina fuerit fortis. Obest etiā Mars intestinis In summa, aspectus sanguinis emissionē (de quibus supra) impediētes, & purgatorij sumptionē impediunt. ¶ Quarta tandem cautela, est ptolemæi ppositiōe Centiloquij inquietis, Si quis purgatoriū acceperit: Luna cum Ioue existente abbreviabitur eius opus, & effectus ipsius minuetur, Cōmentator. Effectus medicine (intellige solutiue) non est naturalis corpori: sed attrahit humores superando plures virtutes naturales. Cumq; natura fortior illa medicina fuerit: prohibebit eius effectum: & in ipso impetu medicine, debilitat natura effectum. Iupiter vero confortat naturam & auget in cōiunctiōe sui cum luna fortitudinem prohibentē effectum medicine, Hæc om̄, Ego simile censeo iudicium obseruādū in q̄ta ratiōe & diametra Lunę cū Ioue propter radiationē fortitudinē.

L

M

N

O

P

De roborandis quattuor naturalibus Virtutibus Propositio Quintadecima

A **D**e naturalibus virtutibus pauca quaedam subiungere. ¶ Naturalis virtus quæ præcipue in lecore viget in quattuor distribuitur, Atractiuam, Retentiuam, Digestiuam & Expulsiuam. Si tu has in te fauste adiuuare volueris Atractiuam quæ appetitiuam, allicientem, aut elicientem appellat per ignea maxime roborabis signa: quæ in corpore mixto viget per calidum & siccum. Quod feliciter per medicinas efficies: quoniam eiusmodi virtus viget in coelo. puta quando luna non impedita in signis igneis, Ariete, Leone, Sagittario constituta Iouem aspicit, & melius ac efficacius operaberis: si fiat talismodi confectio in iam memorato constellatione. Item in administratione eandem seruabis constellationem, aut ad minus signum igneum in horoscopo ordinabis & Iouem in loco bono celestium domorum. ¶ Retentiuam aut contentiuam per terrea signa confortabis: potissimum quoniam luna Iouem intuetur in signis terreis collocata. Eliges enim lunam in signo frigido & sicco Tauro, Virgine aut Capricorno decurrentem. Iouem feliciter aspicientem. Quod etiam in confectioe & exhibitioe obseruabis, aut ad minimum terrea signum in ascendendo constitues: Ioue bene aptato. ¶ Digestiuam generatiuamque per aëria scilicet Geminos, Libram & Aquarium iuuabis: quoties luna sub aërijs signis Iouem suscipit. Et sub ea constellatione medicinam conficies atque administrabis. aut aërio signo in horoscopo constituto cum Iouis auxilio. Maxime in his omnibus consequeris opus si Iupiter eadem vel similia vel saltem non dissimillima signa possederit. ¶ Expulsiuam per aquea (quæadmodum prædiximus) Cancrum, Scorpionem & pisces confortabis: quoniam luna sub aqueis posita Iouis, Solis, Martis aut Veneris radijs feliciter ut iam supra monuimus illustratur. Vel saltem luna in signis Libra aut Aquario repta quæ in medicinis componendis & exhibendis vniuersalia proclamant.

De quantitate diei & noctis. exortu et occasu Solis Propositio Sextadecima.

A **Q**uantitatem diei & noctis: Solis exortum & occasum officio tabulæ enumerare. ¶ In hac propositione per quantitatem aut longitudinem diei accipe mi lector quantitatem diei artificialis, hoc est: moram qua Sol ab ortu in occasum tendens oblatae habitationis supernam occupat hemispherium. Emetitur autem huiusmodi mora bitaria: primo per horas ægnoctiales hæc est æquales & earundem primas minutias, si quæ fuerint: de quibus hæc nostra propositio intelligi debet. Secundo per horas temporales quæ inæquales aut planetarum appellamus Quarum dies quiuis artificialis 12 complectitur: & totidem nox, de hac emensioe non loquitur nostra propositio, sed infra plenius tractabitur. Nox vero est mora quæ sol ab occiduo in ortum vergens propositæ habitationis infernum occupat hemispherium quæ cõsimiliter horis ægnoctialibus aut æqualibus in nostro proposito metienda est. Solis exortus hic etiam æqualibus horis numeratur & fractionibus. Et tunc accidit quando centrum solis in horizonte ex ortu constituitur. Occasus vero per easdem horas & earum fractiones supputatus, contingit centro solis in horizonte occiduo collocato. ¶ Pro his rebus dignoscendis Ioannes de monte regio germanus, ostofrancus Tabulam digessit in initium sumentem ab eleuatione poli borealis 36 graduum, finientem in eleuatione eiusdem poli 55 graduum. Nos eidem tabule prolocuimus tabellam vnicam eleuationi 35 graduum finientem. Et fini addidimus octo tabellas, octo eleuationibus polaribus inserviētes, vsque in subleua

tionem poli aquilonij 63 graduū. Qd̄ præterea fecimus q̄ tabula europæis habi-
tationibus esset magis accommodata, & satisfacere Ptole: C. Cosmographo qui
cognitã terrã in aquilonẽ vsq; in 63 gradus latitudinis extendit, Nostrẽ tabulẽ ti-
tulus is est. Tabula quãtitatis diei, ort⁹ & occasus solis gñalis, q̄ in nouẽ & viginti
partiales tabellas distribuitur: p̄ 29 polarib⁹ eleuationibus septentrionarijs in frõ-
te tabulẽ exaratis. Vbi etiã climata his eleuationibus congruentia, & habitatio-
nes extra oia climata præscorũ authorũ inuente adnotãtur. In vtroq; tabulẽ laterã
leuo & dextro inscribuntur characteres duodecim signorũ, & eorundẽ gradus
per ternarios crescẽtes. In arca tabulã vna quẽuis, tabella duplicẽ habet nũeroꝝ
ordinẽ, prior horas (vt dixim⁹) æq̄les, posterior horarũ minutias possidet: modo
tẽpus semidiurnũ, modo seminocturnũ (quẽadmodũ iam infra manifestabitur)
significantes. ¶ Huius tabulã vsus hoc pacto addiscit. In abaco regionũ, prin-
cipatuũ q̄rito habitationẽ tuã aut viciniorẽ ad cui⁹ sedẽ dextrorsum gradus eleua-
tiõ is polaris apparẽt: quibus in capite tabulã quãtitatis diei inuestigatis tabella
q̄ his subiicitur tuẽ habitatiõis aut viciniori, & p̄posito tuo accommodabitur. Per
propositionẽ aut octauã signũ & gradũ solis p̄posite diei addiscito, quib⁹ in alte-
rutro laterũ ordine inuẽtis mox in angulo cõmuni gradus signi & eleuatiõis po-
laris, offendes horas & minutias, quãtitatẽ t̄pis semidiurni sole p̄ borealia signa
Arietẽ, Taurũ, Geminos, Cancrũ, Leonẽ, aut Virginẽ gradiente, q̄ duplicata quã-
titas diei emerget. Deinde quãtitate diei ex 24 horis subtracta, noctis quãtitas re-
linquetur. Et quãtitas memorati t̄pis semidiurni solis occiduũ manifestat. Qua a
duodecim horis sublata exort⁹ solis residuabitur. Q̄ si sol p̄ hyberna aut austria
signa Librã, Scorpionẽ, Sagittariũ, Capricornũ, Aquariũ aut Pisces ierit: eius-
modi ingressus in tabulã quãtitatẽ t̄pis seminocturni aperit. Ea bis sumpta quã-
titas noctis p̄hibet. Qua a 24 horis dẽpta, diei longitudo aderit. Itẽ quãtitas t̄pis
seminocturni, solis ortũ indicabit. Quẽ a duodecim horis surrepta, residuũ occa-
sum pandet. Q̄ si solaris gradus in alterutro laterũ ordine nõ apparẽat: aduer-
tes duos gradus iuxta eũ viciniores. Nã penes sitũ eius ad illos, p̄portionalit̄ cõ-
iectando excerpes quãtitatẽ t̄pis semidiurni aut seminocturni, mediã q̄ amodo
inẽ duas quãtitates dierũ duobus illis vicinioribus gradib⁹ correspondens: Quã-
tas aut harũ rerũ cognitio utilitates conferat: in diuinis, ciuilibus, astrologicis ac
alijs fere innumeris actibus, arbitror latere neminẽ.

C

**De magnitudine diei artificialis: ortu ⁊ oc-
casu solis: inceptiõẽ aurorẽ ⁊ perfectẽ noctis ad poli arctici altitudi-
nẽ 48 graduũ ⁊ 40 ferme minutorũ** **Propositio decima septima.**

Magnitudinẽ diei artificialis: ortũ

occasũ solis, initiũ aurorẽ & p̄fectẽ noctis ad sublimitatẽ poli
aqlonij 48 graduũ & 40 p̄pmodũ minutorũ dicto citi⁹ nũera-
re. ¶ Platonis viri sũmi & v̄itatis amicissimi, ad Architã Ta-
rentinũ scribentis, sentẽtia nos admonet illud p̄sitandũ, Nul-
lũ n̄m sibi soli natũ esse sed ortus n̄ri p̄tẽ sibi patriã v̄dicare:
p̄tẽ parẽtes: p̄tẽ amicos: Vt aut patrie ante oia debeam⁹ natura
nos allicit; Indicante Nasone q̄ in p̄oto sic canit. Nõ dubia est Ithaci prudẽtia: sed
tñ optat fumũ de patrijs posse videri focus. Nescio q̄ natale solũ dulcedie cũctos
ducit: & imemores nõ sinit esse sui. Quid meli⁹ Rhoma: scythico qd̄ frigore pei⁹
Huc tñ ex illa barbar⁹ vrbe fugit. Quare p̄fecto hi inhumanissimi p̄clamant q̄ pa-
triẽ succẽsent: q̄s Silli⁹ poeta Li: 7 his metris vehemẽter dãnãt. Accipe & eterno
fixũ sub pectore serua Succẽsere patriẽ: nec fœdior vlla Culpa sub extremas fert
mortalib⁹ vmbas. ¶ Præterea pietas erga patriã ceteris est p̄ferẽda: Oia nẽpe in
suata patria suant: Nã euersa familia i q̄ p̄res, fratres, filij p̄tinent: salua potest esse
patria: Cõtra euersa patria dom⁹ & familia stare nõ potest. Qd̄ vt lucidius videri

A

B

possit: vnū de multis exēplū Frācis̄ci Dandulī posterioris memorabile subiicem⁹
sane qui vt patriā ab ignominiosa pa:pa: censura vindicaret: diu hūiliter pstratus
iacuit ad mēsam rho: pōtificis cathenis vinctus. sed patria cū eo mutua pietate cer
tauit: suūq; ciuē tanto sublimius extulit: quanto ille abiectius se & cōtemptibili⁹
gessit. Subinde patria nra, hęc parens, hęc nutrix, hęc artibus, opib⁹, disciplinis
nos instruxit: dignitatib⁹ ampliauit: officia a nobis exigit: & qd̄ cuiq; nrm præsti
tit: suo iure repetit. Et si patrie officiosi extiterimus haudquāq; p̄mijs carebimus
Attestante Tullio cū inquit Oibus q; patriā cōseruauerint: adiuuerint: auxerint:
certū esse in cœlo & diffinitū locū: vbi beati sempiterno euo fruamr. ¶ Nos igit̄
q; patrię oīa debemus: supputabim⁹ tabulā magnitudinis diei, ort⁹ & occasus so
lis & c. valde cōmodā, ad mediū fere septimī climatis, nostrāq; patriā, Cui aglo
nijs polus subleuatur 48 gradibus & 40 ferme minutis: q̄ nō solū patrię nre sed
etiā (verbis Alberti magni, sueui vtor) oīibus circularit̄ habitātib⁹, aut Cleo
medis oīib⁹ circū habitātib⁹, & q; in vicinio adiacent: accōmodat̄: Cuius epī
grāma est Tabula quātītatis diei, ortus & occasus solis, inītij aurorę & noctis p
fectę, supputata ad poli arctici eleuationē 48 gra: & 40 minutoꝝ. Hęc pro nūero
signoꝝ signiferi in duo decim partiū tabellas. In q̄rū capitibus signa Aries, Taur⁹
Gemini & c. et in extremis lateribus versus sinistrā nūeri graduū expāsi inserunt̄.
Arcule tabellę fm̄ tituloꝝ admonitiōē dieꝝ magnitudines, ort⁹ & occasus & c
cōtinēt. ¶ Huius tabulę exercitiū h̄ est Per p̄positiōē octauam verū locū solis
addisce: Eius signū in capite tabulę, gradū aut in linea laterali leuorsū inuestiga:
& in versu q; a gradu solis dextrorsum porrigitur: sub signo solis primo videbis
quātītātē diei artificial̄. Deinde ortū sol̄, & cetera q; capiti inserta tabulę sūt. Noctis
aut̄ quātītatis p̄ ablationē magnitudinis diei a 24 horis relinqtur. ¶ Omittimus in
præsentia cōmoditates nre tabulę: quas ex diei magnitudine, Solis exortu & oc
casu facile consequi possumus. Pro reliqs̄ aut̄ eiusdē pticulis cōtuendū, q; Astro
logi Aurorā aut diluculū incipi dicunt a tpe quo in oriente primi solis radij splē
descere incipiunt. Id tēpus tabula nra examussim manifestat. Ante qd̄ diuinū of
ficiū (qd̄ missā vocant) imolatiōis corporis & sanguinis Ihesuh Christi (ni adsit
causa aut priuilegiū) docētibus sacrarū litterarū interpretib⁹ peragi non licere. Des
fectū p̄terea apparitionis solariū radiorū, tempus inceptiōis noctis p̄fectę Astro
nomi appellant. Cuius inītiū ex nra tabula ita in promptu est: vt cōputo nō egeat
Id Iuris cōsultissimi noctis tenebras appellitant: Asserentes iudicē, officiū suū, a
mane id est, ab aurora in noctis tenebras, hoc est, in inceptiōē fere p̄fectę no
ctis posse exercere. Sed de his pleniorē tractatū alibi habebimus. ¶ Nosse tamē
hic cōuenit: q; hi qui a nobis in aquilonē domicilia cōstituerunt: statuto tpe anni
cum sol cū cancro cōgreditur: propter solis vicinītatē cū eorū horizonte, inītijs
& aurore & p̄fectę noctis omnino carere: radijs solarib⁹ etiā noctu p̄tinuo appa
rentibus Taceo q; hi qui sub altitudine poli arctici: 67 gra: aut vltra degunt: certo
tpe anni solē per borealia signa decurrēte, p̄pter eius cōtinuam p̄sentiam, modo
breuiore, modo longiore tpe horizontē Non subeuntis, diē habere artificialē: 4
horarū & lōge pluriū, immo nō nunq; in plures menses.

De tpe ingressus sol i Arietē Propositio 18.

Ingressus solis in primū pūctum

Arietis, vnde æquinoctiū vernum addiscitur: exactu cōputo
inuestigare. ¶ Quam vides tabulā introitus solis insignoꝝ
principem Arietē Lector dulcissime: nouā q̄didimus Anno
gratię Octogesimo quarto supra millesimū quadringētesimū
& radicibus ornauimus ad vlmā imperij oppidū & eius meri
dianū verificatis, hanc p̄ri non minus pientissimo q; venerando p̄sulī ferrariensi.

Vlme legatū agenti; syderalis scientię studioſo donauimus, vt primas eius decer
peretroſas. Anno præterea chriſti dñi 1516 fluente radices memorate tabulæ ad
Tubingam gymnaſium literatoriū ſueuiæ & eius meridianū rectificauiſus.

¶ Nolumus autē in præſentiaꝝ Thebithium ingredi labyrinthū, de motu octauæ
& æquinoctij diuerſificatione nemē & alios tricis implicem atq; inuoluā
& ex ſcylla in charybdim incidamus. ¶ Noſtræ igitur tabulę inſcriptio eſt Ta
bula introitus ſolis in primū punctū Arietis. Cui ſuperne inſerūtur Dies, Horæ
Minuta, & Secunda tituli ſubditis nūeris cōgruētes. In latere extremo verſus ſi
niſtrā ſcribuntur anni iam expaſi, iam collecti. Sunt autē hi anni reſtātes poſt di
uiſionē cuiuſdā nūeri (de quo infra dicetur) p̄ quattuor. In arca tabulæ iacent nūeri
dierū, horarū, minutorū, & ſecundorū. In quarto em̄ anno ſolari tēpus ingreſſus
ſolis in Arietē aut æquinoctiū vernum redit ad eandē diem & horā in qua antea
fuit: ſedem ſuā anticipans (Alphoſina ſupputatione cōfirmante) duntaxat per
42 minuta & 56 ſere ſecunda. Hæc igitur quātitas anticipatiōis crebrā additione
aucta, exarata eſt in arca tabulę e directo cuiuſq; anni. In calce tabulæ inſcriptæ
ſunt radices ad quattuor numeros annorū chriſti ſc̄z 1516 biſſextilē, 1517 primū
poſt biſſextilē, 1518 ſecundū poſt biſſex: & 1519 tertium poſt biſſex: qbus e regione
dextrā verſus adhærent dies martij, Horæ minu: & Secū: radices ingreſſuū ſolis
in primū punctū Arietis annis futuris & præteritis accōmodas. ¶ Si igitur anno
quopiā futuro huius rei peritiā habere volueris: hoc pacto adito. Numeri tibi
præcipue oblati, ſub numero annorū Chriſti futurorū cōtenti, qualitātē aut de
nominationē aiaduerte: hoc eſt: animaduerte an annus ſit biſſextilis, aut cōis, pri
mus, ſecundus vel tertius poſt biſſextilē: quo animaduerſo ex tabella radicū acci
penūerum annorū Chriſti cōſimilis qualitatis aut denominationis: & e directo ra
dicem in dieb⁹, horis, minutis & ſecundis quæ om̄ia extra ſcribe in abaco ſuppu
tatorio, cōgruis titulis ſupne adnotatis. De in numerū annoꝝ Chriſti extra ſcri
ptū de mea numero annorū chriſti futurorū proſitorū: & quod reſiduū fuerit
diſtribue per quattuor. Et numerū quotientē q̄re in tabula Introitus ſolis in ver
ſu laterali leuo. Et quæ e regione adnotata inueneris de diebus, horis, minutis, &
ſecundis exſcribe in abaco ſub radice vnūquodq; ſub ſuo genere, qd̄ totū extra
dice ſubtrahe. Et qd̄ reſiduabitur oſtēdit tibi ingreſſum ſolis in primū punctum
Arietis excelsiſſimæ ſphærę, & ex cōſequutione æquinoctiū vernū. ¶ Exēplo
apertius intelliges: lubeor inuenire introitū ſolis in æquinoctialē ſeu in Arietem
ſupremæ ſphæræ: Anno Chriſti dñi 1562 fluente, exploratū habeo annū futurū
62 fore ſecundū poſt biſſextilem: q̄re cōſimilis qualitatis numerū annorū Chriſti
in tabella radicū inueſtigo: qui eſt 1518, eum ad ptē extra ſcribo: vna cū radice. 10
dierum Martij, 15 horarū, 8 minutorū, & 4 ſecundorū. Deinde numerū annorū
Chriſti exſcriptū ſc̄z 1518 ſubtraho a numero annorū Chriſti futurorū ſc̄z 1562. &
reſiduo annos 44: quos per 4 diuido: & habeo in quotiente 11 annos: hos inquis
ro in nūero annorū tabulæ: & e regione offendo anticipationē 0 dierū, 7 horarū,
52 minutorū, & 16 ſecundorum: quā ſubtraho ex radice extra ſcripta: & reſtant
10 dies Martij, 7 horæ, 15 minuta & 48 ſecunda. Ecce anno Chriſti 1562 futuro
ingredietur ſol Arietem, vernū conficiendo æquinoctium, diebus, horis, & fra
ctionibus iam inuentis de mēſe Martio. Haud ſecus ac iā præcepimus pro alijs
annis futuris opationē inſtitues. ¶ Q̄z ſi anni Chriſti oblati annos radicū præ
ceſſerint: cōtra opaberis. ſic, de mea annos oblatos ab annis Chriſti radicis: & nu
merum diei, horarū, minutorū & ſecundorū p̄ introitū nūeri quotientis ex tabu
la ingreſſus ſolis in Arietem elicatum, adde radici extra notatę: & habebis optatū.
¶ In exemplo offeruntur mihi Anni Chriſti 1452, meę geniture: ad quos præci
pior ſupputare introitū ſolis in Arietem. Comperio q̄ annus 52 ſupra milleſimū
quadringentiſimū mihi p̄poſitus eſt biſſextilis quare cōſimilē numerū anno
rum Chriſti elicio ex tabella radicū ſc̄z 1516, quē extra ſcribo vna cum adhære

B

C

D

E

F

G

radice scz 10 dierum Mar: 3 horarū, 29 minorū, 32 secundorū. Subinde demō
 numerum annorū Christi oblatorū ex numero annorū Christi tabellæ & reman
 nent anni 64: quos diuido per 4: & occurrunt in quotiente 16 anni restantes. Cū
 quibus ingredior tabulam ingressus solis: & inuenio 0 diem, 11 horas, 26 minu
 ta, 56 secunda, quæ omnia addo radici: & procreo 10 dies Mar: 14 horas, 56 minu
 ta, 28 secunda, tempus introitus in æquinoctialē, et in primū minutū Arietis supremæ
H sphaeræ. ¶ Huchuc iterū accersendus est abacus noster regionum: si alibi q̄ in
 oppido Tubingensi domiciliū elegeris: reducendo tempus ingressus solis in
 Arietem, ad alia quæuis loca in abaco conscripta, pro formula supra in proposi
 tione sexta exposita. ¶ Cæterū animaduertisse iuuabit: q̄ cognito ingressu sol
I in arietem, aut æquinoctio verno in promptu cognosceat ingressus solis in Librā
 aut æquinoctiū autūnale semper eū æquali distant intercapedine videlicet p̄ dies
 centum & octoginta septem, 0 horas 42 ferme minuta: & loquimur de tempore
 æquato. Et vt lucidius accipias: quādo solis introitus in arietem accidit in 10 diē
 Martij: ingressus solis in libram incidit in 13 diem Septembris. Quā autē introit
 solis in Arietem fit 9 diē Martij: Ingressus solis in Libram fit 12 diē Septēbris &
 sic cum reliquis agendū est. Inuenietur autē introitus solis in Libram in diebus
 septembris: vsq̄ in annos christi dñi 3100 vel circiter. Tempori igitur ingressus
 solis in Arietem adde tres dies, & prodibūt dies septēbris, 0 horas, & 42 fere mi
 nuta. Et videbis ingressum solis in primā minutā Libræ, & ex consequente æq
 noctiū autumnale. ¶ Repeto gratia exempli introitū solis in Arietem supra
K ad numerū annorū Christi 1562 supputatū. Videlicet 10 diē Mar: 7 horas, 16 q̄si
 minuta: addo 10 diebus, 3 & colligo 13 dies, 7 horis nihil addo, 16 autem minutis
 addo 42 & congrego 58 minu: Habeo igitur 13 dies septembris, 7 horas, 58 mi:
 tempus introitus solis in Librā, & æquinoctiū autumnū, hoc mō operare p̄ reli
 quis solis in Librā ingressibus. ¶ Ad postremū si celeriorē supputationē intro
L itus solis in Arietem desideras conde tibi tabulā in qua quotannis eiusmodi in
 troitus ad numeros annorū Christi appareat atq̄ in promptu sit. Cōditurus igit
 tabulā in primis in extremo eius latere sinistro inscribito nūeros annorū Christi:
 fm naturalē numerorū seriem, & bissextili semper adijce: b: literā. Dein ad quat
 tuor primos annos tabulæ condendæ supputa tempora ingressus solis in Arietē
 In diebus, horis & minutis & secundis, quæ ad medū supra didicisti: quibus tāq̄
 radicibus vteris: futurorū introituum dignoscendis. A tempore igitur introitus
 primi anni tanq̄ radicis (& pro maiori euidētia supponimus q̄ sit bissextilis)
 subtrahe 42 minuta & 56 secunda: & emerget tempus introitus ad annum sequē
 tem bissextilē ipsius tabulæ cōponendæ Cui tempus emersum adscribe. Deinde
 a tempore secundi anni radicis & primi post bissextilem, eundem numerum de
 me: videlicet 42 minu: & 56 secū: & prodibit introitus ad sequentem annū tabulæ
 qui primus nūeratur post bissextilem. Et eidem tempus huius introitus adscribe
 Cōsimilē operationē institues cum tempore anni tertij radicis: qui est secūndus
 post bissextilem. Et cum tempore anni quarti qui est tertius post bissextilē. facta
 nanq̄ huiusmodi subtractione a tpe cuiuspiā anni radicis, id qd̄ remanet ad
 scribendum est anno sequenti cōsimilis qualitatis aut denominatiōis q̄ si secus
 feceris tabulā erroneā cōficiēs. & tu errore afficeris: cum non habeas stabile qd̄
 sequaris Præterea hæc tempora ingressuum solis ad quattuor annos radicū, pro
 formula tradita elaborata, constitues radices aliorū quattuor annorū sequentium
 in tabula: & pro his operare quemadmodum pro primis quattuor annis sequē
 tibus radices operari præcepimus: & hoc pacto cōdes tabulam in annos Christi
M plurimos & quot volueris duraturam. ¶ Verba sunt compluscula: quibus tñ
 exemplarem computationem, vt omnes facilius accipiant adijcere decreuimus.

¶ Digerō igitur tabulam cuius effigiem, hic coram vides cū talismodi titulo.

Tabula introitus Solis in primū punctum

Arietis & in ægnoctiū vernū supputata ad meridianū Gymnasij Tubingēsis.

Pro primis quattuor annis tabule supputavi tpa ingressus Solis in V p doctrinā sup̄ expositā. a tpe aut̄ introitus annoꝝ Christi 1520 bissex; subtrahō 42 minū: 56 & secū: & residuo 10 dies 2 horas, 3 minuta, 40: 2 tēpus introit⁹ solis p nūero annoꝝ Christi 1524, qd̄ eisdē adscribo. Itē a tpe introitus solis nūri annoꝝ Christi 1521 demo memoratū tps: & restabūt 10 dies, 7 ho:, 52 minū: 56 secū: tps introit⁹ inserēdū annis Christi 1525 Haud dissimiliter operor cū tpiibus ingressuum solis Annoꝝ Christi 1522 & 1523, & residuo introitus solis ad annos Christi 1526 & 1527. Deinceps tpa ingressuū horū 4 nūerum annoꝝ Christi videlicet 1524, 1525, 1526, et 1527 pstituo p radicib⁹ quattuor numeroꝝ Annoꝝ christi subsequētiū scz 1528, 1529, 1530, 1531 & 1532 & operor pro eisdē quēadmodū iā sup̄ p̄cipim⁹: & hac fuata forma in cō-

Anni Christi	D	H	m	z
b 1520	10	2	46	36
1521	10	8	35	52
1522	10	14	25	8
1523	10	20	14	24
b 1524	10	2	3	40
1525	10	7	52	56
1526	10	13	42	12
1527	10	19	31	28
b 1528	10	1	20	44
1529	10	7	10	0
1530	10	12	59	16
1531	10	18	48	32
b 1532	10	0	37	48
1533	10	6	27	4
1534	10	12	16	20
1535	10	18	5	36
b 1536	9	23	54	52

plures annos tabulā cōflabis q̄ facillime. Cōsimili ppemodū operatione tabulā ingressus solis in Librā aut ægnoctiū autūnale cōstrues: si ea que supra docuimus recte aiaduertisti. ¶ Fatemur tandē cōdendē tabulæ aliā esse formā, hāc. habito em̄ tpe ingressus solis in Arietē, ad numerū quēcūq; annoꝝ Christi oblatū, si eidē addideris 5 horas, 49 mi: & 16 ferme secū: pcreabis tps ingressus anni sequētis Cui si iam dictū tps adieceris colliges tps introitus ad annū aliū succedētem & sic deinceps. Verū ea forma non nullis innititur cautelis: quare missam facimus: vt ad reliquas propositiones pergamus.

De causis cōscripti abaci regionū pposi: 19.

Abaci regionū: principatū: pluri-

bus locis & oppidis per Europam passim constitutis, referti causas assignare. ¶ Quod abacum amplum & per multas regiones, principat⁹, ducatus & oppida diffusum cōgessim⁹: non ab re factū credite lectores candidissimi. Multas em̄ causas satis prestātes afferre factū esset facillimū, e quibus nō nullas paucis accipietis. Vna quā etiā vulgus pbat ppter ei⁹ cōmoditates & vsus mltimodos, q̄s sup̄orib⁹ ppōibus optie didicim⁹. ¶ Altera opus Pto: C: cosmographicū cōplurēs pmirificā formādi artē excusuz & disseminatū cōpluribus refertū inuenim⁹ mendis & vitijs, nō solū in locorū lōgitudinib⁹ verū etiā latitudinib⁹, & potissimū (ni fallar) in Europa. Tacem⁹ qd̄ erroris nobis ingerāt locorū & oppidorū mutate nomenclaturē. Accedit q̄ nos recētiore geographi oppidorū lōgitudines vsq; eo mutilam⁹ & decurtam⁹: q̄ tandē in hilū fere deducenē: & p h (vt paucis dicat) op⁹ Pto: archimathematici ptaminam⁹ Cogor p deū imortalē nō nūq; memet et alios ridere: cū nō causa p causa assumētes, tāta nobis audaculis est temeritas: q̄ lōgitudines oppidorū in grēcis Pto: exemplaribus rectissime scriptas emēdare attentam⁹: potius corruptores q̄ correctores appellādī Quod innūeris ppemodū exēplis videri posset: ex qb⁹ hęc pau-

cula adnotare libuit. Argentorati oppidū Rhēni nūc argentina Ptolemæo docē
 te 28 fere gradus longitudinis obtinet: nobis recentibus 24 cū paucis minutis.
 Colonia Agrippina, metropolis famatissima, Ptolemæo Agippinēsis 28 ferme
 gradibus longitudinis alligatur: a nobis 23 quasi. Casurgi quā pragā boemie re-
 giam urbem 9 tendimus; Ptolemæus 39 pene gradus longitudinis tribuit: recen-
 tiores 32. Pertimescimus profecto debilem esse causam: quā huic mutilationi ef-
 finximus: & anguem laterē in herba. ¶ Quocirca (ne verba sint infinita) potis-
 sima nostri abaci regionū ut cunctę comportati causa est. Sacratissimū & inuictis-
 simū. Imperatorē, Caesarem Diuū Maximilianū, pium, foelicem, Inclitū, victo-
 rē, totius orbis domini, ac semper Augustū, adhortari: ut Europam, eius regio-
 nes, satrapias, prouincias, Insulas, Loca, Oppida, Fluuos, stagna, lacus, mons-
 tes, & alia nobiliora noua obseruatione, descriptione, & iustarū chartarū effigia-
 tione eruditissimis mathematicis quib⁹ stipatus est absoluere demandet. ¶ Qu-
 si stellarum potestates Imperatori nostro potentissimo quidpiā decernere possūt
 profecto ex domiciliorū dominatu, cum senectutis iam limen ingressus sit: pol-
 liceri habent ex publicis substantiā daturū, regionū, & cœlicolarū cultorē, oim
 propemodū disciplinarū secreta pquirentē. ¶ Est insuper Imperatorū officium
 orbis descriptio, q̄ ad eorū vitas & actiones cōtinēti terra, mariq; gerendas appri-
 me cōducat. Strabone Gnosio in Geographia testāte cū inquit. Excellētissimos
 impatores illos extitisse cōstat: qui terrę ac maris imperiū adempti, nationes ac ci-
 uitates sub vnā potentiā, gubernationēq; ciuilem cogere valuerunt. Haud igitur
 dubitandum est terrę descriptionis notitiā quā Geographiam dicimus omēs ad
 impatoriās actiones adducere in terra cōtinenti cuncta digērentē: atq; maritimis
 & quæ intra orbē: & quæ exterius existunt. ¶ Et idē Strabo post plura, sic scri-
 bit. Nā & Rhomanorū & Parthorū potentia magnā huius experientię portione
 hominib⁹ ætatis nostrę præstitit. Sicut & posteritati illa Alexandri magni expe-
 ditio (ut ait Eratosthenes) Alexander em̄ magnam Asię ptem nobis aperuit: &
 boreę incolas omēs Europe: vsq; ad Istri ripas, Rhomani vero quæ ad occasum
 vergunt: Europę singula vsq; ad flumen Albin: qui duo in spatia Germaniā di-
 uidit: queq; trans Istrū vsq; ad amnē Tyram. At vero vltiora: vsq; ad Meotidem
 & nouissimā Colchorū maritimā Mithridates cognomento Eupator: cognita fe-
 cit: eiusq; præfecti. Parthi autē Hyrcanos & Bac̄trinos: & vltra eos Scythas no-
 tiores nobis reddiderunt: cū antea maiorib⁹ nr̄is minus notī fuissent & c̄. ¶ Nō
 ambigimus fore non nullos qui abacū nostrum regionū iudicabunt: corrigent:
 ac retractabūt. Si eruditōis causa fecerint grato accipiemus animo: nō em̄ pos-
 sumus om̄ia omnes. Vnū verumtamē oramus: sit in ea re (verbis diui vtor Gre-
 gori) rigor non exasperans: sit zelos non immoderate seuiens: sit pietas nō plus
 q̄ expedit parcens. Quem his nostris iudicibus clypeū obijciamus non habem⁹
 neq; Appollini templum nobis asylum est. Consolamur dūtaxat Plynij aucto-
 ritate in procemio libri tertij nat: Hy: inquitentis. Nunc de partibus (intellige ha-
 bitati orbis) quanc̄q; infinitū id quoq; existimatur nec temere sine aliqua reprehē-
 sione tractatum. Haud vllō in genere veniā iustior est: si modo minime mirum
 est: hominē genitū non omnia humana nouisse.

De cōpositione Organi veri loci lune.

Propositio vigesima.

A

Organum veri Loci Lune quo
 pacto construendum sit explanare. ¶ In plano quopi-
 am super centro e: describe zodiacum qualem habet dorsus
 Astrolabij, hoc modo. Centro e: immitte pedē vnum circini

reliquū extēde fm plani capacitātē & produc circulū quē supremū nominabim⁹
 Deinde circino contracto describe aliū minorē aliquantulo pro gradibus partia
 libus zodiaci: Et iterū cōstricto pingē tertiū p nūeris graduū. Quo iterū cōpres
 so lineato quartū pro noībus, characteribus, aut numeris signorum inscribēdis.
 Supremū circulū more vulgato in quatuor æquas ptes distribuæ: quas quartas,
 quadrantes aut quadripartia appellamus, a punctis partiū duc duas dīametros
 orthogonales q̄s notis signabis: hoc mō, siste a; notā in pte superiori interseccio
 nis circuli supremi & dīametri descēdentis, b; sinistrā versus in interseccioe me
 morati circuli & dīametri transuersæ. c; sit in dīametro descēdenti e regione a; d;
 vero in obiectu b; Quamlibet quartā partire in tres æquales quas signa nomina
 mus. Quodlibet signū in sex distribuē ptes; & vnamquāq; in quinq; & habebis
 360 ptes quas vsitato gradus appellitamus. Iunge igitur regulā centro e; & pri
 mæ diuisioni circuli sup̄mi ab a; versus b; progrediendo & trahe lineam a sup̄mo
 circulo ad proximū sibi subditum & formula hac vtēre per omēs diuisiones: In
 quinta aut diuisione ducito lineā a supremo vsq; in tertiū circulum; & semp tri
 ginta huiusmodi diuisionib⁹ absolutis duc in trigesima lineā per omēs quattuor
 circulos pro vnus signi cōplemento. Deinde in secundo spatio inscribe nūeros
 de quinq; in quinq; crescentes inchoando circa; trāseundo versus b; tribuendo
 cuiuslibet signo triginta gradus, in tertio interuallo scribito nōia, characteres aut nu
 meros duodecim signorū puta, Aries, Taur⁹, Gemini &c. aut V, ♄, II, ♃, &c.
 aut 0, 1, 2, 3, 4 &c. Initiū sumendo in interuallo in quo ab a; versus b; descēdit.
 Pone ante oculos tuos candidē lector organū in calce ferme nostri Calendarij
 impressum; & quē iam memorauimus; et in subditis aperiemus facillime capies
 ¶ Constructio igitur zodiaco, Equatorem Loci lunæ hoc pacto cōpones: Siste B
 vnū circini pedem in centrū e; & aliū emitte aliquantulū vltra supremū circulū; &
 circa literā a; describe vtrinq; arculū, Viginti fere gradus zodiaci cōprehēdentē.
 Cuius & supremi circuli intercapedo gradibus æquatiōis lunę inseruiet. At circ
 cino expanso superadde aliū arculū pro numeris graduū, & iterū aliū pro titulis
 adde & minue, & tandem iterū aliū inscriptioni aut titulo Equator loci lunæ ac
 cōmodandū. his arculis depictis, applica regulam pro vna parte ad punctum c;
 sed vbi supremus circulus & dīameter ab a; descēdens sese intersecāt; regulæ res
 liquā ptem iunge literæ a; a qua in partitione graduū zodiaci supputa versus b;
 duos gradus, & iuncta regula trahe lineam a supremo circulo in arculum pro
 ximum; & iterum binis gradibus sequentibus in memorato circulo recensitis,
 iunge regulam; & duc lineam sicuti iam supra monuimus. & per talismodi nu
 merationem duorum graduum zodiaci, & regulæ adiunctionem, continuabis
 operationem vsq; in completionem octo graduum; quos æquatorios loci lunæ
 recte appellamus. In inscriptione autem quarti gradus lineam prolongabis a su
 p̄mo circulo vsq; in secundum articulum & in spatio competenti inscribito 4.
 Consimiliter age cum octauo gradu adscribendo 8. Haud dissimiliter formabis
 gradus & numeros ab a; versus d; progrediendo. His gradibus ab a; versus b;
 eundo adscribe Minue, alijs vero ab a, versus d; adscribe Adde in supremo ar
 culorum interstitio exara Equator Loci Lunæ. Et habes æquatorem Lunæ per
 fectum atq; completum. C
 ¶ Eccentrici Lunæ (vt vocant) descriptio fit in
 hunc fere modum, puncto, c, innecte filum tenuissimum, & id extēde ab a,
 versus, b, in arcu graduum æquationis Lunæ ad quattuor gradus & 56 minuta
 & filo sic firmiter stante, pone pedem vnū circini in, e, centrum & vagum
 in medium fili dirigitō quo factō transfer vagum in lineam, a, e, & imprime no
 tam. Subinde collocabis filum in memorato arcu ad septem gradus & triginta
 quattuor minuta, & apta circinum pro doctrina iam exposita, & pingē notam
 in linea, e, c, harum duarum notarum centrum in dīametro, a, c, inuestiga & des
 scribe peripheriam quæ eccentricus Lunæ appellabitur,

D Restat depictio Equatoris argumenti lunæ, imminente, pedē circini in centrū e & cum vago sub infimo circulo zodiaci in pauxilla distātia describe circulū; cui duos alios modicū distantes subscribe. Deinde regulā iunge e: cētro, & in zodia co ad quattuor signa, 14 gradus, & 15 fere minuta; & attactū regulæ cum extimo circulo æquatoris argumenti Lunæ iam depicto fac notā f: Itē eandē adaptabis ad septē signa, 15 gradus, & 45 minuta; & iterū pingē notā in circulo extimo q̄ sit g: Educ rectā lineam ex nota f: in g: sed occultā; quā ab f: in cōtactū diametri a: c: & a: g: in eundē diametri cōtactū vtrinq; in duodenas æquas ptes distribue, haud secus semidiametrū transversa e: b: ab e: vsq; in interfectionē cū extimo circulo pti re in 12 ptes. Consimiliter semidiametrū e: d: Officio circini accipe vnā duodecimā semidiametri e: b: vel e: d: quā superadde vtrinq; a pūcto in extimo circulo signato versus zodiacū; & apparebūt in vtrac; semidiametro tredecim ptes æqualiter distantes. Idem fac cū vtrisc; partibus lineæ occultæ super addēdo vnā duodecimā eiusdē versus zodiacū. His dispositis apta regulā ad duo puncta linearū diuisarū sibi correspōdentia, viciniora diametro a: c: & ex vtrac; pte ad regulē attactū cum circulo extimo pingē notā. Et hoc pacto cōtinua opationē cū singulis duabus notis memoratar; linear; a diametro a: c: æqdistātib; notis in extimo circulo imprimēdo Quā sane opationē pficies a diametro a: c: organi versus b: id est sinistrā ptem & ab eadē diametro versus d: hoc est dextrā ptem. Cæterū ad hęc regulā centro e: & singulis notis extimi circuli; & duc lineas vsq; in subiectū circulū, quibus adscribe numeros graduū hoc modo: 1 ad primā lineā ab a: versus b: eundo, 2 ad sequētē lineam, 3 ad iterū succedentē, & sic deinceps vsq; in 13. Simili formula procede a nota c: versus b: inserendo nūeros ab 1 in 13. Haud aliter agendū est ab a: versus d: & a: c: versus d: In supmo aut interstitio exarabis Equator Argumenti lunæ. In infimo ꝑo a nullo signo in sex scribitō Adde: a sex in duodecim Minue. Postremo centro e: innecte filū tenuē; cui margaritā/nodulū ve appende; & aliud puncto c: limbi ipsius organi. ¶ Hæc hactenus de compositione. Vtus aut eius hic expectandus nō est: quē supra ppositiōe nona satis sup; explicauimus; quapropter lectorē ad eandē remittim⁹. Accipe charissime lector causam condocefactionis fabricæ aut compositionis huius organi & aliorū nro Calendario insertorū hanc; vt quiuis pro libidine siue complacito suo possit construere huiusmodi instrumenta; etiā in maiori quātitate. Nā quanto organa astronomica fuerint maiora; tanto profecto certiora & cōmodiora. Pertinemus etiā hæc organorū simulacra ppter papyreas chartas humectatas, post excusionem arefactas pauxillulum contrahi & variari.

De cōstructione Quadrātis p horarijs horizontalibus cōponendis ¶ Propositio 21.

A Quadrantem horologiorum horizontaliū artificiose componere. ¶ In plano emussicato, ex nota a: describe quadrantē quātumlibet; Eius arcui adde arcū alium aliquātulo maiorē pro gradibus particularibus, & iterum alium maiorem pro numeris graduum inscribendis. Et ne optime lector in arcuum diuisione errore efficiaris; obijce arc⁹ q̄drantis pectori tuo; latusq; q̄drantis dextrū ad cōtactū arcuū signabis nota b: Sinistrū ꝑo c: Arcū interiorē aut minimū distribue a nota c: in b: in nongenas (vt assolet) æquales partes; ad scriptis nūeris in spacio exteriori de gnario in gnarium crescentibus. Sic 5, 10, 15, 20 & sic deinceps in 90 vsq;. Præterea latus a: c: ab interiori arcu in notam a: hoc est in Centrum Quadrantis diuide in tres

ptes e^qs: adiectis notis, d nota media lateris, e; se^qnte v^sus a: c^ētrū. Subinde siste vnū pedē circini in a: c^ētrū; & reliquū emitte in notā d: & p^rcrea arcū occultum a nota d in lat^o q^udrātis a:b: Consimilit^r pedē vagū circini applicato notæ e: & ab ea pinge arcū occultū in latus memoratū a:b: Hi duo arcus occulti coassūpto arcu interiori q^udrātis trib^{us} latitudinib^{us} seu trib^{us} aq^ulonijs subleuatiōibus polaribus ac cōmodabuntur. Primus namq^{ue} interior quadrantis æleuationi polari aquiloniæ 36 graduū. Secundus mediū, eleuationi 49 graduū. Et tertius subleuatiōi 62 graduū seruiet. Quamobrem necessum erit vt ternis his eleuationibus excerptas ex tabulis excelssissimi mobilis, aut aliunde horizontales numeros, horis ante & po

B

Tabelle tribus rōpositiōibus horariorū horizontaliū seruientes.

Tabella Prima				Tabella Secūda				Tabella Tertia			
Antemeridiane	Pomeridiane	Pro eleuatione Polari 36 Graduum		Antemeridiane	Pomeridiane	Pro Eleuatione Polari 49 Graduum		Antemeridiane	Pomeridiane	Pro Eleuatione Polari 62 Graduum.	
H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m
11	1	8	57	11	1	11	25	11	1	13	19
10	2	18	46	10	2	23	33	10	2	27	1
9	3	30	26	9	3	37	3	9	3	41	27
8	4	45	30	8	4	52	35	8	4	56	49
7	5	65	29	7	5	70	28	7	5	73	7
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0

¶ Ingredere igitur tabellam primā cuius titul^{us} est Tabella prima p^r eleuatiōe polari 36 graduū: cū hora 11 aut 1, & numerū graduū & minorū ibidem inuentū, scilicet 8 gra: & 57 mi: recense in arcu 36 gradibus polaribus dedicato) quē iā sup^r arcum interiorem quadrātis nominauimus) a nota c: versus b: & ad finē pinge notam subtilem in eodē arcu. Deinde intra eandē tabellā cū hora 10 aut 2, & numerū graduū & minorū scilicet 18 G: & 46 minuta e directo reptū, supputa in memorato arcu & fini impinge notā. Nō aliter opaberis cū nūeris graduū & minorū reliquis horis huius tabellę adscriptis. Præterea iunge regulam iustam cētro a: & ingredere secundā tabellam: cuius inscriptio est: Tabella secūda pro eleuatione polari 49 graduū, cū hora 11 aut 1 & numerū 11 Gra. & 25 minutoꝝ cōputa quē admodū supra docuimus in arcu interiori: & termino eius iūge regulā & vbi regula attingit arcum secundū: hoc est mediū occultū ibi pinge notā. Item ex eadem tabella ad sedem horę decimę aut secūdę accipe nūerum 23 G: & 33 minutoꝝ: Quo in arcu interiori cōputato, fini appone regulā & ad contactū regulę cū arcu medio inscribe notā. Haud secus cū nūeris reliquarū horarū hui^{us} tabellę opandū ē. Deinceps tabellā tertiā cui sup^rne inscribit^{ur}: Tabella tertia p^r eleuatiōe polari 62 graduū intra cū 11 hora aut 1 & numerū graduū ac minorū scz 13 G: 19 minu: numera in sapius memorato arcu interiori: & exitui adijce regulā ex a cētro egredientē & vbi absecat arcū tertiū occultū: insige notā: Nō dissimilit^r p^rcedē cū nūeris aliarū horarū: huic tertię tabellę insertis. ¶ Notis accurate imp^rssis, officio circini q^ure cētrū triū notarū: horū triū arcuū lineę a:c: q^udrantis p^rximarū: et p^r eas describe arcum manifestū: hore vndecimę antemeridianę & primę pomeridianę accommodandum. Subinde aliarum trium notarum lateri a:c: viciniorum centrum inuestiga: & per eas trahito arcum: horę decimę antemeridianę, &

C

E secunde pro meridiana alligandū. Consimiliter operare pro tribus reliquis arcu
 bus inscribendis, videlicet vnū pro hora nona & tertia, secundum pro octaua &
 quarta, & tertiū pro septima & quinta. ¶ Arcubus horarijs descriptis, fabrica
 bimus scalā latitudinū aut elevationē poli arctici: h̄ pacto: lateri quadrantis a: c: ad
 iunge lineā pauxillū, eque tñ distantē transeuntē ab arcu interiori quadrantis in ar
 cum occultum sup̄mū partē aut lineę a: c: ab arcu interiori in d: notā in 13 æquas
 partes distribue. Similiter eiusdem lineę partem d: e: in totidē, ab his notis trahē
 F lineas minutas in lineā æquidistantē, & videbis graduatā scalam exurgere 28 lati
 tudinibus cōmodam. Cui adscribes numeros de binario in binarium aut ternar
 io in ternariū crescentes: inchoando ab arcu interiori latitudinē 36 graduū dedi
 cato, ac ascendēdo in arcū vsq; sup̄mū latitudinē 62 graduū alligato. ¶ Immit
 te etiā pedē circini in a: centrū & duos arcus occultos fac manifestos. Ad postre
 mū stamen tenuissimū innecte centro: a: cui margaritā aut nodulū minutissimū
 appendito. Hic palam pollicemur: vltra latitudinē 62 & infra 36 graduū alias in
 scribi posse: sed quia hoc cōstructu facile est: silentio præterimus.

De Horologijs Horizontalibus fabricandis Propositio vigesima secunda.

A **H**orologium horizontale in qua
 uis propemodum habitatione fabricare. ¶ De constru
 ctione quadrantis horarij horizontaliū hactenus dictum,
 hinc de fructu eius dicere aggrediemur. Horologium igitur
 aut horoscopiū horizontale in omni habitatione a latitudine 36
 graduū in latitudinem 63 hoc pacto fabrefacies. Insiste vnū
 pedem circini in a: centrum quadrantis alterū distendito in ar
 cum interiorem eiusdem: & in planicie quapiam circulū describe quem lineata
 diametro in duos semicirculos dispece: alterū semicirculorū horarijs lineis desi
 gnandis accommoda. Eius itaq; semicirculū peripheriam diuide per medium: &
 a puncto medię sectionis ad centrum circuli lineā duc rectam: quæ horæ duode
 cimæ inseruiet, diameter autē circuli dudū lineata geminæ horæ sextæ, videlicet
 antemeridianæ & pomeridianæ accommodabit. Quæ res vt clarius agatur & defi
 nitius absolui possit: peripheriā semicirculi obijce pectori tuo: ita vt lineæ horæ
 duodecimæ aduersus te porrigat, Sic ergo diametro circuli in duas semidiamete
 B tros resoluta, dextra quidē semidiameter horæ sextæ ante meridianæ seruiet. Si
 nistra autē sextæ pomeridianæ. ¶ Reliquas horarū lineas hac formula inscribes
 Filum quadrantis ponito ad scalā latitudinum & moue indicem hoc est marga
 ritā aut nodulū filo adherentem ad elevationē poli aquilonij tuæ habitationis in
 scala signatā: Dein translato indice ad lineam horæ primæ habebis in arcu qua
 drantis interiori inter filum extensum & latus sinistrū quadrantis distantia vnus
 horæ a meridiæ: quā circino cōprehensam traduc ad semicirculū horalogij con
 ficiendi figendo scilicet alterum pedem circini in extremo puncto horæ duodeci
 mæ: alterius autē circūducti vtrinq; pingē notā in arcu semicirculi, duasq; notas
 sic pictas cum centro horalogij cōtinua per duas rectas: quarum dextra quidē
 vndecimā horā ante meridianā: sinistra autē primā pomeridianā significabit. Præ
 terea pone indicem ad lineam horæ secundæ: & apparebit distantia duarū horarū
 a meridiē inter filum extensum latusq; quadrantis. Hanc distantia transfer quæ ad
 modū iam monuimus ad circumferentiā horalogij: factisq; duabus notis, ac
 ipsis cum cetro horalogij copulatis, dextra quidē lineæ horæ decimæ, sinistra autē
 horæ secundæ dedicabitur. Haud secus efficies reliquas horalogij lineas: posito
 indice in quadrante super cæteras horarū lineas. Ad hunc modum semicirculū

horologij duodecim horarijs spatijs distinguitur. Cū autē dies æstiu (p vt ex tabula generali quantitatis dierū facile addiscitur) plurib⁹ q̄ duodenis cōstent horis; reliquas horarū distantias hac via scrutaberis. Quanto est intercapedo quintę & sextę horarum in circumferentiā horologij; tantū officio circini adiūge vtriq̄ horę sextę; factisq̄ per pedē circini vagū duabus notis, ac eis cum centro p lineas rectas copulatis; dextra q̄dem horā quintā antemeridianā, sinistra vero septimā pomeridianam indicabis. Item accepta simili intercapedine duarū horarū q̄rtę & sextę, ac ea vtrinq̄ ad horā sexta adiuncta, si vt prius duas rectas duxeris lineas dextra quidē horā quartā antemeridianā, sinistra octauā pomeridianā representabit. ¶ Cæterum descriptis lineis horarijs, loca filū quadrantis ad numerū elevationis poli septentrionarij in habitatione tua; qui per abacū regionū deprehenditur, confestim em̄ apparebit angulus quidam filō ipso & latere quadrantis graduato contentus; Cui æqualē fabrica ex tabula lignea, aut lamina ferrea siue aurichalcea; eumq̄ angulum ad lineā horæ duodecimę sic applica vt cuspis eius cū centro horologij adunguem cōuenias. superficies autē anguli rectissime innitatur planicie horologij neutrorum hoc est neq̄ hac neq̄ illac declinans. Poteris etiā si collibeat ex cētro horologij educere filū ferreū aut aurichalceum seu ex quauis alia materia fm quātitatē anguli cōmemorati, eritq̄ vsus eius idem cū vsu anguli; vtriusq̄ vmbra horas indicante. ¶ Hac tenus de fabricā quā breuissime. Nūc ad positionē horologij uenire libeat, quæ haud cōmode sine lineā meridianā comparari potest. Eius autē inuentionis inter diū & noctū & in om̄i loco; pleniorē alibi tractatū reddemus. Est autē vulgaris (vt Ioanni de Regiomōte placuit) lineę meridianę inuentionis ad hūc fere modū. In plano ad æquidistantiā horizontis posito describe circulū quātūlibet; in cuius cētro si ge stilum, teretem sic vt cacumen eius quoquo uersum æqualiter distet a circumferentiā circuli. Ea autē lōgitudine sit stilus vt vmbra eius breuissima q̄ accidit in meridie intra circulū termineat. Obserua igitur per accurate & lynceis oculis stili vmbra æquales; antemeridianā & pomeridianā; quæ videlicet vtraq̄ ad circumferentiā circuli desinat; factisq̄ duob⁹ punctis ad terminos vmbraꝝ arcus interceptus p æqua diuidatur; punctisq̄ medię incisionis cum centro circuli copuletur; quæ quātumcūq̄ etiā vtrinq̄ porrecta, erit lineā meridianā quā quærebas. ¶ Cui iam sup̄imponē lineam horæ duodecimę horologij; ita vt semicirculus horarius ad Aglonē spectet; Sole itaq̄ radiante vmbra anguli cōmemorati aut fili ferrei; aurichalcei ve horas indicabit æquinoctiales quas vulg⁹ æquales vocat. Si libeat poteris ex vna lineā meridianā quæadmodū præcepimus inuenta, p̄p̄modū innumeras alias q̄ facillime elicere. Nam in puncto horæ duodecimę vbicunq̄ p̄pediculū ex manu demiseris; si in vmbra fili duo puncta vbilibet sumpta p̄ rectā copulaueris; ea noua erit lineā meridianā. Punctū autē horę duodecimę minister tuus ad horologium adstans tibi quāuis absenti pronūciabit.

C

D

E

De horologijs horizontalibus tabellarum opportunarū adiumento facile describēdis. Propositio 23.

Quod precedēs pollicetur propositio adiumento tabellarū facilius absoluere.

¶ Cōponendarum tabellarum huic negotio seruiētium in sylua matheseos venatu passim cōplures cepimus modos; digniores autē hi. Primū Geometrię inicit; describit em̄ æquinoctialē quātūlibet; & circulū horizontis pro poli septentrionarij sublimitate propositę habitationis; ac horizontis zenith atq̄ alia congruentia inuestigat; huic Astrolabij fabrica adiutricis porrigit man⁹. Secūdus huiusmodi tabellas supputat per tabulas verustas primi mobilis. Operatio p̄fecto

A

laboriosa propter numerū multitudinē sed admodū perfecta, fructusq; suauis.
Tertius absoluit h̄ negociū officio tabularū primi & excelssimi mobilis Ioānis
de monteregio Ostofranci, nostræ Germaniæ decoris, viri in mathematicis nūq;
satis laudati. Quartus deniq; illas ipsas tabellas construit per organū quadrantis
Horarij de cuius fabrica supra propositione vigesima prima plene disseruimus.
B ¶ Si igitur per hoc organū tabellas ad plurimas poli aquilonij eleuationes com-
ponere libeat: In plano describe quadrantem magnæ quantitatis. Ita q; eius grad⁹
subdiuisiones facile capere possint: pro minorū prompta discretione, quæ ad-
modum in nostris organis maioribus visu est facillimum. Et huiusmodi quadrā-
te completo, pro vt memorata propositio vigesima prima docet: Siste nodulum
fili in scala latitudinis ad oblatam latitudinem aut eleuationem polare. Subinde
duc filum cum nodulo ad arcū horæ vndecimæ antemeridianæ aut primæ po-
meridianæ: & numeros graduū & minorū arcus quadrantis a latere graduato
vsq; in filum diligenter animaduerte: Et eosdē inscribe tabellæ componendæ iux-
ta situm horæ vndecimæ antemeridianæ aut primæ pomeridianæ. Dein nodu-
lum cum filo promoue ad arcū decimæ antemeridianæ aut secundæ pomeridia-
næ: & numeros interceptos arcus quadrantis, inter latus graduatum & filum in-
scribe tabellæ ad sedem decimæ & secundæ horarum. Et hoc pacto operationem
tuam continua pro reliquis horis: & extraxisti tabellam opportunam oblatae po-
lari eleuationi: pro Horarijs horizontalibus fabricandis. Haud dissimiliter ope-
raberis pro compositione tabellarū pro alijs polaribus eleuationibus. Hora autē
sexta nonagenos semper obtinet gradus Et ne lectoribus exempla desint: adieci-
C mus infra decem tabellas summa diligentia elaboratas. ¶ His animaduersis &
completis si horarium horizontale pro tua habitatione fabricare decreueris: In
plano prolibito describe circulum: quem diametro ducta in duos semicirculos
distribue: & quem ex his inscribēdis lineis horarijs accommodaueris per mediū
secato, & a media quidem sectione ducito rectam ad centrum circuli quæ horæ
duodecimæ meridianæ dedicabitur. Et hoc pacto semicirculus in binos quadrā-
tes est diuisus. Vnum quadrantium a linea meridiana in diametrum in nonage-
nas æquas resolue partes quas hodie gradus appellamus: adscriptis (vt assolet)
numeris 5, 10, 15, & sic deinceps vsq; ad 90. Ad uoca præterea Tabellam tuæ ha-
bitationi opportunam aut nouam ex memoratis præceptionibus cōpone: Quā
ingredere cum hora vndecima aut prima: & numeros graduum & minorum
e regione offensos, recense in quadrante in 90 diuiso, & fini notā imprime: a qua
in centrum circuli duc lineam rectam horariam. Et pede circini vno in intersec-
tionem arcus quadrantis & lineæ horæ duodecimæ immisso reliquo in notam im-
pressam extenso, durante pede in intersectione arcus quadrantis cum horæ duo-
decimæ linea, traduchanc intercapedinem circino comprehēsam in alium qua-
drantis arcum non diuisum: & a nota signata duc rectam horariam in centrum.
Deinde tabellam iterum ingredere cum hora decima aut secunda: & numerum
graduum & minorum illic repertum, supputa in arcu quadrantis diuiso a linea
horæ duodecimæ & ad finem pinge notam: a qua in centrum procrea rectam ho-
rariam & fac traductionem in alium quadrantis arcum sicuti iam docuimus.
Consimiliter intra Tabellam pro reliquis lineis horarijs figurandis. Ecce fabri-
cam facillimam per quam Horarium horizontale cuiuscunq; quantitatis dicto
citius (vt ita dicam) componere potes. De inscriptione autem numerum horari-
orum ante aut post meridiem, Impositione indicis, inuentione lineæ meridianæ
Iuxta horarij positione & alijs consule propositionem vigesimā secundā.

Tabelle Confectionibus Horariorum Horizontalium inferuientes.

D

Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro			
Antemeridiana		Eleuatione polari 45. graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 46 graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 47 graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 48 graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 49 graduū	
H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m
11	1	10	43	11	1	10	54	11	1	11	5	11	1	11	17	11	1	11	25
10	2	22	12	10	2	22	33	10	2	22	53	10	2	23	13	10	2	23	33
9	3	35	17	9	3	35	44	9	3	36	11	9	3	36	37	9	3	37	3
8	4	50	46	8	4	51	15	8	4	51	42	8	4	52	9	8	4	52	35
7	5	69	15	7	5	69	35	7	5	69	53	7	5	70	11	7	5	70	28
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0

Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro			
Antemeridiana		Eleuatione polari 50 graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 51 graduū.		Antemeridiana		Eleuatione polari 52 graduū		Antemeridiana		Eleuatione polari 53 graduū.		Antemeridiana		Eleuatione polari 54 graduū.	
H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m
11	1	11	35	11	1	11	45	11	1	11	55	11	1	12	5	11	1	12	13
10	2	23	52	10	2	24	9	10	2	24	27	10	2	24	43	10	2	25	4
9	3	37	28	9	3	37	52	9	3	38	15	9	3	38	37	9	3	38	58
8	4	53	0	8	4	53	24	8	4	53	46	8	4	54	8	8	4	54	29
7	5	70	43	7	5	70	59	7	5	71	13	7	5	71	28	7	5	71	41
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0

De Horologijs Solaribus muralibus meridieam exactissimam aspicientibus Propositio Digesimaquarta.

Horologia Solaria (ut vocant)

muralia, austrum recte aspicientia conficere. ¶ In medio plani erecti, horizonti ad libellam initentis, atq; austro iuste obiecti, pro dimisso perpendiculari trah lineam rectam, quæ horæ duodecimæ conficiendi horologiij accommodabitur. In cuius superna parte duc aliam rectam transuersam, Orthogonalem lineæ horæ duodecimæ. Attactum autē lineæ horæ duodecimæ & transuersæ haud iniuria cætrum horologiij appellabimus. In quo posito vno pede circini, reliquo distento describe semicirculum transeuntem per lineam horæ duodecimæ, vtrinq; sese finiens ad lineam transuersam quæ modo diametri nomenclaturam sibi vendicat. Quæ quidem diameter duplici horæ sextæ videlicet antemeridiana & pomeridiana inferuiet. Quæ res vt rectius exponi possit: Obijce

A

- planum murale oculis tuis: & diametro semicirculi per centrum in duas semidiametros diuisa, sinistra semidiameter horam sextam antemeridianam representabit: dextra vero sextam pomeridianam. Signet deinde lucidioris intelligentiae gratia semidiameter sinistra ad contactum semicirculi, litera: b; dextra: c; linea horae duodecimae a: & centrum: e; Arcum: a: b: quem iuste quadrantem appellamus in nonagenas aequas partes distribue; adscriptis numeris 5, 10, 15 & sic deinceps, & stabit numerus 90 in litera: b: ¶ His praedictis, reliquas horarias lineas officio tabellae subiectarum facillime inscribes. Supputauimus nempe non paucis lucubrationibus nouem & viginti tabellas, 29 polaribus sublimitatibus europeis accommodas, titulis superne scriptis facile comonstrantibus. Ingredere igitur tabellam elevationi polari tuae habitationis congruentem cum hora undecima antemeridiana: & numerum graduum & minutorum e regione inuentum computa in arcu diuiso; ab a: versus b: & ad exitum pinge notam a qua in centrum: e: rectam euehito, quae lineae horariae undecimae antemeridiae alligabitur. Subinde circino ex: a: in notam pictam ex passo, pede vago circumducto fac notam in arcu quadrantis: a: c: a qua duc rectam cum centro: e: congre dientem: quae horae primae pomeridiae seruiet. Rursus eandem tabellam ingredere cum hora decima: & graduum & minorum numerum e directo repertum, supputa sicuti antea ab a: versus b: in arcu quadrantis partito, & rursus fini supputationis adijcto notam: quam centro per rectam copulabis. Eritque linea horaria hora decimae antemeridiae. Et facta translatione officio circini (quemadmodum iam monuimus) in arcum quadrantis a: c: & linea a nota impressa in centrum eiecta, erit haec quaedam linea horae secundae pomeridiae. Assimiliter officio tabellae reliquas lineas horarias ante & pomeridias horologio tuo inscribes. Et ad hunc modum semicirculus horologii duodena horarum interualla obtinebit. ¶ Tametsi non ambigimus omnes nosse: aestiuos dies pluribus quibus duodecim stare horis: superuacaneum tamen esset horologio murali austro obiecto lineas horarias ante meridianas sextam praecedentes aut sextam pomeridianam subsequentes inscribere: Cum phoebus faciem talismodi horologii in plures quibus duodecim horas irradiare nequeat. ¶ Caeterum descriptis lineis horariis, pro indice horarum ostentiuo imponendo, organum quod recentiores rectificatorum seu vericatorum nominant hoc pacto fabricabis, sublimitate poli tuae habitationis de me ex 90 gradibus: & residuum elevationem circuli aequinoctialis tibi indicabit. Quam quidem elevationem aequinoctialis recense in arcu quadrantis a litera: a: versus b: & terminum litera: d: affice a qua rectam occultam trahito lineam in e: centrum. Et confestim apparebit angulus quidam lineae horae duodecimae & occultae interceptus. Cui aequalem ad unguem fabrefacito ex tabula aut regulis ligneis: seu ex lamina ferrea, aurichalcea aut alia materia: Inscriptis etiam literis: a: d: e: pro anguli demonstratione. Et construxisti organum rectificatorium aut vericatorium pro indice horario probe imponendo. ¶ Educ igitur ex centro e: horologii filum ferreum teretem. Cui rectificatorium ad hanc formam aptabis: quod cuspis eius hoc est littera e: cum centro horologii conueniat: & linea: a: e: eiusdem rectificatorii horae duodecime innitatur: insidiatque rectificatorium superficiei ad angulos rectos: postea filum ferreum subleua aut deprime usque adeo quod eius medium lineae: d: e: rectificatorii in unguem respondeat: Ita quod filum a linea horae duodecimae neutrorum declinet: haec omnia iusti gnomonis officio facillime absolues. Quo taliter firmato, erit id sua umbra (ut eius usus paucis dicatur) sole splendente horarum aequalium index certissimus. ¶ Ex his palam & summatim inferimus: quod si in tabula quapiam regulari, Ligneae, Ferreae, aerea, Aurichalcea, Stannae, Electrae aut id genus simili horologium pro exposita formula descripseris atque construxeris: & versus austrum (ut facile fit) examussim erexeris habebis Horologium murale officium supplens muri aut parietis in notum tendentis. ¶ Addidissimus his duabus fabricis Horologiorum generalibus: In plano scilicet horizontali &

erecto in meridiem, alias non minus generales & utiles constructiones horologiorum Solarium, & versus solis exortum & occasum, sed festinantibus impreforibus quibus profecto nec mora unquam est nec requies in praesentia praepediti sumus, sed (ut spero) aliquando in lucem prodibunt: Condoneat Deus Optimus Maximus: temporum mutator, ac sinat ut id, & quae cupimus caetera ad hominum utilitatem, qui nunc sunt: & qui post alijs erunt in annis: possimus efficere. ¶ Tandem hoc etiam meminisse iuuabit: Quod si eleuatio poli tuae habitationis ultra integros gradus minuta quaedam habuerit: & te emuncta & exacta forsitan delectat operatio: ex Tabellis nostris sequentibus nouam tabellam tuae habitationi omnino accommodam hoc pacto excerpes. Tabellam integris gradibus eleuationis tuae habitationis inseruentem ingredi & omnium horarum gradus & minuta extra in abaco exara. Consimiliter ingredi tabellam sequentem vno gradum maiorem, & (ut diximus) gradus & minuta omnium horarum pariformiter extra scribe alijs correlatiue. Graduū igitur & minorū numerum secundae tabellae ut minorem, iuxta horam vndecimam aut primam scriptum, subtrahere a numero graduum & minorū primae tabellae maiori & correlatiuo, hoc est: ab horis & minutis ad horam vndecimam aut primam, primae tabellae scriptis. Et quod facta subtractione remanet vocatur differentia id est, distantia qua numeri graduū & minorum vnius tabellae distant a numero alterius tabellae. Et sunt haec differentiae in nostro negotio duntaxat minuta: de qua quidem differentia accipe partem proportionalem (ut assolet) secundum proportionem minorum ultra integros gradus eleuationis poli tuae habitationis existentium. Hanc itaque partem proportionalem deme ex gradibus & minutis primae tabellae, & residuum in gradibus & minutis inferito recentis tabulae condenda. Postea consimili operatione surripi gradus & minuta secundae tabellae, decimae & secundae horis inscripta a suis correlatiuis primae tabellae, & de differentia elicita & minutis eleuationis poli ultra integros gradus accipe partem proportionalem (ut iam praecipimus) quam subtrahere a gradibus & minutis primae tabellae correlatiuis, & residuum pandet tibi gradus & minuta nouae tabellae ad sedem horae decimae aut secundae inferenda. Consimilem operationem institues cum gradibus & minutis reliquarum horarum tabellarum. Et hoc pacto excerpes nouam tabellam habitationi tuae omnimode & exacte congruentem: & fabricandis Horologijs pro tua habitatione accommodatissimam.

H

Tabella p. Meridionalibus Horologijs versus meridiem construendis exactissime supputate.

I

Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro			
Antemeridiana.		Pomeridiana.		Antemeridiana.		Pomeridiana.		Antemeridiana.		Pomeridiana.		Antemeridiana.		Pomeridiana.		Antemeridiana.		Pomeridiana.	
Eleuatione polari 35 graduū.		Eleuatione polari 36 graduū.		Eleuatione polari 37 graduū.		Eleuatione polari 38 graduū.		Eleuatione polari 39 graduū.											
H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m
11	1	12	22	11	1	12	13	11	1	12	5	11	1	11	55	11	1	11	45
10	2	25	18	10	2	25	2	10	2	24	43	10	2	24	27	10	2	24	9
9	3	39	19	9	3	38	58	9	3	38	37	9	3	38	15	9	3	37	52
8	4	54	49	8	4	54	29	8	4	54	8	8	4	53	46	8	4	53	24
7	5	71	54	7	5	71	41	7	5	71	28	7	5	71	13	7	5	70	59
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0

Residuū Tabellarū p' Horologis Muralibus 2c. construendis.

Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro																							
Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		40 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		41 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		42 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		43 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		44 graduū.	
H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄
11	1	11	35	11	1	11	25	11	1	11	17	11	1	11	5	11	1	11	5	11	1	10	54	11	1	10	54	11	1	10	54								
10	2	23	52	10	2	23	33	10	2	23	13	10	2	22	53	10	2	22	53	10	2	22	33	10	2	22	33	10	2	22	33								
9	3	37	28	9	3	37	3	9	3	36	37	9	3	36	11	9	3	35	44	9	3	35	44	9	3	35	44	9	3	35	44								
8	4	53	0	8	4	52	35	8	4	52	9	8	4	51	42	8	4	51	15	8	4	51	15	8	4	51	15	8	4	51	15								
7	5	70	43	7	5	70	28	7	5	70	11	7	5	69	53	7	5	69	35	7	5	69	35	7	5	69	35	7	5	69	35								
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0								
Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro																							
Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		45 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		46 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		47 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		48 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		49 graduū.	
H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄
11	1	10	43	11	1	10	32	11	1	10	22	11	1	10	10	11	1	9	57	11	1	9	57	11	1	9	57	11	1	9	57								
10	2	22	12	10	2	21	51	10	2	21	29	10	2	21	6	10	2	20	44	10	2	20	44	10	2	20	44	10	2	20	44								
9	3	35	17	9	3	34	47	9	3	34	18	9	3	33	46	9	3	33	16	9	3	33	16	9	3	33	16	9	3	33	16								
8	4	50	46	8	4	50	16	8	4	49	44	8	4	49	12	8	4	48	39	8	4	48	39	8	4	48	39	8	4	48	39								
7	5	69	15	7	5	68	54	7	5	68	33	7	5	68	11	7	5	67	47	7	5	67	47	7	5	67	47	7	5	67	47								
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0								
Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro																							
Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		50 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		51 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		52 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		53 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		54 graduū.	
H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄
11	1	9	45	11	1	9	33	11	1	9	22	11	1	9	10	11	1	8	57	11	1	8	57	11	1	8	57	11	1	8	57								
10	2	20	21	10	2	19	58	10	2	19	34	10	2	19	9	10	2	18	46	10	2	18	46	10	2	18	46	10	2	18	46								
9	3	32	44	9	3	32	11	9	3	31	37	9	3	31	2	9	3	30	26	9	3	30	26	9	3	30	26	9	3	30	26								
8	4	48	4	8	4	47	28	8	4	46	50	8	4	46	11	8	4	45	30	8	4	45	30	8	4	45	30	8	4	45	30								
7	5	67	21	7	5	66	55	7	5	66	29	7	5	66	0	7	5	65	29	7	5	65	29	7	5	65	29	7	5	65	29								
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0								
Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro																							
Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		55 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		56 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		57 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		58 graduū.		Anmeridiana		Pomeridiana		Eleuatione polari		59 graduū.	
H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄	H	H	G	m̄
11	1	8	43	11	1	8	29	11	1	8	15	11	1	8	1	11	1	7	49	11	1	7	49	11	1	7	49	11	1	7	49								
10	2	18	18	10	2	17	53	10	2	17	26	10	2	17	1	10	2	16	31	10	2	16	31	10	2	16	31	10	2	16	31								
9	3	29	49	9	3	29	14	9	3	28	35	9	3	27	55	9	3	27	14	9	3	27	14	9	3	27	14	9	3	27	14								
8	4	44	49	8	4	44	5	8	4	43	19	8	4	42	32	8	4	41	44	8	4	41	44	8	4	41	44	8	4	41	44								
7	5	64	58	7	5	64	26	7	5	63	50	7	5	63	11	7	5	62	30	7	5	62	30	7	5	62	30	7	5	62	30								
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0								

Complementum tabellarū pro horologijs muralibus 21. construendis.

Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro				Tabella pro			
Anmeridianæ	Pomeridianæ	Eleuatione polari 60 graduū		Anmeridianæ	Pomeridianæ	Eleuatione polari 61 graduū.		Anmeridianæ	Pomeridianæ	Eleuatione polari 62 graduū.		Anmeridianæ	Pomeridianæ	Eleuatione polari 63 graduū.	
H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m	H	H	G	m
11	1	7	27	11	1	7	21	11	1	7	5	11	1	6	50
10	2	16	4	10	2	15	38	10	2	15	8	10	2	14	41
9	3	26	34	9	3	25	52	9	3	25	9	9	3	24	25
8	4	40	54	8	4	40	2	8	4	39	6	8	4	38	10
7	5	61	50	7	5	61	4	7	5	60	16	7	5	59	26
6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0	6	6	90	0

Tabellæ hæc præter vsum quem præstāt muralib⁹ horologijs cōponēdis fabricā discq; alios cōsplices habent vsus abscofos secretissimos, ac scitu dignissimos.

• I • M • S •

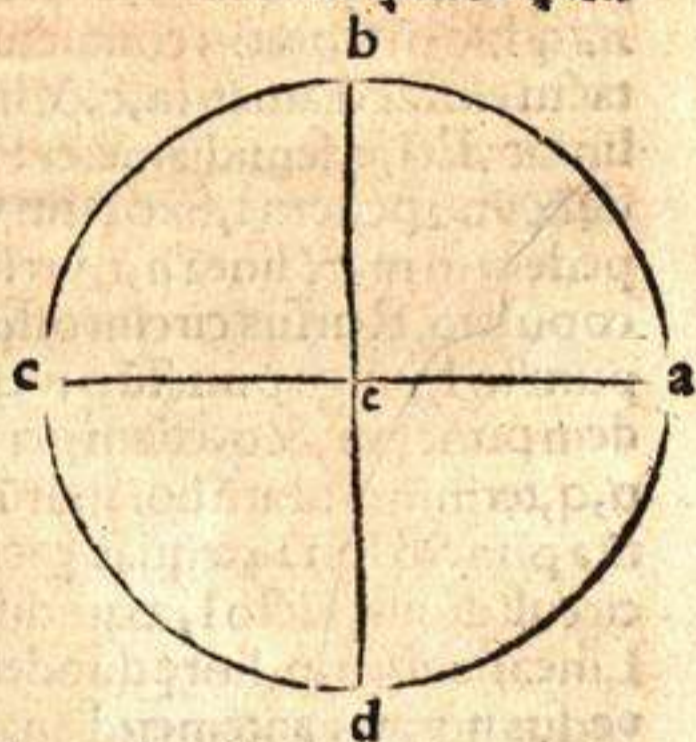
De horologiū Quadrangulī generalis compositione Propositio vigesima quinta.

Prosopium Phoebeū quadrangulū generale, artificiose cōponere.

In medio plani normali describe circulū sup e: centro quātumlibet quē duobus lineatis diametris sese ad angulos rectos secantib⁹ in quatuor quadrantes distribuato adsignatis literis a: b: c: d: in hunc modum

Quadrantē a: b: in nonagenos gradus partire: adscriptis numeris 5, 10, 15, & sic deinceps vsq; in 90 ita qd numerus 90 in b: locum habeat. Deinde officio circini accipe de quadrante partito: tres & vigenos gradus ac semissem solis maximā ab æquatore declinationē, & pede vno in b: pūcto posito cum reliq; vtrinq; pingito pūctū in peripheria circuli, pūcto versus a: literam adscribe: f: versus c: aut h: Haud dissimiliter siste vnum pedem circini in pūctum d: & cum vago pinge duo pūcta: vnū versus a: cui literam g: & aliud versus c: cui literam i: adiūgito. Trahe duas rectas f: g: & h: i: Erat linea f: g: horę duodecimę meridianæ h: i: vero duodecimę pomeridianę. Totū autē spaciū his lineis interceptū reliq; horis añ & pomeridianis accōmodabit. Scalā latitudinū (effigiē trigoni isoschelē habentē) q̄ suis cācellatis lineis parti polares eleuationes, p̄t̄im principia duodecim signorū, eorūdemq; partiōes cōplecti h̄ pacto cōponito, a pūcto h: in: f: duc cordā rectā, quā in loco sectionis ei⁹, cū diametro b: d: l̄sa: k: ob signato: Cui immitte pedē circini & aliū extēde in pūctū f: & describe circulū obscurū: f: h: appellatū. Dein ex cētro e: pduc duas rectas: vnā e: f: vicē tropici brumalis, Altē a: e: h: vicē tropici æstiuī supplentē. Circulū obscurum f: h: ab f: initiū sumēdo in duodenas equas ptes distribue: iūctaq; regula ad pūcta quæq; h̄ina ab f: æq; distantia pinge notas in arcu circuli magni f: b: h: Arcu igit̄ notis affecto, pone regulā in centū e:

A

B

& sup singulas notas arcus f:b:h:& trahelneas patentes principijs signorū ferui
 entes. Erit igit semidiameter b'e: dudum lineata loco æquinoctialis & initiorum
 Arietis & Libræ. Sequens autem sinistram versus principijs Tauri & Virginis
 accōmodabitur. & iterū sequens initijs Geminorū & Leonis. Linea deniq; e:h:
 tropica æstiuæ, Cancrī principio dedicabitur. Linea aut̄ que æquinoctiali versus
 dextrā proxima est principijs Scorpij & pisciū, subsequēs Sagittarij & Aquarij,
 & tandē tropica brumalis Capricorni initio inseruiet. Hac igitur formula lineas
 signorū initia significātes probe descripsisti: quas aut eorundē cōsuetis caracte
 ribus, aut literis signorū primarijs ob signabis. ¶ Signorū subdiviisiones h̄ mō
 adito. Verbi gratia si per denos gradus signa subdividere decreueris quamlibet
 duodecimā circuli f:h: in tres æquales partes secato: & fm præceptionē supra de
 lineis signorū initialibus expositam operare: & quālibet signi intercapedinē in
 tres ptes distribuisti: quarū vna denos cōtinet gradus. ¶ Lineas latitudinū, hoc
 est, lineas eleuationū poli septentrionarij quas zodiacos habitationū nominam⁹
 priores lineas ex transuerso secantes ad hunc p̄p̄modū modū inscribes. Sed cū
 in opere nostri Calēdarij potissimū res europeas tractamus, principiū inscriptio
 nis a trigesimo quinto gradu eleuationis poli aquilonij sumemus. Etsi ipsa opatio
 etiam ab æquinoctiali, aut principio primi climatis exordiri posset. Iunge igitur
 regulam centro e: & trigesimo quinto gradui quadrantis a: b: attactumq; regulæ
 & lineæ f:g: puncto affice subinde regula in e: centro durante promoue ei⁹ ptem
 quadrantis incidentē in gradū trigessimū sextū q̄drantis a:b: & rursus ad attactū re
 gulæ & lineæ f:g: punctū imprime & sic gradatim ascendendo cū regula in q̄drā
 te: a:b, cōtinua pūctorū ipressionē in lineā f,g, vsq; in gradū 63, v̄l 65. Pūcta lineæ
 f:g: officio circini traduc ad lineā h:i, diametro a,c, æquidistāter. adiectaq; regula
 binis punctis diametro a,c, æquidistantibus duc rectas a tropico in tropicū, que
 vt diximus eleuationib⁹ poli borealis accōmodātur, quib⁹ ob faciliorem discre
 tionē adscribito numeros 35, 40, 45, 50, & sic deinceps. ¶ Hactenus de fabrica
 scalæ latitudinū, nunc lineis horarijs pingendis opam adhibebimus. immittatur
 pes vnus circini in centrum e: reliquus exeat in intersectionē diametri: a,c, cum
 lineā f,g, Et circino inuariato describe circulū occultū quē l,m, nominabimus.
 Ita q; l: locū teneat in contactu diametri: a,c, & lineæ f,g, m, vero e regione in con
 tactu eiusdē diametri a,c, & lineæ h,i, Eritq; lineā l,m, diameter circuli occulti iā
 lineati. Et l,e, semidiameter Huius semidiametri medietatem circino comprehē
 de & vno pede in l, fixo cum vago fac punctum, n, in lineā f,g, versus f, Item siste
 pedem in m, & lineā h,i, versus h, puncto o, affice. Punctūq; n, cum o, p̄ rectam
 copulato. Rursus circini officio cōprehende semidiametrū: l,e, & ex memorato
 puncto l, pinge punctū p, versus g, Et aliud q, ex puncto m, versus i, Quæ qui
 dem puncta p, & q, etiam per rectam cōiunges. Erunt autē hæ duæ lineæ n,o, &
 p,q, termini linearū horariarū inscribendarū Circulum igitur l,m, dudum lineas
 tū a puncto l, in 24 æquas ptes diuide, applicataq; regula ad singulas binas ptes
 circuli diuisi pūcto l, æquidistātes pinge lineas horarias a lineā n,o, in lineā p,q,
 Linea namq; n,p, horē duodecime meridianæ seruiet. Et que proxima est sinistrā
 versus horæ 11 antemeridianæ & prime pomeridianæ alligabitur. Et subsequens
 lineā horē 10 antemeridianæ & secundæ pomeridianæ & sic deinceps. Hos igitur
 numeros lineis horarijs aut superne aut inferne adscribito. ¶ Si lineas semihor
 rarias inscribere libuerit, quamlibet partem circuli in 24 diuisi, seca in duas, &
 operare pro semihorarijs lineis inscribendis, quemadmodum supra operatus es
 pro lineis horarijs. ¶ Adhuc construenda est scala exigua, quā zodiacum meri
 diei haud temere appellabimus. Supputa igitur in quadrante, a,b, Solis maxi
 mam declinationem Et fini ac centro, e, iungito regulam & imprime notam li
 neæ f,g, quæ vocetur, r, Deinde siste pedem circini in punctum, l, & alio extento

in notā r: produc circulū occultū: quē a nota r: in duodenas equales ptes resolue
 Iūctaq; regula binis pūctis a nota r: vtrinq; eqdistantib⁹, ad attactū regulę pingē
 notā in linea meridiei. Et hac forma procede cu; singulis duobus pūctis a nota r:
 æquidistantib⁹ pingēdo notas in linea meridiei. Huic lineę meridiei adde dextror
 sum lineā æquidistantē pro signorū diuisionibus inscribendis, & duas alias pro
 initijs signorū & eorundē characteribus aut primis literis inferendis. Adde igitur
 regulā notæ r: & duc lineam a linea meridiana vsq; in vltimā æquidistantē quę
 principio Cancrī inseruiet. subinde cū regula descende ad proximā notam lineę
 meridiei impressam & duc vt supra lineā per omnes æquidistantes. Initijs Leonis
 & Geminorū accōmodanda;. Et rursus promoue regulā ad notam sequētem &
 procrea lineam pro exordijs Virginis & Tauri. Portiuncula autē diametri: a: c:
 Arietis & Librę principia indicabit. Haud dissimilit opare pro lineis initialibus
 reliquorū signorū inscribendis, & tandem ab attactu circuli occulti cū linea me
 ridiana: n: p: in pte ima duc lineam pro initio Capricorni, his lineis in duob⁹ spa
 tijs exteriorib⁹ inscribito aut signorū characteres aut eorundē literas capitales fm
 formula iam indicatā. Deinceps quālibet duodecimā memorati circuli diuisi par
 tire in tres & adhibita regula (pro modo exposito) ad duo puncta a: nota r: æqui
 distantia trahe lineolas a linea horę duodecimę in proximā æquidistantē: & qd
 libet signū in ternas partes quarū vnaquęq; denos gradus continet distribuisti.
 ¶ Potes facilius sed in artificiosius meridianā hanc scalam p̄ traductionē cōpo
 nere: quantū em̄ distat linea: n: p: meridiei a centro e: tantū abest linea quadragesim
 mi quinti gradus scalę latitudinū ab eodē centro: e: Quare si hanc lineam, hoc est
 zodiacū quadragesimū quintū officio circini in lineā meridianā n: p: traduxeris
 scalam meridianā dictio citius eriges. ¶ Brachiolum æreū, versatile qd̄ plures
 curforem nomināt fabrefacito, cuius partē extremā supremę lineę latitudinū in
 attactu eius cum diametro b: d: clauiculo affigito manū brachioli paruo pfora
 bis foramine cui filum perpendiculi innodabis: filū margaritā: aut nodulū volu
 bilē eidē similit possideat. Aut lineę latitudinis tuę habitationis cordā subtilem
 super extendito Cui perpendiculi filum innectito Ita q; in corda vltro citroq; Li
 berę decurrere possit. ¶ Ad postremū in suprema linea transversa ipsius ho
 roscopij ad sinistrā erigatur proiector vmbre: puta paruus stilus teres, lineę ad
 angulos rectos in tens, Aut fabrica duas pinnulas id est tabellas minutissimis fo
 ramini bus pforatas: quales habet Alhidada in dorso astrolabij, has nostri recen
 tiores pinacidia nomināt.

De comoditatibus Horoscopij Phoebei:
 quadranguli: Propositio Digesimasepta.

Comoditates Horoscopij phoe
 bei, quadranguli generalis paucis ostendere. ¶ Ac de con
 structiōe Horoscopij Phoebei hactenus hinc eius commo
 ditates paucis dicere aggredimur: prius tamen officijs partiū
 huius Horoscopij summatim perspectis. In eo itaq; scala est
 Latitudinum: simulacrum gerens trigoni isoschelis. In quo
 gemine apparent rectę lineę: Quarum altere quę inuicem æquidistant: parallele
 vocatę, eleuationes poli aquilonij definiunt: numeris suis latitudines habitatio
 num ostendentibus ad dextram adnotatis. Alterę vērō lineę ad angustiam de
 scendunt concursum ferme petentes: signa zodiaci, denosq; eorū gradus distin
 guunt: literis signorū primarijs opportune subnotatis. Discretionis autē & diluci
 dioris cognitiōis grā q̄libet æqui, distantū vocetur zodiac⁹ habitatiōis: quoniā
 vnaquęq; in signa gradusq; secta cernit per lineas inclinatas deorsum veniētes
 ¶ Sub hac scala quadrangul⁹ descript⁹ est: eqdistantes etiā rectas possidēs, q̄b⁹ iferne

C geminus horarum numerus adheret: superior pomeridianis, inferior antemeridianis accommodandus, hæc sane lineæ, & horariæ, quæritatis diei artificialis, solis exortus & occasus haud temere appellari possunt, quia hæc (vt ex subditis manifestabitur) per eas addiscimus. ¶ In dextro quadranguli latere adiacet scala breuius distincta spatiolis: quorum singula gradus denos signorum representant. signa autem iuxta literis suis initialibus exarata sunt. Tale autem signorum graduum contextum haud iniuria quispiam zodiacum meridiani aut signa meridiani appellauerit. In medio lineæ equidistantis quæ latitudini 63 graduum dedicata est adnectitur brachiolum quoddam versatile quod plures recedentes Cursorem noiant; ex cuius fine quæ vocetur manus demissum est perpendiculum: cuius filo adheret margarita aut nodulus volubilis horarum index. Tandem in suprema linea transversa horoscopi sinistra versus figendum est quidpiam quod umbram iaceat soli oppositum quale poterit esse paruus stilus teres vel aliquid huiusmodi si horoscopi tuum pinnulis aut pinnaculis caruerit: hæc haec tenus de partibus horoscopi dignoscendis sunt exposita. ¶ Si igitur inter diu horam æquinoctialem siue æqualem addiscere volueris: aduerte diligenter zodiacum tuæ habitationis: Nam in eo semper foramen prædictæ manus vltro citroque decurret: Eam ergo manum pone ad gradum solis in zodiaco habitationis tuæ per propositionem octauam inuentum, stabilitoque filoque perpendiculi libere demissi ad gradum solis in zodiaco meridiani aptato transfer margaritam siue nodulum filo adherentem ad eundem gradum solis. Quibus sic ordinatis sinistrum horoscopi latus oppone soli radiantis: Ita vt umbra stili ad lineam cui incidet in vnguem porrigatur; aut si pinnulis vteris solares radii per pinnularum foramina decidant. Cōcito enim situs indicis inter lineas horarias quadranguli quæsitam demonstrat horam, antemeridianam quidem si paulo mox rursus vt iam instruximus habita obseruatione index dextro appropinquauerit lateri. Sin autem ab eodem latere iuxta secundam obseruationem magis abierit: index pomeridianas indicabit horas. Quo autem pacto per hoc horoscopi noctu horam æquales venandæ sint: cum id sine adminiculo quoque externo difficile absolui possit: non hic sed in opere nostro de fabrica vsuque instrumentorum astrologicorum tractabitur. ¶ Brachioli manu pro loco solis (vt iam docuimus) stabilita perpendiculi quoque lineis horariis æquidistanter demisso, si a latere dextro quadranguli, in superiori ordine numerorum in filum perpendiculi tempus supputaueris: occasus solis exhibebit tempusque semidiurnum, quo geminato totum diurnum conflabitur: hoc est magnitudo diei artificialis. Qua ex 24 horis ablata nocturnum remanet tempus. Quod si a latere sinistro quadranguli, in numeris inferioribus vsque ad filum recesseris: tempus exortus solis prodibit. Ex his facile officio horoscopi concludes maximam diei æstiuæ quantitatem. Et contra brumalis breuitatem, dierum augmentum & decrementum & alia complura valde iucunda & præcipue ipsis Geographis accommodata.

De Constructione Instrumenti generalis Horarum temporalium. Propositio Vigesima septima.

A **I**nstrumentum generale horarum temporalium breuiter construere. ¶ Per propositionem secundam nostri elucidarii de fabrica astrolabii describe limbum: horas æquales & gradus æquinoctialis continentem. Per tertiam propositionem eiusdem depinge sub limbo tres circulos: videlicet tropicum Capricorni, æquinoctialem, & tropicum Canceri. Per quartam autem lineam bis horizonte per latitudinem 63 graduum. Quibus sic per ordinatis, portiones duorum tropicorum Capricorni & Canceri super horizontem cadentes, in duodenas æquales partes distribue. Consimiliter alias duas sub horizonte in totidem. Equinoctialem autem ab intersectione eius cum linea meridiana: a: c: appellata, in 24 æquas secato partes. Deinde trium punctorum lineæ meridiane: a: c: supra horizontem, versus Orientem

viciniorum, quorum primū est in tropico Capricorni, Secundū in æquinoctiali, & tertium in tropico Cancrī, centrum ministerio circini inuestiga, & describe arcū per hæc tria predicta puncta vergentem. Et circino inuariato quere centrū trium punctorum eidem lineæ meridiane: a: c: proximorū, in memoratis tribus circuf, supra horizontē, versus occidentem constitutorum & trahe alium arcum his tribus punctis respondentē. Rursus inquire centrū pro alijs tribus punctis primo arcui descripto vicinioribus versus exortum: & per ea ducito arcum. Circinoq; durante sine variatione, pingea arcum transeuntē per tria puncta secūdo arcui versus occiduū propinquiora, & hac forma operationē cōtinuato donec omēs arcus horarios videlicet decē supra horizontē descripseris. Haud secus operaberis cum punctis sub horizonte cōstitutis lineæ: a: c: vicinioribus. ¶ Arcubus horarijs depictis adscribe numeros congruētes puta primo arcui partis orientalis supra horizontē 1, Sequenti versus dextram 2, & succedenti 3 & sic deinceps. possidebitq; pars horizontis occidua 1 2, hi arcus & numeri horis tpalibus diurnis alligantur. Et recte discretionis gratia cū horizonte rubro depinguntur. Arcui vero primo sub horizonte partis occidua adscribito 1, & sequenti dextrā versus 2, et sic scribendo progredere per lineā mediæ noctis vsq; in arcū horizontis orientalem Cui 1 2 inscribito, Hi arcus & nūeri decenter atro scripti nocturnis horis in equalibus accommodantur. Demū centro instrumēti in nodabis filum cui margarita aut nodulus horarū index adhæreat. Fabrica igitur hæc instrumenti generalis horarum temporalium, at vsus huiusmodi.

De noticia horarū tpaliū. Propositio 28.

Horas tēporales facile cognoscere

¶ Horas tēporales quæ & inæquales hodie nuncupantur per Instrumētū ad hæc rē expositū hoc pacto deprehēdes. Per ppositionē decimā sextā aut decimā septimā addiscito tps semi nocturnū; qd' gñaliter exorientē solē palam facit. Id qre in pte orientali Limbi; atq; eo transfer filū instrumenti; pmouetoq; indicē ad arcū horæ duodecimæ. Deinde si hora pposita æquinoctialis siue æqlis diurna fuerit; iungito filū eidē horæ; & mox index inter arcus horarios diurnos horā tpalem indicabit. Erit autē hora tēporalis antemeridiana; si æquinoctialis antemeridiana fuerit. Et si æquinoctialē pomeridianā supposueris; & illa pomeridiana erit. Haud secus ac iam præcepimus p hora nocturna tpali dignoscenda operaberis; si em̄ filū indice manente inuariato ad horā æquinoctialē nocturnā pduxeris; Index inter arcus horarios nocturnus horā tpalem demonstrabit; quæ ante noctis mediū hora noīabitur; si æquinoctialis añ accepta fuerit. Et p' si post. ¶ Cōtuendū q' p̄sens ppositio docet cōuersionē horarū æquinoctialiū in tpales. cognita em̄ hora æquinoctiali, tpali incognita, officio huius instrumenti & doctrinæ iā expositæ tpalis cognoscetur. Cōtra vero hora temporali scita, æquinoctiali ignorata, Equinoctialis hac lege sciet: Verificato indice fili quēadmodū sup̄ docuim⁹; adiungito indicē horæ tpali cognite; & illico filū in limbo horā æquinoctialē & ei⁹ ptem si qua fuerit manifestabit. ¶ Cæterū sciendū est harū horarū tpaliū vsū quondā Palestinis, Iudeis, phœnicib⁹, syris, Chaldeis, Babylonijs & alijs nationibus celebrē fuisse. Nec hodie (vt pleriq; harū rerū osores arbitrant) earū cognitio est posthabenda atq; abiicienda. Nā earū sciētia plurimarum scripturarū nobis intellectum aperit. Et vt digitulo duntaxat indicē; facile est videre in Matthei euangelio capite 20 in principio ubi legit Simile est regnū cœlorū homini patri fami; qui exiit primo mane cōducere operarios in vineam suam &c. Et idem capite 27 sic scriptum reliquit. A sexta autē hora tenebræ factæ sunt super vniuersam terrā vsq; ad horā nonā. Eandē ferme scientiā legim⁹ in Euange; Marci capite 15.

& Lucæ 23. Et in Ioannis euāgelio capite 11. scribitur Nonne duodecim sunt horæ diei, Om̄s em̄ dies artificialis vt summatim dicatur duodecim possidet horas, & nox totidē. Intellige de horis t̄p̄alibus. Et in apostolorū actis capite 2 dixit Petrus apo: Iudeis Nō em̄ sicut vos æstimatis hī ebr̄ij sūt; cū sit hora diei tertia. Et capite 3 habetur Petrus & Ioannes ascendebant in templū ad horā orationis nonā. Lege si libueris Orosiū libro 7 capite tertio, Dionisiū arcopagitā in epistola ad Apollōphanē, Macrobiū libro secundo de somno sc̄ip; Et alios quos pro harum rerū attestatōne citare noluimus.

De Horis planetarū ⁊ eorundem gubernamento. Propositio vigesima nona.

A

Horas planetarum atq; eorū dominatū facile deprehendere. ¶ Horas temporales quas cōmemorauim⁹: Prisci (teste Hermeti tri:) potissimū Babiloniū & eorum imitatores dominatū & gubernamēto Luminariū ac planetarū distribuebāt. per duodenas horas dies quoscūq; ac etiam noctes diuidebāt. Saturno inter vaga astra supremū obtinente orbem ac sedē, Sabbatū dicauerē. Mandauit quippe Noses hebreis sabbati ocium; Saturni autē dies actiōibus ciuilibus bellicisq; ineptus, cōtemplationibus aptus existimatur. Quare eo die diuinū contra discrimina patrociniū obsecrarunt. Quidē impetrari posse aduersum Martis & Saturni minas plures hebreorū astrologi præcipue Habraham & Samuel eleuatione mentis in deū votisq; ac sacrificijs cōfitentur. Illud Chaldeorū præceptū affirmantes. Si mētem ad pietatis opus ardentē erexeris corpus quoq; caducū seruabis. Saturno igitur sabbatū & primā diei horam tribuebant; Secundam Ioui, Tertiā Marti, Quartā Soli & sic deinceps. ordie fuato tā horarū q̄ planetarū, nocturnas etiā horas diurnis subiungentes. Ita vt percursis quattuor & viginti horis, planetisq; q̄s necesse est repetitis, quinta & vigesima hora hoc est: prima posterae diei quartū ex ordine planetā possideat: sic prima hora sequētis diei id est: Dominice Soli alligat & que deinde succedūt horæ vt pri⁹ planetis suis accōmodant. ¶ De his rebus plura scripsimus pte secunda elucidationis astrolabij in p̄sentia paucula hæc adnectere decreuimus. Si igitur collibet scire cui planetæ debeat hora q̄libet oblata: scias in primis cuius planetæ sit dies pposita. Qd̄ facile his metris cognosces. Prima dies Phœbi sacro nomine fulget, Vendicat & lucens feriam sibi luna secundam, Inde dies rutilat iam tertia Martis honore, Mercurius q̄rtam splendentē possidet altam. Iupiter ecce sequens quintā sibi iure dicauit. Cōcordat Veneri magno cū noie sexta. Emicat alma dies Saturno septia sūmo. Quo cognito pone añ. oculos tuos Instrumentū horarū t̄p̄alium: indiceq; vt añcedēs docuit rectificato, si hora oblata diurna fuerit: eadē in arcub⁹ horarū diurnarū inuestigato, & cara aut id gen⁹ aliq̄ notato: Nā si i primo arcū diurno planetā diei listes: et sequētib⁹ arcub⁹ sequētes planetas addicabis donec ad arcū ppositē & notatæ horæ venies: illic planetā horæ gubernatorē deprehēdes. ¶ Sin autē oblata hora nocturna fuerit: eadē in arcubus nocturnis inquirito atq; aiaduertito, & vt iam p̄cepimus diei planetā primo arcui diurno dedicabis: & sequētib⁹ arcubus diurnis & nocturnis sequentes planetas & eosdē vbiubi opus erit repetendo vsq; ad arcū nocturnū aiaduersum puenies, & ibidē planetā horæ dñm offendes. Qz si forsan tps dñatus deprehensū planetæ tibi cognitū fuerit: iunge indicē fili arcui horario notato aut aiaduerso: & confestim situs fili in limbo horā æquinoctialē tibi cognitā manifestabit. Quod nos p instrumentū docuimus: aliq̄ per notas articulorū ipsorū digitorū absoluūt res est vulgata & a Ioanne de Regiomonte dilucide scripta, q̄re calamū retrahere

C

statuimus. ¶ Usus harum horarū & planetarū dominatū olīm (vt diximus) Babilonijs frequēs fuit, quos plures astrologi non poenitēdi sicuti sunt videlicet Ababletē, Albumasar, Bethen, Et nostra tempestate Marsilius Ficinus Florentinus Libro de vita coelitus cōparanda capite 2. vbi dicit: Sunt autem querenda & exercenda quæ ad aliquē planetā attinent, eo videlicet dominante in die vel hora eius si fieri potest, etiam qñ ipse sit in domicilio vel exaltatione, vel saltē in triplicitate sua aut termino, & angulo cœli, extra cōbustionē, directus. ¶ Sed occurrit nobis, cur septenis dieb⁹ a septēario planetarū nūero appellationē mutuātibus non seruet planetarū ordo q̄lis Et in cœlesti mūdo, sed a Saturno vbi gratia ad Solem, a sole ad lunam, a qua ad Martem, & ita deinceps binaria semp intercaltatione salt⁹ fiat. Id em̄ (vt paucis dicatur) vigenē quaternē horæ qbus linguli dies noctesq; conflātur facta per eas planetarū distributione exigūt. Quippe hoc successu vigesimæ quintæ horæ, id est exordio posterae diei quartus a priori planeta duobus iam præteritis accommodatur.

De reductione horarum equinoctialium ad Solis Ortum et Occasum   Propositio Trigesima.

Horas Equinoctiales a Meridie aut media nocte exortas ad horas ab ortu solis aut occasu incipientes reducere. ¶ Omnē horarū æquinoctialium cōputū hactenus ad meridianū retulimus, hoc est vela meridie vel a noctis medio principiū supputationis fecimus. In hac autem propositione docebimus horas ad horizontem referre. Quia que ad modū in subditis capiēs, plerisq; mos est a sole ex oriente horas computare. Nonnulli ab occasu solis horis diurnis initium facere in assuetudine habent. Hic tamen palam profiteamur, nostra tempestate a doctissimi, & eruditissimi, astronomis Viris Germanis, de horarū varia reductione egregia cōmentaria cū exactissimis organis esse disseminata. Et nos de vsu astrolabij non nullas huius rei propositiones forsā nō cōtemnēdas scripsimus, quocirca hic dūtaxat pauca dicere decreuimus vt tractatui de horarū noticia complementum qd̄dam statueremus. ¶ Neminē igitur arbitramur latere gentes vsq; quæq; varia dierū obseruare initia, Athenienses a solis occasu diei initiū auspiciantur. Omne em̄ tps a solis occiduo ad solem iterū occidentē diē vnū esse dicūt. Et sic ab vna hora occasui vicina sine numeri interruptione in quattuor & viginti computant. Babilonij a solis exortu diei principiū statuūt. Vocantes spatiū nomine Vnius diei a sole exorto vsq; ad alium eiusdem exortū. Initium supputationis ab ortu solis sumentes & in vigenas quaternas finientes Vmbri vnū & eundē diem esse dixerunt a meridie in sequentem meridiem. Sacerdotes Rhomani qui diem diffinite ciuilē, Egyptu, & Hipparchus a media nocte in mediam noctē, Vulgus omnia luce in tenebras. De his lege M, Varronē in Libro rerū humanarū quē de dieb⁹ scripsit Item Aul, Gelliū noctiū atticarū Libro tertio capite secundo, Plynū libro secundo natur, hist, capite 79. Et Macrobiū libro primo saturnalium capite secundo de die & vario modo distinguendi diem & noctē. ¶ Præterea nec id memoratu erit inutile, q̄ horologiorū sub tectis repositorū, fabrilī arte ex ære constructorū, sonitūq; horas denunciantiū, nō nulla appellantur integra q̄ toti diei naturali adaptantur. Boemica em̄ horologia more Babylonico die quolibet sole iam iam exoriente sonant 24 horas, subinde sole exorto sonāt 1 horā, post duas & sic deinceps fm̄ numeri naturalem seriem vsq; rursus in 24. Italica vero horologia integra ad solis occidū sonant 24: & deinde exordiunt ab vna hora & discurrūt per omnes horas vsq; in 24 quas sonitu produnt die postera sole occidente. Germanorū & aliarū nationū Horologia dimidia notata, a meridie in noctis mediū duodecim

indicant horas. Et totidem a media nocte in meridiem numerant. Verum Noribergensium germanorum horologia supputant horas diei a solis exortu usque in occidentum eiusdem secundum magnitudinem diei artificialis. Similiter noctis ab occasu solis inchoando usque in exortum secundum noctis magnitudinem. ¶ Si igitur ad ortum solis horas redigere: & quota sit hora secundum horologium integrum scire optaueris: subtrahere tempus seminocturnum diei propositi ab horis a media nocte recensitis & oblati, cum supplemento viginti quattuor horarum si alioqui subtractio fieri nequeat, a meridie vero exordientibus demere tempus seminocturnum duodecim superadditis horis. sic enim relinquetur numerus horarum ab ortu solis numerandarum. Ad occasum autem horas hoc pacto reduces: detrahe tempus semidiurnum ex numero horarum a meridie incipientium superadditis quattuor & viginti horis si alias detractio fieri non possit: Si vero a media nocte fuerint computatae, demere tempus semidiurnum duodecim superadiunctis sic enim residuabitur numerus horarum a principio noctis computandarum. Hec postremo de horarum reductione explorare: & coepto tractatui de earum noticia finem statuere decreuimus.

De Lelebritate ⁊ Dignitate Pasche.

Propositio Trigesima prima.

A

Pasche celebritatem: dignitatem et nobilitatem multis testimonijs affirmare. ¶ Saluatoris nostri Ihesu Christi gloriosa ex mortuis resurrectio, magnam profecto nobis futurae nostrae resurrectionis spem contulit. Quapropter Christi capitis nostri resurrectio per multa argumenta probari debuit: ut a nobis eius membrum omne dubitatis vulnus amputaretur. Hanc sane capitis nostri resurrectionem & nostram in fine seculi futuram Sanctus Iob qui ante legem scriptam fuisse asseritur: capite 1. his verbis apertissime indicat: dicens, Scio enim quod redemptor meus uiuit: et in nouissimo die de terra surrecturus sum, & rursum circundabor pelle mea &c. & tandem addit reposita est haec spes mea in sinu meo. Supra haec uerba sancti Iob Diuus Gregorius in 4. libro mora: sic scriptum reliquit, Resurrectionem quam in se (intellige redemptor noster) ostendit in nobis etiam quam facturus est. Resurrectionem quippe quam in se ostendit nobis promissit: quia sui capitis gloriam sequuntur membra. Redemptor ergo noster suscepit mortem: ne morti timeremus. Ostendit resurrectionem ut nos resurgere posse confidamus. Unde & eandem mortem non plus quam triduanam esse uoluit. Nesci in illo resurrectio differret: in nobis omni modo desperaret haec Graecus. Ad idem egregius praedicator Paulus in pluribus suarum epistolarum locis precipue in 1. Cor. 15. ubi sic scribit, Quonia quod per hominem mors, & per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriuntur: ita & in Christo omnes uiuificabuntur. Pulchre ad stipulam Maximus Taurinensis episcopus in contione de resurrectione ubi sic loquitur, Est in christo resuscitato uniuscuiusque nostrum caro & portio sanguis. Vbi ergo portio mea regat: regnaturum me credo, ubi sanguis meus dominatur: dominari me sentio: Vbi caro mea glorificatur: gloriosum me cognosco. Haec maximus: Quocirca sacrae litterarum interpretes prohibent, Pascha id est transitum arcano suo mysterio Christi in cruce imolationem praefigurasse, & resurrectionem eius ad uitam significasse, & nunc eiusdem triumphalis resurrectionis signum esse commemoratiuum & nostrae resurrectionis significatiuum.

B

¶ Anno grae superiori decimo quarto supra millesimum quingentesimum fluente, apostolicis & Caesareis litteris sub debito obediencie & excommunicationis poena, dominus celeberrimis, domino rectori & consiliarijs florentissimi studij Tubingensis demandatum fuit: ut de vera ac recta paschalis celebritatis obseruatione, Et Calendarij Romani ex temporis diurnitate collapsi reformatione, & errorum inde ortorum emendatione nonnullas positiones aut dissertationes in bonum catholice ecclesie & uitae, ad sacrum la-

teranense cōsiliū tūc celebratū mittēdas studiose cōscribēt. Dñi mei obſuandiffi-
 mi mihi vt astrologo hāc puinciā & ſi viribus imparē hūeris meis ipſuere. Ego
 obediētē fili⁹ q̄ ſuperiorū iuſſa recuſare aut negligere ingrati & ferme nefarij eſſe
 hōis ſp̄ cēſui: vt vires meę & t̄pis breuitas tulere p̄ nō nullas p̄poſitiōes negociū
 abſolui & qd̄ potui ſum exequut⁹. Has igit̄ p̄poſitiōes & n̄ras lucubratiunculas
 in calcen̄ri Calēdarij cū plena dilucidatiōe in lucē p̄dire decreuimus. Eſſi de ea re
 multos doctiſſimos viros ad ſctiſſimū p̄rem Leonē x. ſacrūq; lateranēſe conciliū
 luculētiffime ſcripſiſſe nō ambigimus, & eorū ſcripta p̄ totū p̄p̄modū orbē diſſe-
 minata. Forſan mihi oīm mathematicorū peripſemati non omnino tacere licuit.
 fluctuanti em̄ & cū obruentib⁹ fere v̄ndis luctanti Diu⁹ Gre:mento ne obruerer
 manū ſuppoſuit: In paſchali omelia ꝑbis his de ſe dictis me ſolatus eſt: cum inqt
 Nunqd̄ ſi multis p̄deſſe nequeo: nec paucis curabo: Et ſi ex meſſe portare manū
 pulos multos nō poſſum: nūquid debeo ad arēā vacuus redire? ¶ In primis igit̄
 q̄ de vera paſchæ celebratione & eius appendicib⁹ diſſerturus ſum: tm̄ aſſertū eſſe
 volo: quantū ab ecclīæ Rhomanæ & quorū intereſt iudicio & cenſura cōproba-
 tur, ſupflua & minus docte p̄bata obelis & verub⁹ iugulari cupio, de his etiā & ſi
 q̄ alia ſunt publice p̄teſtor. ¶ Ad p̄poſitionē igit̄ redeūtes ī primis aiaduerti cō-
 uenit: q̄ feſta fixa ſiue ſtata, & mobilia in eo diſtāt: Fixa nanq; ſeu ſtata nullū in ſe
 cōtinēt myſteriū aut ſacramentū: ſ; dūtaxat ſignificāt rē eo die geſtā. Feſta aut̄ quæ
 lunę curſum inſequunt̄, mobilia appellata, vltra rē geſtam habēt in ſe myſteriū et
 arcanū aliquod. Ita q̄ vltra rē geſtā gerūt typū ſiue figurā rei præteritæ aut futuræ.
 Verbi gr̄a Dies natalitijs Chriſti dñi nihil futurū indicat: ſed ſolū ſignificat chri-
 ſtum eo die ſc; 25̄ menſis decēbris natū fuiſſe: nō ergo celebratur ob ſacramentū
 Paſcha vero vltra rē geſtā videlicet immolationē agni eo die factā, h; in ſe arcanū
 & ſacramētū q̄a fuit futurę rei figura ſc; imolatiōis chriſti ī ara crucis p̄ redēptiōe
 hūani ḡnis & rememoratiuū rei p̄teritę videlicet redēptiōis filiorū iſrael ab ange-
 lo Egyptū deuaſtante. Et mō ſignū rememoratiuū reſurrectiōis eiusedē chriſti ſal-
 uatoris noſtri paulo ī ad Cor: 5̄ atteſtante cū inquit paſcha n̄m imolatus eſt chri-
 ſtus, Eſt etiā paſcha n̄m, reſurrectiōis n̄re, & tranſitus de morte ad vitā ſignifi-
 catiuū. Quocirca ecclīa cū leticia cātat. En rediuius mūndus ornatib⁹ Chriſto cō-
 ſurgens fideles ſuos admonet. Poſt mortē melius cū eo Victuros. ¶ De hac fe-
 ſtorū diſtantia egregie ſcribit Diuus Aure: Auguſtinus libro ſecundo ad inquit̄
 ſitiōes Ianuarij capite primo & ſecūdo, ſic, Lectis l̄ris tuis (& infra) Queris q̄ cauſa
 ſit: cur anniuerſarius dies celebrandæ dñicæ paſſiōis, nō ad eundē redeat anni
 diē: ſicut dies qua creditur natus (& poſt pauca) Noueris diē natalē dñi, nō in ſa-
 cramēto celebrari: ſ; tm̄ in memoriā reuocari q̄ natus ſit: ac p̄ hoc nihil opus erit:
 niſi reuolutū anni diē, q̄ ip̄a res acta eſt: feſta deuotiōe ſignificari. Sacramentū eſt
 aut̄ in alia celebratiōe, cū rei geſtæ ita rememoratio ſit: vt aliquid etiā ſignificari in-
 telligatur: quod ſctē accipiendū eſt. Eo itaq; mō agim⁹ paſcha: vt nō id ſolū in me-
 moriā qd̄ geſtū eſt reuocem⁹: Id eſt, q̄ mortu⁹ eſt chriſtus & reſurrexit ſed etiā vt
 cætera q̄ circa ea geſta atteſtant̄ ad ſacramenti ſignificationē nō omittamus. Quia
 ſicut dicit ap̄ſus Mortu⁹ eſt p̄pter delicta n̄ra & reſurrexit p̄p̄ iuſtificationē n̄ram
 Trāſitus de morte ad vitā in illa paſſiōe dñi & reſurrectiōe ſacrat⁹ eſt. Nā & voca-
 bulū ip̄m qd̄ paſca dicitur: nō gr̄cū ſicut vulgo videri ſolet: ſed hebr̄eū eſſe dicūt:
 q̄ linguā vtrāq; nouerūt. Neq; em̄ a paſſiōe (qm̄ gr̄ce πασθειν dicit̄ pati) ſ; ab eo
 q̄ trāſitur vt dixit de mortē ad vitā, hebr̄eo ꝑbo res appellata eſt. In quo eloquio
 Paſcha trāſitus dicitur: ſicut p̄hibent qui hoc ſciunt. Quod voluit & ipſe Dñs tā-
 gere, cum dicit Ioan: 5̄ Qui credit in me tranſiet de morte ad vitā. Et maxime idez
 Ioan: 13̄ euāgelīſta hoc exprimere voluiſſe intelligitur: cum celebraturo domino
 Paſcha cum diſcipulis ſuis, vbi cœnam eis myſticam dedit: Cū vidiffet (inquit)
 Iheſus quia venit eius hora vt tranſiret de mūdo ad patrem: Trāſitus ergo de hac
 vita mortali in aliam vitā immortalem (hoc eſt de morte ad vitam) in paſſione &

C

D

E

Rho:4

in resurrectione domini cōmendatur. Hæc Augustinus Et idem sequenti capi:
 2 & etiam 3 plura scribit de nostro transitu: nostro paschate hoc est resurrectione
 nostra per pascha Christi religiose significata. In calce em̄ secundi capituli sic con-
 cludit. Hoc igitur (scilicet q̄ cū christo apparebimus in gloria: & q̄ sp̄ritus eius
 qui suscitauit Christum a mortuis viuificabit & mortalia corpora nostra) vniuer-
 sa ecclesia quæ in peregrinatione mortalitatis inuenta est: expectat in fine sæculi
 qđ in domini nostri iesu Christi corpore præmonstratū est: qui est ex mortuis
 primogenitus, quia & corpus eius cuius caput est ipse, non nisi ecclesia est, hæc
 Augustinus. Hanc festorū fixorū & mobilium differentiam Habet etiam Diuus
 Hieronymus In epistola De celebratione paschæ Ita vt in verbis nulla inueniatur
 discrepantia, sed profecto si singula pensitaueris: facile conijcies non esse Hiero-
 nymi epistolam: sed beati Augustini. ¶ Secundo loco contuendū qđ paschale
 sacrum primū & præcipuū iudæis & Christianis Festum, illis in figura & vmbra
 nobis in luce & veritate, quotannis definito tempore est obseruandum. Cuius
 celebritatem, dignitatē & nobilitatem, Primo ex testimonijs veteris testamenti,
 Secundo ex summorum pontificum & generalium conciliorum decretis, san-
 ctorum patrū & aliorū multimodis scriptis non ab re mihi credite colligere col-
 libuit. ¶ Veteres igitur testamenti hæc legimus testimonia. Exodi capite 12 sic.
 Dixit quoq̄ dominus ad Moysen & Aaron in terra Egypti, Mēsis iste vobis prin-
 cipium mensium primus erit in mensibus anni. loquimini ad vniuersum cœ-
 tum filiorū Israel & dicite eis, Decima die huius mensis tollat vnusquisq̄ agnum
 per familias & domos suas (& post pauca) Erit autem agnus absq̄ macula ma-
 sculus anniculus (& infra) & seruabitis eum vsq̄ ad quartadecimā diem huius
 mensis. Imolabitq̄ eū vniuersa multitudo filiorum israel ad vespērā &c. (Et post
 plura) Est enim phase id est transitus domini &c. (Et non nullis interpositis seq̄-
 tur) habebitis autē hunc diem in monumentum: & celebrabitis eam solennem
 in generationibus vestris, cultu sempiterno. Leuitici capite 23 sic Locutusq̄ est
 dominus ad Moysen dicens (& infra) hæc sunt ergo ferie domini sanctæ quas cele-
 brae debetis temporibus suis. Mense primo quartadecima die mēsis ad vespērū
 phase domini est: & quintadecima die mensis huius solennitas azimorū domini
 est. & reliqua Numeri nono capite sic legitur. Locutus est dñs ad Moysen in deser-
 to synai anno secundo postq̄ ægressi sunt de terra Egypti mense primo dicens.
 Faciant filij israel phase in tempore suo quartadecima die mensis huius ad vespē-
 ram: iuxta omnes cerimonias & iustificatiōes eius. Præcepitq̄ moyses filijs Israel
 vt facerēt phase. Qui fecerūt tpe suo quartadecima die mēsis ad vespērā in monte
 Synai. (Et post plura sequitur) Si quis autē mundus est: & in itinere non fuit: &
 tñ non fecerit phase: exterminabitur aīa illa de populis suis quia sacrificiū non ob-
 tulit tpe suo, peccatū suū ipse portabit. Et nūeri ca: 28 sic: Dixit q̄ dñs ad Moysen.
 (Et infra) Mēse autē primo q̄rtadecima die mēsis phase dñi erit & quintadecia die
 solēnitas &c. Deuteronomij ca: 16 sic: Obserua mēsem nouarū frugū & verni pri-
 mū tps vt facias phase dño deo tuo: qm̄ i isto mēse eduxit te dñs de tu de Egipto
 nocte (Et p̄ mltā) imolabisq̄ phase vespe ad sol' occasum: qñ egressus es de Egi-
 pto &c. Et primo Esdræ ca: 6: legim⁹: fecerūt autē filij transmigratiōis: filij Israel qui
 venerant de transmigratiōe pascha quartadecima die mensis primi &c Libro se-
 cundo Paralipomenon cap: 30 legit de Ezechia rege Hierusalē fama super athera
 noto quia pascha absoletum magnis impensis & sumptibus renouauit atq̄ refor-
 mauit. Festiuiterq̄ celebrauit. Quare in calce capituli sic scribitur, factaq̄ est gran-
 dis celebratio in hierusalem: qualis a diebus Salomonis filij dauid regis Israel in
 ea vrbe non fuerat. Et deinde eodē libro capi: 35. Et 4 regum 23 Et 2: Esdræ cap: 1
 scribitur de Iosia rege qui post Ezechiam regnauit qui præ alijs regibus propter
 paschæ celebrationē maximis extollitur laudibus, In paralip: enim sic legis fecit
 autem Iosias in hierusalem phase domino qđ immolatum est quartadecima die

mensis primi (& infra) Dedit p̄terea Iosias omni populo qui ibi fuerat inuentus in solēnitate phase agnos & hēdos de gregibus & reliqui pecoris triginta millia; boum q̄; tria millia (Et p̄ plura subditur) non fuit phase simile huic in Israel a die bus Samuelis prophete &c. Iosephus Iudeus historic⁹ clarissimus libro 3 de antiq̄; capite 12 sic scriptum reliquit. Mense aut̄ Xantico qui apud nos Nisan appellatur; id est: anni principiū quartadecima Luna Sole opposita in Ariete quo mense liberati sumus a seruitute Egyptiorū sacrificium quod tūc egredientes ex Egypto fecerūt immolare nos annis singulis quod pascha dicit̄; celebrareq̄; sanxiuit; & utiq̄; celebramus istud per trib⁹ nostras; nihil immolatorū in crastinum reseruantes. Quintadecima succedit festiuitas azimorū que septem diebus celebratur in qua azymis vescuntur. Hęc Ioseph⁹. ¶ Post hęc venio ad summorū Pontificum ac Sacrorū conciliorum Decreta; nec non Sanctōrū Patrum & aliorum de pasche celebritate egregia scripta Mat. 5 Maxim⁹ Pontifex & Princeps pastorū Christus, non venit legem soluere sed adimplere; anteq̄; legalia sua passione deluit; appropinquante iam tēpore oportuno & congruente sue passionis/ Voluit pascha verum & legitimum diligenter obseruare. Nec audiendi sunt greci asserentes Christum saluatorē vltimum pascha non secūdam datam legem obseruasse sed p̄ diem anticipasse. Nec Christiano homini cogitādum est q̄ aliqua cœlestis constellatio, sydereā vis, aut fatum Christū coegerit ad obseruationē t̄pis puta celebrationis legalis paschæ aut amaræ passionis subeundæ Absit em̄ (Augustini vtor v̄bis) vt sydera mori cogeret̄ syderū p̄ditorē. Nō itaq̄; christū t̄pis vt moreret̄ impedit, sed t̄pus christus quo moreret̄ elegit, sed de hoc satis. Præcepit aut̄ lex quēadmodū sup̄ cōmemorauim⁹ pascha celebrari q̄tadecima die primi mensis ad vesperā qua azimorū dies initiū sumūt. Hoc t̄pis paschæ opportunū & suæ passioni cōgruū saluator noster custodiuit. Testatur hoc euangē; Matheus sexto & vigesimo capite vbi inq̄t. Prima die azimorū accesserūt discipuli ad Ihesum Dicens. Vbi vis paremus tibi cōmedere pascha? At Ihesus dixit. Ite ad ciuitatem ad quēdā; & dicite ei. Mḡr dicit; tēpus meū p̄pe est; apud te facio pascha cū discipulis meis. Et fecerūt discipuli sicut cōstituit illis Ihesus & parauerūt pascha. Vespere autē facto discumbebat cum duodecim discipulis suis. Et edentibus illis dixit & reliqua. Haud dissimiliter scribunt Marcus & Lucas. ¶ Summorum pontificum Romanorum qui pascha die dominico celebrandum statuerūt duas duntaxat in præsentia constitutiones inserere placuit. Quarū vna est p̄j primi libro primo suarum decretalium hæc. Pius Apostolicæ sedis Archiepiscop⁹ ecclesijs omnibus in eandem in qua sumus fide & doctrina manentibus; gratias agimus fratres deo quoniā exerescit fides vestra; & abūdat charitas vniuscuiusq̄; vestrum (& infra) Cæterum nosse vos volumus; q̄ pascha domini die dominico annuis temporibus sit celebrādum. Illis enim temporibus Hermes doctor fidei, & scripturæ effulsit inter nos, & licet nos idem pascha prædicto die celebrarem⁹; quia tamen inde quidam dubitant; ad corroborādas animas eorū eidem Herme angelus domini apparuit in habitu pastoris; & præcepit ei vt pascha domini die dominico ab omnibus celebraretur, vnde & nos apostolica auctoritate instituis mus omnes eandem seruare debere; quia & nos eandem seruamus; nec debetis a capite quoquomodo discedere. Hęc constitutio Pij pape a Gratiano deflorata ponitur de Conse; Distin; c; Nosse. ¶ Altera est Victoris Talis, Victor Romanæ ac vniuersalis ecclesiæ Archiepiscopus, Theophilo Cæsariensi episcopo & cunctis fratribus Cæsareæ domino famulantibus, S. Multa mihi gratulatio est dulcissimi fratres q̄ manifestato, sicut optauimus per gratiam dei lumine euangelicæ claritatis, & ab ecclesia iam magna ex parte perniciosi erroris nocte depulsa credite nobis dispensationis fructus crescit; & augmentatur in domino. Celebritatem sancti Paschæ die dominica agi debere; & prædecessores nr̄i iam statuerunt; & nos illud eandem die solenniter celebrare mandamus, quia non decet vt

H

I

K

mēbra a capite discrepent; aut aliter gerāt; a quartadecima vero Luna primi mēsis
vſq; ad vicesimā primam eiusdem mensis eadem celebretur festiuitas. Huius cō-
stitutionis pars quæ incipit Celebritatem accepta est a Gratiano & de Cōse; dist;
3 inserta. ¶ Nunc Sacrorū Conciliorū & synodorum decreta paucis subiun-
gam. In prima igitur synodo, quæ post eam de quibus in actis apostolorū, in Cæ-
sarea palestinae olim Turris stratonis appellata, Victore summo pontifice adhor-
tante est celebrata, Cui primus præfuit Theophilus eiusdē vrbis episcopus; Nar-
cissus hierosolymorū sacerdos & cum ipsis Cassius Tyrius, & Clarus de ptole-
maida & cæteri multi; statutū est pascha die dñica esse celebrandum & alijs eccle-
sijs intīmandū. De ea rescribit Eusebius libro 5 ecclesi; hist; capite 23; sic; Quibus
ea tēpestate ecclesijs præsentibus, in prouincijs Asiæ quæstio nō minima exor-
titur; velut ex antiqua eorū obseruatione descendens, q̄ quartadecima luna pu-
tarent omni genere pascha obseruandū, quando videlicet ludæis agnus præcipi-
tur immolari; veluti necessario cōfirmantes, quacuncq; die septimanæ quartade-
cima luna venisset; solui debere Ieiuniū. Cum talis consuetudo in nullis prorsus
alijs vnq; obseruata fuisset ecclesijs. Ob quā causam conuentus ep̄orum & con-
cilia per singulas quasq; prouincias conuocant; prorogatisq; ad se inuicem epi-
stolis de singulis quibusq; locis, vnum omnes ecclesiasticum dogma confirmant.
Ne liceat aliquando nisi in die dñica in qua dñs surrexit a mortuis dñicu; pasche
celebrare mysterium & in hac sola soluendum esse paschale ieiuniū. Et idem Euse-
bius eodem libro ca; 25 sic scribit. Cum de hac quæstione ageretur; quid etiam
apud ipsos (intellige memoratos episcopos & sacerdotes) Apostolica traditio
contineret; circa finem decreti quod in Concilio eorū statutū est; hoc modo in-
dicant. Epistola autē nostræ exemplaria per omnes ecclesias transmittantur; vt
nereici efficiamur animarū quæ diuersis erroribus immergūtur. Designamus etiā
vobis quia & apud Alexandriam eandē qua apud nos die; paschæ solennitas ge-
ritur; quia & ipsorū nobis literæ deferuntur; & ipsi nostra scripta suscipiunt; vt
pariter & consonanter diem festum celebremus, hæc Euse; ¶ Theophilus sy-
nodi Cæsariensis præsidens cuius supra meminimus eplām synodalem per quā
vtilē scripsit in cuius calce sic inquit. Constitutum est in illa synodo vt ab vn-
decimo Calendas Aprilis vſq; in duodecim (alij codices habent in septimum)
Calendas Maij pascha debere obseruari. Et nec ante nec postea cuiuncq; limi-
tem transgrediendi sit facultas. Similiter & de luna præceptum diuinum teneatur
mandatum per Mosen sit vobis obseruatum, a decima quarta Luna vſq; ad vi-
gesimam primam, has ergo septem Lunas in pascha similiter tenendo constat
fuisse consecratas. Quando ergo sit inter illum limitē; ad vndecimo Calendas
Aprilis vſq; in duodecimū Calendas Maij dies dominicus; & luna ex illis septē
sanctificatis, cōuenit nobis pascha vt iussum est obseruare. In Christo Ihesu dño
nostro qui viuit & regnat in sæcula sæculorū Amen. ¶ Præterea in Nicæa vrbe
Bithyniæ iussu Siluestri & Constantini Anno gratiæ 322 vel circiter celebratissi-
mū conciliū celebratum est Cui interfuere 318 ep̄i catholici viri sanctissimi & mi-
raculis gloriosi. Gloriosissimus em̄ Impator Constantinus grauiter ferēs discor-
diā Alexandri præsulis Alexandriae, & Arrii, & audiens in vrbibus orientis ali-
quos contra omniū statutum agere paschæ festiuitatem; Iudaice enim festiuitatē
dominicā celebrabant; Propter vtrūq; igitur vt quietā faceret ecclām festinabat
princeps, putans hoc malū posse præoccupare; anteq; ad plurimos pueniret, mis-
sit virū circa se fide & vita simul insignem; & confessionibus priorū tpm pro do-
gmate comprobatum, vt compacaret Egyptios propter dogma tumultuantes;
& orientales propter pascha discordes. Fuit autē Hosius Cordubæ ciuitatis ep̄us.
Cumq; præter sp̄e causa procederet; & hæresis potius q̄ pax sperata inualuisset;
nihil impetrans qui fuerat pro pace directus ecclesiarum, Tunc illud famosiss-

mum in Nicaea concilium feruor principis excitauit publicis asinis atq; mulis
& curracibus equis episcopos & qui cum eis erant ad synodum venire praeci-
piens. Hic ege libro primo hist: tri: ca: fin: In memorato concilio vniuersali Nicae-
no Arrius Alexandrinus praesbyter in dogmate exitiali & misero deprehensus,
palam productus est: & a sanctis patribus reprobatus, symbolum editum, & fi-
des exposita, At de paschae obseruatione antiquum statutum & decretum Victoris
papae & martyris & synodi Caesariensis ecclesiarum renouatum & canonizatum Hi-
gloriosi patres tradiderunt. Qd testatur Theodoricus libro 2 hist: tri: ca: 12 loquens
de comuni decreto concilii Nicaeni & epistola eiusdem, Alexandrinae ecclesiae &
aegyptiacae & missa. Sic Sanctae magneq; die gratia Alexandrinae ecclesiae, dile-
ctissimis fratribus per Egyptum, lybiam & pentapolim constitutis, congregati & ma-
gnam sanctamq; synodum in Nicaea celebrantes episcopi, in domino salutem. (Et post
plura sequitur) Euangelizamus autem vobis & de consonantia sanctissimi: paschae
quia vestris orationibus est correctum etiam hoc opus. Ita ut omnes orientales fra-
tres qui cum Iudaeis primitus celebrabant: consone cum Romanis & vobiscum &
cum omnibus ab initio pascha custodientibus ex hoc tempore debeant custodire
Exultantes itaq; in his quae gesta sunt & reliqua Accedit ad hoc eodem libro ca:
13 Socrates scriptum reliquit de feruore principis Constantini: sic: habens enim pro-
uidentiam pacis ecclesiarum vocauit ad synodum Acesium nouacianorae religio-
nis episcopus (& infra) requisitum Imperator Acesium si & ipse consentiret in fi-
de & paschalis diffinitione festiuuatis. At ille nihil inquit noui o Imperator syno-
dus definiuit: sic enim olim & a temporibus Apostolorum ipse percepi: & termi-
num fidei, & tempus paschalis festiuuatis. Idem Eusebius libro decimo ca: 6: descri-
bens diuina statuta sacrosancti Concilii Nicaeni In calce capituli sic scribit. Igitur cum
de his pro ut diuinarum legum reuerentia poposcerat decreuissent: sed & de obser-
uantia paschae antiquum canonem per quem nulla de reliquo varietas oriretur
ecclesiarum tradidissent: omnibus rite dispositis, ecclesiarum pax & fides in orientis
atq; in occidentis partibus vna & eadem seruabatur. haec ibi. ¶ In Synodo an-
tiochena sancitum legimus: Omnes qui audent dissoluere regulam sancti & ma-
gni Concilii Nicaeni quod celebratum est: In praesentia dei & amantissimi Consta-
ntini Imperatoris, de sancta & salutaris festiuitate paschalis saluatoris nostri, ex com-
unicatos & abiectos esse debere ab ecclesia: maxime si perseuerant studio con-
tentionis: ad subuertenda ea quae optime constituta sunt, Et haec quidem dicta sunt
de laicis. Si autem de praepositis aliqui, id est episcopus, praesbyter, vel diaconus
post hanc diffinitionem & hunc terminum ausi fuerint in subuersionem populorum
& perturbationem ecclesiarum seorsum colligere: & cum Iudeis decima quarta lu-
na pascha voluerint celebrare: Hunc sancta Synodus iam alienum ab ecclesia indicauit
¶ In Chalcedone vrbe Bithyniae ad bosphorum Tracium sita, Anno gratiae 454
vel circiter auctoritate Leonis primi & Martiani principis concilium indicitur
vniuersale: In quo 630 Patres congregati iterum de paschali obseruatione grandis
quaestio mota est: Et complures episcopi solenni iuramento, Hunc errorem qui
ibidem haeresis quartadecima nominatur: publice abiurata sunt compulsi: quo-
rum nomina cum forma iuramenti in actione prima eiusdem concilii sunt conscripta, ubi
sacrum concilium poenam imponit: sic: Omnes qui non celebrat sanctum diem
Paschae secundum sanctae catholicae ecclesiae regulam anathema sit. ¶ Post
haec verissima decreta summorum pontificum, & sacrorum Conciliorum, venio
ad viros alios excellentissimos qui suis dictis paschale sacrum apprime nobilita-
runt: Diuus Gregorius Papa in homelia paschali quae incipit: Fractus longa mo-
lestia &c. Pulchre paschale mysterium extollit his verbis, Hanc enim solennita-
tem recte nobilitatem solennitatum dicam: quia solennitates caeteras antecedit.
Nam sicut in sacro eloquio sancta sanctorum, & cantica canticorum, pro sui magni-

tudine dicuntur: Ita recte hæc festiuitas solennitas solennitatū potest dici. Et idem
 in eadem, Quid prodest interesse festis hominū: si deesse cōtingat festis angelorū,
 Umbra venturæ solennitatis est solennitas præsens: Iccirco hanc agnus annue
 vt ad illam quæ non est annua sed cōtinua perducamur. Cum hæc statuto tpe ge-
 ritur ad illius desiderium memoria nostra recurat, Frequentatiōe ergo gaudij tē-
 poralis ad æterna gaudia mens caleseat & ferueat hæc Gre: ¶ Diuus Aure: Au-
 gustinus libro 2 de doctrina Christiana ca: 41 sic habet, Quāuis de Egypto diues
 exeat: tamen nisi pascha egerit saluū se esse non posse, Pascha aut nīm immolatus
 est christus. Idem Libro 2 ad Inquisitiones Ianuarij multa mysteria & sacramenta
 de sacratissimo festo pasche ac eius obseruatione luculentissime scripsit quē lege:
 & supra in E litera huius ppositionis. ¶ Sanctus Hieronimus vir ecclesiasticus
 desertissimus, in sermone de die dñico paschæ sic scripsit, Quomō Maria virgo
 mater domini inter omnes mulieres primatū tenet: Ita inter cæteros des hæc oim
 dierū mater est, decet igit hanc celebritatē debito tpe obseruare: dicente domino
 Leui: 23 c: Istæ sunt serię dñi sanctæ q̄s celebrare debetis temporibus suis: quarta
 decima die mensis primī ad vesperam phase dñi est: & quintadecima die mensis
 huius solennitas azimorū dñi est. ¶ Diuus Ambrosius Archiepiscopus Me-
 diolanensis doctor celebratissimus In ep̄la ad ep̄os per Emiliam cōstitutos scrip-
 ptum reliquit, Non mediocris esse sapientiæ diem celebritatis diffinire paschalis:
 & diuina scriptura nos instruit, & traditio maiorum, qui conuenientes ad syno-
 dum Nicænā inter illa fidei vt vera ita admiranda decreta, etiā sup celebritate me-
 morata cōgregatis peritissimis calculandi decem & nouē colligere rationem, &
 quasi quendam constituere circulum ex quo exemplū in annos reliquos gigne-
 re: hunc circulum enneadecaterida nuncupauerunt: sequentes illud, q̄ non de-
 bemus vana quadam opinione sup celebritate huiusmodi fluctuare: sed vera ra-
 tione comperta ita omnium concurrat affectio: vt vna nocte vbiq̄ sacrificium
 pro resurrectione deferatur (multis interpositis insinuat q̄ pascha die domina
 sit cebrandum quare subiungit) die autem dominica exultandum propheta do-
 cet dicens: Psalmo 117 Hic est dies quem fecit dominus: exultemus & lætemur
 in eo Hæc Ambrosius. ¶ Quantam tandem curam & diligentiam sacratissi-
 mi imperatores, Viri religiosissimi, nuncq̄ satis laudati, Constantinus, Theodo-
 sius, & Martianus habuerint: vt pascha sanctum iuxta dei mandatum & patrum
 decreta congruo tempore celebraretur: vt dissentientes in pasche celebratiōe ad
 concordiam pro virili reducerent: partim ex superioribus, & vulgatis historijs,
 & potissimum egregijs eorum operibus plus & dilucidius q̄ meis scriptis, etiā
 si in multas chartas extenderem: elici potest. ¶ Sed quorsum hæc verborum
 multitudo: Non arbitror quempiam latere: tria ex his omnibus (vt summam
 dicatur) facile posse concludi, Primo enim infertur huius sacratissimi Festi Pa-
 schæ Celebritas, Dignitas, & Nobilitas, quemadmodum nostra sonuit propo-
 sitio. Secundo, maxima cura & diligentia a priscis patribus habita, vt id festum
 rite, iuste, & definito tempore celebraretur. Tertio, omnibus nobis summopere
 connitendum vt collapsum ex temporis decursu Pascha diligentissimo quodam
 studio repararetur & in statum pristinum redigatur. Ita vt per legitimam ipsius ce-
 lebrationem in suum redeat splendorem. Nam cum temporum nostrorum con-
 ditionem mecum ipse repeto spero id nos potissimum ætatis incidisse: quo Pa-
 sca, & Rhomanum Calendarium, quæ longa vetustatis negligentia deperierant:
 Iā rediuiuo q̄dam spū in meliorē frugē excitent atq̄ repullulent. Quod ita fieri ar-
 gumētor a duobus magnis luminaribus, q̄ non casu aut fortuito sed diuina quadā
 prouidentia nobis foelicissime data auspico: vt collapsa quæq̄ erigant: & q̄ a recto
 tramite deflexere: ad verum reducant. Luminaria dico summū totius Christiane
 religionis maximū sacrorum antistitē Leonem decimū, Et serenissimū ac inuictis-
 simū Cæsare diuū Maximilianū, Sūmus sane pōtifex Leo decim⁹ (vt paucis dicat)

argumentū firmū a denario sumptū (taceo in presentia Leonis arcana interpretari) p̄stitit. Eo em̄ nūero testate Gre: primo mora: summa perfectionis exprimitur. Quē etiā Arithmetici cōplementū numerorū appellant, nam in eum vsq; numeri crescunt & post eum non dabitur numerus denario carens. Ecce denarij nūeri perfectio, complementū & vniuersitas. Concludo igitur maximū pontificē Leonem decimū summæ p̄fectionis exemplar vniuersarū virtutū & doctrinarū complementū, hæc denarij arcana pensitaturum, & vt ad nostrū veniam institutum: Calendariū Rhomanū & sacrum pascha ad perfectionē reducturū, ita completurū vt futuris sæculis in suo maneant splendore. Vt vniuersis christicolis foeliciter impertiturū, ad quē sacratissim⁹ Cæsar Maximilianus, diuino spiritu afflatus imperatoria virtute vsq; adeo adspirabit: q̄ eum non modo Cōstantino, Theodosio & Martiano adnumerabis; verū etiā millies superasse clamabis.

De celebratiōe Paschatis tpe exordientis ecclesie & dissentioni b̄ ortis vsq; ad famatissimam & sacram Nicenā synodum. **Propositio Trigesima secunda**

Dische celebratiōez tempore initij

ecclie Christianæ, & discordias exortas enarrare. ¶ Dissertur⁹ de pasche obſuatiōe In primis aiaduerti cōuenit, q̄ p tpe primæ uē religiōis christianæ, de hac obſuatiōe me indiuerſis diuerſa legiſſe: volo paucis ſi poſſū ſingulorū ſentētiās exponere Sūt q̄ aſſerūt: Chriſtū ſaluatorē nr̄m ſuis diſcipulis de ea re legem dediſſe: hanc, Paſcha celebrandum fore diē ſuæ reſurrectionis id eſt ſui tranſitus de morte ad vitam immortalē, quē nunc dñicum appellamus, Quē etiā regi⁹ p̄pheta diuino ſpū afflatus longe ante p̄cinuerit ac indicauerit p̄ſalmo 117 canens, Hæc eſt diē quā fecit dñs: exultemus & letemur in ea. In ea aſſertione eſt ſanctus Cyrillus ep̄us Alexandrinus in epiſtola ad Innocentiū papā tertium. Sanctū (inquiens) paſchæ myſteriū ei⁹ ſq; ſacra ſolennitas ſicut eſt a ſaluatore noſtro apoſtolis tradita, illibata manſiſſet: ſi eā q̄rundā incipientiū peruerſitas inter cætera fidei ſacramenta minime cōtamināſſet & reliq;. Loquit̄ aut̄ S: Cyrillus (ep̄la lucide manifeſtante) De obſeruatiōe paſchæ, quæ per ipſum, ſuos antecēſſores Theophilū nepotē ſuū, & alios ipſos Alexandrinos ac Egyptios obſeruata fuit: ſc̄z vt dñico diē poſt lunā decimā quartam primī menſis vsq; ad vigēſimā primā paſcha celebrari debeat Ad hæc pulchre accedūt ſcripta Protherij p̄ſulis Alexadrini, q̄ Leone papa primo & Martiano p̄ricipe adhortatiōib⁹ vt cycli Theophili luculētā rationē cōſcriberet: Leonē p̄ ep̄lam r̄ndit, ſic, Latificauerūt me lr̄e dilectionis tuæ quas frater cœpiſcop⁹ nr̄ victorius pio apportauit officio: oportebat em̄ vt ab Alexandrinæ eccleſiæ p̄ſule talia ſcripta ad ſedem aplicam mitterent̄ quæ oſtenderēt magiſterio b̄tiſſimi Petri apli paſchalis feſti cōputū ab initio p̄ beatū Marcū ei⁹ diſcipulū didiciſſe Egyptios, qd̄ etiā p̄ſtat didiciſſe Rhomanos & reliq;. Ex hac ep̄la Protherij, Et ep̄la Leonis quā occidētalib⁹ trāſmiſit: incipiēte, Dilectis fr̄ib⁹ vniuerſis ep̄is catholicis p̄ Callaiciā & Hipaniā p̄ſtitutis &c. euident̄ patet paſcha celebrādū eſſe diē dñico p̄ lunā decimā quartū mēſis primī vsq; i primā & vigēſimā. Et hæc normā celebrādi Marcū a mḡro ſuo Petro didiciſſe, Petrū aut̄ a dño & mḡro ſuo chriſto. ¶ Sūt deinde alij q̄ dicūt: Ioannē aplm̄ & euangē: & Philippū diſciplū Aſianis de celebrando paſchate legē ſtatuſſe, Petrū ſc̄o aplm̄ heſperijs h̄ ē rhomanis, latinis & occidētalib⁹ Aſiani em̄ de aſia minori vna cū hebreis luna q̄rtadeciā in mēoriā cœnæ dñicę paſcha celebrābāt, ſc̄z ſic edoctos eſſe dicebāt a Ioāne ap̄lo & euā: Ephēſino ep̄o, & a Philippo coap̄lo. Nō vt hi Chriſti diſcipuli dilectiſſimi legis vmbras cuſtodire mādaueūt ſ; vt imitatores tāti mḡri lūa decia q̄rta ita fieri placuit. Hui⁹ rei teſtis eſt Policrates

A

B

inter Asianos episcopos primatum agēs, qui Eusebio Libro 5 eccle: hist: capite
24 asserēte Victori episcopo Rhomanę ecclie sic scribit. Nos intemeratū paschæ
colimus diem: neq; addentes neq; auferentes aliquid. Etenim magna q̄dam lu-
minaria apud Asiam dormierunt: summi & electi viri, quos dñs suscitabit in ad-
uentu suo: cū veniet de cœlis in glia & requiret omēs sc̄tōs suos, in q̄bus est phi-
lippus discipulus qui dormit apud Hierapolim sed, & duæ filie eius q̄ virgines
seuerunt, & alia eius filia sp̄sc̄tō repleta q̄ apud Ephesū dormit, nec nō & ioan-
nes qui supra pectus dñi recubuit, qui fuit summ⁹ sacerdos & pontificale petalū
gessit martyr & doctor ecclie, qui & ipse apud Ephesum dormit. Policarpus q̄
apud Smyrnā ep̄s & martyr. Similit̄ & Traſeas ep̄s apud Eumeniā s; apud smirnā
martyrio cōsummatus. Quid aut̄ dicā etiā Sagarē nihilominus sacerdotē & mar-
tyrē qui apud Laodiceam quiescit in pace, sed & papyriū, & machariū, & meli-
tonē, p̄pter regnū dei euechum & sp̄sc̄tō repletū, qui iacet in ciuitate sarden-
sium: expectans aduentū dñi de cœlis vt resurgat a mortuis. Isti ergo omēs diem
paschæ in quartadecima die mensis obseruauerūt sc̄dum euangeliū nihil omnino
extrinsecus agentes vel addentes sed fidei regulam per oīa cōseruantes Sed & ego
oīm vestrū minimus Polycrates secundū parentū meorū traditionē obseruo, q̄s
& ab initio secutus sum, septē nanq; ex parentibus meis per ordinē fuerunt ep̄i:
ego octauus, qui omēs ita obseruauerūt hunc diem vt cōueniret cū illo, quo fer-
mentū Iudæorū populus aufert hæc Polycrates. ¶ Sanctissimus aut̄ ap̄lus Pe-
trus (vt hi asserunt) hesperijs id est Rhomanis, Italis, Latinis, & occidentalib⁹ le-
gem dedit: Pascha die dñica ob mysteriū dñicæ resurrectionis, a quartadecima
luna vsq; in vigesimā primā deberi obseruari: & ita successores ei⁹ summos sacer-
dotes viros ap̄licos obseruasse. Id ex epistola p̄therij cuius pars supra est recitata
fatis concluditur. Neq; Asiam diffitentur immo de successoribus S; Petri confir-
mant. Nam vt scribit Euf; vbi supra Hyrenæus Lugdunensis ep̄us per suas lras
Victorem papam cuius constitutionem in propositione antecedente audiuitis
vehementer redarguit: q̄ Asianos cum Iudæis pascha celebrantes ab ecclie vni-
tate separauit: & post plura ad nostrum propositum addit, Et illi oēs ante Soterē
præsbyteri qui ecclie cui tu nunc præes sacerdotiū tenuerunt: Anicetū dico, &
Pium, Higinū, Telesphorū & Sixtū neq; ipsi vt Asiani tenuerunt: neq; hi qui cū
ipsis erant: & tamē cum ipsi ita nō obseruarent: pacem semper habuerunt cū illis
eccliejs quæ hunc obseruantia morē tenebant hæc igitur. ¶ Sunt præterea alijs
asserentes in exordio ecclie de Paschæ celebritate neq; a Christo dño neq; a san-
ctis apostolis aliquā legem esse traditam: sed per cōsuetudinē apud diuersas na-
tiones huius paschalis celebritatis diuersas obseruatiōes inductas, Vt plurifariā
asserit Socrates eruditissimis græcus Libro nono Historiæ Tripartitæ Capite tri-
gesimo octauo. Sed mihi inquit non videntur huiusmodi veri de Festiuitate Pa-
schæ rationabiliter ostendisse: neq; isti qui nunc sequuntur Iudæos. Non enim
mente præceperant: quia Iudaismo in Christianitatem mutato illa subtilia & fi-
guratiua legis mosaicę quieuerunt. Qd̄ hinc apparet: Iudaizare nanq; nulla gens
Christiana percepit. Ediuerso autē apostolis etiam contradixit: non solum circū-
cisionem prohibens sed etiam de festiuitatibus contentiones abijciendas monēs
Scribēs em̄ ad Galatas ait dicite mihi qui sub lege vultis esse: legem non audistis:
& hinc pauca loquens, seruum ostendit populum Iudæorū: & ad libertatem vo-
catos qui accedunt ad christū, monet etiā nullatenus obseruandos dies & mēses
& annos. Colosensibus autem scribens magna voce clamabat: vmbra fuisse ob-
seruationes antiquas: Quapropter inquit nullus vos iudicet in cibo, aut in potu
aut in parte Festiuitatis, aut initio Mensis, aut Sabbato quæ sunt vmbra futuri.
Et ad Hebræos idem Apostolus dixit Mutato enim sacerdotio, necessarie legis
mutatio fuit. Vnde nec Apostolus, nec Euangelia, accedentibus ad predicatio-
nem iugum seruitutis imposuerunt: sed festiuitatem Paschæ & alias celebritates

honorandas esse dixerunt. Quapropter quoniam diligunt homines huiusmodi celebritates: eo quod in eis a laboribus requiescunt, singuli per provincias sicuti voluerunt memoriam salutaris passionis antiquitus ex quadam consuetudine celebrabant. Non enim hoc saluator aut nostri apostoli lege predicauerunt: Nec poenam, aut supplicium, aut maledictum sicut lex Mosaica Iudeis, nobis euangelia aut apostoli sunt minati, sed solummodo propter derogationem Iudeorum, quoniam & in festiuitatibus homicidium commiserunt in tempore azimorum saluatore passum in euangelis est relatum. Intentio namque apostolorum fuit: non de diebus sancire festiuitatem, sed conuersationem rectam & dei predicauerunt culturam. Mihi ergo videtur sicut multa alia per provincias ad consuetudinem venerunt sicut & pasche festiuitas tradita est, eo quod nullus apostolorum aliquid hinc sanxisset. Nam plurimi circa Asiam minorem antiquitus quartodecimo die obseruauerunt: non respicientes sabbati diem, & hoc facientes, non tamen segregabatur ab illis qui aliter celebrant donec Rhomane ecclesie Victor episcopus ex communicatione quarta decimanis misisset in Asiam. Quo facto Hyrenaeus Lugdunensis gallicanus episcopus Victoris episcopi sua culpauit, dicens etiam veteres ita celebrasse. Et quia Polycarpus Smyrnae ciuitatis episcopus qui postea sub Gordiano principe martyrio coronatus est Aniceto episcopo Romano communicauerit: nihil discernens de paschali festiuitate, cum ipse quatuordecimanus esset: sicuti Eusebius in quinto ecclesiasticae historiae docet. Quidam igitur sicuti dixi in Asia minore quartodecimum obseruabant diem. Quidam etiam circa Orientales plagas Sabbatum id est diem dominicum obseruabant. Haecenus Socrates & pluribus interpositis subdit, Pascha ex consuetudine quadam per provincias celebrari & ad confirmandum adducit multas alias consuetudines apud alios & alios haudquaquam consimiliter obseruari. Puta de numero dierum Ieiunij antepascha & de ciborum dissimili abstinence apud diuersos ieiunantes. Item diuersitas inuenitur in celebritate collectarum. Et alia plura ibidem usque in finem capitis offendes quae diuersis subiacent consuetudinibus.

¶ Secundo loco contuendum, quod ecclesia dei coalescente, in tot persecutionum genera (incredibile memoratu) ferme adulta, ac christiana religione & fide corroborata, Iudaica & legali constitutione de paschate celebrando neglecta & posthabita. Cum legalia tandem eis mortifera sunt reputata. Varias & diuersas discordiae de obseruatione paschae sunt exortae. Anno enim christi domini 170 vel circiter tempore Soteris aut Eleutherij Romanorum pontificum Montanorum pessima haeresis & dissensio in lucem prodijt. Hostis quippe humani generis, ad salutem hominum debellandam, nihil unquam oculi gerit, sed diuersas haereses & errores per singula quaeque suscitet loca. Maximum enim sui generis serpentem apud Asiam, Phrygiamque produxit Montanum: qui se paracletum nominauit. Hic haeresiarcha natione fuit phryx. De quo Appollinaris episcopus Hierapolitanus (teste Eusebio: 5 ecclesiae historiae: ca: 16) sic scribit. Vicus quidam dicitur apud Mysiam Phrygiae qui appellatur Ardaban in quo aiunt Montanum quendam qui nuper ad christi fidem venerat: sub Crate Asiae pro confusio inanis gloriae cupiditate incensum repente mente alienata coepisse proloqui diuersa ab his quae essent a maioribus tradita: quem cum plurimi ut insanum repellerent: nonnulli tamen agitari diuino spiritu putantes: eum sectabantur. Inter quos Prisca & Maximilla clares mulieres relictis viris suis eodem furore & insaniam refertae sunt: adeo ab eodem dementatae, ut affirmare praesumpserint illius inspiratione euasisse prophetissas. Cuius sectatores haeretici Cathaphrygae appellantur: qui donum spiritus sancti non apostolis, sed tamen ipsis traditum fuisse affirmabant, ut habetur in canone vigesima quarta questione tertiae Capite: Quidam autem & aduersus cathaphrygas Appollinaris Hierapolitanus non nullos adidit libros de hoc montano & suis sectatoribus multa scribit Eusebius 5 Ecclesiae historiae: ca: 14, 15, 16, 17, 18, & 19. Hi etiam Haeretici erroribus suis altum errorem addentes, sacrum pascha non secundum lunarem cursum, sed solarium tamen obseruandum nequiter dogmatizabant. Ut Sozomenus nono Triplicis historiae: ca: 38 scriptum reliquit Montani inquit quos phrygas nominant peregrinam quadam adinventionem introducetes, secundum eam pascha celebrant. Culpant enim eos quod cursu

E

Lunæ requirunt; & dicunt solares tantummodo cyclos sequendos, & menses quidem singulos esse dierum triginta definiunt; & inchoare primum ab æquinoctio vernali quod est secundum Romanos Octavo Calendas Aprilis. Tunc inquit duo lumina facta sunt; quibus tempora & anni manifestantur. Et hoc indicari eo quod luna per octo annos cum sole concurret; Et ambo eundem novum habeant mensem, eo quod octo annorum cursus lunæ compleatur. Et tanquam principium sit primi mensis; reputant prædictam diem in scripturis quartadecimam. Et hanc esse dicunt octavo Calendas Aprilis secundum quam sepe celebrant pascha. Si contingit etiam concurrere resurrectionis id est dominicam diem, Alioqui dominico superueniente celebrant. Scriptum est enim in quintadecima usque ad vigesimam primam esse celebrandum hæc Sozo. ¶ Præter hos fuere alij præsci arbitrantes pulchre congruere; ut quo die angelo nunciantem humani generis redemptionem per incarnationem christi inchoata fuerit; eo die festissimam eius resurrectionem peragi debere, ob hanc causam quotannis octavo Calendas Aprilis paschale sacrum observabant, quia Christum dominum eodem die a mortuis surrexisse credebant. Gallos idem fecisse testatur Theophilus Cæsariensis episcopus in epistola synodali. Quod etiam nonnulli Tuscis adscribunt. ¶ Rursus inveniuntur alij qui quidem octavo Calendas Aprilis anni principium statuere; sed pascha ab hoc quarto decimo die id est septimo Idibus Aprilis observabant ac si pascha lege præcipiente quartadecima die mensis primi observauerint. De hac re loquitur Socrates nono Tripliciter; historia; capitulo 38. ¶ Collis-
F buit commemoratis hæreticis Montanis per digressiunculam (ut similes similibus gaudeant) alios hæreticos puta Manicheos paucis adiungere, qui dominicam resurrectionem in eorum damnum maximum negaverunt. Anno namque salutis 270 aut circiter tempore sceleris Rhomani pontificis (Teste Eusebio sexto ecclesiæ historia; capitulo 28) Manes quidam secundum nomen suum insanies, instinctu demonis agitated inuisam & execrabilem omnibus heresim docuit. Fuit autem genere Persa vita & moribus barbarus; tam acer ingenio ut insanire vel demone adimpleri videretur. Denique Christi se nunc formam gerere conabatur ostendere; Nunc ipsum se esse paracletum dicebat. Duodecim discipulos quos elegerat quatuordecim stultissima dogmata nuntiata mittebat; & hæc pacto Persica venena in nostro orbe propinabat hic ex Eusebio & sub Aureliano principem Rhomam e perfide venit. Hic hæresiarcha duo principia posuit inuicem contraria; Vnum scilicet bonum, alterum malum, tanto furore percutus dixit unam in christo naturam divinam tantum; non naturam ex virgine Maria, neque veram sed phantasticam & simulatam carnem humanis oculis ostendisse; non protulisse sed finxisse passionem; fide sepultum, atque surrexisse. Huius manetis assequaces dicti sunt manichei quorum spurcissima hæresis in plures ætates fuit diffusa, hi (ut ad institutum nostrum veniam) sacre diei dominicæ, præseferenti diem dominicæ resurrectionis, diem exaltationis & lætitiæ nullum honorem impenderunt; sed in christi resurrectionem minime credentes; in densationem huius diei ieiunia indixerunt. Contempserunt etiam observare lunam decimam quartam secundum ecclesiæ præceptum. Et ex consequentione ut diuus asserit Augustinus Libro unico Contra epistolam Manichei quam vocant fundamenti capitulo 8 pascha domini plerumque nullum, interdum a paucis tepidissima celebritate frequentauerunt nullis vigilijs, nullo prolixiore ieiunio indicto, nullo denique festiuore apparatu sed Manetis Bema id est diem quo occasus est (biathanatos enim perijt; & ad ultimum rex Persarum viuum cute derepta necavit) quinque gradibus instructo tribunali, & preciosis lintheis adornato, ac in promptu posito & obiecto adorantibus magnis honoribus prosequuntur, sed de his satis. ¶ Ea tempestate qua Manicheorum venenum diffundi cepit; Inveniuntur alij qui præcepto dei neglecto pascha ante æquinoctium vernum celebrabant, Hos Anatolius Laodice vrbis Siria episcopus reprehendit floruit aut Anatolius vir bonus sub Probo & Caro principibus Anno virginie partus 280 vel circiter; genere Alexandrinus eruditione liberalium literarum & in philosophicis a puero apprimè eruditus, paschalem descripsit canonem & in mathematicis libros decem, De quo ad nostrum propositum Eusebio septimo ecclesiæ historia; capitulo:

29 sic scriptū reliquit. Multa opuscula Anatolij magnificē composita ad nos vsq̄
 venerunt; ex quibus dignum mihi videtur de pascha quid senserit: ipsius verbis
 proferre. Est ergo inquit in primo anno initium primi mēsis: qd' est decem & no
 uem annorū circuli principium. fm Egyptios quidem mensis phamenothe vices
 sima sexta die. fm macedones diistri mensis vicesima secūda, fm Rhomanos 70
 Vndecima Calen: April', in qua die inuenitur sol: non solum cōscendisse primā
 partem: verum etiā quartā iam in ea diē habere: id est in primā ex duodecim pt̄
 bus. Hæc autē particula prima ex duodecim, vernale est æquinoctium: & ipsa ē
 initium mensium & caput circuli, & absolutio stellarum, quæ planetæ id est uage
 dicuntur: ac finis duodecimæ pt̄culæ & totius circuli terminus. Et ideo non pa
 rum delinquere dicimus eos qui ante initiū hoc noui anni paschā putant esse ce
 lebrandum, Sed nec a nobis primū exordium sumit hæc ratio: sed ab antiquis lu
 dæis fuisse comprobata demonstratur: & ante aduentum christi obseruata. sicut
 euidenter docet Philo: & Iosephus, sed & horū antiquiores Agathobolus, & ab
 eo eruditus Aristobolus ex Paneade, qui vnus ex illis septuaginta seniorib' fuit:
 qui missi fuerant a pontificibus ad Ptolæmeū regem Egypti hebræorū libros in
 terpretari in grecū sermonē. Quicq̄ multa ex traditionibus Mosi proponenti re
 gi percunctantq̄ responderunt. Ipsi ergo cum quæstiones Exodi exponerent:
 dixerunt pascha non prius esse immolandū, q̄ æquinoctium vernale transiret.
 Aristobolus vero etiā hoc addidit. In die paschæ non solum obseruandū esse:
 vt sol æquinoctiū vernale transcendat: Verū & luna. Cum em̄ dub sint æquino
 ctia veris sc̄ & autūni æquis spacijs dirempta (alias directā): & t̄rtadecima mēsis
 primi sit statuta solēnitas post vesperā, quando luna soli opposita deprehēditur
 e regione: sicut etiā oculis probare licet, inuenitur vtq̄ vernalis æquinoctij p̄r
 tem sol obtinens. Luna vero e contraria autumnalis. Legi in eorum libris & alijs
 multa de his validissimis assertionibus exposita: quæ euidenter ostendūt Paschæ
 solennitatem omni genere post æquinoctium celebrandū Hæc refert Eusebius:
 de Anatolio. ¶ Nūc dissensionem aut diuersitatem inter Asianos & Rhoma
 nos in plura sæcula habitam explicare curabimus. Asiani em̄ quēadmodū supra
 meminimus cum hebræis pascha semper peragebant, seq̄ ita eruditos esse asserē
 bant a Ioanne apostolo & euange: præfule Ephesino & a Philippo Christi disci
 pulo. Verū quidā sacrarum literarū interpres. Haud pœnitendæ autoritatis Asi
 anos in hoc partim carpit. Cuius hæc sunt verba, Credo beatū Ioannē dominica
 die cum cæteris apl̄s pascha celebrasse Ratio mea est. Nam illa dies quæ olim in
 lege & in euangelio prima sabbati dicebatur: post assentionē domini Dominica
 dies appellata est: q̄ dominus in ea a mortuis resurrexit: nec solum vna diē tm̄ re
 surrectionē dñi discipuli coluerūt: sed p̄ anni circulū. Et ideo capitulo: Sabbato de
 con: dist: 3: legitur diem dñicum ob venerabilem resurrectionē dñi nostri Ihesuh
 Christi nō solum in pascha celebramus: verum etiā per singulas hebdomādas
 ipsius diē imaginē frequentam' hæc ibi. Cum igitur ille quē diligebat Ihesus diē
 illam vocet dñicam: manifeste claret ipsum cum cæteris apl̄s dñica die pascha ce
 lebrasse eo q̄ propter dñicam resurrectionē sortita sit nomē. Qd' autē nominet eā
 dñicam ipsemet testis est: Nam Apocalip: primo ait. Fui in Insula quæ vocatur
 Pathmos propter testimoniū Iesuh Fui in spiritu in dñica diē. Nō dicit prima sab
 bati quia antiquam synagogam reliquerat. Nec dicit in die Solis: ne cum gentiū
 dñs participationem habere videretur. Sed nonuo nomine eaz noiauit quia in ea
 resurrectio dñica facta est hæc ille. ¶ Sed precipue Rhomanis, Latinis, Italis
 & occidentalibus patribus placuit. Ne perfidos Iudæos imitari viderētur: & ob
 seruare legalia quæ ipsis (vt prediximus) mortifera sunt reputata / Sacratissimæ
 Paschæ celebritatem diē dñica post lunā decimā quartā primi mensis peragi de
 bere in memoriā potius dñicæ resurrectionis q̄ cœnæ dñi. ¶ Hæc autem di
 uersitas inter Asianos & Rhomanos habitā, aliquandū nullum præbuit fomitē

K

L

M

aut incitabilū cōtentiois aut discidiū: Tēpore nāq; Sixti, qui imperāte hadriano
 cognomento helio, Anno salutis 118 aut circiter, pontificatum Rhomanū gessit
 Item tempore Thelesphori Papæ circa Annū Christi 128 aut circiter Antonino
 pio imperiū tenente, quamuis diuersitas celebrandi paschæ oibus p̄p̄modū
 cognita fuerit: nullū tñ hinc seminariū cōtentionis inter eos est ortum. ¶ Dein
 Thelesphori successor Higīnus, Imperāte Antonino pio circiter Annū dñi 140,
 cum Polycarpo a Ioanne apostolo in episcopū Smyrneū creato & totius Asiæ re
 ligione & doctrinā tū facile principe Rhomam veniente quartidecimano id est
 cum Iudæis pascha faciente, nulla oborta cōtentione, benigne & pacifice cōuer
 satus est. Adijt em̄ Polycarpus Rhomam tempore higīni (vt aliqui asserunt) vt
 Martionis & Valentini falsa persuasiōe seductos ad fidem reduceret, & cum glo
 rioso fructu ad Smyrnā redijt. ¶ Pius pontificatū agens Anno gratiæ 144 aut
 circiter Antonino pio imperiū tenēte, Horū duorū piorum pa:pa: etiam nul
 la inter memoratos audita est discordia aut rixa. Nam pius consuetudinē & quī
 dem magnam cum Hermete habuit: qui librum scripsit titulo pastoris insignitū
 quo quidem in libro angelus pastoris personam induens, ei mandat vt om̄ibus
 persuadeat pascha die dominico celebrari. Quapropter Pius decretalem episto
 lam ædidit: & ad omnes ecclesias misit. Quæ incipit Pius apostolicæ sedis archi
 episcopus, eam lege supra propositione antecedente Nulla tamē inde suscitata ē
 contentio. ¶ Anicetus piij successor circiter annū dñi 155 Cuius tempore (vt
 putant) M: Antonino Impante, Polycarpus cōmemoratus Smirneus ep̄us iterū
 Rhomam venit: & cum Aniceto de paschæ celebratiōe dissensit, Polycarpo asse
 rente luna quartadecima celebrandū, Aniceto vero contra id die dñico post lu
 nam decimam quartam agi debere: sicuti a prædecessore suo pio decretum erat.
 Sed cum alter alterum in suam opinionē minime inducere potuit: sibi inuicem
 tamen pacifice cōmunicauerunt: licet in paschæ obseruatione dissentirent. De ea
 re Eusebius libro quinto ecclesi: hist: ca: 24 ex literis Hirenæi episcopi Lugdunē
 sis sic scribit, Beatus aut Polycarpus cum ad urbem Rhomā venisset sub Anice
 to: cumq; de alijs non nullis parum quid habuissent inter se: statim tamē coissent
 in pacem: de hac quæstione ita egerunt: vt non vnusquisq; sententiam obstinata
 cōtentione defenderet. Neq; em̄ Anicetus Polycarpo suadere poterat: vt nō ob
 seruaret ea, quæ nouerat Ioannē discipulum domini nostri, vel ceteros aposto
 los cum quibus ipse fuerat obseruasse, Neq; rursus Polycarpus Aniceto p̄suas
 sit ea deserere quæ ille dicebat se maiorū more seruari. Cūq; hæc inter se ita habuis
 sent: cōmunicarunt sibi inuicem. Ita vt cederet Anicetus Polycarpo: & ab inuicē
 plena fide, pace integra, & firma charitate discedunt, vt omnes ecclesiæ siue quæ
 ita de pascha, siue quæ non ita obseruarent inter se tamen concordiam custodirēt
 hæc eusebius. Ad id facit Trip: hist: libro 9 ca: 38 lege supra in litera D. ¶ Tpe
 Soteris qui post Anicetum Anno salutis 169 aut circiter sedem Rhomanā posse
 dit. Nulla vt facile conijci potest inter Asianos & Rhomanos de paschæ obseruā
 tia oborta est contentio p̄pter diuersas Montanorum aut Cathaphrygarū, Ap
 pellitarū & Tacianorū hæreses, qui suis Hæreticissimis dogmatibus in ecclesiā
 dei vndiq; sæuiebāt & grassabantur. ¶ Euletherius post soterē circiter Annū
 Christi 178 tpe cōmodi Imperatoris pontificatū adeptus est. Hic piij p̄decessoris
 sui decretū reuouauit atq; cōfirmauit. Sed Asiani decreto non obstante Iudeorū
 more pascha suabant & hinc inde scriptis p̄certatū est. ¶ Victor Euletherio suc
 cessit Anno salutis nr̄e 192 vel circit, tpe Seueri principis crediderim Eo tpe ex
 diuersitate opinionū de paschæ obseruātia magna oborta est cōtrauersia & cōten
 tio. Nā Victor pontifex reipū: Christianę vt pareat curā gerēs cōstituit vt pascha
 die dñico celebrare ex Euletherij sentētia (teste damasco) a q̄rtadecima lūa primī
 mensis vsq; in vigesimā primā. Huius Victoris p̄stitutionē lege sup̄ p̄positiōe 31
 Et Asianos cōtraueniētes & recusantes, patriū morē et antiquā traditionē obser

uare adnites, eos & eorū ecclesias a cōmunionis societate abijcere & rescindere
 minatus est. Adhortatusq; insuper Orientales ep̄os Theophilū sc; Cēsariēsem
 & alios, quēadmodū literā cōmemoratae constitutionis apte indicāt; ut vna cum
 Rhomana ecclia pascha celebrarent. Quocirca in Cēsarea stratonis celebrata est
 Synodus Anno gr̄e 198 Cui Theophilus p̄fuit. Et q̄corditer conclusum Iuxta
 Ap̄licam adhortationē pascha die dñica pagi debere, & hoc alijs ecclesijs insinuā
 dum. De hac synodo dilucidius leges sup̄ p̄positiōe 31. Eodē tpe (Eusebio libro
 5 ca; 23 referente) facta est synodus in Rhoma vrbe cui Victor p̄fuisse indicatur.
 Et in ponti prouincia Palmeas, Gallorū quoq; sacerdotalis cōuentus extat. Bac
 chilum vero Corinthiorū ecclie ep̄m. Qui om̄es diuersis in locis, vnā eandemq;
 Iudicij sui sententiā protulere. Pascha die dñico post lunā decimā quartā celebrā
 dū Quāobrē Victor Rhomanus pōtifex his synodis suffultus. Asianis decimā
 quartā lunā obseruantib; sub excōmunicatiōis cēsura mādauit pascha die dñico
 iuxta patrū decreta celebrari. Et cōtraueniētes & patrū sanctiones spernentes ab
 vnitate ecclesie rescidit ac segregauit. ¶ Sed episcopi regionis Asiæ (Eusebio
 referente) seruandā magis a veteribus sibi traditam cōsuetudinē cōfirmabāt: In
 quib; polycrates q; in eis primatū agere videbat; ad victorē ep̄m Rhomanę ecclie
 scribēs, morē traditiōis antiq; ad se vsq; delatū p̄ hęc verba designat. Nos x̄o inq; in
 intemeratū paschæ colimus diē & c. Lege sup̄ in l̄ra B vsq; in C & adde: Vnde fra
 tres Charissimi sexagintaquin; annos ætatis gerēs in noīe dñi, multorū q; orbis
 terræ ipsorū noticiā plenissime habens, & sanctis scripturis intendens nō ptui ha
 bor ex his quæ ad terrorē proferunt; quia & maiores mei dixerunt: Obtemperare
 oportet deo magis q; hominibus. Et post pauca de his qui secum aderant ep̄is ita
 subiungit. Poterā etiam p̄sentū episcopoꝝ facere mentionē: quos ipsi petistis ut
 euocarem, sicut & feci: quorū si scribā nimia multitudo est: qui om̄es scientes par
 uitatem meam consensu suo confirmant q; scribimus certi q; non inaniter canos
 attulimus: sed in disciplina Christi semper cōuersati sumus. Hactenus Polycrates
 Victori respondit. Et in Eusebio sequitur Sed adhuc Victor Rhomanę ecclie
 episcopus pertinacius agens passim totius Asiæ vicinarū prouinciarū ecclias a
 communionis societate abscindere nititur tanq; in hærēsim declinantes. Et l̄ras
 mittit quibus om̄es discretiōe ab ecclesiastico scēdere segregaret. Sed hoc nō oī
 bus placebat episcopis: quin potius econtratio scribētes ei iubebant ut magis ea
 quæ pacis sunt ageret & cōcordiæ atq; vnanimitati studeret. Deniq; extant etiam
 ipsorū litterę quibus asperius obiurgant Victorē velut inutiliter ecclesie cōmo
 dis consulentē ¶ Nam & hyreneus cum cæteris quibus præerat Galliarū ep̄i
 scopis scribens confirmat quidē ut in dñica die resurrectionis dñi misterium ce
 lebretur: Victorē tamē arguit; q; non recte fecerit abscindere a corporis vnitate
 tot & tantas ecclias dei: q; morem sibi antiquitus traditū custodirēt. Sed & de mul
 tis alijs cōmonet per hęc verba. Non solum de diē paschæ agitur cōtrauersia sed
 & de ip̄a specie ieiuniorū. Quidam em̄ putāt vna tm̄ die obseruari debere ieiunū
 ali; duobus, ali; vero pluribus, non nulli etiam quadraginta (& post pauca) quę
 varietas obseruantię nō nunc primū, neq; nostris temporibus cœpit; sed multo
 ante nos ex ill' vt opinor q; nō simplici illd' qd' ab initio traditū, est tenētes in aliū
 morem vel per negligentia vel imperitiā postmodū decidere; & tamē nihilomi
 nus om̄es isti etiā cū in obseruātia variarēt: inter semetipsos & nobiscum pacifici
 fuerunt semp & sunt. nec dissonantia ieiunij fidei cōsonantiā rupit Hęc hyrene
 Et q; sequunt de p̄sbiteris Rhomanis scripta sunt sup̄ in litera C in §. Et illi om̄es
 Et de beato Policarpo sup̄ in l̄ra P in §. Btūs aut policarpus & c. Hęc aut contra
 uersia Asianorū cū Victore Rhomano ep̄o fm̄ cōiecturā p̄p̄quā circiter Annū
 Christi dñi 194 Seuero p̄tinace impante oborta est ¶ Paucis hinc annis decutis
 Victore vita foeliciter functo, in annos p̄p̄modū centū, h̄ est (beda attestante) in
 annū septimū imperij Cōstantini magni, ecclia ab impatorib; tyrannis triculētis

T

V

X

& saeuissimis Seuero, Maximino Decio, Gallo, Valeriano, Galeno, Aureliano, Dioclitiano, Maximiniano, Maximino, Lucinio, & alijs rabidis canibus christi-
 anū sanguinē sicientibus, crebris ferme & acerbis ac immanibus persecutionib⁹
 molestata est ac cruciata. In quibus ecclesiā dei viui ad solū deductę & a fundamē-
 tis subuersa sunt. Diuinā scripturę in medio platearum igni crematę. O durā &
 impię mortaliū mētes, q̄ nouas cruces, noua & innumera pœnarū genera, ac a sæ-
 culis oībus inaudita in christianos excogitarūt. Quis rogo beatorū martyriū per
 oīes terreni orbis regiōes numerę cōprehendere valeat? Testis mihi est Eusebi⁹
 octauo ecclesiastice hist: fere p̄ totum. Quid plura, cum damasus & Beda referant
 xvij milia hoīm vtriusq; sex mensurno tpe p̄ diuersas puincias martyrio corona-
 ta fuisse. Ea tempestate summi pontifices ep̄i, sancti patres & cohors christifide-
 liū ad res Diuinas & sup̄coelestes se cōuerterunt. Cessauit quæstio, disputatio, &
 cōtrauersia de obseruantia paschali habita, sed beati martyres cū sanctis angelis et
 animabus iustorū in cœlo p̄henne pascha celebrarūt. His tñ p̄secutionū t̄pibus
 inuenti sunt non nulli viri nō pœnitendæ authoritatis qui de celebratiōe paschæ
 scripta nobis reliq̄re. Quos passim collectos paucis retexā ¶ Clemēs (testib⁹ Euse-
 6 eccle: hist: ca 6 & 13, & hieronymo in Catalogo scriptorū ecclesiasticorū) Alexā-
 drinæ ecclesiæ p̄sbyter, p̄ceptor Orientis vir egregius ac eruditissim⁹ floruit t̄pib⁹
 Seueri & Antony filij eius circiter Annū salutis nr̄e 206 & inter alia eruditissima
 volumina libellū vnū de pascha scripsit in quo cōfitemur a fratribus p̄pmodum
 cōpulsus, vt ea q̄ a p̄sbyteris id est a successorib⁹ ap̄lorū voce sibi sola tradita sunt
 conscriberet ac posteris traderet. Docuit igitur in eo libello pascha die dñico cele-
 brandū pro more Rhomanorū p̄otificum. ¶ Sub idem fere tps hyrenius na-
 tione Smyrneus Lugdunēsis archiep̄us qui Pothino successit Policarpi disci-
 pulus in scripturis clar⁹ floruit maxime sub Cōmodo p̄ricipe. Et sub Seuero im-
 patore Anno gr̄e 114 vel circiter cū multis alijs martyr efficitur. Is inter cetera sua
 scripta ep̄istolas de quæstione paschæ ad Victorem ep̄m Rhomanū scribit. In qu-
 bus cōmonet eū, nō facile debere vnitatē collegij scindere. Siquidē Victor mul-
 tos Asię & orientis ep̄os, qui decimaquarta luna cū ludæis pascha celebrabant
 damnandos crediderat. In qua sententia Hi q̄ discrepabāt ab illo: Victori nō de-
 derunt manus, sed de his supra satis dictū est. Hic qdē vir sanctus nullo tyrānico
 furore p̄cussus, tpe immanissimę tribulationis sub Seuero, Sacrū pascha die dñi-
 co celebrandū prædicauit. De huius viri sancti scriptis & doctrinis lege Eusebiū
 5 eccle: hist: ca: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 20, 24, 26, 28. Et Hierony: in catalogo supra. ¶ Hip-
 politus cuiusdā ecclesię ep̄s (nomē quippe vrbis scire non potui) floruit circiter
 Annū christi 220 tpe Calisti papę & Marci Aurelij ac Alexātri Rhomanorum
 impatorū, multorū q̄ditor opusculorū, tpm canonē scripsit. Et libellū de pascha
 ædidiit Cui nouū cyclū sedecim annorum qui in paschæ ratione obseruari debeat
 intexuit Eusebio qui super eodem paschate decemnouenalē cyclum composuit.
 occasionē dedit. Ex Hierony: Euse: li: 6 ca: 19. Et Beda ¶ Iulij aphrican⁹ floruit
 sub M: Aurelio impatore circit⁹ Annū christi parę part⁹ 222 & ad Gordianū prin-
 cipem vsq; vixit, plura ingenij sui monumēta reliquit quę Hieronym⁹ in catalogo
 inter ecclesiasticos scriptores cēset. In philosophicis studijs & Gręcorū doctrina
 eruditissimus scripsit de t̄pibus libros 5. Et canonē de paschate celebrando: de
 quo Euse: 6 eccle: hi: ca 25. Et Beda. ¶ Dionisius Alexandrinę vrbis ep̄s. Ori-
 genis auditor floruit tpe Philippi principis circiter annū christi 248 & fere vsq; ad
 Claudiū Impatorē in hūanis fuit. in multis sæpe cōfessionib⁹ clar⁹, & pro passio-
 nū tormentorūq; diuersitate magnificus est inuētus. Tpe p̄secutionis sub impijs-
 simo Valeriano & Galeni obortæ a p̄siede Emyliano in varia loca exilij actus tā-
 dē sub Galeno Alexātriã reuersus est. Hic vir in sacris l̄ris & mathematicis disci-
 plinis clarissimus, scripsit ep̄istolas ad Cornelij Sixtū & dionisium Rhomanos
 pontifices. Ediditq; de paschate celebrando & luna decimaquarta inuestiganda

canones apprime absolutos. Suo tempore vt refert in quadam epistola ciuile bel-
 lum inter ciues Alexandrinos obortū est Vnde vrbs est vastata & deleta, plateæ
 occisorū cadaueribus obtectæ, vsq; adeo q̄ cōspicere hominē in plateis esset val-
 de rarū: & qui super fuerant ad sepeliendū non sufficiebant, quare post belli ra-
 biem ex fetore cadauerum, & aeris corruptione, pestilentia subsecuta est. Ita vt si
 quid ferro superfuerat id morbus absumeret. Dionysius aut̄ vir magnanimus nō
 ex mærore desolatae vrbs, ciuium ruina, grassante peste aut tyrannica p̄secutiōe
 fractus, quotannis paschales scripsit epistolas q̄bus alios de celebrādo paschate
 redderet certiores. De his audi eius ep̄lam quā Euse: septio eccle: hist: huiusmodi
 verbis recitat. Alijs fortasse hominibus nō videtur t̄ps hoc esse solennitatis quo-
 niā quidē vbiq; luctus, & acerba lamentatio in plateis circūstrepit, gemitus vero
 inest & mugitus in domibus p̄pter multitudinem moriētū. Sicut em̄ de primo
 genitis quondā Egyptiorū refertur: ita etiam nunc ingens vbiq; clamor attollit̄
 nō em̄ est dom⁹ sicut scriptū est in q̄ nō sit mortuus. Primā ipsi manibus suis p̄tē
 maximā & meliorē populi cæciderūt p̄sequēdo sc̄tōs. p̄tē alterā bella intestina rap-
 puerūt. p̄tē ꝑo q̄ sup̄fuerat pestilens nūc ægritudo cōsumit. S; nos nec in p̄secutio-
 nibus cum iugularēmur a festiuitate cessauimus: nec vnq; potuit solennitas im-
 pediri quibus præcipitur in tribulatione gaudere. Om̄is igitur nobis locus qui-
 cunq; a tyrannis eligebatur ad poenā: siue ager ille, seu desertum fuit: siue insule,
 siue carcer solennitatem nobis impedire non potuit. Letissimā vero super om̄es
 habuere solennitatē beatī martyres qui cū sanctis angelis in cœlo pascha curarūt
 Ex Eusebio libro 6 & 7. Hierony: in catalago, & venerabili Beda. ¶ Sub idem
 ferme tempus Zeno primus veronensis ecclesiæ episcopus vir sanctitate & do-
 ctrina clarus multa in vetus & nouū testamentū cōmentatus est. Edidit vel meli⁹
 restituit canonē paschalē qui propter crudeles ecclesiæ p̄secutiones fere neglect⁹
 fuit. Sub Valeriano & Galeno (teste Ioanne Cabilonēsis ep̄o) martyrio corona-
 tus est circiter annū Christi 262. ¶ Postremo Anno salutis 180 vel circiter sub
 Probo & Caro Impatoribus floruit, Anatolius natiōe Alexandrinus Laodiceæ
 Syriæ episcopus vir miræ doctrinæ in Arithmetica, Geometria, Astronomia,
 Grāmatica, Rhetorica, Dialectica, Cuius ingeny de volumine qd̄ supra pascha
 cōposuit: & decem libris de Arithmetice (alias mathematice) institutiōibus, col-
 ligere possumus. Quæ aut̄ ad n̄m institutū scripserit lege supra in D̄lra. & Euse:
 libro 7 eccle: hist: c: 29. Hieronymū & Bedam. ¶ Ea tēpestate aliquādiu Chri-
 stiani pace gaudebāt. (Ex Eusebio libro 8: ca: 1.) Et ꝑfluxit multitudo populi fere
 innumerabilis diebus festis ad ecclias. Ita q̄ ipsa receptacula non sufficerent: sed
 quotidie orationū domus dilatabantur, ecclesiarumq; conditio incremētis p̄spe-
 rioribus plurimū augebatur, & gloria earū terras excedēs festinare videbatur ad
 cœlū. Nulla em̄ erat inuidia, nullus liuor qm̄ cœlestis dextræ fulciebatur auxilio
 populus: bene de deo pro pietatis cultu, & iusticiæ obseruatiōe p̄meritus. Verū
 vbi ex multa libertate, multaq; indulgentiā viciati sunt mores, disciplina corru-
 pta est, & malorū cumulus intumescibat: & persisterēt vt cæci in malis suis. Ma-
 xime quia ipsi duces populi & principes videbātur diuini mandatī immemores
 effecti, obliti Christianæ humilitatis & sinceritatis, sacra mysteria prophanis mē-
 tibus celebrabant. Quāobrem immisit deus p̄secutionem p̄ Dioclicianum &
 suos complīces q̄ omnibus p̄pter temporis diurnitatē & propter noua & inau-
 dita tormentorū genera alijs acerbior, calamitosior & crudelior fuit Duodecim⁹
 em̄ (Eusebio li: 8. referente) agebat̄ annus Imperij Dioclitiani, mensis Martius,
 & dies solennis paschæ imminebat: cū edicta principis per omnē terrā p̄ponebā-
 tur vt cunctæ quæ vsq; sunt ecclia ad solum vsq; destruerentur: scripturæ sacræ
 igni exurerentur: si quis inter nostros alicuius honoris prærogatiua muniretur:
 sublata hac maneret infamis. Si quis seruorū permansisset Christianus libertatem
 consequi non posset. Iterū altercatio & digladiatio de obseruatiōe paschæ geuit.

Aa

Bb

Cc

Sed decennio tyrannico ferme lapsa omnipotentis dei prouidentia imbecillas hominum mentes piclitari ipsa desperatione non est passus: sed saeuitiam mutauit in clementiam & iram in concordiam. Veluti post nimiam tempestatem solis splendor e caelo redditus esset terris. Coepit sane dominus deus noster magnificari in sanctis suis & coepte virtutis opus prosperioribus successibus propagare, atque in obscuro positus splendore suae lucis accendere: secundum propheticum dictum psal: 79: Cibauit nos panem lacrimarum & potum dedit nobis lacrimas: sed in mensura. Quocirca tempore religiosissimi imperatoris Constantini magni (qui Imperium adijt circiter Annus gratiae 306) pax Christianis data est: & loca quae paulo ante ab impijs tyrannis fuerant destructa, rediuiua, clariora, & excelsiora consurgebant: templaque excelsa ex humilibus conuenticulis eleuabantur. Et ipse sacratissimus Constantinus plures basilicas intra & extra urbis muros condidit. Et in petri basilica in perpetuam memoriam supra arcum qui in medio fere est: hi versus antiquissimi leguntur. **Q** duce te mundus surgit in altra triumphans. Hanc Constantinus victor tibi condidit aulam

Dd

Cum autem pax Christianis & quies a persecutoribus erat ac ecclesia in confessorum meritis & gloria gaudebat ac per omnia floureret: Non potuit hoc inimicus eleuatam sibi & splendentem valde respiciens: sed maleuola coepit mouere concilia & prosperitatem rerum domestica contentione turbare. Circiter igitur annum duodecimum imperij Constantini, & quintum diui Siluestri papae huius nominis primi, oborta est in aegypto haeresis arriana. Arrius enim haeresiarcha presbyter Alexandrinus Anno Christi 318 vel circiter hanc sectam excitauit qua ab aeterna dei patris substantia filium conabatur abducere. Cuius rei gratia Alexander praesul Alexandriae Teste Sozomeno libro primo histo: trip: ca: 18 multa concilia in Aegypto sunt celebrata. Coepit autem haeresis pululare ita quod usque ad regalia perueniret: non mediocriter Constantinus Imperator affligebatur eo quod religione nuper inchoante crescere: multos a Christianitate dogmatum discordia reuocaret Et propterea culpabat & Arrium & Alexandrum: eisque scribens arguebat. Quia cum latere potuisset haec quaestio eam duxissent ad medium, & vehementi studio contentiones monuissent: quae nec querenda erat, nec ab initio cogitanda, aut cogitata potius taciturnitati iure tradenda scripsit autem eis epistolam quae Socrate referent libro 1 Trip: histo: ca: 19 sic incipit. **V**ictor Constantinus maximus Pius, Alexandro & Arrio Didici tunc natam praesentis quaestionis originem & reliqua. Et in calce epistolae adiungit adhortando. **C**omunis autem charitas praecipuum sacramentum, & veritatis fides, & honor circa deum, atque religionem legis apud nos inconcussa permaneat. Reuertimini ergo ad alterutras amicitias, atque gratiam reddite vniuerso populo vestros amplexus vosque ipsos velut proprias animas expiantes alterutrum rursus agnoscite, suauiores enim crebro sunt amicitiae post inimicelatum causas ad concordiam restitute. Reddite ergo mihi tranquillos dies, noctesque securas. ut quaedam iocunditas puri luminis & vitae iam quiete apud me laticia conseruetur &c.

Ee

Audiens propterea Imperator Constantinus Asianos minoris Asiae contra omnium statuta paschae festiuitatem Iudaice celebrare: eos non ut Imperator sed ut Pius pater monuit ut paschale sacrum die dominica celebrarent: quam religiosissimus Imperator in memoriam dominicae resurrectionis mirum in modum venerabatur: Sanciuit enim a Iudicij & alij causis vniuersos habere vacationem: & in eo tantum orationibus occupari Teste Socrate primo trip: hist: capi: 9: Quamobrem sapientissimus Constantinus Asianos adhortatus est per epistolam ut ipsi cum pauci essent imitarentur plures Cuius epistolae partem Socrates nono Trip: histo: capi: 38 inseruit his verbis. Est enim ordo decorus quem omnes ecclesiae in vno vrbe apud Occidentem & Meridiem & arcturum positae seruare noscuntur, nec non etiam quidam Orientalium qua propter in praesenti bene se habere aestimauerunt Et ego ipsae vestrae quoque sapientiae placere promisi: ut quid in Rhoma ciuitate, Italia, & Aethiopia, & vniuersa Aegypto, Hispania, Gallijs, Britannijs, Libia, tota Hellade, Asia

dijecise, ponto & Cilicia libenter sub vna concordia custoditur: hoc etiam vestra sapientia suscipiat. Considerantes non solum multitudinem prædictorum locorum & ecclesiarum numerum, sed etiam quia hoc maxime debetis omnes cõmuniter celebrare qd' ratio subtilis videtur exigere: Nullam cum Iudæorum piurio habere communionẽ hæc Constantinus. ¶ Sed impator pijsissimus grauius ferens literas suas & apud Egyptios & Asianos non quidpiam ponderis habuisse quapropter vt quieti ecclesiæ consulere; festinabat princeps putans hoc malum posse præoccupare anteq̃ ad plurimos perueniret: misit Hosium hispanũ Cordubę ciuitatis ep̃m (Ex li: 1 trip: hist: ca: 20) (de q̃ sup̃ ca: 31) vt cõpacaret Egyptios ppter Arrianũ dogma tumultuantes & orientales ppter pascha discordes. Sed qui pro ecclesiarũ pace fuerat directus: spe frustratus & infecta pace ad Impatorẽ mestus & conturbatus remeauit. Tunc illud famosissimũ in Nicæa conciliũ feruor principis excitauit: Anno salutis 322, & anno Imperij Constantini sextodecimo Siluestri papæ Anno nono vel circiter, suisq̃ imp̃s trecentos decem octo ep̃scopos euocauit. sequentibus Socrate referente li: 2 trip: hist: ca: 1 presbyteris, diaconibus, & acolitibus quorũ numerus non potuit comprehendĩ. Quibus om̃ibus Impator diebus quotidianis cibaria largissime ordinat exp̃di. ¶ De his & alijs plura supra propositione 31 differuimus, de quibus hæc summam accipienda sunt In hac sacratissima synodo in Nicæa vrbe bithynię celebrata, Arriana condemnata est hæresis. Arrius & eius sectatores anathematizati & principis præcepto in exiliũ acti. In ea q̃q̃ synodo (vt nõ nulli asserũt) hæreses alie Photiniana sc̃z & Sabelliana sunt explosæ, Symboluz qd' Nicænũ appellant compositũ. Et vt ad nostrum institutum veniam: Testibus Theodoro li: 2 trip: hist: ca: 12: Et Eusebio libro 6: ecclesiæ histo: capi: 6. Pascha sacrũ fm antiquum canonem a Rhomanis pontificibus traditum omnibus orientalibus & occidentalibus incõcusse obseruandũ statuerunt, & ita pax & concordia ecclesijs ex reddita Antiqua autem canona Victore Rhomano Pontifice æditus supra propositione 31 est insertus. In summa. Vt pascha die dominico a decima quarta luna vsq̃ in vigesima primam primi mensis obseruetur. His & alijs sacris constitutionibus rite dispositis contigit principis vicenalia prouenire: q̃re inuitauit ad conuiuia synodum: & donis competẽtibz honorauit, admonito sc̃z de concordia fidei, & cõmuni pace, petita ab eis oratione valedixit vniuersis. Mox patres inuicem valedicentes in pace ad propria redire.

Ff

Gg

De Asianorum dissensione cũ orthodoxis patribus in obseruatione pasche post Nicenã synodum habita.

Propositio Trigesima Tertia.

Asianorũ dissensionẽ in pasche obseruatione cum orthodoxis patribus post Nicenam synodum habitã explicare.

¶ Vno hydræ capite amputato (horribile dictu) breui aliud est renatũ. Taceo ne dixerim vno deiecto tria enata. De Asiano renato modo dicẽdũ. Quãuis Asiani p proprio chirographo ad obseruandũ firmiter Nicænæ synodĩ decreta sese subscripserit atq̃ cõsenserit. Fuit tñ (vt facile cõñci potest) cõsensus simulat' nõ mētis s̃z vocis tm̃. Nã cõsuetudo malĩ tenet insanabile vuln' & assuetudine pfecto nil maius. Paucis em̃ annis decursis spretis sacris memoratæ synodĩ decretis ad priscũ volutabrũ redire, & inueteratã eorũ cõsuetudinẽ resumebant pascha vna cũ pfidis Iudæis obseruantes. Hui' rei plura sunt argumẽta. ¶ Primũ sumit ex cõstitutione Antiochenæ synodĩ. Intellige optime lector: nõ de synodo antiochena in q̃ Paulus Samosatens' ppter suũ sacrilegũ & falsuz dogma dñatus est Anno christi (referẽte Ioãne Cabilon ep̃o) 272. Fuit igit' hæc synodus

A

B

In Antiochia Syriæ ante Nicænam synodum celebrata, Sed de alia synodo Antiochena de qua in pontificio iure, in Canone. Prima annotatio di: XVI. Cui præfuit Eusebius Palestinæ vrbis ep̄s: fm̄ cōiecturā tpe Iulij Rhomani pontificis, circiter Annū nostrę salutis 340 Vbi de sacro festo paschæ prout etiā supra recitauimus sic scribitur. Omnes qui audent dissoluere regulā scti & magni cōcilij Nicæni: quod celebratū est in p̄sentia dei & amātissimi Cōstantini Impatoris, de sancta et salutare festiuitati paschali saluatoris nr̄i excōmunicatos et abiectos esse debere ab ecclesia, maxime si per seuerant studio contentionis ad subuertenda ea quæ optime cōstituta sunt. Et hæc quidē dicta sunt de laicis. Si autē de p̄positis ecclesiæ aliqui id est Ep̄s, presbyter vel Dyaconus post hāc diffinitionē et hunc terminū ausi fuerint in subuersionē populorū & p̄turbationē ecclesiarū seorsum colligere: & cum Iudæis decimaquarta luna pascha voluerint celebrare: hunc sancta synodus iam alienū ab ecclesia iudicauit. Ad uerterogō verba constitutionis et in promptu capies: qđ loquitur de Asianis. Nā aliæ Christianę nationes q̄ supra in eplā Cōstantini adnotatur in lris Ee, pascha die dñica fm̄ sctōrum patrū decreta celebrabant: & sentētię synodi inhærebant quā etiā minime mutandā esse asserbant. ¶ Secundū argumētum præbuit Theodoritus libro 8 trip: hist: capite 9: sic Nouatus sanctæ Rhomanæ ecclesiæ cardinalis, presbyter tpe Cornelij papæ sepauit se ab ecclesia asserens, p̄dicans, & per eplās alijs insinuans, apostatas etiā pœnitētes oīo nō esse recipiendos. Quocirca cōcilium in vrbe 60 ep̄orum celebratū fuit: & Nouati opinio improbata. Quo facto in phrygiā paphlagonarū se recipit: Et licet, p̄pter dogma suū hæreticum ab ecclia se segregauerit: tñ nō mutauit paschæ festiuitatē. Nā fm̄ ptes hesperia celebrabat, agitur em̄ apud illos pascha post æquinoctiū olim & ex quo Christiani esse cœperunt. Nouatiani vero q̄ ex eo nom̄inū habuerunt: tpe Valentiniani & Valentis Impatorum. Anno gr̄æ 372 vel circiter, facto Cōcilio paucorū ep̄orū in vico Pazenō vbi sunt fontes Sangarij fluminis regulā p̄tulerunt vt Iudæos obseruēt azima facientes & cū eis agāt paschæ celebritatem. ¶ Hic nosse conuenit: ex Strabone libro 12 & 13, Plyn: libro 5 capi: finali, Solino ca: 53 & 54 & Ptolemæo libro 5 ca: 1 & 2, tabula prima Asię facile elici potest qđ Sāgarius fluuius fontes habet ad radicē montis Didymi Asię minoris, ad cui⁹ fontes vicus pazenus, Strabonē vic⁹ Sangia, vbi Ptolemæo Aprostola ciuitas sita est. In eo igit̄ vico cōuenerūt ep̄i cōmemorati. Qui: Asiani ex Asia minori q̄ maiori Phrygiæ subditur & ex alijs adhærentibus regionibus, & de paschæ obseruatione vt p̄mittit̄ cōcluserūt Ecce p̄positū. Sed obycis Nouatianā sectam nō aut̄ alias ita cōclusisse: assentior. Est tñ creditu facile Nouatianos alios in eorū priscam cōsuetudinē traxisse. Adde nouatianos fuisse Asianos & phryges Teste Hieronimo ex vna oue morbida vniuersus grex inficiit̄. Arrius in Alexandria vna scintilla fuit: sed quoniā nō statim oppressus est: per totū orbē eius flamma depopulata est. ¶ Tertium argumentum obtulit Socrates nono trip: hist: capite 37 sic inquit̄. Sabbatius quidam ex Iudæo Christianus factus & a Martiano ad presbyterat⁹ honorē prouectus, nihilominus sectæ Iudaicæ seruibat: cum quo scelere ambiebat episcopatū. Assumens ergo sui desidery scios duos presbyteros Theoctistum & Macharium nouitatem festiuitatis paschalis sub Valente Imperatore constitutā in vico phrygiæ Pazenō defendere nitebatur & primum quidem quasi pro ecclesiæ integritate & custodia, dicebat non esse dignos quosdam participatione sacramentorum. Procedente autem tempore manifestatus est. Inter hæc Martian⁹ agnoscens eius errorē, & ordinationis suę culpam/ quoniā vanæ gloriæ homines presbyteros ordinauerat, cū gemitu dicebat Melius fuisse super spinas posuisse manus suas q̄ Sabbatiū ordinasse presbyterū Proinde synodū in Sangario vrbe Bithymię, Nouatianorū fecit ep̄orū. Quo cōgregati euacuauerūt eū vt corā synodo causas discessiōis suę p̄poneret. Cū autē Sabbatius discordiā festiuitatis paschalis suam diceret esse tristitiam: & oportere fm̄

Iudæorū obseruationē eam celebrari firmaret. sicut in Pafeno fuerat cōstitutū (& post pauca sequitur) regulam de paschæ festiuitate ptulerūt. quia singulis liceret quo vellent tēpore celebrare pascha. Ne propter discordiā festiuitatis diuiderent ecclesiam. Cū antiqui & ecclesijs pximi licet discordassent de tali festiuitate: cōmunicassent tñ alterutrū. Et Nouatiani ī regia vrbe Rhoma gstituti nūq̄ fuissent secuti Iudæos s; semp post æquinoctiū celebrarēt pascha. Cumq; hæc ab eis fuisset regula definita: Sabbatius iuramētis obstrictus: si quādo paschalis festiuitatis discordaret. Ipse aut noctu solennē diē paschæ sabbati celebrabat: & rursus cū oībus in ecclījs cōueniebat & mysterijs fruebatur. Quapropter quidā simplicium & maxime Phrygū & Galatarū ex hac re iustificari credentes pascha cum illo celebrabant. Hæc paucis reiectis Socrates. Factus est aut Nouatianorū cōuent' tpe Theodosij senioris Imperatoris circiter annū Virginei partus 394. Ecce regulam licentiosam de paschæ obseruatione. Ecce nefandissimi Sabbatij callidā phrygū id est Asianorū & Galatarū seductionē. ¶ Quartū tandē argumētum qd' haud quāq; solutibile est sumitur ex directo cōciliij Chalcedonēsis. Authoritate Leonis magni hui' nominis primi & Martiani Impatoris Anno n̄ræ salutis 454 vel circiter in chalcedonia vrbe bithymie indicti, ad quod sexcenti & viginti ep̄i cōfluxerunt. In quo Anatoli' Cōstantinopolitan' ep̄s (vt pontificū ius testat) antesignanus fuit. Plurib' igit' ex sententia decretis, iterū grandis quæstio de paschæ celebratione oborta est: Asianis & q̄rtadecimanis ptinatus in sua opinione durantibus. Rhomanis orthodoxis, occidentalib', ægyptijs & græcis cōtra dicentib' sacrū pascha die dñico post q̄rtamdecimā lunā primī mensis iuxta decreta patrū & celebratissime Nicæne synodi statuta obseruari debere, Vbi a celeberrimis patribus decernitur pœna his qui cōtra decreta p̄m & Nicæne synodi statutū pascha celebrarunt: sub his verbis: Om̄is qui nō celebrat sanctū diē paschæ fm sc̄te catholice ecclesie regulam anathema sit. Et multi ep̄scopi solenni iuramēto hūc errorē qui ibi heresis q̄rtadecimana noīatur publice abiurare sūt cōpulsī, quorū noīa cū forma iuramenti in actione prima concilij sunt cōscripta. Quāobrē Tesseradecaditæ id est q̄rtadecimani in canone Quidā aut 24:q:3 inter hereticos supputantur, ibi em̄ sic legitur. Tesseradecaditæ dicti q̄ quartadecima Luna pascha cum Iudæis obseruare contendunt. Nam tessera quattuor deca decem significat. Sancti igitur patres posteaq; Euthicem supbissimū monachū abbatē Cōstantinopolitanū, & eius defensorē dioscorū olim ep̄m Alexandrinū atq; Nestorium de sacrilego dogmate cōdemnarūt: libris Manicheorū vulcano cōsumptis, Quartadecimanis extirpatis, & alijs orthodoxæ fidei necessarijs paracleto inspirate salubriter ordinatis, ad ppria redeūtes p totū orbē clamauerūt. viuat, viuat christus.

B

De cōtrauersia graui inter latinos et grecos de Pasche celebratione post Nicenā synodū obortā Propositio 34.

De quā molestā cōtrauersiā inter

latinos et grecos de pasche celebratione p' Nicenā synodū obortā enūciare. ¶ Cū in sacra Nicena synodo caput hydrē (intellige Asianorū temerā de pasche obseruatione opinionē) deiecitū fuit: mox (vt dixim') aliud Asianū enatū, qd' in superiori ppositiōe extirpauim' atq; oīno profligauim'. Ecce horresco referēs etrūco q̄ Asianū caput renatū vidim', emeritū est aliud dissensiōis plenū: pessimū in latinos & grecos seminariū. Durauit aut hmōi dissensio p' nicenā synodū ab anno gr̄e 330, ppemodū vsq; in tpa Iustiniani magni Impatoris. h̄ ē: circit' annū christi 527. Est aut hæc dissensio cū suis ramusculis potissimū orta ex diuersitate calēdarioꝝ et cycloꝝ ac eorū dē appēdicib' sūt qb' vsi. licz tā latini q̄ greci, celebratissime synodi Nicenæ gstitutionē accurate obseruauerūt sp̄. ¶ Quocirca mēori mēte q̄ sequūt sūt aduertēda. In p̄mis canōe de paschate

A

B

celebrando in Nicæna synodo promulgato / vt nemini per eius ignorantia daret
 excusationis munimē: sancti patres Alexandrinis & ægyptijs in supputandis astrorū
 cursibus eruditissimis & Eusebio Cæsariensi ep̄o in diuinis scripturis & mathe-
 maticis studiosissimo harū rerū puinciam imposuere. Vt Calendariū aut Cyclū
 quēdā p̄ decimaq̄rta luna paschali futuris t̄pibus ingrenda cōscriberēt. ¶ Verū
 ne cuiuspiā hæc nostra dicta inania & fundamento carentia videantur testes adhi-
 bebimus. Pro ægyptijs quidē authores graues aduocabimus. plynū secūdū libro
 7 ca: 56 naturalis hist, Aulū Gel: libro 11 Acti: no: ea: 18 Macrobiū libro primo
 de somno scipionis, Diodorū siculū libro 2, Dionysiū de situ orbis in libya, Stra-
 bonē libro 17 Geo: Arestotilem li: primo metaphi: ca: primo, Augustinū de ciui:
 dei li: 15 ca: 27, & Lucā in actis ap̄lorū ca: 7, Hi & alij complures ægyptū & ægy-
 ptios maximis efferunt laudibus. ex his hæc in summa eliciunt. Egyptiacū solū
 semper summos varij & mirabilis ingenij p̄duxit viros: oim̄ philosophiæ disci-
 plinarū parētes, in artib⁹ reperiendis solertes, in q̄ rerū cognitione sagaces. Egy-
 ptios quippe primos fuisse traditur: qui viuendi formā, morūq̄ disciplinā p̄stite-
 runt, primo sc̄q̄ oim̄ aratrū inuenisse: & sulcasse terrā: ac iniecisse semina ferūt. Tū
 etiā primos qui cœlū radio fuerūt dimensi. Secundus sane apud ægyptios rex, le-
 gislator, vir prudētia excellēs Salsochis geometrię fuit inuentor ac incolis astrorū
 cursus ostendit. Quo factū est q̄ sacerdotes (quos p̄phetas appellitant) erudiere
 filios lr̄is q̄ appellabantur sacra: & alijs q̄ ad cōmunē spectarūt doctrinā: vt pluri-
 mū geometre Arithmeticeq̄ studio intenti. Nilus em̄ q̄ singulis annis p̄pter in-
 undationē variās agrorū formas sup̄inducit: magnas cōtentionēs inter vicinos de
 finibus agrorū excitat: q̄ absq̄ geometriæ adminiculo haud facile cōponi possent
 Arithmetica vero & vitę domesticę est utilis: & ad geometriā atq̄ astrologiā ma-
 xime confert. Accurate vero ab ipsis tradūtur ordo: & astrorū motus eorūq̄ de-
 scriptiones & certissimæ supputationes: res multis antea sæculis summo studio
 obseruata. Planetarū in super motus & vagas vertigines, coitus, oppositiōes, so-
 lis labores & lunæ defectus excogitarunt. Quæ etiā astrorū vires erga animantiū
 generationē, q̄ ve aut bona aut mala importarēt hominib⁹ diligenter scrutati sunt
 Sepius q̄: quo melius occurri futuris posset: sterilitatē fructuū & vbertatē, mor-
 bos tum hōibus tū pecoribus imminentes, terremotū, atq̄ inundationū tēpora,
 cometarūq̄ ortus p̄dicebāt. Multa etiā reliquis cognitu difficillima diuina ob-
 seruatione significabāt Egyptus em̄ in planiciā sita (platone & Isidoro hispalēsi
 testibus) imbribus est insueta: ignara pluuiarū, quapropter inhabitātes cœlū sp̄
 serenū, nunq̄ nubibus opertū, nebulosum, rosidum (plynius libro 20 ca: 7 cō-
 trariū p̄pter Nilū asserit) aut caligine offuscatū habēt. Quocirca & astra eis semp̄
 sunt apperta & serena: quorū mirabili meatu suspensi cœlestiū motuū semp̄ dedi-
 tissimi extitere. Nō em̄ ex improbato Arestotil̄ philosophi nr̄i est sentētia. Sacer-
 dotes aut memphitici vates in Egypto p̄pter admirari cœperunt philosophari.
 Itaq̄ qui in Gr̄cia plurimū doctrina excelluerunt in ægyptū trāsire: vt & leges
 eorum & studiā cognitione digna p̄ciperent in quibus antiquiores extitere: Ho-
 merus poeta, Orpheus, Museus, Deinde posterī Dedalus, Melāpus, spartanus
 Licurgus, Solon Atheniensis, Samius Pythagoras, Democritus, Eudoxus ma-
 thematic⁹, Plato Philosophus, & plures alij, vt Egyptiorū dogmata in suā quisq̄
 patriā referret. ¶ Quod de ægyptijs differuimus: & de Alexandrinis accipiēdū
 est Sunt em̄ Alexandrini Egyptij, Alexandria q̄ p̄petotū Egypti (Ptolemeo Clau:
 libro 4 ca: 5 suę Geo: asserēte) est metropolis, sita in nomo id est prefectura Ma-
 reotica. Hæc em̄ Alexandria fuit quondā Gymnasium literatoriū philosophorū
 & liberalium artium Et vt pro re pauca loquar a laude vnus discite om̄es. Nun-
 quid Ptolemeus Claudius Astronomus summus & omnium Mathematicorū
 facile princeps Alexandrinus fuit: qui priscorum Mathematicorum sensa, placi-
 taq̄ congeffit: & inuenta sua longe alijs præferenda adiecit.

¶ Haecenus de laude aegyptiorum. Nunc ad Eusebium caesariensem praesulem stilum verto. Cuius gloriam & honorem latere arbitror neminem. Quapropter in eius laudem diu duntaxat Heronymum in catalogo illustrium virorum citabo. Inquit enim Eusebius caesareae palestinae episcopus in scripturis diuinis studiosissimus & bibliothecae diuinae cum Pamphilo martyre diligentissimus preuestigator aedidit infinita volumina, & reliqua: complura Hieronymus enumerat, transeo breuitati consulens

¶ Audistis candidae lectores Egyptiorum & Alexandrinorum ac Eusebii laudes & honores, His primatibus, his ducibus, his antesignanis, sancti patres Nicenae synodi officium supputationis Calendarij & cycli pro luna decimaquarta quotannis indaganda imposuere, Egregium profecto facinus, Viris diuinis, dignissimis & eruditissimis, res sacratissima & omni laude dignissima, & scilicet Christiani pasche obseruatio & definitio, est commissa ac demandata. Accedit ad nostrum propositum Diuus Ambrosius qui in epistola ad episcopos per aemiliam constitutos sic scriptum reliquit, Non mediocris esse sapientiae diem celebratis definire paschalis: & diuina scriptura nos instruit & traditio maiorum, qui conuenientes ad synodum Nicenam iter alia fidei ut vera ita admiranda decreta, etiam super celebritate memorata congregatis peritissimis calculandi decem & nouem annorum colligere rationem, & quasi quendam constituere circulum ex quo exemplum in annos reliquos gigneretur & reliqua.

Aduertite diui patres cum inquit, Congregatis peritissimis. ¶ Recte queris quorsum hic verborum excessus? Respondeo eo tendere verba haec utcumque conscripta ut quemadmodum in propositione trigesima prima maxima Christianae religionis capita adhortatus sum: ut sacrum pascha ab errorum vinculis liberetur: & ad suam perfectionem ac priscum splendorem reducant, In presentia exemplo sanctorum Patrum maxime & pro virili adhortari supplicem velim, ut sanctissimam & saluberrimam hanc operam Christianae religioni tam frugiferae necessariam, & maiestatis eorum maxime consentaneam accuratissimo studio nauandam suscipiant, Quos enim hi patres Nicenae synodi ad hanc prouinciam absoluendam olim delegerint optime intellexistis. Sunt et hodie haec nostra foelicissima tempora referta viris doctissimis nuncque satis laudatis, Quis rogo percenserebunt theologos sacrarum literarum interpretes viros diuinissimos? Qui etsi corpore nobis adsunt; mente tamen in caelestia conscenderunt domicilia, quorum doctrinas examissim castigatas, & a Christiana fide nusquam deflectentes, nemo satis etiam si centum haberet ora; totidemque linguas eloqui posset

¶ Quae autem paschae celebratio erronea (ut ita dicam) apud priora saecula irrepserit? Fuit forsitan Mathematicarum disciplinarum obolitio, Gaudetes gaudete in domino; Ptolemaeus Claudius Mathematicum princeps de quo supra decreuimus genere aegyptius ex Alexandria quae in meridiem & in notum exposita est oriundis, Floruit temporibus Hadriani & Antonini Imperatorum, circiter annum incarnationis verbi mirifici 131 abire cum haec scripsimus Anni solares fere 1387. Nostra autem faustissima tempestate Anno Christi domini 1470 in angulo mundi septentrionario, horrifero boreae exposito floruit secundus Ptolemaeus, Ioannes de monte regio Germanus quem Francia orientalis ex matre in lucem aedidit, Vienna Austriae, Germaniae archigymnasium literarium celeberrimum & suus genius in omni philosophiae studio & in mathematicis disciplinis eruditissimum & facile archimathematicum regenerauit, Huius generosi patris proles in totum orbem sunt disseminati, Viri profecto in mathematicis consummatissimi, quorum nomina longum esset recensere: sed quia nunc vitam agunt a diuo Hieronimo persuasus silentio transeo. ¶ Faciant igitur Christianae reipublicae summi principes; Beatissimus pater & pontifex Leo X, & sacratissimus caesar Diuus Maximilianus secundum exemplum sanctorum patrum Nicenae synodi, ex numerosa Theologorum & Mathematicorum vitae sanctimoniam & omnimoda eruditione conspicuorum multitudine eligant viros harum rerum peritos qui errores Rhomani Calendarij & celebrationis Paschae corrigant; & novos canones pro decimaquarta luna indaganda condant; aut veteres

renouent atq; reforment. Et est (me iudice) negotium accelerandū, festinandū atq; omī recastinatiōe aut perendinatione sublata definiendū. Nā errores in ætate Lune, in positione equinoctij apud nos & priscos, In celebratione paschæ post vigesimā primam lunā, & in mense immundis deputato, & alij, sunt heu heu ita manifesti & palpabiles q; haud quaq; coelari possunt. Hi etiā errores indices crescent; & futuris annis (horribile dictū) pascha qd' in luna panselena hoc est in plenilunio celebrari debet; si nō prouidebitur; in interlunio hoc est in nouilunio celebrabitur, quare his erroribus mox obuiandum est. & possum cū poeta Nasone dicere. Cuncta prius tentanda sunt; sed immedicabile vulnus Ense ricidendū est ne pars syncera trahatur. ¶ Ores pudenda nimis atq; deslēda, nos christianos oībus ferme totius orbis sectis esse ludibrio, derisui ac cōtemptui. & hodie regij prophetae verbū recte dicimus. Psal: 78. Facti sumus opprobriū vicinis nostris, subsannatio & illusio His qui in circuitu nō sunt. Iudæi quidē sanniones & hostes nostri infestissimi, compluribus erroribus oppleti, gaudent nos posse erroris argui, q; sane error non nra negligētia sed antecessorū maioribus fidei negocijs præoccupatorū latenter admissus. Ita q; nostra tēpestate Rhomanū Calendariū ob temporū vicissitudinē collapsum & prope modū abolitū est. Quis excecatorū Iudæorū sannas, opprobria, cōuicia, irrisiones, cōtumelias, quibus nobis indices illudere moliuntur enarrare posset? Autumant nos sub figmēto quodā asserere Christū passum, sepultū, ex mortuis surrexisse, atq; in coelū ascendisse. Qd' non tm nō tpe sed etiam olim tpe diui Alberti Magni, Sueui, præsulis, accidisse ex eius verbis facile conijcies. Inquit em̄ inimici fidei de hoc gloriant quia ex illo errore (intellige de paschæ obseruatiōe) nos in alijs pariformiter errare subsumūt Quapropt' cōfidenter cū Ioanne Eckio germano theologo celeberrimo, in libello de vera paschæ celebratiōe asserere possum Q; summus pontifex nullo pacto auerti debet; quin tam laudabile fidei orthodoxæ negociū, pro ea qua valet in ecclesia dei autoritate feruentissimo zelo exequatur. & si nulla causa subesset; sufficeret Iudæorum insolentia nobis de tali errore insultantiū. ¶ Ad alias nūc prospero sectas, Manicheos, Maumethanos, Turcas, Sultanos, nos subsannātes cū audiunt errores nostros circa nri Messiaē resurrectionē, et eandē quotannis nullo certo canone, nullo definito tpe peragere. Toto profecto corpore & aīo ptremis sco; cū mecū cogito: Manicheos, Manetis heresiarchæ Bema id est diem quo bias thanatos infelicissimā animā eiecit; q; tannis stato die festissime celebrare, Maumethanos q; Nigrites, Mauros id est leuco æthiopes, Azanegos h̄ est Arabes, Syros & alios maumethis assequaces annuatim statuto & determinato die sceleratissimi Maumethis diē obitus magno apparatu obseruare. Turcas præterea Sultanos, Barbazinos, Serretos & alios innumeros Idolatras cōstituto & certo tpe cacodæmonibus, Idolis & statuīs festa celebria peragere. At nos christianos pascha nrm sacratissimū vago & deuio quodam calculo celebrare & vana opiniōe super huiusmodi celebritate fluctuare. Sum opere igi' adniti debem' vt paschale sacrū iuxta patrū decreta obseruet, vt a cōmemoratis sannis & calūnijs immunes esse possumus, quo facto reliquis nationib' potissimū Iudeorū, pascha nrm veritati innixū praualebit; eis formā & veritatē obseruationis huius pcepti manifestabit, & eorū errores arguet atq; corriget. ¶ Secūdo loco ai aduertendū, posteaq; sc̄ti patres vniuersalis synodi Nicænę cōmemoratis viris Alexādrinis ægyptijs, & Eusebio Cæsariensi antistiti hanc prouinciā delegarunt; vt cyclum quēdam pro luna decima quarta paschali inquirenda arithmetica supputatione digererēt, per quē vno die omēs christiani totius terreni orbis pascha cōcorditer celebrarēt Dicit viri cognoscentes tot diuorū patrū ex vniuerso orbe collectorū iussa capere se fas esse; obediēter delegatam suscipere prouinciā. Et cyclū aut nouū aut ex priscis alijs excerptū & reformatū quē enneade caterida h̄ est decēnouenalē vocauere cōposuerunt. ¶ Pro dilucidiori aut huius cycli intelligentia ac etiā cōpo

sitione, Cōtuendū primo q̄ **Cyclus Alexandrinorū & gr̄corū** ex q̄dam introdu-
 cta assuetudīe, **Cycl⁹ decēnouenalī** noīatur & ei⁹ p̄ticulares nūeri sc̄z 1, 2, 3, 4, 5, 6,
 & c̄. dicunt nūeri aut q̄tā cyclī **Decēnouenalis** hūc cyclū nos latini cyclū alexan-
 drinorū & gr̄corū vsitato noīamus, **Latinorū** aut̄ (de q̄ infra dicet̄) **Cyclus Luna-**
ris appellat̄ licet vterq̄ **Cyclus & latinorū & alexandrinorū** sit decemnouenalis a
 decēnouē annis sic dictus, put̄ infra de cyclis docebitur. Huius cycli p̄tes aut p̄tis-
 ales numeri vocant̄ **Aureus nūerus** Nec obstat quidpiā nūeros cycli Alexandrini
 etiā aureos nūeros appellari. ¶ **Secūdo** p̄tuendū q̄ inceptio huius cycli Alexā-
 drini fuit anno primo post Nicēnā synodū hoc est anno christi dñi 323. pro quo
 Alexandrini & Eusebius functi auctoritate facte cōmissionis posuere pro noui
 cycli constructione vnitatē p̄ nūero cycli decemnouenalis, Per omēs em̄ menses
 Calēdarij eorū in quē diē pro eo anno acciderat luminariū coitus siue cōgressus
 inscripserunt vnitatē. Secundo aut̄ anno post Nicēnā synodū qui fuit ann⁹ chris-
 sti 324 locarunt p̄ singulos menses s̄m luminariū cōuentionē binariū pro nūero
 cycli decēnouenalis. Itidē fecerūt p̄ anno tertio p̄ Nicēnā synodū hoc est pro an-
 no christi 325 vbi Calēdarij mēlibus opportunis locis ternariū inseruere: & hoc
 pacto processerūt vsq̄ in cōpletionē decimōni nūeri et vltimi nūeri cycli Alexā-
 drinorū. Et vocauere hūc cyclū sicuti cōmemorauimus **enneadecaterida** id decē-
 nouenalē ad differentiā aliorū cyclorū puta sedecim annorū, quinq̄ & viginti an-
 norū, Triginta annorū & aliorū de quib⁹ & eorundē cōpositoribus in sequētib⁹
 audies. ¶ **Q̄** si fortasse iā mēoratis fidē dubiā habueris: expecta paulisper & arith-
 metica supputatiōe Nisi aures & oculos obduraueris: te certiorē reddā. Ordina-
 uerūt aut̄ Alexandrini & Eusebius in hui⁹ cycli digestionē pro anno Christi 323
 vnitatē p̄ nūero cycli decēnouenalis minime aduertentes latinorū christianorū &
 hebr̄orū cyclos in quib⁹ p̄ eo anno 17 fuerūt aureus numer⁹ cycli aut nūer⁹ de-
 cēnouenalis. Nūerus em̄ cycli (vt summatim dicat̄) latinorū priscorū, & hebr̄o-
 rū custoditus vsq̄ in hodiernū diē semp̄ minor est in ternario, nūero cycli Alexā-
 drini. In exēplis facile capies Anno nostrā salutis 1518 fluente uūerus cycli decē-
 nouenalis Alexandrinorū seu vt vulgus vocat aure⁹ nūerus est 18, hebr̄orū aut̄
 & latinorū priscorū est 15 minor ternario. Sic anno christi 1519 currente Aure⁹
 nūerus aut nūerus cycli decemnouenalis alexandrinorū & etiā n̄ erit 19, hebr̄o-
 rū & latinorū veterū 16 & hoc mō in reliquis iudicabis hinc palā est horū cyclo-
 rū nūeros eq̄li semp̄ distare interuallo & pari distantia progredi Nisi p̄ eccliam alia
 fiat ordinatio. ¶ **Tertio** loco notandū q̄ Alexandrini & Eusebius in cōpositiōe
 cycli decēnouenalis obseruauerūt annos solares q̄les etiā Rhomani p̄ diuū Iuliū
 cæsarē edocti in hodiernū vsq̄ diē custodiūt. Anni reditū aut reuolutionē 365 die-
 bus & q̄drante h̄ est: sex horis p̄ficientes. De anni aut̄ multiplici acceptione alibi
 affatim dicem⁹. ¶ **Quarto** loco cōtuendū q̄ ægyptij teste Herodoto li: 2 primū
 distribuerūt annum in 12 menses. Nec obuiat Herodoto dictum berosi in deflo-
 ratione chaldaica Libro tertio: vbi de seuissimo patre Noa sic loquitur. distinxit
 Annum ad cursum solis: & duodecim menses ad motū lunæ. Berosus asserit de
 mensibus mensuris. Secus Herodotus, put̄ p̄ pauca audies. Sūt aut̄ noīa mēsiū
 Alexandrinorū & gr̄corū i n̄ris latinis codicib⁹ admodū corrupta et dep̄uata. Vt
 videre licet in vetula traductione cōpositiōis maioris Ptolemæi. In tabulis Astro-
 nomicis Alphōsi regis. In Epitomate Ioānis de mōteregio & alijs. Prim⁹ quippe
 mensis q̄ appellat̄ Thoth ab alijs noīatur Thuch, Thus, Thuz, Secundus phao-
 phi, ab alijs phaoſi, phaba, baba. Tertius Athyr ab alijs Aθhor & sic de reliquis
 vsitata aut̄ & correctiora noīa hæc sūt. Prim⁹ noīatur Thoth, Secūdu s phao-
 phi, Tertius Athyr, Quartus choīac, Quintus Tybi Sextus Mechyr, Septimus
 Phamenoth, Octauus Pharmuti, Non⁹ Pachon Decim⁹ Pauni, Vndecim⁹ Epi-
 phi, Duodecim⁹ Mefore. ¶ **Quinto** loco aiaduertendū q̄ nūerus dierū mēsiū
 Alexandrinorū distat a nūero dierū mēsiū Rhomanorū aut latinorū Nā alexā-

P

Q

R

S

drini vnicuique mēsi tricenos tribuūt dies: dempto vltimo quē vno & triginta dieb⁹ complent Latinorū vero mensiū nullus vnū & tricenos dies superat, S; Ianuarius, Martius, Maius, Iulius, Augustus, October, & December hodie tricenos & singulos habent dies & numero gaudent impari quem Pythagorici apprime obseruandum monent, Reliqui Aprilis, Iunius, September, & Nouember tricenis diebus cōplentur, Februarius autē tpe diui Iulij Cæsaris in anno cōi nouē & videnos, In Intercalari tricenos habuit, sed postq; per senatus con: Octauius Cæsar appellat⁹ fuit Augustus, mensi Sextili qui triginta dūtaxat habuit additus est dies a Februario detruncatus, In honorē Augusti & quia hic mensis huic imperio foelicissimus fuit: Vocatus est Augustus, Ob id Februarius mutilatus in anno cōi 28, In bissextili 29 obtinuit dies, De his lege Suetoniū In vita Cæsaris Augusti, Et Macrobiū libro primo Satur, Et diuū Hierony: in ep̄la ad Eustochiū. ¶ Sexto loco id non est prætereundū: q; inītia mēsiū Alexandrinorū collata ad principia mēsiū Rhomanorū cū eis minime quadrant, Immo nullius mensis Alexandrinorū inītiū cōcurrīt cū inītiū cuiuspiā mensis Rhomani, Thoth em̄ primus mensis Alexandrinorū collat⁹ ad menses Rhomanos inītiatur quarto Cal: Septēbris id est Nona & vigesima die Augusti, Phaophi secundus mensis Alexan: auspicatur suum principiū q̄rto Cal: Octobris hoc est vigesima octaua die septembris, Athyr tertius mensis Alexan: sumit exordiū quinto Cal: Nouēbris, id est octaua & vigesima die Octobris, Choīac quartus mēsis Alex: habet inītiū quinto Cal: Decēbris, hoc est vigesima septima die Nouembris, Tybi mensis quintus Alex: incipit sexto Cal: Ianuar: id est septima & vigesima die Decēbris, Mechyr sextus mensis Alex: inītiatur septimo Cal: Febru: h̄ est vigesima sexta die Ianuary, Phamenoth septimus mensis Alexan: auspicatur inītiū quinto Cal: Martij: hoc est quinta & vigesima die Februarij, Pharmuthi mēsis octauus Alex: habet exordiū sexto Calen: April: id est vigesima septima die Martij, Pachon nonus mēsis Alex: incipit sexto Calen: Maij, hoc est, sexta & vigesima die Aprilis, Pauni decimus mēsis Alex: exorditur septimo Calen: Iunij id est sexta & vigesima die Maij, Epiphi mensis vndecimus Alex: habet principiū septimo Calen: Iulij, hoc est vigesima quinta die Iunij, Mesore tandē duodecimus mensis Alexan: auspicatur inītiū octauo Calē: Augusti id est quinta & vigesima die Iulij Et cōplet quicq; & tricenis dieb⁹. ¶ His explicatis ac aiāduersis, Si Calēdario rhomano, noīa & dies mensium Alexādrinorū inscribere decreueris: accipe in manus Calendariū Rhomanū vulgatū: cui inserta sunt noīa mensiū, dies eorundē, Literæ feriarū, Calendæ, Nonæ & Idus, In quo inquire nonū & vigesimū diem Augusti mensis, cui c̄ litera, & quaternæ Calen: Septembris adherent, ibi em̄ sedes est primū mēsis Alexādrinorū sc; Thoth quare vnariū scribito e regiōe vigesiminonū diei Augusti & in ei⁹ capite Thoth mensis nomē: sequēti die puta trigesima die Augusti scribito binariū & subsequenti ternariū: & sic deinceps cōtinuato fm naturalē nūeri seriē vsq; in 30 stabit aut is numerus tricenus e regiōe septimi & vicieni diei Septēbris: aut quinto Calen: Octobris, Deinde vigesimo octauo die Septēbris aut quarto Calen: Octobris incipit secundus mensis Alexandrinorū sc; Phaophi quare e directo cōmemorati diei scribito vnariū & superne Phaophi, & numeros sequentes puta 2, 3, 4, 5, 6, vsq; in 30 quēadmodū iam de mense Thoth monuimus Calendario Rhomano inscribes, Locabitur aut nūerus 30 huius mensis e regiōe septimi & vigesimi diei mēsis Octobris aut sexto Calen: Nouembris, Et hoc pacto pro inscriptione reliquorū mensium operaberis, & videbis Calendarium Alexandrinum pulchre cōnexū Calendario Rhomano, Et inde non sine fructu facillime cōiectabis qui menses Alexādrini nostris mensibus & qui dies nostris diebus respondeant, Et q; lector candide predicta intelligas: accipe huiusce rei tabulam sequentē, In qua duntaxat quattuor menses exarauimus: qui nostris institutis accōmodabūtur, reliquos missos fecim⁹.

T

V

Tabula Calēdaria quattuor mēsiū Alexandrinorū x

Tybi/Mechyri/Phamenoth/Pharmuthi/cū mēsiū Rhomanis Decembri/Januario/Februario/Martio/Aprili cōcurrentiū.

Tybi quintus mensis Alexandri cū concurret cū Decembri et Januario.					Mechyri sextus mensis Alexā drinorū cōcurrit cum Janua rio et Februario.					Phamenoth septimus mēsis Alexandrinorū concurret cum Februario et Martio.					Pharmuthi octau ^o mēsis Alex andrinorū cōcurrit cū Martio et Aprili.				
Numeri cycli decē nonalis	Dies Tybi mensis.	Dies mensiū Rho manorū.	Littere feriarum.	Calende None Idus.	Numeri cycli decēno.	Dies mechyri mensis	Dies mensiū Rho manorū.	Littere feriarum.	Calende None Idus.	Numeri cycli decēno.	Dies phānoth mē sis	Dies mensiū Rho manorū.	Littere feriarum.	Calende None Idus.	Numeri cycli decēno.	Dies pharmuthi mē sis	Dies mensiū Rho manorū.	Littere feriarum.	Calende None Idus.
	Decē.					Janu					Febru					Mar			
	1	27	d	6 Kalē		1	26	e	7 Falen	17	1	25	g	5 Kalē	17	1	27	b	6 Kalē
17	2	28	e	5 Kalē	17	2	27	f	6 Falen	6	2	26	Q	4 Kalē	6	2	28	c	5 Kalē
6	3	29	f	4 Kalē	6	3	28	g	5 Falen		3	27	b	3 Kalē		3	29	d	4 Kalē
	4	30	g	3 Kalē		4	29	Q	4 Falen	14	4	28	c	2 Kalē	14	4	30	e	3 Kalē
14	5	31	Q	2 Kalē	14	5	30	b	3 Falen	3	5	1	d	Idus Mar.	3	5	31	f	2 Kalē
3	6	1	Q	Idus Jan.	3	6	31	c	2 Falen		6	2	e	6 Non		6	1	g	Idus Apr.
	7	2	b	4 Non		7	1	d	Idus Febr.	11	7	3	f	5 Non	11	7	2	Q	4 Non
11	8	3	c	3 Non	11	8	2	e	4 Non		8	4	g	4 Non		8	3	b	3 Non
	9	4	d	2 Non	19	9	3	f	3 Non	19	9	5	Q	3 Non	19	9	4	c	2 Non
19	10	5	e	None	8	10	4	g	2 Non	8	10	6	b	2 Non	8	10	5	d	None
8	11	6	f	8 Idus		11	5	Q	None.		11	7	c	None	16	11	6	e	8 Idus
	12	7	g	7 Idus	16	12	6	b	8 Idus	16	12	8	d	8 Id ^o	5	12	7	f	7 Idus
16	13	8	Q	6 Idus	5	13	7	c	7 Idus	5	13	9	e	7 Id ^o		13	8	g	6 Idus
5	14	9	b	5 Idus		14	8	d	6 Idus		14	10	f	6 Id ^o	13	14	9	Q	5 Idus
	15	10	c	4 Idus	13	15	9	e	5 Idus	13	15	11	g	5 Id ^o	2	15	10	b	4 Idus
13	16	11	d	3 Idus	2	16	10	f	4 Idus	2	16	12	Q	4 Id ^o		16	11	c	3 Idus
2	17	12	e	2 Idus		17	11	g	3 Idus		17	13	b	3 Id ^o	10	17	12	d	2 Idus
	18	13	f	Idus.	10	18	12	Q	2 Idus	10	18	14	c	2 Id ^o		18	13	e	Idus
10	19	14	g	19 Kalē		19	13	b	Idus.		19	15	d	Idus.	18	19	14	f	18 Kalē
	20	15	Q	18 Kalē	18	20	14	c	16 Kalē	18	20	16	e	17 Kalē	7	20	15	g	17 Kalē
18	21	16	b	17 Kalē	7	21	15	d	15 Falen	7	21	17	f	16 Kalē		21	16	Q	16 Kalē
7	22	17	c	16 Kalē		22	16	e	14 Falen		22	18	g	15 Kalē	15	22	17	b	15 Kalē
	23	18	d	15 Kalē	15	23	17	f	13 Falen	15	23	19	Q	14 Kalē	4	23	18	c	14 Kalē
15	24	19	e	14 Kalē	4	24	18	g	12 Falen	4	24	20	b	13 Kalē		24	19	d	13 Kalē
4	25	20	f	13 Kalē		25	19	Q	11 Falen		25	21	c	12 Kalē	12	25	20	e	12 Kalē
	26	21	g	12 Kalē	12	26	20	b	10 Falen	12	26	22	d	11 Kalē	1	26	21	f	11 Kalē
12	27	22	Q	11 Kalē	1	27	21	c	9 Falen	1	27	23	e	10 Kalē		27	22	g	10 Kalē
1	28	23	b	10 Kalē		28	22	d	8 Falen		28	24	f	9 Kalē	9	28	23	Q	9 Kalē
	29	24	c	9 Kalē	9	29	23	e	7 Falen	9	29	25	g	8 Kalē		29	24	b	8 Kalē
9	30	25	d	8 Kalē	30	30	24	f	6 Falen	30	30	26	Q	7 Kalē	17	30	25	c	7 Kalē

Y ¶ Pro inscriptiōe numeri cycli decēnouenal (quē vulgus aureū numerū appellat) in Calendariū Alexandrinorū & excōsequutione Rhomanorū, Aduertendū est q̄
Z prisci Alexandrini & Eusebius maximis laborib⁹ geminos cyclos decēnouenales Calēdarijs inscripserunt. Vnū quē epactalē vocauerūt; Alterū paschalē quē ex epactali exserpserunt. O vos fucatae epactę; sed nolumus in presentia omēs tāgere mōtes ne fumigent. Vidimus q̄ppe ea quę p̄fecta sunt; q̄re euacuauimus ea q̄ ex parte. ¶ In paschalē cyclū Alexādrinorū Rhomani vixtandē p̄ innūeras p̄pmodū dissensionēs & digladiationes cū gręcis, & Alexandrinis de paschæ celebratiōe habitas cōsensere. Quocirca Dionisius abbas Rhomanus, cognomēto exiguus, latina & gręca lingua peritus. Anno gręcæ 526 vel circiter ex calendario Alexandrino nūerus cycli decēnouenalis extraxit; & Rhomano Calendario inscripsit, q̄s vniuersalis ecclia pro paschæ celebratiōe in hodiernū vsq̄ diē obseruat. Et sunt hi nūeri q̄s aureos nūcupāt hac n̄ra tēpestate passim Calēdarijs Rhomanis inscripti, vt videre facile est in libris horarū canonicarū, Psalterijs, & libris quos missales noiant. Inuexit autē Dionisius hos nūeros in Rhomanū calēdariū nō nulla facta mutatiōe; quā diuersa Annorū Rhomanorū & Alexādrinorū initia ita fieri exposcebat. Nā cū alexādrini anni exordiū sumant a quarto Cal̄ Septēbris; hoc est a vigesima nona die Augusti. Rhomani vero a principio Ianuarij anni initium auspicentur; expediens & opportunū fuit vt in ea t̄pis inter capedine q̄ est a nono & vigesimo die Augusti vsq̄ in Ianuariū Aurei nūeri Alexādrinorū excederēt aureos nūeros Rhomanorū in vnario. Quo factū est q̄ Dionisius ab omībus nūeris aureis in memorata intercapedine in Calēdario Alexandrino insertis vnitatem abstulit; & residuū Calendario Rhomano inscripsit sedibus nūerorū minime mutatis. Verbi gratia, Esto q̄ aure⁹ nūerus Anni Christi oblati sit 8, eo Rhomani vtuntur a principio Ianuarij vsq̄ in finē anni Rhomani Alexādrini eodē contuntur ab initio Ianuarij vsq̄ in vigesimū nonū diē Augusti; In quo aliū inītiant annū; & aliū aureū nūerum cōstituūt sc̄ Nouenariū. Vbi igitur in p̄dicta intercapedine in mense quopiā Alexādrinorū in nūeris dierū rept⁹ fuit Nouenari⁹ Dyonisius abiicit vnitatē et Rhomano Calendario inseruit ogdoadē
& Haud dissimiliter cū reliquis opatus est. ¶ Nūeri igitur Cycli decēnouenalis aurei dicti passim vtriq̄ Calēdario inscripti Indīcant dies mediocriū cōiunctionū luminariū. Nō quidē hac n̄ra tēpestate, sed t̄pe Nicęnæ synodī, q̄n Alexādrino Calendario inserti fuere; & posthac a dionysio Calendario Rhomano illati. Et vt ad rē ipsaz̄ propius accedam⁹ p̄ supputationē astrologicā nūerorū cycli decēnouenalis in Calendariū inscriptionē experiri haud erit difficile. retrocedēdo ad iam pridē lapsa t̄pa, h̄ est ad annū primū p̄ Nicęnā synodū. Et si nō nūq̄ quidpiā diuersitatis occurreret, nō astrologicus arguend⁹ est cōputus s̄ fallaces epactę, aut saltus lunę quē Alexādrini cōfinxerūt. Lunā em̄ in cœlo salire est chimērā in rerū naturā inducere, aut arguēda est Embolismorū impositio; q̄s oēs Alexādrini imitatores hebræorū vsq̄ ad mēsem pascha p̄cedentē seruare, sed de his & alijs decipulis alibi affatim tractabimus. Nolum⁹ etiā in p̄sentiaz̄ inscriptionē Aurei nūeri inchoare a primo mēse alexandrinorū Thoth; s̄ a mēsis sup̄ in Tabula Calēdaria nō abre expositis. ¶ Facilitate autē opatiōis p̄suasi tabulas supputatorias vsu habitas ab Alphōsinis nusq̄ discrepantes, q̄rum magna est nobis turba, in manus recepim⁹ Et Anno primo post Nicęnā syuodū, q̄ fuit ann⁹ 39 ex die Imperij Dioclitiani, Christi autē 323. Et prim⁹ ann⁹ cycli decēnouenalis Cuius Aureus nūerus auctoritate factę cōmissionis fuit vnitas. Fl̄ra dñicalis. Et inuenim⁹ solerti cōputatiōe luminariū fm mediū motū cōiunctionē, ad meridianū vr̄bis Alexandrinę, factā fuisse; 28 diē Tybi mēsis Alexādrini & 23 Ianuarij mensis Rhomani, horis 5 minutis 49, p̄ meridiē cōpletis. quā prop̄ cōueniēter his dieb⁹ in vtroq̄ calēdario inserta est vnitas. a q̄ die cōiunctiōis prisci cōputarūt reliquorū mensiū cōiunctiones; Aureo nūero vnario respōdentes addēdo nūero dierū p̄dictorū 39 dies & incidit aure⁹ nūer⁹ vnitas in 27 diē Mechyr mensis Alexādrini, & in 21 Februarij mēsis Rhomani; q̄re ibidē vnitatē inscripserunt. Et huic nūero dierū iunxerūt 30 dies; & reptus est locus aurei nūeri vnarij; in 27 diē

Phamenoth mēsis Alexandrini, 23 dieb⁹ Martij mēsis Rhomanf. Et hoc pacto reliquis mēsis memoratū Aureū nūerū inscripserunt, & alternatis vicib⁹ mō addiderūt 29 dies, modo 30. Habita tñ ratiōe embolismoꝝ. Ecce priscoꝝ aliā decipulā. Verius hæc astrologica supputatio absoluit. addēdo tpi supputate cōiunctiōis tps mēsis mēstrui: scz dies 29, horas 12, minuta: 44, secūda fere 3 q̄ addito pdibit cōiunctiō sequētes scz die 27 Mechyr mēsis alexandrinorū, & 21 die Februarij mēsis Rhomanorū, horis 18, minutis 33 a meridie recensendis. q̄re 27 die mensis Mechyr & 21 Februarij vnitas inserta cernitur. Et pro hac formula reliquorū mensiū cōiunctiōes facillime inuestigabis Est aut̄ hmōi supputatio cōiunctiōnū et etiā oppositiōnū luminariū fm mediū cursuz puulgata, vt etiā mulierculas nō lateat. ¶ Præterea anno 40 ex die Imperij Dioclitiani, Anno aut̄ christi 324 Fluente bissextili, secundo post Nicēnā synodū, Nūer⁹ cycli decēnouenalis fuit binarius, E, D, lra dñicales, & facta fuit luminariū Cōiunctiō iuxta mediū cursum ad meridianū memoratæ vrbis Alexandrię: 17 die Tybi mēsis Alexandrinorū, & 12 Ianuarij, horis 14, minutis 37 post meridiē trāfactis, q̄re cōgruenter pdictis dieb⁹ mēsiū adnotatus est nūer⁹ binarius: significās luminariū coitū p iam memoratis dieb⁹ factū fuisse. Anno 41 ex die Imperij Dioclitiani, Anno aut̄ græ 325 currēte, & tertio p⁹ Nicēnā synodū, Nūerus decēnouenalis fuit ternarius. Clra dñicalis. Facta fuit luminariū cōuentio 6 die mēsis Tybi & prima Ianuarij añ meridiē fere 34 minutis q̄ propter haud incōuenienter adscript⁹ est ternarius: Denotās eo anno & his dieb⁹ lūinariū factā fuisse cōuentiōnē. Anno 42 ex die Imperij Dioclitiani, Anno aut̄ nræ salutis 326, & q̄rto post Nicēnā synodū, Aureus nūerus aut numer⁹ decēnouenalis fuit quaternarius, B lra dñicalis, luminariū media cōgressio 24 die mēsis Tybi, & 19 mensis Ianuarij, horis 20, minutis 59 post meridiē transcursis. Et insertus fuit nūerus quaternarius 25 die mensis Tybi, & 20 Ianuarij, propter horarū & minutoꝝ pluralitatē. Prisci em̄ versati sūt ppe verū, obijciētes nobis verbū Salomonis, qui vehemēter emungit elicit sanguinē. Anno 43 ex die imperij Dioclitiani, Anno aut̄ christi 327 fluēte, & quito post Nicēnā synodū, Numerus decēnouenalis fuit quinquarius, A lra dñicalis, luminariū cōiunctiō fm cursum æqualē fuit die 14 mensis Tybi, & 9 Ianuarij, horis 5, minutis 47 p⁹ meridiē. Ergo 14 die mensis Tybi & 9 Ianuarij apte adnotatus est nūerus quinquarius, Indicans his diebus luminariū fuisse cōuentiōnē. ¶ Anno 44 ex die Imperij Dioclitiani, Anno aut̄ græ 328 labēte & bissextili, sexto p⁹ Nycēnā synodū, Nūerus decēnouenalis senarius, G Flra dñicales, luminariū media cōiunctiō fuit 3 die mēsis Mechyr & 28 die Ianuarij, horis 3, minutis 20 p⁹ meridiē lapsis. Quapropter his diebus senarius nūerus cōgrue adsignatus fuit. Et sic de reliquis. Offendemus ferme semp luminariū accidisse cōgressum iuxta cursum æqualē, quo ecclia in hodiernū vsq; diē vsa est: eo die quo nūeri cycli decēnouenalis Calendario inscribuntur. Ex his palā est nūerum illū quē aureū appellant Alexandrino Calendario insertū & ex Alexandrino in nr̄m inuectū significasse tunc tēpestatis diē cōiunctiōis luminariū iisdē quoq; diebus quib⁹ hi nūeri sunt pnotati luna in ecclia dicebatur prima Quod ex hoc optime liquet. Nā in mense paschali supputando a quo uis nūero ad diē vsq; q̄rtūdecimū Locaf in eo terminus paschalis qui decimā quartā lunā designat. Et si nō nihil diuersitatis apparet in positione Aureorū nūerorū fm Alexandrinos et astrologos i diuersis sedib⁹ id ē dieb⁹ mēsiū, Nō accidit id ex errore calculi astrologici q̄ cert⁹ ē. Sed ex eo q̄ nūeri aurei Alexandrino Calendario inserti & postea in Rhomanū illati, inscripti sunt per cōputationē modo 30 dierū pro vna lunatione, mō 29 pro altera, alternis vt diximus vicibus. q̄ quidē alterna supputatio non omnino qdrat cū cōputo astrologico Nā in duodecim lunationibus in anno Solari decurrentib⁹ super alternā hanc additiōem ppemodū hore abundant. Cōsimili modo neq; prisce epactę q̄ dūtaxat integros dies recipiūt puta 11, 22, 33, 44 & c. hunc rei satisfaciūt. ¶ Accedit ad hæc priscos viros hanc etiā obseruasse cautelā: q̄ nunq; posuere duos aureos nūeros e regiōe vnus diei in eorū cyclo decē nouenali autumātes hoc indecens esse & a motu cœli alienū, Et hac nr̄a tēpestate qdam harū

rerum egregius supputator, & aliorum grauis censor scriptum reliquit. Impossibile esse duas lunationes coelestes eiusdem cycli vno contingere die Adhibeat is oculos rogo ad coniunctiones Ianuarias Anno christi 1501 & anno 1512 & palam videbit eas in eundem diem scilicet 18 Ianuarij incidisse. Ni in proprio fluctuauerit computo, Adiciat propterea oculum coniunctionibus Ianuarijs Anni christi 1521 et anni 1532 euerturi 7 die Ianuarij ad urbem (vt asserit) supputatis. Pro nostro autem meridiano Coniunctio Ianuarij Anni christi 1521 contingit die septima Ianuarij, horis 21, minutis 53 post meridiem Anno autem 1532 Coniunctio in eundem incidet diem septimum Ianuarij, horis 11 minutis 44 post meridiem. Ecce regione septimi diei Ianuarij locabuntur duo aurei numeri scilicet 2 & 13 eiusdem cycli decennouenalis, quia haec coniunctiones in eundem incidet diem, in horis tamen & minutis distantes Errasset profecto crebro Ioannes Gmund in sacris literis & mathematicis disciplinis apud prime eruditus, archigymnasij literarij Vniuersitatis Germaniae dum vitam egit vicecancellarius, qui adidit Calendarium coniunctionum & oppositionum secundum medium cursum iucundissimum In quo complures duas coniunctiones aut oppositiones, & earundem aureos numeros e directo vnius diei locauit. Quod priscis repugnat quare non numeros aureos non proprijs sed alienis sedibus inscribere. Has igitur veterum cautelas, has captiunculas atque decipulas abhorret & fugit astrologica supputatio quare singulos aureos numeros suis opportunis adaptat sedibus. ¶ Hac tenore de calendario & cyclo decennouenali alexandrinorum potissimum tractauimus Nunc ad Calendarium Romanorum seu latinorum et eorundem cyclum lunarem decennouenalem stilum promoueamus. Vbi meminisse debemus. Et si teste Plinio lib. 18 Dierum anni prope inexplicabilis ratio est: Romanum tamen siue latinum iuxta triplicem anni observationem triplex adiderunt Calendarium. Primum adidit Romulus quod teste Varrone Romanum condidit primum Romanorum rex, 18 annu (Solino & Macrobio testibus) 304 diebus compleuit & suo Calendario decem menses inscripsit Aprilis, Iunius, Sextilis, Septembris, Nouembris, Decembris tricenos tribuens dies, Reliquis vero Martio, Maio, Quintili, Octobri tricenos & singulos. Primus erat Martius quem Marti praedicosecrauit & caput anni esse uoluit. Secundus Aprilis quasi Aphrilis quem ab Eneae matre Venere noiauit. Tertius Maius a maioribus id est senioribus consilijs rempu: tuentibus Quartus Iunius a Iunioribus rempu: armis tutantibus. Reliquos menses ab ordine numeri appellauit ut Quintilis quintus a Martio, Sextilis Septembris, October, Nouembris, December. Rationes Romuli de quantitate anni 304 dierum & digestionis in decem menses aperit Ouidius primo fastorum his metris. Tota digereret cum conditor urbis in anno Constituit menses quinque bis esse suo. Scilicet arma magis quam sidera Romule noras Curaque finitimos vincere maior erat Est tamen & ratio Caesar. qui mouerat illum Errorumque suum quo tueam habet. Quod satis est utero matris dum prodeat infans Hoc anno statuit tempus esse satis Per totidem menses a funere coniugis vxor, Sustinet in vidua: tristitiaque signa domo. Martis erat primus mensis: venerisque secundus. Haec generis princeps: ipsius ille pater. Tertius senibus: Iuuenum de nomine quartus. Quae sequitur numero turba vocata fuit. ¶ Secundum Calendarium adidit Numa Pompilius secundus Romanorum rex, qui non ut rex sed ut sacrorum pontifex annum tricenis quinquecentis quattuor diebus demensus est. Is Calendarium lunare duodecim mensium composuit. Addidit enim anno Romuli 50 dies Hi menses erant perfecti alternatim diebus 30 & 29 iuxta ipsius lunae motum respectu solis quia coniunctione eius cum sole usque ad sequentem coitum absorbit 29 dies cum dimidio, post habitis minutis horarijs, & quia dies in Calendario partiri non possunt ut dies naturalis dumtaxat duodecim horas haberet attribuit Numa vni mensi 30 dies alteri 29. Haec fuit apud Latinos prima anni lunaris ratio a Numa antistite instituta Iuxta quam numerus dierum mensium 30 excedere haud patuit secutus est autem Numa Arabes qui lunares tamen obseruant annos spretis solaribus. Defecit tamen Numa in eo quod minutias exuberantes non custodiuit: quas Arabes exactim colligunt: addentes non numeros secundo, tertio anno diem vnum. Sed de cyclo Arabum in sequentibus tractantibus. In Calendario igitur Numae Martius habuit 30 dies, Aprilis 29, Maius 30, Iunius 29 Quintilis 30, Sextilis 29, Septembris 30 October 29 Nouembris 30, December 29 Ianuarius 30, Februarius 29, Descripsit etiam in suo Calendario stellarum ortum & occasum, Ingressum Solis

Cc

Dd

in Arietem Octauæ speræ, & fastorū ceremonias. De mensibus Numæ Ouidius in Fastis sic canit. At Numa nec Ianū nec auitas p̄terit umbras. Mensibus antiquis addidit ille duos. Ne tamen ignores variorum iura diæ: Non habet officium lucifer om̄is idem Postea idem Numa cōtemplatione nūeri imparis (quē pythagorici mo-
 nent p̄poni in oibus oportere) mutauit nūeros mensiū & addidit anno suo diem vnū contrarationē motus cœlestis Ita vt om̄es menses dempto Febuario quasi ab-
 ominoso dijs feris dicato impari dierū nūero cōstitueret scilicet aut 29 aut 31 dierū. Sed de hac mutatione alibi abunde differemus. ¶ Tertium calendariū nr̄e institu-
 tioni accōmodū. C: Iulius cæsar dictator cōposuit. Is em̄ quanq̄ ob imperij guber-
 nacula q̄ tenuit: crebro rebus bellicis & negocijs difficillimis fuit inuolutus: Nūq̄ tñ bonarū disciplinarū studia neglexit Fuit sane astrologiæ pitissimus atq̄ diligētis-
 simus Testatur Iulius Firmicus libro octauo qui ait: ab eo nūerū syderū latinū p̄scri-
 ptū. Immo Diuinæ astrologice artis adio fuit peritus vt nouā sectā latinā instituerit Attestatur Plinius libro 18 ca: 25 Qui ortus & occasus stellarū & earū dē rationē ex-
 positurus, pollicetur se descripturū iuxta obseruationē cæsar̄is. Nam cū antea tres solummodo astrologorū sectæ essent Claldea ægyptia & græca quib⁹ addidit apud nos inquit q̄rtam Cæsar dictator: Sosigene eius scientie p̄ito adhibito. Vnde apud
 Lucanū decimo pharsaliæ merito gloria Cæsar: cum sene Achareo philosopho & pontifice Alexandrino in profundā vsq̄ noctē disputans, Media inter prælia semp
 Stellarū, cœliq̄ plagis, superisq̄ vacauit. Nō meus Eudoxi vincetur fastibus ann⁹
 ¶ Cæsar namq̄ postq̄ Alexandriam Egyp̄ti applicuit: ab Egyp̄tijs (Testibus Ap-
 piano & Macrobio) veram anni quantitātē didicit: Rhomanq̄ reuersus, & maxi-
 mū (Suetonio asserente) pontificatum adeptus, Rhomanis annū solarem instituit. Animaduertēs Rhomanos p̄ multa sæcula in obseruatione anni implicatos & p̄fun-
 da errorū caligine fluctuasse: neq̄ solis reuolūtōi neq̄ lunari cursui annū ad vnguē respondere. Neq̄ messium ferias in æstate, neq̄ vindemiarum sacrificia in autūno celebrari: Cuius fluctuationis causam quam pretereo Solinus indicat. Itaq̄ vniuer-
 sam hanc inconstantiam composuit. Adiecit em̄ ad annū Numæ Rhomanū dictū dies decē cū quadrante vt annus motui solis manifeste æquaretur. & ita annum tres-
 centis sexagenis quinis diebus cum quadrante integravit. pro quadrante id est se-
 nis horis singulis annis exuberantibus, quarto anno ferme desinente Hoc est in Fe-
 bruario ad sextas Calen: Martias diem vnum intercalari iussit. Vnde et annus quar-
 tus intercalationis, bissextilis, & dies intercalatus bissextus est nominatus: qui bis-
 sextum Calen: Martias obseruabant. Facta est autem hæc intercalatio in Febuario: quia cæteris mensibus dies pauciores habet. Et sic tempore Cæsar̄is in anno interca-
 lationis Febuarius semper tricenis diebus numerabatur. ¶ Edidit igitur Iulius
 Cæsar Celendariū qd̄ Iulianū nuncupatur in duodenos menses p̄titum, tribuēs
 Ianuario vnum & triginta dies, Febuario nouem & videnos, Martio vnum & tri-
 cenos, Aprilī tricenos, Maio vnum & triginta, Iunio triginta, Quintili vnum & tri-
 cenos, Sextili tricenos, Septembri tricenos, Octobri vnum & triginta Nouembri
 triginta. Et Decembri vnum & tricenos. Febuario autem vt diximus quarto anno
 per intercalationem dies vnus aduenticius adijciebatur. Quintilis mensis Macro:
 docente in honorem Iulij Cæsar̄is dictatoris Lege ferente M: Antonio Marci filio
 consule Iulius est appellatus: q̄ hoc mense ad quartum Idus Quintilis procreatus
 sit. Sextili postea dicto Augusto additus est dies vnus a Febuario detract⁹ vt vnū
 & tricenos complecteretur. Ne Augustus Iulio inferior videretur Lege supra in li-
 tera S Et ita Febuario mutilato octo & viceni dumtaxat dies sunt relicti. Nero æter-
 nitatis perpetueq̄ famæ cupidus (Teste Tranquillo) mensem Aprilem Neroneū
 nominari iussit. Et Cornelius Tacitus Libro quintodecimo refert decretum fuis-
 se q̄ Aprilis Neronis cognomentum acciperet. Sic Domitianus cognominatus
 Germanicus (Macrobio & Tranquillo authoribus) voluit Septembrem Germa-
 nicum appellari: Octobrē autem suo noīe inuaserat. Sed quia ambo indigni vt in
 l̄ræ non numēta mittant: p̄pter parē eorū impietate hi menses vsurpatiōe tyrannicæ

Ee

Ff

Gg

Hh appellatiōis exuti sunt. Hæc igitur fuit anni & mensuratio a Rhomanis tpe Octauij
 monarche an Christi incarnatione instituta & vsq; ad nra tpa custodita. ¶ Ad lu-
 lianū redeo Calēdariū: in q̄ diuus Iulius adnitate M: Flauio (vt Macrobio placet)
 scriba & Sosigene (vt plinio) astrologica scia p̄ito adhibito, cyclū lunarē decēno-
 uenalē cōscripsit: Anno suo solarī quē Iulianū appellam⁹ maxime congruentē. Pro q̄
 ptuendū. Cū ego Anno gr̄e 1489 legatū in francia orientali agerē: adij splendidissi-
 mū Baronē Philippū de Winsperg antiquitatū amatorē: q̄ mihi vetustissimū quēdā
 obtulit librū in q̄ inter alia ppe innumera offendi cōmētarios in cyclū diui Iulij cē-
 saris inq; eius Calēdariū, ortū & occasum stellarū, qbus significabat Cēsare suū
 cyclū incepisse a prima cōiunctiōe luminariū fm mediū cursum p̄ hybernū sol-
 sticiū, eāq; in primū diē Ianuarij, caputq; anni incidisse q̄re Cēsare directo hui⁹ diēi
 Pro aureo nūero notauit vnitatē: a qua reliqs lunatiōes supputās Solis & lunæ cō-
 uētiōes in suo Calēdario cōmemoratis viris M: Flauio & Sosigene opē ferētib⁹ pas-
 sim put negotiū postulabat adnotauit. Inseruit aut in eo nūerum decēnouē annoꝝ
 quē vulgus aureū nūerū vocat. In eodē q; Calēdario Plinio libro 18 ca: 25 & Oui:
 in Fastis atq; alijs testibus, nō tm lūinariū coitus, sed etiā equinoctia et solsticia, atq;
 stellarū ort⁹ & occasus p̄scripsit: & p̄ edictū obfuari demādauit. Incepit aut idē diu⁹
 Cēsare maxim⁹ Rhomanorū p̄otifex quēadmodū etiā añcessores sui Rhomani sa-
 cerdotes fecere diē a media nocte. ¶ His aiaduēsis, volui harū rerū piculū subire
Ii q̄re ad tpa Iulij cēsaris me cōtuli: & cō plurib⁹ nūeris incassum exaratis, tandē anno
 45 ante christi incarnationē ex Tabul⁹ mihi vsu habitis repperi cōgressum lumina-
 riū prima diē Ianuarij, horis 18, mi: 44, secūdis 55 a media nocte cōputandis ad me-
 ridianū fere vrbis Rhomę. Iuxta astrologica vsitatā cōputationē, diē prima Ianuarij
 horis 6, minu 44, & secūdis 55 a meridie nūerandis. Sequēs aut lūinariū cōiunctiō
 fuit diē 31 Ianuarij, horis 7, minutis 28, secūdis 58 p̄ noctis mediū, fm astrologos
 diē 30 Ianuarij, horis 19, mi: 28, secū: 58 post meridiē Cēsare igitur cyclū cōpositur⁹ or-
 dinauit primā lunationē dierū tricenorū q̄re e regiōe primi & trigēsimi diēi Ianuarij
 vnitatē exorauit. Et sequentē nouē & vicens dieb⁹ absoluit. & iterū sequentem trices-
 nis & p̄ hac formula reliqs oēs lunatiōes digessit, nō omīssa tñ ratiōe embolismorū.
 Et vt summatim dicat Cēsare sex primos embolismos fecit, triginta dierū, s; vltimū em-
 bolismū nouē & viginti dierū cōstituit. Incepit at Embolismū tertij anni primo diē
 Octobris, Anno sexti diē secūdo Iulij, Noni primo diē Maij, Vndecimi primo diē
 Octobris, Quartidecimi trigēsimo diē Octobris, Decimiseptimi primo diē Iulij
 Et decimōni diē tertio Decēbris. ¶ Si nō nūq; astrologic⁹ cōputus a positu au-
 rei nūeri Cēsaris deuiat: h̄ vsu venire nō ambigito: ex lūationū alternis mō: 30 mō 29
 dierū nūerationib⁹ Itē ex Embolismis, Epactis de qbus sup̄ in lris, & p, Bz, Aa, Bb
Kk satis dixim⁹. ¶ Cæterū meminisse cōuenit, q nūeri cycli Iuliani Calēdario inscripti
 denotāt accēssiōē lunę factā fuisse eo diē cui obijcit. Nec nō lunā dici primā eodē
 diē quēadmodū supputatio indicat. Nō at significant visiōē lunę. Nā añ tpa Iulij
 cēsaris prisca Rhomani sub cœlo rudi, & sēculo adhuc impolito cōstituti, nescij cō-
 putare lūinariū cursum: visa noua luna quēlibet mēsem inchoabāt. Erat em̄ minoris
 p̄otificis mun⁹ nouę lunę primū obfuarē p̄spectū: visamq; maiori p̄otifici nūciare
 Et etiā hi prisca annū a lunatiōe prima p̄ brumale solsticiū auspicabant. Sed egyptij
 a alexandrini supputationū periti, Et cēsare ab ipsis edoctus nō diē visiōis lunę sed
 diē cōgressus lunę cū sole in cūctis aiaduētere cōsueuere. ¶ Neq; obliuisci oportet
Ll q cycl⁹ Iulianus p̄ tpa Cēsaris in aliq̄ pte mutat⁹ est ob mutilationē mēsis Febru-
 arij, q tpe institutiōis Calēdarij cēsaris in anno cōi 29 dies habuit: Postea quēadmo-
 dū sup̄ in lris S & Gg exposuim⁹ dūtaxat 28 fuauit. Nolum⁹ hic scribere Calēdariū
 Cēsaris cū suo cyclo & nūeris dierū mēsiū q̄s idē singulis aptauerat. Licet factū esset
 facile s; solūmodo primos q̄ttuor mēses nro instituto satisfaciētes fm p̄suetū nūerū
 dierū mēsiū Calēdarij Rho: cū cyclo Iulij cēsaris subiūgem⁹. Nā sine eo haud quāq;
 cognosci pōt: vet⁹ ille cyclus christianorū quē in ecclia añ Nicēnā synodū in vsu ha-
 buerunt Sequūtur igitur q̄ttuor mēses Calēdarij Rhomani cū cyclo Iulij Cēsaris.

QVATTVOR PRIMI MEN- ses Calendarij Rhomani cū Cyclo diuī Iulij Laesaris Dictatoris.

Cyclus lunaris	Numeri dierū.	Titere feriarū.	Januarius
1	1	A	KL
	2	b	4 Non
9	3	c	3 Non
	4	d	2 Non
17	5	e	None
6	6	f	8 Id ⁹
	7	g	7 Id ⁹
14	8	A	6 Id ⁹
3	9	b	5 Id ⁹
	10	c	4 Id ⁹
11	11	d	3 Id ⁹
	12	e	2 Id ⁹
19	13	f	Idus.
8	14	g	19 Kalē
	15	A	18 Kalē
16	16	b	17 Kalē
5	17	c	16 Kalē
	18	d	15 Kalē
13	19	e	14 Kalē
2	20	f	13 Kalē
	21	g	12 Kalē
10	22	A	11 Kalē
	23	b	10 Kalē
18	24	c	9 Kalē
7	25	d	8 Kalē
	26	e	7 Kalē
15	27	f	6 Kalē
4	28	g	5 Kalē
	29	A	4 Kalē
12	30	b	3 Kalē
1	31	c	2 Kalē

Cyclus lunaris	Numeri dierū.	Titere feriarū.	Februarius
9	1	d	KL
	2	e	4 Non
17	3	f	3 Non
6	4	g	2 Non
	5	A	None.
14	6	b	8 Idus
3	7	c	7 Idus
	8	d	6 Idus
11	9	e	5 Idus
	10	f	4 Idus
19	11	g	3 Idus
8	12	A	2 Idus
	13	b	Idus.
16	14	c	16 Kalē
5	15	d	15 Falen
	16	e	14 Falen
13	17	f	13 Falen
2	18	g	12 Falen
	19	A	11 Falen
10	20	b	10 Falen
	21	c	9 Falen
18	22	d	8 Falen
7	23	e	7 Falen
	24	f	6 Falen
15	25	g	5 Falen
4	26	A	4 Falen
	27	b	3 Falen
12	28	c	2 Falen

Cyclus lunaris	Numeri dierū.	Titere feriarū.	Martius.
1	1	d	KL
	2	e	6 Non
9	3	f	5 Non
	4	g	4 Non
17	5	A	3 Non
6	6	b	2 Non
	7	c	None
14	8	d	8 Id ⁹
3	9	e	7 Id ⁹
	10	f	6 Id ⁹
11	11	g	5 Id ⁹
	12	A	4 Id ⁹
19	13	b	3 Id ⁹
8	14	c	2 Id ⁹
	15	d	Idus.
16	16	e	17 Kalē
5	17	f	16 Kalē
	18	g	15 Kalē
13	19	A	14 Kalē
2	20	b	13 Kalē
	21	c	12 Kalē
10	22	d	11 Kalē
	23	e	10 Kalē
18	24	f	9 Kalē
7	25	g	8 Kalē
	26	A	7 Kalē
15	27	b	6 Kalē
4	28	c	5 Kalē
	29	d	4 Kalē
12	30	e	3 Kalē
1	31	f	2 Kalē

Cyclus lunaris	Numeri dierū.	Titere feriarū.	Aprilis.
9	1	g	KL
	2	A	4 Non
17	3	b	3 Non
6	4	c	2 Non
	5	d	None
14	6	e	8 Id ⁹
3	7	f	7 Id ⁹
	8	g	6 Id ⁹
11	9	A	5 Id ⁹
	10	b	4 Id ⁹
19	11	c	3 Id ⁹
8	12	d	2 Id ⁹
	13	e	Idus
16	14	f	18 Kalē
5	15	g	17 Kalē
	16	A	16 Kalē
13	17	b	15 Kalē
2	18	c	14 Kalē
	19	d	13 Kalē
10	20	e	12 Kalē
	21	f	11 Kalē
18	22	g	10 Kalē
7	23	A	9 Kalē
	24	b	8 Kalē
15	25	c	7 Kalē
4	26	d	6 Kalē
	27	e	5 Kalē
12	28	f	4 Kalē
	29	g	3 Kalē
	30	A	2 Kalē

Mm

Nn

¶ Vbi nouella plantatio ecclesiæ orthodoxe in hesperia aliquantū coaluit: Christiani Rhomano subditi imperio, potissimum latini, ante Nicænam synodū, pro pascha per lunā decimam quartam inquirēdo, vsi sunt cyclo lunari consueto a cæsare instituto. Nulla in eo variatione admissa, Ni q̄ Christiani hæbreorū in hoc imitantes a quibus pascha mutuati sunt: suum cyclū paschalē inceperunt ab æquinoctio autumnali: id est: a quarta & vigesima die septembris in quo prisci æquinoctiū collocauerūt. propter diuersa igitur exordia horum cyclorum, necessum fuit non nunq̄ imminuere numerus cycli Iuliani: non mutatis tamen sedibus eorum in Calendario Rhomano. Cæsar enim anni principium a prima die Ianuarij auspicatus ē Christiani pro pascha celebrādo a vigesima quarta vt diximus die septembris. Hęc igitur annorum diuersa principia petierūt etiam diuersos numeros cycli lunaris aut diuersos aureos numeros. In exēplo facillime intelliges. Sit oblatus cuiuspiam anni quaternarius, numerus cycli lunaris: eo vsus est cæsar a principio sui anni scilicet Ianuarij vsq̄ in finem Decembris. Christiani autem eius quaternarij vsum primū inchoarunt ab initio anni eorum: id est: a quarta & vigesima die Septēbris & eo vtentur vsq̄ in reditū eiusdē vigesimæ quartæ diei. Cōsili sunt igitur Cæsar & Christiani quaternario numero a quarta & vigesima die Septembris vsq̄ in finem Decēbris: quo finito cæsar incepit sequentem annū: & quinariū vsurpauit pro numero cycli lunaris. Christiani autem cōtinuauerunt cum quaternario vltra finem Decembris p̄ Ianuariū, Februariū, Martiū, Aprilem, Maiū, Iunium, Iulium, Augustum & vsq̄ in vigesimū quartum diem septembris post quē quinariū instituerūt. In commemoratis iam mensibus cæsar vsus est quinario. Vnde palam infertur q̄ per hos menses numerus cycli lunaris Christianorū fuit minor cyclo Cæsaris in vnitatem. Haud dissimiliter cum cæteris numeris cycli lunaris cōcludēs. Quare Christiani in constitutione Calendarij eorū per omēs p̄dictos menses a numeris cycli lunaris Cæsaris vnitatem detraxere, residuo seruato e regione huius diei a cuius numero vnitatem sustulerunt. ¶ Si igitur optaueris cyclum Iulianū quattuor mensiū supra expositorum Calendario priscorum latinorum inscribere, summe in manus quattuor menses cum numeris cycli cæsaris & abijce a singulis numeris vnitatem & residuum inscribe calendario tuo. In exemplis, ad primū diem Ianuarij ponitur vnitatem: numerus cycli cæsaris eandem abijce: & in eius sedem scribito 19 numerum vltimum huius cycli. Tertio die Ianuarij scribitur Nouenarius tolle de eo vnitatem & manet Octonarius quem pinget directo tertij diei. Quinto item die inseritur numerus 17 deme vnitatem & scribe 16. Et sic in cæteris om̄ib⁹, & suscitabis quattuor menses Rhomanos: cum cyclo lunari priscorum patrum latinorum, quo vsi sunt pro luna decima quarta paschali indaganda, & per multa tempora obseruarūt: ante & etiam post Nicænam synodum celebratam.

Oo

QVATTVOR MENSES RHOMANI Calendarij cū Cyclo Lunari priscorū patrū.

Cyclos lunaris			Januarius	Cyclos lunaris			Februarius	Cyclos lunaris			Martius.	Cyclos lunaris			Aprilis.	pp
Numeri dierū.	Littere feriarū.		RP	Numeri dierū.	Littere feriarū.		RP	Numeri dierū.	Littere feriarū.		RP	Numeri dierū.	Littere feriarū.			
19	1	a		8	1	d		19	1	d		8	1	g		
	2	b	4 Non		2	e	4 Non		2	e	6 Non		2	a	4 Non	
8	3	c	3 Non	16	3	f	3 Non	8	3	f	5 Non	16	3	b	3 Non	
	4	d	2 Non		4	g	2 Non		4	g	4 Non		4	c	2 Non	
16	5	e	None		5	a	None.	16	5	a	3 Non		5	d	None	
	6	f	8 Id	13	6	b	8 Idus		6	b	2 Non	13	6	e	8 Id	
	7	g	7 Id		7	c	7 Idus		7	c	None		7	f	7 Id	
13	8	a	6 Id		8	d	6 Idus	13	8	d	8 Id		8	g	6 Id	
	9	b	5 Id	10	9	e	5 Idus		9	e	7 Id	10	9	a	5 Id	
	10	c	4 Id	18	10	f	4 Idus		10	f	6 Id	18	10	b	4 Id	
10	11	d	3 Id		11	g	3 Idus	10	11	g	5 Id		11	s	3 Id	
18	12	e	2 Id	7	12	a	2 Idus	18	12	a	4 Id	7	12	d	2 Id	
	13	f	Idus.		13	b	Idus.		13	b	3 Id		13	e	Idus	
7	14	g	19 Kal	15	14	c	16 Kal	7	14	c	2 Id	15	14	f	18 Kal	
	15	a	18 Kal		15	d	15 Palen		15	d	Idus.		15	g	17 Kal	
15	16	b	17 Kal		16	e	14 Palen	15	16	e	17 Kal		16	a	16 Kal	
	17	c	16 Kal	12	17	f	13 Palen		17	f	16 Kal	12	17	b	15 Kal	
	18	d	15 Kal		18	g	12 Palen		18	g	15 Kal		18	c	14 Kal	
12	19	e	14 Kal		19	a	11 Palen	12	19	a	14 Kal		19	d	13 Kal	
	20	f	13 Kal	9	20	b	10 Palen		20	b	13 Kal	9	20	e	12 Kal	
	21	g	12 Kal	17	21	c	9 Palen		21	c	12 Kal	17	21	f	11 Kal	
9	22	a	11 Pal		22	d	8 Palen	9	22	d	11 Kal		22	g	10 Kal	
	23	b	10 Pal	6	23	e	7 Palen	17	23	e	10 Kal	6	23	a	9 Kal	
	24	c	9 Pal		24	f	6 Palen		24	f	9 Kal		24	b	8 Kal	
6	25	d	8 Pal	14	25	g	5 Palen	6	25	g	8 Kal	14	25	c	7 Kal	
	26	e	7 Pal		26	a	4 Palen		26	a	7 Kal		26	d	6 Kal	
14	27	f	6 Pal		27	b	3 Palen	14	27	b	6 Kal		27	e	5 Kal	
	28	g	5 Pal	11	28	c	2 Palen		28	c	5 Kal	11	28	f	4 Kal	
	29	a	4 Pal						29	d	4 Kal	19	29	g	3 Kal	
11	30	b	3 Pal					11	30	e	3 Kal		30	a	2 Kal	
19	31	c	2 Pal					19	31	f	2 Kal					

Qq

In superioribus, Lra X, descripsimus quattuor menses cum cyclo decenouenali paschali graecorū & Alexandrinorū. Et item quattuor menses iam supra in lra Pp cū cyclo lunari priscorū latinorū, q̄s cū inuicē cōparauerimus offendemus & exhauri emus causas disceptationū & cōtrauersiarū inter latinos & graecos post Nicānam synodū obortarē. Et vt euentius fieri possit: duos dūtaxat mēses cōscribem⁹ Mar

Duo mēses paschales Martius et Aprilis cum utroq̄ cyclo.

tiū scilicet & Aprilē nro ppo sito satisfaciētes, cū vtroq̄ cyclo tam latinorū q̄ graecorū, horū a dextris: illoꝝ a sinistris collocato, vt cuilibet huic arti dedito (nō sine magno fructu) disceptationū causae fere ad oculū apparere possint. Excerptissimus autē vtrūq̄ ipsorū ex suo origenario cyclo hoc ē ex mēsibus Martio & Aprilis superius descriptis. In hūc modū. ¶ Vt autē propius accedamus ad dissensionē latinorū & graecorū atq̄ causas earū. Aduertī oportet q̄ & latini & graeci orthodoxi sacrae Nicēnē synodi p̄stitutionē semp̄ obseruauerūt. Et pascha sc̄m̄ die dñica post quartadecimā lunā primī mensis celebrauerē. Sūt tñ inter eos sepius ortē nouae cōtentiones & digladiationes p̄ Nicānā synodū in q̄rtadecimē lunae indagatiōe primī mensis in ceptione & finitiōe. Et h̄ accidit p̄pter varietatem Calendariorū & cycloꝝ rū quibus p̄ q̄rtadecima luna indaganda sunt vsū. Alexandri nī em̄ qui Nicānā synodo interfuere: Noui cycli decenouenalis vna cū Eusebio conditores, eundē suo Calēdario aptauerunt. Et a quarto Calē. Septēbris sunt exorditi. Latini vero pro assuetudine eorū quā ab hebraeis mutuati sunt: a lunatione autūnalis agnoscūt eorū cyclū inchoarūt. Prima igitur inter cōmemoratos latinos & graecos cōtētio fuit de primī mensis paschalis exordio. Secūda fuit de terminis finibus aut limitibus paschae cōstituēdis. Tertia de die dñicae passionis celebrando. Lra decimaquarta in Sabbato cadente. Et quarta oīm pessima

Rr
Ss

Cycl⁹ lunaris latino rū aut Aure⁹ nūer⁹	Numeri dierum	Lettere feriarum.	Martius.	Cycl⁹ decenouenalis Alexandrinorum	Cycl⁹ lunaris latino rū aut Aure⁹ nūer⁹	Numeri dierum	Lettere feriarum	Aprilis.	Cycl⁹ decenouenalis Alexandrinorum
19	1	d	KL	3	8	1	KL		
	2	e	6 Non			2	Q	4 Non	11
8	3	f	5 Non	11	16	3	b	3 Non	
	4	g	4 Non		5	4	c	2 Non	19
16	5	Q	3 Non	19		5	d	1 Non	8
5	6	b	2 Non	8	13	6	e	8 Id⁹	16
	7	c	1 Non		2	7	f	7 Id⁹	5
13	8	d	8 Id⁹	16		8	g	6 Id⁹	
2	9	e	7 Id⁹	5	10	9	Q	5 Id⁹	13
	10	f	6 Id⁹		18	10	b	4 Id⁹	2
10	11	g	5 Id⁹	13		11	c	3 Id⁹	
18	12	Q	4 Id⁹	2	7	12	d	2 Id⁹	10
	13	b	3 Id⁹			13	e	1 Id⁹	
7	14	c	2 Id⁹	10	15	14	f	18 Kalē	18
	15	d	1 Id⁹		4	15	g	17 Kalē	7
15	16	e	17 Kalē	18		16	Q	16 Kalē	
4	17	f	16 Kalē	7	12	17	b	15 Kalē	15
	18	g	15 Kalē		1	18	c	14 Kalē	4
12	19	Q	14 Kalē	15		19	d	13 Kalē	
1	20	b	13 Kalē	4	9	20	e	12 Kalē	12
	21	c	12 Kalē		17	21	f	11 Kalē	1
9	22	d	11 Kalē	12		22	g	10 Kalē	
17	23	e	10 Kalē	1	6	23	Q	9 Kalē	9
	24	f	9 Kalē			24	b	8 Kalē	
6	25	g	8 Kalē	9	14	25	c	7 Kalē	17
	26	Q	7 Kalē		3	26	d	6 Kalē	6
14	27	b	6 Kalē	17		27	e	5 Kalē	
3	28	c	5 Kalē	6	11	28	f	4 Kalē	14
	29	d	4 Kalē		19	29	g	3 Kalē	3
11	30	e	3 Kalē	14		30	Q	2 Kalē	
19	31	f	2 Kalē	3					

orta fuit ex diuerſa annorū Emboliſmicorum obſeruatione. Ad primā accedo cō
 ſiderationē quæ fuit de primi mēſis initio, pro qua contuēdum quod Alexandrini & græci
 talem paſchæ canonem cōdiderunt, a duodecimo die mēſis phamenoſ: id eſt ab
 octauo Idus Martij, hoc eſt: ab octauo die martij, uſque in decimū diem mēſis phar
 muthi hoc eſt uſque in diem nonarū Aprilis: id eſt: in quintum diem Aprilis per die
 es ſc; nouem & viginti qualicunq; die nata fuerit Luna/ in quolibet medio ſpacio
 primi mēſis initium pandet, a qua quattuordecim cōputatis diebus/ Luna deci
 maquarta ſolenter eſt obſeruanda. Nam ſi ante ſabbatū euenerit aut in ſabbatū ceci
 derit: ſequenti die dominico Paſcha celebrabitur Sed ſi in dñica contigerit hebdo
 mada tranſmiſſa ad alterum diē dominicum paſcha ſine dubio tranſſerendum erit.
 A vigesima igiſ ſexta die mēſis Phamenoſ hoc eſt ab vndecimo Calēdas Aprilis
 id eſt: vigesima ſecunda die Martij uſque in trigēſimū diem mēſis Pharmuthi, hoc eſt
 uſque in ſeptimū Calēdas Maias, id eſt, in quintum & vigēſimū diē Aprilis Paſcha
 modis omnibus eſt celebrandum, videlicet per dies quinq; & triginta. Et ſecundum
 hanc normam traditam, & iuxta cyclum decēnouenalem Alexandrinorum inferi
 quod luna decimaquarta Paſchalis inquirenda eſt: a duodecimo Calēdas Aprilis hoc
 eſt: a vigēſimo primo die Martij: ubi adnotatū eſt æquinoctiū vernū: uſque in decimū
 quartum Calēdas Maias incluſiue, hoc eſt: in decimo octauum diem Aprilis. que ſi
 ſabbato acciderit dñica proxima luna quīntadecima celebrabitur Paſcha. Sed ſi lu
 na decimaquarta in dñica euenerit: Paſcha uſque in proxie ſequentem dominicam/ h
 eſt: uſque in lunam vigēſimā primam differendum eſſe voluerūt ¶ Latini vero
 huic græcorū Canonī ferme per omnia contradixere. Primo in eo quod lunationes pri
 mi mēſis paſchal' inchoarunt a tertio nonas Martij hoc eſt: a quinta die Martij &
 nullatenus ab octauo Idus Martij: id eſt ab octauo die eiſdē. Secundo latini a ter
 tio nonas Martij ſupputarūt nouem & viginti dies neceſſarios natiuitati lune paſ
 chalis uſque in quartum nonas Aprilis, hoc eſt in ſecundum diem Aprilis Nō in die
 em nonarum Aprilis, id eſt: in quintum diem eiſdē. Tertio reprehēdunt latini ca
 nonem græcorum dñicę paſſioni haud ſatis congruentem, quia indecens ſit domi
 ni paſſionē ante quartamdecimā lunam obſeruare: quod tamen nonnunq; accidit
 ſecundum Alexandrinorum cōſtitutionem, quoties luna decimaquarta ſabbato eue
 nerit. Non em̄ (vt omnib; conſtat) dominus crucifixus eſt ante lunam decimaquar
 tam. Propter has & alias cauſas infra recitādas, Latini aliū canonē paſchalē ſtatuē
 rūt, quē Victorinus natione Aſcanicus Arithmetiꝰ, & paſchalis cycli cōputandū
 (teſte Gennadio) peritiſſimus/ his verbis indicauit. Latini a tertio nonas Martij uſ
 que in quartū nonas Aprilis, diebus ſc; Viginti nouem obſeruandum cenſuerūt, vt
 quocunq; eorū luna fuerit nata efficiat primi mēſis initium, cui' luna decimaquar
 ta ſi ſexta feria prouenerit: vel ante, ſubſequens dñica, id eſt: Luna ſextadecima feſti
 paſchalis celebrati ſine ambiguo deputetur. Sinaut die ſabbati pleniluniū eſſe cō
 tingerit: & ſequenti dominica lunā quīntamdecimam reperiri, eadem dñica tranſmiſ
 ſa, in alterum diem dominicū, id eſt: uſque ad lunam vigēſimā ſecundam tranſſe ri de
 bere paſcha dixerunt. Nec minorem eiſdē feſti peragendo myſterio aſſignarunt quæ
 lunam ſextamdecimam. Nec maiorē quæ vigēſimā ſecundam aliquando recipiunt.
 Eligentes potius in lunam vigēſimā ſecundam diem feſti paſchalis extendi: quæ dñicę
 paſſionē ante lunā quartamdecimā inchoari. Vnus tamen excipitur caſus ſc;
 quoties contigerit in Calēdis Ianuarij lunam eſſe vigēſimā ſeptimā die ſabbati
 abſque biſſexto: tunc, n. paſcha non erit celebrandum tertio decimo Calē Aprilis luna
 ſextadecima, quia ante æquinoctium duodecimo Calē Aprilis collocatum, etiā ſi lu
 na conueniat nunq; debet celebrari paſcha. ſed tunc ad ſequentē mēſem debet tranſ
 ferri & octauo Calē Maij celebrari. & tantum de canone priſcorum latinorum.
 ¶ Ad ſecundam nunc venio diſſenſionē quæ fuit de terminis paſchæ, ſinibus ſive li
 mitibus. Pro qua aduertēdū quod Computiſtę vocant terminos, fines aut limites Paſ
 chę lunas decimas quartas primi mēſis, in quib; Chriſtiani paſcha nunq; celebrāt

Ts

Vv

sed dñica proxime sequente. secus Iudei. Primū autē mensem vocant Alexādrini & Gręci, quos tādē sequit̄ est Dionysius abbas & Romana ecclesia vsq; in hodiernū diē cui⁹ lunatio quartadecima in ipso equinoctio v' post equinoctiū cōtingit. Latini aut̄ prisci vocarūt primū mensem cuius luna deciaquarta in ipso equinoctio vel post ipm cōtingit; aut ante equinoctiū in tanta tñ vicinitate, vt sequens dñica q̄ paschalis ē cadat post ipsum equinoctiū. Fassi sunt em̄ hi latini non nuncq; oppositionē paschalē equinoctiū posse p̄cedere & esse nunciam futuri paschę quod equinoctiū sequitur & nūq; p̄cedit. Seruauerūt autē hi omēs equinoctiū prima & vigesima die Martij. Alexādrini igitur & Gręci p̄ quandā (vt fertur) formulā ab angelo traditā paschæ terminos Romanis mēribus rñdētes hoc mō adnotarunt. Anno primo cycli decēnouenalis terminus paschæ quīnta die Aprilis. Anno secūdo, die q̄nta & vigesima Martij. Anno tertio, die tertiadecima Aprilis. Anno q̄rto, secūda Aprilis. & sic de cæteris quēadmodū in nostro Calēdario i Martio & Aprilisunt adnotati, & hic p̄ propriā tabulam expositi. Prisci vero latini p̄ numeros eorū cycli lunaris, quos aureos appellarunt in ternario sp̄ numeris cycli Alexādrini miores Paschales terminos hoc pacto designarūt. Anno primo cycli lunaris terminus paschæ, die secunda Aprilis. Anno secūdo cycli lunaris die vigesima secūda Martij. Anno tertio, die decima Aprilis. Anno q̄rto, die trigesima Martij. Et sic de reliquis iuxta ostētionem p̄ntis tabulæ. In qua dextrorsum iſcripti sunt lunæ decimæ quartæ paschales Alexādrinorū, Leuorsum autē latinorū. Iuxta hanc terminorū paschaliū descriptionū manifestatur: & Alexādrinorū, & Latinorū discēptatio. Nā latini terminū āni sexti decimi cycli eorū posuerūt die deci-

Tabula mēsum Pascha- lium cum inscriptione Lunarū quatarumdecimarum tam cycli decemnouenalis Alexandrinorum, q̄ cycli lunaris Latinorum.

Martius				Aprilis			
Numeri dierū	Littere feriarū			Numeri dierū	Littere feriarū		
1	a	6 Non.		12	g	8 Idus	15
2	b	5 Non.		1	a	4 Non.	4
3	c	4 Non.		2	b	3 Non.	
4	d	3 Non.		3	c	2 Non.	12
5	e	2 Non.		4	d	1 Non.	1
6	f	1 Non.		5	e	8 Idus	
7	g	8 Idus		6	f	7 Idus	9
8	a	7 Idus		7	g	6 Idus	
9	b	6 Idus		8	a	5 Idus	17
10	c	5 Idus		9	b	4 Idus	6
11	d	4 Idus		10	c	3 Idus	
12	e	3 Idus		11	d	2 Idus	14
13	f	2 Idus		12	e	1 Idus	3
14	g	1 Idus		13	f	18 Kalen.	
15	a	17 Kalen.		14	g	17 Kalen.	11
16	b	16 Kalen.		15	a	16 Kalen.	
17	c	15 Kalen.		16	b	15 Kalen.	19
18	d	14 Kalen.		17	c	14 Kalen.	8
19	e	13 Kalen.		18	d	13 Kalen.	
20	f	12 Kalen.		19	e	12 Kalen.	
21	g	11 Kalen.		20	f	11 Kalen.	
22	a	10 Kalen.		21	g	10 Kalen.	
23	b	9 Kalen.		22	a	9 Kalen.	
24	c	8 Kalen.		23	b	8 Kalen.	
25	d	7 Kalen.		24	c	7 Kalen.	
26	e	6 Kalen.		25	d	6 Kalen.	
27	f	5 Kalen.		26	e	5 Kalen.	
28	g	4 Kalen.		27	f	4 Kalen.	
29	a	3 Kalen.		28	g	3 Kalen.	
30	b	2 Kalen.		29	a	2 Kalen.	
31	c			30	b		

ma octava Martij. Item terminū anni quinti, die decimano ante æquinoctiū. Sed
 Alexandrini nullū terminū paschalem æquinoctio anteposuerūt, sed terminū anni
 sedecimi cycli eorū locarunt vigesimā prima Martij in diem æquinoctij. Et āni quin-
 ti, die vigesima secunda Martij. Præterea Latini terminū octavi anni cycli lunaris vl-
 timū posuere quintadecima die April. Alexandrini vero terminū octavi anni cycli
 eorū & postremū locauerūt die decimo octavo April. Ecce. Ex his oborta fuit alia
 eorū dissensio, sup quantitate mensis paschalis ab æquinoctio supputādi. Nā Alex-
 andrini mensem paschalē fecerunt quinq; & triginta die; Latini vero iniquū cen-
 sentes in hoc mēsiū tractatu quēpiam mēsem vltra tricenōs dies prorogari, men-
 sem paschalem triginta diebus cōpleuere, ne pascha primī mēsis terminos trāsiliat,
 & abominosum pascha secūdo fiat mense. Sed de his plura in epistola paschali diui
 Ambrosij, & in cōmentarijs nostris in eandē æditis. ¶ Accedat parū per tertia cō-
 trauerſa de die dominicæ passionis celebrādo, luna decima quarta sabbato incidē-
 te quæ supra in literis Tt vbertim est manifestata. In primo em ecclesie statu pascha
 in memoriā dominicæ cœnæ (ut in superioribus dictū est) luna quarta a plerisq; cele-
 brabatur, & q̄dragesima finiebatur feria quinta in cœna dñi. Vnde & quadragesima
 nomē obtinuit, q̄ a prima eius dominica vsq; in cœnā dñi numerant die quadragi-
 ta. Sed posteaq; per Nicenum conciliū decretum fuit pascha pagendum esse die
 dominico post lunam quartadecimā primī mensis, cœptum est pascha celebrari
 in memoriā resurrectionis domini. Cum ergo palam sit dominū ante sextadeci-
 mā lunam non surrexisse, non debent (vt prisci latini asserēbant) celebrari pascha an-
 te lunam sextadecimā, neq; cœnam ante quartadecimā obseruari. Cuius cōtra-
 rium Græci & Alexandrini tenebāt quoties quartadecima luna primī mēsis in sab-
 bato euenit. ¶ Cōmemorato; viro; quarta adest dissensio, per quā discordiarū
 & altercationū semina plurima iacta sunt, oborta ex diuersa anno; embolismico-
 rum obseruatione. Quapropter meminisse iuuabit, q̄ Embolismos græcē, latine
 supexcreſcens aut supaugmētum dicit. & quātum nostro tractatū sufficit. Nam de
 ea realibi plura differuimus. Annus embolismus, siue embolismicus, aut hyper-
 bolicus seu intercalaris ē spatium tēporis tredecim lunationū, cōtinens dies 384. su-
 peraugmētat em annū cōmunem lunarem tricenis diebus. Annus sane lunaris cō-
 munis est tempus duodecim lunationū in anno solari vicissim tranſeūtium, Cons-
 stans regulariter ex 354 diebus. Vna em lunatio quæ mēsis mēstruus nūcupatur, cō-
 plectitur dies 29, horas 12, primas minutias 44. has minutias in p̄sentia nullas faci-
 mus. Q; si dies 29 & horas 12 duodecies acceperis, indubitato colliges dies 354 an-
 num lunare cōmunem. In anno autē embolismico, iam dicto numero adijci vna
 lunatio 30 dierū, quare is annus dies 384 possidet. Vocatus embolismicus, quia
 supexcreſcit, & supaugmentat anno cōmuni 30 dies. Mensis autē Embolismicus
 intercalaris, aut hyperbolicus est lunatio vna, vel mensis mēstruus 30 habens dies
 additus duodecim lunatiōibus aut mēsiibus mēstruis, per cuius additionē annus
 lunaris appellatur Embolismicus, sic dictus mensis iste quasi supaugmentatus.
 ¶ Embolismo; autē ratio hæc est. Prisci omēs paucis semotis obseruauerūt annū
 solarē constātem ex 365 diebus. Menses autē vsurparūt, non solares, quos Astrolo-
 gi proprios vocant, in quorū vno sol cœleste signum peragrat. Cōstante diebus 30
 horis 10, minutis 29 fere, neq; menses quos vsuales vocitant a Romanis tandē cō-
 stitutos, nostris Calendarijs inscriptos, quorū Ianuarius dies habet 31. Februarius
 28. Martius 31 &c. Sed lunares aut mēstruos menses obseruabant, quorum vnus
 cōplectitur temporis spatium quo luna solī iuncta, per duodena signa means, ite-
 rum cum sole cōgreditur. Compositus quēadmodum p̄diximus: ex diebus 29, ho-
 ris 12, minutis 44. hos menses Hebræi qui solos lunares in lege nouerant ut olim
 ita & hodie custodiunt: ignorantes menses solares siue p̄prios siue vsuales. Hos eti-
 am obseruant sacre literæ tanta diligentia: vt neq; vetus neq; nouū testamētum so-
 larem mensem vspiā admittat. Hos custodiuit diuus Aure. Augustinus libro quar-

Yy

Zz

&&

to detrini, ca. quarto, & libro, 15. de ciuita, dei, cap. 14. & in alijs locis plurimis. Eo modo obseruant Græci, Persæ, Chaldæi, In summa hi omnes annos custodiunt solares; menses autē lunares; quo fit: etsi luna soli in anno solari duodecies iūgitur, nō tamē præualet anni pfectionē suis duodenis mēribus menstruis, sed vndecim dies deesse cernūtur. Quocirca cōmemorati viri ut anni solaris damna supplerent; anno tertio aut secundo vbi decebat; vnū mensem triginta dierū tertiumdecimū anno cōmuni lunari addidere, & annum embolismicū, & mēsem embolismū obseruabant. Et nascitur talismodi mensis ex excrementia anni solaris super lunare in vndecim diebus, qui ter collecti cōstituunt dies 33, de quibus detruncarūt 30 dies p mēse embolismico & fecerūt annum embolismū. Tres residuos dies seruarunt & iterū per tres annos colligerunt ter vndecim dies quibus tres seruatos addiderūt & congregarunt 36 dies; de quibus receperūt 30 dies reliquis seruatis, & iterū cōstituerūt annū embolismalem, & iuxta hanc formulā operati sunt, & decem & nouem annis solaribus septē embolismicos annos immiserūt. Et hoc pacto ipsi regulauerunt annos solares per menses & annos lunares, & contra lunares cursus per annuos solares circuitus, autumātes luminariū cursuum se coæquationē quādam inuenisse.

C ¶ Sed nec hoc p̄termittēdum censeo, hos dies vndecim quibus annus solaris communis excedit annū cōmunē lunare a græcis appellari Epactas, a latinis additiones, quarū officium olim fuit vt per ipsos & dies quos regulares nominarūt cyclus lunaris calendario potuit inscribi. Item si ipsis additur dies vnus, hoc est, primus dies mensis, quē domini computistæ regulare vocant prouenit ætas lunæ in principio Ianuarij. Series autē & numerus epactarū talis est. Anno primo cycli decēnouenalis epactæ numerātur 11, Secundo anno 22, ut ex hac formula colligi potest,

Tabella Epactarum.

Nūeri cycli decēnoue
na aut aurei nūeri.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Epacte	11	22	3	14	25	6	17	28	9	20	1	12	23	4	15	26	7	18	29

De his plura scribunt Beda libro de tēporibus, Rabanus Maurus, theutonicus, abbas Fuldensis, deinde Archipræsul Maguntinus, in opusculo de cyclis. & Ioānes Anglicus de sacro bu. Quæ quouis anno facile hoc pacto inueniri possunt. Anis maduerte quotus sit in ordine annus tuus cuius Epactas quæris, id est cōsidera anni christi oblatis aureū numerum, quē multiplicā per 11, & productū patire per 30, & quod residuū fuerit habeto pro Epactis anni ppositi. In exemplo offertur mihi annus Christi 1518 & est decimus octauus cycli lunaris, aut eius aureus numerus 18, multiplico 18 per 11, & produco numerū 198 quē diuido per 30, & manent in residuo 18, sunt igitur 18 epactæ huius anni quibus addo 1 regulare & colligo 19, quare ætas lunæ in Calendis Ianuarij est 19 dierum. ¶ Sed de his satis reuertor ad embolismos Alexandrini, & Latini imitatores Iulij Cæsaris cōstituerunt in decem nouem annis Iulianis septē annos embolismos, & totidē menses 30 dierū, per quos superflue addiderūt diem vnū. Videntes autem se errasse finxerūt saltum lunæ, per quē in alia lunatione eiusdē anni sequēte demerūt diem vnū, quæ alternata lunatione vice seruata debuit esse 30 dierū; & tunc fiebant tres lunationes cōtinue 29 dierum, quod ē absurdum & deuiū ab astrologica supputatiōe, iuxta quā tres lunationes cōtinent dies octoginta octo; horas tredecim; minutias duodecim. Et est profecto res digna risui; q̄ inutiliter additur dies vnus per embolismos; quē mox postea per saltum lunæ iterū demere, abijcere, & expellere oportet. Nā turpius eijci quē nō admittitur hospes, & supuacanea sunt nobis semp fugienda, quare recte pontificio iure sæpius supfluitas vehemēter arguitur ac rephenditur. Taceo q̄ bis cōfunditur alterna mēsiū series, semel per inutilem intrusionē mensis embolismi 30 die

122

rum vbi necessario alia cōnectitur lunatio etiā 30 dierum. Et secundo per obseruationem postea trium lunationū 29 dūtaxat dierum, quēadmodum iam p̄libauimus, Frustra etiā & inepte ac Chimærice fingitur saltus lunæ, quæ licet sub signi fero lege naturæ varias exerceat choreas, custodit tamē cursus cōstantissimos & ordinatissimos minime saliens. Nec est sub cœlo natio, de qua quidē ego legerim, quæ lunæ saltum admittat, aut in vsu habeat, præter Alexandrinos & Rhomanos, Immo Hebræi mediocrē lunæ cursum examussim custodientes, quālibet lunationem diebus 29, horis 12, punctis 793, hoc est 44 ferme minutis perficiētes, saltum lunæ ignorant, & minime cognoscūt: quo circa eūdem lunæ saltum in superioribus Chimære cōparauimus. ¶ Reseruarunt autē Alexandrini & Rhomani a tēpore Dionysij abbas omnes embolismos vsq; ad mēsem vnum paschā p̄cedētem, hoc est, ad lunationē ante pascha, imitantes in eo hebræorū cōsuetudinem, qui in anno embolismico tertiumdecimū mēsem quem wadar vocant ponūt inter mēses Adar, & Nisan paschalem. Et ut lucidius intelligas, Alexandrini authores cycli decemnouenalis collocarunt omnes embolismos in mense vltimo, id est, in mense p̄cedente pascha, videlicet ab exordio mensis pharmuti, & a primo eiusdem die, vsq; in diem eius decimū. Quod conspicuū est ex tabula Calendaria supra in litera X, vbi a principio mensis Pharmuti in decimū vsq; diem ponūtur hī numeri 7, 6, 14, 3, 11, 19, 8, qui omnes sunt embolismici, ut in subditis ostēdetur. Postea Dionysius Romanus qui hūc cyclum latino nostro Calendario inseruit: quo Rhomana ecclesia etiā hodie vtitur, eādē numerorū embolismicorū seruauit seriem, vt facile ē videre in eadem tabula a quinto & vigesimo die Februarij vsq; in sextum Martij.

Ab

¶ His om̄ibus diligenter explicatis, cōmemoratae dissensionis quaterationes aperire debemus, haud quāq; em̄ Alexandrini siue Græci, & prisca latini inuicē digladiati sunt super lunæ ætate inquirenda, quia eorū cycli eādē semp̄ propemodum ætatem lunæ cōmonstrarunt, sed de mense paschali indagando sæpius contendebunt. Si namq; Embolismi Alexandrinorum semper cōcurrissent cum embolismis veterū latinorum, nulla profecto inter eos fuisset agitata contrauersia super paschæ celebratione. Sed quia impossibile fuit hos semper cōcurrere propter diuersa horum cyclorū in̄tia, factum est ut inter eos cōtrauersiæ suscitaretur. Alexandrinis em̄ cōditoribus huius cycli decemnouenalis ex cōmissa autoritate placuit, vt anno primo post Nicēnum cōcilium quo incepērent primū annum cycli eorū, vnitas esset numerus cycli decemnouenalis, quo anno de cyclo lunari veterū latinorum curabat annus decimusseptimus & fuerunt 17 numerus cycli lunaris, nō solum horum latinorum, sed etiā Hebræorum a patribus eorū ipsis traditus. Anno deinde secundo post in̄itium cycli decemnouenalis fuit Alexandrinis binarius numerus cycli eorum, cui accedebat annus decimus octauus cycli lunaris Latinorū & Hebræorum. Anno tertio cycli decemnouenalis, fuit Alexandrinis ternarius numerus cycli eorum; cui respōdebat annus decimus nonus cycli lunaris. Sic anno quarto cycli decemnouenalis Alexandrinis fuit quaternarius numerus cycli eorū; cui cōsentiebat vnarius cycli lunaris. & sic in cæteris, ita q; hī cyclorum numeri semp̄ eadem distantia & cursu progressi sunt, & semp̄ ternario distiterunt. Fuit ergo impossibile ut horum cyclorū duorum numeri fierent similes; & ex cōsequutione om̄es embolismi concurrerēt.

Ac

¶ Latini prisca annos embolismicos cycli eorū lunaris hoc metro indicarunt. Cæsar formā habuit longam orbe ruente tenebit. In quo septem dictiones septem annis embolismis adaptātur. prima sc; Cæsar primo anno embolismico. secunda sc; formā secundo, & sic deinceps. Aduerte igitur quota sit litera prima oblatae dictionis in ordine alphabeti, talis annus cycli lunaris fuit ipsis latinis embolismicus. Potest etiā hoc metrum cōuenienter aptari cyclo decemnouenali Alexandrinorū. Vt autē facile cognoscas, qui numeri horū cyclorum inuicem in embolismicis annis cōueniant, & qui discrepent (vt tota ratio dissensionis tibi pateat) accipe hanc formellam, in qua superni numeri, numeros cycli decemnouena-

Ad

lis Alexandrinorum, inferni vero numeros cycli lunaris priscorum latinorum: & adscriptæ syllabæ Em, annos embolismicos patefaciunt,

TABELLA ANNORVM Embolismicorum.

Numeri cycli decēnoue nalis Alexandrinorū.	1	2	em.	4	5	em.	7	8	em.	10	em.	12	13	em.	15	16	em.	18	19							
Numeri cycli lunaris priscorū latinorum	em.	17	18	em.	19	1	2	3	em.	4	5	em.	6	7	em.	8	9	em.	10	11	12	13	em.	14	15	16

Ac ¶ Ex hac descriptiuncula manifesta est embolismoꝝ discrepantia. Primo in anno octauo cycli decemnouenalis Alexandrinorū: qui cum sit ipſis embolismicus: subnectitur annus quintus cycli lunaris priscoꝝ latinoꝝ qui nō potest esse embolismicus. Secundo in anno decimonono cycli decēnouenalis Alexandrinorum embolismico, cui respondet annus sextusdecimus cycli lunaris qui nō potest esse embolismicus, quo factum est vt his duobus annis trebro subortæ sunt altercationes inter Alexandrinos & Latinos. Sunt præterea etiã alij duo anni embolismi in cyclo lunari latinoꝝ quibus non accedunt embolismi in cyclo decēnouenali, videlicet annus sextus, & annus decimusseptimus, quibus respōdent in cyclo Alexandrinorū annus nonus & annus primus, qui nequeunt esse embolismici. Sed his annis non sunt obortæ dissensioes, quia numeri isti propter nimiam distātiā ab æquinoctio priscorum nō variabant rationē primī mensis. Nec ipſis cōpetit diffinitio primī mēsis supra in literis Vv exposita. Tota ergo cōtrauersia inter græcos & latinos habitata est super his duobus numeris 8 & 19 insertis cyclo decēnouenali Alexandrinorum die quinta & sexta Martij, sint ne includendi in primo mense nec ne? Latini nã q̄ a quinta die Martij lunationes primī mēsis auspiciādas esse dixerunt. Sed Alexandrini ab octaua Martij accipiendas esse voluerunt. Non em̄ in lunæ ætate discordarunt, sed in principiādo mensem paschalem. ¶ Ratio differentiæ & disceptationis hæc fuit. Quia iuxta computū Alexandrinorum lunatioes signatæ quinta & sexta die Martij per numeros 19 & 8 terminātur quarta & quinta Aprilis & sunt embolismicæ dierum 30, cōstituētes mensem aduēticiū tertiumdecimū, & ergo minime idoneæ ac cōgruentes pro pascha celebrando, quia sunt lunationes vltimī mēsis scilicet embolismi, & non primī. Sed fm latinos lunationes exaratae die quinta & sexta Martij per numeros 16 & 5 non sunt embolismæ, vt palā est ex ordine embolismoꝝ superius descripte, quia necesse est hos annos dūtaxat duodecim lunationes fm latinos cōtinere, quare sunt lunationes primī mensis, & ergo pro pasche solēnitāte cōgruentissimi. Nam pascha primo mense celebrari mādatum fuit, quæ omnia oculatissime conspiciari potest ut in duobus mēſibus paschalibus supra in literis Rr conscriptis cum vtroq̄ cyclo videlicet decēnouenali Alexandrinorum a dextris, & lunari latinoꝝ a sinistris. In summa igitur tota inter Alexandrinos & Latinos cōtrauersia vertebatur in numeris cycloꝝ signatis die quinta & sexta Martij, vbi p̄ numeris cycli decēnouenalis Alexandrinorum siue Græcoꝝ signatur 19 & 8, & p̄ aureo numero cycli lunaris veterū latinorum adnotatur 16 & 5: quibus tam Alexandrini q̄ latini vnanimiter cōueniunt: q̄ in annis dictoꝝ cycloꝝ luna fuerit prima diebus iam memoratis. Sed cōtrauersia inter eos fuit oborta de mense paschali, hoc est: an dicta lunatio vel eius quartadecima sit idonea pro paschæ celebratione.

asserentibus latinis eam congruere paschali sacro Græcis vero cōtradicientibus. Et fuerunt vtriusq; partis argumenta, quæ in subditis ptim inducētur. ¶ Propter has igitur inter Græcos & Latinos de exordio primī mēsis dissensiones, factum est vt pascha sacrū aliter apud orientales & aliter apud occidētales nonnunq; celebraretur. Quod, vt expressius videri possit multis exēplis aperiemus. Prima igitur in hac redissensio inter eos accidit octauo anno post Nicēnā synodum, Anno a die imperij Dioclitiani 46, Anno autē Christi domini s̄m vsitatam cōputationē 330, quo fuit numerus cycli decēnouenalis, id est: aureus numerus 8: d litera dominicalis. Pensitata igitur ratione cycli decēnouenalis annus erat embolismicus, & octonarius exaratus sexta die Martij indicabat mēsem tertiumdecimū embolismicū minime idoneum paschali sacro, quia vltimus mensis, non primus: quare Græci obseruabant pascha tertio decimo calen. Maias, id est, diē decimanona Aprilis. Latini vero adhuc adherentes cyclo cōsueto, hebræorū more, hunc annum p̄dicabant cōmunem & non embolismū, eo q̄ fuit quintus annus cycli lunaris: hoc est: aureus numerus 5 cuius luna quartadecima adnotata ē decimo quarto calen. Apriles; id ē: decimanona diē Martij, quo circa asseriebant pascha pagēdum vndecimo calen. Apriles; hoc est: vigesima secūda diē Martij. Fuit ergo differētia paschæ inter græcos & latinos 28 dierum. ¶ Arguebant latini græcos multifariā. Primo in eo q̄ non celebrabant pascha diē dominico post pascha hebræorū: sed in tot dies prorogarunt. Cum Christianū pascha semp celebrari debeat diē dominico post hebræorū pascha sed Iudæi obseruatores cycli lunaris, lunationē hanc congruētē pro paschæ celebratione esse dixerunt; & in decima quarta suum pascha pagēbant; ergo proxima sequente dominica Christianū pascha erat pagēdum. Secundo latini cōfirmando alē legabant: Cōmune & om̄ibus notum proloquiū, hoc, Quālibet luminariū cōiunctionem cēsendam esse illius mensis in qua lunatio se finit; & huic mensi attribuitur in quo terminat. Sed hæ lunationes quinta & sexta diē Martij signatæ terminantur in Aprili; ergo debent vocari lunationes Aprilis & primī mēsis. Neminē em̄ latet om̄es lunationes Aprilis & solas eas esse idoneas pro paschæ celebratione, sed lunationes quinta & sexta Martij signatæ sunt Aprilis, ergo pro paschæ solennitate idoneæ. Tertio addunt latini; duæ lunationes in cyclo lunari tertio & quarto Aprilis notatæ nequeūt esse cōgruentes pro paschæ celebratiōe: eo q̄ sunt attributæ Maio, quia in eo terminantur; qui appellat mēsis secundus a mense paschali, sicuti Aprilis vocatur primus mensis siue paschalis, sed in lege vetitū est celebrare pascha in lunatione mensis secundi; qui immūdis deputatur & itinere impeditis. Arguebāt ergo Latini ipsos Græcos in hoc q̄ pascha suū secundo mense instar immūdoꝝ obseruarunt. His & similibus ratiōibus latini opinationē suam contra græcos tuebantur. ¶ Sed græci latinis nō cedentes, contra obiecerunt; Lunationes quæ accidunt tertio & pridie nonas Martias, hoc est, quinta & sexta diē Martij; habent suas lunas quartadecimas siue plenilunia ante æquinoctiū: quod prisca patres duodecimo Calen. Apriles stabilierūt; ergo non sunt lunationes primī mensis sed vltimī; & ex cōsequutione minime idoneæ pro paschæ celebritate pagenda. Præterea absurdum & iniquū est Latinos asserere; lunam quartadecimā panselinam, siue oppositionē luminariū æquinoctium p̄cedentē esse p̄nunciam futuri paschæ. Nam in ea oppositione nōdum est sol in Ariete sicut requirit; & luna e regione in Libra, sed cōstituitur Sol in Piscibus & Luna in Virgine. Vetustissimi etiam Iudæi (Anatolio episcopo referente) Agathobolus, & ab eo eruditus Aristobolus ex paneade, Philo, & Iosephus concorditer asserunt pascha celebrandum quartadecima luna Sole opposita in Ariete. Rursus oēs affirmāt hanc lunationē esse significatricē primī mēsis; cuius initiū vicinū ē æquinoctio, sed ex tabula q̄ttuor mensiū s̄ in lris Pp; aut se quēte cuiuslibet supputatori ostare poterit, q̄ nūerus cycli lunaris priscoꝝ patrū aut latinoꝝ: 16 rept̄ tertia diē Aprilis initiū lunatiōis, id ē, diē cōiunctionis luminariū signi

Ag

Ah

Ai

licās, vicinior ē ægnoctiō q̄ numerus 16 locatus quinta die Martij. Ergo is numerus 16 quinto die Martij adscriptus inhabilis & indignus cēsendus ē p̄ initio primī mensis, & per cōsequens alius tertio die Aprilis signatus idoneus & congruens.

Ak

¶ Sed latini obiecta græcorū argumenta dissoluerūt respōdendo, non esse absurdum necq̄ iniquū luna quartamdecimā paschalem fieri ante vernū æquinoctiū, & prænūciam esse paschæ, non p̄cedentis: sed sequentis æquinoctiū. Nam iuxta canonem Victorini supra in literis Tt expositū nunq̄ contingit pascha ante æquinoctiū: duodecimo Calen. Apriles stabilitū. Et q̄ Anatolius Laodicensis episcopus, antiquissimos Iudæos in testes adducēs, scriptū reliquit, sic accipiendū esse dixerūt potissimū de his qui ante vernale ægnoctiū pascha celebrabāt, cōtra hos em̄ idē script. Sed Agathobolo & Aristobolo, & alijs authoribus Iudæis, responderūt sufficere solem in die sacro esse in Ariete, & frequētius ita accidere q̄ tēpore paschæ Iudæorū sol sit in Ariete, & luna e directo in Libra. Ad vltimā græcorū obiectionem respōderunt latini, hunc mēsem primū cēseri cuius pleniluniū in ipso æquinoctio est aut vicinius & hoc ita se habere in casu proposito, sed de hoc lege supra in literis

Al

Vv. ¶ Haud dissimilis cōtrauersia orta est inter Græcos & Latinos, Anno decimonono post Nicēnum conciliū: qui fuit annus 57 Dioclitiani. Et 341 Christi domini, in quo fuit 19 aureus numerus græcorū, d litera dominicalis, Græci examinata ratione cycli decēnouenalis, fuit ipsis annus embolismus: quare numerus decēnouenarius signatus tertio nonas Martij, id ē, quinta eius die, haud quāq̄ potuit exordiri primū mēsem: quia eius lunatio fuit embolisma, tertio decimo mēsi anni embolismici assignanda, & a paschæ celebratiōe reiicienda. Sed sequentē lunationē scriptam pridie nonas Apriles, huic negotio idoneā dixerunt: & esse primī mensis. Quocirca p̄clamarunt pascha celebrandū tertio decimo calen. Maias, hoc est: decimonono die Aprilis. Sed Latini cū Iudæis cōtranitentes, eo q̄ habita ratione cycli lunaris aureus numerus erat 16 & annus cōmunis, haud embolismic⁹, ergo lunatio quinta die Martij exarata idonea fuit lunatio primī mēsis: quāobrem affirmabant latini pascha pagendū vndecimo calen. Aprilis, id est: vigesima secunda die Martij. Dissenserūt igitur in diebus octo & vicenis. Non minor habita ē inter græcos & latinos disceptatio: Anno septimo, & vigesimo post Nicēnā synodū: Anno 65 Dioclitiani, & 349 verbi incarnati, in quo 8 fuit aureus numerus græcorū, & a litera dominicalis, p̄dicabant græci pascha celebrandū esse nono calen. Maias: id est: vigesima tertia die Aprilis. Latini vero cōtra septimo calen. Aprilis: hoc ē: sexta & vigesima die Martij pagendū. Et vtriusq̄ partis defensiōes supra in anno Christi 330 ferme sunt expositæ.

Am

¶ Sunt nonnulli asserētes circiter hæc tēpora Iulii summū pontificē virū mirandæ sanctitatis, benevolentia, & doctrina, ac precipui concordia amatoris, & patres orthodoxos hesperios grauiter tulisse hoc discordiæ seminariū: pensitantes illud euangelicū. Omne regnū in seipsum diuisum desolari: & deo pacis sine pace nil placere, sacerdotibusq̄ apprimē cōuenire vt sint concordēs, pacifici, ac vnanimēs, vnde ecclesie vnitas custoditur & indies incrementū sumit. Contra discordia pusillos scandalizari: & res maximas dilabi. Quāobrem vt paschæ discordia tolleret, & id Christiani cōcorditer celebrarent: Placuit his diuis patribus ne in futurum in ætate lunæ & paschæ celebratione error cōmitteretur: & discidiū suboriretur, vt Alexandrinum præsulem in his rebus cōsulerent: (erant em̄ ea tempestate Alexandrini & Ægyptij in supputandis cœlestibus motibus eruditissimi) qui Rhomanū pōtificem quotannis certiorē redderet, ac eius staretur iudicio & sententiæ, quo scz die luna quartadecima obseruanda: & sacrū pascha celebrandū esset. Quo factū erat, immo ut sanctus Cyrillus & Beda testant̄ synodo quadam vniuersali decretū & ita multis annis obseruatū fuisse: vt Alexandrinus antistes qui ægyptijs præsidebat, de primī mensis initio & luna decimaq̄rta Rhomanū pontificē annuatim certiorē redderet, diēq̄ paschalis sacri eidē intimaret. Et postea idē Rhoman⁹ pōtifex occidētalibus archiep̄is, Archiep̄i ep̄is subditis, Ep̄i clero id intimaret.

ad hoc videntur sonare tria ca. placuit de conse. distin. tertia. Et hoc modo per an-
nos aliquot extincta fuit dissensio ex diuersitate cyclorum orta, & obseruatum fuit
pascha iuxta Alexandrinam institutionē ac intimationem. ¶ Verum cum anno
76 a die imperij Dioclitiani, Anno autē Christi domini 360 fuit 19 aureus numerus
græcorum, & a littera dominicalis, & Alexandrinus antistes intimasset Romano
pontifici: vt per eum cæteris archiepiscopis occiduū habitātibus insinuaret pascha
sanctū peragēdum nono Calen. Maias, hoc est vigesimatertia die April. Latini egre
tulerūt huiuscemodi paschæ significationē, depōsita resumpserūt arma, & ad cyclū
lunarem rediere annū quē Græci propter aureū numerum 19 embolismicū fecerūt
ipsi cōmunē asseruerūt & 16 aureū numerū cycli lunaris aptū pro luna quartadeci-
ma indagāda dixerunt, quæ cum in decimā octauam Martij die sabbati incidisset,
pascha prorogādum pronūciabant vsq; ad diem sextū & vigesimū Martij, ne dies
passionis domini ante quartamdecimā lunam obseruaretur. Carpebant nāq; Lati-
ni Græcos in hūc modum. Cum pascha in primo mense lunari celebrādū sit, ipsis
minime licere excedere limites primi mensis. Nullus em̄ mensis lunaris 30 dies su-
perare potest: igitur nec mensis primus, ergo Græcos minus docte, perperā & cō-
tra rationē mensis lunaris paschalem mēsem extendere in 35 dies, cum reliqui quin-
q; dies ad mensem secūdum sint referendi. Præterea indecēs esse affirmabāt pascha
in secūdo mense celebrare, qui s̄m legem immūdis & itinere impeditis deputatur.
sed hi dies 5 ad secūdum spectant mēsem, igitur indigni pro paschæ celebratiōe. Et
rursus Græci vidētur esse transgressores cōstitutionis synodalis in Cæsarea palesti-
næ editæ, in qua sancitum fuit pascha celebrādum esse ab vndecimo Calen. April
vsq; in duodecimū Calen. Maij, hoc est, a vigesima secūda Martij vsq; in vigesimā
Aprilis, sed hos limites Græci excessere pascha tertia & vigesima Aprilis celebra-
tes, igitur. Sed Græci Latinis obiecerūt ipsis minime licere pascha pagere luna vige-
simā secūda contra decretum Pij, Eleutherij, Victoris, & aliorū Romanorū pon-
tificum, & cōtra legem Exodi, Numeri, & Leuitici a deo sancitā, vbi sancitur pas-
cha celebrādum a luna quartadecima vsq; in vigesimā primā, non vigesimā secū-
dam, die em̄ 26 Martij erat luna 22 ipsismet latinis profitētibus. Sed hanc obiectio-
nem dissoluerūt latini dicētes, Probrosius & detestabilius esse pascha celebrare mē-
se secūdo immūdorū q̄ pascha celebrare luna 22. Immo satius esse affirmabāt luna
22 celebrādum cum aliter cōmode fieri nequiuert, eo q̄ luna quartadecima iuxta
eorū cyclum in sabbatū ceciderit, quare absurdū autumabant domini passionē res-
colī die veneris ante quartamdecimā lunam, etiam si nullū aliud obuīasset impedi-
mētum, sed potius in sequētem dominicā pascha protrahēdum nō obstante q̄ luna
fuerit 22. ¶ Ac rursus alia inter eos agitata est cōtrauersia, Anno 84 Dioclitiani,
nostræ vero salutis anno 368 fuit aureus numerus Græcorū 8. E littera dominicalis,
Contēdebant græci annū fuisse embolismicū, quare octonarius numerus sexta die
Martij signatus p̄ luna quartadecima indagāda reijciēd⁹. Et octonarius sexta April
assumēdus, paschæq; celebrādū 20 die April. Cōtra latini hunc annū fecerūt cōem
& per 5 eorū aureum numerū sexta die Martij notatū venati sunt pascha, die 23 Mar-
tij. Rationes vtriusq; partis ex superioribus colligi possunt. Differēbant igitur in die-
bus 28. & in hoc casu nō militabat argumentū græcorū de luna vigesima secūda su-
perius inductū, quia luna erat dūtaxat decimā octaua. Assimilis ferme suborta ē dis-
sensio anno Dioclitiani 95, & Christi domini 379, cū aureus græcorū numerus eēt
19, & littera dñicalis, Nam iuxta cyclum græcorū annus is fuit embolismicus, qua-
re adnotarunt lunam quartadecimā paschalem die 17 April, quapropter pascha ce-
lebrādum decreuerūt dñica sequēte, quæ fuit 21 dies April. Latini vero lunaris cy-
cli obseruatores annū cōmunē haud quāq; embolismicū fecerūt. Erat autem aureus
numerus cycli lunaris 16, cuius quartadecima luna paschalis adnotata fuit die 18
Martij; & ergo pascha pagēdum erat dominica sequente, scilicet 24 die Martij, luna
vigesima. Differētia paschatū fuit 28 dierum, In hoc casu iterū non habuit locum ar

An

Ao

Ap

gumētum græcorum de luna 22 supra in literis An: inductū. Alia autē eorum argu-
menta inducta ex p̄dictis facile colligi possunt. ¶ Ad postremū alia oborta est
inter eos cōtrauersia molesta valde. Anno Dioclitiani 103. Christi vero 387. Nam
cum esset 8 aureus numerus græcorū. & c̄ litera dominicalis, & luna quartadecima
fm Alexandrinorū supputationē die dominico quartodecimo Calen. Maias inti-
matū fuit pascha per Alexādrinum p̄sulem Rhomano pontifici Sirico fm veris-
similē coniecturam, die dominica sequēte quæ fuit septimo Calen. Maias; hoc est: 25
die April̄. Huius paschæ publicationē latini & hesperij audiētes inter se dissecti sūt.
Nam aliq̄ veteris digladiationis adhuc memores cōtenderūt pascha celebrādū esse
duodecimo Calen. April̄es, cū annus ille seruata ratione cycli lunaris fuerat cōmu-
nis & nō embolismicus: Cuius aureus numerus 5; Cuius quartadecima luna signa-
batur 19 Martij quæ fuit dies Veneris; ergo dominica sequēte quæ fuit 21 Martij li-
cuit celebrare pascha. Aequinoctio fm eos iam trāfacto Testes adhibuerūt Iudeos
qui hunc annū cōmunē fecerūt, & pascha in Martio celebrarūt. Alij pascha mini-
me septimo Calen. Maias celebrādum autumarūt: sed potius quartodecimo Calē.
Maias ipsa die qua fuit luna quartadecima. Allegātes cōstitutionē in Cæsarea pale-
stine æditam, qua cauetur pascha celebrari nō debere nisi ab vndecimo Cal April̄,
vsq̄ ad duodecimū Calen. Maias, hoc est: tantūmodo ad 30 dies post vernū æqui-
noctium, videlicet a 22 die Martij vsq̄ ad 20 April̄. Addentes pascha primī mensis
terminos nō debere excedere, ne abominosum pascha mense fiat secūdo. Hanc cō-
trauersiā huius anni diuus Ambrosius in epistola de celebritate paschali docte defi-
niuit, quæ vna cum nostris adnotationib⁹ breuī in lucem prodibit. ¶ Theodo-
sius maior Cōstantinopolitanus Imp̄ator, princeps quidē Christianissimus, opti-
mus ac p̄stantissimus, in suis coeptis om̄ibus auxilio domini nostri Iesu Christi fre-
tus in quē maxime fidebat; grauius ferens tātorum patrū dissensiones, & ne diuti-
us agitatae tārdē inextricabilem facerent labyrinthū, harum dissensionū occasionem
auferre cupiens, omnē hāc prouintiā Theophilo Alexādrino antistiti demādauit,
vt operā nauaret; & curam adhiberet; de paschali sacro euidenti ratione differere: In-
dagationis aut inuentionis normā infallibilem cōscribere, & decemnouenalis cycli
(quē enneadecaterida nuncupāt) per suos prædecessores instituti rationes expone-
re. Theophilus sancta hęc imp̄atoria iussa capessens, paschalem cursum conscri-
psit, & diuo Hieronymo interpretandum transmisit. quē quidē ab eodē legimus in-
ter p̄tatum, sed nusq̄ inter libros Hieronymianos apparet. sed quæ ad me fragmen-
ta venere hęc sunt. Theophilus ad Theodosium scribens vehemēter carpit eos qui
pascha aliter q̄ ab Alexandrinis promulgatū fuerat celebrabāt. Et si die dominico
luna quartadecima primī mensis euenerit, ipsa hebdomada transmissa ad alterū di-
em dominicū luna vigesima prima pascha celebrare definiuit. præcepto legis de se-
cundo mense non obstante. Magnus Theophili cyclus continebat annos 437 con-
gestus ex tribus & viginti cyclis decemnouenalibus. Nam post quaslibet tres & vi-
ginti reuolutiones redire eūdē aureum numerū, eandemq̄ literam dominicalem
asseruit. præterq̄ in anno intercalari in quo vnitatem auferri semp̄ præcepit. Sed de
hoc cyclo & alijs in sequētibus abunde dicemus. ¶ Idem quoq̄ Theophilus di-
em paschalis sacri in centum annos computatum Theodosio principi transmisit.
Cum epistola cuius particulam hīc inserere libuit, inter cætera enim sic scripsit. Di-
em sanctum paschæ & eius quartadecimā lunam manifeste designat lex cū dicit.
Obserua mēsem nouarum frugum & verni primū tēporis, & facies pascha domio
deo tuo, quartadecima die mensis primī ad vesperā; hunc igitur primū mēsem mul-
ti ignorātes sæpenūero duodecimū hebræorū mēsem (q̄ anni circulū hyemalē finit)
primū ponunt; nescientes verni temporis initium duodecimo Calen. April̄ auspi-
candū esse fm solis cursum, quē magnopere nos obseruare oportet, neq̄ ante hūc
diem, quartadecimā lunam paschalem quærere debemus. & quoniā accidere so-
let per occasionē quartadecimæ huius primī mensis in errorē quosdam incurrere,

Aq

Ar

Deute.
16.

cum in diem dominicū acciderit, sabbato ieiuniū soluentes luna tertiadecima tunc obuiante, deuiare eos a mādato legis diligentius oportet attendere, quoniā si sic in die dominica quartadecima luna euenerit, in sequentem dominicā differre pascha conuenit, duplici de causa. Prima quidem ut tertiadecima luna in sabbato incurrente, non cogamur ieiunium soluere. Deinde ne in dñica quartadecima luna incidēte cogamur ieiunare, indecentē rem illicitāq; faciētes, hoc em̄ Manichæorū sectæ cōsuetudo possedit. **Q**uoniam in lege dicit, si quis ob aliquā necessitatē nō poterit in primo facere pascha, in secundo mense faciēdi habeat facultatē. Nam sicut superiora cōtinent inferiora, & denarius cōtinet nouenariū, & non contra, sic luna vigesima prima cōtinet quin-

Christus dominus s̄m Græcos cū ap̄stis luna tertiadecima ultimā sumpsit cœnā, q̄re in primitiua ecclesia soluebant ieiuniū luna tertiadecima primi mēsis, & luna quartadecima ieiunandū erat, quia tunc Christus crucifixus fuit. Latini vero affirmant Christū luna quartadecima cum apostolis cœnasse, & quintadecima crucifixū. Et sic Latini dissentientes cū Græcis in ætate lunæ tpe passionis Christi, non possunt hoc dictum Theophili ad propositum eorum allegare.

Hic Theophilus respondet latinorū argumento de secūdo mense habito, asserentiū nō licere pascha ad alterā dominicā differre, ne primi mensis limites excidat, dicit Theophilus non solū licere, sed occasione data obseruādū esse, q̄re in ep̄la subiūgit. **Q**uoniam in lege &c.

tamdecimā. Et secundus mensis cōtinet primū. Si ergo lex ad secundū mēsem trāsmittit eos qui nō potuerunt in primo mense facere pascha, quare non p̄pter quandam necessitatem si in die dominico quartadecima euenerit luna digne transferetur in aliam dominicā. Hanc igitur quæstionē prout vires suppetebant ventilatam conscripsimus, & paschalis solēnitatis diem a primo anno cōsulatus tui vsq; in centum sequentes annos calculatū tuæ pietati trāsmittimus. Hæc Theo. ¶ Publicata definitione paschalis celebritatis Theophili Alexandrini antistitis ad petitionē Theodosij principis facta, plures Latini & Rhomanæ ecclesiæ ep̄scopi, p̄cipue p̄ Æmiliam constituti, p̄isci & consueti cycli lunaris defensores, adhuc hæsitantes ac fluctuantes, dixerunt difficile esse cōsueta & certa relinquere, & in assuetis, ac incertis adherere, quare huius rei decisionē & sententiā a diuo Ambrosio tūc Mediolanensī archiep̄scopo in diuinis literis celebratissime efflagitabāt. Qui (vt ex ep̄la eius cōspiciū est) in sententiā Alexandrinorū, Aegyptiorū, Græcorū, & ipsius Theophili venit. Et sic hac cōtrauersia sedata sacrū pascha aliquādiu celebratum fuit iuxta normā Alexandrinorū a Theophilo demū expositā & enucleatā. ¶ Si quis recte pensauerit cōtrauersias agitas inter Latinos & Græcos super vera paschæ celebratione, profecto (me iudice) nō facile subibit puintiā noui cuiuspiā cycli generalis conscribendi oibus orthodoxis accōmodi. Nam ut olim, ita hodie ex diuersitate annorum embolismorū possent suboriri dissensiones. Non dico eas inter Latinos & Alexandrinos ac Aegyptios oborturas, qui iam a fide Christi apostatarunt, & diuersis erroribus hei hei sunt innodati. Sed de Græcis aut alijs loquor natiōibus, quib' alia q̄ nobis sunt annoꝝ exordia, & alia embolismorū ratio, vnde eorundē varietas, & ex consequēte paschæ diuersitas accidere posset. Sed cū harum rerum nulla sit mihi cōmissa tractatio tacendum est, scriptura admonēte, qui altam facit domum suam, quærit ruinam.

De alia disceptatiōe super pasche celebritate inter Latinos et Græcos orta Propositio Trigesimaquinta.

A

Contrauersa aliā de pasche celebratiōe inter Latinos
 & Græcos obortā patefacere. ¶ Contētio suborta inter Innocē-
 tiū primū Rhomanū pontificē, & Cyrillū Alexandrinū episco-
 pum sup paschæ celebritate pagenda (bona venia impetratā) cū
 astrologica supputatione aut nihil aut parū quadrat. Ne aut hu-
 ius rei aliquid omittere videar, paucis absolua. Anno igitur a
 die imperij Dioclitiani 119, Christi autē 403 inter memoratos
 uiros aliā agitata est dubitatio diuersa a p̄dictis super paschæ celebratiōe. Fuit eo an-
 no aureus numerus 5, litera dñicalis d. Contēdebat Innocētius Rho, ponti, lunam
 vndecimo Cal. Apriles qui fuit dñicus fuisse sextamdecimā, quā Theophilus i suo
 paschali cursu quartamdecimā uocauerat. Quāobrem fm opinionē Innocentij Pa-
 scha celebrandū erat vndecimo Cal. Apriles. sed iuxta cyclum Theophili pascha p-
 rogandū erat usq; in quartū Cal. April. fm Theophili supra in ppositione 34 in li-
 teris A q & A r expositā formulam, quoties quartadecima luna in dominicā diem
 incidit, pascha in sequentē dominicā trāsserri debet, & hoc modo usu uenit in ob-
 lato anno: ex eo q; Aureus numerus fuit 5, & d litera dñicalis inciderat, quartadeci-
 ma luna in dominicā fm Theophilū, quare pascha in alterā dominicā differēdum.

B ¶ Innocētius uero in opinionē suā alios trahere uolens, adhortatus ē Aphricanos,
 ut paschale sacrū celebrarēt cū Rhomana ecclesia, uidelicet vndecimo Cal. Apriles.
 De quo hęc inuenit epistola. Innocētius Aurelio Carthaginensi ep̄o. S. Charitatis
 nostrę officium nullo interuallo dirimū; etiam si charta nullos apices ferat, uiuit em̄
 spiritalis gratia alternis in cordibus: & amorē nostrum confouet sacerdotalis ipsa
 societas. Cum ergo dignū est vnitatem ecclesię custodire; unum idemq; omnes pa-
 riter & sentiamus & p̄nūciemus, has ergo literas de ratione paschali alterius dico fu-
 turi anni p̄scripsi. Nam cū antediem vndecimū Calendarū Aprilium luna pene sexta
 decima colligatur (nā quippiā minus est) Itemq; q; ante diem quartū Calendarū ea-
 rundē ueniat luna vigesimatertia existimaui vndecimo Calendarū Aprilium festa
 paschalia celebranda, qm̄ in vigesimatertia luna nullū pascha vnq; ante hoc factum
 esse cognouimus. Hęc Inno. ¶ Cyrillus aut Theophili nepos, & in ep̄atu succes-
 sor, cyclum patruī, & antecessoris defendere & extollere uolens, obiectionib; factis
 sic r̄ndit. Sactū paschæ mysteriū, eiusq; sacra solēnitās sicut ē a saluatore nostro apo-
 stolis tradita, illibata māssisset; si eam quorūdam insipientiū pueritas inter cetera fi-
 dei sacramēta minime cōtaminasset; illi etiā qui æquū prauitati r̄ndere conati sunt;
 & septuaginta sex annor; paschalem cyclū instituerūt p̄fectæ rationis circulū tenu-
 issent; si in supputationē mēsiū uel annor; nō humanā, sed diuinā traditionē seq-
 potuissent. Vnde tāta sunt ignorātia & tenebris inuoluti, ut in vtrūq; paschalis ob-
 seruationis periculū deciderint, ita ut ante quartadecimā lunā quā vulgus sextade-
 cimā putauit, cum adhuc orbis sui circulū nō impleuerit, & ante mēsem nouarum
 frugū pascha celebrando, contra p̄ceptū dñi frequēter errauerint: qd alij p̄uidētes,
 ac rephēdentes, & quasi emendare cupiētes qui nō diuina illuminatione lustrati,
 sed humanæ sciētiae p̄sumptione elati, diuersos & inextricabiles circulos adnotan-
 tes, paschalis solēnitatis calculū cōscribere conati sunt. Et lunam quā alij sextadeci-
 mā impropienūcupant, hanc sanctus Theophilus quartadecimā celo demōstrā-
 te appellat. Pascha aut qd illi ultra duodecimū calendas Maias celebrare formidant
 sanctus Theophilus usq; in septimū Calendas Maij differri nō dubitauit, saltū q; q;
 lunæ, quē alij in anno quartodecimo, alij in anno sextodecimo insererunt sanctus
 Theophilus usq; in vltimū annū reseruauit. Ita em̄ quartadecimā lunā in celo uide-
 ri vult Theophilus ut pleno orbis sui circulo eodem mōmēto oriatur quo occidit
 sol. Vnde euidenter patet, q; lunam, quā illi vigesimatertia in sabbato vigilare formi-
 dant; ipse vigesimā primā affirmās, sine ulla trepidatione in ea sanctū pascha cēseat
 celebrandū, & quā illi sabbato p̄terito quintadecimā mētientes anticipant, ipse ter-
 tiadecimā appellans nō recte eos pascha celebrare cōtendit. Nā cum lunatio vi-

gintinouē diebus & semisse compleatur. & trigesima die luna soli cōiungat: nō de-
bet dici prima nisi die sequēti cū in occubitu solis videri possit, errāt ergo illi qui lu-
nā trigesimā appellāt primā, & saltu interueniēte secūdam autumāt: quā Theophi-
lus trigesimā vocat, sicq; in cæteris quā illi sextādecimā asserūt: Theophilus quartā
decimā esse voluit, Hæc Cyrillus. ¶ Hic aduertī cōuenit oēs cyclos cōiunctio-
nū luminariū, paschales quorūcūq; & in quotcūq; ānos supputatos esse imbeci-
les minime posse lōgō durare tēpore quēadmodū i sequētibus ppositiōibus doce-
bimus. Hic Cyrillus patruī sui cyclū quadringētorū & trigintaseptē annorū deflo-
rauit in nonagintaquinq; ānos; nulla tñ in canone aut terminis paschæ mutatione
facta, de quo sic scriptū reliquit, sed qm̄ iam illi diuersi circuli p totū orbem dissemi-
nati etiā nostrorū animos incōcussē possideāt, iste qui nup̄ est editus vix ad paucos
potuit puenire quē cum nimia eius p̄funditate pene oēs sensus excedere vidissem
reuelationē dñi postulauī, & hoc quod de ipso fonte haurire p̄merui nūc breuī ex-
posui, quod nec illos apud quos ipsum circulū vidi intellexisse cognoui, & ne for-
te quadringētorū & trigintaseptē annorū cōgeries aut fastidiū cognoscēdi, aut pigri-
tiam describēdi quibusdā afferret, in nonagintaquinq; annos eundē circulū abbre-
uiāui, quē per ānos illos reuolui sine vlla differētia animaduerti, vnum tñ assem in
quibusdā annis p̄pter rationē bissexti demendū admonui a duodecimo calē. Aprilis
vsc; in septimū calen. Maias p̄ dies trigintaquinq;, qui faciūt septimanas quinq;
sanctū pascha celebrandū esse: Cōfirmans mēsem nouorū qui iā biduū de ip̄a septi-
mana vltima habere dignoscitur, reliquos vero eius quinq; dies adieci, vt p̄pter do-
minicā diem luna quartadecima vsc; in vigesimā primā sicut p̄ceptum ē distēdatur.
Nam quartadecima luna primī mēsis a duodecimo calen. Aprilis vsc; in quartūde-
cimū calen. Maias p̄tendit, quā obrem hos quinq; dies adijciendos minime dubi-
taui, eo q; ip̄a luna quæ vsc; in quartūdecimū calen. Maias p̄tendit infra primī mē-
sis terminos & nascitur & implet. Anni etiā Hebræorū ratione habita, constat hos
quinq; dies mēsi nouorū additos, nō secundī mēsis esse, sed primī, qui si secundī es-
sent mensis p̄pter dñi resurrectionē, & ecclesiæ plenitudinē, nō immerito videntur
adiecti. illi em̄ qui lōgius habitabant vel immūdi anima fuerāt in secūdo mēse pas-
cha iussi sunt facere, quod in typū intelligit sanctæ ecclesiæ quæ cū om̄ibus demo-
nibus fornicata immūda videbat in anima, salubri vero cōfessione mūdata ad secū-
dam natiuitatē quasi ad secūndū mēsem transire p̄cipitur, Hæc Cyril. ¶ Præterea
noscendū est, q; diuersitas ætatis lunæ oritur ex diuersa numeratiōe, quia aliq; a die
mediocris cōiunctionis luminariū initium numeratiōis sumūt pleriq; a prima die
post cōgressum, a coniunctione nāq; luminariū vsc; ad oppositionē fm̄ mediocrē
cursum semp̄ sunt dies integri 14. horæ 18. minutie 22. Quare si a die cōiunctionis
numeratiōē inceperim⁹, erit fere semp̄ oppositiō luminariū die sextadecima a die
cōiunctionis, & nō quartadecima. Vulgus quoq; diē oppositiōis nominat lunam
quintādecimā, Quā Theophilus & suus nepos Cyrill⁹ vocāt quartādecimā. Qua-
re dissensio inter Innocentiū & Theophilū ac Cyrillū eius defensorē nata est partim
ex diuerso mō cōputandi ætatem lunæ, quia initium supputatiōis sumpsit Innocenti-
us a coitu luminariū, Theophilus & Cyrillus a die prima post cōiunctionē lumina-
riū. Miror vehemēter de inepta Theophili & Cyrilli vocabuli acceptione: asserenti-
um lunā decimā quartā significare pleniluniū siue luminariū oppositiōē, nūc; p̄-
fecto accidit oppositiō fm̄ mediū cursum diē quartadecima ætatis lunæ, sed ad mi-
nimū diē quintadecima vt cuilibet cōputatori p̄ tēpus a coniunctione mediocris in
oppositiōē supra notatū facillime cōstare poterit. Sed q; hi viri Alexandrini per lu-
nā quartādecimā oppositiōē luminariū intellexerint indicant verba Cyrilli supra
recitata cū inquit, Quartādecimā lunā in cœlo vult videri Theophilus, vt pleno or-
bis sui circulo eodē momēto oriatur quo sol occidit. Ecce. Nullæ orbis natiōes,
Latina, Græca, Hebræa, Barbara asserūt lunā quartādecimā significare pleniluniū
aut oppositiōē luminariū, sed quintādecimā accipiūt p̄ plenilunio aut oppositiōē.

Sed quod prisci patres nonnunquam vocant lunam paschalem quartamdecimam accipiendam est de qua tridecima luna completa, inchoata tamen iam quintadecima, sed de his modo satis. ¶ Paucis transcurtis annis denuo suscitata est Latinoꝝ & Græcoꝝ contentio, de qua in propositione superiori diffuse tractauimus. Multis enim latinis & ecclesiarum hesperiarum presidibus & nonnullis ut fertur græcis a Ioanne Chryostomo edoctis argumenta & rationes Cyrilli minime fatiffecerunt, eius argumentum de secundo mense hoc pacto repellentes. Cum sacrosancta ecclesia Christi sanguine munda sit, tantomagis a secundo mense immundis deputato abhorreere debet. sicque commemorati viri contra sententiam Theophili & Cyrilli primi mensis terminos ad triginta duntaxat dies extendendos affirmarunt, abijciētes reliquos quinque dies per Theophilum & Cyrillum additos tantum pro paschali solennitate minime congruentes. Quo factum est, ut anno Dioclitiani 122 Christi vero 406 cum esset 8 græcoꝝ, Theophili & Cyrilli aureus numerus, & g littera dominicalis, & annus eis embolismicus, quare octonarius numerus die sexta Martij exaratus inhabilis per luna quartadecima indaganda, Ideo celebrarunt pascha die vigesima secunda Aprilis. Latini vero secundum mensem immundoꝝ repudiātes, fecerunt hunc annum communem & resumpserunt cyclum lunarem quinque: quare pagabant pascha 25 die Martij. Vtriusque partis defensiones que supra propositione 34 in literis Ag. Haud dissimilis deinde orta est contentio anno Dioclitiani 133: Christi autem 417: cum aureus numerus Græcoꝝ esset 19: & g littera dominicalis: asserēbant græci imitatores cycloꝝ Theophili & Cyrilli pascha debere celebrari die vigesima secunda Aprilis. Contra latini quæta & vigesima die Martij. Causas discidium lege supra propositione 34 in literis Al. Cyrillus posteaque vidit rationes & argumenta sua parum concludere: miraculis & prodigijs nitebatur propositum suum firmare. Ad miracula igitur se conuertens inducit quod me apud Bedam legisse memini Pachomium quendam monachum ægyptium qui angelo reuelate opinionem Theophili & Cyrilli fertur confirmasse, & Selenitem lapidem suo candore lingue augmentum & decrementum ostendere, & reliqua transeo, calamus enim nunc refugit.

G ¶ Sed neque Cyrilli rationes, neque prodigia potuerunt apud Latinos euincere, ut in sua opinionem induceret, sed quoties per Alexandrinum calculum pascha post duodecimum calen. Maij publicatum fuit: Latini mox contradixerunt. Quocirca anno Dioclitiani 144. Christi vero 418: cum esset aureus numerus 11: & g littera dominicalis, luna quartadecima secundum Alexandrinam computationem promulgata esset die quintodecimo Aprilis die dominico erat pascha secundum eadem computationem pertrahendum usque in dominicam sequentem quæ fuit dies vigesima secunda Aprilis. Latini eadem dominica scilicet quintodecimo die Aprilis pascha celebrandum affirmarunt: ne primi mensis limites transgredereentur. Assimilis altercatio accidit anno Dioclitiani 160: Christi vero 444 cum esset 8 aureus numerus Græcoꝝ, & a littera dominicalis, iuxta cyclos Theophili & Cyrilli erat pascha celebrandum die tertia & vigesima Aprilis. quod Latini die vigesima sexta Martij celebrandum contenderunt.

H ¶ Ac rursus tempore Leonis papæ huius nominis primi, scilicet anno Dioclitiani 171: Christi vero 455: alia suborta est controuersia, fuit enim aureus numerus 19: & b littera dominicalis, & luna quartadecima secundum cyclum Theophili signata quintodecimo calen. Maias, id est, septimadecima die Aprilis die dominico, & pascha celebrandum die dominica sequente publicatum, videlicet 8 calen. Maij: hoc est 24 die Aprilis, quod plurimi latini eadem dominica scilicet decimasextima die Aprilis celebrandum asseruerunt, ne primi mensis limites excidat. In ea fuit etiam sententia Prosper Aquitanicus, Reginus episcopus Leonis pontificis magni, ob eloquentiam notarius apostolicus. hic vir eruditissimus inter plura quæ conscripsit, paschæ rationem satis luculenter absoluit. Leo autem romanus pontifex, notario connitente veram paschæ rationem inquisiturus Martianum Imperatorem Constantinopolitanum, principem Christianissimum, literis adhortatus est, ut ab Alexandrino præfule rationem cycli Theophili exposceret: & accurato perscrutaretur examine. In quo quidem cyclo nonnunquam pascha in secundo mense immundis deputato affigi videbatur, Existimās in presenti casu quo pascha octauo calen. Maias pagendum fuit promulgatum, ab eo non recte commemoratum

diem scriptum fuisse. ¶ Leonis autē ad Martianū epistolæ fragmentum, hoc est, studuerūt quidē sancti patres occasionē huius erroris auferre: omnē hanc curā Alexandrino episcopo delegantes (quoniā apud Aegyptios huius cōputationis antiquitas tradita videbatur esse peritia) per quē quotannis dies p̄dictę solennitatis sedi apostolicę indicaretur, cuius scriptis ad lōginq̄iores ecclesias pascha sanctum intimeretur, verū ut huiusmodi labor aliquādo quiesceret, cōposuit memoratus vir Theophilus circulū nunc longe lateq̄ notissimū, quo quartadecimas lunas primi mensis ex ordine dephendendo diem paschæ qui mox sequēte dominica futur⁹ erat facillime cuiq̄ inueniēdum relinqueret. Cum ergo iuxta adnotationem Theophili pascha sanctū anno proximo celebrandū esset 8 calen. Maij, quod fratres nostri 15 calen. Maij celebrādum arbitrātur, hortamur pietatē tuam, vt ab Alexandrino antistite causam cycli Theophili exostulet ꝛc. Martianus itaq̄ princeps concordie amator summope studuit has p̄ plures ānos cōtrauersias habitas auferre, quare vna cum Leone pontifice Protheriū Alexandrinū p̄sulem adhortatus ē vt cycli paschalis Theophili luculentas redderet rationes. Protherius tantorū viroꝝ adhortationi acquiescens, diffinitā & apertissimā rationē cycli Theophili cū his literis transmisit. Lenificauerunt me literæ dilectionis tuæ ꝛc. quas lege supra p̄positione 32: ferme a principio. ¶ Leo romanus pontifex rationē diffinitionis paschæ cōprobās & acceptam habēs, occidentales episcopos p̄ suas literas hortatus ē ut cū orientalibus futuri anni pascha 8 calen. Maias celebrarent, sic, Dilectis fratrib⁹ vniuersis episcopis catholicis per Callaiciam & Hispaniā constitutis, Leo papa ꝛc. Cum in omnibus diuinorū p̄ceptorum regulis exequēdis sacerdotalem obseruatiā oportet esse concordē, maxime nobis & principaliter p̄uidendū est: ne in paschalis festi die vel ignorantia vel p̄sumptione peccatū diuersitatis incurramus. Vnde quia tēpus sacratissimæ solēnitatis ita dispositos habet limites suos, vt salutare sacramētū nunc citius, nunc tardius oportet celebrare nō desinet apostolicę sedis sollicitudo p̄spicere, ne dubio aliquo ecclesia turbetur incerto. Cum autē in quibusdā adscriptionibus patrū futurū proximo pascha domini ab alijs in diem quintūdecimū calē. Maias ab alijs in diem octauū earundē inuenitur adscriptū: tandem diuersitas ista me p̄mouit vt clemētissimo principi Martiano curam de hac re animæ meæ panderem, vt p̄cipiente ipso ab his qui habent huius supputationis peritiā diligentius illuc discussa rōne q̄reret: in q̄ die possit veneranda solēnitas rectius celebrari quo rescribēte octauo calen. Maij diffinitū est, quia ergo studio vnitatis & pacis intentus fui: malui orientaliū diffinitioni acquiescere: q̄ tantæ festiuitatis obseruationem deserere. Nouerit itaq̄ fraternitas vestra die octauo calen. Maij ab om̄ibus resurrectionē domini celebrādā: & hoc ipsum per vos alijs fratribus esse intimādum, ut per diuina pacis cōsortium sicut vna fide iungimur, ita vna solēnitate feriamur. ¶ Tamē Latini & occidentales ab innata ferme cōsuetudine nō facile discedēs Aegyptiorū diffinitioni nō plene cōsentiētes, paucis annis reuolutis sub Hilario romano pontifice successore Leonis cōtentiones prioribus similes suscitauerunt. Anno em̄ Dioclitiani 179, Christi autē domini 463: cum aureus numerus Græcorū esset 8: & f litera dñicalis, sanctum pascha iuxta Alexandrinam cōputationē adnotatū erat die vigesima prima Aprilis, Latini vero pro anno Græcorū embolismico cōmunē faciētes die quarta & vigesima Martij peragēdum dixerunt. Deinde pauxillo annorū intervallo lapsa, videlicet anno Dioclitiani 181: Et Christi 465: vetusta illa altercatio de qua plura in p̄positione superiori (an licitum sit dominicā passionē ante lunā quartadecimā recoli) reassumpta fuit. Eo nāq̄ anno aureus numerus fuit 10: & c litera dominicalis, inciditq̄ luna quartadecima memorati anni in diem sabbati die vigesima septima Martij, publicatū fuit pascha p̄ Alexandrinos die vigesima octaua Martij. Quod Latini vsq̄ in sequētem dominicā differēdum censuerunt, ne passio dominica (quæ in die Veneris ante pascha cōmemoratur) quartadecimā lunam p̄cedat. Ad hoc adstipulatur diuus Ambrosius in epistola 83 de paschæ celebrata

te: cū inquit. Hæc lex paschæ nobis seruanda est, vt nō quartamdecimā lunā obseruamus in die resurrectionis, sed in die magis passionis: aut certe alijs pximis superioribus diebus. ¶ Hilarius Rhomanus pōtifex cū hæc altercationes agitarētur, postea habuit Alexādrinorū & Aegyptiorū sentētias & cyclos, & Victorinū natiōe Aquitanicū Lemonicēsem, supputatorē peritissimū hortatus est ut sacre paschalis solēnitatis canonē conscriberet; & primi mensis terminos ac alia huic rei opportuna definiret. Victorinus itaq; Rhomani pōtificis mādatis obsequibilis canonē aut cyclū paschalem dilucidū conscripsit, ita ut Eusebij & Theophili cyclos supare videret. Collocauit vernū æquinoctiū quemadmodū Alexādrini & Aegyptij duodecimo calen. Apriles. Et primi mensis terminos iuxta Latinorū opīnionem a tertio nonas Martij in quartū nonas Aprilis per dies vienos 4 nouē conscripsit. Canonēq; paschalem & alia huic rei necessaria ædidit: quæ omnia dilucide in ppositiōe antecedente in literis T t sunt exarata, & hic p repetitis censenda. Victorini itaq; canonem de paschæ celebratione cōpositum Latini in aliquātos annos obseruarūt: dissentientes a Græcis & oriētalibus Alexandrinū paschæ canonē custodiētibus. Quo factū est, vt quoties quartadecima luna sabbato quopiā contigerit: aliter apud Græcos & aliter apud Latinos pascha celebrabāt. Dempto tamē casu in canone Victorini inserto: ut in annis subnotatis vsu venerat. Omitto hic nō ab re recētere annos Dioclitiani, annos aut Christi domini adnotabo. Anno itaq; Christi 469 cū esset aureus numerus 14: & e litera dñicalis: incidit luna quartadecima in sabbatū diem 12 Aprilis. Celebrabāt Græci pascha 13 die Aprilis, Latini vero die vigesima eiusdē mensis. p hac formula iudicabis etiā annos sequētes. Anno Christi 475: fuit 1 aureus numerus: e litera dñicalis. Anno Christi 489: 15 aureus numerus. a litera dñicalis. Anno Christi 495: 2 aureus numerus: a litera dñicalis. Anno Christi 496: 3 aureus numerus: f litera dñicalis. Anno eiusdē Christi 499: aureus numerus 6: litera dñicalis c. Anno Christi 509: 16 aureus numerus: d litera dñicalis. Anno Christi 516: aureus numerus 4: lra dñicalis b. Anno tandē Christi 519: 7 aureus numerus: f lra dñicalis. Sile in anno 8 & 19 cycli decēnouenalis frequēter aliter a Græcis, aliter a Latinis pascha pagebatur. Græci em̄ hos annos embolismicos fecerunt, sed Victorinus iuxta rationem cycli lunaris quē Latini sequebātur cōmunes esse voluit. In exemplis Anno Christi 474: aureus numerus 19: f litera dominicalis. Anno Christi 482: 8 aureus numerus: c litera dominicalis. Anno Christi 501: aureus numerus 8: litera dominicalis g: Ac āno Christi 512: 19 aureus numerus: g litera dominicalis. ¶ Sed videbatur pluribus Victorini canonē paschalem esse irrationabilē, fragilem, fundamento carētem, ac legis monumētis aduersum. Quare Victor quidam Caprianus episcopus, decēnouenalem Alexādrinorum cyclum in vsu reuocare cupiēs, Victorini canonem cōfutauit ac redarguit. Qui Beda anglico cognomēto venerabilē referēte sic scriptum reliquit. Cum paschalis veneranda solēnitas quam die potissimū proueniret sollicitè a nobis q̄reretur, & iuxta patrū venerabiliū statuta: octauo calendas Apriles diceremus resurrectionē domini pculdubio celebrādā, aliquibus minime rationabilis visa est nostra respōsio, eo q̄ Victorinus quidā in circulo paschali quē ædidit aliter diem dominicæ resurrectionis affixerit: licet & hunc designauerit quē nos celebrādum pariter profiteamur (Et paucis interpositis subiūgit) Sed nunc ordo expetit: ut cyclorū quos Victorinus ædidit patefaciamus euidenter errores: dum nescit legitimū diem definire paschalem, ut cum in pteritis ipsum errasse ostensum fuerit: in p̄sentibus quoq; ac futuris autoritate careat, & occasionē prauæ psuasionis amittat. Quomodo em̄ primi mēsis initium tertio nonas Martias statuatur, si eius sextadecima, dominica eueniens, pro pascha celebrādo minime idonea existat. Constat em̄ lunam tertio nonarū Martij natam tertio decimo Calen. Aprilis esse sextamdecimā. si ergo tertio nonarū Martiarū nata luna primi mensis faciat initium: quid rationis est: vt pascha nō celebremus in eius sextadecima dominica incidente: sed potius in sequētem differamus mensem: cum lex p̄cipiat ut omnes

qui possint in primo mense pascha faciant, soli autē qui in uia fuerint aut immundi pascha secundo mēse celebrent. Sed huic argumēto Victorinus & qui eius tuebantur partes sic respōderunt. Non esse arbitrādum primī mēsis exordiū semp a tertio nonas Martij sumēdum esse. Immo ipse Victorinus illam in suo canone excepit lunationē cuius sextadecima luna die dominico ante æquinoctiū potest contingere, quia palam dixit excipiēdam esse lunationē hanc quæ in Calēdis Ianuarijs ostendērit lunam vigesimāseptimā die sabbati absq; bissexto. ¶ Sed huius argumēti dissolutionē ac eius authorē venerabilis Beda mirum in modū rephendit. Nam postea q̄ Rhomana ecclesia cōsensit in canonē paschalem Alexandrinorū, quē etiam Dionysius abbas Rhomanus exposuit, & cyclum eorūdem Rhomano Calēdario inscripsit; fuere nōnulli populi inter quos Aquitani & Scoti qui discessere a rhomana ecclesia circa tēpora fere Honorij primi, & Ioannis quarti, quos tādē Gregorius tertius reduces rhomanæ ecclesiæ vniuit. Hi Victorini cyclū resumpserūt & pascha iuxta cyclum lunarē Latinorū obseruarūt. Memoratus autē Beda anno nostræ salutis 725, vel circiter sacræ paschalis celebritatis normā conscripsit cōfutans Victorini canonē paschalem & eiusdē sectatores, ex eo q̄ legitimū paschæ principium nuncq̄ habent. Et crebro euenit q̄ nullū dierum qui in lege scripti sunt in sua paschali obseruatione consequantur; dū & vesperā quartidecimī diei (quo pascha initiari cōstitutum est) & mane quintidecimī (quo azymorū dierum solēnitas inchoari p̄cepta est) a sua prorsus festiuitate repudiēt, atq; insup in huius p̄cā peccati vigesimūsecundū diem qui in tota paschali institutione per Mosen nec semel appellatus inuenitur frequēter in sui paschæ principū sanciri p̄cipiunt. Victorini autē scripta & respōsiones taxat Beda hoc pacto. Videamus ergo Latinos suos quomodo cōmendat Victorinus: dixit eos maxime celsuisse a tertio nonarū Martiarū natam lunam efficere primī mēsis initiū: & sextadecima luna die dominico pascha celebrandum. Et itē dicit nuncq̄ tertiodecimo calen. Aprilis; etiam si luna cōueniat pascha celebrādum s̄m Latinos, sed magis s̄m Aegyptios octauo calen. Maij. Constat autem lunā tertio nonarū Martiarū natam tertiodecimo calen. Aprilis esse sextadecimā. Obsecro frater sancte Victorine si tertio nonarū Martiarū nata luna facit primī mēsis initiū: quid rationis est: vt in eius sextadecima luna nō celebremus pascha: sed potius in aliū differamus mēsem, cum lex toties imperet: vt omēs qui possint in primo mense pascha faciant; soli autē qui in uia fuerint: vel immūdi pascha secundo mēse celebrent. quid est ergo q̄ addis absq; bissexto; an forte quia quādo Calēdæ Ianuarij sabbato sunt tertiadecima Calēdarum Aprilū in dominica occurrit; si bissextus nō interuenerit, si autē bissextus intercesserit, eadem dies feria secunda prouenit; docere vis cum secūda feria fuerit tertiadecima calen. Aprilis luna vigesimāsecunda pascha rite celebrari; cum vero eadem dies tertiadecima calen. Aprilis lunam sextadecimā dominica die habuerit; nō possit in ea pascha celebrari: quia nō dum æquinoctium trāsierit; sed nec in sequētem dominicā, quia luna supadulta, hoc est, vigesimatertia illam incidit in diem; atq; hac cogente necessitate: in secundi mēsis tēpora paschæ differenda solēnia. Mirus calculādi p̄ceptor, qui principaliter doceas lunam tertio nonarū Martiarū natam primī mēsis efficere initiū: & rursus ratione ipsa superatus cōpelleris fateri: nisi interueniēte bissexto nullatenus lunam hac die natam; sed sequēti mense accēsam paschalibus festis cōgruam. Si vero affuerit bissextus; tunc effici lunā primā. & q̄ ais etiam si luna cōueniat tertiodecimo calen. Aprilis nuncq̄ in eo pascha celebrari poterit, quomodo em̄ potest luna conuenire paschalibus solēnijs, ubi nuncq̄ paschalia solēnia sunt celebrāda; et si nuncq̄ tertiodecimo calen. Aprilis pascha celebrādum etiā si sextadecima luna prouenerit; errant profecto Latini qui lunā paschalem tertio nonas Martij inchoare decernunt; in cuius sextadecima & decimasēptima eo q̄ æquinoctiū nō dum trāsierit; non licet pascha fieri. & merito eorū contempta obseruatione cum aegyptijs potius eo anno octauo calen. Maij pascha differēdum suades. Si autē magis obseruan

dum quod ægyptij docent autumas: quare nō illorum per omnia sententiā sectaris: Verum quia hoc facere nō vis, sed inter vtrosq; mediis incedēs magis latinorū quos vituperas: q̄ ægyptiorum quos præfers, calculum tuis legēdum sequēdumq; tradas, nos Aegyptiacam calculādī doctrinam quę & iudicio tuo, & vniuersalis ecclesię consensu verior apparet: om̄ibus sequēdam nouimus, initiū videlicet primī mensis ab octauo iduū Martiarū vsq; in nonarū Aprilīū diem, quartadecimas vero lunas paschæ a duodecimo calēdarum April vsq; in quartūdecimū calendarum Maij: porro diem paschæ dominicū ab vndecimo calen. Aprilis vsq; in septimū calen. Maij, & hoc a luna quintadecima vsq; in vigesimāprimā esse quærēdum. Constat itaq; errare eos, qui lunæ paschalis initiū tertio nonarū Martiarū die sumēdum diffiniūt, quia luna ibi nata pleniluniū ante tēpus æquinoctij facit: ideoq; solēnitati paschali inhabilis ē. Hęc ex Beda. Ex his conspicuā esse arbitramur disceptationem denuo inter latinos & græcos de paschæ celebratione habitā. Et tandem priscis his cōtentionib⁹, dissensiōibus, ac p̄trauersijs multifariā obortis finē imponere libuit.

De norma paschalis celebritatis: iuxta vsum rhomane ecclesie in hodiernū vsq; q; diē obseruata: propō trigesima sexta.

A

Nunā paschalis solēnitatis iuxta vsum & obseruatiōnem rhomanę ecclesię vsq; in hodiernū diem notam facere.

¶ Post tenebras tristes speramus lucem, post nubila maxima phœbū solito clariorē, post bella mortifera pacē placidam, post discordiā concordiā. Sic post plurimas cōtrauersas, dispensiōnes & digladiationes inter Latinos & Græcos sup paschæ celebratione agitatae quēadmodū in duabus superioribus ppōnibus differuimus placuit deo pacis qui moribus sacris pulchrā censet concordiā pacis. Quo factū est q̄ ecclesia Rhomana paulatim cōsensit in doctrinā Alexandrinorū, & assumpsit canones p̄ Theophilū Alexandrinū antistitē æditos iuxta interpretatiōnē aut expositionē Dionysij. Fuit hic Dionysius abbas Rhomanus cognomento exiguus græce & latine eruditus qui Victorini & latinorū de paschæ celebratiōe cyclos & canones in superioribus p̄positionibus expositos reprobauit atq; cōfutauit. Alexandrinorū vero doctrinā in vsum reuocauit. Cyclumq; decēnouenalem eorūdem & a Theophilo expositū & dilucidiorē redditū Rhomano calēdario inscripsit, nulla in eo facta mutatione nisi quantū supputatiōis ratio postulabat p̄pter diuersa

B

Calendariorū initia. ¶ Totamq; æditionē suam sup ratione paschalis celebritatis anno Christi domini 532 absoluit & in lucem prodire iussit. In qua in summa docet a rhomana ecclesia primī mēsis lunationē accipiēdā esse ab 8 idus Martij vsq; in nonas Aprilis. Quartadecimā vero lunam a 12 calen. Aprilis vsq; in diem 14 calen. Maij per dies 29 q̄rendam definiuit. Et dominica sequēte sacrū pascha celebrari præcepit. Quod si quartadecima luna dominico die euenerit, pascha vsq; ad sequētem dominicā iuxta Theophili doctrinā differēdum esse voluit. Et quia embolismi om̄es designati p̄ hos numeros 17, 6, 14, 3, 11, 19, 8, terminantur in principio mensis pharmuti a primo eius die vsq; in diem decimū eiusdē mensis, hoc est, a die septimo & vigesimo Martij vsq; in diem quintū Aprilis inclusiue. Ideo in annis embolismicis prima luna his dūtaxat diebus q̄renda est. Sed in annis cōmunibus ab 8 idus Martij vsq; in diem septimū & vigesimū eiusdem exclusiue per dies decē & nouem luna prima paschalis accipi debet. Quartadecima vero luna in annis cōmunibus a 12 calen. Aprilis vsq; in diem sextum idus Aprilis per dies sc̄z decem & nouē inquirēda est, sed in annis embolismicis a quinto idus Aprilis vsq; in diem quartū

decimū calen. Maij; scilicet per dies decem quartadecima luna venāda est. Diem vero paschæ ab vndecimo calen. Aprilis vsq; ad septimū calen. Maij celebrādum esse ab ecclesia scz per dies quinq; & triginta iuxta Theophili doctrinā. Cōsentiūt pulchre iam memoratis scripta ppositionis 34 in literis Ss. ¶ De extractione cycli paschalis Rhomanæ ecclesiæ ex cyclo paschali Alexandrinorū, & inscriptione in Calendariū rhomanū, ac de Rhomano calēdario abūde scripsimus supra ppositione 34 in litera Z. Nec id silentio ptereundū esse arbitror, q; tēpore diui Ambrosij nondum tēpora & anni ab incarnatione aut a natiuitate domini saluatoris nostri sūt numerati, qd ex eius epistola paschali est cognitu facillimū. Immo vsq; ad tpa Iustiniani magni Impatoris Cōstantinopolitani anni ab era Dioclitiani, hoc ē, a die imperij eiusdē supputabant. Sed tēpore Iustiniani memorat' Dionysius abbas Rhomanus & doctor celeberrimus tēporū supputationē ad annū incarnationis verbi dei reduxit. Hic abbas plures de paschali sacro scripsit epistolas ad Petroniū episcopū, Bonifaciū primiceriū notariorū, & bonū secundiceriū. Et in epistola de primi mensis ratione cōscripta sic dicit. Obseruādum est summope, ne primi mensis fallamur initio, hinc em̄ pene cunctus error discrepantiæ paschalis exoritur: dum initium temporis ignorat. Nam cū dominus omnipotens hanc sacratissimā solennitatē celebrandā filijs Israel (qui ex Aegyptia seruitute liberabātur) indiceret: ait Exodi ad Moysen &

Formula Dionysiaca cycli decemnouenalis paschalis.

Anni cycli decemnouenalis	Aureus numerus	Initium anni	Finis anni	Quātitas anni lunaris
		Dies	Dies	Dies
1	19 Com.	4 Aprilis	22 Martij	353
2	1 Com.	23 Martij	11 Martij	354
3	2 Em.	12 Martij	30 Martij	384
4	3 Com.	31 Martij	19 Martij	354
5	4 Com.	20 Martij	8 Martij	354
6	5 Em.	9 Martij	27 Martij	384
7	6 Com.	28 Martij	16 Martij	354
8	7 Embo.	17 Martij	4 Aprilis	384
9	8 Com.	5 Aprilis	24 Martij	354
10	9 Com.	25 Martij	13 Martij	354
11	10 Em.	14 Martij	1 Aprilis	384
12	11 Com.	2 Aprilis	21 Martij	354
13	12 Com.	22 Martij	10 Martij	354
14	13 Em.	11 Martij	29 Martij	384
15	14 Com.	30 Martij	18 Martij	354
16	15 Com.	19 Martij	7 Martij	354
17	16 Em.	8 Martij	26 Martij	384
18	17 Com.	27 Martij	15 Martij	354
19	18 Em.	16 Martij	3 Aprilis	384

Aaron mēsis nobis principium mensium primus erit in mēsis anni 7c. Dionysius igitur aduertēs omnes embolismos ab Alexandrinis scriptos fuisse in mēse pcedente pascha sic q; mēsis paschalis dicatur primus mēsis iuxta pceptum dñi Exo. 12 scriptū maximo pere studuit hūc cyclū decemnouenale reducere ad æquinoctiū vernū. Quapropter talem cōputationis hui' formulam collegit: Inchoās annum primū a pridie nonas Aprilis vbi pro aureo numero exarat 19, & dixit hūc annū finiri 11 calen. Aprilis, hoc est, die 22 Martij. Et die sequēte pro aureo nūero ponit vnitas. Hic ānus primus cōstat dūtaxat diebus 353, quia recipit in saltum lunæ per quē ablatas est ab eo dies vnus, Omnium ānorum cycli decemnouenalis initium, finis & quātitas per tabellam hic annexā manifestatur. Dionysius hic a pluribus taxatur, ex eo q; inseruit saltū lunæ primo anno sui cycli decemnouenalis, & fecit hūc annum diminutum vno die cū

iudicio omnium debeat esse integer & perfectus & minime mutilatus.

De diuersis cyclis: potissimū his: qui pro
pasche celebratione videntur conducere:
et de eorum imbecillitate **Propositio**
Trigesima septima.

A

Duerfos modos precipue indagatiōi paschalis celebri-
tatis etiā utcūq; inseruiētes enarrare & eorū dē imbecillitates ma-
nifestare. ¶ Primo loco aīaduerti cōuenit, supra ppōne secūda
docuimus, qd̄ cyclos græce latine sonat orbis siue circul⁹. vt si qd̄
piā ab aliq̄ designato pūcto tanq̄ initio, definito qdā tpe exire in-
cipit; & post definita qdā tps iter capedine in id redit; & hoc mō
suos exitus & redit⁹ p̄tinuat; dicit̄ fecisse cyclū, orbē siue circulū.

B

In exemplo facile capies luna quodā oblatō tpe constituta in primo puncto, id est,
initio Arietis secundū æqualē suū cursum ab eo exiens puncto p̄meando duodena
signi Zodiaci in spacio tēporis fm̄ Alphonsinā supputatiōe dierū videlicet 27 ho-
rarum 7; minu. 44; secundorū fere 5 reuertit̄ ad primū Arietis punctū asserit̄ cōple-
uisse vnū cyclum & sub eo tps̄ interuallo luna omnes sequentes cyclos, periodos,
aut reuolutiones cōtinuat. Et vt summariū dicatur luna in 2360585 secūdis vnum
cyclum cōplet ab Arietis initio exeundo & in id reuertendo. Et cōsimilia exēpla in
alijs stellis erraticis facile adduci possent. ¶ Secūdo loco contuēdum, omnis ra-
tio cōputi cōiunctiōnū & oppositiōnū fm̄ mediocrē cursum duorū planetarū solis
videlicet & lunæ a priscis supputatoribus p̄cipue iuris ecclesiasticis inuēta ab ipsis
nobis p̄ cyclos aut quampiā aliam huiuscemodi fantasiā p̄municata ē: arbitrātibus
(falso tamē) easdem finito cyclo in eundē reuertī diem & momentū a quo quondam
inceperūt. Idem plures cyclistæ de celebratione annua sacratissimi paschæ phanati-
ce sunt polliciti. Quo factū est vt his rebus in eorū Calendarijs, Tabulis cyclisticis,
carminibus, ac Rotulis, fixos, firmos, stabiles atq; chalybes assignarūt dies. Quā-
obrem ope p̄cium censeo de cyclis diuersis & multis etiā vtruncq; ad nostrū p̄posi-
tū faciētib; pauca cōscribere; vt tādē paschalis ratio magis elucescat; quæ pro-
fecto nullo cyclo cōphēndi potest. Arabes itaq; cyclū cōiunctiōnū & oppositiō-
nū luminariū triginta annorū cōstituerūt. Ptolemæus libro sexto Almagesti capite 3;
exponit cyclū veterū Ægyptiorū; congressuū scz & oppositiōnū luminariū, quinq;
& viginti annorū solariū cōmuniū. Alexādrinus cyclus decēnouenalis appellatus
Et Rhomanus lunaris siue Iulianus cōuētiōes & oppositiōes luminariū decēno-
uem annis solaribus absoluūt. Hebræi modo obseruāt in ea re cyclū decēnouem an-
norū solariū, modo ducentorū & quadragintaseptē. Hippolitus ep̄s nomen eccle-
siæ inuenire nequeo Beda testāte sexdecim annorū cyclum ædidit. Eusebius Cæsar-
eæ Palestinæ p̄sul eodem Beda referēte cyclum decemnouē annorū compilauit.
Theophilus Alexādrinus antistes Theodosio impatore augusto adhortante diges-
sit cyclum paschalē magnū annorū solarium quadringētorū & trigintaseptem. Cy-
rillus Alexādrinus p̄sul Theophili patruī cyclū deflorauit & ad nonaginta quinq;
annos reduxit. Prosper natione Aquitanicus ep̄s Rheginus Leonis primi papæ a se-
cretis notarius magnū cyclū paschalē quingētorū & trigintaduorū ānorū ædidit. Vi-
ctorin⁹ Lemonicēsis Hilario rhomano pōtifice adhortāte iuxta canonē suū pascha-
lē cōposuit cyclū magnū paschalē etiā quingētorū & trigintaduorū ānorū, cui⁹ initiū
vt ferī fecit tēpore ætati suæ pp̄inquo, videlicet anno Dioclitiani 172, Christi vero
456, quo aureus numerus erat vnitas. Dionysius aut̄ abbas Rhomanus cōsimiliter
cōposuit iuxta tamē canonē paschalē Alexādrinorū cyclū magnū annorū quingētorū
& trigintaduorū; quē incepit āno Chrī dñi 532 in q̄ etiā numerus cycli decēnouenalis

fuit vnitas. Sunt denique complures prisca & neoterici quorum nomina transeo, qui
 cyclum septuaginta sex annos solares continētem adiderūt, & editum apprime ob
 seruant. Sunt nō ambigo plures alij cycloꝝ compositores quorū nomina forte ad
 meam nō venerūt cognitionē. Ex his nōnulli rīa concludunt genera cyclorū. pri
 mū quod minimū appellāt vt est cyclus Hippoliti sexdecim annorū. Cycli Alexā
 drinorum, Rhomanorū, Hebræorū, Eusebij decemnouē annorū, Ptolemæi vigin
 tiquinque annorū, Arabum triginta annorū lunarium. Alterū medium ut est cyclus
 septuaginta sex annorū: Cyrilli nonagintaquinque annorum. Tertium genus vocant
 maximū, ut est cyclus Theophili quadringētorū & 37 annorū, Cycli Prosperi, Vi
 ctorini, Dionysij quingētorū & triginta duorū annorū. ¶ Tertio loco sciēdum
 geminā esse causam q̄ sacri paschæ celebratio a suo recto tramite, & a prima ecclesie
 institutione deflexit aut declinavit, secundam discutiēdam in aliud tēpus seruamus,
 primā hic absoluemus, quæ quidē ortum habuit ex defectu & collapsu Rhomani
 Calendarij quo ad lunationes mēsiū, & quartasdecimas lunas paschales, quæ nō
 semp eādē sedem in Calēdario obtinuerunt, sed diuturnitate tēporū sedes muta
 uerunt & paulatim anticiparūt. Quo factū est vt decursu tēporis pedēpssim huius
 modi sedium mutatio creuerit: & tandem maxima euaserit: vsq̄ adeo q̄ nostra tēpe
 state cū luna ab ecclesiasticis prima p̄clatur: vt plurimū in celo cōspicetur quin
 ta quādoq̄ sexta. Prisci nāq̄ patres qui numeros cycli decēnouenalis aut aureū nu
 merū diebus mēsiū Rhomani Calēdarij passim inscripserūt: quibus cōgressus lu
 minariū, nouiluniū, incēsiōem, primationē aut neomeniam significarūt, confor
 mes quidē tēpore eorū coelesti motui, & luminariū cursui congruentes, arbitrati sunt
 hos numeros diebus mēsiū affixos in his fixas, inuariabiles & p̄petuas obtinere
 sedes in quo errauerūt & ecclesiā p̄ eorū cyclū decēnouenale fefellerūt. Et q̄d de me
 morato cyclo Rhomano inscripto disseruim⁹ de reliquis cyclis oibus supra cōme
 moratis accipiēdū ē, q̄ propter p̄ indagatiōe paschalis celebritatis inuiles, fallaces
 & minime assumēdi, quod de singulis hoc pacto manifestabimus. ¶ Arabes ab
 alijs habitati orbis natiōibus in annorū obseruatiōe discreti lunares dūtaxat annos
 custodiūt: post habitis annis solaribus, q̄s (vt ita dixerim) ignorāt. Menses suo initiā
 tur semp a die cōiunctionis luminariū: cōstituentes annū lunare ex duodenis men
 sibus mēstruis, hoc est, ex diebus trecētis quinquagintaquattuor, adijciētes nōnun
 q̄ propter horas & minutias exuberantes aut sup̄excrecentes secūdo aut tertio an
 no diē vnū, quē intercalarem aut hiperbolicū vocant. Considerantes itaq̄ duode
 cim lunationes compleri in diebus 354: horis 8: minutis 48: adiderunt cyclum lu
 narem triginta annorum, eo q̄ 8 horæ & 48 minuta vltra integros dies excrecen
 tes non possunt exacte & plene per intercalationē dierum integrari: nisi in annis tri
 ginta, in quibus 11 dies intercalātur. Quod si probare volueris, multiplica 8 ho
 ras exuberantes per 30: & prodibunt horæ 240, quæ cōstituunt dies decem quos
 serua. deinde multiplica 48: minuta exuberantia per 30, & colliges minuta 1440,
 quæ per 60 diuisa in quotiente relinquūt 24 horas, & nihil manet residuum. hæc
 24 horæ faciūt vnum diē naturalem: quē adde 10 diebus supra seruatis & colliges
 11 dies & nullam horam: hos Arabes in 30 annis lunaribus intercalant: quibus cy
 clus eorum completur. Modus autē intercalandi is est: quoties horæ exuberantes
 duodecim horas excedūt: diē vnū anno adijciunt. Quare secūdum annū inter
 calare faciunt. Similiter quintū, septimū, decimū, tertiumdecimū, sextūdecimū, de
 cimū octauū, vigesimū primū, vigesimū quartū, vigesimū sextū & vigesimū nonum.
 hos nāq̄ omnes ex 355 diebus conficiunt: reliquos dūtaxat ex 354. Hæc Arabum
 supputatio supponit duodecim lunationes perfici diebus 354: horis 8: minutis 48.
 sed vltra hæc 48 minuta res pauxillæ superabūdant, quæ 30 annis Arabum com
 pletis iuxta Aphonsinas tabulas faciunt minuta 18, secunda fere 18: huic lupari cy
 clo addenda. ¶ Hi anni Arabū, is eorūdem cyclus Rhomano Calēdario inscribi
 nō possunt: neq̄ idonei p̄ paschæ indagatiōe, admiror vehemēter Petri Aliacēsis

C

D

E

Cardinalis doctrinā qui in tractatu de correctione Calendarij Rhomani ingenti la-
 bore conatus est cyclū lunarem Arabū reducere ad annos solares a Christi natiuita-
 te numeratos, quē ad sancti paschæ celebrationē vtilem esse cēsit, nō dico somnia-
 uit, qui nullo pacto ad hoc idoneus ē, sed ecclesiæ penitus inutilis. Nam cū oēs hu-
 ius cycli anni sint pure lunares; nullū mensem embolismū admittētes, neq; vllā ha-
 bentes æquinoctij rationē, quod tamē iuxta legem diuinā summope in pascha cus-
 todiri debet, profecto hi anni pro paschæ celebratione inhabiles iudicātur. Præter-
 rea ecclesia semp custodiuit ānos solares a Iulio Cæsare institutos, quare difficillimū
 foret ecclesiæ dimittere ānos solares & adherere annis lunaribus. Accedit q̄ hi anni
 lunares rhomano calēdario cōuenienter inscribi nō possunt ppter intercalationem
 bissextilia Rhomanis obseruatā, & licet verū sit: q̄ cōiunctiones & oppōnes medio-
 cres luminariū post triginta ānos lunares reuertant ad eandē horam & minuta dū-
 taxat 18 minutis; & 18 secundis adiectis, minime tñ redeunt ad eūdem diem anni so-
 laris. Q̄ si arithmetica supputatiōe expiri volueris: hoc mō opare. In vno anno lu-
 nari Arabū (vt p̄diximus) continētur 12 lunationes, quas vna cōplectitur dies 29
 horas 12; minuta 44, secūda 3; tertia 3, sumito igitur hoc tēpus vnius lunatiōis duo-
 decies, & cōgregabis vnū annū Arabū: scz dies 354; horas 8; minuta 48, secūda 36;
 tertia fere 36, hoc tēpus vnius anni sume trities, & colliges dies 10631; horas 0; mi-
 nuta 18, secūda fere 18, hos dies partire p̄ dies vnius anni solaris cōmunis, id est,
 p̄ dies 365; & videbis in quotiente annos 29 solares cōes, & in residuo dies 46, sed
 quia in 29 annis septē anni bissextilis cōm̄phēdi debēt, reſcito a 46 diebus residu-
 is 7 dies; & remanent 39 dies: ho, 0; minu, 18, secūda 18, & per hmoi reiectionem
 7 dieb; cōstituiſti 7 annos bissextilis in numero 29 annoꝝ p̄dictoꝝ, qui ātea om-
 nes fuere solares cōmunes. Ex his infer, q̄ cōiunctio aut oppositio luminariū tibi a
 quopiā oblata: Arabibus cyclo eorū triginta annoꝝ cōpleto redibit cū additamēto
 tamē (vt sæpius monuimus) 18 minutoꝝ; & 18 secundarioꝝ. tibi aut reuertē post 29
 annos solares, & post 39 dies: supposito q̄ 29 āni habeāt dūtaxat 7 ānos bissextilis:
 aut (vt sæpius accidit) post 38 dies, si in 29 annis 8 anni bissextilis reſti fuerunt. Quo
 igitur pacto potest aliqua lunatio primī mēsis, aut oppositio aliqua paschalis, q̄ cō-
 pleto cyclo Arabū ipsis reuertē, & tibi minime redibit nomē lunationis primī mē-
 sis, aut oppōnis paschalis obtinere; cū primī mēsis paschalis lunationē aut oppoſi-
 tionē paschalē sequitur, mō 39 diebus, modo 38; & cadit in mensem huic rei incon-
 ueniētem & prorsus inhabilem. ¶ In exemplo facile capies: Anno Christi domi-
 ni 1523 futuro, oppositio paschalis iuxta mediū cursum erit die 31 Martij; hora 0
 mi, 4, secūda 14 post meridiem, pro lōgitudine Tubingensi, & dominica sequente
 scz quinta die Aprilis celebrabitur pascha iuxta vsum Rhomanæ ecclesiæ & decre-
 ta sanctorū patrū, hæc oppositio cū suo additamēto cōpletis 30 annis lunarib; Ara-
 bibus redibit. Triginta autē annis Arabū (quemadmodū paulo supius docuimus)
 respōdent 29 anni solares. addo igitur numero annoꝝ Christi supra oblato 29 & p̄-
 dibūt anni Christi 1552; scrutabor p̄terea an oppositio paschalis iā supra p̄posita an-
 no 52 futuro in Martio sit reditura: & per astrologicā supputationē addisco oppo-
 sitionē Martij anni 52 euenturā die 9 Martij; horis 12; minutis 54; secundis 26 post
 meridiē. quocirca palā concludo memoratā oppositionē paschalē anni 23, neq; in
 dieb; neq; horis, neq; horarū fractiōib; anno 52 reuersurā. Immo hæc oppō āni 52
 iuxta vsum ecclesiæ nō p̄t esse paschalis, quia pascha die 17 Aprilis celebrabit, sed ga
 in 29 ānis iā additis erūt 8 āni bissextilis. q̄re si a die 31 Martij anni 52 nūerauero dies
 38; incido in octauū diē Maij quo reuertē oppō paschalis supra oblata, hora 0, mi,
 22, secūda 32; distās a priori paschali dūtaxat min, 18, & secundis 18. In eo aut āno Chri-
 52 erit aureus numer; 14; lra dñicalis b. Celebrabit igit reuerēdissim; dñs Cardinalis
 Petrus letissimū pascha die 15 Maij, cū vniuersalis ecclesia intonabit Cantate domi-
 no cāticum nouum. Nunquid lex quæ vetuit pascha secūdo mense pagi; eadē tertiu
 mēsem minime admisit; Ecce cū cyclus Arabic; se min; cōgruentē Chriano pasche

celebrando cōperit: alas nectit: & mihi dixit: Vale mi Ioannes, nam concito volatu
 natiuū repetā solum; & his verbis ab oculis elapsus ē. ¶ Eo igitur cyclo derelicto
 ad Ptolemaicū stilum dirigā, sciendū est q̄ anni solares geminā hnt differentiā: qui
 bus diuersi cycli lunares accōmodātur. Alexandrini em̄ & Rhomani conflarunt an
 nū solarē ex diebus 365 cū quadrante, quo quater collecto anno quarto diē vnū in
 Februario intercalarūt. Huic anno & eius calēdario cōpetit cyclus lunaris decem
 nouenalis, de quo in subditis dicemus. Persæ, Chadæi, prisci Ægyptij solarem an
 num cōstituerunt ex diebus 365 sine quadrante, & huic anno conuenit cyclus sola
 ris 25 annorū quē Ptolemæus libro sexto cōpositionis maioris descripsit, de q̄ pau
 cula meminisse iuuabit. Ptolemæus libro p̄dicto tres ædidit tabulas, quas differen
 tias appellauit, quas ad meridianū Alexandrinū & ad æram Nabuchodonosaris or
 dinauit, quarū vna cōiunctionibus luminariū in annis collectis inseruit. Altera op
 positionibus in annis collectis. Tertia cōmunis tam cōiunctionibus q̄ oppositio
 nibus in annis expansis. Annos collectos per 25 currentes ab vno in 1101. expāfos
 aut ab vno in 24 digessit, vbiq̄ priscos annos ægyptiacos assumens. Hic p̄terea cy
 clus optime cōgruit calēdario ægyptiorū & tempori lunationū, quod si exercitio
 pulchro experiri volueris negociū hoc modo adito 25 anni ægyptiorū veterū con
 tinent dies 9125: & cōplentur in eis lunationes 309 quæ fm̄ astronomicū compu
 tum cōstant ex diebus 9124: horis 22: minutis 51: secundis fere 42. reuertūtur igit̄ lu
 nationes om̄es post 25 annos in eūdem diem in quo prius factæ fuerūt iuxta ægyp
 tiorum calēdarium anticipantes dūtaxat ad horam 1: minu. 8. secunda ferme 18. In
 hoc distat calēdariū Alexandrinorū ab calēdario priscorū ægyptiorū, quia Alexan
 drini quarto semp̄ anno intercalabāt die vnū, sed prisci ægyptij nunq̄. ¶ Is cyclus
 haud quāq̄ cōgruit pro paschæ celebratione, nam ecclesia semp̄ seruauit annos bis
 sextiles, quibus seclusis æquinoctiū vernū paucis annis euariaret sedem suā in mē
 sem pro paschæ celebratione minime habilē. Nam in 364 vl̄ circiter æquinoctium
 vernū decēbrem adiret paschæ celebrationi om̄ino incongruū. Præterea cōferendo
 annos priscorū ægyptiorū bissextilem excludētes, ad annos nostros bissextilem ad
 mittentes dilucide infertur, cōiunctionē aut oppositionē luminariū cuiuspiā anni
 oblati, elapsis annis 25 anticipare sedē suam in nostro calēdario ad plures dies ergo
 incōgruentes pro primū mensis, lunæ quartædecime paschalis aut sacri paschæ ida
 gatione. Quod vt clarius videri possit vnū de innumeris adijciā exemplū. Repeto
 oppositionē paschalē supra in litera F ad annū Christi 1523 oblatā: q̄ incidet fere in
 meridiē diei 31 Martij. Hæc cōpletis 25 ānis sc̄ anno Christi 1548 anticipabit sedem
 suam ad septem fere dies, fiet em̄ die 34 Martij ante meridiē per vnā pp̄modū horā.
 Et sic circiter annos 125 Martiū relinquet & Februario copulabit. Ecce palā cogno
 sces hunc cyclum p̄ paschē inquisitione minus esse idoneū. Neq̄ em̄ Ptolemæus cy
 clum suū huic negotio aptauit, qui neq̄ Christi nostri fidē, neq̄ christianū pascha
 cognouit. ¶ Ad imbecillitatē cycli decēnouenalis Alexandrinorū, aut lunaris de
 cēnouenalis Rhomanorū nūc me cōuerto. Contuendū igitur q̄ prisci rhomani &
 græci lunares ānos obseruarūt, q̄s p̄ embolismos ad solares reduxerūt, sed Alexan
 drini & Rhomani iuniores per Iulij Cæsarem edocti solares annos cū intercalatiōe
 quarto āno receperūt. Cyclus quidē decēnouenalis Alexandrinorū, aut lunaris rho
 manorū inter alios minores magis ad tēpus cōgruit motui cœlesti & calēdarijs mē
 moratorū, quod sic manifestari potest. Supposito anno solari Iuliano cōtinēte 365:
 dies cum quadrāte, hoc est, sex horis, Decēnouem anni solares Iuliani, aut decēno
 uē reuolutiōes solares Iulianæ cōtinent dies 6939, horas 18. In his annis fiunt luna
 tiones 325, annis lunaribus duodecim cōmunibus & septē embolismicis rite nu
 meratis, quæ quidē lunationes iuxta exactam astrologicā supputationē in se tenēt
 dies 6939, horas 16, minuta 31, secunda 56, tertia 45. Compara ergo hos numeros
 inuicē, & videbis eos prop̄modū æquari, quare p̄pter conformitatē (vt dixim⁹) cy
 cl⁹ Alexandrinorū & rhomanorū magis cōgruit cœlesti cursui & calēdarijs p̄dictorū.

¶ Est tamē numerus dierū, horarū, & fractionū lunationū minor numero dierū & horarū annorū solariū Iulianorū, quā propter subtracto numero lunationū minori a numero dierū & horarū annorū solariū remanēt hora 1, minū, 28, secūda 3, tertia 5. In eo igitur tpe anni lunationū 19 annorū lunariū minores sunt 19 annis solaribus Iulianis. Quo fit quod cōiunctiones & oppositiōes luminariū mediocres oēs in 19 ānis solaribus Iulianis sedes suas anticipāt per horā 1; minuta 28, secūda 3, tertia 5. Verbi gratia, esto quod cōiunctio anno quopiam cadat examussim in meridiē cuiuspiam diei, lapsis 19 annis solaribus Iulianis hęc cōiunctio fiet ante meridiē s̄m quātitatē iā dicti t̄pis: sc̄z hora 1 0; minuto 3 1; secūdo 5 6, tertio 4 5. Huiuscemodī autē anticipatio paucis annis dñis computistis ferme insensibilis fuit; multorū autē annorū successū paulatim sensibilis ē reddita. Crescit nāq; talismodi anticipatio in ānis solaribus 304 fere ad diem vnū, hoc ē ad horas 23, minu, 28, secūda 52, tertia 0. Quod hoc mō deduci potest: Decēnouem āni solares sumpti sexdecies faciunt annos 304, quare si sexdecies acceperis tēpus vnus anticipatiōis, hoc ē sexdecies 1 horā, sexdecies 28 minuta; &

L sic de ceteris colliges horas 23; minuta 28; secūda 52; tertia 0. ¶ Ex his facile inferē in annis 608 cōiunctiones & oppōnes sedes suas āteriorare ad duos fere dies. Quare tpe Bedæ vt ipse testat hęc anticipatio aliquātulū apparere incepit & errorē in luna quartadecima paschali indicare, cōtigit em̄ nō nunq; vt noua luna videreī biduo anteq; ab ecclesiasticis denūciareī prima, verū quia error adhuc fuit modicus & accidit circa finē cycli decēnouenalis cū iam saltus lunæ inferendus esset; quare tolerarūt errorē. Quo factū est vt per cōtinuū incrementū iam manifestarius sit factus & intolerabilis, ita vt a primo anno post Nicēnā synodū vsq; in annū Christi 1539 in q̄ cōplebūtur 64 reuolutiones solares decēnouenales, aut 16 cycli 76 annorū, hoc est 1216 anni, & bissextilitas ad integros reducetur dies & nil ingeret diuersitatis, iuxta astrologicā supputationē, mediocrē cōiunctionē & oppositiōnē fiet anticipatio ad dies 3; horas 21; minū, 56. Sed quod ex Calēdario Alexādrino aut Rhomano a Dionysio cōposito h̄mōi anterioratio ad quinq; aut fere 6 q̄nc; ascendit dies; nō est dignum miratu, quia numeri cycli decēnouenalis aut aurei numeri nō semp̄ his Calēdarijs sunt inserti s̄m astrologicū computū, sed iuxta alias rationes priscore, de quibus supra p̄positione 34 in literis Aa abūde diximus.

M ¶ Præterea inferē quod in ānis 2432 crescet hęc anticipatio ad dies 7 horas 19 minū, 52, & cū iuxta calēdaria p̄dicta denūciabitur luna dñā noctis prima, erit fere octaua, & in celo supauit quadraturā primā & rectius post dichotomos q̄ prima denūciaretur. Et quid pluribus moror t̄pis successū luna cōstituetur quarradecima cū calendaria primā indicabunt, & rursus cū quartadecima ex calēdarijs intimabit̄ erit ipsa synodica in celo. Et nostra tēpestate cū ecclesiastici proclamāt lunā primā, in celo apparet quarta habēs cū fratre suo radiatiōnē hexagonā, Et cū quartadecima aut Panselenos intimatur; in celo cōspicitur decimanona aut vigesima. Et iterū vigesima prima p̄clamata, in celo est vigesima quinta aut vigesima sexta. Et si hic error nō emēdabitur decursu tēporū peragemus pascha in plenilunio, sed de his plenius in sequētibus. Habetis nūc candidi lectores huius fallaciōsi cycli decēnouenalis fragilitatē, imp̄fectionē, instabilitatem, quē eius authores firmū, incolumē & chalybē fecerunt, per quē Rhomana ecclesia in plures annos decepta, deflexit sapius a vera paschæ celebratiōe modo septē diebus tardius celebrādo, mō luna vigesima secūda vsq; in vigesimā sextā contra legem diuinā, & sanctiōnes ac decreta sanctorū patrū. Quare vna mecū rogo hunc cyclū eijcite, explodite, & ad suos authores primarios Alexādrinos plurimis alijs erroribus inuolutos abigite. Abi igitur ac fugā matura, nō tibi ē aliquod in sacrū pascha imperiū. ¶ Vt ordo p̄positus seruetur ad cyclos Hebræorū nūc propero, pro quibus aduertendū quod Hebræi ex anno solari & lunari quandā fecerunt mixturā, quia annos lunares p̄ mēsem embolismicū anno tertio vel secūdo put negociū expositulat superadditū ad solis cursum reducūt, quæ quidē intercalatio & reductio necessaria fuit hebræis p̄pter obseruationē paschæ quod in mēse vernali qui ipsis Nisan vo

catur celebrari precipitur, si em hmōi intercalatio negligere in mēse alio æstati, autū
no aut hyeme dedicato pascha celebrari cōtingeret. ¶ Si Hebræi eorū cyclū lunare
decēnouenale quē minorē appellāt fixū & stabile faciūt, quēadmodū supra de Ale
xandrinis & Rhomanis cyclis diximus, pfecto abijciendus & relinquendus ē: put su
pra plane pbauim⁹. Sin nōnullis ānis lapsis eūdem renouāt, aut potius aliū fabri
cāt: nō habebit nomē cycli, id ē, orbis aut circuli eo q̄ neomeniæ & plenilunīa sep
anticipationē euariāt, vt supra vbertim ostēsum ē. Aliū hnt p̄terea hebræi cyclū quē
magnū aut cyclū festorū nomināt: cōstantē ānis ducentis q̄draginta septē, quia post
hūc annoꝝ decursum omnia legis festa redeūt ad pristinū statum in quo prius cele
brata fuere, & post tot annos (vt ipsi autumāt) reuertunt luminariū cōgressus ad eā
dē feriam & eandē ferme horā: in qua prius acciderāt. ¶ Si Hebræi loquūtur de an
nis solaribus male loquūtur, nā ille cyclus magnus cōtextitur extredecim cyclis de
cēnouenalibus, sed supra pbauimus q̄ vno cyclo decēnouenali lapso cōiunctiōes
& oppōnes anteriorāt se ad horā 1; min. 28, secūda 3, & ex cōsequēte in tredecim cy
clis decēnouenalibus anticipāt ad horas fere 19, quare & hic cyclus ppter suam eu
ariationē indignus ē p̄ vera paschæ celebratiōe, relinquendus ē igit̄ hic cyclus & eius
auctores verpi, quia (verbis Christi vtor) cæci sunt & duces cæcorū. ¶ Hippoly
tus ep̄s supputator egregius tpe Marci Aurelij & Alexātri Rhomanorū impatorū
ædidit cyclū paschalē: quē cyclū sexdecim annoꝝ vocāt. Is nō est cyclus aut reditus
lunaris cursus vt facile deduci posset: neq̄ cōiunctiōnū & oppositiōnū luminariū,
cū in tot ānis ad tres fere distent dies, sed cyclū paschæ esse voluit: eo q̄ post sextūde
cimū annū pascha redit ppe ad diem q̄ ipm prius fuit celebratū addito nōnunq̄ die
vno, nōnunq̄ q̄tuor, nōnunq̄ octo, cyclus is laboriosus ē: nil certi hns q̄ remissū
facio. Et venio ad cyclū Eusebij cæsariensis decemnouē annoꝝ qui nostro negocio
inutilis ē, quēadmodū supra de cyclo Alexādrinorū & Rhomanorū demonstraui
mus. ¶ Deinceps Theophilus Alexādrinus antistes sanctis p̄ceptis Theodosij
magnī obtpare volens, cyclū magnū digessit: integratū annis q̄dringentis triginta
septē cōphendentē cyclos decēnouenales tres & viginti. Animaduertēs aut̄ Theo
philus, post quolibet vigintitres reuolutiōes decēnouenales redire eundē aureum
numerū: & eandē p̄pmodū lram dñicalem, dixit magnū hunc cyclū cōstare ex an
nis q̄dringentis triginta septē: facta multiplicatione 19 in 23, verū ppter ānos bissex
tiles vna reuolutione cōpleta sequētes, nō coincidentes cū bissextilibus ipsius cycli
in lra dñicali inquirēda cautelas addidit: quas trāseo, Sed q̄ asseruit cōiunctiōibus
& oppōnib⁹ stabiles sedes: & easdē cyclo cōpleto redituras, se christianissimū Theo
dosiū, & rhomanā ecclesiā fefellit: & in errores intolerabiles iniecit. Quod facile co
gnosces si ea q̄ supra de anticipatiōe vnus reuolutiōis decēnouenalis pbauimus:
recte didicisti. Colliges em̄ in annis q̄dringentis triginta septē cōiunctiōes & oppo
sitiōnes suas sedes euariare ad diem vnū: horas fere 10: quare nullā paschæ celebra
do Theophilī cyclus normā p̄stabit. Quapropter hic cyclus cū in errores nos mīt
tit: nobis & negligendus & fugiendus ē. ¶ Ad sanctū ergo patrē Cyrillū p̄sulē Ale
xandrinū, Innocētij tertij taxatorē austerū, defensorēq̄ patruī sui Theophilī, ad eius
cyclū ac miracula aut p̄digia nūc reuerēter accedo. Is nouū cōscripsit cyclū pascha
lē: nulla tñ in canone aut terminis Theophilī facta mutatione, sed cyclū quē patrus
us ex quadringētis & triginta septē annis cōfecerat: ipse in nonagintaquinq̄ annos
abbreviauit, eo q̄ post quolibet nonagintaquinq̄ ānos pascha redit eodē mō & or
dine q̄ prius celebratū fuit, subtracto interdū vno die ppter bissexti intercalationē.
Rationē addidit, q̄ post tot ānos lunationes primī mēsis, lunæ quartadecimæ pa
schales reuertant̄ ad eosdē dies, horas & momēta in quibus prius fuerūt. ¶ Obse
cro sancte pater & p̄sul piētissime benignas mihi p̄be aures: & vt paucis alloquar fa
ueto, ait perge vt lubet, si quid habes pponito & me benignū auditorē ac collocuto
rem habebis. Dixi. Nūquid pater sancte anni tibi sunt solares cū suis quadrātibus?
Respōdit certū habeto me & ātecessores meos hmōi & obseruasse & hodie obser

O

P

Q

R

uare. Subinde quæsiui: eruditissime supputator, quæ dies continentur anni nonagintaquæ
 quæ cycli tui, diebus bissextilibus & quadratibus connumeratis? Paululū defixo visu ait:
 continent dies 34698, & horas 18. Addidi certior reddi cupio: quæ his annis nonaginta
 quæ rñdēt lunationes? Breui cōputo habito sanctus p̄sul inquit 1175. Rursus
 subiūxi suppono lunationē vnā cōtinere dies 29, horas 12, min. 44. secūda 3, & ter
 tia 3. Respōdit facile assentior in id quod oēs approbant. Dic ergo pater sancte: quæ dies
 horas, & fractiones cōtinent 1175 lunationes? Mox in manū sumpsit abacū suppu
 tatoriū: & arithmetico exercitio inuenit dies 34698, horas 10, min. 39, secūda 44. di
 xi recte numerasti diue pater. Cōfer ergo aiebā numerū diæ & horæ nonagintaquæ
 quæ annoꝝ, ad numerū diæ, horæ & fractionū lunationū rñdentiū. Rñdit factum
 puta. Subiūxi. sunt nehi numeri similes? Ait in diebus sunt assimiles in ceteris disti
 miles. minor nāq; est numerus horæ lunationū: nūero horæ nonagintaquæ quæ āno
 rū. Mox addidi. Rogo pater sancte subtrahere minorē numerū a maiori & residuū mi
 hi indica. Dixit lubēs faciā, ecce pacta subtractiōe residuo horas 7, minuta 20, secū
 da 16. Dixi hoc est antistes amplissime quod ex ore tuo audire optaui. ergo vno cyclo
 tuo nonagintaquæ quæ annoꝝ cōpleto principia lunationū, hoc ē cōiunctionū lumi
 nariū, & lunarū quartarūdecimarū, hoc ē, oppositionū ad tot horas, minu. & secūda
 a prioribus distant. Cogor ait assentiri nimis credulus fui Theophilo patruo meo
 qui cyclū suū ex prisca Alexādrinorū & Ægyptiorū cyclis exactissimis se excerptū
 se asseruit. Tū dicebā cōfiteberis etiā diue pater: quattuor cyclis tuis, hoc ē, trecētis
 octoginta ānis cōpletis, in quibus redeunt oēs diuersitates ex intercalatiōe bissexti cō
 tingētes, crescet cōiunctionū & oppositionū anticipatio ad diem 1, horas 5, minu.
 ta 21, secūda 4. quapropter nostro tpe quo collocuti sumus ad 4 fere dies anticipa
 passe vt cōcedas effugere haud potes. Ille suffusus ore rubore, capite in terrā demer
 so assentio inquit omni huic supputationi. Nā inter mathematicas disciplinas Arith
 metica nulla certior. Adieci præterea quod si forsan pater venerāde obieceris: numeris
 astra cogi non posse: ecce expimento docebo te: astra in nostro negocio, & definitā
 supputationē ex te elicitā cū astris optime cōuenire & exacte quadrare. Appone igit
 senissime pater oculis cōspicilia: & suspice cœlum cū tuus cyclus lunam cū sole coi
 re indicat: & videbis eam cornua splēdida assumpsisse: & quattuor ferme ætatis dies
 aut quinq; cyclo tuo cōdonante cōpleuisse. Et rursus inspice cœlū: & ubi iuxta cy
 clum tuū lunam quartādecimā pleno orbe videre autumas: iam mutilato orbe lu
 nam decimānonam aut vigesimā cōspectabis. Corruet igitur nostra tempestate id
 quod cōtra Rhomanū pōtificem Innocētium tertium assumpsisti, cum dixisti: Ita
 em lunam quartādecimā in cœlo videri vult Theophilus vt pleno orbis sui circu
 lo eodem momēto oriatur quo occidit sol. Ecce in tua luna quartādecima cui tu &
 Theophilus fixam cōcessere sedem: sole iam occaso in pluribus horis nō dum luna
 oritur, & cū exorietur non pleno orbe, sed deficiēte & decrescente intueberis. sed de
 his satis. ¶ Nunc ad miracula & prodigia tua quibus cyclū tuum & Græcorū secta
 torum cōfirmare: & Latinorū cyclum extinguere conaris me paucis cōuerto. An
 no gratiæ 417 cum Zozimus ecclesiæ Rhomanæ præesset orta dissensiōe inter La
 tinos & Græcos quemadmodū supra ppositione 35 litera F differuimus, cōtende
 runt Latini pascha celebrādum 8 Calen. Apriles, hoc ē, vigesimaquinta die Mar
 tij. Contra Græci id celebrari affirmabāt 10 Calen. Maij, id ē, vigesima secūda die
 Aprilis. Tu pater Cyrille miraculis Latinos repellere, & Græcos admittere labora
 bas. Nā cum iuxta morem primeuæ ecclesiæ paruuli & profelyti in die paschæ ba
 ptisarētur, accedētibus latinis ad baptisteriū 8 Calen. Apriles quo die pascha cele
 brabant: aquā in baptisterio nō inuenerūt: quare qui venerāt baptizandi nō sunt cō
 secrati. sed Græcis veniētibus 10 calendas Maij, fons sacer hora cōpetente sponte
 repletus est aqua: & baptizandi cōsecrati abierūt. Ecce diue pater prodigio Latinos
 superasti, quos ratiōibus supare nequiueras. sed auscultra parūper sancte sacerdos.
 Esto p̄ hypothēsū: quod sacrū pascha per summū pōtificem & cœtum cardineū, aut p̄

R

Lateranense cōcilium nuper celebratū latinis (vt omēs sperabamus) iuxta decreta &
 sanctiones Rhomanorū pontificū & sacrorū conciliorū sit reformatū: quod quidē
 pascha tu & antecessores tui p̄ vestros cyclos, a recto tramite, in magnum erroris la-
 queū inuoluistis, sed tu vt Alexandrinus p̄sul, immo patriarcha in tuo cyclo stabili
 & chalybe durabis, post admissam hypothēsīm tibi & tuis sequacibus grācis in ex-
 emplo loquar. Anno Ch̄ri domini 521 tu & tui cyclo tuo iudicāte celebrabitur
 pascha quinta die mensis Pharmuthi, hoc est, trigesima prima die Martij. Latini &
 ego latinis adnumeratus celebrabimus die quarta & vigesima Martij, hoc ē, vigesima
 octaua die mēsis Phamenoth. Ego sacerdos tibi nō dignitate, sed in tēpore pas-
 chæ prælatus vigesima quarta die Martij quo latini pascha celebrabunt: baptizandi
 gratia baptisteriū adibo: ecce (si saltem pascha prodigijs stabiliedum est) baptisma-
 tis fons sese replebit: & paruuli baptizati adibūt. Nam ego iuxta decreta summorū
 pōtificum, sacrorū cōciliorū, & nuperā reformationē paschæ factam cuncta obser-
 uo, puta æquinoctiū vernū, lunam quartamdecimā post æquinoctiū, debitos limi-
 tes, sc̄; lunam sextamdecimā, & diem dominicū, ergo deus (vt spero) mihi custodiē-
 ti omēs sanctiones sui sanctissimi paschæ & resurrectionis pp̄tius aderit: qui veros
 hominis gressus dirigit semp. Tu vero sacerdos & pontifex pascha trigesima prima
 Martij celebrabis accedēs baptisteriū vacuum sine fonte offendes, & baptizandi vt
 venerant reuertētur. Nam pascha cōtra legem diuinā, omniū patrū sanctiones & de-
 creta luna vigesima tertia erronee celebrabis, sed de' opt. max. fugit errores, & gres-
 sus hominis puerfos. Ecce pater sancte, Grācis pascha quondā (vt asseris) miracu-
 lo est confirmatū: nunc cōtra latinis stabilietur. Q. Pachomio monacho tuo per ā-
 gelicam reuelationē paschæ sancti celebrationē factam inter prodigia recēses: possi-
 bile credo, sunt em̄ angeli (diuo Paulo teste) administratorij spiritus in ministerium
 missi, p̄fecto si tuus Pachomius in vitā rediret: prisca charta paschæ (quā angelicam
 autumas) abiecta, ab angelo nouā nō tuo cyclo: sed cœlesti motui consentaneā effla-
 gitaret. Et si iuxta Persici lapidis cādorem pascha celebrandum cōiectas: profecto
 cum tu neomeniā iuxta cyclum tuū in lapide inuenire arbitraris: cādor lunā quar-
 tam aut quintā ostēdet. Et cum cādoris plenū quæsieris orbem cyclo tuo deceptus
 decrescētem cādorem dies decemnouē aut viginti ætatis lunæ p̄ se ferentē intuebe-
 ris. Ecce diue pater cum cyclo tuo & miracula tua corruerūt: Vale igitur v̄nerandē
 præsul: & pro me deū ora. ¶ Iam iā accelero ad cyclos magnos quos nostri neo-
 terici maximos appellāt: horū patrū Prosperi Aquitanici antistitis Rhegini, Victo-
 rini Lemonicensis, & Dionysij abbatis Rhomani cognomēto exigui: & quia hi tres
 cyclos suos eodem annorū numero cōcludunt: spero vno victo mē reliquos vicis-
 se. Cum Dionysio igit Rhomano digladiabor: hic circiter annū domini 532, Victo-
 rini & Latinorū de paschæ celebrationē cōscripta reprobauit atq; cōfutauit, & Alex-
 andrinorū p̄cipue Theophili in vsum reuocauit: cyclumq; decemnouenālē pascha-
 lem Theophili Alexandrini Rhomano calēdario inscripsit, quē admodū in p̄cedē-
 tibus p̄positionibus vbertim ostēsum est. Idem Dionysius (& ante eum Prosper, &
 Victorinus, & forte nōnulli alij qui rationē paschalem cōscripserunt) animadu-
 tens celebritates paschales redire (vt ei videbatur) semp eodem cursu quo prius ob-
 seruatae fuerant: post annos 532: collegit in vnū fascem duos cyclos Theophili vide-
 licet & Cyrilli: & ex eis vnum cōposuit, eo q̄ in tot annis reuertūtur ad suū principi-
 um omēs varietates ex cyclo decemnouenali & bissexto cōtingentes. Nam cū anni cy-
 cli decemnouenalis sint 19: & anni cycli solaris (qui bissexto æquat) sint 28. si hi duo
 numeri inuicē multipl. cent, pdibit inde numer' ānorū 532. Si etiā iunxerim' simul
 cyclum magnū Theophili qui annis 437 pficitur: cum cyclo magno Cyrilli qui an-
 nis 95 integrat: cōsurget inde numerus annorū 532: ex quibus cōflatur cyclus ma-
 gnus paschalis Dionysij. Cum em̄ varietates ex quartadecima luna cōtingentes de-
 pendeant ex cyclo decemnouenali: & diuersitates ex bissexto & litera dōmicali p̄-
 tinentes dependeant ex cyclo solari, palam erit: si vnus cycli anni multiplicetur in

T annos alterius cycli redibit post tot annos ex multiplicatione pro creatos diuersitas omnes ex discrepantia cyclorum contingentes. ¶ Incepit autem Dionysius cyclum suum tempore Iustiniani Imperatoris anno Christi domini 532, in quo aureus numerus fuit vnitas, 9 numerus cycli solaris, d c literae dominicales. & stante supputatione annorum Christi vsu habito post tot annos completos redibit, nisi vniuersalis ecclesia aliter ordinauerit. Hic cyclus Dionysiacus a Rhomana ecclesia in hunc vsque diem est custoditus. Vt autem neminem lateat quantum hic cyclus magnus (nam de imbecillitate cycli decemouenalis eiusdem supra in litera I satis dictum est) a patrum decretis discrepet; & quanto diutius ab ecclesia obseruatus aut toleratus fuerit, tanto in maiorem errorem inducet, quandoquidem vsque in hanc nostram tempestatem in paschae celebratione ad dies modo 7, modo 28, modo 35 saepius nos errare fecit; quemadmodum in sequentibus propositionibus demonstrabimus. Animaduertendum igitur hic Dionysius ecclesiae totius erroris ansam praebuit & causam praestitit, primo in eo, etsi diuino zelo accessus ut impiissimi Dioclitiani memoria deleret & aboleret; Christianaeque salutis exordium elucesceret; induxit tempore supputationem ab anno incarnationis verbi dei sumendam. In quibus tamen annis numerandis ipsum errasse a compluribus probatur. De quo Sigisbertus monachus natione gallicus in cronica sic scriptum reliquit. In cyclo magno Dionysij reprehensibile videtur quod in annis dominicae incarnationis ei inconsiderate praescriptis discordat a veritate euangelij in anno dominicae passionis. Et idem Dionysius posuit natiuitatem Christi 21 anno tardius quam debuisset. Quare Renherus egregius supputator cyclum aut tabulam Dionysij dicit esse facilem & erroris plenam. Et ego meminisse me legisse in vetusto quodam libro, de quo in superioribus mentionem feci, & autumno esse verba ex computo Sigisberti excerpta, sic, Dionysius abbas Latinorum errorem vel ignorantiam non ferens, cyclum magni anni composuit, qui ad omnem rationem paschalis computi omnino utilis, per quingentos trigintaduos annos ab aeuo in aeuum sine errore reuoluit in seipsum. Qui licet a cunctis recipiatur; tamen in eo reprehenditur, quod in annis praescriptis dominicae incarnationis inconsiderate discordat ab euangelica veritate. Et in eodem libro legi, Si tabula Dionysij est vera, necesse fuit dominum nostrum ad tredecim annos vixisse; aut ultra ducetos quinquaginta. Alij taxant Dionysium in supputatione annorum Christi dumtaxat in annis duobus, sed de his satis. ¶ Secundo in eo errauit quod aequinoctijs & solstitijs stabiles & fixos in diebus mensium assignauit dies, de quo errore in sequente propositione tractabimus. Tertio euidenter errauit in eo quod coniunctionibus & oppositionibus luminariu in Calendario Rhomano & suo magno cyclo firmas sedes deputauit. Et licet hunc errorem satis superque in superioribus cyclis reprobauerimus atque confutauerimus, in praesentiarum tamen in modum breuissimi dialogi colloquemur. Io. Dionysij vir in mathematicis doctissime, latina & graeca lingua non ignobiliter perditae, num & calendarium tuum quod Rhomanum appellamus; & cyclum tuum magnum ex calendario & cyclis Alexandrinorum excerptisti; Dio. excerpti. Io. & primo anno inceptionis cycli tui & Alexandrinorum vnitas fuit aureus numerus. Dio. recte asseris. Io. Fuit haec vnitas affixa vigesimo tertio diei Ianuarij Calendarij Rhomani aut vigesimo octauo Tybi mensis Alexandrini, luminariu congressum significans. Dio. optime dicis. accidit enim eo die anno primo post Nicenam synodum super meridianum vrbs Romae post meridiem horas 3, minutis ferme 56. Io. Quam pulchre certiore meredidisti de congressu luminariu definito tempore, de quo iam animo conceperam sciscitari. Placet consummatissime rerum astrologicarum supputator retrocedere ad annos incarnationi Christi domini propinquos. Dio. Retrocede ut lubet. Io. Num anno Christi domini 19 fluente vnitas etiam fuit aureus numerus; Dio. Non eo inficias. Io. Supputa obsecro luminariu congressum ad mensem Ianuarij anni oblati. Dio. Mitte obsecrare factum puta. Et abaco supputatorio ac modica tabella in manus sumptis gram Christi ipsius Ianuarij, hanc, dies 12, horas 19, minuta 41, in tabulam exarauit. Deinde cum annis oblati intrauit (ut assolet) tabellam coniunctionem luminariu in annis expansis, & e directo annorum inuenit dies 11, horas 7, minuta 44, quae omnia ergo Christi sub

scripsit. Et facta additione dixit: optime Ioannes Anno Christi 19 eurrēte, Cōgressus luminariū Ianuarij accidit die 24, horis 3, minutis 25 post meridiē. Io. O me foelicem, quid hac supputatione verius, gratius, & iucūdius: Compara aiebā hos congressus inuicē. Dio. Comparauī. Io. Nōne sunt in tēpore æquales? Dio. Haud quāquā: sed sunt inæquales. Nam cōgressus luminariū ad annū 19 Christi excedit cōgressum ad annū primū post Nicēnā synodū. Io. Hahahe, inæquales, subtrahē tēpus minus a maiori. Dio. Quid rides? subtraxi. Io. Quid remāserit ostēde. Dio. pacta subtractione remāserē horæ 23, minuta 29. Io. Ergo cōgressus luminariū anni 19 habuit sedē vigesima quarta die Ianuarij, quē tu tēpore primi āni post Nicēnā synodū vigesimotertio diei eiusdē mensis affixisti. Dio. Quid tum postea? Io. Quid tū postea? Igitur cōgressus luminariū anni 19 euariāuit sedē suū a cōgressu Nicēno ad integrū fere diē. Dio. Assentior. Io. Si retrocedēdo supputationē institueres ad annum 285 ante verbi mirifici incarnationē: in quo vnitas etiā fuit aureus numerus: offenderes certe lumariū cōgressum fuisse die 25 Ianuarij, horis 2, minutis 54 post meridiē, & iterū euariationē sedis ad vnū ferme diē. Dio. Cōfiteor equidē. Io. Cōcludo ergo q̄ cū congressus anno 285 ante Christū incarnatū fuit 25 die Ianuarij. Et anno 19 post incarnationē die 24 Ianuarij. Et rursus anno primo post Nicēnam synodum qui fuit annus Christi 323, die 23 Ianuarij cōgressum hūc fixum in Calēdario: aut quopriā cyclo locū nō habuisse: sed a die 25 euariatū in diē 23. Dio. Recte cōcludis. Io. Ad similitudinē huius exēpli in cæteris cōgressibus, & diametris radiationibus luminariū. Itē lunationibus primis mēsis & quartisdecimis lunis paschalis bus ante Nicēnā synodū effluxis idē inferre necessum ē. Dio. Bene ratio cinaris. Io. Q̄ cū huiuscemodi sediū euariationes ante Nicēnā synodū factas confiteris: quis vetuit eas post synodū & etiā a tēpore fabricatiōis tui cycli magni fieri nō potuissent? forsitan tu & tibi similes cœlū palmo cōclusistis: legemq̄ luminaribus statuistis ne posthac æuo tēpore huiusmodi euariationes attētarent. Profecto nō vobis imperiū cœli datū, sed deo opt. max. qui cœlos verbo condidit: legēq̄ pati sydera coegit. Quare sagittas omēs supra in cyclorū obseruatores emissas in te vnū archicyclistā retorqueo: qui tuis lunatiōibus, & lunis quartisdecimis manifestarios & intolerabiles errores ecclesiæ induxisti, luesq̄ cōdignas errorū tuorū poenas. Dio. Quæ mihi mi Ioānes, doctē obiecasti: & quondā a meis coætaneis obiectata fuere. quocirca erorū poenitentia ductus, & cū obiectiones de quartadecima luna paschali dissoluere neq̄ extricare potuissem: cōscientiæ stimulo cōpunctus, & verecūdia confusus, frōtem mihi pudoris cauterio exussi: spero tamē summū sacrorū antistitem Leonē decimū, & inuictissimū Cæsarē Maximilianū errores meos emēdaturos. Vale mi Ioānes. Io. Et tu quoq̄ vale. ¶ Postremo ad cyclū septuaginta sex annorū venio quē plures neoterici apprime extollūt: & de eo magna cōscribunt volumina. Contextitur autē is cyclus ex quattuor cyclis decēnouenalibus: in quo omēs diuersitates ex intercalatione bissexti cōtingentes redeūt & nihil ingerūt difficultatis. Eius imbecillitas paucis hoc mō manifestabit. Septuaginta sex anni solares cū suis bissextis cōtinent dies 27759: & in eis fiūt (vt volētī facile est supputare) lunationes 940, q̄ iuxta astrologicā supputationē multiplicatę p̄ vnā lunationē sc̄z dies 29, horas 12, minuta 44, secūda 3, & tertia tria faciūt dies 27758, horas 18, minuta 7, secūda 47 fere. His habitis cōfero dies, horas, minuta, secūda & tertia lunationū ad numerū diēz septuaginta sex annorū, & offendo illū huic minorē horis 5, minutis 52, secūdis 13 ferme. In eo igit̄ cyclo, id est, spatio 76 annorū oēs coniūctiones & oppositiōes in his horis & fractionibus anticipāt. Et quattuor cyclis cōpletis, hoc est, 304 annis sedes suas anticipant horis 23, minutis 28, secūdis 52, ppemodū ad integrū diē. Laborat igitur hic cyclus simili morbo quo p̄cedentes: quare abijcēdus atq̄ explodendus. Ex his omībus corollarie inferi: omēs cōmemoratos cyclos & si qui alij fuerit: p̄ta Bedę Anglici, Gerladi Lotharingi, Roberti Linconiensis, Rogerij Bachon, Ioannis de muris & Ioannis de sacro bus, & aliorū esse fragiles, imbecilles, nō potētes effi

X

cere quin longo tēporē intervallo tādē a vero luminariū cursu deuiant: quare in-
 utiles, incōgrui & inhabiles p̄ vera paschæ celebratione: supposito q̄ verni equino-
 ctij variatio nil erroris ingereret. Quāobrem merectē ad sacrosanctū Lateranēse cō-
 cilium scripsisse arbitror: p̄positione sexta sic. Omnes cyclos minimos, mediores
 & maximos, etiā quorūcūq; Iulij Cæsaris, Alexādrinorū, Dionysij abbatis, Ara-
 bum & ceterorū in hoc negocio abijciēdos esse & posthabēdos, quia omēs sunt fal-
 laces, fucati, pollicētes quæ præstare minime possunt. ¶ Sed cōtra hæc posset q̄s
 obijcere: quo tādē cyclo Romanū Calēdariū vicissitudine tēporē collapsum eri-
 getur: instaurabit̄ aut reformabit̄? Respōsio in p̄mptu est: nullo cyclo stabili aut fir-
 mo erigēdum aut reformandū, quia eūdem ædere p̄ se fert impossibilitatē, sed nemo
 extendit manū suam ad impossibile. In nostro autē Calēdario tēpora verarū cōiun-
 ctionū & oppositionū in annos 27 inscripsim⁹: quos in tres cyclos (vt ita dixerim)
 distribuimus: quēadmodū supra p̄positione sexta satis docuimus. Rursus oppo-
 nit quis prisca patres maximā curam & diligētiam ad rectā paschæ celebrationē ad-
 hibuere: & ne error vnq̄ irrueret: statuerūt lunæ ætatē quotidie post diurnū officiū
 primæ in ecclesia esse p̄nūciādam. Et vt clero occasionem addiscēdi diligētius lunæ
 cursum darent decreuerūt neminē in sacerdotiū p̄mouendū qui cōputū, hoc ē, æta-
 tis lunæ normā, festorūq; mobiliū ordinē & indagatiōnē ignorauerit. Respōsio of-
 ficio nostri Calēdarii lunæ ætas cognita ē facillima. Nam cū tēpus cōiunctiōis lu-
 minariū aiāduerteris: ab eo vno die numerato, lunā primā denūciabis, duobus recē-
 sitis lunā secūdā, tribus, tertiam ꝛc. & in oppositione quintā, decimā aut sextā
 decimā: & sic de ceteris vsq; in trigesimā & sequētem cōiunctiōnē, in qua iterū pri-
 mā, secūdā, tertiam, quartā, & sic deinceps pronūciabis.

De equinoctio verno in sacratissi- mi pasche celebratione sūmopere obseruando ¶ Propositio 38.

A Equinoctiū vernū in sanctissimi pasche celebratiōe ma-
 gnopere obseruare. ¶ Equinoctiū vernū tunc esse grauissimū
 auctores phibēt: cū sol æquatorē attingēs primū arietis punctū
 ingredit̄. Arietis dico nō octauę spherę ex q̄dā stellarū serie figur-
 rati: sed Arietis sup̄mæ spherę mobilis q̄ noctes dieb⁹ æquat, de
 quo pulchre canit Marcus Manilius in suo astronomico, sic. Li-
 bra ariesq; parē reddunt noctēq; diēq;. Et de equatore circulo, sic.
 Tertius in media mūdi regione locat⁹ Ingētī spherā totū p̄cingit
 olympū. Parte ab vtracq; vidēs axē, quo lumine phœbus. Cōponit parib⁹ numeris
 noctēq; diēq;. Veris & autūni currēs per t̄pa mixta. Quo aut̄ t̄pe sol arietē ingredia-
 tur & æquinoctiū vernū cōstituat supra p̄pone 18 tabulari supputatiōe docuim⁹.
 ¶ Q̄ si quispiā in ea re dubitauerit: edoceri potest p̄ nouā equinoctij obseruationē of-
 ficio instrumētī astrologici. ¶ Cōis est Latinoꝝ, Græcoꝝ, & Hebręoꝝ consen-
 sus, pascha post æquinoctiū non ante celebrandū, & ita etiā vetustissimi Iudæi ante
 Christi aduentū obseruarūt Philo, Iosephus, & eorū antiquiores Agathobolus, &
 Aristobolus vn⁹ ex septuaginta interptibus. Quare Anatolius Laodicenus ep̄s nō
 nullos rephendit: qui pascha ante æquinoctiū pagebāt, de q̄ plura supra p̄pone 32.
 Oportet em̄ ideo hoc fieri vt tenebrarū potestas sit victa & dies q̄ntulumcūq; noctē
 exuperet. Id docet Origenes oīm eruditissim⁹ & cōponēdi calculi p̄spicacissim⁹ in li-
 bello paschæ luculētissimo, d. Ultra æquinoctij transitū in paschali mysterio aduertē-
 dū ad solis exordialē ascēsū sup̄ terras tenebrarū insidias, tūc em̄ pagit̄ verę lucis so-
 lis festiuitas: q̄n p̄ victoriā ascēdit ad nocturnalī offendiculoꝝ caliginē opprimē-
 dā. Ex his nunc causa manifesta est: cur prisca patres in Nicēna synodo & eorū p̄de-
 cessores primū pascha altera die æquinoctij designabant. Vñ quia hi patres Nicēnē

synodi ponebāt æquinoctiū 12 calen. Apriles, ipm pascha 11 calen. Apriles signa
 bāt. Consiliter fecerūt ipsi priores qui diem æquinoctij 8 calen. Apriles affixerūt:
 primū pascha 7 calen. celebrabāt, volentes p hoc inferre pascha nostrū in mense no
 uorū, quo noui fructus in ægypto colligūtur (vt testis ē Ambrosius in eplā pascha
 li) post æquinoctiū vernale, die dominico, a quintadecima luna vsq; in vigesimū pri
 mū inclusiue celebrādum esse. & ad hoc faciūt multorū cōciliorū decreta. In primis
 Nicēni, deinde Antiocheni, Cæsariensis, Alexandrini & aliorū. Q; aut tēpore ver
 nalis æquinoctij & mense nouorū hęc solēnitas paschæ obseruari p̄cipitur, non sit
 sine magnis mysterijs quæ diuini patres sacrarū literarū iterpretes suis scriptis mul
 tifariam indicāt, quæ cōsulto in p̄sentia missa facimus. Immo Dionysius in epistola
 ad Petroniū episcopū asserit statuta paschæ maximis poenis esse roborata, Cōstanti
 no Impatore approbāte quo ad clericos depositiōis, & quo ad laicos deportatiōis,
 ¶ Superioribus pulchre cōsentit diuus Augustinus libro secūdo ad inquisitiones la
 nuarij: vbi de paschæ rōne sic inquit. Ne quisq; vestrū attendat q̄ eo tpe quo pascha
 celebramus Sol in Ariete ē: sicut illi appellāt quendā syderū locū: vbi reuera mense
 nouorū sol inuenit in Ariete. sed siue illi arietē siue aliqd aliud eādē p̄tē cœli vocare
 voluerint: nos descripturis sanctis hoc didicimus q̄ om̄ia sydera deus cōdidit: & lo
 cis cœlestibus quib⁹ voluit: ordinauit. q̄ stellis distincta & ordinata & in quasilibet
 p̄tes diuidāt: quibuslibet vocabulis vocēt: vbi cūq; sol est mense nouorū: illic esse re
 peritur hęc celebratio p̄pter similitudinē sacramēti renouādæ vitæ: de qua satis su
 pra differuimus. Q; si etiā locus ille syderū Aries vocari posset p̄pter aliquā figurę
 cōgruentiā: neq; hmōi timeret sermo diuinus aliquā sacramēti similitudinē ducere
 sicut de alijs: nō solum cœlestibus, sed etiā terrestribus creaturis: sicut de Orione vel
 pleiadibus, sicut de mōte Sina, & de mōte Syon, sicut de fluminibus q̄ vocant̄ ge
 on, phison, tigris, euphrates, sicut de ipso toties in sanctis mysterijs gobilitato flu
 uio Iordane rerū figurate ad insinuandarū mysticas similitudines adduxi. Hęc Aug.
 ¶ Beda venerabilis hic soluit quæstiunculā q̄ de æquinoctio obiici posset: Cum sa
 cra veteris testamēti scriptura Exodi 12. & in alijs plurib⁹ locis p̄cipue Deut. 16 vbi
 scribit̄. Obserua mēsem nouarū frugū & verni primū t̄pis, nullā de æquinoctio men
 tionē faciat: cur a patrib⁹ noui testamēti tā accurate obseruādum p̄cipiat. Beda libro
 de t̄pibus sic scriptū reliquit. Si q̄s obiecerit nō æquinoctij memoriā: sed tm̄ primū
 mēsis & quartadecimæ lunę posuisse legislatorē: sciat quia & si æquinoctiū noiatim
 nō exprimit: in hoc tamē ipso q̄ a plenilunio primi mēsis pascha faciendū p̄cipit:
 æquinoctij trāscēsū plenar a ratione depromit: qd̄ absq; vlla dubitate cōstat. Hęc
 Beda. ¶ Superiori p̄positiōe in l̄ra C adnotauimus geminam esse causam: q̄ sacri
 paschæ celebratio a recto suo tramite, & a prima ecclesiæ institutiōe deflexit aut de
 clinauit, hoc est, (vt paucis dicat̄) duæ sunt causę erroris paschæ. Vna q̄ cōsurgit ex
 indagatiōe lunæ quartadecimę p̄ cyclū decem nouenālē, aut aureum numerū rho
 mano Calēdario affixum, aut p̄ alios quoscūq; cyclos etiā quorūcūq; hęc in memo
 rata p̄positione discussa ē. Secūda aut quæ ex æquinoctij verni mutatione, euariatio
 ne, aut anticipatione oris, hic examinabit̄. Pro qua cōtuendū q̄ prisci patres tracta
 tores celebrationis solēnitatis paschæ æquinoctio verno fixū, firmū, & p̄petuo du
 raturū locū in diebus Martij designarūt. & nos hūc locū quasi immobilē vsq; in n̄ra
 t̄pa custodiuius aut tolerauimus: diem videlicet 12 calen. Apriles, hoc est, vigesi
 mū primū Martij: in quo & ipsi & nos nō mediocriter errauimus. Nam priscorum
 æquinoctiū a cœli æquinoctio vsq; adeo deficit vt hac nostra tempestate plebes, im
 mo mulierculas nō lateat. Et a tēpore Nicēnē synodi in qua paschalis canon fuit in
 stitutus aut renouatus vsq; in ānum p̄sentem vndecim fere dierum spatium sit antici
 patum. Causa autem huius anticipationis est, q̄ annus noster solaris a Iulio Cæsare
 institutus non ad amissim quadrat reuolutioni Solis. ¶ Et vt id dilucidius
 intelligi possit: nos cēdū est priscos philosophos Metonem, Euctemenē, Calippū,
 Hipparchū, Abrachim, Iuliu Cēsare, Ptolemæū, Albategni, & Thebith diuersas

C

D

D

E

F

anni quantitates inuenisse: quorum omnium observationes & sententias in presentia scribere nolumus: sed triū dūtaxat, Iulius cęsar Calippū & Alexandrinos secutus Rhomanis instituit annū solarem constare ex diebus 365, & quarta diei, hoc est, sex horis. Et si hæc quātitas anni Iulij Cęsarıs veritatē habuisset, ita q̄ hic annus cōtinuisset præcise & expunctim sex horas vltra dies 365: nunq̄ æquinoctia anticipassent sedes suas: sed firmas & ppetuas in Calēdario sedes obtinuissent. Quia quolibet quarto āno dies vnus ex quattuor quadrātibus cōflatus, p̄ bissexū præcise intercalatus, nullā ægnoctiorū euariationē admisisset: quare ratione æquinoctij nullus error in paschę celebratione cōtigisset. Sed oppositū est luce clarius sc̄ q̄ quātitas anni Iulij nō in unguē conuenit cū solis annua reuolutiōe, hoc ē, cū tēpore quod Sol a principio Arię p̄ duodena signa gradiendo in id cōsumit. statuit nāq̄ Cęsar in sua prima Calēdarii institutione æquinoctiū vernū septimo aut (vt melius placet) octauo cal. Aprilis, hoc est, die vigesima quarta aut vigesima quinta Martij: quod hodie sedem habet sexto aut quinto idus Martij, hoc ē, decima aut vndecima die Martij. Vnde omnibus palam est quantitatē anni Iuliani excedere & maiorē esse vera quātitate anni quæ ex

G tuis dicemus. ¶ Ptolemæus Alexandrinus dictione tertia Almagesti de quātitate anni elicienda Hipparchū virum magnæ industrię & veritatis amicū ferme secutus diffiniuit annū p̄ motū Solis ab æquinoctiali donec ad eūdem redeat. & hunc p̄ subtilissimas cōsiderationes inuenit cōtinere dies 365, cum quarta vnius, minus 300 parte diei, hoc est, minutis 4, secundis 48. Et vt plane intelligas: quātitas anni Ptolemęi cōplectitur dies 395, horas 5, minuta 55, secunda 12, & minor est anno Iuliano minutis 4, secundis 48. quare quattuor anni vsuales Iuliani de quib' tres sunt non bissextiles & quartus bissextilis superāt quattuor ānos Ptolemęi minutis 19, secundis 12, quo fieri necesse est: vt si gratia exempli hoc anno æquinoctiū vernū fuerit præcise in meridie vndecima diei Martij quattuor ānis vsualibus decursis simile nō redibit in meridiē vndecimi diei Martij, sed añ minutis 19, secundis 12, & sic itāto tpe a meridiē recedit & sese anticipat. Et i octo ānis si se æquinoctiū anticipat minutis 38, secundis 24. Et sic in cæteris annis hmoi anticipatio cōtinuo crescit vt ex tabella hic annexa facile est videre. Hæc autē anni quātitas cœlesti quātitati solari nō oīno quadrat, q̄d quā breuissime sic deduci p̄t. Ptolemæus anno 17 Hadriani Impatoris q̄ fuit annus Nabuchodonosaris 880, Christi autē 132, inuenit Solis ingressum in p̄ctum æquinoctij autumnalis die 25 mēsis Septembris Rhomani, horis 2 post meridiē, ex quo ingressu fm Astrologorū doctrinam in p̄mptu ingressus Solis in punctum æquinoctij verni elicitur, die videlicet 22 Martij, horis 2 post meridiē. fuit igitur iuxta obseruationē Ptolemęi verissimā æquinoctiū vernū die vigesima secunda Martij. Quod si ab annis Christi p̄dictis vsq̄ in nostros annos iuxta Iulianos annos anticipationē æquinoctij verni ex tabella supputaueris: inuenies id anticipasse ad 5 fere dies, ergo nostro tempore æquinoctiū accideret die decima septima Martij, q̄d manifeste obuiat experiētia. In medio em̄ (verbi gratia) septimi fere climatis die decima septima Martij dies artificialis superat noctē pene tertia parte horæ, igitur nullo mō ibi cōstituitur æquinoctiū cū diei & noctis æqualitas trāsierit. Quod quidē organis astrologicis fere innumeris aut vetustissimis aquarū instrumētis facillime p̄bari p̄t. Itē in 300 ānis æquinoctiū fm quātitatē āni Ptolemęi relatā ad annos nros vsuales vno dūtaxat die anticiparet: q̄d etiā expientie cōtradicit.

Tabella
anticipatiōis
æquinoctiorū iuxta
quātitatem anni
Ptolemęi.

	δ	h	m	s
1	0	0	4	48
2	0	0	9	36
3	0	0	14	24
4	0	0	19	12
8	0	0	38	24
12	0	0	57	36
16	0	1	16	48
20	0	1	36	0
40	0	3	12	0
60	0	4	48	0
80	0	6	24	0
100	0	8	0	0
200	0	16	0	0
300	1	0	0	0
600	2	0	0	0
900	3	0	0	0
1200	4	0	0	0
1500	5	0	0	0
1800	6	0	0	0
2100	7	0	0	0

Tabella anticipationis æquinoctij iuxta quantitates anno

rū ecclesiæ & Alphonfi.

quæ in 300 annis id ultra duos integros anticipasse animaduertit. Quocirca relicta quantitate anni Ptolemæi ad Alphonfi regis quantitatē venio. ¶ Alphonfius Romanorū & Castellæ rex illustrissimus, in rebus astrologicis perspicacissimus, anni quantitatē ex plurimis subtilissimis observationibus eliciens, asserit anni solaris quantitatē nostra tempestate veriore continere, dies 365, horas 5, minuta 49, secunda 16. Hæc anni Alphonfi quantitas collata ad quantitatem anni Iulianī minor ea est minutis 10 secundis 44. Quare Alphonfius quarto quouis anno diem integrum intercalare nō potest: quemadmodū fecit Iulius Cæsar qui quadrantes suos ultra integros dies per quattuor ānos collegit, & quartum annum intercalare fecit diem vnū integrū Februariō adnumerādo. Sed si in anno Alphonfi quater acceperis horas 5, minuta 49, secunda 16, colliges horas 23, minuta 17, secunda 4 hic numerus deficit ab integro die minutis 43, secundis 56. Inde oritur secunda causa erroris celebrationis paschæ: ex æquinoctij euariatione aut anticipationē, quod priscis tēporibus patrū collocatum fuit vigesima prima die Martij; nostro tēpore decimo aut vndecimo Martij collocatur. Et vt rem dilucidius habeas, scito q̄ annus solaris a Iulio Cæsare institutus nō in unguē quadrat solis reuolutionē, eo q̄ intercalatio vnus diei quolibet bissextili āno per Cæsarem instituta plus instaurat q̄ in p̄teritis annis deperditum fuit. Quo factum ē q̄ quattuor anni nostri vsuales pauxillulo quodam superēt quattuor annos solares ex cœlesti eius motu collectos, puta minutis 42, secundis 56, iuxta Alphonfinam anni quantitatē. Quod quidē pauxillulū licet modicū exiguum & pene insensibile sit ad paucos ānos relatum, multo t̄ tamē annorum successu in magnā creuit quantitatē omnibus sensilem, adeo q̄ a tēpore Cæsaris vsq̄ in annos nostros ad dies creuerit fere quattuordecim. Nam tēpore Iulij cæsaris accidit æquinoctiū vernū die vigesima quinta aut vigesima sexta Martij; quod nostro tēpore fieri videmus aliquādo decima, aliquādo vndecima Martij. & a tempore Nicenē synodi vsq̄ in tēpora nostra creuit indies prope modū vndecima. Hinc manifestū est q̄ ex quo quattuor anni vsuales ecclesiæ pauxillulo (vt diximus) superāt & maiores sunt quattuor annis solaribus, æquinoctia sedes suas paulatim anticipare. Verbi gratia, sit æquinoctiū vernum hoc anno ad vnguem in meridie vndecima diei Martij, quattuor annis vsualibus completis, æquinoctiū simile nō redibit in meridiem vndecimi diei; sed tāto prius quātus est excessus quattuor annorū vsualium super quattuor annos solares, puta minuto 42. secundariorū 56. Erit igitur id æquinoctiū ante meridiē hora vndecima, minuta 17, secunda 4. Et octo annis decursis idem simile æquinoctiū anticipabit a primo oblato hora prima, minutis 25, secundis 52, & sic de reliquis iuxta adiūctam hic tabellam, ex qua facile suppūtabis æquinoctiorū anticipationem in futuros ānos. Elicito em̄ æquinoctio per p̄positionē 18 ad nostra tēpora. Cum annis futuris oblati ingredi (vt assolet) tabellā: & quod e directo anno rū inuenies de diebus, horis, minutis & secundis de mea tēpore elicitū æquinoctij, & mox videbis anticipationē. Quo fit vt equinoctium nostra tempestate decima die Martij collocatum annis 1400 elapsis sedem suam euariabit in vltimū diem Februarij.

Anni chrī	Tempus			
	δ	h	m	s
1	0	0	10	44
2	0	0	21	28
3	0	0	32	12
4	0	0	42	56
8	0	1	25	52
12	0	2	8	48
16	0	2	51	44
20	0	3	34	40
24	0	4	17	36
28	0	5	0	32
32	0	5	43	28
36	0	6	26	24
40	0	7	9	20
44	0	7	52	16
48	0	8	35	12
52	0	9	18	8
56	0	10	1	4
60	0	10	44	0
64	0	11	26	56
68	0	12	9	52
72	0	12	52	48
76	0	13	35	44
80	0	14	18	40
84	0	15	1	36
88	0	15	44	32
92	0	16	27	28
96	0	17	10	24
100	0	17	53	20
104	0	18	36	16
108	0	19	19	12
112	0	20	2	8
116	0	20	45	4
120	0	21	28	0
124	0	22	10	56
128	0	22	53	52
132	0	23	36	48
136	1	0	19	44
200	1	11	46	40
400	2	23	33	20
600	4	11	20	0
800	5	23	6	40
1000	7	10	53	20
1200	8	22	40	0
1400	10	10	26	40

K ¶ Ex plibatis igitur satis didicimus æquinoctium vernum ratione primi mensis ingredi: & propter euariationem in Calendario Romano firmam sedem habere non posse. quoniam error in paschæ celebratione ex æquinoctij mutatione contingens, facillime hoc modo dignoscetur. Plenilunium quod prius quod prisci lunam quartadecimam vocant; incidens in hos dies Martij interceptos inter 21 diem vetustam sedem æquinoctij, & 10 diem sedem modernam æquinoctij, secundum canones & decretum sanctorum patrum est pronuntium futuri paschæ dominica sequenti celebrandi: eo quod est plenilunium aut quartadecima luna primi mensis: de qua canon sic dicit, a quartadecima luna primi mensis usque in vigesimam primam eiusdem mensis paschæ celebranda est festiuitas. Et tamen ecclesia vniuersalis in eo intervallo vndecim dierum computo Dionysij repugnante pascha non celebrat: sed sequitur ac tolerat Dionysiacam supputationem quæ pascha celebrari a 21 die Martij haud quæquam admittit. quia iuxta eandem pascha fieret a 21 die æquinoctij: quod ut in superioribus ostendimus prohibuitur, sed inuestigat ecclesia plenilunium aliud: quod aut cadit in 21 diem Martij aut post, & dominica sequente paschale pagit sacrum, ita quod ecclesia nonnunquam proगत pascha in 28 dies: nonnunquam in 35. Ecce ecclesia celebrat pascha iuxta primum mensem collapsi calendarii romani & ibesilli cycli Dionysij: qui in veritate est secundus mensis coeli paschæ celebrationi inhabilis, deperditis immundis & percul in itinere constitutis. Et nisi error iste corrigatur: continget nonnunquam pascha celebrari contra mandatum legis mense tertio aut quarto, quod primo mense & verni temporis initio custodiri mandatum est. Error quidem qui contingit ob æquinoctij mutationem longe peior & intolerabilior est errore qui fit ex coniunctionum & oppositionum anticipatiōe. Nam hic in 304 annis in vnum ferme diem crescit, ille autem in eodem tempore annorum ad duos dies & senas horas excrescit, quare recte monuit titulus huius propositionis: æquinoctium vernum in sanctissimi paschæ obseruatione magnopere esse obseruandum. Maioribus enim morbis acrioribus antidotis occurrendum est. ¶ Prohpudor nos quod (ut Petrus apostolus testatur) sumus genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, de tenebris in admirabile lumem vocati, ut virtutes dei annunciemus, sapius non cognoscimus verum tempus paschæ nostri. Cum tamen volatilia coeli chelydonia, ciconia, & qualle quæranis suis volatibus, & ad nos accessibus, æquinoctium vernum doceant: quasi pascha, hoc est transitum faciētes. Et cum nullam errorem apud deum excusationem afferre poterimus: timeo vehemēter: ut nos deus per prophetam Hieremiam ca. 8. reprehendat, dicens. Miluus in coelo cognouit tempus suum, turtur & hirundo & ciconia custodierunt tempus aduentus sui: populus autem meus non cognouit iudicium domini. Quomodo dicitis sapientes nos sumus: & lex domini nobiscum est. Vere mendacium operatus est stilus mēdax scribarum. Confusi sunt sapientes perterriti & capti sunt, verbum enim domini periecerunt & sapientia nulla est in eis. Hec Hieremias. ¶ Cæterum ex duabus causis errorum in paschæ vera celebratione contingentibus supra expositis, tres errores sunt oborti. Primum minimus appellatus, quod pascha verum differt vna hebdomada a pascha usuali ecclesiarum: ex romano calendario aut cyclo Dionysij exulcerato & deuo excerpto, & accidit is error tunc quando dominicus dies interciderit inter lunam quartadecimam coeli & paschalem calendarii romani, & est communis omnibus numeris cycli decenouenarij aut aureis. In exemplo Anno gratiæ 1521 aureus numerus 2, littera dominicalis f. luna quartadecima paschalis in calendario romano sedem habet die 25 Martij: quare sequente die dominico scilicet 31 Martij celebrabit pascha iuxta usum ecclesiarum. Quartadecima autem luna coeli sedem tenet 22 Martij & in hunc diem & 31 incidit littera dominicalis scilicet f: quare iuxta patrum decreta die 24 Martij pascha celebrari deberet, accidit igitur error septem dierum, hoc est, vnius hebdomadae. Si se sumito iudicium de annis Christi domini 1524, 1525, 1528, 1531, 1532, & de cæteris quemadmodum infra per tabulam propriam manifestabitur. Cum autem dies dominicus non interciderit inter lunam paschalem quartadecimam Calendarii & coeli: tunc nullus error committetur, ut videre licet in annis Christi 1520, 1523, 1526, 1529, 1533 etc. Secundus error appellatur medius: qui continet quatuor hebdomadas, hoc est, 28 dies, qui fere semper accidit: quando quartadecima luna cadit in intervallum vndecim dierum interceptorum inter decimum diem Martij & vigesimum primum eiusdem, & vera littera dominicalis sequitur lunam quartadecimam coeli & calendarii, & vsu venit nostris temporibus in his aureis, 3, 11, 19, 8, Vt in his annis

Christi 1517, 1530, 1557, 1560. Tertius error maximus notatus, habens differentiam 35 dierum, contingit quoniam luna quartadecima intercidit in intercapedine dierum commemoratorum Martij vnde dies 28 pueniunt, & ob litterarum dominicalium diuersam habitudinem septem dies iunguntur, & oritur distantia dierum 35. Verbi gratia. Anno Christi 1519, 1522, 1538, 1541, 1546 etc. In excerpendis autem differentijs horum duorum errorum mediocris scilicet & maximi, solum exercitium astrologicum faciet te doctum. hoc modo ad annum Christi propositum supputa aureum numerum, litteram dominicalem, tempus æquinoctij verni, & oppositionem paschalem: quibus habitis facile concludes differentiam inter pascha iuxta patrum decreta & usum ecclesie: modo dierum 28, modo 35. ¶ Nec id omiserim: lunationem primi mensis coeli, in duobus his erroribus puenire lunationem Calendarij Rhomani in mense integro menstruo & quandoque ultra, & ex consequutione luna quartadecima coeli pcedit lunam quartadecimam calendarij in iam memorato tpe. Et quæ de his tribus differentijs differuimus: accipienda sunt nostro tpe. Nam nisi errores hi corrigantur, differentia minimi erroris puta septem dierum, futuris temporibus crescet in duplum: dies scilicet 14. Et pascha quod die dominico post lunam quartadecimam celebrari precipitur: in noui lunio aut prope obseruabitur, ac solis deliquia ipso die parasceues cum ingenti ludæorum plausu, sannis, & ludibrijs Christianorum accidere poterunt. Et error medius in 35 dies augmentabitur: ac maximus tandem in dies 42. O si omnia Dionysij Calendaria, cycli, & alia id genus, ante 700 annos fuissent in vulcanias insulas relegata aut vulcano absumpta, ecclesia his erroribus (non ambigo) nunquam fuisset irretita. Quod maiores nostri aduertentes exhortati sunt nonnunquam Romanos pontifices & in concilijs generalibus hos defectus & errores proposuerunt vt his occurreret. Sed quod hactenus non sunt emendati: forsitan factum est: quod ecclesia alijs maioribus fuit impedita negocijs, & sæpe us scismaticis causis pplexata, quæ non sinebant noui aliquid attetare aut diffinire: occasione minoris obedientie timetes. Accedit quod astrologia apud priscos patres orthodoxos in dissuetudinem abiit: immo pluribus odiosa habita, eo quod homines ei plus vacabant quam animarum salutem: & prope modum pessundata: ad sui perfectionem & splendorum non venit. Quo factum est: quod his patribus de vera temporum noticia, & paschæ celebratione tractare & diffinire fuit impossibile. Hi etiam errores iam pridem Bremenses Germaniæ sacerdotes perturbabant: quare ne in secundo mense abominosum facerent pascha: pro mensem integrum anticiparunt: canentes resurrexi, dum populus domini cantauit oculi mei, sed quia Romano pontifice inconsulto, & in contemptum aliarum ecclesiarum fecerunt ab alijs sunt derisi & ludibrio habiti: durate in nostra usque tempora in eos, puerbio ludifico quo asinis comparantur. ¶ Alloquerer hic rursus Dionysium abbatem: & alios qui æquinoctio fixam sedem assignarunt: quemadmodum in propositione superiori 37: de statibus lunationum sedibus disputauimus, sed tractatus harum rerum finem petit: quocirca paucis concludam. Dionysius & alij (me iudice) aut oculis fuere capti, aut lumina sponte perstrinxerunt: alio qui apud natu maiores facile vidissent & legissent: vernum æquinoctium retroactis temporibus modo 7 Calen, modo 8 Calen, modo 9 Calen, modo 11 Calen, Aprilis sedes habuisse. Et si pro has sedes retroactis temporibus æquinoctij euariationem animaduertissent: profecto eorum æquinoctio duodecimo calen, Aprilis collocato sedis anticipationem minime denegassent. Et nos vidimus in vetustissimis Calendarijs post tempus Nicenæ synodi, Theophili, Cyrilli, Dionysij & aliorum æquinoctium sese anteriorasse, iam in 15 Calen, iam in 17 Calen, Aprilis. Item in pridie Idus & quarto Idus Martij, sed horum patrum tempore, loca æquinoctio & lunationibus ab ipsis Calendarijs & cyclis inscripta, cum celesti motu & luminariū cursibus consentiebant: quocirca sedes statas præ se ferebant: arbitantes forte si quippiam futuris temporibus deuiationis aut erroris oriretur: per posteriores diuino zelo ductos in concilijs generalibus emendaturos. ¶ Tandem de anno solaris ad Lateranum scripsi concilium, his verbis. Principio necessarium erit anni solaris veram quantitatem quoad fieri potest prædiscere. Etiam si noua obseruatione absoluenda esset, ea enim ignorata, nostri propositi labor instructuosus & inutilis censebitur, & reliqua. Cui quanti

N

O

P

statē anni Alphonsi nostra tēpestate vsitationē, confero ad priscore observationes in
troitus Solis in æquinoctiū: & p̄cipue ad Ptolemaicas certissimas: videor mihi Al
phonsinā āni quātitatē in nōnullis minutijs coelestē anni q̄ntitatē supare, verum
quia hæc altioris sunt disciplinæ & indaginis nūc ea missa facio.

De vera sacri pasche ratione Propo sitio Trigesima nona

A Erant paschalis sacri celebrationē diffinire. **S** Dua
bus p̄pōnibus superioribus, satis sup̄q̄ pbauimus: priscore cyc
lor̄ & Calēdarioꝝ ibecillitatē, fluctuationē ac impfectionē, &
errores in paschæ celebrationē cōtingentes, p̄pter fixas sedes &
æquinoctijs & lunatiōibus assignatas, aptissime indicauimus:
fediū fixationes cōfutauimus & reprobauim⁹. supeft vt his errori
bus, his morbis opportuna adhibeam⁹ antitoda: & emendandū
aut reformādū prisca calēdarij modos p̄ponam⁹. Cogūt em̄ (verbis vtor diuī Augu
stini) multas inuenire medicinas multoꝝ exp̄imenta morboꝝ. ¶ In primis igit
aiaduertendū, quanct̄ ad paschalē celebrationē nō p̄cise artat nos Ch̄ianos p̄ceptū
veteris testamenti: p̄ Mosen legislatorē iussu dei singulari Iudæis Exodi 12, Leui. 23
Nume. 9. Deut. 16, pmulgatū: ex eo quia eius cerimonialia, iuxta sentētias doctioꝝ
sacrarū l̄ræ, in morte saluatoris nr̄i sunt euacuata & cōsummata, obligat tñ ex no
ua cōstitutione patrū primæuæ ecclesiæ sp̄sancto illustratoꝝ: & cōfirmatione or
thodoxæ ecclesiæ, qui ita seruandū pascha instituerūt: nō quidē sine magnis myste
rijs, q̄ patres sancti p̄ scripta multiplicia nobis reliq̄runt. Quantā aut̄ curā & dilige
tiā prisca patres adhibuerint: vt paschale sacrum sine om̄i errore rite q̄tannis possit ces
lebrari in superioribus sæpius adnotauimus: & manifestariū haberi volumus ex cas
nonibus summoꝝ p̄tificū, decretis sacroꝝ cōcilioꝝ, ex cōpluribus historijs in q̄
bus oibus de paschali obseruatia tractat. Quibus adstipulatur diuī Augustinus,
Ambrosius, Gregori⁹, Hieronym⁹, & cæteri: qui in laudē sacratissimi paschæ mul
ta doctissime ptulerūt. & p̄cipue p̄ calēdarij Rhomani correctione aut reformationē
nouissime scripserūt. Petrus de Aliaco cardinal, Nicolaus cusanus cardinalis Ger
manus, Hermānus Zæstius Cisterciē, Germanus, Ioānes de Regio monte Ger
manus, Paulus Middelburgēsis p̄sul Foro semproniesis German⁹, & paucis decur
sis annis plures celeberrimi viri Theologi & Mathematici q̄ꝝ noīa ptim melatēt &
plures paginas assumerēt ad Lateranēse cōciliū de vera paschæ celebrationē, & Calē
darij emēdatione luculētissime scripsere, quocirca honestū & laudabile ē om̄i homi
ni Ch̄iano summoꝝ adniti: vt paschæ errores emēdenī, & vt hæc celebritas q̄ oīm
celebritatū mater est, & principatū tenet in suū redeat splendorē: debito & legitimo
tpe celebrari ac obseruari possit. ¶ Secūdo loco cōtuendū q̄ Ch̄ianæ paschæ ra
tio ex tribus pendet modulis: videlicet veri æquinoctij verni obseruationē, lunæ q̄r
tædecimæ aut oppōnis luminariū æquinoctiū p̄ximo sequētis indagatiōe, & dñici
diei p̄pter memoriā dñicæ resurrectionis custoditione. Quod Ch̄ianæ religioni ē
ppriū vt p̄ hoc pascha nostrū a sabbatarioꝝ pascha distinguere. Alij hos modulos
alijs eloquūtur verbis in sentētia tñ nostris cōsentaneis. Primus igitur paschæ mo
dulus est veri æquinoctij verni accurata obseruatio, nō q̄dem mediū æquinoctij q̄d
ex solis mediocri cursu indagatur: & nostra tēpestate die 12 & 13 Martij collocatur:
neq̄ pprie æquinoctiū appellari potest, quia his diebus vt exp̄imētū docet & astro
logica ratio cōuincit: dies noctem supat. Sed de vero hic disserimus ægnoctio vere
no quod ex vero solis motu elicitur: q̄ dies & nox æqua lance p̄ vniuersum orbem
partiūtur. Id p̄pter annos intercalares aut bissextiles duos mensis vēdicat dies: vt no
stro tpe diem decimū & vndecimū Martij, quē admodū ex supputatiōe eiusdē, p̄ p̄
positionē 18, & tabulā paschalē infra expositā facile ē videre. Est aut̄ hor̄ ægnoctio

rum distantia duorum dierum: qua medius sequitur verum. ¶ Tertio loco ad correctionem aut reformationem Romani Calendarij, proprius accedentes, principe erit consideratu necessarium: æquinoctio verno in calendario Romano statum ac fixum decernere locum: siue maneat in suis sedibus (vt infra dicemus) quibus nostro tempore insidet: aut in vetustam sedem reducat. hac quidem moderatio seruata, quæ futuris temporibus in definito loco sine mutatione perseueret. Quod nisi fieri autumat: si in 134 annis vnus annus quæ iuxta seriem intercalaris esse deberet: fieret cõis, ita quæ dies bissextilis negligere, hoc est, in octo annis duntaxat vnus annus intercalaris obseruaret. Ego id vsu venire dico: quæ dies futuris annis necessitas exposulauerit: tunc autem erit necessitas quæ æquinoctium vernum quod principio mensis Martij propinquius est: in alium diem sese euariare incipiet. Et vt perspicacius re capias: suppono tibi, non astrologica: sed vulgarem diei inceptionem & finitionem (olim Romanis sacerdotibus, & nonnullis hodie assuetudinarias) inceptionem quæ diei a media nocte sumenda, & in aliam mediam finiendam. Verbi gratia, decimus dies Martij iuxta hanc hypothesim initium sumit a media nocte precedente eius meridiem: & finit in mediam noctem post eius meridiem. Idem sumit iudicium de omnibus diebus anni, sed quia æquinoctium anni bissextilis generaliter precedit æquinoctia annorum communium: ideo predictus dies aptus erit cepto nostro negotio: quæ diu itaque horæ & minuta huius diei manent intra eius limites inceptiois & finitionis, æquinoctium vernum in anno bissextili habebit sedem suam die decima Martij: quod nemo nisi mente captus inficiari potest. Incepit autem æquinoctium hos ingredi limites: Anno gratiæ 1465 bissextili: quæ accidit æquinoctium decima die Martij, post meridiem hora fere duodecima, in limite videlicet finitionis huius diei: & sequentibus annis pedepssim retrocessit. vsus huius diei meridiem: intantum quæ anno Christi 1536 bissextili, pauculis minutis meridiem destituet: & paulatim versus mediam noctem limitem inceptiois sese anticipabit: quæ ob rem anno Christi 1604 intercalari, æquinoctium decimæ diei iuxta Alphonsinas supputatioes, se euariabit in nonum diem Martij: decimo die prorsus derelicto. Erit enim æquinoctium die nona Martij, post meridiem horis 11, minutis 45, in minutis horarijs ferme 15 pristinam diei inceptionem derelinquens. Quocirca quæ æquinoctio fixa maneat sedes Annus futurus 1604 secundum seriem bissextilis per cõm habendus erit: ita quæ eo anno nullus dies Februario intercalabit, quæ factum æquinoctium reuertet in diem decimum Martij, in quæ durabit auctore Alphonso in 134 prope modum annos in quibus retrocedunt per vnum fere diem. His decursis denuo vnus annus intercalaris, cõis numerabitur & hoc pacto æquinoctium vni diei affigetur æuis temporibus. Iuxta hanc formulam Romanum Calendarium reformandum erit. Quæ si talismodi negocii precipua tractatio penes arbitrium meum sita esset: in 120 annis aut circiter vnum annum bissextilem cõem facerem. Et nisi deus opt. max. celestibus orbibus latentem quæpiam motum indiderit: nullo astrologo cognitum, non ambigerem æquinoctium hac obseruata formula in plures millenarios vno die duraturum. Quæ si secus actum, & æquinoctio varia & instabilis sedes concessa fuerit: omnia alia Calendarij correctione admissa, profecto ecclesia futuris annis prioribus laqueis & erroribus innodabit: & posteritas nostra a caninis verpibus ludificum illud audiet puerbium. Canis reuersus ad suum vomitum & sus lota in volutabro luti. Accedit ad hoc: quæ septuagesima futuris temporibus incidere in festum Epiphaniæ & quæ anteiret: vnde oriretur cõfusio & cõkursus temporum quæ a patribus nostris maioribus legitime fuere distincta. ¶ Quarto loco cõtuendum, posteaquæ didicimus æquinoctium figere in diebus mensis Martij: superest vt eidem sedem eligamus atque tribuamus: quæ habita omnis error ob æquinoctij euariationem hactenus habitus eliminabit & Romanum Calendarium emendatum pristinum splendorem & perfectionem nascetur. Sunt autem huius rei variae formulæ de quibus in presentia pauca scribemus. Prima igitur formula est: figendo æquinoctium ad diem decimum & vndecimum Martij, quibus hac nostra tempore cõtingit: versatur enim & rotatur intra limites horum duorum dierum, quare hi duo, & non vnus per sedem æquinoctij sunt constitue

Ad sacrosanctum concilium Lateranense proponere quarta sic scripsi. Dies naturalis in hoc negotio oportune a media nocte auspiciabitur.

D

B

di. hanc formulā Petrus Cameracēsis cardinalis in Cōstantiēsi synodo germaniē ob
 seruandā maximope suavit. Et Ioāni 23 si nō papatui cessisset persuasisset. Quæ etiam
 ferme placet d: Paulo de Middelburgo epō Forosempronienēsi. Est quidē facilis nul
 lā vulgo p̄turbationē, offendiculū aut nouitatē inducēs, neq; Tabulis astrologicis
 difficultatē quāpiam ingerēs. Sic em̄ fecerūt sancti patres in Nicēno cōcilio ægno
 ctiū stabiliedo, quēadmodū in celo offensum fuit. Accedit huic formulæ cōmodi
 tas, nā t̄ps quadragenariē abstinentiæ caderet in dies curtiores & t̄patiores q̄bus ieiun
 nates facilius a cibis abstinere possent q̄ diebus calidis & vere iā p̄pmodū adulto.
 Essent etiā hi dies p̄p̄inquoiores primo Christi ieiunio. ¶ Pro hac formula sup
 putata ē tabula sequēs paschalis, quā nōnulli in pluribus accusant. Primo q̄ Septu
 agesima contingeret infra octauā Epiphaniē vbi videt̄ graue & dissentaneū (cū t̄ps &
 t̄pa sint om̄i rei sub celo) Alleluia deponere. Nā t̄ps Epiphaniē ad gaudiū & exul
 tationē p̄tinet. Vidētes em̄ stellā magi gauisi sunt gaudio magno valde. Cōtra tem
 pus septuagesimæ poenitentiæ, merori, tristitiæ & gemitui subdit: & sic fieret t̄pore
 cōfusio. Verbi gratia. In annis Christi dñi quādo aureus numerus erit 3, & gl̄ra do
 minicalis: festū Epiphaniē sabbato celebrabit: & sequēs dies dñicus septuagesimæ
 esset alligatus. A aut̄ l̄ra dñicali, dūtaxat vnus dies inter epiphaniā & septuagesimā
 intercideret. Si b, t̄m duo dies, & sic de cæteris: q̄ om̄ia nō parū vident̄ t̄pore p̄s
 turbationē inferre. Secūdo interuallū a natali Christi in dominicā Esto mihi suppu
 tatū vsq; adeo abbreviare q̄ quod haud quāq; esset capax triū dominicarū inter octau
 uā epiphaniæ & septuagesimā contentarū. In q̄bus ecclesia in suis officijs intendit
 ostendere apparitionem dñi: vt stella oriatur in nobis: q̄ nos ducat in Bethleem supe
 riorē: & ferme oīa q̄ hoc t̄pore dicunt̄ ad gaudiū p̄tinent. Neq; epistolæ diui Pauli
 in hoc t̄pus a sanctis patribus vt legantur ordinatē locū habere possent. Item t̄pus
 intra octauā Pentecostes & aduentū dñi nōnunq; esset longissimū cōtinens fere 30
 dominicas quāz nō sunt nisi 24 officia dñicalia: ergo etiā de excessu accusatur hæc
 formula. Tercio hæc via t̄pus celebradis nuptijs sufficiens contra dispositionē iuris
 p̄tificij adimit. Quarto exorbitat a normis priscoꝝ patrū: qui suis scriptis relique
 rūt lunationē primī mēsis ab 8 idus Martij vsq; in nonas Aprilis accipiendā, sed hæc
 via iubet lunationē primī mēsis a 25 calen. Martij vsq; in 26 calen. Aprilis indagandā.
 Quartamdecimā aut̄ lunā priscia 12 calen. Aprilis vsq; in 14 calen. Maij p̄ dies
 29 q̄rendā diffiniere: nūc vero a 6 idus Martij in 8 idus Aprilis. Diem p̄terea pasche
 hi patres ab 11 calen. Aprilis vsq; in 7 calen. Maij per 35 dies celebrandū statuerūt:
 modo a 5 idus Martij in 15 calen. Maij. Ecce plures exorbitatiōes. ¶ Solutiones.
G Ad primā obiectionē cōcedatur ad hanc positionē æquinoctij, septuagesimā q̄nq;
 intra octauā epiphaniē cōtingere: nec hoc incōuenit: ad nouū em̄ regē nouæ sequū
 tur leges, sed iuxta hāc correctionē nunq; cadet septuagesima in diē epiphaniæ aut
 ante. Et nō est incōueniens dimittere Alleluia intra octauā Epiphaniē. Nam vide
 mus idē sæpenumero etiā subtrahi in festis maioribus: vt in festo Annūciatiōis Ma
 riæ, quod est maximū inter alia festa Calēdario inserta (quæ fixa appellatur) quia fuit
 it̄ initiū humanæ salutis & t̄m cum cadit in quadragesimā Alleluia nō recipit. Ad se
 cūdam obiectionē respōderi potest Interualli abbreviationē nō esse dissentaneam:
 quia seruata sede vetusta æquinoctij interualla nō semp̄ paria esse cōsueuerūt, & ta
 mē ecclesia nō inde grauatur. Et qd̄ obijcitur de officijs trium dñicarū: & epl̄is Pau
 li, q̄ nō possent legi & c. nihil cōcludit, quia sæpius hoc trāfactis annis cōtingit: & ta
 mē non fuit reputatū incōueniens. Nā quoties pascha pagitur die 22, 23 vel 24 Mar
 tij nihil potest p̄cipue diebus dñicis de duobus officijs sc; Omnis terra: & Adorate:
 & de epl̄is Pauli legi siue cātari: eo q̄ nulla dñica intercudit intra octauā epiphaniæ
 & septuagesimā: quibus legi debēt epistolæ Pauli: & hæc duo memorata officia pa
 gi. Si igitur hoc nō fuit reputatū incōueniens t̄pe p̄terito: non debet etiā reputari in
 cōueniens t̄pe futuro. Et sic sufficit q̄ aliqñ legatur. Vel p̄nt trāferri ad interuallū:
 qd̄ est inter octauā Pentecostes & aduentū dñi: qd̄ p̄ hāc calēdarij emēdationē crescit

ad 10 dies, & sic illud quod deficit in vno intervallo, supplebitur in altero. Et quod ad
 ducitur de longissimo intervallo omnino nihil concludit: quia observato vetusto equi
 noctio, hoc saepius accidit: quod 24 officia dominicalia non satisfaciunt dominicis inter octavam
 Pentecostes & adventum domini incidētibus numerus 24 excedētibus, ut ex Rubrica Pat
 rhiensi de distributione dominicarum post pentecosten videre licet, quare his rebus eccles
 sia facillime mederi potest. Ad tertiam obiectionem scilicet quod per hanc formulam tempus nuptiarum
 ab ecclesia institutum, ab octava epiphaniae ad septuagesimam usque destrueretur & tolli
 videretur, Respondetur quod nuptiae alias per annum possunt celebrari: & quod hic subtrahitur
 ante adventum domini additur. Posset etiam & commodius ecclesia statuere: quod usque in quinqu
 gesimam absque popa possent ab fidelibus expediri. Ad quartam responderi potest: quod regulae
 a priscis patribus de paschae celebratione supra recitatae, & plenius supra proponuntur
 in littera B expositae: veritate tempore eorum habuerunt, sed si nostra tempestate ex mortuis resur
 gerent: edocti de tantis evariationibus aequinoctii, conjunctionum & oppositionum pro
 pter temporum vicissitudinem perfectas regulas eorum abijcerent, & nostras assumerent. Nam
 quemadmodum leges humanae iuxta terrarum dispositiones, mores, & hominum conditiones va
 riatur, sic pascha quod de caelo labitur, & solis ac lunae cursum consequitur: in caelo quae
 debet antequam paginis inscribatur, neque paginae tanta potest esse capacitas: ut vera pas
 chalis celebrantis quo ad priscorum & etiam quorumcumque cyclosum inscriptionem perpetuo
 duraturam, propter temporum & motuum varias mutationes sufferre queat. Quapropter eidem
 hodie aliae leges quo ad primi mensis inceptionem & finitionem decimequartae lunae, &
 diei paschalis in diebus mensium indagacionem sunt ordinatae, originalia tamen lege per san
 ctos patres & generalia concilia tradita, inviolata semper permanente. ¶ Secunda formu
 la figendi aequinoctii fieri potest per omissionem aliquot dierum alicuius mensis. & habet
 plures species de quibus duntaxat duas in medium conferam. Prima admodum facilis est:
 si ecclesia semel in anno quopiam, tot dies demeret ex aliquo mense, quot excreverunt
 ex nimia diei bissextilis intercalatione, puta cum nostra tempestate, aequinoctium decimi
 diei Martii evariavit se & retrocessit a vetusto patrum aequinoctio undecim fere die
 bus: si ex mense quopiam alicuius anni subtraheretur 11 dies rediret aequinoctium deci
 mi diei Martii in diem vigesimum primum: ubi tempore Niceni concilii fuit collocatum. Iste mo
 dulus fuit ferme Nicolai Cusani Cardinalis & Hermanni Zuestii in concilio Basilien
 si: qui putarunt Maium mensem anni Christi 1439 ad eam rem habilem & convenientem: ut de
 eo subtraheretur septem dies: ita quod dies Pentecostes qui incidit in 24 diem Maii diceretur
 ultima Maii: & altera pentecostes esset prima Iunii, & sic deinceps. Possent etiam hi dies
 ex Julio, Octobri, aut alio mense desumi. Hunc modulum patres concilii Basiliensis in
 generali congregatione approbaverunt pluribus alijs neglectis, ut ex forma decreti fa
 cile intelligi potest: ubi sic cauetur. Sacrosancta generalis synodus Basiliensis in spiri
 tusancto legitime congregata, uniuersalem ecclesiam representans, & infra. Ut itaque tanto de
 defectui obuietur: & antiqua ecclesiae institutio ad debitum ordinem reducatur: quibus pluri
 bus patris & doctoribus iniurimus: ut consulis super ea re viris peritis, & omnibus diffi
 cultatibus diligenter examinatis, modum convenientiorem exquirerent: per quem in hoc prou
 deri valerent. Quorum tandem relatione conpertum est: ad repationem defectus praedicti unam
 viam esse commodissimam: ut adueniente anno domini 1440 ex mense Octobri septem dies in
 computatione Calendarii omittantur, sic ut die tertio post festum beati Lucae euangelistae, vi
 delicet die Veneris immediate sequente celebretur festum beatorum apostolorum Simonis & Iudae:
 & die Martis extunc immediate sequente festum omnium sanctorum: & sic deinceps festa computentur
 eo ordine qui in Calendario describuntur etc. Huic modulo hanc commoditatem adesse
 aiunt: ut eo custodito nihil in Calendarijs & libris sit delendum aut mutandum. Quod verum
 esse assero: si undecim dies de mense demerentur: qui ad priscam aequinoctii positionem. Et
 per hoc non solum paschae: sed etiam alijs festis videlicet festo natalis Christi, & Ioannis
 Baptistae etc. esset prouisum quod ad suos cardines rediret. ¶ Sed huic speciei haec obij
 ci possunt. Primo omnis subita & improuisa rerum mutatio (Boetio asserente) non sine
 quodam tumultu & conflictu contingit, sed sic accideret in proposito: si ita apte & subis

H,

I

to tot dies de vno mēse tollerent: & annus mutilaret: tumultus, clamor & pturbatio
 in multitudine facile suboriri posset. Secūdo ea nobis custodiēda sunt: q̄ longēuo
 vsu cōsuetudinē pepererūt. Lōgeuē aut cōsuetudinis nō ē leuis authoritas, ca. cum
 cōsuetudinis, & ca. cū tāto. de cōsue. Et lōgeua cōsuetudo q̄ nec sacris canonib⁹ nec
 humanis legib⁹ obuiare mōstrat: icōcussa seruāda ē ca. cōsuetudis, dif. 11. & ca. scit
 sancta rhomana, dif. 12. Sed oēs assueri sum⁹ egnoctio verno dicare sedē ad diē diuī
 Gregorij aut circiter: ḡ ppter assuetudinē ad nullā aliā sedē trāsserēdū. Accedit q̄ hi
 rephendūtur q̄ nouitates subito inducūt & insinuāt, ca. q̄s nesciat, dif. 11. eo q̄ nouē
 tates plerūq̄ discordiā pariūt p̄ ca. supra cū cōsuetudinis. Sed qd̄ peius discordia: q̄
 validissima regna exterminat: oīa facit peccata facillima, hoībus inducit tristitiā vñ
 ossa exiccātur ꝛc. Tertio hmōi anni tā manifesta diminutio & mutilatio scādalisaret
 populū p̄sertim simplicē: q̄re saluatore n̄ro attestāte minime admittēda, cū ingt. Qui
 scādalisauerit vnū ex pusillis istis qui in me credūt: expedit ei vt suspēdatur mola asi
 naria in collo suo & demergat in pfundo maris. Et idē saluator soluit tributū ppter
 scandalū vitandū, ca. inter verba, 11. q. 3. & ppter scādala q̄nc̄ incōsueta tolerātur, vt
 ex ca. puenit, 95. di. exugitur. Si igit̄ incōsueta ppter scandalū tolerātur: cōsequēs ē
 assueta ppter scandalū vitandū deserī nō debere. Accedit q̄ huiuscemodī manifesta
 mēsis & anni mutilatio malignātibus & clerū oppido odiētibus detrahendi p̄beret
 fomentū. Prætereo cōplura alia q̄ obijci possent incōueniētia: q̄ mercatoribus, ne
 gociatoribus, & alijs in soluēdis debitis, cēsibus ac redditibus oriri possent. quocir
 ca hanc speciē (meliori semp̄ iudicio saluo) nō approbo. ¶ Secūda spēs huius se
 cūda formulæ posset esse: vt paulatim & clam reduceret æquinoctiū ad pristinū suū
 locum, hoc ē, duodecimū calen. Apriles p̄ successiuā vndecim dierū subtractionē,
 hoc pacto, si tot dies bissextiles omitterētur q̄t dies excreuerūt: puta 11. & hoc qd̄
 fieret in 40 ānis solaribus sine intercalatione numeratis, ita tñ q̄ primus ānus incep
 tionis huius rei q̄ iuxta seriē deberet esse cissextilis p̄ cōi cōputaretur. Hæc formula
 pluribus videtur habere magnam congruētiam, nā cum hi dies paulatim & furtim
 subtraherent: nō oriretur tumultus, pturbatio, scandalū aut malignatio in Christi fi
 delibus. Nā dies bissextilis alias ē aduēticius & innaturalis calēdario, de q̄ supra p̄
 positione 5 in litera D. immo plures de vulgo diē bissextilē ignorāt aut min⁹ aduer
 tūt. deinde p̄ hanc nō tm̄ pascha emēdaretur, sed & natalis Christi & alia festa ad tps
 verū redirent. Cōsulere etiā priscis patribus q̄ ad æquinoctij in vetustā suā sedē res
 gressum, & eorū ferme normis supra expositis, si nō omī aliquāto tñ tpe duraturis,
 nulla quoq̄ fieret interualli nimia abbreviatio, neq̄ Alleluia intra octauam epipha
 niæ subtractio, neq̄ orationū innouatio, neq̄ tps nuptiarū destructio. ¶ Acces
 dit p̄terea huic formulæ authoritas & ratio. Authoritas, Iulius cæsar ad Ægyptijs
 edoctus, vniuersam tēporū fluctuationē & incōstantiā a Rhomanis antea habitam
 cōposuit. & vt statū certū p̄teritus error recipet: cōstituit annū q̄dringētorū & q̄dra
 ginta dierū, & vt annū solari motui equaret: deinceps āno trecētos quinq̄ginta qui
 nos dies & q̄drantē assignauit. Et ppter q̄drantē exuberantē adhuc aliqñ intercala
 re necessum fuit, q̄ propter quarto āno diē vnū intercalari p̄cepit. sed tūc quoq̄ vitū
 um admissum p̄ sacerdotes. Nā cū p̄ceptū esset anno quarto vt intercalaret diē vnū:
 & oportere cōfecto anno id obseruari anteq̄ quintus auspicaret. illi incipiēte quar
 to intercalarūt nō desinente. sic p̄ annos sex & triginta cū nouē dies tm̄ sufficerent:
 duodecim sunt intercalati: qd̄ dephensum Augustus reformauit: iussitq̄ duodecim
 annos sine intercalatiōe decurrere: vt tres illi dies q̄ vltra nouē necessarios temere fu
 erunt intercalati hoc mō possent rep̄sari. De his lege Solinū: & supra pp̄one 34: in
 lris Ee & Ff. Si igitur cæsaribus hoc clicuit, q̄nto magis orthodoxe ecclesie q̄ in hæ
 rerū tractatiōe plus authoritatis habet. Ratio. Error pasche cōdigne & iuste p̄ id me
 deri debet: qd̄ fuit causa erroris (vñ em̄ mors oriebatur, inde vita resurgat) sed nimia
 intercalatio dierū bissextiliū fuit causa anticipatiōis æquinoctij: & ex cōsequēte erro
 ris paschæ, ergo p̄ remotionē aut sublationē eorundē dierū bissextiliū morb⁹ ille &

K

L

error medicari debet. ¶ Sed hanc formulam nonnulli carpunt. Primo patribus synodi Basiliens. hac via displicuit: eo quod ecclesia tot annis in errore maneret. Secundo hi quadraginta anni omnes & singuli fierent coes: quibus decursis bissextus ex assuetudine apertius non observaretur. Tertio haec via destruit seriem annorum bissextilium hactenus custoditam & inventionem ac mutationem litterae dominicalis per cyclum solare usum habitum. Quarto difficultatem non parvam inducit tabulis astrologicis. Quinto supvacanea & sine necessitate est horum undecim dierum absumptio: ut reducat aequinoctium ad vigesimum primum diem Martij, in quo priscis illis temporibus a sanctis patribus fuit collocatum: quoniam paschalis canon per eos fuit institutus. Nullum enim dies ille mysterium paschalis solennitatis in se habuit: nisi ratione aequinoctij tunc in eo contingeret: igitur remoto ab eo aequinoctio per solis cursum cessat in eo mysterium paschae, quia pascha sequitur aequinoctium: & debet mutari per mutationem aequinoctij & non e converso: dicente scriptura, observa vni primum tempus ut facias pascha domino deo tuo. sed principium veris haec tempestate contingit ut plurimum 10 die Martij & non 21 Martij, ergo pascha celebrari recte poterit in hoc tempore intervallo: quod inter diem decimum & vigesimum primum Martij intercipit: concurrente in eo luna quarta decima. frustra ergo & sine necessitate sensim reducitur aequinoctium ad diem vigesimum primum Martij. ¶ Solutiones sunt haec. Ad primum respondetur quod ecclesia per hos 40 annos nulli penitus errori subderet. nam per hos annos pascha celebraretur iuxta canonem sanctorum patrum & generalium conciliorum: scilicet a luna decima quarta primi mensis usque in vigesima primam eiusdem, & decursis 40 annis fingeretur aequinoctium decimi diei Martij in vigesimo die eiusdem, & in eo quo sempiterno duraret. Secundum non militat, concedimus quod hi 40 anni fierent coes: sed ex hoc nulla suboriretur consuetudo de anno bissextili postea non observando, quia post hos annos superputaretur tabula in mille annos aut plures expansa: in quibus anni bissextiles insererentur cum adnotatione litterae B. Et post singulos annos coes & bissextiles inscriberentur: aureus numerus, littera dominicalis, tempus aequinoctij verni, oppositio paschalis, atque dies & mensis celebrationis paschae. Ad tertium dico concedendo quod ad tempus destruit seriem annorum bissextilium: sed correctione completa reverteretur. Nec littera dominicalis mutatio officeret: cum alias singulis annis eius fiat mutatio, & in anno bissextili duae fiat mutationes. Et in omissione bissexti per hos 40 annos, fieret quanta duntaxat unica littera dominicalis mutatio: quibus decursis in bissextili duae mutationes fierent per hactenus servatum est: deperito anno bissextili, qui quoniam propter aequinoctij fixationem redderetur cois per diei intercalaris omissionem. Ad quartum respondetur in promptu est: cum per unum canonem toti difficultati occurrere possit. Ad quintum respondetur potest: quod argumentum a necessitate syllogizans parum concludit, necessitas enim legi non subiacet, ca. consilium, de obser. i. e. & ca. christo. de consue. Et quod non est licitum in lege necessitas facit licitum, ca. quod non est, de re. iur. Et necessitatis tempore omnia sunt comia. 12. q. 1. ca. dilectissimis. In nono igitur proposito non argumentamur a necessitate: sed ab utilitate, comoditate, congruentia, aut habilitate. Pulchrum enim & utile esset aequinoctium vernum reducere in vigesimum primum diem Martij: quod fuit tempore priscorum patrum & Niceni concilij, quemadmodum super in littera Kostesum est. Conclusio huius moduli de aequinoctij verni in paschae celebratione observatione haec est. Ecclesia ex tribus formulis praepositis eligat aut primam formulam supra in littera E, aut tertiam in littera K expositam: utram ex his elegerit & aequinoctium iuxta doctrinam in littera D, traditam fixerit ac stabiliverit: gaudebit de calendario Romano optime emendato: eritque tuta perpetuis temporibus ne ei ob aequinoctium error quisquam obueniat. ¶ Accedo nunc ad secundum modulum ex quo paschae rationem dependere conclusimus: ex luna videlicet quartae decimae aut oppositiois luminarium aequinoctium proximo sequentis investigationem. Ad advertendum igitur quod prisci patres suis calendaribus inscripserunt numeros cycli decenouenalis aut aureos numeros: dies duntaxat congressuum luminarium iuxta medium cursum significantes. Opposiones autem eorundem siue plenilunia non per proprios numeros (ut nostra sit tempestate) signarunt: sed per numerationem quattuordecim dierum a die congressus, die oppositiois excerpserunt. Quamobrem correctio (si corrigi potest) cyclo decenouenali aut aureo numero Calendarij congressus luminarium, cessabitur correctus etiam cyclos (ut ita dicam) oppositioem. Conueniendum igitur quod prisci patres maximam curam & diligentiam adhibere: ne error vnquam in celebratione paschalis sacri contingeret, fuitque eorum

M

N

O

Principalis intentio ut preceptum de eadem forma veritate seruaret: eo quod omnium festorum mobilium principalis sit radix, sed cum id per cyclos septuaginta duraturos (ut putabant) absoluere decreuerunt: se se & posteros in hac usque hora sefellerunt, quemadmodum supra proponere & abinde ostendimus.

P Non est enim possibile cyclum quempiam Romano calendario inscribi: quod emendationi eiusdem satisfaciat: & perpetuo tempore sine errore, primi mensis initium, & lunam quatuordecimam, per sancti pasche celebratione ostendat: sed si cum tempore deficiet & inutilis erit, imo corrigi haud quaquam potest: sine vniuersi diei omissione in 304 annis: putat Cusque Cameracensi cardinalibus & alijs copulatis in suis correctionibus placuit, quod admissa, & fixatione siue stabilitate æquinoctij tanquam necessaria concessa, de qua attentius curandum est: nam eius anticipatio citius & atrocius ledit: quam coniunctionum & oppositionum anterioratio. Noscendum est: quod hec duæ omissiones, scilicet per æquinoctium vno figendo, & cyclo decemouenali aut aureo numero rectificando, se minime gentium compatiantur. Fixione enim æquinoctij ut necessitas exoptulat observata, coniunctiones & oppositiones luminarium, in calendario per numeros cycli decemouenalis, aut aureos numeros designate, futuris temporibus versus calcem mensis descendet: & erit error futurus peior priori. Nam quoniam pascha celebraretur contra prohibitionem veteris testamenti & canones sanctorum patrum ac sacrorum conciliorum luna tridecima, quoniam luna duodecima, quoniam luna undecima, quoniam luna decima & sic de ceteris.

Q Quod per hunc pacto deduci ac declarari. Supposita Alphonsina supputatione, nemo abigit coniunctiones & oppositiones mediocres luminarium, in annis 304 in calendario anticipare fere ad unum diem: hoc est: horas 23, minutias 29, quæ faciunt minuta 1409. Aequinoctia autem in 134 annis anticipant fere ad unum diem: & ob faciliorem operationem supponimus quod sit integer dies. his præmissis propono problema tale & dico: In 304 annis coniunctiones & oppositiones anticipant ad 1409 minuta, quantum temporis anticipant memorate coniunctiones & oppositiones in 134 annis, ordino propositos numeros iuxta regulam auream in hunc modum.

Primus numerus	Secundus
304	1409
Tertius	
134	

Multiplico secundum numerum in tertium: & procreo numerum 18806 quæ diuido per primum: & habeo in quotiente minuta 621: quæ faciunt decem horas & 21 minuta. Ecce cum æquinoctium in 134 annis anticipauerit ad unum diem in eodem tempore coniunctiones & oppositiones distaxat anticipabunt ad horas 10 & minuta ferme 21: quod diligenter est aduertendum.

Sed quia in nouo calendario Romano æquinoctium figendum & stabilizandum est: iuxta doctrinam in superioribus expositam, ita quod in 134 annis omittitur vniuersi dies intercalaris in anno forma serie bissextili per communi obseruato. Per omissionem igitur vniuersi diei in 134 annis per æquinoctium affigendo, coniunctiones & oppositiones per earum reformationem & stabilitatem non integrum diem, sed tantum horas 10 & minuta, quasi 21 exigunt: quod fit, quod per residua parte diei scilicet 13 horis & 39 minutis fere, coguntur a proprijs sedibus descendere versus finem mensis, quod circa in 268 annis suas sedes postponunt & ab eis versus calcem mensis appropinquant ad 1 diem, 3 horas, 18 ferme minuta. In annis 536 postergant sedes ad 2 dies, 6 horas, 36 minuta. In annis 804 ad 3 dies, 10 fere horas. In annis 1072 ad 4 dies, 14 pene horas: & sic de cæteris.

R Ex his non obscure infertur: quod si cyclus decemouenalis, aut cyclus aurei numeri calendario nouo ad vnguem inscriberetur: decursu temporis numeri cyclorum nouilunium, hoc est: congressum solis & lune ostendentes, non nouilunium, sed modo luna 28, modo 27, modo 26, modo 25, & sic deinceps ante nouilunium paderent. & ex consequentione locum lune quatuordecimæ, id est: oppositionis non lunam quatuordecimam, sed iam 13, iam 12, iam 11, iam 10, & sic de cæteris indicaret.

Quare ecclesia in nouum errorem a vetusto longe distantem incideret, quod pascha sacrum quod si post lunam quatuordecimam primi mensis celebrandum mandatur, non nunquam celebraret luna 13, 12, 11, 10 etc. Recte ergo (me iudice) ad sacrum lateranum concilium proponere sic scripsi. Admissio cyclo quem cyclista per aureum numerum calendario nouo inscribet: Nouilunia & plenilunia per eundem signata futuris annis pedepssim in calendario a datis sedibus versus calcem mensis descendet vno, duobus, tribus, quattuor, quinque, sex, & pluribus diebus. Quare ecclesia ut quondam ita olim in pasche celebratione deficiet: & reliqua.

S Secundo infertur: ex quo nunc manifestarium est: quod fixio aut conseruatio æquinoctij cuius maior & principalior respectus habendus est: impedit aut incompatibilis est inscriptioni cycli decemouenalis aut aurei numeri: nullus cyclus (nisi mihi melior offeratur sententia) pascha

li celebrationi sp̄ cōmodus calēdario inseri p̄t: eō q̄ correctiō vn̄ius correctiōni alte-
 rius oīno obuiat & repugnat, & remediū qd̄ vni cōfert alteri aduersat, neq; vt Rhō-
 manū calēdariū p̄ cyclū quēpiā reformetur aut corrigatur aut q̄piam attētari debet.
 Sed supputatione astrologica digerēda ē tabula in mille ānos aut vltra duratura; cui
 oppositio paschalis inscribi debet, quēadmodū supra in l̄ra Ndocuim⁹; & infra i ta-
 bula paschali videre licet. Verū cōplures mihi obiiciūt, sic, Prisci patres calēdarijs
 corū cyclū lunarē aut aureū numerū dies primatiōis significatē inseruere; q̄re ridicu-
 lū cēsetur; & satis abominabile dedec⁹, vt traditiōes quas ātiquit⁹ a patribus suscepti-
 mus iſtingamus, p̄ ca, ridiculū, i 2 dis, & ātiquitati in multis defertur, q̄ ad minus p̄
 laude & memoria veterū; eccl̄iæ lōgguo vsu; & ob vulgi clamorē cycl⁹ nouo calē-
 dario inscribi debet. Ego calēdario meo Rhomano tres cyclos (vt ita dicā) inserui;
 in quibus per aureū numerū nō solū dies nouilunij aut primatiōis & oppositio-
 nis; verū etiā horā & minntiā fm verū luminariū cursū inueniūtur; Posset etiam
 calēdariū reparare p̄ aureos numeros passim inscriptos, ad 300 annos p̄pe verum
 sufficiētes quod quidē factu esset facillimū p̄ quos sicuti hactenus primatiōes pro-
 pinque videri possent. Cū hac tñ p̄testatiōe, ne discordia vn̄q; inſcesserit; q̄ oppōni
 paschali tanq̄ p̄cisiori tabulæ insertę ab oībus stari debeat; & nō oppōni p̄ aureū nu-
 merū inuētę, cū i rei veritate p̄ obseruatiōe paschali minime satisfaciāt. ¶ Sed hic
 occurrit nobis, & qd̄a doctis & eruditis q̄rētibus; q̄ oppō paschalis sacri nuncia in
 hoc negocio sit assumēda, an mediā, an vera; Sūt cōplures viri eruditissimi asseren-
 tes mediā oppōnē q̄ ex solis & lunę medijs motib⁹ elicīt; idagatiōi paschal̄ celebra-
 tis satisfacere. Nā prisci patres & eccl̄ia rhomana medios dūtaxat lumariū motus &
 vniformes ac eq̄les obseruauere, ex qb⁹ & cōiunctiōes & oppōnes eorūde nascūt.
 Immo addūt cōiunctiōes & oppōnes q̄as esse inhabiles & incōgruas p̄ paschæ ce-
 lebratiōe ingrēda, eo q̄ ex motib⁹ buthicijs, id ē diuersis, varijs & ineq̄lib⁹ elicīūtur;
 & vt giūctiōes & oppōnes mediocres āte oculos sp̄ in p̄mptu habeātur; & tanq̄
 ex ephimeride p̄petua sine oīni labore calculādi obtutui appareāt; p̄tirimas replēe
 paginas. Et nisi me horū viroꝝ dignitas & excellētia & ipsius tractat⁹ maxima diffi-
 cultas cohibuisset; breuissima quadā carthula harū rerū p̄petuā supputatiōnē ac no-
 ticiā ostēdissem. In mentē venit primus p̄ceptor; q̄ mihi & alijs auditorib⁹ pecuniæ
 cupidus res arduas astrologicas aperiēdas pollicebat. Et posteaq; edocti fuimus de
 cyclo solari, lunari, indictionali, l̄ra dn̄icali, interuallo, cōcurrētibus, nonis, idib⁹,
 calēdis, annis hyperbolicis, & cæteris id genus supputandis. caput in pulcherrimū
 & immortale domiciliū mūdū cœlestē extulit; & diui Pauli verbis vsus dicēs. Quæ
 sursum sunt sapite, non q̄ super terrā. Tractatū itaq; cōiunctiōnū & oppositiōnū lu-
 minariū supputādaꝝ rē p̄fecto diuinā nobis manifestauit; in hāc formā, vt mensis
 alicuius cōiunctiō haberi possit necesse erit vt cuiuspiā mēsis p̄sciatur coniūctiō; tā-
 q̄ radix & parens sequentiū. & vt boni p̄ceptoris officiū est; Exemplo vsus Coniū-
 ctionē Ianuarij mediocrē Anni Christi domini 1475 ex arcanis astrologiē elicitam
 pro radice custodiēdam p̄posuit, hanc, Coniūctiō Ianuarij erit 7 die eiusdē, hora 0,
 minutis 17 post meridiem. qua habita inuentionē coniūctiōis mēsis sequētis scilz
 Februarij hoc metro doctissime absoluit. Adde k, t, ferijs, m, horis, gurg; minutis.
 Et ne quospiā etiam plebeios acumen ingenij lateret, germanica lingua hęc metra
 lepide subiunxit. Ain tag zu vieren, 7 wolff stund solt addieren, Viervndvierzig mi-
 nuten machend das new herlich luten, & iuxta has formulas sequētium mēsiū cō-
 iunctiōes excerpere p̄cepit. Et sequitur. Cum autē oppositiōnē scire optaueris
 adde ad numerū cōiunctiōis pro modulo huius metri. Vt luna sit plena 0, s, y, ad-
 dere debes. quibus absolutis, nos discipuli abiuimus docti iuxta institutiōes opti-
 mi nostri p̄ceptoris; sed de his satis. ¶ Sunt præterea alij plures asserentes sacro-
 sanctę eccl̄iæ Rhomanæ summopere conuenire & expedire; sacratissimū pascha
 celebrandum iuxta oppositiōnem luminarium veram; quæ ex veris Solis & Lu-
 næ cursibus oritur, & non mediā quā hactenus non sine manifestarijs erroribus &
 lannis secuta ē, hāc positiōnē aut ediffertationē cōplures viri luculentissimi maximo

T

V

sacrorū antistiti Leoni X. & doctissimis patribus sacri concilij Lateranēsis scriptis
 suis obtulere. & ego omniū mathematicorū peripsema ppositiōe quinta sic scripsi.
 Ope precū erit oēm paschalē cōputū a veris motibus luminariū elicere, ecclesia em̄
 ppter Christū eius caput q̄ veritas ē & lux vera; debet veritati, pfectioni & vero splē
 dori inniti, nullis rugis, plicis, impfectionib⁹ & tenebris labefactari & reliqua. hui⁹
 X. positiōis causas nōnullas in mediū cōferā. ¶ Prima ægnoctiū vernū ab oib⁹ etiā
 ethnicis ante & post x̄bi mirifici incarnationē, a vero motu solis in primū punctū
 arietis ē elicitū, hoc ē in cōfesso oīm, & ita obseruarūt Iulius cæsar, Ptolemæus, pa
 tres Nicēni cōciliij, & alij, p̄p̄modū innumeri. Nemo em̄ nisi mentis hebes asserere
 potest: ægnoctiū mediū esse ægnoctiū: cū eo tpe dies noctē super: & nocti nequa
 q̄ æquet. Si igitur ægnoctiū, qd̄ in paschæ celebratiōe maximo p̄ cōsiderat: a vero
 motu solis depēdet: cōsequēs ē oppositiōne paschalē a veris & minime medioerib⁹
 luminariū motibus depēdere debere, cū nulla diuersitatis rō adsit: p̄terq̄ q̄ forte ad
 uersarijs oposum eēt tot oppōnes veras paschales supputare, quas (nō iactanter lo
 quor) paucis mēsis in mille ānos possē absoluerē. ¶ Secunda causa. Natura
 oēs appetim⁹ p̄fectiora: imp̄fectis neglectis. Ea em̄ facile appetūtur q̄bus nō est (vt
 Aristotiles de p̄fecto docet) aliquā p̄tē extra accipe, sed cōiunctiōes & oppōnes ve
 re luminariū p̄fecte sunt & cōplete: mediocres cōtra ip̄fecte & incōplete, q̄re me
 rito p̄fecte in hui⁹ dignissimi festi celebratiōe sunt assumēde: & mediocres vt ip̄se
 ctæ abijciēde. Sed q̄ vere cōiunctiōes sint p̄fecte & medię ip̄fecte infra satis ma
 nifestabitur. Sed obijciūt aduersarij hui⁹ positiōis, asserētes: noticiam veræ cōiun
 ctionū & oppositiōnū luminariū priscis nō fuisse cognitā: & tpe eorū earūde suppu
 tationē nondū inuētā, q̄re nec hodie p̄ paschæ celebratiōe assumendā. Facile assenti
 or bonas artes ex tpe incrementa sumpsisse: & forsan, priscos patres viros sanctos ha
 rū rerū p̄fecta calculatiō latuit, sed videor mihi aduersarios vetustorū nō legisse āna
 les: q̄ phibēt Rhomanos pōtiffices aut sacerdotes (de ethnicis loq̄r) ex officio solis &
 lunæ tabulas ante oculos semp̄ habuisse: in q̄bus luminariū cursus, āni & mēsiū ra
 tio factorūq̄ dierū ordo p̄spiciebat. & q̄ties lumini caligo vel eclipses fieret demon
 strabatur. Dabūt igitur aduersarij man⁹ hos pōtiffices nō e medijs motib⁹ solis & lu
 næ caligines aut eclipses demonstrasse, sed solerti verorū motuū cōputatiōe quidiss
 se, supposita etiā veritate dictorū aduersariorū, hilū cōcluderēt: cū nō foelicissimo tē
 pore astrologia p̄sumata reluceat: q̄re digne sacrū pascha iuxta veras & p̄fectas con
 iunctiōes & oppōnes festiue pagi debet, vt diuus adhortat Paul⁹. Cū venerit inquit
 qd̄ p̄fectū est: euacuabitur qd̄ ex p̄te ē. Qd̄ si accurate fecerim⁹ cantabitur de nobis.
 Z. Probatū sunt in illo: & p̄fecti inuēti sūt & erit illis gl̄ia eterna. ¶ Tertia, mediū mo
 tus, media cōiunctiō, media oppō p̄prie nō sunt mot⁹ vel cōiunctiō vel oppō, sed
 sunt q̄ddā imaginariū: hoc ē, argumēta siue media q̄bus veros motus, veras cōiun
 ctiones, aut veras oppōnes venamur. Venus em̄ & Mercurius solis comites sūt in
 p̄petua cōiunctiōe cū sole, videmus tñ sæpius nūero venerē aut solē antegredi aut
 subsequi 47 ferme gradibus, Mercuriū vero 27 aut 28. Nec p̄prie dicūtur aspect⁹ aut
 radiatiōes: cū nō nunq̄ cōiunctiō media vel oppō luminariū a vera cōiunctiōe aut
 oppōne distet p̄ horas 14: hoc ē: vltra septē gradus in q̄bus aspectū aut radiatiōem
 accidere null⁹ astrolog⁹ affirmat. Qd̄ itē de alijs radiatiōib⁹ solis & lunę puta sextili,
 q̄rta & trina accipiēdū ē: & p̄cipue q̄rta media q̄ a vera q̄nq̄ distat 9 gradib⁹ & vltra.
 Ecce medioerū motuū, cōiunctiōnū & oppōnū mediocriū debilitatē & imp̄fectio
 nē, hmōi nomē claturas indigne vsurpātū. Accedit q̄ si p̄iunctiō media luminariū eēt
 p̄prie cēfenda p̄iunctiō: rite ei attribuerēt solis obtenebratio: qd̄ nemo nunq̄ p̄cessit,
 sed veris id cōcessū. Qd̄ vt dilucidius videri possit, vnū de multis supponā exēplū.
 Anno Christi dñi 1519, die 23 mēsis Octobris obtenebrabitur sol sex fere p̄ctis.
 Coniunctiō media accidet ante meridiē hora ferme 11: qua solē minime videbis desi
 cere. Sed tēpore cōiunctiōis verę & visibilis q̄ fiet post meridiē hora q̄si quarta: si
 oculis solē adieris ei⁹ semidiāmetrū obscurari cōfiteberis. Ecce verę p̄iunctiōis p̄se
 ctionē, medię ip̄fectionē, Idē de oppōne vera & media induci p̄t, Verbi gr̄a: eodē an

no, sexta die mēsis Nouēbris luna i 7 p̄p̄modū digitis eclypfabitur: Q̄ si t̄ps veræ
oppōnis horā sextā pomeridianā aiaduertes: lunā totā haud dubie eclypfatā intue
beris. T̄p̄caūt medię oppositiōis, qđ cōtinget die septima Nouēbris, mane hora q̄
si quinta, lunā fulgētissimā videbis nil deliquij patientē. Inde rursus manifeste infer
tur oppōnis verę p̄fectio, medię itē imp̄fectio. Quis igit̄ nisi amēs hęc & alia multa
& p̄cipue sacri paschę celebrationē, medijs tribuat motib⁹ qđ veris s̄m veritatē tri
buendū ē: ¶ Quarta luna p̄fecta, integra, & pleno orbis sui circulo digne testifi
cari debet sup hoc celeberrimo festo paschę, sed luna t̄m̄modo p̄fecta & integra ē in
oppōne vera: cū p̄ diametrū soli obijcīt: & haud quāq̄ in oppōne media, in q̄ cēt̄rū
corpis lunaris distat a cēt̄ro corpis solaris & nondū tota ē lumine repleta, ad qđ allu
dit regius p̄pheta p̄s. 88. cū inqt: luna p̄fecta in eternū testis i celo fidelis. ¶ Quin
ta oppōnes medię nō sunt cōueniētes in hui⁹ paschalis sacri obseruatiōe: qđ sic des
duci p̄t. Nā p̄ eas cōtingit pascha postponi aut anteriorari: aliter q̄ s̄m veritatē cele
brandū sit. Verā em̄ oppositiōnē, verū æqnoctiū p̄cedere qñq̄ contingit: & mediā
sequi: cū sæpius distēt pluribus horis puta tribus: q̄ttuor: quinq̄: sex & vltra vsq̄ in
q̄ttuordecim: sicq̄ sequēdo mediocres motus eandē aptā p̄ paschali erroneę iudica
ri. Et cōtra cōtingit: verā oppositiōnē æqnoctiū verū sequi: & mediā p̄cedere: &
hęc positione sequēdo mediōs mot⁹, eandē sc̄; mediā nō esse cōueniēte, sed aliā er
roneę post decursum mēsem expectari. vt videre licet anno gratię 1533: in q̄ opposi
tio mediā p̄cedit æqnoctiū verū & vera seq̄tur. Adde q̄ oppō media nōnunq̄ in sab
batū cadēs, causa ē erronea t̄m̄, celebratiōis paschę dñica p̄xime sequente: Vera autē
oppō in dñicam eandē incidēs petit pascha in sequentē dñicā, progari sicut in subdi
tis lucidius demōstrabit. ¶ Sed aduersarij sectatores medię oppositiōnū, hos q̄
ȳas sequūtur vehemēter carpūt. Primo oppōnes medias q̄ ex medijs motib⁹ nascū
tur p̄p̄t̄ æq̄litate, vniformitatē, & regularitatē motuū, merito veris oppōnib⁹ ex mo
tibus difformib⁹, ineq̄libus, & irregularibus exortis p̄ferēdas, cū in cōfesso sit oīm
vniforme, rectū, æq̄le & regulare nobilius esse difformi, obliq̄, ineq̄uali & irregula
ri. Secūdo Iudei oēs a Mose & vetustissimis eorū patrib⁹ edocti, mediōs sequūt mo
tus & mediocres dūtaxat cōiunctiōes & oppōnes in paschæ celebratiōe obseruāt:
Quare nos Ch̄ianos q̄ nō minimā ptē sacraę l̄raę ab eis mutuati sum⁹: mediōs se
qui motus esse app̄ime cōueniēs & opportunū, Tertio asserūt supuacaneū & inu
tile esse: tot labores veris oppōnibus supputādis ip̄endere: cū idē p̄ oppōnes medi
as facile possit absolui, & rarissime rōne oppositiōnū paschaliū accidat diuersitas.
¶ Solutiones, Ad primū r̄nderi p̄t, q̄ medijs motus dūtaxat imaginarię & ip̄roprię
dicūtur æq̄les, regulares & vniformes: cū p̄p̄rie nō sint motus, veri aut̄ mot⁹ ad nos
relati dicūtur ineq̄les, irregulares & diuersi, in se aut̄ cōsiderati sunt vniformes, regu
lares & æq̄les. Oīs em̄ orbis cœlestis a suo motore motu vniformi & regulari rotat̄.
Ad secundū r̄ndet̄. Iudei in plurib⁹ vehemēt̄ obstinati ac excēcati, exacti⁹ norunt
vsurāę cōputatiōes & extorsiones: q̄s ip̄une apud Ch̄ianos exercere p̄mittunt: q̄
legalis paschę rationē in q̄ sæpius errāt, ignorātes (expto crede) verū æqnoctiū, veras
neomenias, & lunas q̄rtasdecimas. Nec creditu facile ē: Mosen Iudeū legislatorē &
deo familiarissimū, in hac tā sacratissima paschali festiuitate multiplicib⁹ arcanis ple
na, p̄ceptū Iudæis dedisse de obseruatiōe æquinoctij medijs, mediocris neomenię
& lunæ quartædecimæ: sed hęc om̄ia s̄m veritatē calluisse. Ad tertiu respōdetur, ve
rum esse oppositiōnes veras & medias nō frequēter diuersitatē in paschali sacro per
agendo efficere: sufficit tamē quemadmodū supra docuimus q̄ quādoq̄ contingat
diuersitas. Nec t̄m̄ errores qui crebro accidunt sunt corrigēdi & emēdandi: sed etiā
qui raro. Nā teste diuo Augustino q̄nta possum⁹ cura error cauēdus ē, & errori (ne
approbari videatur) semp̄ resistendū ē: ne veritas opprimat̄. ¶ Ex his om̄ibus nō
obscure inferri potest: sacrosanctæ Rhomanæ ecclesiæ necessariū, maxime cōueni
ens atq̄ expediēs esse: veros luminariū motus in obseruatiōe tā sacratissimæ arca
næ & tā solēnitatis solēnitatū paschalis sequi æqnoctia vera nō media oppositiōes

84

C

B

Aa

BB

paschales veras haud medias summope custodire. Ipsa namq̄ orthodoxa appellatur, hoc est: recte gloriās, recte opinans & sentiēs. Iā in hoc nostro negotio recte gloria ri, opinari & sentire incipiet: cū vt diximus veros solis & lunæ motus obseruauerit ac custodierit. Est em̄ via hæc regia, trita & publica (Hieronymi vtor verbis) nullas admittēs auersiones, asperitates, anfractus, errores, aut tenebras, a qua neq̄ ad dextram neq̄ sinistra est declinādum. Est p̄terea via hæc pulchra & om̄es semitæ ei⁹ pacifice, quæ om̄ibus nationibus ostendit paschale sacrū post æquinoctiū verū, & obseruationē oppositiōis verę custodiēdū, iuxta canonē infra p̄ christiana religiōe aperiendū. Hæc via p̄fidorū ludæorū ianes & temeras cōstitutiōes ac normulas paschales, p̄ legis p̄itos (vt aiūt) in secūda tēpli instauratiōe ordinatas lōge antecellit. Et si velamē cæcitat̄is nō esset positū sup̄ cor eorū: p̄fecto eis legē & veritatē obseruationis paschæ ostenderet: eorū errores corrigeret & argueret. Nā id ex veris astrologicę disciplinæ principijs lucidissime effluit: quæ nullas habet rugas aut plicas: sed soli veritati quæ pulchre tēporis filia cēsetur: innititur. Hæc via regia ecclesia a canino latratu se eruet, & a rudibus senticetis ac semp̄ cū temporis decursu fallētibus cyclis, formulis, rotulis, & alijs p̄p̄modū inumeris rusticitatibus ac ineptijs liberabit. Quæ assumpta gaudebit mundus, gaudebunt docti & tota posteritas. Hæc via triualiter doctis appareat difficilis: fatemur nō nihil inesse difficultatis, sed fructus ei⁹ dulcis, Nam p̄ eam veritas roboratur, errores eliminatur, & difficultatis vmbra in apertam lucem sciētia suauiter trāsfundit. Quocirca hæc via tanq̄ certior in tanta tēporū felicitate assumenda ē: quo passim vulgo diuina astrologia patet: tā per nostras ephemeridas & alias tabulas ac organa ferme infinita. ¶ Tertius demū modul⁹ Christiani paschæ, est obseruatio dñici diei p̄ximo oppositiōnē paschalē sequētis: p̄pter memoriā dominicæ resurrectiōis & vt nostrū pascha a verporū paschate distingua tur. De mutatione sabbati in diem dominicū, & dñici diei nobilitate ac arcanis, in superioribus p̄p̄ōnibus vbertim diximus: quare ea repetere cōsulto præterimus.

Cc ¶ His om̄ibus discussis & absolutis, paschalis canon (vt paucis dicat) quē arbitrio sacrosanctæ Rhomanę ecclesiæ cōmittimus: is ē. Dñica proxima post oppositiōnē verā luminariū sequēte æquinoctiū verū vernale sacrū pascha ab om̄ibus Christianis solēniter celebrari debere. Pro obseruatiōe igitur & celebratiōe sancti paschæ necessum erit supputare vera æqnoctia: veras oppōnes paschales ad vnū millenariū aut plures, cū vero loco paschę, hoc est, die & mēse vsuali. Et annexione tabellę cuiuspiā, p̄ quā mobilia festa q̄ a pascha dependēt: iuxta eorū dē ab eodē distātia dicto citius indagari possent. q̄ oia paucis paginis cōphēdi: & indicibus aut directoriis: siue libris horarū canonicarū, aut (vt vocant) missalibus singularū diocesiū addicū mandato maximi sacrorū antistitis, & ordinarijs locorū, q̄ ab om̄ibus sacerdotibus ea emi, haberi & firmiter obseruari deberēt. Possent etiā nouo edicto in vsu pulchræ reuocari canon cōcilij Bracarēsis: de cō. dif. 3. ca. Placuit: sic sonās. Placuit vt postq̄ oia in cōcilio sacerdotū fuerint ordinata: illud oimodo seruet: vt supuenturū ipsius āni pascha q̄ calēdarū die, vel q̄ta luna debeat suscipi: a metropolitano ep̄o inuicē. qd̄ ceteri ep̄i vel reliquus clerus breuiculo subnotātes, vnusq̄sq̄ in sua ecclesia adueniēte natalis dñi die post euāgelicā lectiōnē p̄p̄o annūciēt. ¶ Verū cū sacrosancta Rhomana ecclesia in hūc vsq̄ diē Dionysiacā toleret cōputatiōnē paschalē: & hmoi negotij p̄cipuus tractatus penes me nō sit situs: digessi tabulā paschalē incipientē in numero annorū Chr̄i 1518, finientē 1585, cū triplici pascha videlicet iuxta decreta patrū, iuxta vsū ecclesiæ, & iuxta verā oppōnem paschalē. geminas etiā inscripsi oppōnes medias sc̄z & veras: vtras seq̄ volueris ut in p̄mptu sint: cū adnotatiōe veri æqnoctij vernalis, aureo numero, & l̄ra dñicali. Q̄ si Rhomana ecclesia canonē paschalē supra exp̄ssum sanxiuerit: tabula paschalis cōdēda, dūtaxat cōtinebit: aut eū numerū, literam dominicalē, verū æquinoctiū, oppositiōnē paschalē veram, & locum paschæ iuxta æquinoctiū verum & oppositiōnem veram. Et quinq̄ huiuscemodi paginis millenarius annorum facile inscribi poterit.

Dd

Ee

TABVLA PASCHALIS

FF

Ani chrī.	Aure' nūerus	Lra dñicalis	Aegno stū ve rum Martij.			Oppositio me dia paschalis.			Oppositio ve ra paschalis.			Pascha iu xta decre ta patrū.		Pascha iu xta vsum ecclesiae		differētia	Pascha iux ve rā op pōnē			
			δ	h	m	Mēsis.	δ	h	m	Mēsis	δ	h	m	Mēsis	δ			h	m	
1518	18	c	10	15	8	Martij	26	233	Mar.	26	16	32	Mar.	28	Apr.	4	7	mar	28	
1519	19	b	10	20	57	Martij	15	1122	Mar.	15	22	44	mar.	20	apr.	24	35	mar	20	
b 1520	1	a g	10	24	7	Apr.	2	854	Apr.	2	16	29	Apr.	8	apr.	8	0	apr	8	
1521	2	f	10	8	36	Martij	22	1743	Mar.	22	17	2	Mar.	24	Mar.	31	7	mar	24	
1522	3	e	10	14	25	Martij	12	232	Mar.	11	21	18	mar.	16	apr.	20	35	mar	16	
1523	4	d	10	20	14	Martij	31	0	4	Mar.	30	19	3	apr.	5	apr.	5	0	apr	5
b 1524	5	c b	10	2	4	Martij	19	8	53	Mar.	19	9	18	mar.	10	mar.	27	7	mar	20
1525	6	a	10	7	53	aprilis	7	6	26	Apr.	7	10	32	apr.	9	apr.	16	7	apr	9
1526	7	g	10	13	42	Martij	27	15	14	Mar.	28	2	50	apr.	1	Apr.	1	0	apr	1
1527	8	f	10	19	31	Martij	17	0	3	mar.	17	14	6	mar.	24	aprilis	21	28	mar	24
b 1528	9	e d	10	1	21	aprilis	3	21	35	Apr.	4	9	54	apr.	5	apr.	12	7	apr	5
1529	10	c	10	7	10	Martij	24	6	24	Mar.	24	11	42	mar.	28	mar.	28	0	mar	28
1530	11	b	10	12	59	Martij	13	15	13	mar.	13	12	38	mar.	20	apr.	17	28	mar	20
1531	12	a	10	18	49	aprilis	1	12	45	Apr.	1	7	50	Apr.	2	apr.	9	7	apr	2
b 1532	13	g f	10	0	38	Martij	20	21	34	Mar.	20	17	38	Mar.	24	mar.	31	7	mar	24
1533	14	e	10	6	27	Martij	10	6	22	mar.	10	9	3	Apr.	13	apr.	13	0	mar	16
1534	15	d	10	12	16	Martij	29	3	54	mar.	29	10	30	Apr.	5	aprilis	5	0	apr	5
1535	16	c	10	18	6	Martij	18	12	43	mar.	19	14	5	mar.	21	Martij	28	7	mar	21
b 1536	17	b a	9	23	55	aprilis	5	10	16	Apr.	6	0	9	Apr.	9	aprilis	16	7	apr	9
1537	18	g	10	5	44	Martij	25	19	4	Mar.	26	6	1	apr.	1	aprilis	1	0	apr	1
1538	19	f	10	11	33	Martij	15	3	53	mar.	15	6	45	mar.	17	aprilis	21	35	mar	17
1539	1	e	10	17	23	aprilis	3	1	26	Apr.	3	0	10	apr.	6	aprilis	6	0	apr	6
b 1540	2	d c	9	23	12	Martij	22	10	15	Mar.	22	5	0	mar.	28	Martij	28	0	mar	28
1541	3	b	10	5	1	Martij	11	19	3	mar.	11	16	34	mar.	13	aprilis	17	35	mar	13
1542	4	a	10	10	50	Martij	30	16	36	mar.	30	17	23	apr.	2	aprilis	9	7	apr	2
1543	5	g	10	16	40	Martij	20	1	24	mar.	20	10	17	mar.	25	Martij	25	0	mar	25
b 1544	6	f e	9	22	29	aprilis	6	22	57	Apr.	7	10	39	apr.	13	aprilis	13	0	apr	13
1545	7	d	10	4	18	Martij	27	7	46	Mar.	27	21	38	mar.	29	aprilis	5	7	mar	29
1546	8	c	10	10	8	Martij	16	16	34	mar.	17	1	31	mar.	21	aprilis	25	35	mar	21
1547	9	b	10	15	57	aprilis	4	14	7	Apr.	4	18	44	apr.	10	aprilis	10	0	apr	10
b 1548	10	a g	9	21	46	Martij	23	22	56	Mar.	23	19	59	mar.	25	aprilis	1	7	mar	25
1549	11	f	10	3	35	Martij	13	7	44	mar.	13	2	34	mar.	17	aprilis	21	35	mar	17
1550	12	e	10	9	25	aprilis	1	5	17	Apr.	1	1	28	apr.	6	aprilis	6	0	apr	6
1551	13	d	10	15	14	Martij	21	14	6	mar.	21	17	13	mar.	29	Martij	29	0	mar	29
b 1552	14	c b	9	21	3	Martij	9	22	54	mar.	10	9	42	mar.	13	aprilis	17	35	mar	13
1553	15	a	10	2	52	Martij	28	20	27	mar.	29	9	36	apr.	2	aprilis	2	0	apr	2
1554	16	g	10	8	42	Martij	18	5	15	mar.	18	18	27	mar.	25	Martij	25	0	mar	25

Reliqua pars Tabule paschalis.

Ani chri.	Aure' nber	Lra dñicalis	Aegno ctiū ve rum Martij.			Oppositio me dia paschalis.			Oppositio ve ra paschalis.			Pascha iu xta decre ta patrū.		Pascha iu xta vsum ecclesie		differētia	Pascha iux op pōnez veram.			
			δ	h	m	Mēsis	δ	h	m	Mēsis.	δ	Mēsis. δ	Mēsis. δ	δ	Mēsis δ		δ	Mēsis δ		
1555	17	f	10	14	31	April.	6	248	Apri.	6	13	8	Apri.	7	Aprilis	14	7	apri	14	
b 1556	18	e d	9	20	20	martij	25	1137	Martij	25	13	55	martij	29	aprilis	5	7	mar	29	
1557	19	c	10	2	9	mar.	14	2025	mar.	14	16	9	martij	21	aprilis	18	28	mar	21	
1558	1	b	10	7	59	apri.	2	1758	aprilis	2	12	32	aprilis	10	aprilis	10	0	mar	10	
1559	2	a	10	13	48	mar.	23	247	martij	23	0	39	martij	26	martij	26	0	mar	26	
b 1560	3	g f	9	19	37	mar.	11	1135	martij	11	17	4	martij	17	aprilis	14	28	mar	17	
1561	4	e	10	1	27	mar.	30	9	8	martij	30	18	18	aprilis	6	aprilis	6	0	apri	6
1562	5	d	10	7	16	martij	19	1756	martij	20	7	53	martij	22	martij	29	7	mar	22	
1563	6	c	10	13	5	aprilis	7	1529	aprilis	8	5	1	aprilis	11	aprilis	11	0	apri	11	
b 1564	7	b a	9	18	54	mar.	27	0	18	martij	27	8	42	aprilis	2	aprilis	2	0	apri	2
1565	8	g	10	0	44	mar.	16	9	6	martij	16	9	7	martij	18	aprilis	22	35	mar	18
1566	9	f	10	6	33	aprilis	4	639	aprilis	4	3	13	aprilis	7	aprilis	14	7	apri	7	
1567	10	e	10	12	22	mar.	24	1528	martij	24	10	26	martij	30	martij	30	0	mar	30	
b 1568	11	d c	9	18	11	mar.	13	0	16	martij	13	0	8	martij	14	aprilis	18	35	mar	14
1569	12	b	10	0	1	mar.	31	21	49	aprilis	1	1	18	aprilis	3	aprilis	10	7	apri	3
1570	13	a	10	5	50	martij	21	637	martij	21	17	46	martij	26	martij	26	0	mar	26	
1571	14	g	10	11	39	martij	10	1526	martij	11	5	32	martij	18	aprilis	15	35	mar	18	
b 1572	15	f e	9	17	28	martij	28	12	49	martij	29	1	50	martij	30	aprilis	6	7	mar	30
1573	16	d	9	23	18	martij	17	21	47	martij	18	3	54	martij	22	martij	22	0	mar	22
1574	17	c	10	5	7	aprilis	5	19	20	aprilis	5	20	56	aprilis	11	aprilis	11	0	apri	11
1575	18	b	10	10	56	martij	26	4	9	martij	25	23	37	martij	27	aprilis	3	7	mar	27
b 1576	19	a g	9	16	46	martij	14	12	58	martij	14	8	42	martij	18	aprilis	22	35	mar	18
1577	1	f	9	22	35	aprilis	2	10	30	aprilis	2	8	34	aprilis	7	aprilis	7	0	apri	7
1578	2	e	10	4	24	martij	22	19	19	martij	23	1	8	martij	30	martij	30	0	mar	30
1579	3	d	10	10	13	martij	12	4	8	martij	12	16	46	martij	15	aprilis	19	35	mar	15
b 1580	4	c b	9	16	3	martij	30	1	40	martij	30	15	34	aprilis	3	aprilis	3	0	apri	3
1581	5	a	9	21	52	martij	19	10	29	martij	19	22	0	martij	26	martij	26	0	mar	26
1582	6	g	10	3	41	aprilis	7	8	2	aprilis	7	15	45	aprilis	8	aprilis	15	7	apri	15
1583	7	f	10	9	30	martij	27	16	50	martij	27	16	19	martij	31	martij	31	0	mar	31
b 1584	8	e d	9	15	20	martij	16	1	29	martij	15	20	19	martij	22	aprilis	19	28	mar	22
1585	9	c	9	21	9	aprilis	3	23	12	aprilis	3	18	4	aprilis	11	aprilis	11	0	apri	11

¶ Scito, huius tabulæ equinoctia, cōiunctiones veras & medias esse supputatas ad meridia nū academię lrarię Tubingen. tps horarū & fractionū a meridie diei adscripti numerādū. Et paschales dies iuxta patrum decreta insertos iuxta oppositiones medias computatas.

**De die sancti pasche iuxta diuersitates meridia
norū / aut locorū lōgitudines ¶ Propositio 40.**

Dem sacrosancti pasche fm diuersitates meridiano-
rū siue locorū lōgitudines indagare. ¶ Sācti patres summi pō-
tīfices ac Nicēnē synodī & aliarū voluerūt vt vnā die in tota Chri-
stianitatis vniuersitate sacre pascha celebraret. Quāobrē haud in-
digne a nōnullis fuit dubitatū: an diuersitas meridianoꝝ, diuer-
sis populis Chriānis, in celebratiōe paschalis sacri diuersitatē ali-
quā ingerat. Huius dubij difficultatē Hermānus Zoestius parū
per attigit, sed sine discussione & absolutiōe religit. Aduertēdū

igitur q̄ physica rō (teste Ptolemeo primo Alma. & Cleomede primo mete.) demō-
strat molē terrē esse globosam & sphericā: q̄re nō illico vndequaq̄ a sole illuminari;
sed diuersam & successiuā ab eodē suscipere illuminationē. & ita ad orientē habitātes
primi solis radios excipiūt: quā excipiāt ad occasum habitātes. qd̄ pericæcis, hoc est
circūaccolētibus, p̄ medietatē circuli, hoc ē: 180 gradibus distantib⁹ accidere ābigit
nemo. Verbi grā. Insulæ sex fortunatę in occidentē sitę q̄ C. Ptolemeo asserēte princi-
piū faciūt terrē habitatę distāt a regione Sinarū (eodē Pto. docēte) in orientē collocata
p̄ medietatē circuli, hoc ē: 180 gradib⁹. quarū habitatores vocātur Pericæci: hoc ē: cir-
cū habitātes, aut vt Alberto magno placuit opposite habitātes. Cū igit Sinis sol exo-
ritur: habitatoribus insularū fortunatarū occidit. & cū Sinis ē meridiēs, istis est nox
media, & rursus cū illis sol occidit: istis oritur, distāt em̄ tēporē denoiatiōes horū ha-
bitatorū horis duodenis sp̄. Idē nāq̄ circul⁹ magnus p̄ vtrosq̄ mūdi polos, fortuna-
tas insulas, & regionē Sinarū vergēs quē meridiānū appellitamus hęc habet officia:
postq̄ sol eundē in orientē adierit: vocat̄ sinis circulus meridiē: cōtra habitatorib⁹ in-
sularū fortunatarū circulus medię noctis. Posteaq̄ vero sol huic circulo in occidentē
sele iūxerit: noiatur habitatoribus insularū fortunatarū circulus meridiē: sinis vero
medię noctis. Quod nō tm̄ de his locis aut eorū habitatoribus fm̄ extremā lōgitudi-
nē distātibus accipiēdū ē: sed etiā gn̄alif, ita q̄ meridiānoꝝ diuersitas q̄bus loca fm̄
lōgitudinē differūt: causa ē q̄ diuersis populis dies, meridiēs & noctes fm̄ pl⁹ & mi-
nus celerius aut tardius incipiūt. Idē intelligēdū ē de alijs horis diurnis siue noctur-
nis. ¶ In eo em̄ loco (vt paucis dicat̄) cuius meridiāno sol insidet: necesse ē esse me-
ridiē. & in loco p̄ diametrū opposito mediā noctē. Et in loco ab eodē meridiāno 90
gradibus ad ortū distāte, solis occasū, & rursus ab eodē meridiāno in loco vsus oc-
ciduū 90 gradibus distāte solis exortū cōtingere. Itē a memorato meridiāno in loco
versus solis exortū distāte meridiē abijisse. vsus occasum nōdū esse meridiē. Consistit
iudicabis de alijs horis oblati. & hoc pacto p̄ diuersitate meridianoꝝ, locis subie-
ctis diuersitatē t̄pis elicies. Ex his nō obscure inferi: primo pp̄t causam expositā ac-
cidere q̄busdā terræ habitatoribus esse mediā noctē q̄n alijs ē meridiēs. & q̄busdam
ortū q̄n alijs ē occasus, & sic de ceteris. Secūdo ex ea causa contingit in vno loco esse
diē dñicā: cū in alio adhuc sit sabbatū, siue a mediā nocte siue aliūde diei initiū coepe-
ris. Nā in exēplo memorato q̄n Sinis diē dñica oritur sol: habitātibus insulas fortune-
natas occidit & ē sabbatū. Tertio ex his causis inferi: cōtingere Chriānos p̄ certo in
stāte t̄pis rite, licite & sine peccato cōmedere carnes & q̄sdā p̄ eodē instāte minime
posse. vt in exēplo p̄posito Sinelicite carnes cōmedūt. fortunatarū vero insularū ha-
bitatores illicite. Idē in locis nō vsq̄ adeo distātibus euenire p̄t quēadmodū in sequē-
tibus doceberis. Quarto seq̄tur ex causis expositis t̄ps equinoctij verni iuxta diuer-
sitatē & differentiā meridianoꝝ diuersas denoiationes recipe. licet em̄ idē sit instans
aut punctū equinoctij in vniuerso orbe terræ. illud tm̄ p̄ meridianoꝝ diuersitate di-
uersas accipit denoiationes & horarū & minutiarū. ita q̄ certis populis accidit i me-
ridiē: alijs vna hora, duabus, tribus, q̄ttuor, sex, 8, 10 ante aut post meridiem. Verbi
grā. Anno Chri 1532 æquinoctiū cōtinget Tubingēsis die 10 Martij, hora 0, mi-
nutis 38 post meridiē qd̄ ad orientē sitis in horis & minu. augebit, puta. Boem̄is em̄
Schlesijs, Pomeranianis ad orientē expositis p̄tinget hora prima pomeridiana, Ma-
cedonibus, Acheis, Cyrenēsis orientālioribus hora secūda, Cilicib⁹, Cappadoci

bus, Cyprijs, Palestinis hora 3, Albanis, Babyllonijs, Assyrijs, Arabib⁹ foelicibus hora 4, Hyrcanis, Parthis, Carmanis hora 5, Bactrianis, Sogdianis, Arijs, Gedrosi is hora 6, Padionib⁹, Cōdalis Indis hora 7, Adisathris, Sabaris, Ganganis Indis hora 8, Et Indis extra gangem hora 9, & cōtra in occasum locatis hoc tps æqnoctij minuetur. Anglis em̄ accidet in meridie. Portugallētib⁹ & Gallicijs hora 11 aēmeridiāna. Et habitatorib⁹ insularū in mari occiduo a serenissimis regib⁹ Castellę & Portugallię nra tēpestare inuētarū qbusdā hora 10, qbusdā hora 9, qbusdā hora 8. Idē accipe iudiciū oīm æqnoctioꝝ. Haud dissiliter argumētandū ē de tpi⁹ oppōnū verarū aut mediarū. Pro vno em̄ instāti ptingit tps cuiusuis oppōnis p vniuerso globo terrę: q̄uis p diuersis meridianis variā accipiat horarū & fractionū denoiationē. In exēplo Anno gr̄æ 1559 oppō vera Martij incidet ī diē 26 eiusdē horā 0, minuta 39 post meridiē, cuius tps iuxta formulā supra de æqnoctio expositā facile deducere potes.

C ¶ Præterea cōtuendū, q̄ oppō vera aut mediā q̄ p vno meridiano æqnoctiū pcedit eandē in toto terrę ābitu idē pcedere necesse ē. Rō, quia tps qd' pro alijs meridianis oppōni aut addit aut subtrahit. Idē etiā tpi æqnoctij aut iūgit aut demit q̄re oppō æqnoctiū sp̄ añcedit & nuncq̄ seqt. Qd' etiā ex eo manifestat, q̄ tpa oppōnis & æqnoctij sūt ineq̄lia, qb⁹ si eq̄lia aut addūtur aut subtrahūt (iuxta cōe ploquiū libri primi Euclidis) q̄ relinquūt erūt ineq̄lia. In exēplo āno icarnatiōis vbi mirifici 1533 oppō mediā Martij erit diē 10 eiusdē, hora 6, min. 22 post meridiē ad meridianū Tubingēsem, q̄ anteibit æqnoctiū verū p eodē meridiano: qd' cōtinget diē 10 Martij, hora 6, min. 27 post meridiē. Iubeor & oppōnē & æqnoctiū dirigere ad meridianū Cracouiēsem orientaliōrē, Abaco regionū cōmonstrāte vtriscq̄ addo minuta 47. & habeo tps oppōnis medię reductū tale: diē 10 Martij, hora 7, min. 9. & æqnoctij tale diē 10 Martij, hora 7, mi. 14. Ecce quēadmodū Tubingēsis oppō pcedet æqnoctiū: sic Cracouiēsis, & sic de ceteris. Q̄ si ea rectificare p̄cipior ad meridianū vrbis occidētalioris puta hispalim: abaco regionū docēte, subtraho a tpe medię oppōnis horā 1, minuta 22, & suscito oppōnē medioerē ad meridianū hispalēsem: scz diē 10 Martij, hora 5, mi. 0. Idē tps demo de æqnoctio: & relinqtur æqnoctiū ad hispalim: diē 10 Martij, hora 5, min. 5. Ecce oppō æqnoctiū antecedit etiā in meridiano hispalensi, & sic de reliquis.

D ¶ Propius igitur ad rē nostrā p̄pōnis accedētes, concludimus primo q̄ nullus error aut differentia p̄pter meridianorū diuersitatē in obseruatione sacri paschæ suboriri p̄t: ex eo q̄ quispiā existimare posset: oppositionē verā certis populis alicuius regionis æqnoctiū verū pcedere: & inhabilē p paschę celebratiōe iudicari, quibusdā alijs populis p̄pter meridianorū distantia eandē oppositionē æqnoctiū sequi: & cōuenientē cēseri p paschæ celebratiōe, quia iam supra demonstratū ē: q̄ oppō q̄ p certo meridiano æqnoctiū pcedit: p singulis alijs meridianis, siue tps horarū & fractionū addat, aut minuat, æqnoctiū sp̄ añcedere & nuncq̄ sequi. Et cōtra, oppō vera q̄ p suo instanti & meridiano æqnoctiū sequit: p vniuerso globo terrę & oībus meridianis sequi, & ideo nulla p̄t accidere differentia in paschali celebratiōe fm̄ hmōi ante & post, haud secus de oppōne mediā cōcluditur.

E ¶ Deinceps aduertendū, q̄ si aliqua oppō siue verā siue mediā elegeris: incidet in diē sabbati post meridiē vicina dñicæ diei, & post æqnoctiū, hæc quidem paschalis cēsebitur: & errorē aut differentia vnius hebdomadæ in paschę celebratiōe inducere p̄t: eo q̄ p̄pter meridianorū diuersitatē quibusdā populis idicabit pascha p̄xima dñica sabbatū sequēte pagendū, quibusdā differendū p septē dies vsq̄ in aliā dñicam. Per canonē em̄ supra expositū, & iuxta oēs patrū sanctiones, luce clari⁹ patet Christianū pascha obseruandū dñica p̄xima post oppositionē q̄ æqnoctiū sequitur. Vnde infertur q̄ oppositio q̄ cadit in sabbatū post meridiem, ante tñ noctis mediū: hoc est: ante inceptiōnē dñicæ diei: vera ē nuncia paschæ celebrandi p̄xima sequēte dñica. Si vero oppositio inciderit post noctis mediū: hoc ē: in dominicū diem: eo q̄ non pcedit hanc dominicā in quā cadit: cōsequens ē pascha progādū vsq̄ in aliam dñicam sequēte, Vna igitur oppō quibusdā populis Christianis potest cō-

tingere post meridiē sabbati & ante mediū noctis quibus p̄xima dominica est paschalis, quibusdā potest accidere post noctis mediū: die dñica: quibus ea dominica nō est idonea pro paschæ celebratiōe, ergo in sequentē differendū. Distant igitur illi & isti populi in paschæ p̄actione septē diebus, quare secūdo inferimus q̄ huiusce modi ante & post nōnunq̄ errorē in paschali celebratiōe inducere potest. ¶ Ex
Femplis q̄ diximus facilius intelliges: Anno Christi dñi 1524 oppositio vera Martij erit die 19 eiusdē, hora 9, minuta 18 ad meridianū Tubingēsem, & quia cadet in sabbatū post meridiē & ante mediū noctis: pascha verū iuxta canonē supra exp̄ssum, quē in p̄sentia ab ecclesia Rhomana cōfirmatū supponimus: erit p̄xima dñica post sabbatū: hoc ē: 20 die Martij. Et oēs qui a meridiano Tubingēsi in occasum sunt expositi, iam memorata dñica rite pascha celebrabūt. Immo etiā hi qui in orientem domicilia cōstituerūt vsq̄ in meridianū 69, hoc ē: in longitudinē 69 graduū iuste nobiscū paschale sacrū pagent. Nam his om̄ibus oppositio cōtinget ante noctis mediū in quo dñica initium habebit. Et sic religiosi patres Minoritani cenobitē sacri sepulchri Christi in Hierusalē recte nobiscū pascha obseruabūt, sed alijs vltra 69 gradus orientem colētib⁹ Syriis videlicet Mesopotamis, Armenis, Iberis, Medis, Persis, Hircanis, Parthis, Carmanis, & ceteris post hos orientē habitatibus, hæc oppositio accidet post noctis mediū in diem dominicū: quare cōmemorati eo die pascha minime celebrabūt: sed dñica sequēte, hoc ē: 27 die Martij. Verbi gratia, habitatores ciuitatis Rhagrę aut Rhages (olim orthodoxę fidei & forsan hodie deuoti & obediētes) sunt (teste C. Ptolemæo) sub meridiano 98: hoc ē: habent lōgitudinē 98 graduum ab occidēte: quare tēpori oppōnis, p̄ rectificatiōe ad eorū situm addent horas 4, minuta p̄p̄modū 36. cōtinget igitur eis oppositio post noctis mediū hora quasi 2, & in die dñica: quocirca pascha different vsq̄ in sequentē diem dñicum: hoc ē: in diem 27 Martij. Erīt igitur inter illos & nos in paschæ celebratiōe differētia septē dierum. ¶ Exemplū aliud de locis ne tantū distātibus & a Christianis habitatis Anno Christi dñi 1555, oppositio vera paschalis erit die sexta Aprilis, horis 13, minutis 8 post meridiē p̄ meridiano Tubingēsi. & quia incidet in diē dominicā mane hora 1, minuto 8: verū pascha Tubingēses & om̄es a meridiano eorundē in orientem vergētes eadem dñica: hoc ē: septima die Aprilis celebrare nō possunt: sed in sequentē dñicam, hoc ē: in quartūdecimū diem Aprilis progabūt. Sed plurimis qui habitationes in occasum cōstituere hæc oppositio cōtinget ante noctis mediū: & post meridiē sabbati, quare ipsi paschale sacrū licite p̄xima dñica sequēte scz die 7 Aprilis obseruabūt, vt sunt Hispani Christiani quorū lōgitudō minor ē 12 gradibus: Beticū videlicet hodie granati, Lusitani nūc Portugallēses, Callaici mō Gallicij quibus hæc oppositio accidet ante noctis mediū die sabbati post meridiē ferme hora 11. Deinde habitatoribus insularū sancti Anthonij, Nicolai, Lucię, Vincētij, Philippi, & ceterarū in occasu sitarū, & a serenissimo rege Portugallię reptarū eadē oppō erit hora ferme decima post meridiē sabbati, itē colētibus insulas occidentaliores p̄ illustrissimū regē Castellæ inuētas, nōnullis hæc oppō cōtinget hora nona, quibusdā octaua, alijs septima post meridiē sabbati, hi om̄es recte celebrabūt pascha die septima Aprilis. Sunt nāq̄ harū nouarū insularū nostro sc̄licissimo tpe inuentarū habitatores, modo singulari dei gratia Christiani, p̄ apostolos fratres diui Francisci sc̄liciter edocti deū granditer timere: suppliciter adorare & colere: Christo firmiter adherere: & fidē eius synceriter obseruare. Hoc exēplo certior redderis: orientales & occidentales in paschæ celebratiōe septē differre diebus qd̄ fuit p̄positū. Oppositio etiā media huius anni & mensis erit 6 die Aprilis, hora 2, min. 48 post meridiē: q̄ pascha celebrādum his qui medios obseruāt motus monet 7 die Aprilis. Optimū exemplū p̄pōnis 39 in lra J. Consilia exēpla differētię septē dierū p̄ meridianorū diuersitate adduci possent p̄ oppōnes paschales: Anno Christi 1528, 1568, 1572, & 1582, supposito q̄ totus terræ globus q̄ ad pericōcos, antocōcos & antipodas cū nostratibus sit habitatus & Christianus. ¶ Ex his oibus inferri potest: ecclesiā nō facile posse dare certū &

infallibilē canonē generalē de celebratione paschæ vno die (quibus eundē summis rationibus & ppe irrefragabilibus stabiluerit) & hoc ppter populos Chriianos paschim sub diuersis meridianis collocatos, siue ecclesia veras siue mediocres oppositiones elegerit; siue diei initiū a media nocte aut aliū de sumpserit: qd' supra rōnibus & exēplis abūde pbatū est, sed cū hoc solūmodo eueniet qñ oppositio paschalis ppinque initio diei dñicæ accesserit; posset sacrosancta Rhomana ecclesia q̄ pro concordia totius Christianitatis sup festo paschæ vno die celebrādo summope laborat; huius ic vltimæ diuersitati aut discrepantiæ hoc pacto (meliori tñ semp saluo iudicio) mederi; supputādo verū æquinoctiū; veras oppōnes luminariū paschales, rectissime sup meridiano vrbs Rhomæ capitū ecclesię & sedis summi sacros antistitis, eliciēdo ex his diē & mēsem veri paschæ, quēadmodū supra ppōne 39 in literis Dd satis docuimus. Cū hmōi summi pōtificis mādato, vt oēs Christianorū dioceses, tanq̄ mēbra, fm q̄ pro Rhoma capite orthodoxæ ecclesiæ verū pascha ex vero æquinoctio & vera oppositiōe sequēte dependēs supputatū esset; idipm inuolabiliter obseruarent ac seqrentur. Et oēs p totū globū terrestrē locatos cū Rhomana ecclesia pascha concelebrātes sese in vrbe Rhoma p̄sentes constitutos intelligi & p̄ se ferri, & iuxta hanc formulā summus pōtifex tolleret differentiā q̄ qñq̄ ex diuersitate meridianorū suboriri posset. Et fuit forsitan Iudeis causa nō minima, q̄ quotānis p celebratione paschæ Hierosolymā adiere, vt cōcorditer agnū paschalem vorarēt: & pascha cōcelebrarēt. Nam Iudæis sub diuersis meridianis domicilia cōstituētibus facilius potuit in hoc differentiā incidere q̄ nunc christianis. Obijciūt mihi nōnulli differentiā hanc ex diuersitate meridianorū cōtingentē in Christiano pascha celebrando, eo q̄ raro admodū eueniat; ecclesiæ nō esse curandā. Quibus rñdeo hoc (vt mihi videor) non raro admodum contingere; quod in centenariis annorū sexies, octies aut decies accidere potest.

Summagium propositionum 38
39. et 40 complectens propositiones vnderim valde compendiosas / quibus lucidius et succinctius
uniuersa celebrationis pasche ratio explicatur.

¶ Prima propositio.

Ecclsiæ Rhomanæ necessarium est veram anni quantitātē quoad fieri potest p̄ cognoscere. Et nostro tempore certior est quantitas anni Alphonsini.

¶ Secunda propositio.

Christiani paschæ ratio ex tribus p̄det formulis: Æquinoctij videlicet x̄ni obseruatiōe, lunæ q̄rte decimę post æquinoctiū indagatiōe, & dñicę diei custoditiōe

¶ Tertia propositio.

Ecclsiæ p̄ correctione Calendarij & celebratione celeberrimę festiuitatis paschalis, verū æquinoctiū vernale, & non mediocre, obseruare debet.

¶ Quarta propositio.

Ecclsiæ æquinoctio vero vernali sedem in diebus Martij eligere debet: aut nostra tempestate diem 10 & 11 Martij, aut per reductionē quod decorū & vtile esset in diem 21 & 22 Martij, paulatim tamē & occulte per omissionē 11 dierū bissextilium, in 40 annis in bissextis non intercalatorum.

¶ Quinta propositio.

Pro Calendarij Rhomani correctione & duratione, sede æquinoctij iam electa necesse est id figi & stabiliri; ne futuris tēporibus sedem euariet: & hoc fit iuxta Alphonsinā cōputationem per omissionē vnus diei intercalaris in 134 annis aut circiter, alioqui ecclesia pristinis erroribus inuoluetur.

¶ Sexta propositio.

Oles naturalis in hoc negocio comode a media nocte auspicatur & in sequente noctem media finitur. ¶ Septima propositio.

Fixio æquinoctij veri vernalis, & inscriptio cuiuscumque cycli decenouenalis siue lunaris in calendariū Rhomanū, se nō cōpatiunt; quia futuris ānis nouilunia & oppōnes ab assignatis sedibus vēsus finē mēsis cogerenī descendere, & ita sedes suas postergare. vnde nouus & itolerabilis oriretur error scz q̄ pascha celebraretur lunā 13, 12, 11, 10, & sic de cæteris, quare nullus cyclus decenouenalis aut lunaris pro correctione calendarij & indagatiōe lunæ q̄rte decime paschalis eidē inscribi debet.

¶ Octaua propositio.

Oppositio vera & non mediocris in huius dignissimi festi paschalis celebratione digne est obseruāda, imo opere p̄ciū est oēm cōputū paschalē a veris luminariū motibus decerpere. ¶ Nona propositio.

Oanon paschalis, dominica proxima post oppositionē veram sequente æquinoctium vernale sacrum pascha ab omnibus Christianis celebrari debet.

¶ Decima propositio.

Ecclēsia p̄ eruditū astrologū ordinare debet tabulam paschalē in vnū annorum millenariū aut plures extēsam, cui leuorsum inscribent anni Christi dñi; & bissextilibus b; lra adijciat; dextrorsum e directo cuiusuis numeri annoꝝ Chri inserantur aureus numer⁹, lra dñicalis, æquinoctiū verū vernale, oppositio vera paschalis, & locus paschæ, hoc ē: dies & mēsis vsualis q̄bus pascha eo āno celebrabit, qua habita nō erit sacerdos quispiā tam obtusi & duri ingenij, quin celeberrimā hāc festiuitatē paschalē sine labore & scrupulo quotānis enūciare possit. Reliq̄ festa mobilia paschate cognito, q̄a inuētū facilia sunt; p̄ tabellā quandā adiūctā dignosci possunt.

¶ Vndecima propositio.

Differentiæ septem dierū ob meridianorū diuersitatē nōnunq̄ in celebratiōe paschalis sacri cōtingentis, tūc videlicet cū oppositio vera paschalis sabbato prope initium dñicę diei accideret; ecclesia salubriter sic occurrere potest. Supputādo æquinoctia vera, & oppositiones paschales veras ad meridianum vr̄bis Rhomæ capitis omnium ecclesiarū; ordinādo ac statuēdo vt oēs Christianorū dioceſes iuxta indicem aut tabulā paschalem ad Rhomanā vr̄bem verificatā, pascha cōcorditer & inuiolabiliter obseruēt & sequant. Et populi taliter obseruātes, & cū Rhomana ecclesia cōcelebrātes, p̄pter virtutē obedientiæ quā post deū Rhomanæ ecclesiæ magis debēt intelligātur p̄ eo die cōstituti in ipsa Rhomana vr̄be. In his quæ in hoc ope vtcumq̄ scripsi aut collegi; nō animo (deū testor) rep̄hendēdi aut carpēdi quēpiā, sed chriāne reip̄. consulens, tantū assertū volo quantum ab ecclesia Rhomana cōprobatur.

De solēnitate pasche Iudeorū Propositio quadragesima prima et vltima.

De solēnitate pasche Iudeorū tandem pauca subiungere. ¶ Iudei Christū regem & messiam in lege p̄missum nō recipientes, sed obstinate negantes & nesciētes legem pdiderunt, qui em̄ Christū nescit; nescit & legē. Quomodo em̄ quis potest scire legē cū veritatē ignorat; cū lex annūciat veritatem; Iudei in die paschę legali faciē Christi velauerūt; quocirca oculi eorū sunt obscurati velo ignorantie & cecitatis ne intelligāt sacramenta & scripturarū secreta. Iudæi in die paschæ Christū crucifixerunt; felle & aceto potauerunt; & occiderūt; quare cōuiuuium agni paschalis factum est illis in laqueum & scandalum; ac in retributionē & vltionem mortis innocentis agni Christi. Obscuratum ē igitur insipiens cor eorū; quare in cogitatiōibus suis euanuerunt. Et obcecauit eos malicia eorū; quare peccata eorū (vt Hieremias testatur) scripta sunt stilo ferreo in vngue adamantino. Quo factum est; vt Mosaiscas de celebritate paschæ leges temere p̄tereuntes, raro legitimū pascha obseruent.

sed per quasdam nouas constitutiones a phariseis & iudicibus inductas pascha suum
 quotannis inquirunt ac pagunt. Et cum nobis errorem in pasche celebratione impingunt; ipsi
 eodem morbo imo maiori laborant, & in laqueos quos posuere cadunt. Neque enim lex æqui
B or vlla est: Quam necis artificis arte perire sua. ¶ Et ne quæpiam sabbatariorum errores
 (sunt quidem innumeri) in pasche celebratione lateant: in calce nostri operis paucula de his
 adiungere libuit. Cōtuedū igitur: Iudæos geminū distinguere pascha. Vnū legitimū
 quod vetus appellat: a Mose legillatore Exodi. 12. Leuitici. 23. Nūeri. 9. &. 28. Deuter. 16.
 promulgatū. vbi in summa precipitur pascha celebrari quintadecima die mensis Ni
 san. mēsis quidē lunaris, sic quod mēsis quiuis & ānus ipso die nouilunij initiū sumat.
 Iuxta quē ritū agnus paschalis quārtadecima die ad vesperā imolari precipitur. Alterū
 iudiciale quod nouū vocat: quod sapientes legispiti Eleazaro p̄sidente in secūda templi in
 stauratione, de qua in libris Machabeorum scribitur: ordinarunt ac statuerunt. Hi enim sa
 pientes, doctores legis, & iudices sup lege Mosi de pasche celebratione dispēsarunt: p
 quandā legis directionē siue moderationē, & nouos paschæ canones ædiderunt. p
 quos eis licuit p̄pter certas causas Neomeniā anni & Calendas mensiū quāq; trāsfer
 ri: & nō semp ipso die nouilunij obseruari: imo quāq; ad duos dies progare concess
 sum fuit: ne festū expiationis aut p̄piciatiōis sabbato cōtinuet. Et ne festum ramorū
 aut palmarū quod voluptatibus & bacchanalibus fuerūt dediti: in sabbatū accidat: & p
 hoc sabbatū violetur. Sed de his alibi plura leges. ad nostrū p̄positū quod breuissime ve
 nio: quod Iudæi p̄ hanc moderationē legis Mosaiçæ asserunt & ita habēt in vsu, quod pascha
 iudiciale nunc quod die lunæ, hoc ē: secūda feria. Die Mercurij, hoc est: quarta feria, nec
C die Veneris, hoc ē: sexta feria p̄t p̄tingere, festorum ordine hoc exigēte. ¶ Hoc pa
 scha iudiciale Iudæi etiā obseruauerunt t̄pe Christi saluatoris n̄ri dū apparuit cum eis. quod
 propter sapius eos vehemēter redarguit tanquā mādatorum dei trāsgressores vt traditio
 nes & cōstitutiones suas custodirēt. Matthei enim 23 legi saluatore dicente scribis &
 phariseis. Quare vos trāsgridimini mādata dei p̄pter traditionē vestrā: Et Marci 7
 dixit phariseis. Irritū fecistis p̄ceptū dei: vt traditionē vestrā seruetis. Ad idē Iōanis 7
 Iudæi igitur ignorātes dñm, t̄ps quod paschæ ignorant, & hoc n̄ro t̄pe sp̄reta & abie
 cta lege Mosaiçæ, & cōstitutione iudiciali corrupta, p̄ quendā cyclū deuiū & inutilē
 quē magnū appellat: tredecim cyclos lunares cōplectentē, annos autē 247 pascha quod
 tānis indagare nituntur. supponētes post tot ānos eandē anni rationē sp̄ reuertī. & lu
 nationes oēs redire in eandē feriā in qua prius cōtigerant: anteriorantes dūtaxat vna
 hora & 90 p̄ctis siue momētis, hoc est: 5 ferme minutis. Admissa Iudæorum suppo
 sitione fallūtur ipsi in eo, quod vnus horæ anticipatio imo minoris t̄pis varietatem pa
 schæ inducere p̄t: quāq; duorum dierū, quare eorum cyclus ē inutilis & imbecillis, quē ad
 modū supra p̄pōne 40 de differētia paschæ christianorum p̄pter meridianorum diuersi
 tatē demonstrauimus: vbi vnus horæ imo paucorum minutorum differētia variare p̄t pa
 scha in septē diebus. Accedit quod huiusmodi cyclus 247 annorum, relatus ad annos cycli fu
 turos quo ad annos bissextilis & cōes a veritate recedit. Decursis enim 347 annis re
 dit aureus numerus sicut prius. nunc quod tamē reuertit annorum bissextilitas & cōmuni
 tas sicut fuit p̄teritis annis, nullus nāq; annus intercalaris cycli coincidit cum anno in
 tercalari sequētis cycli. sed semp cum annus cycli prioris ē bissextilis: ānus cycli sequē
 tis ei respōdens est tertius post bissextilē. Et quān annus prioris cycli ē primus post bis
 sextum, annus sequētis cycli est bissextilis. & sic de cæteris. Vnde contingit quod noui
 lunij sequētis cycli quāq; anticipat vno die, vna hora, & quinq; quasi minutis. quā
 doq; solūmodo vna hora & quinq; minutis. Ecce huius cycli incertitudinē & imp
D fectionē. & si omnia essent cōformia accideret morbus alius, de quo supra p̄positio
 ne 37 in l̄ra Ndixim⁹. ¶ Neque id p̄tereūdū ē, quod Iudæi solū norūt mediocres mot⁹
 luminiū, medias neomenias, media plenilunia. Neque verē seruāt equinoctiū, taceo
 mediū. quæ circa in primo mēse sapius errāt, & ex p̄sequutiōe i paschæ celebratione eos
 errare necesse ē. Quapropter vt eorum errores dilucid⁹ deduci possint: tabulā paschalē
 in plurimos ānos supputatā iuxta modū quod ab eis pascha celebrabit adiungere libuit.

Ex hac tabula paschali iudeorum, exorbitationes, deuiationes & errores eorūdeꝝ facile deduci p̄nt. Deuiant em̄ primo a Mosaica cōstitutiōe q̄ nūq̄ pascha celebrāt die Lūe die Mercurij & die veneris, q̄s lex nūq̄ p̄hibet, sepius aut̄ luna quīntadecia cadit i hos memoratos dies iuxta Mosi traditionē p̄ pasche celebratiōe idoneos, sed p̄ constitutiones a legis p̄itis & iudicibus eorū emanatas in secunda tēpli in stauratione, sequentibus intrudūt diebus. Ut videre licet Anno Chri 1519, in q̄ oppō paschalis cadit i diem Mercurij: & ipsi differūt pascha i diē iouis. Et āno 1522 oppō incidit in diem Veneris verpi celebrāt pascha die sabbati. Cōsile est iudicium de his ānis chri 1526, 1533, 1534, 1535, 1537, 1541, & alijs annis plurimis. Neq̄ de his apud Hebræos dubiū existit: imo adeo p̄spicua sūt, vt mulieres & p̄eros nō lateāt. ¶ Secundo iudæi errāt pascha suū sepius nūero celebrātes in mēse secundo imūdorū: sole per Taurū gradiēte, in q̄ p̄iscis eorū patribꝝ ve-

Tabula paschalis Iudeorū.

Ani chri.	Pascha Iudeorū.		Pascha Iudeorū.
1518	27 Martij die sabbati	b	1552 9 Aprilis die sabbati
1519	17 Martij die Jouis		1553 30 Martij die Jouis
1520	3 Aprilis die martis	b	1554 18 martij die dñico
1521	23 Martij die sabbati		1555 6 aprilis die sabbati
1522	12 Aprilis die sabbati	b	1556 26 Martij die Jouis
1523	31 Martij die martis		1557 16 Martij die martis
1524	19 Martij die sabbati	b	1558 3 Aprilis die dñica.
1525	8 Aprilis die sabbati		1559 23 Martij die Jouis
1526	29 martij die iouis	b	1560 11 Aprilis die Jouis.
1527	17 martij die dñico		1561 1 Aprilis die martis
1528	4 aprilis die sabbati	b	1562 21 martij die sabbati
1529	25 martij die iouis		1563 8 Aprilis die Jouis.
1530	12 Aprilis die martis	b	1564 28 Martij die martis.
1531	2 Aprilis die dñica		1565 17 martij die sabbati.
1532	21 martij die iouis.	b	1566 4 Aprilis die Jouis
1533	10 aprilis die iouis.		1567 25 Martij die martis.
1534	31 Martij die martis.	b	1568 13 Aprilis die martis
1535	20 martij die sabbati.		1569 2 aprilis die sabbati.
1536	6 Aprilis die Jouis	b	1570 21 Martij die martis
1537	27 martij die martis.		1571 10 Aprilis die martis
1538	16 martij die sabbati.	b	1572 29 martij die sabbati.
1539	3 Aprilis die Jouis		1573 19 Martij die Jouis
1540	23 martij die martis.	b	1574 6 Aprilis die martis
1541	12 aprilis die martis		1575 26 martij die sabbati
1542	1 aprilis die sabbati.	b	1576 15 Martij die Jouis.
1543	20 martij die martis		1577 4 Aprilis die Jouis.
1544	8 aprilis die martis	b	1578 23 Martij die dñico.
1545	28 martij die sabbati		1579 11 aprilis die sabbati
1546	18 martij die iouis.	b	1580 31 Martij die Jouis
1547	5 aprilis die martis.		1581 21 Martij die martis
1548	24 martij die sabbati.	b	1582 8 Aprilis die dñico.
1549	13 aprilis die sabbati		1583 28 Martij die Jouis
1550	1 aprilis die martis	b	1584 17 Martij die martis.
1551	22 Martij die dñico.		1585 4 Aprilis die dñico

hemēter cōtrariant. Et ex multis vnū adducā testimoniū Iosephi iudei lib. 3. de antiq̄. ca. 12. sic inquit̄. Mense aut̄ Xantico q̄ apud nos Nisan appellat̄, id ē, āni p̄cipiū: q̄rtadecima luna sole opposita in Ariete q̄ mēse liberati sumꝝ a seruitute egyptiorū: sacrificiū qd̄ tūc p̄grediētes ex ægypto fecerūt imolare nos ānis singulis qd̄ pascha dicit̄: celebrareq̄ sanxiuit: & vtiq̄ celebramꝝ p̄ tribus n̄ras nihil imolat̄ in crastinū reseruātes. Quīntadecima succedit festiuitas azymorū q̄ septē diebꝝ celebratur in q̄ azymis vescūtur. Hæc Iosephus. Quoties nāq̄ obseruat̄ pascha post 10 diē

H Aprilis faciūt ipm in secūdo mēse immūdis & pcul in via cōstitutis deputato, sole
 Taurū possidēte. Quo fit: q̄ties accidit aureū numerū cycli lunaris hebræorū esse 8,
 nobis 11, aut illis 19, nobis 3, toties in secūdo mēse pascha pagūt. In exēplis his ānis
 hūc errorē accipies. Anno Chri videlicet 1522, 1530, 1541, 1549, 1560, 1565, 1579.
 rogo q̄s futuris t̄pib⁹ cū introitus solis in Taurū a 10 die April in diē 9, 8, 7, & sic de
 ceteris se euariabit verporū errores enumerabit. ¶ Tertio errāt in eo q̄ nra tēpe
 state neq̄ ægnoctiū verū neq̄ mediū recte obseruāt. Nā cōpleto vno cyclo eorum
 247 ānorū æquinoctiū verū & mediū nō reuertunt ad sedes priores: sed anticipāt ad
 duos fere dies, q̄re cyclus eorū oīno p̄fectus ē: nullā hñs veritatē. In cōfesso em̄ chria
 norū & hebræorū ē: hāc lunā q̄rtādecimā esse paschalē: q̄ p̄xima sequitur ægnoctiū: q̄
 re cū eandē nō seruēt, error eorū manifestus erit, & p̄det hic error p̄tim ex errore se
 cūdo, quē etiā exēplis manifestū fieri volum⁹. Anno græ 1522 oppō media cadit in
 12 diē Martij post ægnoctiū verū: & legitimū pascha Iudeorū in q̄rtā feriā: iudiciale
 aut in quintā. & ex his nullū errorē obseruāt: sed decursis 30 dieb⁹ 12 die Aprilis
 primū azyma celebrāt. Anno p̄terea 1530 oppō vera & media incidēt in 13 diē Mar
 tij sequētes ægnoctiū verū & mediū, q̄re pascha legale incidet in secūdā feriā, iudicia
 le vero in tertiā, verpi p̄tinaci⁹ celebrāt 12 die April. Idē deduci posset in sequētib⁹ an
 nis: anno videlicet Chri 1541, 1549, 1552, 1560, 1568, 1569, 1571, 1579. Q̄ si forsità
 p̄fidi sabbatarij ægnoctia vera & media memoratis locari diebus inficias ierint: p̄nt
 astrologicis demōstratiōibus certissimis cōuinci. Neq̄ seq̄ p̄nt ægnoctiū mediū cū
 in veritate nō sit ægnoctiū quē admodū s̄ p̄pone 39 in l̄ra C vbertim ostēdim⁹. In q̄s
 tandē errores Iudei medioꝝ dūtaxat motuū lumiarū sectatores in indagatiōe neo
 meniē mēsis Tisri quā caput āni appellāt: incidāt. Itē in inq̄sitiōe lunationis ȳnalis
 & lunæ quartādecimæ paschalis nō facile dixerim: cū iuxta p̄prios canones vna ho
 ra diuersitatē inducat, qd̄ faciēt horē q̄ttuordecim q̄bus medias & veras cōiunctio
 nes & oppōnes cōtingit distare. Erubescant igit̄ infestissimi hostes Christianæ fidel
 nobis errorem in paschæ celebratione impingere: quādo quidem ipsi sæpissime in
 paschalī obseruatione errant, immo raro legitimū pascha custodiunt.

CONCLUSIO

I **N**obis cādidissime lectori finē 41 propositionū in Calēdariū no
 strū Rhomanū: iuuāte deo opt. max. ac dño nostro Iesu Chro. nos quidē hu
 ius opis author multa desideramus, ante om̄ia si p̄ veris q̄nc̄ partus aborti
 uos eduxerimus: si quid imprudēter qd̄ ad rem minime p̄tineat: vsq̄ sumus ausi: ve
 niā petimus; ac sacrosanctæ Rhomanæ ecclesiæ omnia elūmanda permittimus.

I M S.

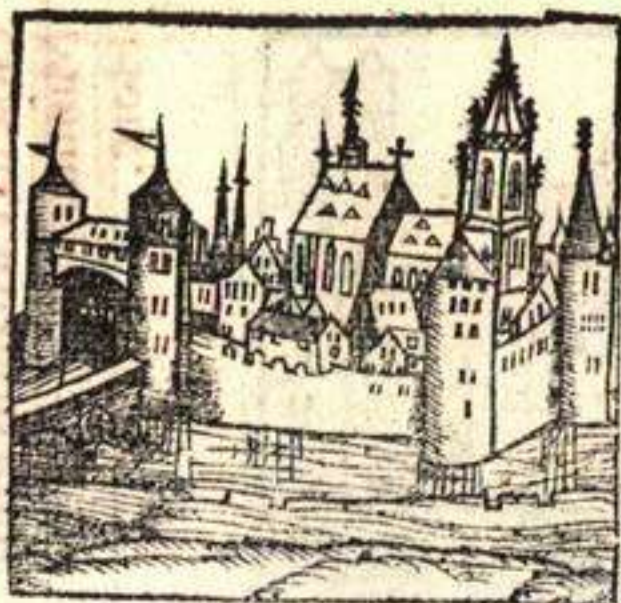

RESIDVVM ABACI REGIO

catuū: Satrapiarū: Marchiarū: Cōitatuū: Prouinciarū: Insularū Pen-

	H	m	G		H	m	G
tractus Tarraconēsis ciuitates							
Pompelon Pto. & Straboni / nunc Pampilona episcopalis.	M	0	45	Rhutenensis: Putauerim Pto / lemgo esse Segadunū,	M	0	49
Vyāna / Pto. vt cōijci p̄t Alba.	M	1	2	Languedocce aut prouin			
Castelle. Castilie aut Le				cie Tholosanę Pto. ptis Gallie			
gionis regni: ptis tractus Tar				Narbonensis ciuitates.			
raconensis ciuitates				Tolosa metropolis	M	0	40
Toletū metropolis & Studio				Narbona archiep̄alis	M	0	22
vniversali multū celebris.	M	1	20	Careafo.	M	0	36
Valeria / nunc Concha.	M	1	14	Mons pesselanus / wlgo mon			
Salmanca Gymnasium littera				pelier Schola celebris medico			
rum Publicū. Pto. Salmātica.	M	1	24	rū Pto. Agathopolis dicta	M	0	31
Abula olim & nunc	M	1	13	Minas vel Minans	M	0	27
Cathalanie regni: partio				Parpiano / Parapignano / aut			
tractus Tarraconēsis ciuitates				Perpiniana	M	0	34
Gerona. Ptolemeo Gerunda.	M	0	48	Drauitie Pto. ptis Sa			
Valentia.	M	1	3	lie Narbonensis ciuitates.			
Saguntū / nunc Sagutum.	M	1	1	Arelatū metropo ^l wlgo Arla.	M	0	29
Carthago noua Metropolis.	M	0	47	Marsilia ep̄alis / pto. massilia.	M	0	22
Tarraco Archiepiscopalis wl				Aquēsis aut Aquis metropo			
go Tarragona.	M	0	54	lis pto. Aquę sextie	M	0	22
Barcinon Pto. nūc Barsalona.	M	0	48	Delphinatus ptis Ballie			
Emporie / nūc Empuries	M	0	45	Narbonensis pto. ciuitates.			
Aragonie regni / partio				Valentia ep̄alis.	M	0	28
Tractus Tarraconensis.				Vienna archiep̄alis.	M	0	27
Cesar Augusta caput Arrago				Auenio: Auinio: Auiona.	M	0	27
nie / modo Sarragossa aut Sa				Arausio nūc Aurasicēsis epi			
garossa.	M	1	2	scopalis.	M	0	24
Gallie regionis				Octodorus: nūc Sctūs Mauri			
nūc Francie Occidue partes et				tius dicitur	M	0	10
Ciuitates.				Sabaudie Durat⁹ wlgo			
Dalronie aut Bualronie				Saphoy ptis Gallie Narbon			
Gallie Glasconę Ducatus p				ciuitates hę			
tis Gallie Aquitanicę Ptole.				Lugdunū nobile emporium /			
Burdigala.	M	0	48	archiepiscopat ⁹ vulgo Lyon			
Aquensis yel Aquis ep̄sopa				appellata.	M	0	25
lis Ptolemeo. Aquę Augustę	M	0	52	Forum neronis.	M	0	17
Armeniari Comitatus p				Dinia / nūc Dignēsis ep̄alis.			
tis Gallie Aquitanicę ciuitas.				Geneuā / Cesarigenua. Lu			
				cano Gebenę / Conditori Au			
				reliana; vulgo Genff clarum			
				emporium.	M	0	13

Hor.
Minuta.
Gradus.

Hor.
Minuta.
Gradus.

NVM. PRINCIPATVVM. DV.

insularū & oppidorū nobiliorū aut cognabiliorū per totā ferme Europam.

	H	m	G
Tarantasia metropolis.	M	0	645
Laufanna ep̄alis wlgō Lofan.	M	0	1046
Auernie Ducatus / Pto. ptis gallie Lugdunēsis ciuitas.			
Rhodes.	M	0	3246
Burgundie Ducatus / p- tis gallie Lugdunēsis ciuitates			
Bisuntii / olim Visontii me- tropolis.	M	0	1647
Macona / Anto: Matisco.	M	0	2545
Disyon aut Digyon.	M	0	2747
Euromie Ducat⁹ / partis Gallie Lugdunensis ciuitates.			
Aurelia aut Aurelianēsis wlgō			
Orliens dicta Episcopolis.	M	0	2747
Turonia Metropolis wulgo			
Tours vel Tors.	M	0	3847
Andegauie Comitatus / ptis Gallie Lugdunēsis ciuitas.			48
Andes aut Andegauis.	M	0	4148
Francie / partis Gallie Lugdunensis ciuitates.			
Parrhisi ⁹ Pto. Lucotecia at Lu- tecia. Gymnasiū toti ⁹ Europe celeberrimū & Episcopolis.	M	0	2743
Remis archiepiscopolis wlgō			
Rens aut Rayens trāsīt ad Gal- liam Belgicam.	M	0	2343
Lampanie Comitatus / par- tis Gallie Belgice ciuitas			
Cathalanū; wlgō Chalon	M	0	2043
Britannie Ducatus / ptis Gallie Lugdunēsis ciuitates.			
Nantes sedes episcopi.	M	0	4443
Landrusgus.	M	0	5250
Normandie Ducat⁹ ptis Gallie Lugdunensis ciuitates.			
Cheriburgum.	M	0	4450
Rhoto / magnus Episcopolis wlgō Roan.	M	0	3950

Horę.
Minuta.
Gradus.

	H	m	G
Dicardie Ducatus / ptis Gallie Belgice partim ad Ger- maniam magnā trāseuntis ciui.			
S. Iodoc ⁹ vulgo sant Iobst	M	0	3652
Ambiens wlgō Amiens dicta			
Pto. Samarobriga putata.	M	0	3551
Flandrie Comitatus / ptis Gallie Belgice ad germaniam			
magnam vergentis ciuitates.			
Purgis olim p̄clarū emporiū.	M	0	3152
Gandauū Gallice Gandt Pto.			
vt existimatur Taruanna.	M	0	2852
Chales.	M	0	3252
Hannonie Comitatus / ptis Gallie Belgice ciuitas			
Valentines.	M	0	2650
Brabantie Ducat⁹ / ptis Gallie Belgice modo Germa- mag. adnūtrati ciuitates.			
Machilinia / wlgō mechel.	M	0	2051
Leuonia om̄ bonarū artium florida wlgō Leuen.	M	0	1851
Antuerpia / Antdorff dicta / ce- lebretoti ⁹ germanie emporiū.	M	0	2051
Bruxella / wlgō Prussel.	M	0	1851
Seeladie Insule / ad Ger- maniam magnā trāseūtis ciuitas			
Middelburgū emporium.	M	0	2452
Hollandie Peninsule ad Germaniam vergentis ciuitates.			
Traiectū wlgō Vtrich Ep̄alis putatur Pto. Lugodinū.	M	0	1653
Amsterdama p̄ano nobilis	M	0	1753
Brielium.	M	0	2053
Lotharingie Ducat⁹ ptis Gallie Belgice Germanie, ma- gne accedentis Ciuitates.			
Metis ep̄alis wlgō Metz dicta.			
Ptole. Antonino Diuodurū / Cornelio Tacito Dinoduriū.	M	0	1648

Horę.
Minuta.
Gradus.

RESIDVVM ABACI REGIO

castrū: Sarrapitarū: Marchiarū: Cōitatū: Prouinciā: Insularū Pen

	H	m	G		H	m	G
Tulium Ptole. Tullū Antoni. vulgo Toll sedes antistitis Treueris metropolis: Ptole- meo Augusta Tribenorū vulgo Trier dicta.	M	014	49	Aquisgranū: vulgo Ache: Pto. Veterra. Taci. Vetera castra. Leodium; vulgo Ludige aut Lutich.	M	014	50
Nancetū aut Nansium; vulgo Nanse: Pto & Anto. Nassium.	M	012	49	Heluetiorum Ptole. Ces. Oro. Taci: tractus ptis Gallie. Belgice ad Ger. mag. vergētis Ciuitates.	M	016	51
Dasti regni hoc ē Duestrie. vulgo Vuesterreych/ptis Gallie: Belgice ad Germania mag. transeūtis Ciuitates.				Constantia Rheni vulgo Costent; que vt coniectura asse- gnossumus Ptole. Gannodurū Imperialis & episcopalis.	M	00	48
Sarbruccum; vulgo Sarbruck dicitur.	M	011	50	Insula Sintleohesuna oli: nunc Augia maior; vulgo Ryche- naw nūcupata: ibi Monasteriū diui Benedicti.	M	00	48
Creucznacum/ vulgo Creutz- nach.	M	007	50	Heluetiorum nunc con- federatorum aut Sultensium tractus/ptis Gallie. Belgice ad Ger. transeūtis Ciuitates.			
Kayserluterna.	M	007	49	Vrbs sancti Galli.	M	001	47
Luxemburgū Durat? Pto- lemeo Rhomandissorum; par- tis Gallie. Belgice ad Germa- nie magne tendentis Ciuitas.				Sancta Maria ad eremitas.	M	001	47
Lucemburgum vulgo Lutzel- burg: Ptole: Augusta. Rhomā- dissorū. Plyn. Ces. Anto. Oro- sio Augusta: Veromandorū; aut Veromanduorum.	M	013	50	Turegum vulgo Zurch.	M	003	47
Belhrie duratus / partis Gallie Belgice: ad Germania magnam ptinentis Ciuitas.				Lucerna.	M	004	47
Gelhria aut Gelhdere.	M	011	52	Badena/ vulgo Baden: Ptole- sīm ppinquā cōiecturam Fo- rum Tiberij.	M	008	47
Cleue Duratus / partis Gallie. Belgice ad Germania magnā accedentis Ciuitas.				Solodorum/ vulgo Solodorn	M	009	47
Cleuis vulgo Cles dicta.	M	015	53	Friburgum in oechtlandia.	M	011	46
Juliaci vulgo Gulch Du- catus / partis Gallie Belgice ad Germaniam mag. transeūtis ciuitates.				Alsacie partis Gal. Bel. ad Ger. euntis Ciuitates.			
Bonna. Ptole. Anto. Cornel. & hodie nomen seruat.	M	009	51	Cesarmōtanum/ vulgo Key- sersperg dicta.	M	010	48
Iuliacum/ Gulch dicta.	M	013	51	Colmaria Imperialis.	M	008	48
				Seletstadium/ vulgo Schletstat	M	008	48
				Villa Imperij Rhomani.	M	008	48
				Hagenoia/ vulgo hagenaw vil- la Impe. Ro. pto Berbetomag?	M	005	49
				Germanie superiores ad alte ptis Gal. Bel. ciuitates tras rhenanę ad Rhenū sitę.			

Hor.
Minuta.
Gradus.

Hor.
Minuta.
Gradus.

NVM PRINCIPATVVM DV

insularū & oppidorū nobiliorū aut cognobiliorū per totā ferme Europam.

	H	m	G
Constantia supra exposita est. Basilea/Pto. Augusta rauricū accedit confederatis.	M	08	48
Argētia wlgō Straßburg pto. & Anto. Argentoratū Impial & epālis trāsīt ad Alsāciam.	M	07	49
Spira speyr quōdā nemes pto. Rufiniana Impal sedes p̄sulis.	M	03	49
Vuormatia/Worms Pto. emē dato Neomagus; epālis Imperio Rhoma. subest.	M	04	50
Oppenheyma Imperio paret. Moguntia Mentz/Pto. Mocōtiaciū; Tacī. Magūtīaciū Anto. Mogōtiac? Vrbs metropolitica; & limes Ger. altē et basse.	M	05	50
Germanie inferioris aut basse partis Gallie. Bel. nobis trās rhenanē ad Rhenū collocatē Ciuitates.			
Bīgītū Tacī. et An. wlgō Pingē Confluentia/ Coblentz.	M	06	50
Bonna sup In ducatu Iuliacn̄si Colonia Kolnn Pto. Agrippinensis; archiepiscopalis.	M	09	51
Nussia wlgō Nuffe; Pto. vt existimā luppia; Tacī. Nouesiū.	M	10	51
Campena; Kampendciū phrisiē attinet.	M	15	52
Germanie magne neotericē Ciuitates cisrhenanē Ciuitates cisrhenanē ad Rhenū sitē.			
Curia wlgō Chur epālis. Rethiē adscribitur.	A	01	46
Veldchirachiū rethiē est.	A	01	47
Lindoa Impal rethiē accedit.	A	02	47
Vberlinga Impial Sueuiē superiori attinet.	A	00	48
Schafhausa ad Suit̄ses trāsīt.	M	03	48
Vuesalia Cleuiensi Ducatui			

	H	m	G
adiungitur.	M	012	52
Emericha/Pto. Asciburgium ad Vuestaliam trāsīt.	M	013	52
Deuentria / Deuenter / sub est Vuestphaliē.	M	014	52
Suollis/Swoll; Phrisiē est.	M	014	53
Rhetie partis Germanie magne Ciuitates.			
Brigantiū wlgō Pregnitz Rauaspurgū/Rafenspurg. Imperio Rhoma. subiacet.	A	02	47
Algee ptis Rhetie Germanie magne Ciuitates.			
Campidona wlgō Kemptē dicta Imperio paret.	A	04	48
Caufburna Impal. Kaufburn	A	06	48
Brisgee ptis Ser. ciuitas.			
Friburgū gimnasiū lrariū claz	M	06	48
Brisacum wlgō Brisach.	M	07	48
Hegee ptis Ser. Ciuitas			
Stullinga.	M	03	48
Sarenis sylue Cesari/hercynie pōponio; Stra. Plyn. Tacito. Liuius sueuis Nigre sylue			
Oppida hęc.			
Villinga / Filingē ppe fontes Danubiū & Nechari.	M	04	48
Rotwila sub Imperio est Pto. Taxegtm̄ vt putatur.	M	03	48
S. Georgius Monasteriū.	M	05	48
Alpersbachiū monasterium.	M	02	49
Calav wlgō Kalaw.	M	01	49
Suevie superioris ptis Germanie magne Ciuitates.			
Vberlinga sup exposita est.	A	00	48
Pfulldorffa Imperialis			
Bibracum vulgo Bibrach sub Imperio est.	A	02	48
Memminga Impio paret.	A	04	48
Augusta vindelicorū vulgo			

Horę.
Minuta.
Gradus.

Horę.
Minuta.
Gradus.

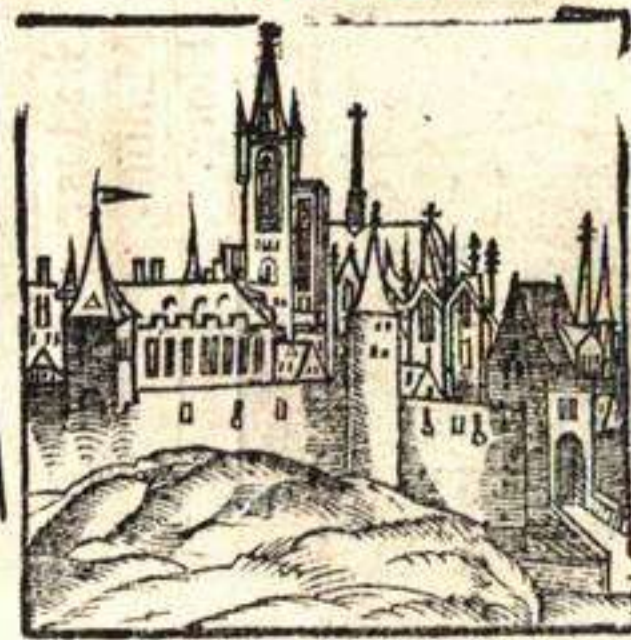
RESIDVVM ABACI REGIO

catuū: Sarrapiarū: Marchiarū: Cōitatuū: Prouinciarū: Insularū Den-

	A	H	m	G		A	H	m	G
Augsburg Imperial' inclita.	A	0	7	48	Amberga	A	0	7	47
Sueuie Inferioris / ptis					Monachum vulgo Munchen				
Germanie magne ciuitates.					sedes Principis Pto. vt cōijee-				
Ulma Flos Sueuie Rho. pa-	A	0	4	48	relicet Abudiacum.	A	0	10	48
rens imperio.	A	0	3	48	Landisshuta sedes Ducalis	A	0	11	49
Phinga.	A	0	3	48	Frisingum episcopalis.	A	0	9	48
Nordlinga Imperialis In Rysa					Ingolstadiū Auripolis Studio				
Sueuie/Pto. per coniecturam	A	0	5	49	vniuersali multū celebris mihi				
Are Flauiane.	A	0	5	49	quondā ingenij artibus dulcis	A	0	10	49
Ottinga in Rysa Sueuie.	A	0	5	49	alumna.				
Werda Sueuie Imperialis est.	A	0	6	49	Aychistodium vulgo Aych-	A	0	9	49
Laubinga wlgō lauging.	A	0	4	49	stadt sedes presulis.	A	0	9	49
Hallis Sueuie sub Imperio est	A	0	3	49	Burgunū/wlgō Burckhausen	A	0	14	48
Dinckelsbuchel Imperialis.	A	0	4	49	Wasserburgum / Aqueburgū	A	0	12	48
Gmunda Imperio subest.	A	0	3	49	Saltzburgū archiepālis Pto.				
Haylbrunna Imperialis Fons	A	0	3	49	putarim Gamanodurū.	A	0	15	48
salutis.	A	0	1	49	Ratisbona wlgō Regensburg				
Ducatus Wirtemberg / p-					Imperio subest / sedes episco-				
tis Sueuie Bassę Ciuitates.					palis / Pto. existimatur Arto-				
Tubinga Studio vniuersali de-	A	0	0	49	briga.	A	0	12	49
corata florentissimo.					Straubinga.	A	0	14	49
Stutgardia sedes Principis E-	A	0	0	49	Patauia / Passaw / Ptolemeo pu-				
quiciū.	A	0	0	49	tatur Bocodurum.	A	0	19	48
Esslinga sub imperio est.	A	0	1	49	Athesane prouintie / aut				
Vracum vulgo Vrach.	A	0	1	49	Thyrolēsis comitat' ptis Ger,				
Rutlinga Imperialis.	A	0	0	49	magne ciuitates.				
Wyla Imperialis.	M	0	1	49	Merona.	A	0	9	46
Marchie Badene / partis					Tridentum / Trient epālis.	A	0	8	45
Germanie Magne Ciuitates.					Hallis Ent.	A	0	11	47
Badena termę wlgō Baden se-	M	0	4	49	Pontina aut Enipontus / wlgō				
des Principis.	M	0	2	49	Insbruck.	A	0	11	47
Phorchena vulgo Phortzen.	M	0	2	49	Brixina aut brixia episcopā.	A	0	12	46
Prettena.	M	0	2	49	Charinthie Principatus				
Comitatus Palatini / p-					ptis Germanie magne ciuita.				
tis Germanie mag. Ciuitates					Villacum Ptolemeo. putatur				
Heydelbergū / Ptolemeo; Pu-					Vacorium.	A	0	20	46
tarim Budoris sedes Principis	M	0	3	50	Gurtia vulgo Gurgaut Gort;				
& Vniuersali studio insignis.	M	0	5	49	episcopalis ciuitas.	A	0	22	47
Landoa.					Croacie Prouintie Ser-				
Bauarie Ducatus / ptis					manie magne attinentis				
Germanie magne ciuitates.					Ciuitates.				

Horc.
Minuta.
Gradus.

Horc.
Minuta.
Gradus.

NVM PRINCIPATVVM DV

insularū & oppidorū nobiliorū aut comobiliorū per totā ferme Europam

	H	m	G
Cilia Pto, fm cōiectur Celia,	A	025	46
Agarana,	A	028	45
Stirie Marchie / partis			
Germanie magne Ciuitates,			
Iudeburgum/Pto. Virunum,	A	025	47
Grecza/Grecz/Pto. Sauiaria.	A	030	47
Petta,	A	028	46
Bruck/Pons,	A	028	47
Austrie Germanorum re-			
lebris Prouincię Ciuitates,			
Lincza/Ptolemeo vt conijciť			
Aredata	A	022	48
Ensa a non nullis Lauriacum			
diciť Pto, forsan Claudjoniť,	A	023	48
Noua Ciuitas/Neustadt	A	030	48
Chremsa,	A	027	48
Vienna omniť Licitarum ar-			
tium Vet' alumna/Ptolemeo			
vt conijcere licet Iulio bona,	A	031	48
France Orientalis aut			
Frãconię Ducatus partis Ger-			
magne Ciuitates,			
Francophordia mōgani fluuĩ			
vulgo Franckfort dicta nobile			
Germanorum emporium,	A	01	50
Mildeburgũ,	A	02	50
Herbipolis/Wirtzburg epi-			
scopalis Ptole, vt putatur Ar-			
ctauum,	A	03	50
Suinphordia Impatoria,	A	04	50
Anspachum,	A	05	49
Rotenburgũ ad Tubarim flu-			
uium Imperialis,	A	04	49
Vuinshyma subest imperio,	A	05	50
Babēberga/Bamberg/ptole,			
Graionarium episcopalis,	A	06	50
Arcis partis Germanie			
magne Ciuitates,			
Noribergũ/Nurenberg vrbs			
Imperatoria,	A	06	49
Gunczenhusa, <i>Suabian</i>	A	05	49

	H	m	G
Doplandie Prouincię			
Germanie magne Ciuitates,			
Chulmachũ/Kulmach,	A	08	50
Curia vulgo Zum Hoff,	A	010	50
Zibicca/Zwicka,	A	012	51
Boemie regni et montiũ			
siluarumq; eiusdẽ ptis Germa-			
nie magne ciuitates,			
Egra,	A	013	50
Amberga,	A	015	50
Chamum/vulgo Kam,	A	014	49
Cubitus/vulgo Elenpogen,	A	015	50
Praga regia/epalis Ptolemeo,			
existimatur Casurgis,	A	023	50
Pudoisa vulgo Budwyf,	A	024	49
Mons cuculle vulgo Kuten-			
berg,	A	025	50
Moranie Prouincię Ger-			
manie magne ciuitates,			
Trebetia/vulgo Trebetz	A	028	49
Stellimontanum vulgo stern-			
berg,	A	034	49
Olmuncza episcopalis / Pto,			
Forfan Eburum,	A	035	49
Tropana,	A	036	50
Schlesie Prouincię Ger-			
manie magne ciuitates,			
Sagana,	A	024	51
Gorlicium/Gorlitz,	A	025	50
Glagouia magna,	A	026	51
Vratislauia wigo Presslaw vrbs			
Pręfulis; Ptolemeo putat Bu-			
dorgis,	A	032	51
Nissa vulgo Nyf epalis,	A	033	51
Hassie Prouincię Ger-			
manie magne			
Ciuitates,			
Putzbachium,	M	01	51
Gelenhusa Imperio paret,	A	01	51
Marchburgũ wigo Martburg			

Horę.
Minuta.
Gradus.

Horę.
Minuta.
Gradus.

RESIDVVM ABACI REGIO/

Italiarū/Saraceniarū/Marchiarū/Comitatuū/Provinciarū/Insularū/Em-

	H	M	G
Pto. existimatur Amisia,	M	0	0
Cassilia/Cassel/Ptolemeo pu-	A	0	2
tarim Stereuntium.			
Euringie Comitatus Germanie magnae Civitates.			
Isenachum/Ysennach,	A	0	5
Northusium/Northausen,	A	0	7
Aristadium Arnstadt	A	0	7
Erphordia/Hercynophordia			
wlgo Erfort/Pto. opinat bicur-	A	0	8
giū/viget generale studium			
Neoburgū/Newburg.	A	0	11
Misnie Marchicomitatus Germanie magnae Civitates.			
Cicena wlgo Zeytz ep̄alis.	A	0	12
Lyczigū vulgo Lyptzig vni-	A	0	13
uersali studio celebris.			
Martisburgū/Merseburg epi-	A	0	12
scopalis.			
Torga. Pto. Aregeuia putata.	A	0	15
Misna wlgo missen ep̄alis.	A	0	17
Friburgum.	A	0	17
Dresena/Dresen.	A	0	18
Westphalie marchie Ger. magnae Civitates He.			
Tremonia, wlgo Dortmund	M	0	7
Imperatoria.			
Monasteriū Munster episco-	M	0	6
pal Ptole. Fere Mediolaniū.			
Sufatum wlgo Sost.	M	0	4
Osnaburgū wlgo Osenbruck	M	0	5
episcopalis.			
Padeborna ep̄alis vulgo Pal-	M	0	1
born Pto. existimat Tuderū.			
Saxonie Duratus/ Ger. magnae Civitates.			
Vuittenburgum gymnasium			
litterarium nuperū. Ptolemeo	A	0	15
vt nonnulli cōtendūt Galegia			
Halberstadium ep̄alis Pto. vt			

	H	M	G
coniectura capere possumus	A	0	9
Pheugarum.			
Parthenopolis/wulgo Mayd-	A	0	13
burg/metropolis Pto. vt aliq-			
somniant Moeuium.	A	0	7
Goslar/Imperatoria.			
Prunsviga. Braunschwig Ptole.	A	0	6
vt putatur Tulisurgiū.			
Hildesheyma episcopalis.	A	0	4
Mindena/Minding ep̄alis.	A	0	0
Vuerdena/Werden ep̄alis.	A	0	2
Premis/Premen archiep̄atus/			
Ptolemeo. scd̄um cōiecturam	M	0	3
Phabiranum.			
Lunenburgum imperialis.	A	0	6
Leoburgum. / Lewenburg.	A	0	7
Lubeca episcopalis: Imperato-	A	0	8
ria emporium celebre.			
Marchie Brandenburgis Verens & Noue p̄tis Germanie magnae Civitates.			
Vuelsnacum/Welsenach	A	0	13
Habelburgū/Auelburg Epi-	A	0	14
scopalis.			
Brandenburgum episcopalis.	A	0	17
Berlinum.	A	0	21
Francophordia ad Oderā Flu-			
uium. Vniuersali studio clara	A	0	25
emporium Diues.			
Schlesie Provincie ad Oceanum Germanicum sic. partis Germanie Magnae Civitates He.			
Suollis vulgo Swoll.	M	0	14
Groninga nobile emporiū.	M	0	11
Emde.	M	0	10
Duratus Holsatie Ingressu Cimbricę chersonesi modo Dacie sibi partis Germanie Magnae Civitates.			

Hor.
Minuta.
Gradus.

Hor.
Minuta.
Gradus.

NVM. PRINCIPATVVM. DV.

insularū & oppidorū nobiliorū aut cognobiliorū per totā ferme Europā.

	H	m	G
Hamburgū pto, vt putāt Tre- ua appellata.	A	0	5 55
Slesuigū ep̄alis.	A	0	7 56
Flensburgum.	A	0	7 56
Mechelburgū Du. Ser. mag. Ciuitas.			
Rostochiū wlgō Rostock em- porio & acadēia celebris a pto, (vt fecerūt) Laciburgū.	A	0	15 55
Pōeranie du. S. ma. ciui. Sundis.	A	0	19 55
Gripseualdia gymnasiū Li. ar.	A	0	22 54
Stetinum.	A	0	28 54
Caminum ep̄alis.	A	0	35 54
Prussie provincie Hero- rū theutonicorū b̄tē Marie ygi- nis/ Ger. ma. ciuitates.			
Dantiscū/ vulgō Dantzck cla- rum emporium.	A	0	51 55
Marieburgū, munita quercus	A	0	54 55
Mons regalis.	A	1	1 54
Culmē ep̄iscopalis.	A	1	4 53
Varnensis pontificia.	A	1	8 55
Sambiensis ep̄alis.	A	1	10 55
Liouonie provincie ditiois dñorū theutonicorū G. M. ciui.			
Marieburgū Liouonie.	A	1	40 57
Riga metropolis	A	1	31 59
Reualia ep̄iscopalis.	A	1	36 62
Hapselia pontificia.	A	1	38 61
Sequūtur Regna In- sule/ peninsule maris Germa- nici septentrionarij.			
Dacie regni sibirice cher- sonesi ptis Ger. ma. ciuitates.			
Ripis ep̄iscopalis.	A	0	9 53
Arhusa aut arusia ep̄alis.	A	0	18 58
Vuibergū pontificalis.	A	0	20 58
Scelādie insule ptis Ser. mag. Ciuitates.			

Gradus.
Minuta.
Hore.

	H	m	G
Roschilde ep̄iscopalis.	A	0	32 58
Copenhagna regia.	A	0	36 57
Scanie & Dacie ptis Ser- manie magne ciuitates.			
Lundis archiep̄alis.	A	0	40 59
Elcebūrgum.	A	0	37 59
Suetie regni Ser. ciuita.			
Lincopia ep̄alis.	A	0	30 61
Vpsalia archiep̄atus.	A	0	53 51
Stocholma.	A	1	7 61
Norwegie regni/ peninsu- le Germa. mag. Ciuitates.			
Nodrossa metropol.	M	0	14 62
Bergensis presulis sedes.	M	0	0 62
Hamorensis ep̄iscopalis	A	0	17 61
Gotlādie insule Ser. ma. Ciuitates.			
Rumefalche	A	1	21 61
Vuisbe.	A	1	23 61
Aut ad regiones Sacra- pias & puincias ad orientē vl- tra cōmemoratas Ger. magne neoterice politas veniā/ q̄rum nōnulle ad Ger. ma. accedunt aliquę minime.			
Itirie peninsule ad Ser. mag. (vt aliqui asserūt) accedē- tis ciuitates.			
Parentium psulis sedes.	A	0	20 45
Pola.	A	0	22 45
Illicie & Liburnie ad ger- manie mag. (vt plerisq; placet) ptinentis Ciuitates.			
Segna.	A	0	30 45
Sara ep̄iscopalis	A	0	32 44
Sardona Ptolemeo. Plyn; & hodie Straboni Scardo.	A	0	35 44
Strigna / Ptolemeo; Sidrona. Ioanni Cabilonensi Stridona.	A	0	44 44
Dalmatie Ciuitates.			

Gradus.
Minuta.
Hore.

RESIDVVM ABACI REGIO/

ratuū/ Sarraniarū/ Marchiarū/ Comitatuū/ Prouinciāruū/ Insularū/ Pen-

	H	m	G		H	m	G
Ragusia Metropolis / Ptole.				A	0	47	50
Plyn. Stra. Epidaurus.	Ā	0	46	42	A	0	42
Sibinicū Pto. Sicum.	A	0	40	43			
Scutūra Episcopalis. Ptole-				A	0	52	41
meo Scodra.	A	0	52	41			
Bolue Regni ciuitates he							
Potefa.	A	0	50	45			
Vratara.	A	0	48	43			
Serue Ciuitates he.							
Bellogradum vulgo Krichis-							
weissenburg; Ptolemeo vt cō-							
ijcere possumus Taururum.	A	0	59	45			
Nouomontana.	A	0	59	43			
Hungarie Regni / ad							
Germaniā magnā accedentis							
Ciuitates He.							
Bresburgum.	A	0	38	48			
Raeba.	A	0	40	48			
Alba Regalis vulgo Stulweis-							
senburg.	A	0	42	47			
Strigonium metropolis.	A	0	42	47			
Buda: Ofen: Ptolemeo Salua.	A	0	46	47			
Quinq; Ecclesie.	A	0	50	47			
Cascouia.	A	0	54	48			
Varadinum Episcopalis / vul-							
go Wardin.	A	1	0	48			
Tarpis Metanaste /							
Nunc septem Castrorum aut							
Sibenburgensium ciuitates.							
Furtarca / Ptolemeo Putaue-							
rim Passium.	A	1	3	49			
Clesenburgū / Ptolemeo For-							
te Bormanum.	A	1	11	48			
Zeurina.	A	1	13	47			
Polante Lati Regni / ad							
Germaniā magnā transeuntis							
ciuitates He.							
Cracouia Episcopalis & libe-							
ralibus artibus precipue toti							
matheseos ornatissima. Ptole.							

vt conijcitur Carrodunū,	A	0	47	50
Petachauia.	A	0	42	52
Poznania wlgo Posnaw pon-				
tificalis; & emporium nobile.	A	0	35	53
Gnisnauia wlgo Gnisna archi-				
episcopalis.	A	0	38	53
Lanczicza wlgo Lonzicz	A	0	42	52
Rube Rusie Ciuita-				
tes He.				
Lipnicza.	A	0	52	50
Sambocca.	A	1	2	50
Leopolis aut Leoburgum.	A	1	3	51
Cholemę aut Cholomia.	A	1	13	50
Mastouie Ducatus Ci-				
uitates he.				
Wischegrada.	A	0	54	52
Rubeschopha	A	1	2	52
Machopha.	A	1	3	52
Lituanie Ducatus / Ci-				
uitates he.				
Wilde.	A	1	15	54
Cholmę.	A	1	19	54
Pretermisimus				
Hic haud inconsulto plura re-				
gna / Ducat ^o 2ē. Europeos ad				
Solis exortū expositos / vt ge-				
minā Walachiam Rastiā / Tar-				
tariam / Turchiam / Greuiam.				
2ē. Potissimum ne Christi &				
eius Orthodoxę fidei arma tu-				
lisse videremur.				
<i>hostilij</i>				
Sequuntur re-				
giones et Insule Europee				
pltra magnā Ger-				
maniā in austrū				
exposite				

Gradus.
Minuta.
Hore.

Gradus.
Minuta.
Hore.

COMPLEMENTVN ABACI RE

gionū/Principatū/Ducatū/Satrapiarū/Marchiarū/Comi-
tatuū/Prouinciarū/Insularū/Insularū/et Oppido-
rū nobiliorū aut cognobiliorū p totā ferme Europā.

Marchie Laurentiane aut Taurisane olim Venetianę re- gionis ciuitates.

Venetie totius fere Orbis em-
porium vulgatissimū.

Teruisium presulis sedes.

Padua/patauiū oli dicta gym-
nasiū lrarū celebre & pōtifical.

Vicētia vrbs nobilis ep̄alis

Tridentū vulgo Trient; sedes
ep̄isopi.

Longobardie vulgo Lam- bardie quondā Cenomānorū Insubrū: Taurinorū & ligurū Ciuitates.

Verona/ vulgo Pern̄ ep̄alis.

Mantua vrbs notissima ep̄alis

Cremona sedes presulis.

Papia vulgo Pavia; ep̄iscopalis
exempta/ Gymnasiū Florētis-
simū Stra; Pto. Plyn. Ticinū.

Mediolanū metropolis.

Dertona; Derto vulgo Torto-
na sedes ep̄isopi.

Genua metropolis & empo-
rium nobile.

Taurinū vulgo Turino ep̄alis

Pto. Augusta Taurica.

Sauona hodie et Liuiū: pto.
fm cōiecturā Albitanū.

Arbiga. Pto. existimatur Albi-
nimum.

Nisa; Pto. Nicea.

Nisa; Pto. Nicea.

Foro Julū aut Aquileie quondā Carnorū ciuitates.

Agleia; Liuiū, Stra, Pto, Plyn.

H m G

A	015	45
A	014	45
A	013	44
A	011	45
A	008	45
A	011	44
A	009	44
A	006	44
A	002	45
A	002	45
A	000	44
M	002	43
M	003	44
M	003	43
M	005	43
M	010	43

Horc.
Minura.
Gradus Eleuatiōis Poli.

vulgo Aglar vrbs vetusta & no-
bilis Patriarchatus/ Emporiū
Illyricorum

Concordia ep̄alis

Sicilie Insule Eyrtheni maris/ quondā Sicania: Trina- eria et Triquetra dicta ciuita- tes sunt hę.

Catana que & Catina ep̄alis.

Syracuse sedes presulis

Terme hymere; vulgo Termine

Panormus metropolis; nunc
Palerma.

Sardinie insule Eyrtheni maris q̄ olim Sandalyotis et Ichnusa ē appellata ciuitates hę

Calaris Plyn; Straboni; Codici
sacro apostolico. Alijs Ioanni
Cabi. Caralis siue Caralita me-
tropolis Pto. Carados.

Sulchi aut Sulcha Strab; plyn;

Saralapis Pto. putatur

Cornus, fm cūiecturā nunc
Galea.

Sardos hodie. Pto. vt cōñcere
licet Turris bislonis.

Corſice Insule Eyrtheni Maris gręce Cymos Vocata ciuitates hę.

Aleria.

Mariana.

Nebio; Ptolemeo forsan Cer-
sunum.

A	014	45
A	011	45
A	037	38
A	036	37
A	027	37
A	026	37
A	006	36
A	001	38
M	002	38
M	003	39
A	004	40
A	003	41
A	000	41

I.M.S.

Horc.
Minura.
Gradus Eleuatiōis Poli.

CALENDARIVM ROMA
NVNVM SYNCERITER
AC FIDELISSIME CAL
CVLATVM ET IN OR
DINEM DIGESTVM. DIVO MA
XIMILIANO IMP. CAE. AVG. OR
BIS PRINCIPI DICATVM. IN
OMNIVM CŌMVNEM UTILI
TATEM. PER ERVDITISSIMVM
COELESTIS ASTRONŌIE PRO
FESSOREM **IOANNĒ STOFFE
LER IVSTINGENSEM** IN TV
BINGA CELEBRI SVEVORVM
ARCHIGYMNASIO MATHEMA
TICAS DISCIPLINAS DOCEN
TEM. FOELICI NVNC OMINE
IN LVCEM PRODIT. EX ACCV
RATISSIMA COBELIANA OFFI
CINA IN OPPENHEYM.

B f

1518

1537

1556

Coniunctio		Oppositio		Coniunctio		Oppositio		Coniunctio		Oppositio	
H m		H m		H m		H m		H m		H m	
1		4	12 11			4	11 59				5 41
2	8 3 35	13	19 15	8	4 22	12	20 11	8	0 35	4	18 33
3	16 11 19			16	11 42			16	11 35	12	
4		1	12 1	5	21 41	1	4 4	5	18 48		3 9
5	5 8 14					9	16 12			1	10 56
6		9	5 14	13	11 36			13	3 41	9	21 22
7	13 2 38					17	8 2			17	
8	2 9 35	17	0 11	2	21 29			2	5 4		
9	10 20 59	6	3 45			6	18 12				2 30
10		14	13 29	10	14 13			10	0 0	6	21 16
11	18 4 25	3	20 25	18	5 21	14	9 17			14	
12	7 13 2			7	12 21	3	20 54	18	3 24		20 35
13		11	6 28	15	20 0	11	3 57	7	13 3	3	4 57
14	15 0 49					19	20 9	15	20 33	11	12 45
15		19	10 48	4	16 21			4	6 9	19	
16	4 8 19					8	13 15	13	19 56		0 32
17		8	5 41	12	10 37					8	6 8
18	12 2 32	16	22 40			6	8 8			16	
19	1 22 33			17	54			1	5 29		
20		5	14 32			5	12 12	9	22 25		2 18
21	9 6 8	13	21 33	9	5 33	13	22 8			13	7 40
22	17 13 7	2	9 25	17	14 5			17	11 51	17	
23	6 4 33			6	21 32	2	5 3	6	1 4		5 40
24	14 21 22	10	0 36			10	14 52			2	12 43
25				14	9 6	18	18 42	4	4 37	10	
26		18	10 46	3	16 13						4 18
27	8 7 3					7	13 35	3	0 22	18	21 11
28	11 20 54	7	2 26	11	9 34			11	18 28	7	
29		15	14 26			15	6 51				16 2
30	19 6 43	4	22 13	19	7 6	4	23 10	19	2 7	15	20 33
31	8 14 4			8	14 47			8	14 2	4	

Dies Mensis
Aure' numer' 9
Hore

Minutes

Aure' numer' 9
Hore

Minutes

Aure' numer' 9
Hore

Minutes

Aure' numer' 9
Hore

Minutes

Aure' numer' 9
Hore

Minutes

Aure' numer' 9
Hore

Minutes

KL

Januarius

♄ Capri

Solis motu? corn?	Lune motus medius	Lune Centrum	Lune argumētū medium
-------------------	-------------------	--------------	----------------------

			G m	S G m	S G m	S G m
1	A	Circumcisio domini	20 21	0 13 11	0 24 23	0 13 4
2	b	4 Non Octaua Stephani	21 22	0 26 21	1 18 46	0 26 8
3	c	3 Non Octaua Ioannis	22 23	1 9 32	2 13 9	1 9 12
4	d	2 Non Octaua Innocentium	23 25	1 22 42	3 7 32	1 22 16
5	e	None.	24 26	2 5 53	4 1 54	2 5 19
6	f	8 Idus Epiphania domini	25 27	2 19 3	4 26 17	2 18 23
7	g	7 Idus ♄ Claus lxx.	26 28	3 2 14	5 20 40	3 1 27
8	A	6 Idus Erhardi Episcopi	27 29	3 15 25	6 15 3	3 14 31
9	b	5 Idus	28 31	3 28 35	7 9 26	3 27 35
10	c	4 Idus Pauli primi eremite	29 32	4 11 46	8 3 49	4 10 39
11	d	3 Idus ♄ Aquarius	0 33	4 24 56	8 28 12	4 23 43
12	e	2 Idus	1 34	5 8 7	9 22 35	5 6 47
13	f	Idus Octaua epiphanię Hilary epi	2 36	5 21 18	10 16 58	5 19 51
14	g	19 Kal Februarij Felicitis in pincis	3 37	6 4 28	11 11 20	6 2 55
15	A	18 Kal	4 38	6 17 39	0 5 43	6 15 58
16	b	17 Kal Marcelli pape	5 39	7 0 49	1 0 6	6 29 2
17	c	16 Kal Antonij monachi	6 40	7 14 0	1 24 29	7 12 6
18	d	15 Kal Priscę virginis	7 41	7 27 10	2 18 52	7 25 10
19	e	14 Kal	8 42	8 10 21	3 13 15	8 8 14
20	f	13 Kal Fabiani et Sebastiani martirę	9 43	8 23 32	4 7 38	8 21 18
21	g	12 Kal Agnetis virginis	10 44	9 6 42	5 2 1	9 4 22
22	A	11 Kal Vincentij martiris	11 45	9 19 53	5 26 24	9 17 26
23	b	10 Kal	12 46	10 3 3	6 20 46	10 0 30
24	c	9 Kal Timothei apostoli	13 47	10 16 14	7 15 9	10 13 34
25	d	8 Kal Pauli conuersio	14 48	10 29 25	8 9 32	10 26 37
26	e	7 Kal	15 48	11 12 35	9 3 55	11 9 41
27	f	6 Kal Ioannis Chrysoltomij	16 49	11 25 46	9 28 18	11 22 45
28	g	5 Kal ♄ Claus xl.	17 50	0 8 56	10 22 41	0 5 49
29	A	4 Kal Valerij episcopi	18 50	0 22 7	11 17 4	0 18 53
30	b	3 Kal	19 51	1 5 18	0 11 27	1 1 57
31	c	2 Kal	20 52	1 18 28	1 5 50	1 15 1

↔

↔

♄ Carnes torreo lanus en tremētes
Et letus comedo: biboq; ad ignem

B ij

Dies 31 Anni.

1518		1537		1556		
Coniūctio	Oppositio	Coniūctio	Oppositio	Coniūctio	Oppositio	
Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	
1	16 23 36	12 6 28	16 21 46	12 6 13	16 22 42	12 6 45
2				1 17 39		1 13 37
3		1 5 29	5 12 39		5 6 5	9 23 17
4	5 2 44			9 8 34	13 17 23	
5	13 21 39	9 0 13	13 5 17			17 12 25
6	22 3 13	17 18 42		17 2 30		
7		6 16 2	2 15 4		3 0 1	6 21 22
8	10 8 11	14 23 53	10 5 9	6 10 35	10 18 25	
9	18 15 20		18 15 18	14 22 49		14 14 47
10		3 8 20	7 22 35	3 6 47	18 15 38	
11	7 2 11	11 21 0		11 14 53	7 23 24	37 43
12	15 16 45		15 7 55		15 6 22	11 14 49
13				19 13 18	4 20 39	19 1 48
14		19 5 36	4 10 27			8 16 31
15	4 2 43	8 23 15		8 7 54	12 13 3	
16	12 18 50		13 5 22			16 10 13
17		16 13 40		16 2 28	1 22 57	
18	1 8 53		1 7 29			5 18 35
19	5 15 48	5 0 22	9 16 39	5 0 25	9 13 17	
20	17 23 39	13 7 21	17 23 50	13 8 23		13 7 6
21	6 21 14	2 0 51		2 16 33	17 0 2	2 15 18
22		10 18 19	6 10 16		6 7 0	10 23 13
23	14 15 45			10 4 56	14 16 7	
24			14 0 33	18 13 11		18 20 59
25	3 22 5	18 3 9	3 10 22		3 18 3	
26		7 16 4		7 7 0		7 15 29
27	11 9 10		11 2 48	15 21 42	11 12 58	
28	19 16 22	15 1 30	19 17 17		19 15 37	15 10 6

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o
 Dies Mensis

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

KL

Februarius

♈ Aquarius

		Solis motus	Lune motus medius	Lune Centrum	Lune argumentum medium	
		G m	S G m	S G m	S G m	
1	d	S. Brigide virginis	21 52	2 1 39	2 0 12	1 28 5
2	e	4 Noñ Purificatio Marię	22 52	2 14 49	2 24 36	2 11 9
3	f	3 Noñ	23 53	2 28 0	3 18 58	2 24 13
4	g	2 Noñ	24 54	3 11 10	4 13 21	3 7 16
5	A	None, S. Agathe virginis	25 54	3 24 21	5 7 44	3 20 20
6	b	8 Idus S. Dorotheę virginis	26 55	4 7 32	6 2 7	4 3 24
7	c	7 Idus	27 55	4 20 42	6 26 30	4 16 28
8	d	6 Idus	28 56	5 3 53	7 20 53	4 29 33
9	e	5 Idus S. Apollonieę virginis.	29 56	5 17 3	8 15 15	5 12 36
10	f	4 Idus Scholastice yginis ♋ Pisces	0 56	6 0 14	9 9 38	5 25 40
11	g	3 Idus	1 56	6 13 24	10 4 1	6 8 44
12	A	2 Idus	2 57	6 26 35	10 28 24	6 21 48
13	b	Idus	3 57	7 9 46	11 22 47	7 4 52
14	c	16 Kal Martij Valentini martiris	4 57	7 22 56	0 17 10	7 17 55
15	d	15 Kal	5 57	8 6 7	1 11 33	8 0 59
16	e	14 Kal S. Julianeę virginis	6 57	8 19 17	2 5 56	8 14 3
17	f	13 Kal	7 57	9 2 28	3 0 19	8 27 7
18	g	12 Kal	8 58	9 15 39	3 24 42	9 10 11
19	A	11 Kal	9 58	9 28 49	4 19 4	9 23 15
20	b	10 Kal	10 58	10 12 0	5 13 27	10 6 19
21	c	9 Kal	11 58	10 25 10	6 7 50	10 19 23
22	d	8 Kal Cathedra Petri	12 58	11 8 21	7 2 13	11 2 27
23	e	7 Kal Vigilia.	13 57	11 21 31	7 26 36	11 15 31
24	f	6 Kal S. Mattheę apostoli.	14 57	0 4 42	8 20 59	11 28 34
25	g	5 Kal	15 57	0 17 53	9 15 22	0 11 38
26	A	4 Kal	16 56	1 1 3	10 9 45	0 24 42
27	b	3 Kal	17 56	1 14 14	11 4 8	1 7 46
28	c	2 Kal	18 55	1 27 24	11 28 30	1 20 50
			19 55			

Incido glaciem Februs securi
Nec non mitia culta stercorizo.

Dies 29
Anni

B iij

Kalendarius Martius		Solis motus Pisces	Lune motus medius		Lune Centrum		Lune argumentum medium						
			S	G m	S	G m	S	G m					
1	d		20	55	2	10	35	0	22	53	3	3	54
2	e	6 Non	21	54	2	23	46	1	17	16	2	18	58
3	f	5 Non	22	54	3	6	56	2	11	39	3	0	2
4	g	4 Non S. Adriani martiris	23	53	3	20	7	3	6	2	3	13	6
5	A	3 Non	24	52	4	3	17	4	0	25	3	26	10
6	b	2 Non Victoris martiris	25	52	4	16	28	4	24	48	4	9	13
7	c	None Perpetue & Felicitatis	26	51	4	29	38	5	19	11	4	22	17
8	d	8 Idus	27	51	5	12	49	6	13	34	5	5	21
9	e	7 Idus	28	50	5	26	0	7	7	56	5	18	25
10	f	6 Idus	29	49	6	9	10	8	2	19	6	1	29
11	g	5 Idus Clavis pasce Aries	0	48	6	23	21	8	26	42	6	14	33
12	A	4 Idus S. Gregorij pape	1	47	7	5	31	9	21	5	6	27	37
13	b	3 Idus	2	46	7	18	42	10	15	28	7	10	41
14	c	2 Idus	3	45	8	1	53	11	9	51	7	23	45
15	d	Idus	4	44	8	15	3	0	4	14	8	6	49
16	e	17 Kal April	5	43	8	28	14	0	28	37	8	19	53
17	f	16 Kal Gerdrudis virginis.	6	42	9	11	24	1	23	0	9	2	56
18	g	15 Kal	7	41	9	24	35	2	17	22	9	16	0
19	A	14 Kal	8	40	10	7	46	3	11	45	9	29	4
20	b	13 Kal	9	39	10	20	56	4	6	8	10	12	8
21	c	12 Kal Benedicti abbatis	10	38	11	4	7	5	0	31	10	25	12
22	d	11 Kal	11	36	11	17	17	5	24	54	11	8	16
23	e	10 Kal	12	35	0	0	38	6	19	17	11	21	20
24	f	9 Kal	13	34	0	13	38	7	13	40	0	4	24
25	g	8 Kal Annunciatio Marie	14	32	0	26	49	8	8	3	0	17	27
26	A	7 Kal	15	31	1	10	0	9	2	26	1	0	31
27	b	6 Kal	16	30	1	23	10	9	26	48	1	13	35
28	c	5 Kal	17	28	2	6	21	10	21	11	1	26	39
29	d	4 Kal	18	27	2	19	31	11	15	34	2	9	43
30	e	3 Kal	19	25	3	2	42	0	9	57	2	22	47
31	f	2 Kal	20	24	3	15	53	1	4	20	3	5	50

Et sum Martius qui puto gementes
Vites/nec minus arbores comosas

Dies .o. Anni.

Hac die 29 Martij
Ani 1533 natus
fuit in nocte
circiter hora .v.
fuit autem huiusmodi
sabbatina, ante do-
minum Blij iudicia, deo
bene veniat

KL

Aprilis.

☿ Aries

Solis
motus

Lune
motus
medius

Lune
Cen-
trum

Lune ar-
gumētū
medium

		G m		S G m		S G m		S G m		
1	g	15	21 22	3	29 3	1	28 43	3	18 55	
2	A 4 Noñ	4	22 20	4	12 14	2	23 6	4	1 59	
3	b 3 Noñ		23 19	4	25 24	3	17 29	4	15 3	
4	c 2 Noñ	Ambrosij episcopi.	12	24 17	5	8 35	4	11 52	4	28 7
5	d None,		1	25 15	5	21 45	5	6 15	5	11 10
6	e 8 Idus			26 14	6	4 56	6	0 37	5	24 14
7	f 7 Idus		9	27 12	6	18 7	6	25 0	6	7 18
8	g 6 Idus	Marię Egyptiacę		28 10	7	1 17	7	19 23	6	20 22
9	A 5 Idus		17	29 8	7	14 28	8	13 46	7	3 26
10	b 4 Idus	☿ Taurus	6	0 6	7	27 38	9	8 9	7	16 30
11	c 3 Idus			1 5	8	10 49	10	2 32	7	29 34
12	d 2 Idus		14	2 3	8	24 0	10	26 55	8	12 38
13	e Idus		3	3 1	9	7 10	11	21 18	8	25 42
14	f 18 Kal	Maij Tiburtij & valeriani		3 59	9	20 21	0	15 41	9	8 46
15	g 17 Kal	☿ Clavis rogationū	11	4 57	10	3 31	1	10 3	9	21 49
16	A 16 Kal			5 54	10	16 42	2	4 26	10	4 53
17	b 15 Kal		19	6 52	10	29 52	2	28 49	10	17 57
18	c 14 Kal		8	7 50	11	13 3	3	23 12	11	1 1
19	d 13 Kal			8 48	11	26 14	4	17 35	11	14 5
20	e 12 Kal			9 46	0	9 24	5	11 58	11	27 9
21	f 11 Kal			10 43	0	22 35	6	6 21	0	10 13
22	g 10 Kal			11 41	1	5 45	7	0 44	0	23 17
23	A 9 Kal	Georgij martiris.		12 39	1	18 56	7	25 7	1	6 21
24	b 8 Kal			13 36	2	2 7	8	19 29	1	19 24
25	c 7 Kal	Marci euangeliste		14 34	2	15 17	9	13 52	2	2 28
26	d 6 Kal			15 32	2	28 28	10	8 15	2	15 32
27	e 5 Kal			16 29	3	11 38	11	2 38	2	28 36
28	f 4 Kal	Vitalis martiris		17 27	3	24 49	11	27 1	3	11 40
29	g 3 Kal	Clavis Penthecostes		18 24	4	7 59	0	21 24	3	24 44
30	A 2 Kal			19 22	4	21 10	1	15 47	4	7 48

☿

☿

Aprilis patule nucis sub umbra
Post conuiuia/dormio libenter

Dies 30 Anni

B v

KL

May.

Taurus

Solis
motus

Lune
motus
medius

Lune
Cen-
trum

Lune ar-
gumētū
medium

			G m	S G m	S G m	S G m
1	b	Philippi & Iacobi	20 19	5 4 21	2 10 10	4 20 52
2	c	6 Non	21 16	5 17 31	3 4 33	5 3 56
3	d	5 Non Inuentio sanctę Crucis	22 14	6 0 42	3 28 55	5 17 0
4	e	4 Non	23 11	6 13 52	4 23 18	6 0 3
5	f	3 Non	24 9	6 27 3	5 17 41	6 13 7
6	g	2 Non Iohannis ante portā latinā	25 6	7 10 14	6 12 4	6 26 11
7	A	None.	26 4	7 23 24	7 6 27	7 9 15
8	b	8 Idus Apparitio Michaelis	27 1	8 6 35	8 0 50	7 22 19
9	c	7 Idus	27 59	8 19 45	8 25 13	8 5 22
10	d	6 Idus S. Epimachi & sociorū eius	28 56	9 2 56	9 19 36	8 18 27
11	e	5 Idus	29 53	9 16 6	10 13 59	9 1 31
12	f	4 Idus S. Pācratii marti. Gemini	0 51	9 29 17	11 8 21	9 14 35
13	g	3 Idus S. Seruatij episcopi	1 48	10 12 28	0 2 44	9 27 39
14	A	2 Idus	2 45	10 25 38	0 27 7	10 10 42
15	b	Idus S. Sophie virginis	3 42	11 8 49	1 21 30	10 23 46
16	c	17 Kal Junij	4 40	11 21 59	2 15 53	11 6 50
17	d	16 Kal	5 37	0 5 10	3 10 16	11 19 54
18	e	15 Kal	6 34	0 18 21	4 4 39	0 2 58
19	f	14 Kal S. Potentianę virginis	7 31	1 1 31	4 29 2	0 16 2
20	g	13 Kal	8 29	1 14 42	5 23 25	0 29 6
21	A	12 Kal	9 26	1 27 52	6 17 47	1 12 10
22	b	11 Kal S. Helenę reginę	10 23	2 11 3	7 12 10	1 25 14
23	c	10 Kal	11 20	2 24 14	8 6 33	2 8 18
24	d	9 Kal	12 17	3 7 24	9 0 56	2 21 21
25	e	8 Kal S. Vrbanipape.	13 14	3 20 35	9 25 19	3 4 25
26	f	7 Kal	14 11	4 3 45	10 19 42	3 17 29
27	g	6 Kal	15 8	4 16 56	11 14 5	4 0 33
28	A	5 Kal	16 5	5 0 6	0 8 28	4 13 37
29	b	4 Kal	17 2	5 13 17	1 2 51	4 26 41
30	c	3 Kal	17 59	5 26 28	1 27 13	5 9 45
31	d	2 Kal S. Petronelle virginis	18 56	6 9 38	2 21 36	5 22 49

Maius nunc equito per arua letus
Atq; hac gloriōr aucupatione.

Dies 15. Anni.

1518				1537				1556	
Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio
Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm	Hm
1	5 15 31				1 6 52	5 11 39			
2		9 9 25		5 3 55			9 8 59		
3	13 2 25	17 18 42		13 20 8	9 0 26	13 6 22			
4	2 9 31			2 10 26	17 14 57		17 3 25		
5	10 18 12	6 1 31		10 17 14	6 1 53	2 8 47			
6		14 11 40			14 8 47	10 18 0	6 1 45		
7	18 19 3			18 6 8		18 0 50	14 9 42		
8		3 16 19		7 21 42	3 1 27	7 11 5	3 17 33		
9	7 13 44				11 18 33		11 5 30		
10		11 10 53		15 10 47		15 0 55			
11	15 7 33						19 13 14		
12	4 2 41	19 10 19		4 22 27	19 3 26	4 10 17			
13	12 10 2	8 18 34			8 16 29		8 7 1		
14	1 19 20	16 1 25		12 9 39		12 2 53	16 21 54		
15		5 13 32		1 16 56	16 2 4	1 17 51			
16	5 8 41				5 8 51		5 9 22		
17		13 4 43		9 11 22	13 18 47	9 0 41	13 16 13		
18	17 1 28			17 12 56	2 22 41	17 8 10			
19		2 14 37		6 20 6			2 8 8		
20	6 10 42				10 17 20	6 4 11			
21		10 5 55		14 14 4		14 22 11	10 0 58		
22	14 0 9	18 18 4			18 17 30		18 10 7		
23	3 9 36			3 10 12		3 5 19	7 23 33		
24	11 16 51	7 1 3		11 17 31	7 2 1	11 16 52			
25		15 9 15			15 8 53		15 9 24		
26	19 11 47			19 2 23	4 20 23	19 0 22	4 16 15		
27		4 8 23		8 15 23		8 9 39			
28	8 5 32				12 11 15	16 19 47	12 1 47		
29		12 2 55		16 7 54		19 47			
30	16 0 13	7 47			21 7		1 5 3		

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

Minuta
 Hora
 Aure' numer'

KL

Junius

Gemini

		Solis motus	Lune motus medius	Lune Centrum	Lune argumentum medium	
		G m	S G m	S G m	S G m	
1	e	S. Nicomedis martiris	19 53	6 22 49	3 15 59	6 5 53
2	f	4 Non S. Marcellini & Petri marti.	20 50	7 5 59	4 10 22	6 18 57
3	g	3 Non S. Erasmi episcopi.	21 47	8 19 10	5 4 45	7 2 0
4	A	2 Non	22 44	8 2 20	5 29 8	7 15 4
5	b	None. S. Bonifacii pape	23 41	8 15 31	6 23 31	7 28 8
6	c	8 Idus	24 38	8 28 42	7 17 54	8 11 13
7	d	7 Idus	25 35	9 11 52	8 12 17	8 24 16
8	e	6 Idus	26 32	9 25 3	9 6 39	9 7 20
9	f	5 Idus S. Primi & Feliciani mar.	27 29	10 8 13	10 1 2	9 20 24
10	g	4 Idus	28 26	10 21 24	10 25 25	10 3 28
11	A	3 Idus S. Barnabe apoltoli	29 23	11 4 35	11 19 48	10 16 32
12	b	2 Idus Cancer	0 20	11 17 45	0 14 11	10 29 36
13	c	Idus S. Onophry confessoris	1 17	0 0 56	1 8 34	11 12 39
14	d	18 Kal Julij	2 14	0 14 6	2 2 57	11 25 43
15	e	17 Kal S. Viti martiris	3 11	0 27 17	2 27 20	0 8 47
16	f	16 Kal	4 8	1 10 27	3 21 43	0 21 51
17	g	15 Kal	5 5	1 23 38	4 16 5	1 4 55
18	A	14 Kal S. Marci & Marcelliani mar.	6 2	2 6 49	5 10 28	1 17 59
19	b	13 Kal S. Gerualdi & prothasii mar.	6 59	2 19 59	6 4 51	2 1 3
20	c	12 Kal	7 56	3 3 10	6 29 14	2 14 7
21	d	11 Kal S. Albani martiris.	8 53	3 16 20	7 23 37	2 27 11
22	e	10 Kal S. Achatij & sociorum ei' mar.	9 50	3 29 31	8 18 0	3 10 15
23	f	9 Kal Vigilia.	10 47	4 12 42	9 12 23	3 23 18
24	g	8 Kal S. Iohannis Baptiste	11 44	4 25 52	10 6 46	4 6 22
25	A	7 Kal	12 42	5 9 3	11 1 9	4 19 26
26	b	6 Kal S. Iohannis & pauli martirum	13 39	5 22 13	11 25 31	5 2 30
27	c	5 Kal S. Septem dormientium.	14 36	6 5 24	0 19 54	5 15 34
28	d	4 Kal S. Leonis pape Vigilia	15 33	6 18 34	1 14 17	5 28 38
29	e	3 Kal S. Petri & Pauli aplos	16 30	7 1 45	2 8 40	6 11 42
30	f	2 Kal Commemoratio S. Pauli.	17 27	7 14 56	3 3 3	6 24 46

Aestiuo meto Iunius calore
Has letas segetes diu cupitas

1539
Antepenultima Junij
ho 3 die d: leonis
q' fuit dicitur, mane
circiter huc, ferunt
Iuxta huc et qua ho.
ras naty foelut' infat
vobalig, deo sumo fit
laus et gratia: acio d'et
deq' gratia et benedictioz.
fiat fiat

Dies 18. Anni

1518			1537			1556						
Coniūctio	Oppositio	Hm̄	Coniūctio	Oppositio	Hm̄	Coniūctio	Oppositio	Hm̄				
1	5	1 21	9	18 6	5	17 22	5	2 19	9	23 44		
2	13	10 7			13	7 11	9	12 45	13	20 38		
3	2	17 11	17	1 44	2	17 5	17	0 43	17	16 49		
4			6	10 8			6	8 30	3	17 25		
5	10	3 56	14	22 42	10	0 14	14	16 30	10	1 1	6	9 25
6					18	18 23			18	9 30	14	16 22
7	18	9 48					3	14 52	7	22 9	3	3 20
8			3	7 9	7	11 57					11	17 51
9	7	4 9					11	9 17	15	14 23		
10	15	20 10	11	0 32	15	6 40						
11			19	18 16			19	14 49			19	3 40
12	4	9 56			4	8 34			4	0 3	8	19 37
13	12	16 45	8	1 21	12	17 35	8	1 25	12	14 14		
14	16	8	16	8 23			16	9 16			16	7 56
15	5	21 58	5	1 37	5	0 31	5	17 20	10	40	5	16 5
16			13	18 55	9	10 59			9	7 43	13	23 53
17	17	16 15					13	5 34	17	16 46		
18					17	1 6	2	13 40			2	21 28
19	6	22 29	2	3 35	6	10 43			6	18 27		
20			10	16 24			10	7 17			10	15 49
21	14	9 27			14	3 4			14	13 11	18	21 54
22	3	16 36	18	1 2	3	17 31	18	1 48	3	15 47		
23			7	8 37			7	8 59			7	8 49
24	11	1 15	15	18 44	11	0 22	15	15 57	11	1 7	15	16 54
25					19	13 7			19	7 58		
26	19	1 58	4	23 15			4	8 28	8	18 9	4	0 38
27	8	20 41			8	4 39					12	12 34
28			12	17 52	16	22 50	12	1 50	16	7 58		
29	16	14 35	1	17 32							1	20 15
30	5	10 0					1	10 30	5	17 29		
31	13	17 22	9	1 51	5	5 36	9	23 41			9	14 9

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o
 Dies Mensis

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora,
 Aure^o numer^o

KL

Julius.

☿ C

Solis
motus
Cancer

Lune
motus
medius

Lune
Cen-
trum

Lune ar-
gumētū
medium

D	L	Festum	Solis motus		Lune motus medius		Lune Centrum		Lune argumētū medium	
			G	m	S	G m	S	G m	S	G m
1	g	Octava Iohannis bapti.	18	24	7	28 6	3	27 26	7	7 50
2	A	6 Non Vilitatio Marię	19	21	8	11 17	4	21 49	7	20 54
3	b	5 Non	20	18	8	24 27	5	16 12	8	3 57
4	c	4 Non Valtrici episcopi.	21	15	9	7 38	6	10 35	8	17 1
5	d	3 Non	22	12	9	20 49	7	4 57	9	0 5
6	e	2 Non Octava apłoz Petri & Pauli	23	9	10	3 59	7	29 20	9	13 9
7	f	None.	24	6	10	17 10	8	23 43	9	26 13
8	g	8 Idus	25	3	11	0 20	9	18 6	10	9 17
9	A	7 Idus	26	1	11	13 31	10	12 29	10	22 21
10	b	6 Idus Septem fratrum.	26	58	11	26 41	11	6 52	11	5 25
11	c	5 Idus	27	55	0	9 52	0	1 15	11	18 29
12	d	4 Idus	28	52	0	23 3	0	25 38	0	1 33
13	e	3 Idus Margarete virginis.	29	49	1	6 13	1	20 1	0	14 36
14	f	2 Idus ☿ Leo.	0	47	1	19 24	2	14 23	0	27 40
15	g	Idus Divisio apottolorum	1	44	2	2 34	3	8 46	1	10 44
16	A	17 Kal Augusti.	2	41	2	15 45	4	3 9	1	23 48
17	b	16 Kal Alexij confessoris.	3	39	2	28 56	4	27 32	2	6 52
18	c	15 Kal	4	36	3	12 6	5	21 55	2	19 56
19	d	14 Kal	5	33	3	25 17	6	16 18	3	3 0
20	e	13 Kal	6	31	4	8 27	7	10 41	3	16 4
21	f	12 Kal Braxedis virginis	7	28	4	21 38	8	5 4	3	29 8
22	g	11 Kal Marię Magdalene	8	25	5	4 48	8	29 27	4	12 12
23	A	10 Kal Apollinaris martiris.	9	23	5	17 59	9	23 49	4	25 15
24	b	9 Kal ☿ Vigilia.	10	20	6	1 10	10	18 12	5	8 19
25	c	8 Kal Iacobi Apli. Christophori	11	18	6	14 20	11	12 35	5	21 23
26	d	7 Kal Anne matris marię.	12	15	6	27 31	0	6 58	6	4 27
27	e	6 Kal	13	13	7	10 41	1	1 21	6	17 31
28	f	5 Kal Pantaleonis martiris	14	10	7	23 52	1	25 44	7	0 35
29	g	4 Kal	15	8	8	7 3	2	20 7	7	13 39
30	A	3 Kal	16	5	8	20 13	3	14 30	7	26 43
31	b	2 Kal	17	3	9	3 24	4	8 53	8	9 47

Granum Julius aridis flagello
E spicis quatio coquente Sole,

Dies
Anni.

1518

1537

1556

Coniunctio		Oppositio		Coniunctio		Oppositio		Coniunctio		Oppositio	
H	m	H	m	H	m	H	m	H	m	H	m
1		17	8 41	13	16 54	17	9 20	13	10 0		
2	2 2 33	6	20 45	2	0 16	6	16 8			17	5 4
3	10 15 53			10	8 40			2	1 11	6	16 41
4		14	11 54			14	2 0	10	8 4	14	23 36
5				18	8 39			18	20 13	3	15 24
6	18 1 0	3	21 51			3	5 54	7	11 25		
7	7 17 59			7	3 20					11	8 14
8		11	13 16	15	21 26	11	0 32	15	5 29		
9	15 7 35									19	17 31
10	4 17 8	19	1 46	4	17 36	19	1 0	4	12 45		
11	12 0 25	8	8 37			8	9 34			8	7 4
12	1 19 17	16	16 49	12	1 7	16	16 30	12	0 24	16	17 0
13		5	15 56	1	9 56			1	8 0	5	23 49
14	9 13 6			9	22 58	5	3 58	9	16 14		
15		13	10 33			13	18 52			13	9 24
16	17 7 53			17	15 32			17	3 29		
17		2	15 29			2	4 50			2	12 43
18	6 9 9			6	1 5	10	20 32	6	10 10		
19	14 18 1	10	1 55	14	15 1					10	7 27
20		18	8 50			18	9 38	14	4 23	18	8 35
21	3 1 5	7	18 3	3	1 3	7	16 31	3	1 21	7	17 26
22	1 11 54			11	8 16			11	9 2		
23		15	6 40			15	0 31	19	17 31	15	0 26
24	19 17 48			19	2 25	4	22 55			4	11 25
25		4	15 12	8	20 3			8	6 15		
26	8 12 16					12	17 31	16	22 32	12	1 56
27	16 4 22	12	8 43	16	14 52						
28	5 18 13	1	2 30			1	23 3			1	11 54
29		9	9 41	5	16 50			5	8 19		
30	13 1 6	17	16 45	13	1 56	9	9 43	13	22 35	9	3 54
31	2 14 31			2	8 55	17	17 38			17	16 20

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o
 Dies Mensis

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

KL

Augustus.

♄ Leo

			Solis motus	Lune motus medius		Lune Centrum		Lune argumentum medium	
			G m	S	G m	S	G m	S	G m
1	c	Petriad Vincula	18 1	9 16 34	5 3 16	8 22 51			
2	d	4 Non Stephani pape	18 58	9 29 45	5 27 38	9 3 54			
3	e	3 Non Inuentio S. Sephani	19 56	10 12 55	6 22 1	9 18 58			
4	f	2 Non	20 54	10 26 6	7 16 24	10 2 2			
5	g	None	21 51	11 9 17	8 10 47	10 15 6			
6	A	8 Idus Sixti pape	22 49	11 22 27	9 5 10	10 28 10			
7	b	7 Idus Atrę matyris	23 47	0 5 38	9 29 33	11 11 14			
8	c	6 Idus Cyriaci & sociorū eius	24 44	0 18 48	10 23 56	11 24 18			
9	d	5 Idus Vigilia	25 42	1 1 59	11 18 19	0 7 22			
10	e	4 Idus Laurentij martyris.	26 40	1 15 10	0 12 42	0 20 26			
11	f	3 Idus Tyburtij martyris.	27 38	1 28 20	1 7 4	1 3 30			
12	g	2 Idus Clare virginis.	28 36	2 11 31	2 1 27	1 16 33			
13	A	Idus Hipoliti martyris.	29 34	2 24 41	2 25 50	1 29 37			
14	b	19 Kal Septēbris Vigi. ♄ Virgo	0 32	3 7 52	3 20 13	2 12 41			
15	c	18 Kal Assumptio Marię	1 30	3 21 2	4 14 36	2 25 45			
16	d	17 Kal	2 28	4 4 13	5 8 59	3 8 49			
17	e	16 Kal Octaua Laurentij	3 26	4 17 24	6 3 22	3 21 53			
18	f	15 Kal Agapiti martyris	4 24	5 0 34	6 27 45	4 4 57			
19	g	14 Kal	5 22	5 13 45	7 22 8	4 18 1			
20	A	13 Kal Bernardi Contelloris	6 21	5 26 55	8 16 30	5 1 5			
21	b	12 Kal	7 19	6 10 6	9 10 53	5 14 9			
22	c	11 Kal Timothei & Simphoniani	8 17	6 23 17	10 5 16	5 27 12			
23	d	10 Kal Vigilia	9 16	7 6 27	10 29 39	6 10 16			
24	e	9 Kal Bartholomeji apostoli	10 14	7 19 38	11 24 2	6 23 20			
25	f	8 Kal	11 12	8 2 48	0 18 25	7 6 24			
26	g	7 Kal	12 11	8 15 49	1 12 48	7 19 28			
27	A	6 Kal Ruffi martyris.	13 9	8 29 9	2 7 11	8 2 32			
28	b	5 Kal Pelagij mar. Augustini epi.	14 8	9 12 20	3 1 34	8 15 36			
29	c	4 Kal Decollatio S. Ioānis Bapti.	15 6	9 25 31	3 25 56	8 28 40			
30	d	3 Kal Felicis & Adaucti mar.	16 5	10 8 41	4 20 19	9 11 44			
31	e	2 Kal	17 3	10 21 52	5 14 42	9 24 48			

Augustus vegetos cados coarcto
Quam possum bene circulis papyro.

Dies 343
Anni

C i

1518		1537		1556	
Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio
H m	H m	H m	H m	H m	H m
1		10 19 28	6 1 46	2 9 4	
2	10 6 28		14 14 5	10 16 12	6 0 30
3		14 3 29		18 9 40	14 8 23
4	18 16 24		18 0 51	3 22 19	3 5 58
5		3 12 15	7 19 27		7 3 9
6	7 7 7		11 16 2	15 21 57	11 0 32
7	15 18 11	11 1 7	15 11 50		
8		19 9 48		19 10 32	19 6 42
9	4 1 24	8 17 24	4 2 20	8 17 48	4 0 38
10	12 10 7		12 9 12		12 9 58
11	1 11 3	16 3 40	1 22 2	16 0 50	16 1 46
12		5 8 21		5 17 30	5 9 37
13	5 5 50		9 13 44		9 3 11
14	12 23 46	13 3 4		13 10 42	17 17 7
15			17 8 3	2 19 46	
16	6 19 18	2 2 42	6 14 50		2 5 31
17		10 11 2		10 8 57	6 2 45
18	14 2 34	18 18 36	14 2 12	18 17 58	14 19 23
19	3 11 56		3 9 29		3 10 29
20		7 6 11	11 18 7	7 1 31	11 17 29
21	11 1 26	15 21 31		15 11 30	15 9 6
22			10 18 23		19 5 48
23	19 10 46			4 15 42	8 21 12
24		4 7 37	8 13 10		4 1 4
25	8 3 43	12 23 4		12 10 31	12 18 5
26	16 17 22	1 11 26	16 7 20		16 15 26
27	5 2 53	9 18 24		1 10 45	5 22 40
28	13 10 15		5 3 21	9 19 20	1 3 26
29		17 2 42	13 10 55	17 2 17	9 16 57
30	3 5 26		2 19 56	6 14 2	13 10 19
				2 17 58	17 3 0

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o
 Dies Mensis

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

Minuta
 Hora
 Aure^o numer^o

KL Septēber

		Solis motus Virgo	Lune motus medius	Lune Cen- trum	Lune ar- gumētū medium	
		G m	S G m	S G m	S G m	
1	f	Egidiū Abbatis	18 2	11 5 2	6 9 7	10 7 51
2	g	4 Non	19 1	11 18 13	7 3 28	10 20 55
3	A	3 Non	19 59	0 1 24	7 27 51	11 3 59
4	b	2 Non	20 58	0 14 34	8 22 14	11 17 3
5	c	None.	21 57	0 27 45	9 16 37	0 0 7
6	d	8 Idus Magni confessoris	22 56	1 10 55	10 11 0	0 13 11
7	e	7 Idus	23 55	1 24 6	11 5 22	0 26 15
8	f	6 Idus Natalis Marię.	24 53	2 7 16	11 29 45	1 9 19
9	g	5 Idus Gorgonię martyris	25 52	2 20 27	0 24 8	1 22 23
10	A	4 Idus	26 51	3 3 38	1 18 31	2 5 26
11	b	3 Idus Proti & Hyacynthi marty.	27 50	3 16 48	2 12 54	2 18 30
12	c	2 Idus	28 49	3 29 59	3 7 17	3 1 34
13	d	Idus	29 48	4 13 9	4 1 40	3 14 38
14	e	18 Kal Octob. Exalta. crucis. Libra	0 47	4 26 20	4 26 3	3 27 42
15	f	17 Kal Lamperti martyris	1 46	5 9 31	5 20 25	4 10 46
16	g	16 Kal	2 46	5 22 41	6 14 48	4 23 50
17	A	15 Kal	3 45	6 5 52	7 9 91	5 6 54
18	b	14 Kal	4 44	6 19 2	8 3 34	5 19 58
19	c	13 Kal	5 43	7 2 13	8 27 57	6 3 2
20	d	12 Kal Vigilia.	6 43	7 15 23	9 22 20	6 16 5
21	e	11 Kal Matthei apostoli	7 42	7 28 34	10 16 43	6 29 9
22	f	10 Kal Mauritię & socioꝝ eius	8 41	8 11 45	11 11 6	7 12 13
23	g	9 Kal	9 41	8 24 55	0 5 29	7 25 17
24	A	8 Kal Cōceptio Ioannis baptiste.	10 40	9 8 6	0 29 52	8 8 21
25	b	7 Kal	11 40	9 21 16	1 24 14	8 21 25
26	c	6 Kal	12 39	10 4 27	2 18 37	9 4 29
27	d	5 Kal Cosme & Damiani martiꝝ.	13 39	10 17 38	3 13 0	9 17 33
28	e	4 Kal	14 39	11 0 48	4 7 23	10 0 37
29	f	3 Kal Michaelis archangeli	15 38	11 13 59	5 1 46	10 13 41
30	g	2 Kal Hieronymi presbyteri.	16 38	11 27 9	5 26 9	10 26 44

Nigris impleo dolium racemis
Septēber bene vina concoquantur

Dies 27
Anni

C ij

1518		1537		1556	
Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio
H m	H m	H m	H m	H m	H m
1	10 23 25	6 2 10	10 9 10		6 9 44
2		14 20 55		14 5 10	10 2 14
3			18 18 16		18 1 54
4	18 7 18			3 15 15	7 20 40
5	7 19 24	3 1 48	7 11 31		11 18 3
6		11 12 9		11 6 55	15 15 0
7	15 4 12	19 19 5	15 1 25	19 19 52	19 18 58
8	4 11 26		4 11 17		4 11 40
9	12 22 28	8 4 29	12 18 35	8 2 52	12 19 21
10		16 17 19		16 10 58	16 10 51
11	1 4 44		1 13 8		1 4 4
12	9 23 14	5 2 10		5 9 48	9 17 2
13		13 19 41	9 7 1		13 12 54
14	17 15 15			13 4 31	17 9 35
15		2 13 10	17 1 57	2 9 57	2 23 0
16	6 4 52	10 20 21	6 3 39	10 20 31	6 19 24
17	14 11 49		14 12 42		14 9 35
18		18 7 0	3 19 49	18 3 32	3 19 51
19	3 1 37	7 21 24		7 12 46	7 11 23
20	11 17 55		11 6 36		11 3 6
21		15 15 0		15 1 24	19 21 7
22			19 12 31		4 17 39
23	19 3 54	4 23 40		4 9 56	8 14 49
24	8 18 31	12 12 26	8 7 6		12 12 15
25	16 5 25	1 20 53	16 23 22	12 3 39	16 9 45
26	5 12 34			21 41	1 18 10
27	13 21 32	9 4 42	5 13 30		5 12 1
28		17 15 12	13 20 24	9 4 57	13 21 16
29	22 3 2		2 9 49	17 12 6	17 13 0
30		6 20 27		6 5 20	2 4 17
13	10 17 58		10 1 46	14 22 55	10 14 52

Aure' numer' 13
 Dies Mensis

Minuta,
 Hora

Aure' numer' 6
 Minuta
 Hora

Minuta
 Hora

Aure' numer' 10
 Minuta
 Hora

Minuta
 Hora

Aure' numer' 14
 Minuta
 Hora

Minuta
 Hora

Aure' numer' 18
 Minuta
 Hora

Minuta
 Hora

Aure' numer' 3
 Minuta
 Hora

Minuta
 Hora

XX

October.

☾ Libra.

		Solis motus	Lune motus medius	Lune Centrum	Lune argumētū medium		
		G m	S G m	S G m	S G m		
1	A	Remignj episcopi.	17 38	0 10 20	6 20 32	11 9 48	
2	b	Non̄ Leodegarij episcopi	18 38	0 23 30	7 14 55	11 22 52	
3	c	Non̄	19 37	1 6 41	8 9 18	0 5 56	
4	d	Non̄ Francisci confessoris	20 37	1 19 52	9 3 40	0 19 0	
5	e	Non̄	21 37	2 3 2	9 28 3	1 2 4	
6	f	Non̄	22 37	2 16 13	10 22 26	1 15 8	
7	g	None.	23 37	2 29 23	11 16 49	1 28 12	
8	A	Idus	24 37	3 12 34	0 11 12	2 11 16	
9	b	Idus Dionisij & lociorz eius.	25 37	3 25 45	1 5 35	2 24 20	
10	c	Idus	26 37	4 8 55	1 29 58	3 7 23	
11	d	Idus	27 37	4 22 6	2 24 21	3 20 27	
12	e	Idus	28 37	5 5 16	3 18 44	4 3 31	
13	f	Idus	29 37	5 18 27	4 13 6	4 16 35	
14	g	Idus Calisti pape.	☾ Scorpio	0 38	6 1 37	5 7 29	4 29 39
15	A	Idus	1 38	6 14 48	6 1 52	5 12 43	
16	b	Kal' Nouēbris, Galli cōfesso.	2 38	6 27 59	6 26 15	5 25 47	
17	c	Kal' Marthe hospite christi.	3 39	7 11 9	7 20 38	6 8 51	
18	d	Kal' Lucę euāgeliste.	4 39	7 24 20	8 15 1	6 21 55	
19	e	Kal'	5 39	8 7 30	9 9 24	7 4 59	
20	f	Kal'	6 40	8 20 41	10 3 47	7 18 2	
21	g	Kal' Vndecim millium virginū	7 41	9 3 52	10 28 9	8 1 6	
22	A	Kal' Seueri episcopi.	8 41	9 17 2	11 22 32	8 14 10	
23	b	Kal' Seuerini episcopi.	9 42	10 0 13	0 16 55	8 27 14	
24	c	Kal'	10 42	10 13 23	1 11 18	9 10 18	
25	d	Kal' Crispini & Crispiniani mar.	11 43	10 26 34	2 5 41	9 23 22	
26	e	Kal'	12 44	11 9 44	3 0 4	10 6 26	
27	t	Kal' Vigilia	13 44	11 22 55	3 24 27	10 19 30	
28	g	Kal' Simonis & Iude.	14 45	0 6 6	4 18 50	11 2 34	
29	A	Kal'	15 46	0 19 16	5 13 13	11 15 38	
30	b	Kal'	16 46	1 2 27	6 7 36	11 28 41	
31	c	Kal' Quintini marty. Vigilia	17 47	1 15 37	7 1 58	0 11 45	

October boue semino iuuante:
Vt tellus ferat omnibus legumen.

Dies 304 Anni

C iij

1518			1537			1556		
Coniunctio	Oppositio		Coniunctio	Oppositio		Coniunctio	Oppositio	
H m	H m		H m	H m		H m	H m	
1			14 15 13			18 20 16	14 9 31	
2	18 21 9			18 11 52			3 17 46	
3			3 14 19			3 7 46	7 15 0	
4	7 6 45		11 22 36	7 2 44		11 20 48	11 11 39	
5	15 14 7			15 13 55		15 7 30		
6	4 23 54		19 6 22	4 21 13		19 5 32	4 22 9	19 6 19
7			8 18 19			8 13 16		8 13 39
8	12 13 43			12 6 0		16 23 34	12 5 9	16 20 46
9	1 23 23		16 9 58			1 18 2		
10			5 20 11	1 6 58				5 13 29
11	9 16 16					5 4 22	9 9 47	
12			13 11 26	9 1 54		13 23 12		13 6 49
13	17 5 37		2 23 19	17 20 0		2 22 54	17 4 14	
14	6 14 46			6 15 24				2 16 0
15	14 22 19		10 6 22	14 22 52		10 7 18	6 11 8	10 5 16
16			18 22 9			18 14 55	14 22 30	18 14 19
17	3 18 19			3 8 20			3 5 55	7 21 56
18			7 15 10	11 21 55		7 2 38	11 14 33	
19	11 12 32					15 18 3		15 8 0
20			15 10 2				19 15 0	
21	19 20 5			19 7 24				4 12 20
22	8 7 52	7	4 14 25			4 4 17	8 9 54	
23	16 16 30	7	12 0 31	8 0 27		12 19 45		12 7 14
24	5 23 54	7	1 7 25	16 14 5			16 4 7	
25			9 17 8	5 23 31		1 8 6		1 7 28
26	13 11 17					9 15 6	5 0 4	9 16 3
27			17 6 22	13 7 0		17 23 31	13 7 40	17 23 6
28	2 18 11			2 2 26		6 23 12	2 16 48	
29			6 15 37	10 20 31				6 11 1
30	10 12 38					14 18 2	10 6 9	

Minuta
 Hore
 Aure⁹ numer⁹
 Dies Mensis

Minuta
 Hore,
 Aure⁹ numer⁹

Minuta
 Hore,
 Aure⁹ numer⁹

Minuta
 Hore,
 Aure⁹ numer⁹

Minuta
 Hore,
 Aure⁹ numer⁹

Minuta
 Hore,
 Aure⁹ numer⁹

KL

Novēber

☾ Sc

	d	Noñ	Solis motus orpio	Lune motus medius		Lune Cen- trum		Lune ar- gumētū medium	
				G m	S G m	S G m	S G m		
	1	d	Omniū sanctorū.	18 48	1 28 48	7 26 21	0 24 49		
	2	e	4 Noñ Cōmemoratio Animarū.	19 49	2 11 59	8 20 44	1 7 53		
	3	f	3 Noñ	20 50	3 25 9	9 15 7	1 20 57		
	4	g	2 Noñ	21 51	3 8 20	10 9 30	2 4 1		
	5	A	None.	22 51	3 21 30	11 3 53	2 17 5		
	6	b	8 Idus Leonardī confessoris	23 52	4 4 41	11 28 16	3 0 9		
	7	c	7 Idus	24 53	4 17 51	0 22 39	3 13 13		
	8	d	6 Idus Quattuor Coronatorū mar.	25 54	5 1 2	1 17 2	3 26 17		
	9	e	5 Idus	26 55	5 14 12	2 11 24	4 9 20		
	10	f	4 Idus Martini papę.	27 56	5 27 23	3 5 47	4 22 24		
	11	g	3 Idus Martini episcopi.	28 57	6 10 33	4 0 10	5 5 28		
	12	A	2 Idus	29 59	6 23 44	4 24 33	5 18 32		
	13	b	Idus Bricen episcopi ☾ Sagittarij	1 0	7 6 55	5 18 56	6 1 36		
	14	c	18 Kal Decēbris	2 1	7 20 6	6 13 19	6 14 40		
	15	d	17 Kal	3 2	8 3 16	7 7 42	6 27 44		
	16	e	16 Kal	4 3	8 16 27	8 2 5	7 10 48		
	17	f	15 Kal	5 5	8 29 37	8 26 28	7 23 52		
	18	g	14 Kal	6 6	9 12 48	9 20 50	8 6 56		
	19	A	13 Kal Helizabeth viduę.	7 7	9 25 59	10 15 13	8 19 59		
	20	b	12 Kal	8 8	10 9 9	11 9 36	9 3 3		
	21	c	11 Kal Pręsentatio Marię	9 10	10 22 20	0 3 59	9 16 7		
	22	d	10 Kal Cecilie martyris	10 11	11 5 30	0 28 22	9 29 11		
	23	e	9 Kal Clementis papę	11 12	11 18 41	1 22 45	10 12 15		
	24	f	8 Kal Chirilogni martyris	12 13	0 1 51	2 17 8	10 25 19		
	25	g	7 Kal Catherine virginis	13 15	0 15 2	3 11 31	11 8 23		
	26	A	6 Kal Cunradi ep̄i. Lini papę.	14 16	0 28 13	4 5 54	11 21 27		
	27	b	5 Kal	15 17	1 11 23	5 0 16	0 4 31		
	28	c	4 Kal	16 19	1 24 34	5 24 39	0 17 35		
	29	d	3 Kal ☾ Vigilia.	17 20	2 7 44	6 19 2	1 0 38		
	30	e	2 Kal Andreę apostoli.	18 21	2 20 55	7 13 25	1 13 42		

Pingues ditibus Anseres nouember
Vendo & ligna seco fauente Luna.

Dies 34
Anni

1518		1537		1556	
Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio	Coniunctio	Oppositio
H m	H m	H n	H m	H m	H n
1		14 8 56		18 15 28	14 2 15
2	18 9 35		18 4 23	3 22 53	3 12 28
3	7 17 21	3 1 41	7 16 26		7 8 42
4		11 8 47		11 9 10	15 22 36
5	15 0 16	19 20 5	15 1 13	19 16 6	19 16 54
6	4 15 5		4 8 31		4 8 20
7		8 10 49	12 19 42	8 1 42	12 15 50
8	12 7 29			16 14 42	16 8 14
9	1 17 24	16 4 41			1 10 37
10		5 12 41	1 2 14	5 23 42	5 7 18
11	9 7 39		9 20 46		9 4 35
12	17 18 16	13 1 24		13 17 11	17 23 34
13		2 9 32	17 12 46	2 10 26	
14	6 1 18	10 17 35	6 2 10	10 17 36	6 1 3
15	14 10 33		14 9 7		14 10 3
16		18 15 54	3 23 17	18 4 27	3 17 13
17	3 12 57			7 19 2	7 10 19
18		7 10 28	11 15 37		11 4 11
19	11 8 48			15 12 48	15 23 1
20		15 5 6			19 10 19
21	19 10 22		19 1 40	4 21 23	4 7 48
22	8 19 39	4 3 21	8 16 16		8 4 56
23	16 2 52	12 11 25		12 10 1	16 21 8
24	5 13 13	1 19 31	16 3 0	1 18 20	1 19 14
25		9 7 53	5 10 4		5 10 58
26	13 3 30		13 19 10	9 2 17	13 17 56
27		17 0 0	2 21 1	17 13 2	17 9 44
28	2 13 24			6 18 31	2 7 37
29		6 10 4	10 16 1		10 23 46
30	10 5 56			14 13 13	14 20 48
31	18 20 38	14 0 54	18 18 53		18 9 50

Dies Mensis
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o
 Minute
 Hore,
 Aure^o numer^o

Decēber.

		Sa	Solis motus gittari ⁹	Lune motus medius	Lune Centrum	Lune argumētū medium
			G m	S G m	S G m	S G m
1	f		19 23	3 4 6	8 7 48	1 26 46
2	g	1 Non	20 24	3 17 16	9 2 11	2 9 50
3	A	3 Non	21 26	4 0 27	9 26 34	2 22 54
4	b	2 Non Barbarę virginis.	22 27	4 13 37	10 20 57	3 5 58
5	c	None.	23 29	4 26 48	11 15 20	3 19 2
6	d	8 Idus Nicolai episcopi.	24 30	5 9 58	0 9 43	4 2 6
7	e	7 Idus	25 31	5 23 9	1 4 5	4 15 10
8	f	6 Idus Conceptio Marię &ginis	26 33	6 6 20	1 28 28	4 28 14
9	g	5 Idus	27 34	6 19 30	2 22 51	5 11 17
10	A	4 Idus	28 36	7 2 41	3 17 14	5 24 21
11	b	3 Idus Damasi pape	29 37	7 15 51	4 11 37	6 7 25
12	c	2 Idus Capricornus	0 39	7 29 2	5 6 0	6 20 29
13	d	Idus Luce &gi. Otilie. Iodoci.	1 40	8 12 13	6 0 23	7 3 33
14	e	19 Kal Ianuarię. Nicasij episcopi.	2 42	8 25 23	6 24 46	7 16 37
15	f	18 Kal	3 44	9 8 34	7 19 9	7 29 41
16	g	17 Kal	4 45	9 21 44	8 13 21	8 12 45
17	A	16 Kal Ignacij episcopi.	5 46	10 4 55	9 7 54	8 25 49
18	b	15 Kal	6 48	10 18 5	10 2 17	9 8 53
19	c	14 Kal	7 49	11 1 16	10 26 40	9 21 56
20	d	13 Kal Vigilia	8 51	11 14 27	11 21 3	10 5 0
21	e	12 Kal Thome apostoli.	9 52	11 27 37	0 15 26	10 18 4
22	f	11 Kal	10 54	0 10 48	1 9 49	11 1 8
23	g	10 Kal	11 55	0 23 58	2 4 12	11 14 12
24	A	9 Kal Vigilia	12 57	1 7 9	2 28 35	11 27 16
25	b	8 Kal Natalis domini	13 58	1 20 20	3 22 57	0 10 20
26	c	7 Kal Stephani prothomartyris	14 59	2 3 30	4 17 20	0 23 24
27	d	6 Kal Ioannis euangeliste.	16 1	2 16 41	5 11 43	1 6 28
28	e	5 Kal Innocentium.	17 2	2 29 51	6 6 6	1 19 32
29	f	4 Kal Thome episcopi.	18 3	3 13 2	7 0 29	2 2 35
30	g	3 Kal	19 5	3 26 12	7 24 52	2 15 39
31	A	2 Kal Siluestri pape.	20 6	4 9 23	8 19 15	2 28 43

Letus viuerenunc volo December
Occido quoniam Suem triumphans.

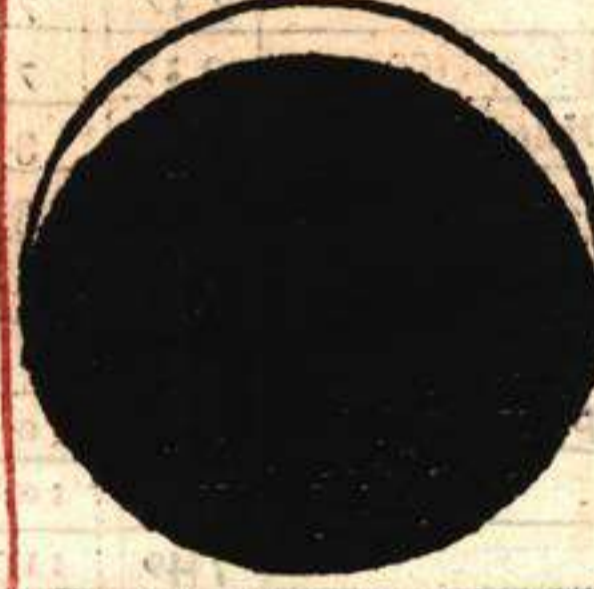
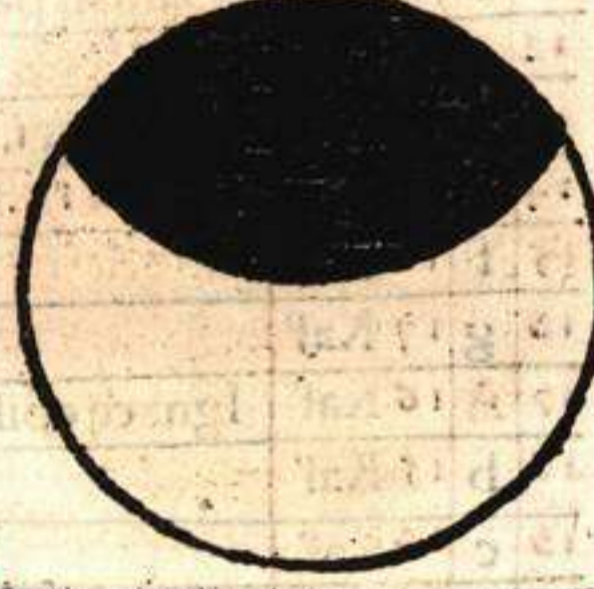

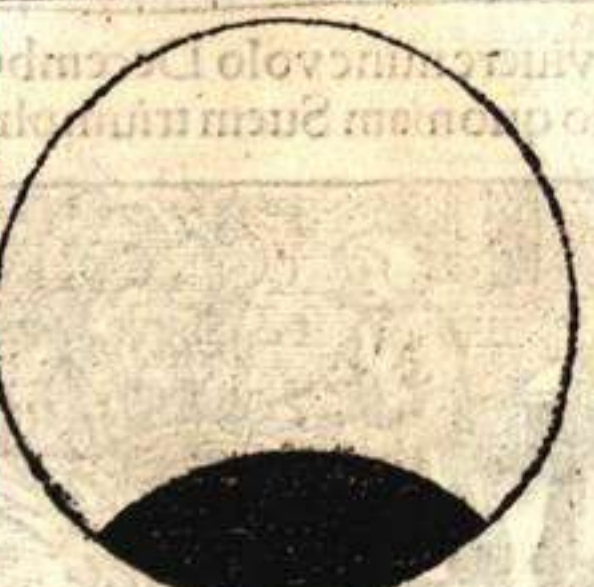

Dies 36 Annl

Di

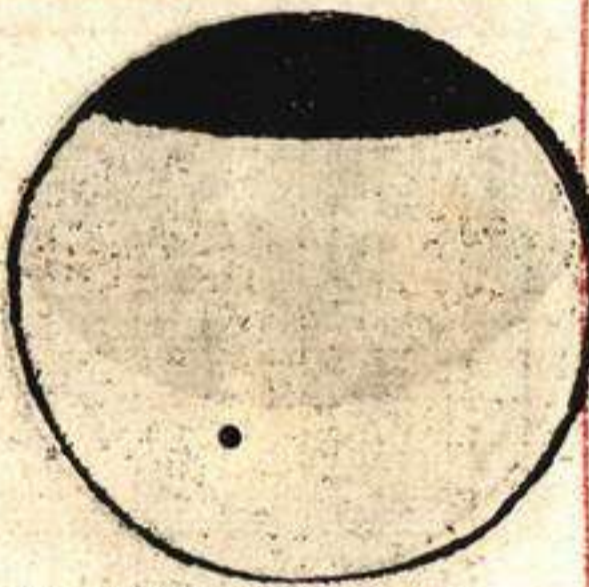
SCHEMATA ECLYPSIVN LV MINARIVM. CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

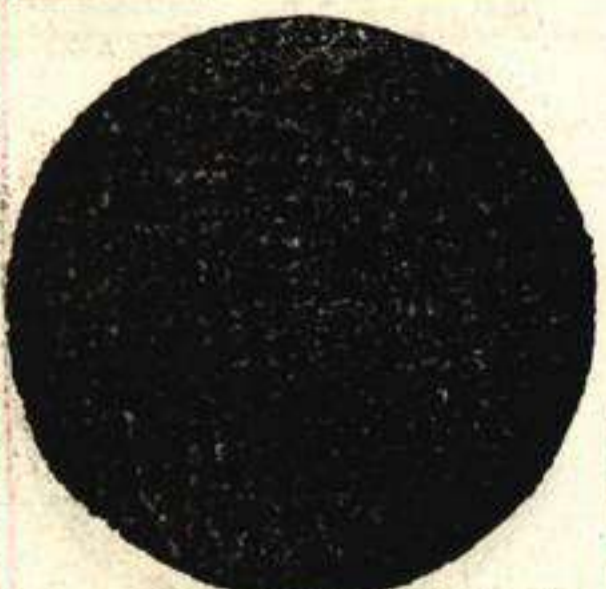

1518	1518	1519
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS SOLIS
Dies Hora Minuta	Dies Hora Minuta	Dies Hora Minuta
24 11 17	7 17 51	23 4 31
Maj.	Junij.	Octobris.
Dimidia duratio.	Dimidia duratio	Dimidia duratio
Hora Minuta	Hora Minuta	Hora Minuta
1 34	1 6	0 59
Puncta	Puncta	Puncta
9 11	11 Fere	6
		

1519	1520	1522
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE
Dies Hora Minuta	Dies Hora Minuta	Dies Hora Minuta
6 6 22	11 5 20	51 2 15
Novembris.	Octobris.	Septembris.
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
Hora Minuta	Hora Minuta	Hora Minuta
1 49	0 46	1 44
Puncta	Puncta	Puncta
17 ferme	3 Quali	12 30
		

SCHEMATA ECLYPSIVM LV MINARIVM, CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE.

1523	1523	1525
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE
<small>Dies</small> 1 <small>Horæ</small> 8 <small>Minuta</small> 24	<small>Dies</small> 25 <small>Horæ</small> 15 <small>Minuta</small> 12	<small>Dies</small> 4 <small>Horæ</small> 10 <small>Minuta</small> 8
Aprilij.	Augusti.	Julij.
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 48	<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 47	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 53
Puncta. 15	Puncta. 13 <small>50 fere</small>	Puncta. 2 <small>30 q̄si</small>
		

1525	1526	1529
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE
<small>Dies</small> 29 <small>Horæ</small> 10 <small>Minuta</small> 4	<small>Dies</small> 18 <small>Horæ</small> 10 <small>Minuta</small> 28	<small>Dies</small> 16 <small>Horæ</small> 20 <small>Minuta</small> 21
Decembris	Decembris	Octobris.
Dimidia duratio.	Dimidia duratio.	Dimidia duratio.
<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 44	<small>Horæ</small> 10 <small>Minuta</small> 48	<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 37
Puncta. 13 ppemodū	Puncta. 14 10	Puncta. 11 55
		

D ij

SCHEMATA ECLYPSIVM LV MINARIVM. CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE.

1530	1530	1532
ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS
<small>Dies</small> 28 <small>Horæ</small> 18 <small>Minuta</small> 20	<small>Dies</small> 6 <small>Horæ</small> 12 <small>Minuta</small> 9	<small>Dies</small> 30 <small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 52
Martij.	Octobris.	Augusti.
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 57	<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 50	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 42
<small>Puncta</small> 8 24 quasi	<small>Puncta</small> 16 30	<small>Puncta</small> 3 35

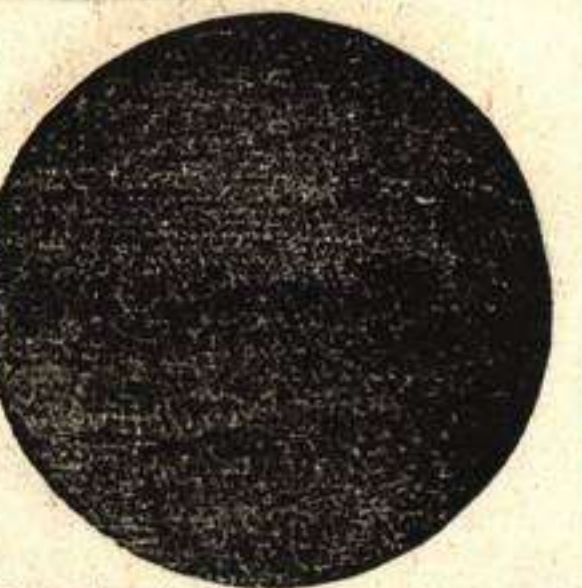
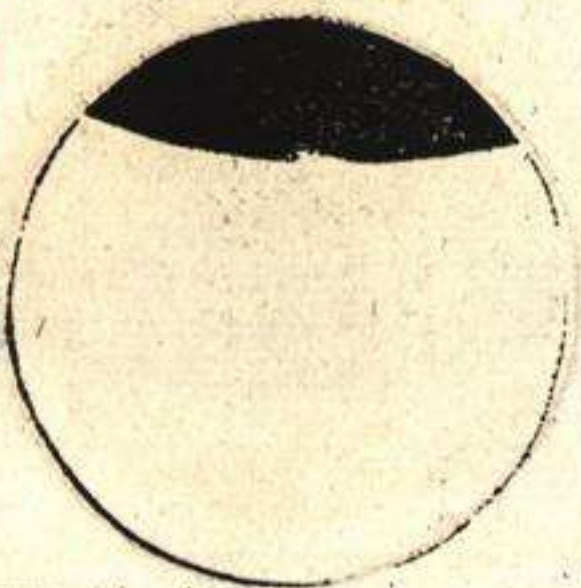
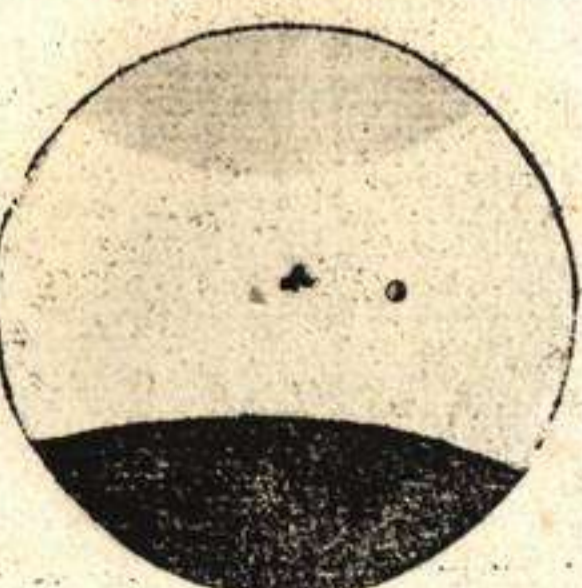
1533	1534	1534
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE
<small>Dies</small> 4 <small>Horæ</small> 11 <small>Minuta</small> 51	<small>Dies</small> 8 <small>Horæ</small> 14 <small>Minuta</small> 01 43	<small>Dies</small> 29 <small>Horæ</small> 14 <small>Minuta</small> 26
Augusti.	Januarij	Januarij
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 46	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 57	<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 44
<small>Puncta</small> 13	<small>Puncta</small> 5 45	<small>Puncta</small> 13 39

SCHEMATA ECLYPSIVN LV

MINARIVM, CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

1536	1536	1537																		
ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">18</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">2</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">3</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	18	2	3	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">27</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">6</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">22</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	27	6	22	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">24</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">8</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">2</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	24	8	2
Dies	Hore	Minuta																		
18	2	3																		
Dies	Hore	Minuta																		
27	6	22																		
Dies	Hore	Minuta																		
24	8	2																		
Junij.	Novembris.	Maj.																		
Dimidia duratio.	Dimidia duratio.	Dimidia duratio.																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">3</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	3	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">37</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	37	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">54</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	54						
Hore	Minuta																			
1	3																			
Hore	Minuta																			
1	37																			
Hore	Minuta																			
1	54																			
Puncta, 8 Fere	Puncta, 10 14	Puncta, 20 13																		
																				

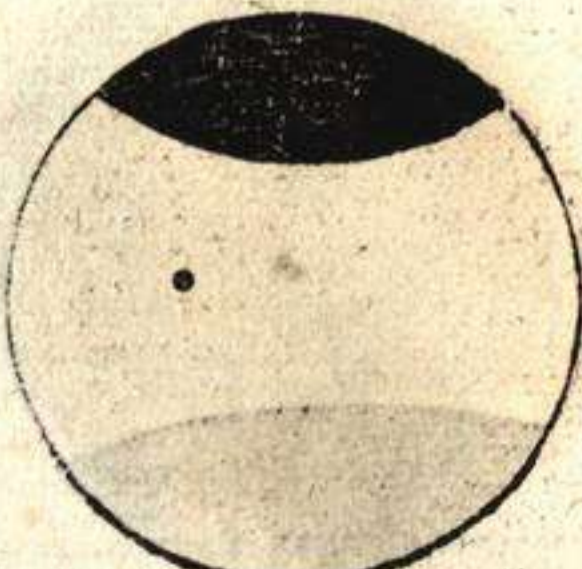
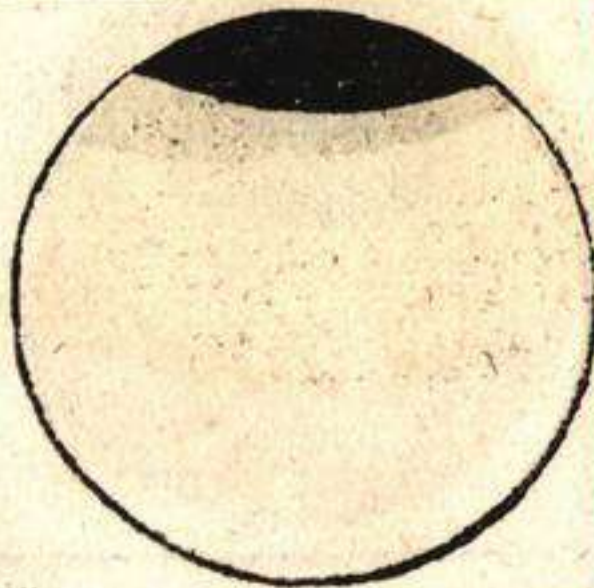
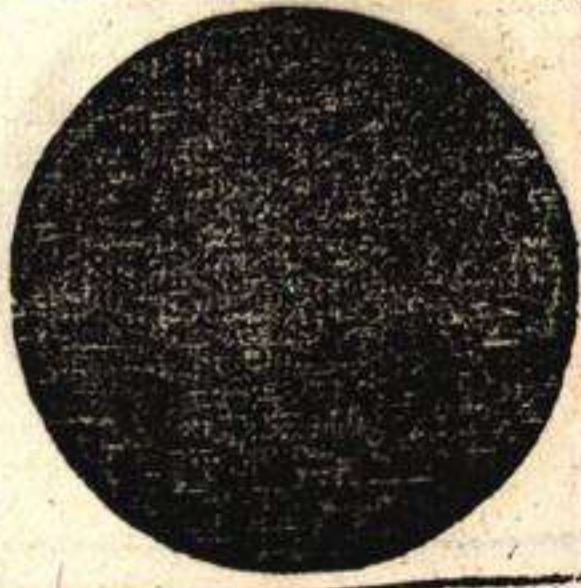
1537	1538	1538																		
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">16</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">14</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">54</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	16	14	54	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">13</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">14</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">25</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	13	14	25	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">6</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">5</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">32</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	6	5	32
Dies	Hore	Minuta																		
16	14	54																		
Dies	Hore	Minuta																		
13	14	25																		
Dies	Hore	Minuta																		
6	5	32																		
Novembris.	Maj.	Novembris.																		
Dimidia duratio.	Dimidia duratio	Dimidia duratio																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">49</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	49	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">55</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	55	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">3</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	3						
Hore	Minuta																			
1	49																			
Hore	Minuta																			
0	55																			
Hore	Minuta																			
1	3																			
Puncta, 17 19	Puncta, 3 fere.	Puncta, 3 37																		
																				

SCHEMATA ECLYPSIVN LV

MINARIVM, CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

1539	1540	1541																		
ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE																		
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">18</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">4</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">19</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	18	4	19	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">6</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">17</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">16</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	6	17	16	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">11</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">16</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">35</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	11	16	35
Dies	Hore	Minuta																		
18	4	19																		
Dies	Hore	Minuta																		
6	17	16																		
Dies	Hore	Minuta																		
11	16	35																		
Aprilis.	Aprilis.	Martij.																		
Dimidia duratio.	Dimidia duratio.	Dimidia duratio.																		
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">57</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	57	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">2</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	2	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">49</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	49						
Hore	Minuta																			
0	57																			
Hore	Minuta																			
1	2																			
Hore	Minuta																			
1	49																			
Puncta 9 fere	Puncta 12 ferme	Puncta 16 fere																		
																				

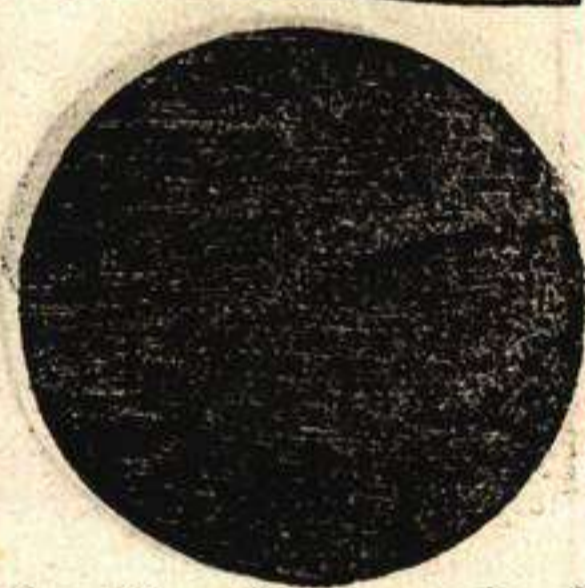
1541	1542	1544																		
ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE																		
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">20</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">54</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	20	0	54	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">8</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">47</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	1	8	47	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">9</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">18</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">14</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	9	18	14
Dies	Hore	Minuta																		
20	0	54																		
Dies	Hore	Minuta																		
1	8	47																		
Dies	Hore	Minuta																		
9	18	14																		
Augusti.	Martij.	Januarij.																		
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio																		
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">39</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	39	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">44</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	44	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">44</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	44						
Hore	Minuta																			
0	39																			
Hore	Minuta																			
0	44																			
Hore	Minuta																			
1	44																			
Puncta 3	Puncta 1 38	Puncta 12 46																		
																				

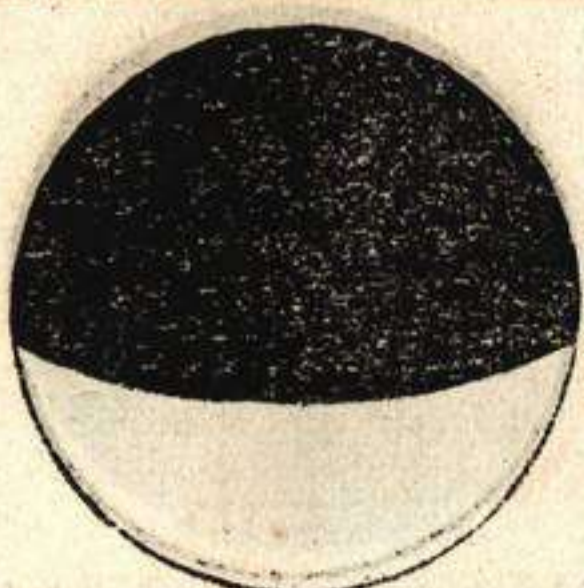
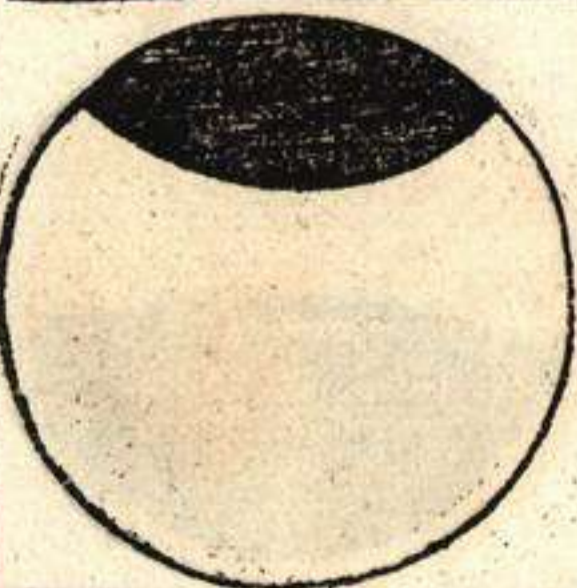
SCHEMATA ECLYPSIVM LV

MINARIVM CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

1544			1544			1544		
ECLYPSIS SOLIS			ECLYPSIS LVNE			ECLYPSIS LVNE		
Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta
23	21	17	24	8	32	28	18	28
Januarij			Julij.			Decembris		
Dimidia duratio			Dimidia duratio			Dimidia duratio		
Hore	Minuta		Hore	Minuta		Hore	Minuta	
74	1	3	8	1	51	8	1	48
Puncta.	11	17 q̄li	Puncta.	17	25	Puncta.	14	18

1545			1547			1547		
ECLYPSIS SOLIS			ECLYPSIS LVNE			ECLYPSIS LVNE		
Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta
8	20	49	4	10	28	28	4	56
Junij.			Maj.			Octobris.		
Dimidia duratio.			Dimidia duratio			Dimidia duratio		
Hore	Minuta		Hore	Minuta		Hore	Minuta	
04	0	48	07	1	30	04	1	40
Puncta.	3	45	Puncta.	8	15	Puncta.	11	34

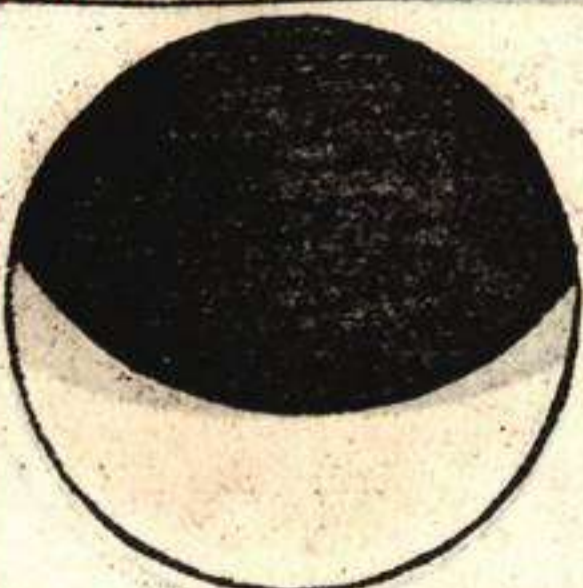
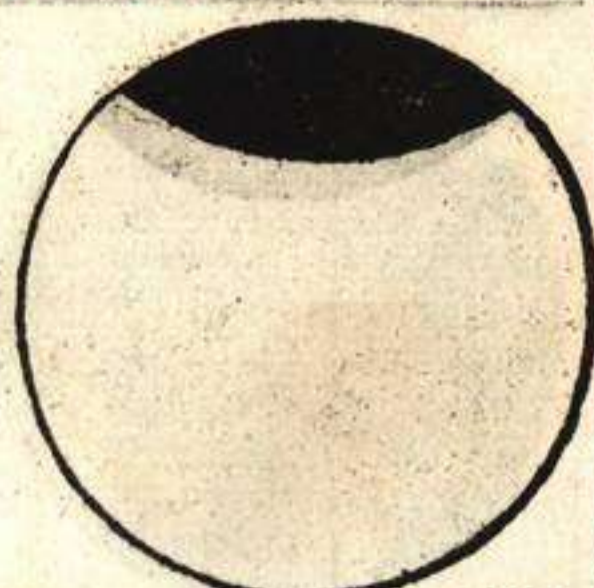
D liij

SCHEMATA ECLYPSIVM LV

MINARIVM. CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE.

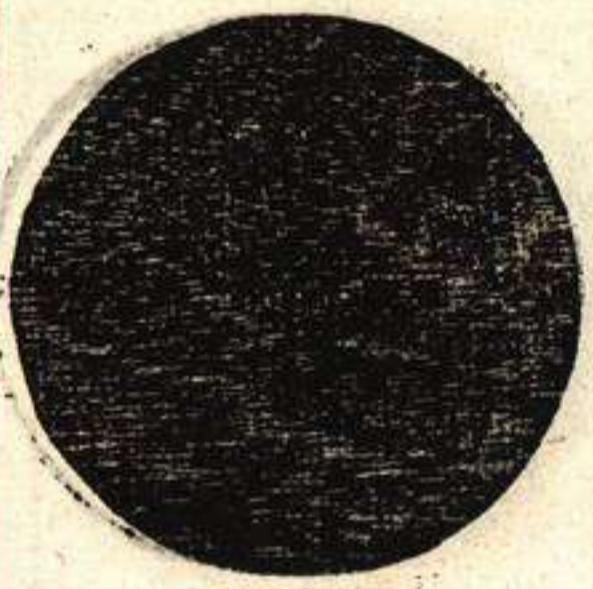
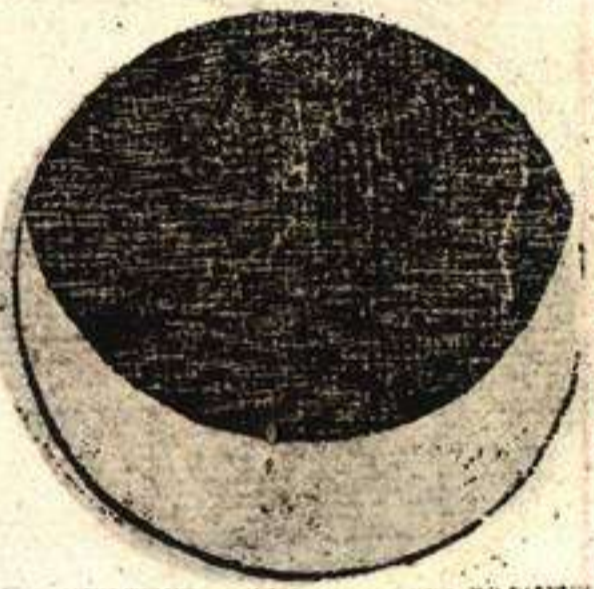
1547	1548	1549
ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE
<small>Dies</small> 12 <small>Horæ</small> 2 <small>Minuta</small> 9	<small>Dies</small> 22 <small>Horæ</small> 11 <small>Minuta</small> 25	<small>Dies</small> 11 <small>Horæ</small> 15 <small>Minuta</small> 10
Novembris.	Aprilis.	Aprilis.
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 8	<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 53	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 47
Puncta 9	Puncta 18 ferme	Puncta 2 quasi.
		

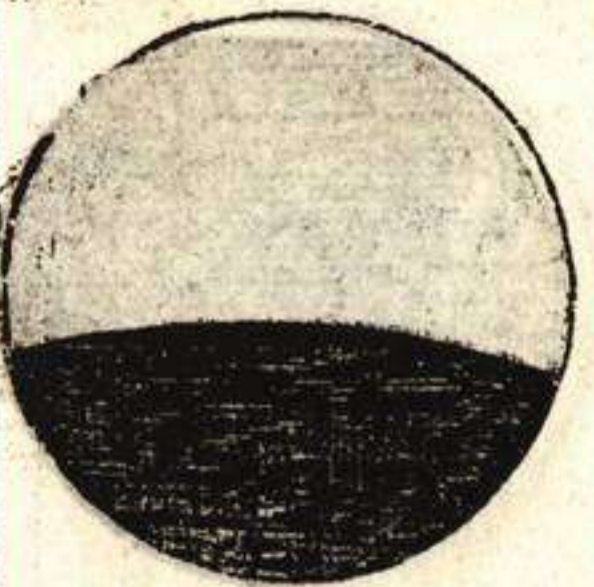
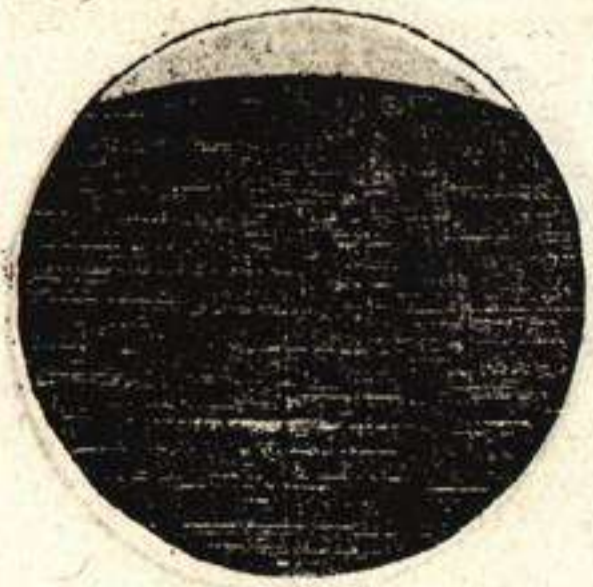
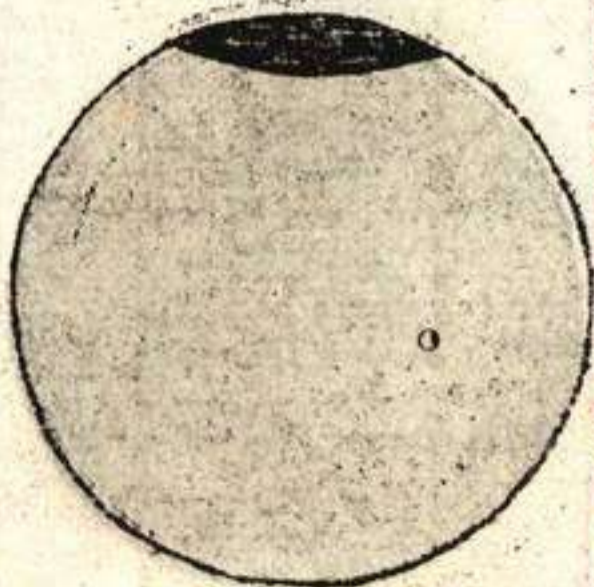
1551	1551	1553
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS SOLIS
<small>Dies</small> 20 <small>Horæ</small> 8 <small>Minuta</small> 22	<small>Dies</small> 31 <small>Horæ</small> 2 <small>Minuta</small> 1	<small>Dies</small> 13 <small>Horæ</small> 19 <small>Minuta</small> 13
Februarij.	Augusti.	Januarij
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio
<small>Horæ</small> 1 <small>Minuta</small> 46	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 56	<small>Horæ</small> 0 <small>Minuta</small> 40
Puncta 14	Puncta 8 p̄p̄modū	Puncta 3 fere
		

SCHEMATA ECLYPSIVN LV

MINARIVM, CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

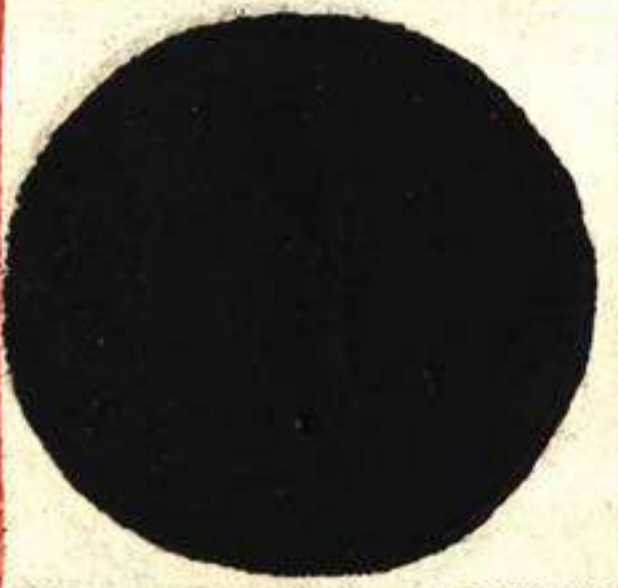
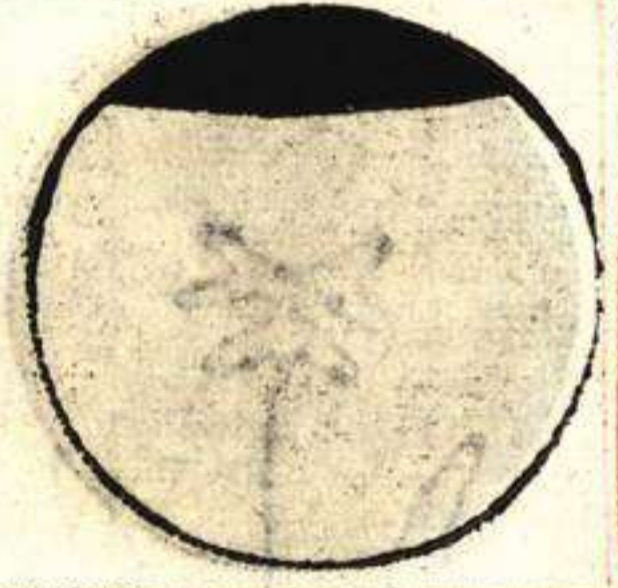

1554	1555	1556
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS
Dies: 8 Hore: 14 Minuta: 39	Dies: 4 Hore: 14 Minuta: 57	Dies: 1 Hore: 18 Minuta: 39
Decembris	Junij.	Novembris.
Dimidia duratio.	Dimidia duratio.	Dimidia duratio.
Hore: 1 Minuta: 37	Hore: 1 Minuta: 3	Hore: 1 Minuta: 8
Puncta: 10 7	Puncta: 21 18	Puncta: 9 19
		

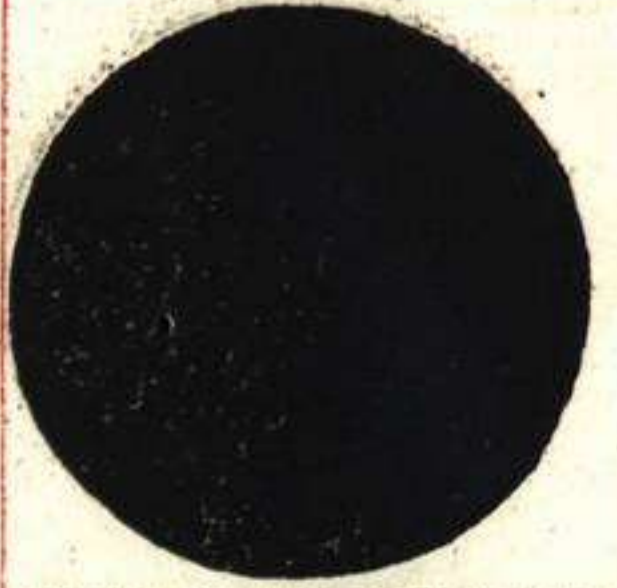
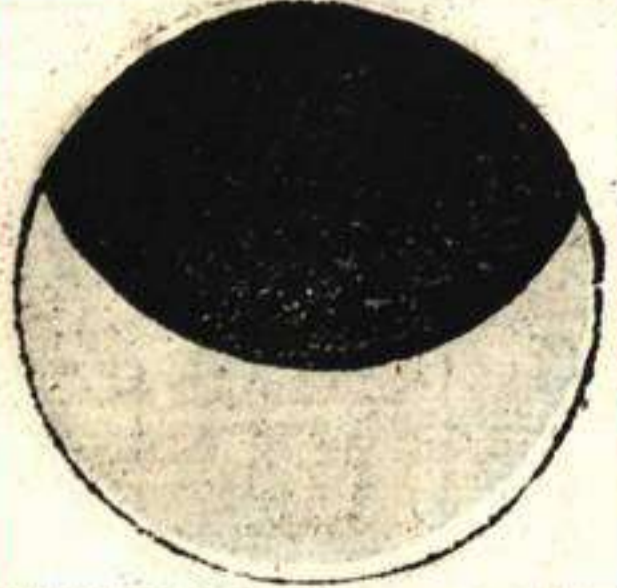

1556	1558	1558
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS pua
Dies: 16 Hore: 14 Minuta: 18	Dies: 2 Hore: 12 Minuta: 32	Dies: 18 Hore: 2 Minuta: 28
Novembris.	Aprilis.	Aprilis.
Dimidia duratio.	Dimidia duratio	Dimidia duratio
Hore: 1 Minuta: 14	Hore: 1 Minuta: 38	Hore: 0 Minuta: 23
Puncta: 5 33	Puncta: 10 18	Puncta: Vnū fere
		

SCHEMATA ECLYPSIVN LV

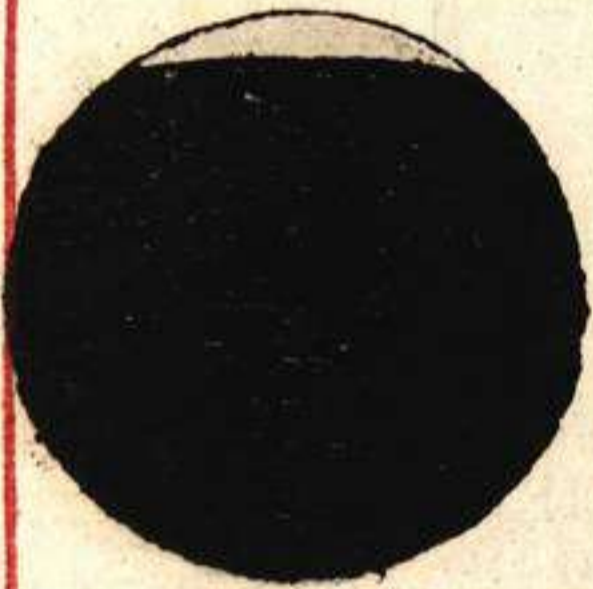

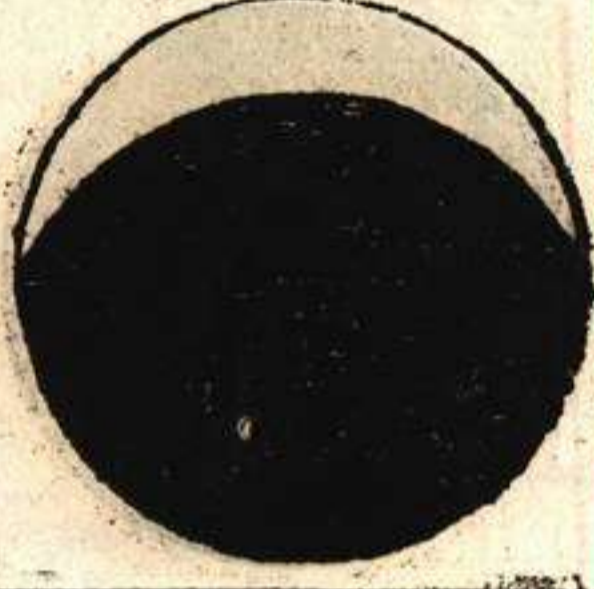
MINARIVM, CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE

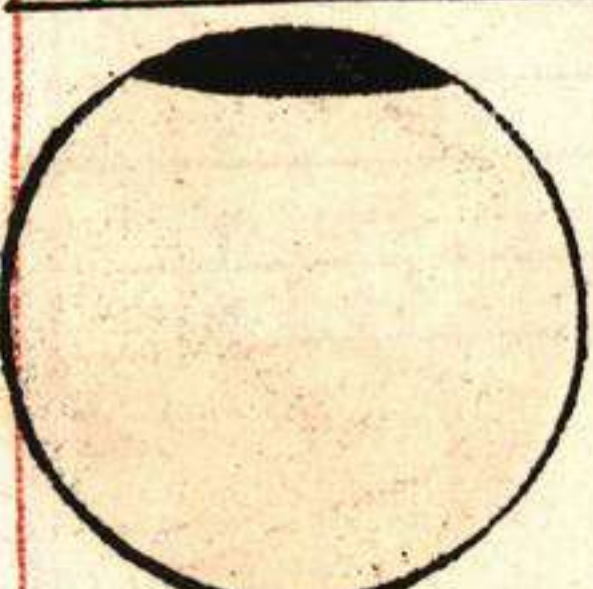
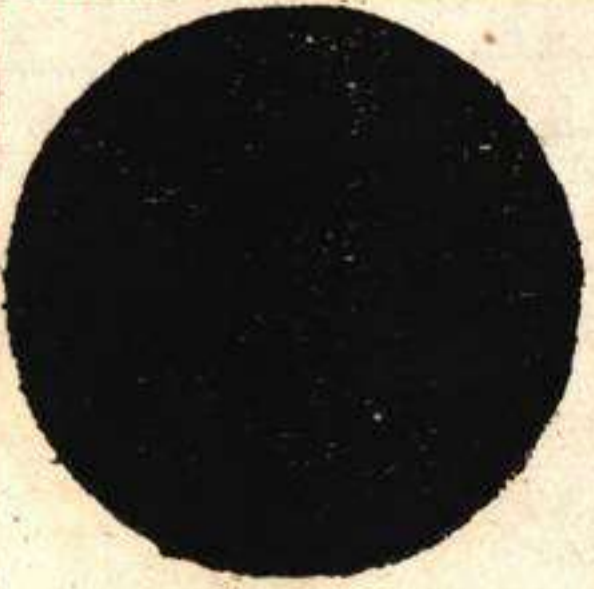
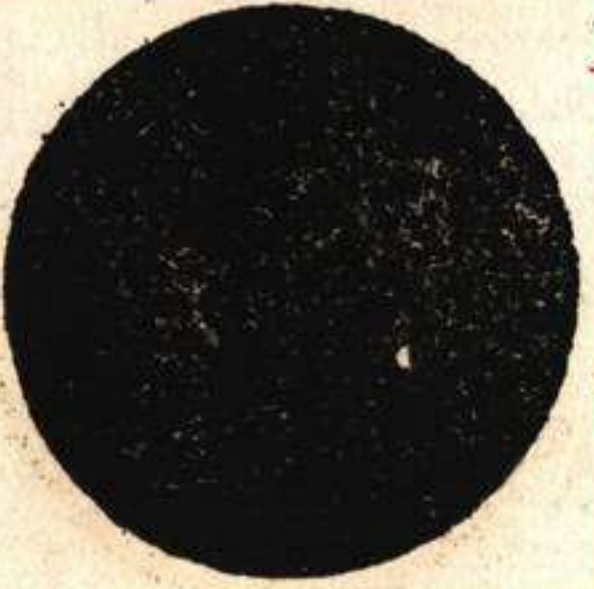
1559	1560	1560																		
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">16</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">5</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">30</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	16	5	30	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">11</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">17</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">6</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	11	17	6	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">21</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">19</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	21	1	19
Dies	Hore	Minuta																		
16	5	30																		
Dies	Hore	Minuta																		
11	17	6																		
Dies	Hore	Minuta																		
21	1	19																		
Septembris.	Aprilij.	Augusti.																		
Dimidia duratio.	Dimidia duratio	Dimidia duratio																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">52</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	52	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">51</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	51	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">54</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	0	54						
Hore	Minuta																			
1	52																			
Hore	Minuta																			
0	51																			
Hore	Minuta																			
0	54																			
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">16</td> <td style="text-align: center; color: red;">20</td> </tr> </table>	Puncta	16	20	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">3</td> <td style="text-align: center; color: red;">20</td> </tr> </table>	Puncta	3	20	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">6</td> <td style="text-align: center; color: red;">4</td> </tr> </table>	Puncta	6	4									
Puncta	16	20																		
Puncta	3	20																		
Puncta	6	4																		
																				

1562	1563	1563																		
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS SOLIS	ECLYPSIS LVNE																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">15</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">16</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">5</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	15	16	5	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">20</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">5</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">21</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	20	5	21	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Dies</td> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">5</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">9</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">26</td> </tr> </table>	Dies	Hore	Minuta	5	9	26
Dies	Hore	Minuta																		
15	16	5																		
Dies	Hore	Minuta																		
20	5	21																		
Dies	Hore	Minuta																		
5	9	26																		
Julij.	Junij.	Julij.																		
Dimidia duratio	Dimidia duratio	Dimidia duratio																		
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">49</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	49	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">0</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	0	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Hore</td> <td style="text-align: center; color: red;">Minuta</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">1</td> <td style="text-align: center; font-size: 2em;">41</td> </tr> </table>	Hore	Minuta	1	41						
Hore	Minuta																			
1	49																			
Hore	Minuta																			
1	0																			
Hore	Minuta																			
1	41																			
<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">16</td> <td style="text-align: center; color: red;">pene</td> </tr> </table>	Puncta	16	pene	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">7</td> <td style="text-align: center; color: red;">25</td> </tr> </table>	Puncta	7	25	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; color: red;">Puncta</td> <td style="text-align: center; color: red;">11</td> <td style="text-align: center; color: red;">50</td> </tr> </table>	Puncta	11	50									
Puncta	16	pene																		
Puncta	7	25																		
Puncta	11	50																		
																				

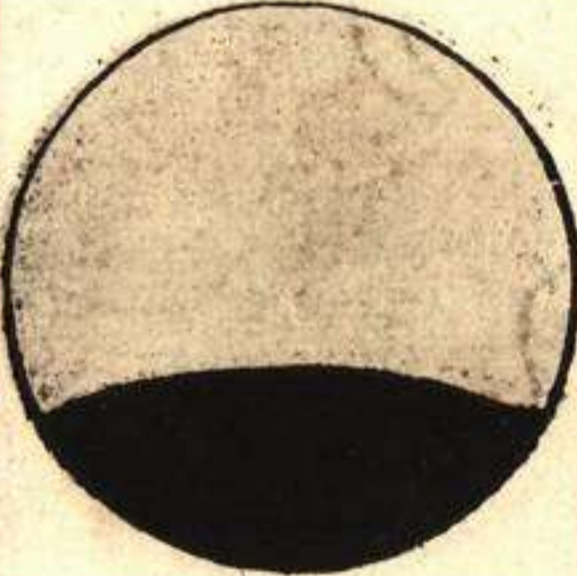

SCHEMATA ECLYPSIVM LV MINARIVM CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE.

1565			1566			1567		
ECLYPSIS LVNE			ECLYPSIS LVNE			ECLYPSIS SOLIS		
Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta
7	13	39	28	4	58	9	0	7
Novembris.			Octobris.			Aprilis.		
Dimidia duratio			Dimidia duratio			Dimidia duratio		
Hore	Minuta		Hore	Minuta		Hore	Minuta	
1	38		1	50		1	2	
Puncta	11	19	Puncta	17	17	Puncta	9	49
								

1567			1569			1570		
ECLYPSIS LVNE parua			ECLYPSIS LVNE			ECLYPSIS LVNE		
Die	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta	Dies	Hore	Minuta
17	14	55	2	16	47	20	7	6
Octobris.			Martii.			Februarii.		
Dimidia duratio.			Dimidia duratio.			Dimidia duratio.		
Hore	Minuta		Hore	Minuta		Hore	Minuta	
0	38		1	45		1	47	
Puncta	1	22	Puncta	13	34	Puncta	14	35
								

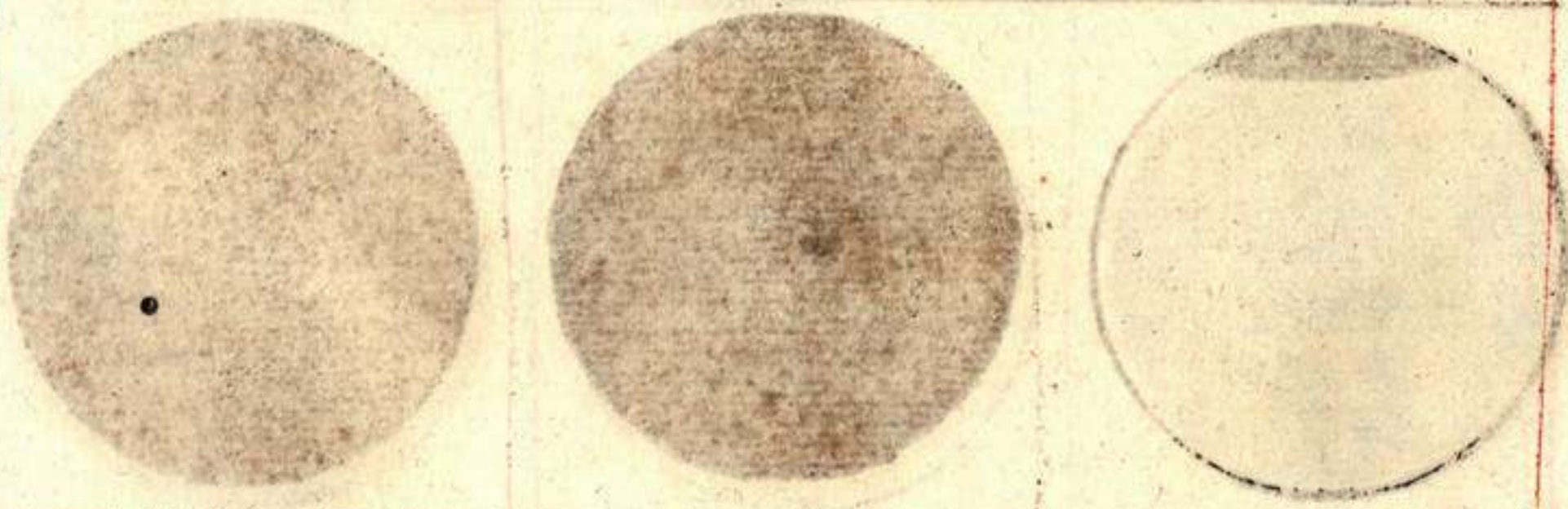

SCHEMATA ECLYPSIVM LV MINARIVM CVM IVSTA TEMPORVM ANNOTATIONE.

1570	1572	1573
ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE	ECLYPSIS LVNE
<i>Dies</i> 15 <i>Horæ</i> 9 <i>Minuta</i> 24	<i>Dies</i> 25 <i>Horæ</i> 9 <i>Minuta</i> 24	<i>Dies</i> 8 <i>Horæ</i> 8 <i>Minuta</i> 14
Augusti.	Junij.	Decēbris
<i>Dimidia duratio</i>	<i>Dimidia duratio</i>	<i>Dimidia duratio</i>
<i>Horæ</i> 1 <i>Minuta</i> 50	<i>Horæ</i> 1 <i>Minuta</i> 7	<i>Horæ</i> 1 <i>Minuta</i> 50
<i>Puncta</i> 16 <i>Fere</i>	<i>Puncta</i> 4 <i>Ferre</i>	<i>Puncta</i> 17 <i>26</i>
		

I M S

Sequitur Tabula Intervalli 7 Festorum mobiliū.

TABVLA INTERVALLI ET FESTORVM MOBILIVM

Aureus numerus.	Lettera Dominicalis.	Intervallum ad Esto mihi.	Concurrentes.	Januarij. Septuagesima.	Februarij. Quadragesima.	Martij. Pasca.	Aprilis Rogationes.	Maij. Penthecoste	Maij. Corporis Christi.	Hebdomada Pentec. ad Iohannē Bapti.	Dies residui siue superflui.	Hebdomada Pentec. ad adventū domini.	Novembris Aduētus domini.	Hebdomada ab aduētū ad Natalē domini.	Dies superflui.
5	d	3	3	18	8	22	26	10	21	6	3	29	29	3	5
	e	3	4	19	9	23	27	11	22	6	2	29	30	3	4
13	f	3	5	20	10	24	28	12	23	6	1	29	1	3	3
2	g	3	6	21	11	25	29	13	24	6	0	29	2	3	2
	h	6	0	22	12	26	30	14	25	5	6	29	3	3	1
10	b	6	1	23	13	27	1	15	26	5	5	28	27	4	0
	c	6	2	24	14	28	2	16	27	5	4	28	28	3	6
18	d	6	3	25	15	29	3	17	28	5	3	28	29	3	5
7	e	6	4	26	16	30	4	18	29	5	2	28	30	3	4
	f	6	5	27	17	31	5	19	30	5	1	28	1	3	3
15	g	6	6	28	18	1	6	20	31	5	0	28	2	3	2
4	h	7	0	29	19	2	7	21	1	4	6	28	3	3	1
	b	7	1	30	20	3	8	22	2	4	5	27	27	4	0
12	c	7	2	31	21	4	9	23	3	4	4	27	28	3	6
1	d	7	3	1	22	5	10	24	4	4	3	27	29	3	5
	e	7	4	2	23	6	11	25	5	4	2	27	30	3	4
9	f	7	5	3	24	7	12	26	6	4	1	27	1	3	3
	g	7	6	4	25	8	13	27	7	4	0	27	2	3	2

E i

RELIQVA PARS TABVLE

INTERVALLI ET FESTORVM MOBILIVM

Aureus numerus	Littera Dominicalis.	Intervallum ad Esto mihi.	Concurrentes.	Februarij. Septuagesima.	Februarij. Quadragesima.	Aprilis. Pasca.	Maij. Rogationes.	Maij. Penthecoste	Junij. Corporis Christi.	Hebdomadae Pentec. ad Iohannē Bapti.	Dies superflui.	Hebdomadae Pentec. ad adventū domini.	Decēbris. Adventus domini.	Hebdomadae ab adventū ad Natalē domini.	Dies superflui.
17	A	8	0	5	26	9	14	28	8	3	6	27	3	4	1
6	b	8	1	6	27	10	15	29	9	3	5	26	Novēb. 27	4	0
	c	8	2	7	28	11	16	30	10	3	4	26	28	3	6
14	d	8	3	8	29	12	17	31	11	3	3	26	29	3	5
3	e	8	4	9	30	13	18	1	Junij. 12	3	2	26	30	3	4
	f	8	5	10	31	14	19	2	13	3	1	26	Decēb. 1	3	3
11	g	8	6	11	1	15	20	3	14	3	0	26	2	3	2
	A	9	0	12	2	16	21	4	15	2	6	26	3	2	1
19	b	9	1	13	3	17	22	5	16	2	5	25	Novēb. 27	4	0
8	c	9	2	14	4	18	23	6	17	2	4	25	28	3	6
	d	9	3	15	5	19	24	7	18	2	3	25	29	3	5
	e	9	4	16	6	20	25	8	19	2	2	25	30	3	4
	f	9	5	17	7	21	26	9	20	2	1	25	Decēb. 1	3	3
	g	9	6	18	8	22	27	10	21	2	0	25	2	3	2
	A	10	0	19	9	23	28	11	22	1	6	25	3	2	1
	b	10	1	20	10	24	29	12	23	1	5	24	Novēb. 27	4	0
	c	10	2	21	11	25	30	13	24	1	4	24	28	3	6

TABVLA CYCLI SOLARIS

Litere Dominicalis, Aurei numeri, Claus Festorum mobiliū & Indictionis.

Anni Chri si vertētes	Cyclus Solaris	Littera Dominicalis.	Aureus Numerus.	Claus fe storū mobi.	Indictio.		Anni Chri si vertētes	Cyclus Solaris.	Littera Dominicalis	Aureus Numerus.	Claus fe storū mobi.	Indictio.
1518	15	c	18	19	6		b 1552	21	c b	14	33	10
1519	16	b	19	38	7		1553	22	a	15	22	11
b 1520	17	a g	1	26	8		1554	23	g	16	11	12
1521	18	f	2	15	9		1555	24	f	17	30	13
1522	19	e	3	34	10		b 1556	25	e d	18	19	14
1523	20	d	4	23	11		1557	26	c	19	38	15
b 1524	21	c b	5	12	12		1558	27	b	1	26	1
1525	22	a	6	31	13		1559	28	a	2	15	2
1526	23	g	7	20	14		b 1560	1	g f	3	34	3
1527	24	f	8	39	15		1561	2	e	4	23	4
b 1528	25	e d	9	28	1		1562	3	d	5	12	5
1529	26	c	10	17	2		1563	4	c	6	31	6
1530	27	b	11	36	3		b 1564	5	b a	7	20	7
1531	28	a	12	25	4		1565	6	g	8	39	8
b 1532	1	g f	13	14	5		1566	7	f	9	28	9
1533	2	e	14	33	6		1567	8	e	10	17	10
1534	3	d	15	22	7		b 1568	9	d c	11	36	11
1535	4	c	16	11	8		1569	10	b	12	25	12
b 1536	5	b a	17	30	9		1570	11	a	13	14	13
1537	6	g	18	19	10		1571	12	g	14	33	14
1538	7	f	19	38	11		b 1572	13	f c	15	22	15
1539	8	e	1	26	12		1573	14	d	16	11	1
b 1540	9	d c	2	15	13		1574	15	c	17	30	2
1541	10	b	3	34	14		1575	16	b	18	19	3
1542	11	a	4	23	15		b 1576	17	a g	19	38	4
1543	12	g	5	12	1		1577	18	f	1	26	5
b 1544	13	f e	6	31	2		1578	19	e	2	15	6
1545	14	d	7	20	3		1579	20	d	3	34	7
1546	15	c	8	39	4		b 1580	21	c b	4	23	8
1547	16	b	9	28	5		1581	22	a	5	12	9
b 1548	17	a g	10	17	6		1582	23	g	6	31	10
1549	18	f	11	36	7		1583	24	f	7	20	11
1550	19	e	12	25	8		b 1584	25	e d	8	39	12
1551	20	d	13	14	9		1585	26	c	9	28	13

TABVLA INTERVALLI ET

festorum Mobilium Emulgatum nsum Romanae Ecclesie.

Anni et diebus	Intervallum ad Estomih Concurrere.	Septua- gesima	Quadra- gesima.	Pasa.	Roga- tiones.	Petrate.	Corporis Christi.	Adventus Domini
1518	7	21 Janu.	21 febru.	4 April.	9 Maij	21 Maij.	3 Junij.	8 Noue
1519	10	20 febru.	13 Mar.	4 April.	29 maij	12 Junij	23 Iunij	27 Noue
1520	8	0 5 febru.	26 febru.	8 April.	13 Maij	27 Maij.	7 Junij.	2 Decē.
1521	6	5 27 Janu.	17 febru.	1 Mar.	5 maij	19 Maij	30 Maij	1 Decē.
1522	9	4 6 febru.	9 Mar.	20 April.	25 Maij	8 Junij	19 Iunij	30 Noue
1523	7	3 1 febru.	22 febru.	5 April.	10 maij.	24 Maij.	4 Junij	29 Noue
1524	6	2 24 Janu.	14 febru.	7 Mar.	1 Maij	15 Maij.	26 Maij.	27 Noue
1525	9	0 12 febru.	5 Mar.	6 April.	21 maij	4 Junij	15 Iunij	3 Decē.
1526	6	6 28 Janu.	18 febru.	1 April.	6 Maij	20 Maij.	31 Maij.	2 Decē.
1527	9	5 17 febru.	10 Mar.	21 April.	26 maij	9 Junij	20 Junij.	1 Decē.
1528	8	4 9 febru.	1 Mar.	12 April.	17 Maij	31 Maij.	11 Iunij	29 Noue
1529	6	2 24 Janu.	14 febru.	8 Mar.	2 maij	16 Maij.	27 Maij	28 Noue
1530	9	1 13 febru.	6 Mar.	17 April.	22 Maij	5 Junij	16 Junij.	27 Noue
1531	8	0 5 febru.	26 febru.	9 April.	14 maij	28 Maij.	8 Iunij.	3 Decē.
1532	6	6 28 Janu.	18 febru.	1 Mar.	5 Maij	19 Maij.	30 Maij	1 Decē.
1533	8	4 9 febru.	2 mar.	13 April.	18 Maij	1 Junij	12 Junij.	30 Noue
1534	7	3 1 febru.	22 febru.	5 April.	10 Maij	24 Maij.	4 Iunij	29 Noue
1535	6	2 24 Janu.	14 febru.	8 Mar.	2 Maij	16 Maij.	27 Maij	28 Noue
1536	9	1 13 febru.	5 Mar.	6 April.	21 Maij	4 Junij	15 Junij.	3 Decē.
1537	6	6 28 Janu.	18 febru.	1 April.	6 Maij	20 Maij.	31 Maij.	2 Decē.
1538	9	5 17 febru.	10 mar.	21 April.	26 Maij	9 Junij	20 Iunij.	1 Decē.
1539	7	4 2 febru.	23 febru.	6 April.	11 Maij	25 Maij.	5 Junij.	30 Noue
1540	6	3 25 Janu.	15 febru.	8 Mar.	2 Maij	16 Maij.	27 Maij	28 Noue
1541	9	1 13 Janu.	6 Mar.	17 April.	22 Maij	5 Junij	16 Iunij.	27 Noue
1542	8	0 5 febru.	26 febru.	9 April.	14 Maij	28 Maij.	8 Junij.	3 Decē.
1543	5	6 21 Janu.	11 febru.	25 Mar.	29 April.	13 Maij.	24 Maij	2 Decē.
1544	8	5 10 febru.	2 mar.	13 April.	18 Maij	1 Junij	12 Iunij.	30 Noue
1545	7	3 1 febru.	22 febru.	5 April.	10 Maij	24 Maij.	4 Junij.	29 Noue
1546	10	2 21 febru.	14 Mar.	25 April.	30 Maij	13 Junij	24 Iunij.	28 Noue
1547	8	1 6 febru.	27 febru.	6 April.	15 Maij	29 Maij.	9 Junij.	27 Noue
1548	7	0 29 Janu.	19 febru.	1 April.	6 Maij	20 Maij.	31 Maij	2 Decē.
1549	9	5 17 febru.	10 mar.	21 April.	26 Maij	9 Junij	20 Iunij.	1 Decē.
1550	7	4 2 febru.	23 febru.	6 April.	1 Maij	25 Maij.	5 Junij.	30 Noue
1551	6	3 25 Janu.	15 febru.	19 Mar.	3 Maij	17 Maij.	28 Maij	29 Noue

RESIDVVM TABVLE INTER

ualli et festorum Mobilium fm vulgatum usum Romanae Ecclesie.

Anni Cris- ti dicitur	Intervallum ad Estomihi Concurrentes.	Septua- gesima	Quadragesima.	Paska.	Rogationes.	Pentecoste.	Corporis Christi.	Ascensus Domini	
1552	9	2	14 febru.	6 Mar.	17 Apri.	22 Maij	5 Junij	16 Junij.	27 Nouē
1553	7	0	29 Janu.	19 febru.	2 Apri.	7 maij	21 Maij.	1 Iunij.	3 Decē.
1554	5	6	21 Janu.	11 febru.	25 Mar.	29 Apri.	13 Maij	24 Maij	2 Decē.
1555	8	5	10 febru.	3 Mar.	14 Apri.	19 maij	2 Junij	13 Junij.	1 Decē.
1556	7	4	2 febru.	23 febru.	5 Apri.	10 Maij	24 Maij.	4 Iunij.	29 Nouē
1557	9	2	14 febru.	7 Mar.	18 Apri.	23 maij	6 Junij	7 Junij.	28 Nouē
1558	8	1	6 febru.	27 febru.	10 Apri.	15 Maij	29 Maij.	9 Iunij.	27 Nouē
1559	6	0	22 Janu.	12 febru.	26 Mar.	30 Apri.	14 Maij.	25 Maij	3 Decē.
1560	8	6	11 febru.	3 Mar.	14 Apri.	19 Maij	2 Junij	13 Junij.	1 Decē.
1561	7	4	2 febru.	23 febru.	6 Apri.	11 maij	25 Maij.	5 Iunij.	30 Nouē
1562	6	3	25 Janu.	15 febru.	29 Mar.	3 Maij	17 Maij	28 Maij	29 Nouē
1563	8	2	7 febru.	28 febru.	1 Apri.	16 maij	30 Maij.	10 Junij.	28 Nouē
1564	7	1	30 Janu.	20 febru.	2 Apri.	7 Maij	21 Maij.	1 Iunij.	3 Decē.
1565	9	6	18 febru.	11 Mar.	22 Apri.	27 maij	10 Junij	21 Iunij.	2 Decē.
1566	8	5	10 febru.	3 Mar.	14 Apri.	19 Maij	2 Junij	13 Junij.	1 Decē.
1567	6	4	26 Janu.	16 febru.	30 Mar.	4 Maij	18 Maij.	29 Maij	30 Nouē
1568	9	3	15 febru.	7 Mar.	18 Apri.	23 Maij	6 Junij	17 Junij.	28 Nouē
1569	8	1	6 febru.	27 febru.	10 Apri.	15 Maij	29 Maij.	9 Iunij.	27 Nouē
1570	6	0	22 Janu.	12 febru.	26 Mar.	30 Apri.	14 Maij.	25 Maij	3 Decē.
1571	8	6	11 febru.	4 Mar.	15 Apri.	20 Maij	3 Junij	14 Junij.	2 Decē.
1572	7	5	3 febru.	24 febru.	6 Apri.	11 Maij	25 Maij.	5 Iunij.	30 Nouē
1573	5	3	18 Janu.	8 febru.	22 Mar.	26 Apri.	10 Maij.	21 Maij	29 Nouē
1574	8	2	2 febru.	28 febru.	11 Apri.	16 Maij	30 Maij.	10 Junij.	28 Nouē
1575	7	1	30 Janu.	20 febru.	3 Apri.	8 Maij	22 Maij.	2 Iunij.	27 Nouē
1576	10	0	19 febru.	11 Mar.	22 Apri.	27 Maij	10 Junij	21 Junij.	2 Decē.
1577	7	5	3 febru.	24 febru.	7 Apri.	12 Maij	26 Maij.	6 Junij.	1 Decē.
1578	6	4	26 Janu.	16 febru.	30 Mar.	4 Maij	18 Maij.	29 Maij	30 Nouē
1579	9	3	15 febru.	8 Mar.	29 Apri.	24 Maij	7 Junij	18 Iunij.	29 Nouē
1580	7	2	31 Janu.	21 febru.	3 Apri.	8 Maij	22 Maij.	2 Iunij.	27 Nouē
1581	6	0	22 Janu.	12 febru.	26 Mar.	30 Apri.	14 Maij.	25 Maij	3 Decē.
1582	8	6	11 febru.	4 Mar.	15 Apri.	20 Maij	3 Junij	14 Junij.	2 Decē.
1583	6	5	27 Janu.	17 febru.	31 Mar.	5 Maij	19 Maij.	30 Maij	1 Decē.
1584	9	4	16 febru.	8 Mar.	19 Apri.	24 Maij	7 Junij	18 Junij.	29 Nouē
1585	8	2	7 febru.	28 febru.	11 Apri.	16 Maij	30 Maij.	10 Junij.	28 Nouē

TABVLA QVÄTITATIS DI

erum: Ortuum et Decasuum Solis generalis.

Mediū q̄rti Climatis
habet Elevationē poli
36. Gra. 14. M. Di.

Principiū quinti Clī
matis 39 Gra.

Medium quinti Clī
matis 41 Gra. 10. M. Di.

Principiū Tereti Clī
matis 43 Gra. 30 mi.

Elevatio 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 Poli Aquilon

	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	Poli	Aquilon
	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m		
LV	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	30
3	6 3	6 3	6 4	6 4	6 4	6 4	6 4	6 4	6 4	6 4	6 5	27
6	6 7	6 7	6 7	6 8	6 8	6 8	6 8	6 8	6 9	6 9	6 9	24
9	6 10	6 10	6 11	6 11	6 12	6 12	6 12	6 13	6 13	6 13	6 14	21
12	6 13	6 14	6 14	6 15	6 15	6 16	6 17	6 17	6 18	6 18	6 18	18
15	6 17	6 17	6 18	6 19	6 19	6 20	6 21	6 21	6 22	6 22	6 23	15
18	6 20	6 21	6 22	6 22	6 23	6 24	6 25	6 26	6 27	6 27	6 27	12
21	6 23	6 24	6 25	6 26	6 27	6 28	6 29	6 30	6 31	6 31	6 32	9
24	6 26	6 27	6 28	6 30	6 31	6 32	6 33	6 34	6 35	6 35	6 36	6
27	6 30	6 31	6 32	6 33	6 34	6 36	6 37	6 38	6 40	6 40	6 41	3
MX	6 33	6 34	6 35	6 37	6 38	6 39	6 41	6 42	6 44	6 44	6 45	MX
3	6 36	6 37	6 39	6 40	6 41	6 43	6 45	6 46	6 48	6 48	6 50	27
6	6 39	6 40	6 42	6 43	6 45	6 47	6 48	6 50	6 52	6 52	6 54	24
9	6 42	6 43	6 45	6 47	6 48	6 51	6 52	6 54	6 56	6 56	6 58	21
12	6 45	6 46	6 48	6 50	6 52	6 54	6 56	6 58	7 0	7 0	7 2	18
15	6 48	6 49	6 51	6 53	6 55	6 58	6 59	7 1	7 4	7 4	7 6	15
18	6 50	6 52	6 54	6 56	6 58	7 0	7 3	7 5	7 7	7 7	7 10	12
21	6 53	6 55	6 57	6 59	7 1	7 3	7 6	7 8	7 11	7 11	7 13	9
24	6 55	6 57	7 0	7 2	7 4	7 6	7 9	7 12	7 14	7 14	7 17	6
27	6 57	7 0	7 2	7 4	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	7 17	7 20	3
II	7 0	7 2	7 4	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	7 20	7 20	7 23	II
3	7 2	7 4	7 7	7 9	7 12	7 14	7 17	7 20	7 23	7 23	7 26	27
6	7 4	7 6	7 9	7 11	7 14	7 17	7 19	7 23	7 26	7 26	7 29	24
9	7 6	7 8	7 10	7 13	7 16	7 19	7 21	7 25	7 28	7 28	7 31	21
12	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	7 20	7 23	7 27	7 30	7 30	7 33	18
15	7 9	7 11	7 13	7 16	7 19	7 22	7 25	7 28	7 32	7 32	7 35	15
18	7 9	7 12	7 14	7 17	7 20	7 23	7 26	7 30	7 33	7 33	7 37	12
21	7 10	7 13	7 15	7 18	7 21	7 24	7 27	7 31	7 34	7 34	7 38	9
24	7 10	7 13	7 16	7 19	7 22	7 25	7 28	7 32	7 35	7 35	7 39	6
27	7 11	7 14	7 16	7 19	7 22	7 25	7 29	7 32	7 35	7 35	7 39	3
30	7 11	7 14	7 17	7 19	7 22	7 26	7 30	7 33	7 36	7 36	7 39	III

RESIDVVM TABVLE QAA

titatio dierum / Ortuum et Graduum Solis generalis.

Medium Septu Clis
mens 45 Bis. 24 M.

Delictum Septu Clis
mens 47 Bis. 15 M.

Medium Septu Clis
mens 48 Bis. 46 M.

Ante Septu Clima
mens 50 Bis. 30. M.

Terra his
Polaribus subiecta
elevationibz Aqila-
nis: Ptolemeo clau-

Elevatio 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 **Soli** Aquilonij.

	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	
	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	
45	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	30
3	6 5	6 5	6 5	6 5	6 6	6 6	6 6	6 6	6 6	6 7	27
6	6 10	6 10	6 10	6 11	6 11	6 11	6 12	6 12	6 13	6 13	24
9	6 14	6 15	6 15	6 16	6 16	6 17	6 18	6 18	6 19	6 20	21
12	6 19	6 20	6 20	6 21	6 22	6 23	6 24	6 24	6 25	6 26	18
15	6 24	6 25	6 26	6 26	6 27	6 28	6 29	6 31	6 32	6 33	15
18	6 29	6 30	6 31	6 32	6 33	6 34	6 35	6 37	6 38	6 39	12
21	6 33	6 34	6 36	6 37	6 38	6 40	6 41	6 43	6 44	6 46	9
24	6 38	6 39	6 41	6 42	6 44	6 45	6 47	6 49	6 50	6 52	6
27	6 43	6 44	6 46	6 47	6 49	6 51	6 53	6 55	6 57	6 59	3
30	6 47	6 49	6 50	6 52	6 54	6 56	6 58	7 0	7 3	7 5	30
3	6 51	6 53	6 55	6 57	6 59	7 1	7 4	7 6	7 9	7 11	27
6	6 56	6 57	7 0	7 2	7 4	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	24
9	7 0	7 2	7 5	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	7 20	7 24	21
12	7 4	7 7	7 9	7 12	7 15	7 17	7 20	7 23	7 26	7 30	18
15	7 8	7 11	7 13	7 17	7 19	7 22	7 25	7 28	7 32	7 35	15
18	7 12	7 15	7 18	7 21	7 24	7 27	7 30	7 34	7 37	7 41	12
21	7 16	7 19	7 22	7 25	7 28	7 31	7 35	7 39	7 42	7 47	9
24	7 20	7 23	7 26	7 29	7 32	7 36	7 39	7 43	7 48	7 52	6
27	7 23	7 26	7 29	7 33	7 36	7 40	7 44	7 48	7 52	7 57	3
30	7 26	7 30	7 33	7 36	7 40	7 44	7 48	7 52	7 57	8 12	30
3	7 29	7 33	7 36	7 40	7 44	7 48	7 52	7 56	8 1	8 6	27
6	7 32	7 36	7 39	7 43	7 47	7 51	7 56	8 0	8 5	8 10	24
9	7 35	7 38	7 42	7 46	7 50	7 54	7 59	8 4	8 9	8 14	21
12	7 37	7 40	7 44	7 48	7 53	7 57	8 2	8 7	8 12	8 17	18
15	7 39	7 42	7 46	7 50	7 55	7 59	8 4	8 9	8 15	8 20	15
18	7 40	7 44	7 48	7 52	7 57	8 1	8 6	8 11	8 17	8 23	12
21	7 42	7 45	7 49	7 54	7 58	8 3	8 8	8 13	8 19	8 25	9
24	7 42	7 46	7 50	7 55	7 59	8 4	8 9	8 14	8 20	8 26	6
27	7 43	7 47	7 51	7 56	8 0	8 4	8 10	8 15	8 21	8 27	3
30	7 43	7 47	7 51	7 56	8 0	8 5	8 10	8 15	8 22	8 27	30

E iij

RELIQVA PARS TABVLE

Quantitatis dierum / Ortuum et Decasuum Solis generalis.

3 dio Alexandrino cognita / extra septē Au-
thorum Climata posita. Sib Hilbertho Magno / Haud satis tem-
perata ad terrenascentia. Ab alijs prave habitationis propter
ingens hybernū frigus censetur.

Elevatio	55	56	57	58	59	60	61	62	63	Soli Aquilon
	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	
IV	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	6 0	30
3	6 7	6 7	6 7	6 8	6 8	6 8	6 9	6 9	6 9	27
6	6 14	6 14	6 15	6 15	6 16	6 17	6 18	6 18	6 19	24
9	6 20	6 21	6 22	6 23	6 24	6 25	6 26	6 27	6 28	21
12	6 27	6 28	6 29	6 31	6 32	6 33	6 35	6 36	6 37	18
15	6 34	6 35	6 37	6 38	6 40	6 41	6 43	6 45	6 47	15
18	6 41	6 42	6 44	6 46	6 48	6 50	6 52	6 54	6 56	12
21	6 48	6 49	6 51	6 53	6 56	6 58	7 0	7 3	7 6	9
24	6 54	6 56	6 59	7 1	7 4	7 6	7 9	7 12	7 15	6
27	7 1	7 3	7 6	7 8	7 11	7 14	7 18	7 21	7 25	3
III	7 8	7 10	7 13	7 16	7 19	7 23	7 26	7 30	7 34	III
3	7 14	7 17	7 20	7 23	7 27	7 31	7 35	7 39	7 44	27
6	7 21	7 24	7 27	7 31	7 35	7 39	7 43	7 48	7 53	24
9	7 27	7 30	7 33	7 38	7 42	7 47	7 52	7 57	8 2	21
12	7 33	7 37	7 41	7 45	7 50	7 55	8 0	8 6	8 12	18
15	7 39	7 43	7 48	7 52	7 57	8 3	8 8	8 14	8 21	15
18	7 45	7 49	7 54	7 59	8 4	8 10	8 17	8 23	8 30	12
21	7 51	7 56	8 0	8 6	8 11	8 17	8 25	8 32	8 39	9
24	7 56	8 1	8 7	8 12	8 18	8 25	8 32	8 40	8 48	6
27	8 2	8 7	8 12	8 18	8 25	8 32	8 40	8 48	8 57	3
II	8 7	8 12	8 18	8 24	8 31	8 38	8 47	8 56	9 5	II
3	8 12	8 17	8 23	8 30	8 37	8 44	8 54	9 3	9 13	27
6	8 16	8 22	8 28	8 35	8 43	8 50	9 0	9 10	9 21	24
9	8 20	8 26	8 33	8 40	8 47	8 56	9 6	9 16	9 28	21
12	8 23	8 30	8 37	8 44	8 52	9 1	9 11	9 22	9 34	18
15	8 26	8 33	8 40	8 48	8 56	9 5	9 16	9 27	9 40	15
18	8 29	8 36	8 43	8 51	8 59	9 9	9 20	9 32	9 45	12
21	8 31	8 38	8 45	8 53	9 2	9 13	9 23	9 35	9 49	9
24	8 32	8 39	8 47	8 55	9 4	9 14	9 26	9 38	9 53	6
27	8 33	8 40	8 48	8 56	9 5	9 15	9 27	9 39	9 54	3
30	8 34	8 41	8 48	8 56	9 6	9 16	9 28	9 40	9 55	30

TABVLA QVĀTITATIS DIEI

Dietis et Decasus Solis / Inicij Auroris et Noctis perfecte / Supputata
ad Poli Arctici elevationem 48. Graduum et 40. Minutorum.

Aries.

Taurus.

V	Aries							Taurus						
	Quātitas Diei	Decas Solis.	Decasus Solis	Inicium Auroris.	Inicium Noctis perfecte.			Quātitas Diei	Decas Solis.	Decasus Solis	Inicium Auroris.	Inicium Noctis perfecte.		
5	h m	h m	h m	h m	h m	h m	5	h m	h m	h m	h m	h m		
0	12 0	6 0	6 0	4 6	7 54		0	13 47	5 6	6 54	2 59	9 1		
1	12 4	5 58	6 2	4 5	7 55		1	13 50	5 5	6 55	2 57	9 3		
2	12 7	5 56	6 4	4 3	7 57		2	13 54	5 3	6 57	2 54	9 6		
3	12 11	5 55	6 5	4 1	7 59		3	13 58	5 1	6 59	2 51	9 9		
4	12 14	5 53	6 7	3 59	8 1		4	14 0	5 0	7 0	2 49	9 11		
5	12 18	5 52	6 8	3 58	8 2		5	14 4	4 58	7 2	2 46	9 14		
6	12 22	5 49	6 11	3 56	8 4		6	14 7	4 56	7 4	2 43	9 17		
7	12 25	5 47	6 13	3 54	8 6		7	14 10	4 55	7 5	2 41	9 19		
8	12 29	5 45	6 15	3 52	8 8		8	14 14	4 53	7 7	2 38	9 22		
9	12 33	5 44	6 16	3 50	8 10		9	14 17	4 51	7 9	2 35	9 25		
10	12 36	5 42	6 18	3 48	8 12		10	14 20	4 50	7 10	2 33	9 27		
11	12 40	5 40	6 20	3 46	8 14		11	14 23	4 48	7 12	2 30	9 30		
12	12 43	5 38	6 22	3 43	8 17		12	14 27	4 47	7 13	2 27	9 33		
13	12 47	5 36	6 24	3 41	8 19		13	14 30	4 45	7 15	2 24	9 36		
14	12 50	5 35	6 25	3 39	8 21		14	14 33	4 43	7 17	2 21	9 39		
15	12 54	5 33	6 27	3 36	8 24		15	14 36	4 42	7 18	2 18	9 42		
16	12 58	5 31	6 29	3 34	8 26		16	14 39	4 40	7 20	2 15	9 45		
17	13 1	5 29	6 31	3 32	8 29		17	14 42	4 39	7 21	2 12	9 48		
18	13 5	5 27	6 33	3 29	8 31		18	14 45	4 37	7 23	2 9	9 51		
19	13 8	5 26	6 34	3 27	8 33		19	14 48	4 36	7 24	2 6	9 54		
20	13 12	5 24	6 36	3 25	8 35		20	14 51	4 34	7 26	2 3	9 57		
21	13 16	5 22	6 38	3 22	8 38		21	14 54	4 33	7 27	2 0	10 0		
22	13 19	5 20	6 40	3 20	8 40		22	14 57	4 32	7 28	1 57	10 3		
23	13 23	5 19	6 41	3 18	8 42		23	15 0	4 30	7 30	1 54	10 6		
24	13 26	5 17	6 43	3 15	8 45		24	15 2	4 29	7 31	1 51	10 9		
25	13 30	5 15	6 45	3 13	8 47		25	15 5	4 27	7 33	1 48	10 12		
26	13 33	5 13	6 47	3 10	8 50		26	15 8	4 26	7 34	1 45	10 15		
27	13 37	5 12	6 48	3 7	8 53		27	15 10	4 25	7 35	1 42	10 18		
28	13 40	5 10	6 50	3 5	8 55		28	15 13	4 23	7 37	1 39	10 21		
29	13 43	5 8	6 52	3 3	8 58		29	15 15	4 22	7 38	1 36	10 24		
30	13 47	5 6	6 54	3 59	9 1		30	15 18	4 21	7 39	1 33	10 27		

RELIQVA PARS TABVLE

et Occasus Solis. Initij Auroræ. Et Noctis perfectæ. Supputata ad po-

Gemini.

Cancer.

II	Quartitas		Occasus Solis.		Initium Auroræ.		Initium Noctis perfectæ.		III	Quartitas		Occasus Solis.		Initium Auroræ.		Initium Noctis perfectæ.	
	Diei	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.		Diei	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.	Ortus Solis.
	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m		h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m	h m
0	15	18	4 21	7 39	1 33	10 27			0	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0		
1	15	20	4 20	7 40	1 30	10 30			1	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0		
2	15	23	4 19	7 41	1 27	10 33			2	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0		
3	15	25	4 18	7 42	1 24	10 36			3	15	57	4 2	7 58	0 0	0 0		
4	15	27	4 16	7 44	1 21	10 39			4	15	56	4 2	7 58	0 0	0 0		
5	15	29	4 15	7 45	1 18	10 42			5	15	56	4 2	7 58	0 0	0 0		
6	15	31	4 14	7 46	1 14	10 46			6	15	55	4 2	7 58	0 0	0 0		
7	15	33	4 13	7 47	1 11	10 49			7	15	55	4 3	7 57	0 0	0 0		
8	15	35	4 12	7 48	1 7	10 53			8	15	54	4 3	7 57	0 3	11 57		
9	15	37	4 11	7 49	1 3	10 57			9	15	53	4 3	7 57	0 9	11 51		
10	15	39	4 11	7 49	1 0	11 0			10	15	52	4 4	7 56	0 15	11 45		
11	15	40	4 10	7 50	0 56	11 4			11	15	51	4 4	7 56	0 21	11 39		
12	15	42	4 9	7 51	0 52	11 8			12	15	50	4 5	7 55	0 26	11 34		
13	15	44	4 8	7 52	0 48	11 12			13	15	49	4 5	7 55	0 31	11 29		
14	15	45	4 7	7 53	0 44	11 16			14	15	48	4 6	7 54	0 36	11 24		
15	15	47	4 7	7 53	0 40	11 20			15	15	47	4 7	7 53	0 40	11 20		
16	15	48	4 6	7 54	0 36	11 24			16	15	45	4 7	7 53	0 44	11 16		
17	15	49	4 5	7 55	0 31	11 29			17	15	44	4 8	7 52	0 48	11 12		
18	15	50	4 5	7 55	0 26	11 34			18	15	42	4 9	7 51	0 52	11 8		
19	15	51	4 4	7 56	0 31	11 39			19	15	40	4 10	7 50	0 56	11 4		
20	15	52	4 4	7 56	0 15	11 45			20	15	39	4 11	7 49	1 0	11 0		
21	15	53	4 3	7 57	0 9	11 51			21	15	37	4 11	7 49	1 3	10 57		
22	15	54	4 3	7 57	0 3	11 57			22	15	35	4 12	7 48	1 7	10 53		
23	15	55	4 3	7 57	0 0	0 0			23	15	33	4 13	7 47	1 11	10 49		
24	15	55	4 2	7 58	0 0	0 0			24	15	31	4 14	7 46	1 14	10 46		
25	15	56	4 2	7 58	0 0	0 0			25	15	29	4 15	7 45	1 18	10 42		
26	15	56	4 2	7 58	0 0	0 0			26	15	27	4 16	7 44	1 21	10 39		
27	15	57	4 2	7 58	0 0	0 0			27	15	25	4 18	7 42	1 24	10 36		
28	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0			28	15	23	4 19	7 41	1 27	10 33		
29	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0			29	15	20	4 20	7 40	1 30	10 30		
30	15	57	4 1	7 59	0 0	0 0			30	15	18	4 21	7 39	1 33	10 27		

QVANTITATIS DIEI ORTVS

li arctici elevationem 48. Graduum et 40. Minutorum.

Leo.

Virgo.

D.	Quantitas Diei		Ortus Solis.		Occasus Solis		Initium Auror.		Initium Noctis pfecte.	
	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m
0	15	18	421	7	39	133	10	27		
1	15	15	422	7	38	136	10	24		
2	15	13	423	7	37	139	10	21		
3	15	10	425	7	35	142	10	18		
4	15	8	426	7	34	145	10	15		
5	15	5	427	7	33	148	10	12		
6	15	2	429	7	31	151	10	11		
7	15	0	430	7	30	154	10	6		
8	14	57	431	7	29	157	10	3		
9	14	54	433	7	27	2 0	10	0		
10	14	51	434	7	26	2 3	9	57		
11	14	48	436	7	24	2 6	9	54		
12	14	45	437	7	23	2 9	9	51		
13	14	42	439	7	21	2 12	9	48		
14	14	39	440	7	20	2 15	9	45		
15	14	36	442	7	18	2 18	9	42		
16	14	33	443	7	17	2 21	9	39		
17	14	30	445	7	15	2 24	9	36		
18	14	27	447	7	13	2 27	9	33		
19	14	23	448	7	12	2 30	9	30		
20	14	20	450	7	10	2 33	9	27		
21	14	17	451	7	9	2 35	9	25		
22	14	14	453	7	7	2 38	9	22		
23	14	10	455	7	5	2 41	9	19		
24	14	7	456	7	4	2 43	9	17		
25	14	4	458	7	2	2 46	9	14		
26	14	0	5 0	7	0	2 49	9	11		
27	13	58	5 1	6	59	2 51	9	9		
28	13	54	5 3	6	57	2 54	9	6		
29	13	50	5 5	6	55	2 57	9	3		
30	13	47	5 6	6	54	2 59	9	1		

RESIDVVM TABVLE QVĀ

Ortus Solis. Initium Aurore. Et Actis perfecte. Supputata ad po-

Libra.

Scorpio.

D.	Quantitas Diei		Ortus Solis.		Ortus Solis		Initium Aurore.		Initium Actis perfecte.		D.	Quantitas Diei		Ortus Solis.		Ortus Solis		Initium Aurore.		Initium Actis perfecte.	
	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m		h	m	h	m	h	m	h	m	h	m
0	12	0	6	0	6	0	4	6	7	54	0	10	13	6	54	5	6	5	3	6	57
1	11	56	6	2	5	58	4	9	7	51	1	10	10	6	55	5	5	5	5	6	55
2	11	53	6	4	5	56	4	11	7	49	2	10	6	6	57	5	3	5	6	6	54
3	11	49	6	5	5	55	4	13	7	47	3	10	3	6	59	5	1	5	7	6	53
4	11	46	6	7	5	53	4	16	7	44	4	10	0	7	0	5	0	5	9	6	51
5	11	42	6	8	5	52	4	18	7	42	5	9	56	7	2	4	58	5	11	6	49
6	11	38	6	11	5	49	4	20	7	40	6	9	53	7	4	4	56	5	13	6	48
7	11	35	6	13	5	47	4	22	7	38	7	9	49	7	5	4	55	5	14	6	46
8	11	31	6	14	5	46	4	24	7	36	8	9	46	7	7	4	53	5	15	6	45
9	11	27	6	16	5	44	4	26	7	34	9	9	43	7	9	4	51	5	16	6	44
10	11	24	6	18	5	42	4	28	7	32	10	9	40	7	10	4	50	5	18	6	42
11	11	20	6	20	5	40	4	30	7	30	11	9	36	7	12	4	48	5	19	6	41
12	11	17	6	22	5	38	4	32	7	28	12	9	33	7	13	4	47	5	20	6	40
13	11	13	6	23	5	37	4	34	7	26	13	9	30	7	15	4	45	5	22	6	38
14	11	9	6	25	5	35	4	36	7	24	14	9	27	7	16	4	44	5	23	6	37
15	11	6	6	27	5	33	4	38	7	22	15	9	24	7	18	4	42	5	24	6	36
16	11	2	6	29	5	31	4	40	7	20	16	9	21	7	20	4	40	5	26	6	34
17	10	59	6	31	5	29	4	42	7	18	17	9	18	7	21	4	39	5	27	6	33
18	10	55	6	32	5	28	4	43	7	17	18	9	15	7	23	4	37	5	28	6	32
19	10	51	6	34	5	26	4	45	7	15	19	9	12	7	24	4	36	5	30	6	30
20	10	48	6	36	5	24	4	47	7	13	20	9	9	7	26	4	34	5	31	6	29
21	10	44	6	38	5	22	4	48	7	12	21	9	6	7	27	4	33	5	32	6	28
22	10	41	6	40	5	20	4	50	7	10	22	9	3	7	28	4	32	5	33	6	27
23	10	37	6	41	5	19	4	52	7	8	23	9	0	7	30	4	30	5	34	6	26
24	10	34	6	43	5	17	4	53	7	7	24	8	58	7	31	4	29	5	35	6	25
25	10	30	6	45	5	15	4	55	7	5	25	8	55	7	33	4	27	5	36	6	24
26	10	27	6	47	5	13	4	57	7	3	26	8	52	7	34	4	26	5	37	6	23
27	10	23	6	48	5	12	4	58	7	2	27	8	50	7	35	4	25	5	38	6	22
28	10	20	6	50	5	10	5	0	7	0	28	8	47	7	36	4	24	5	39	6	21
29	10	16	6	52	5	8	5	2	6	58	29	8	45	7	38	4	22	5	40	6	20
30	10	13	6	54	5	6	5	3	6	57	30	8	42	7	39	4	21	5	41	6	19

TITATIS DIEI ORTVS ET

li. arctici elevationem 48. Graduum et 40. Minutorum.

Sagittarius.

Capricornus

♏	Sagittarius.						♐	Capricornus									
	Quartitas Diei	Ortus Solis.	Occasus. Solis	Initium Aurorae.	Initium no- ctis pfecte.			Quartitas Diei	Ortus Solis.	Occasus Solis	Initium Aurorae.	Initium no- ctis pfecte.					
h.	m	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m				
0	8	42	739	4	21	541	6	19	0	8	3	759	4	1	556	6	4
1	8	40	740	4	20	542	6	18	1	8	3	759	4	1	556	6	4
2	8	37	741	4	19	543	6	17	2	8	3	758	4	12	556	6	4
3	8	35	742	4	18	544	6	16	3	8	3	758	4	2	556	6	4
4	8	33	744	4	16	545	6	15	4	8	4	758	4	2	556	6	4
5	8	31	745	4	15	546	6	14	5	8	4	758	4	2	556	6	4
6	8	29	746	4	14	546	6	14	6	8	5	758	4	2	556	6	4
7	8	27	747	4	13	547	6	13	7	8	5	757	4	3	555	6	5
8	8	25	748	4	12	548	6	12	8	8	6	757	4	3	555	6	5
9	8	23	749	4	11	548	6	12	9	8	7	757	4	3	555	6	5
10	8	21	749	4	11	549	6	11	10	8	8	758	4	4	554	6	6
11	8	19	750	4	10	550	6	10	11	8	9	758	4	4	554	6	6
12	8	18	751	4	9	550	6	10	12	8	10	755	4	5	554	6	6
13	8	16	752	4	8	551	6	9	13	8	11	755	4	5	553	6	7
14	8	15	753	4	7	552	6	8	14	8	12	754	4	6	553	6	7
15	8	13	753	4	7	552	6	8	15	8	13	753	4	7	552	6	8
16	8	12	754	4	6	553	6	7	16	8	15	753	4	7	552	6	8
17	8	11	755	4	5	553	6	7	17	8	16	752	4	8	551	6	9
18	8	10	755	4	5	554	6	6	18	8	18	751	4	9	550	6	10
19	8	9	756	4	4	554	6	6	19	8	19	750	4	10	550	6	10
20	8	8	756	4	4	554	6	6	20	8	21	749	4	11	549	6	11
21	8	7	757	4	3	555	6	5	21	8	23	749	4	11	548	6	12
22	8	6	757	4	3	555	6	5	22	8	25	748	4	12	548	6	12
23	8	5	757	4	3	555	6	5	23	8	27	747	4	13	547	6	13
24	8	5	758	4	2	556	6	4	24	8	29	746	4	14	546	6	14
25	8	4	758	4	2	556	6	4	25	8	31	745	4	15	546	6	14
26	8	4	758	4	2	556	6	4	26	8	33	744	4	16	545	6	15
27	8	3	758	4	2	556	6	4	27	8	35	742	4	18	544	6	16
28	8	3	758	4	2	556	6	4	28	8	37	741	4	19	543	6	17
29	8	3	759	4	1	556	6	4	29	8	40	740	4	20	542	6	18
30	8	3	759	4	1	556	6	4	30	8	42	749	4	21	541	6	19

COMPLEMENTVM TABVLE

Quantitatis Diei. vi. Ad Elevationem Poli arctici. 48. B. 1 40. M.

Aquarius.

Pisces.

D.	Quantitas Diei.		Ortus Solis.		Occasus Solis.		Initium Auroræ.		Initium Noctis pfecte	
	h	m	h	m	h	m	h	m	h	m
0	8	42	7	39	4	21	5	41	6	19
1	8	45	7	38	4	22	5	40	6	20
2	8	47	7	37	4	24	5	39	6	21
3	8	50	7	35	4	25	5	38	6	22
4	8	52	7	34	4	26	5	37	6	23
5	8	55	7	33	4	27	5	36	6	24
6	8	58	7	31	4	29	5	35	6	25
7	9	0	7	30	4	30	5	34	6	26
8	9	3	7	28	4	32	5	33	6	27
9	9	6	7	27	4	33	5	32	6	28
10	9	9	7	26	4	34	5	31	6	29
11	9	12	7	24	4	36	5	30	6	30
12	9	15	7	23	4	37	5	28	6	32
13	9	18	7	21	4	39	5	27	6	33
14	9	21	7	20	4	40	5	26	6	34
15	9	24	7	18	4	42	5	24	6	36
16	9	27	7	16	4	44	5	23	6	37
17	9	30	7	15	4	45	5	22	6	38
18	9	33	7	13	4	47	5	20	6	40
19	9	36	7	12	4	48	5	19	6	41
20	9	40	7	10	4	50	5	18	6	42
21	9	43	7	9	4	51	5	16	6	44
22	9	46	7	7	4	53	5	15	6	45
23	9	49	7	5	4	55	5	14	6	46
24	9	53	7	4	4	56	5	12	6	48
25	9	56	7	2	4	58	5	11	6	49
26	10	0	7	0	5	0	5	9	6	51
27	10	3	6	59	5	1	5	7	6	53
28	10	6	6	57	5	3	5	6	6	54
29	10	10	6	55	5	5	5	5	6	55
30	10	13	6	54	5	6	5	3	6	57

TABVLA VERI LOCI SOLIS IN ZODIACO

Anni Christi	Adde.		Anni Christi	Adde.	
	Gradus	Minuta		Gradus	Minuta
1518	0	33	1548	0	16
1519	0	18	1549	1	2
1520	0	4	1550	0	47
1521	0	50	1551	0	32
1522	0	35	1552	0	18
1523	0	20	1553	1	4
1524	0	5	1554	0	49
1525	0	51	1555	0	34
1526	0	36	1556	0	19
1527	0	21	1557	1	5
1528	0	7	1558	0	50
1529	0	53	1559	0	35
1530	0	38	1560	0	21
1531	0	23	1561	1	7
1532	0	9	1562	0	52
1533	0	55	1563	0	37
1534	0	40	1564	0	23
1535	0	25	1565	1	9
1536	0	11	1566	0	54
1537	0	57	1567	0	39
1538	0	42	1568	0	25
1539	0	27	1569	1	11
1540	0	12	1570	0	56
1541	0	58	1571	0	41
1542	0	43	1572	0	26
1543	0	28	1573	1	12
1544	0	14	1574	0	57
1545	1	0	1575	0	42
1546	0	45	1576	0	28
1547	0	30	1577	1	14

Tabula Duodecim Signorum.

BOREALIA.		AVSTRALIA.	
V	Aries.	♎	Libra.
♉	Taurus.	♏	Scorpio.
♊	Gemini.	♐	Sagittarius.
♋	Cancer.	♑	Capricornus.
♌	Leo.	♒	Aquarius.
♍	Virgo.	♓	Pisces.

TABVLA INTROITVS SOLIS IN

Primum punctum Arietis.

Anni Christi.	Dies.	Hore.	Minuta	Secunde.
1	0	0	42	56
2	0	1	25	52
3	0	2	8	48
4	0	2	51	44
5	0	3	34	40
6	0	4	17	36
7	0	5	0	32
8	0	5	43	28
9	0	6	26	24
10	0	7	9	20
11	0	7	52	16
12	0	8	35	12
13	0	9	18	8
14	0	10	1	4
15	0	10	44	0
16	0	11	26	56
17	0	12	9	52
18	0	12	52	48
19	0	13	35	44
20	0	14	18	40
40	1	4	37	20
60	1	18	56	0
80	2	9	14	40
100	2	23	33	20
200	5	23	6	40

RADICES

Anni Christi	Martij.		
	Dies.	Hore.	Secunde
1516	10	3	29 32
1517	10	9	18 48
1518	10	15	8 4
1519	10	20	57 20

TABVLA RADICVM LVNE

Anni Christi Currē- tes.	Lune medius matus.			Lune Cen- trum.			Lune Argu ⁹ mediū.					Anni Christi Currē- tes.	Lune medius matus.			Lune Cen- trum.			Lune Argu ⁹ mediū.		
	S	B	m	S	B	m	S	B	m				S	B	m	S	B	m	S	B	m
1518	5	1	42	2	25	0	1	29	31		1551	6	26	47	6	15	10	7	1	49	
1519	9	11	5	11	14	15	4	28	14		1552	11	6	10	3	4	25	10	0	33	
1520	1	20	28	8	3	29	7	26	58		1553	3	28	44	0	18	3	1	12	20	
1521	6	13	2	5	17	7	11	8	45		1554	8	8	7	9	7	18	4	11	3	
1522	10	22	25	2	6	22	2	7	28		1555	0	17	30	5	26	32	7	9	46	
1523	3	1	48	10	25	37	5	6	11		1556	4	26	53	2	15	47	10	8	30	
1524	7	11	11	7	14	51	8	4	54		1557	9	19	27	11	29	25	1	20	17	
1525	0	3	45	4	28	29	11	16	42		1558	1	28	50	8	18	40	4	19	0	
1526	4	13	8	1	17	44	2	15	25		1559	6	8	13	5	7	54	7	17	43	
1527	8	22	31	10	6	59	5	14	8		1560	10	17	36	1	27	9	10	16	26	
1528	1	1	54	6	25	13	8	12	51		1561	3	10	10	11	10	47	1	28	14	
1529	5	24	27	4	9	51	11	24	39		1562	7	19	33	8	0	2	4	26	57	
1530	10	3	50	0	29	6	2	23	22		1563	11	28	56	4	19	16	7	25	40	
1531	2	13	14	9	18	21	5	22	5		1564	4	8	19	1	8	31	10	24	23	
1532	6	22	37	6	7	35	8	20	48		1565	9	0	52	10	22	9	2	6	10	
1533	11	15	10	3	21	13	0	2	35		1566	1	10	15	7	11	24	5	4	54	
1534	3	24	33	0	10	28	3	1	19		1567	5	19	38	4	0	38	8	3	37	
1535	8	3	56	8	29	43	6	0	2		1568	9	29	1	0	19	53	11	2	20	
1536	0	13	19	5	18	57	8	28	45		1569	2	21	35	10	3	31	2	14	7	
1537	5	5	53	3	2	35	0	10	32		1570	7	0	58	6	22	46	5	12	51	
1538	9	15	16	11	21	50	3	9	16		1571	11	10	21	3	12	0	8	11	34	
1539	1	24	39	8	11	4	6	7	59		1572	3	19	44	0	1	15	11	10	17	
1540	6	4	2	5	0	19	9	6	42		1573	8	12	18	9	14	53	2	22	4	
1541	10	26	36	2	13	57	0	18	29		1574	0	21	41	6	4	8	5	20	48	
1542	3	5	59	11	3	12	3	17	12		1575	5	1	4	2	23	22	8	19	31	
1543	7	15	22	7	22	26	6	15	56		1576	9	10	27	11	12	37	11	18	14	
1544	11	24	45	4	11	41	9	14	39		1577	2	3	1	8	26	15	3	0	1	
1545	4	17	18	1	25	19	0	26	26		1578	6	12	24	5	15	30	5	28	44	
1546	8	26	42	10	14	34	3	25	9		1579	10	21	47	2	4	44	8	27	28	
1547	1	6	5	7	3	48	6	23	53		1580	3	1	10	10	23	59	11	26	11	
1548	5	15	28	3	23	3	9	22	36		1581	7	23	43	8	7	32	3	7	58	
1549	10	8	1	1	6	41	1	4	23		1582	0	3	6	4	26	52	6	6	41	
1550	2	17	24	9	25	56	4	3	6		1583	4	12	29	1	16	6	9	5	25	

TABVLA MA

GNA LVNE

¶ Anno Gratie 1518 Lōi

¶ Anno Gratie 1519 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ^{us}	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	8	27	7	1	10	2	7	23	7	9	26	1
2	21	11	21	15	24	15	20	5	19	22	9	15
3	4	24	5	19	8	28	2	17	1	4	22	19
4	17	8	19	13	21	10	14	28	13	17	6	13
5	1	23	3	27	5	22	26	10	25	0	20	28
6	15	8	18	11	18	5	7	22	8	13	4	13
7	29	23	2	25	0	17	19	4	20	26	19	28
8	14	8	17	8	13	28	1	16	3	10	4	13
9	29	22	1	21	25	10	13	28	16	24	18	27
10	14	6	15	4	8	22	25	11	0	9	2	11
11	29	20	29	16	20	4	7	23	14	23	16	24
12	13	4	12	29	2	16	19	6	27	7	0	7
13	27	17	25	11	13	27	1	20	11	21	14	20
14	12	0	8	23	25	9	14	3	26	5	27	3
15	25	12	20	5	7	22	27	17	11	20	10	15
16	9	25	3	17	19	5	10	2	26	4	23	17
17	22	8	15	29	2	18	24	17	10	18	6	9
18	5	20	27	12	15	2	8	2	24	1	18	21
19	18	3	10	24	27	16	23	16	8	14	0	3
20	0	14	22	7	10	0	8	1	22	27	12	15
21	12	26	4	19	24	14	23	15	5	9	24	26
22	24	8	17	2	7	29	7	0	18	22	6	8
23	6	20	29	15	21	14	22	13	1	4	18	20
24	17	2	11	29	6	29	7	27	14	16	0	3
25	29	15	24	13	20	13	21	10	26	28	13	16
26	11	28	7	27	5	28	5	23	8	11	25	29
27	23	11	20	11	20	13	19	6	21	23	8	12
28	6	24	3	26	5	27	2	19	4	5	21	25
29	18		17	11	20	11	15	1	16	18	4	9
30	1		1	25	4	24	28	14	27	0	17	24
31	14		16		18		11	26		13		8

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ^{us}	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	23	16	25	15	20	5	7	22	9	15	7	17
2	7	0	9	29	3	17	19	4	22	29	22	1
3	22	15	23	12	15	29	1	17	6	13	7	16
4	7	29	7	24	27	11	14	0	20	28	22	29
5	22	13	21	7	9	24	26	13	4	13	6	13
6	6	26	4	20	22	6	9	27	19	28	20	26
7	10	9	17	2	4	19	22	11	4	12	4	9
8	4	22	0	15	17	1	5	26	19	27	17	21
9	17	4	12	27	29	14	19	10	3	11	0	4
10	0	16	25	8	11	27	3	26	18	25	13	16
11	12	27	6	20	23	11	17	10	2	9	26	28
12	24	9	18	2	6	24	2	25	17	22	8	10
13	6	21	0	15	19	8	16	9	1	5	20	22
14	18	3	12	27	2	22	1	24	14	18	3	5
15	0	15	24	10	15	7	16	9	27	1	16	18
16	12	27	6	23	29	22	1	23	10	13	28	0
17	24	9	18	6	13	8	16	6	23	26	10	12
18	6	21	0	19	27	22	0	19	5	8	22	25
19	17	3	13	3	12	6	13	2	17	19	4	7
20	29	16	26	17	26	19	27	14	29	1	16	20
21	11	29	9	1	10	3	10	26	11	13	29	4
22	24	12	22	15	24	16	22	8	22	25	12	17
23	7	26	6	29	8	0	5	20	4	7	25	1
24	20	10	20	14	23	13	17	2	16	20	8	16
25	4	25	4	29	7	25	29	13	28	2	22	0
26	18	10	19	13	20	7	11	25	10	15	6	15
27	2	25	4	27	3	20	23	7	23	28	20	0
28	17	10	19	11	16	2	5	19	5	12	4	14
29	2		3	24	29	14	16	1	18	26	18	28
30	16		18	7	11	26	28	13	1	9	2	12
31	1		2		23		10	26		23		26

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Græ 1520 bissextili

Anno Græ 1521 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	9	27	19	3	6	22	27	18	12	20	9	13
2	22	9	0	15	18	4	10	3	27	4	22	25
3	5	21	12	27	0	17	24	18	11	18	5	8
4	18	3	24	9	12	1	9	3	25	1	18	20
5	0	15	6	21	25	15	23	17	9	14	0	2
6	13	27	18	3	8	29	8	1	22	26	11	13
7	25	9	0	15	21	13	22	15	4	8	23	25
8	7	20	11	28	4	27	6	28	17	20	5	7
9	18	2	23	11	18	11	20	12	29	2	17	20
10	0	15	6	24	2	25	4	25	11	14	29	2
11	12	28	19	8	16	10	18	7	23	26	11	14
12	25	11	2	22	0	24	2	20	5	8	23	27
13	7	24	15	7	15	9	15	2	17	19	5	10
14	20	7	29	22	0	22	28	14	29	1	17	24
15	3	21	13	7	15	6	11	26	10	13	0	7
16	16	5	28	21	19	19	23	8	22	25	13	21
17	29	19	13	6	13	2	5	20	4	8	27	5
18	13	4	28	20	27	15	17	1	16	20	10	19
19	26	19	12	5	10	27	29	13	29	4	24	3
20	11	3	27	19	24	9	11	26	12	17	9	18
21	25	18	12	2	6	21	23	8	25	1	24	3
22	10	3	26	16	19	4	6	21	9	15	9	18
23	25	18	10	29	2	16	18	4	23	0	24	2
24	10	2	24	12	14	29	1	17	7	15	8	15
25	24	16	8	24	27	11	13	1	22	0	23	29
26	9	29	21	7	9	23	26	15	6	15	7	12
27	22	12	4	19	21	5	9	29	21	29	20	25
28	6	24	16	0	3	18	22	13	6	14	4	8
29	19	7	28	12	15	1	6	27	21	28	17	20
30	2	10	24	27	14	20	12	5	12	0	2	
31	15	21	9	2	4	27		26		15		

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	28	12	19	5	11	3	12	4	23	26	11	14
2	10	24	2	19	25	18	26	18	5	8	23	26
3	22	7	15	2	9	3	11	1	18	20	4	8
4	4	19	28	17	24	17	25	14	0	2	16	20
5	16	2	11	1	9	2	9	27	12	14	28	2
6	28	16	24	15	24	16	22	9	23	25	11	15
7	11	29	8	0	8	0	5	21	5	7	24	29
8	24	13	22	15	23	14	18	3	18	20	7	13
9	7	27	6	0	8	27	1	16	0	3	20	27
10	20	12	21	14	22	10	14	28	13	16	4	12
11	3	26	6	29	6	23	26	11	25	29	19	27
12	17	11	21	14	19	6	9	23	8	12	3	11
13	2	26	6	28	3	19	21	5	21	26	18	26
14	16	10	20	11	16	1	3	17	4	10	2	11
15	0	23	4	24	28	13	15	0	18	24	17	25
16	14	7	18	7	10	24	27	12	1	9	2	10
17	28	21	1	19	22	6	9	25	15	23	17	24
18	13	4	14	1	4	18	21	9	0	8	1	7
19	27	17	27	13	15	0	4	22	14	23	16	21
20	11	0	9	25	27	12	16	6	29	8	29	4
21	25	12	21	7	9	25	29	20	14	23	13	17
22	8	25	4	18	21	7	13	5	29	7	26	0
23	21	7	16	0	3	20	26	20	13	21	9	12
24	4	19	28	12	15	3	10	4	27	4	21	24
25	16	1	9	24	27	16	24	18	10	16	3	5
26	28	12	21	6	10	0	8	2	24	29	14	17
27	10	24	3	18	23	13	22	16	7	11	26	29
28	22	7	15	1	6	27	6	0	19	23	8	11
29	4	27	14	19	12	21	14	2	5	20	23	
30	17	9	27	3	27	6	27	14	17	2	5	
31	0	22	18		20	10		29		17		

TABVLA MA

GNA LVNE

Anno Gratia 522 Lōi

Anno Gratia 523 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	29	19	29	23	2	23	27	13	27	29	16	22
2	12	3	13	7	16	6	10	15	9	12	29	6
3	25	17	28	21	0	19	23	7	21	24	13	20
4	9	0	12	5	13	1	4	18	3	7	27	5
5	22	15	26	19	26	13	16	0	16	21	11	20
6	6	0	10	3	9	25	28	12	28	4	26	5
7	20	14	24	16	22	7	10	24	11	18	11	19
8	5	29	9	29	4	19	21	7	24	2	26	4
9	20	13	23	12	16	1	3	19	8	16	10	19
10	5	27	6	24	28	13	15	2	22	1	25	2
11	20	11	20	7	10	24	27	15	6	16	8	16
12	4	24	3	19	22	6	10	28	20	0	22	29
13	18	7	16	1	4	18	22	11	4	13	5	11
14	2	20	28	13	15	0	5	25	18	27	19	23
15	16	2	11	25	27	12	18	9	3	11	1	6
16	29	14	23	6	9	25	1	23	17	25	14	18
17	12	27	4	18	21	9	15	8	2	9	26	0
18	25	10	16	1	4	22	29	23	16	22	9	11
19	7	22	29	14	17	6	14	8	29	5	21	23
20	20	4	12	27	1	21	29	22	13	17	3	5
21	2	16	24	9	14	5	14	6	26	0	14	17
22	14	28	6	22	28	19	19	20	9	12	26	28
23	26	10	19	6	12	5	13	4	21	24	8	10
24	8	23	1	20	27	20	28	17	3	6	20	23
25	20	6	14	4	11	4	12	0	16	18	2	6
26	2	19	27	18	26	19	26	13	28	0	15	19
27	14	2	11	2	11	3	9	25	10	12	28	2
28	26	15	25	17	26	18	22	8	23	25	11	16
29	9	9	2	11	1	5	21	5	7	24	0	
30	22	23	17	25	14	18	3	17	20	8	14	
31	5	8	9	1	1	15	3				29	

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	14	7	16	6	10	25	28	12	0	7	0	9
2	29	21	0	19	23	7	9	25	13	21	14	23
3	13	5	14	2	5	19	21	7	26	5	29	7
4	28	19	27	14	17	1	3	20	11	19	13	21
5	13	3	11	27	29	13	16	4	25	4	27	4
6	27	16	24	9	11	26	29	18	10	19	11	17
7	11	29	6	21	23	9	12	2	25	4	25	29
8	25	12	19	4	6	21	26	17	19	18	8	12
9	8	24	2	16	18	4	10	2	25	2	21	24
10	21	6	15	28	1	18	24	16	9	16	3	6
11	3	18	27	10	13	1	8	1	23	29	16	18
12	15	29	8	22	26	15	23	16	7	12	28	0
13	27	11	20	5	9	29	7	0	21	25	10	12
14	9	23	2	18	23	24	22	15	4	8	22	24
15	20	5	14	0	6	28	7	29	17	20	5	7
16	2	17	26	13	20	13	22	13	0	3	17	19
17	14	29	9	27	4	28	7	26	13	15	29	2
18	26	12	21	11	19	13	21	9	25	27	12	15
19	8	24	4	25	4	28	4	22	7	9	24	28
20	20	7	17	9	19	11	18	5	19	21	6	11
21	2	20	1	24	3	25	1	17	1	3	19	25
22	14	4	14	8	17	8	13	29	13	15	2	9
23	27	17	28	22	1	21	25	10	25	28	19	23
24	11	2	12	6	14	4	7	22	7	10	29	7
25	24	17	26	20	28	16	19	4	19	23	13	22
26	8	2	11	4	11	28	1	16	1	6	28	7
27	23	17	26	18	24	10	13	28	14	20	12	22
28	8	1	11	2	7	22	25	10	27	4	27	6
29	23		25	15	19	4	7	22	10	18	11	20
30	8		9	28	1	16	18	4	23	2	25	4
31	22		22	13		0	17		16		17	

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Dñi 1524 bissextili

Anno Gratie 1525 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	0	18	9	23	26	12	18	10	3	11	29	2
2	13	0	21	5	8	25	2	24	18	24	12	15
3	26	12	3	17	21	9	16	9	2	8	25	27
4	8	24	15	29	3	22	0	24	16	21	7	10
5	21	6	26	12	16	6	15	9	0	4	20	22
6	3	17	8	24	29	21	0	23	13	17	2	4
7	15	29	20	6	12	5	15	7	25	29	13	16
8	27	11	2	19	26	19	29	20	8	11	25	28
9	8	23	14	2	10	3	12	3	20	23	7	10
10	20	5	26	16	24	17	26	16	2	4	19	23
11	2	18	9	29	8	2	10	28	13	16	1	5
12	14	1	22	13	22	16	23	10	25	28	13	18
13	27	14	6	28	7	0	6	22	7	10	26	1
14	10	27	20	13	22	13	19	4	19	22	9	15
15	23	11	4	28	6	27	1	16	1	4	22	29
16	6	26	19	13	20	10	13	28	13	16	5	13
17	19	10	4	27	4	22	26	10	24	29	19	27
18	3	25	19	11	18	5	8	22	7	12	2	11
19	17	10	4	25	1	17	19	3	19	25	16	26
20	2	25	18	9	14	29	1	15	2	8	1	10
21	16	9	3	22	26	11	13	28	15	22	15	25
22	1	24	17	6	9	23	25	11	29	6	0	9
23	16	9	1	18	21	5	8	24	13	21	15	23
24	1	23	14	1	3	18	20	7	28	6	0	6
25	16	6	28	14	16	0	3	21	13	21	14	20
26	0	20	11	26	29	13	16	5	28	6	27	3
27	14	3	24	9	11	25	29	19	12	20	11	15
28	27	15	6	21	23	8	13	4	27	5	24	28
29	10	27	18	2	5	21	27	19	12	19	7	10
30	23	0	14	17	4	11	3	26	3	20	22	
31	6	12	0			25	18		16		4	

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	17	1	9	26	1	24	3	25	13	17	1	4
2	29	14	21	9	15	9	18	8	26	29	13	16
3	12	27	4	23	0	24	2	22	8	11	25	28
4	24	10	18	7	15	8	16	4	20	22	7	11
5	6	23	1	22	0	23	29	17	2	4	19	24
6	18	6	15	6	15	7	13	29	13	16	1	7
7	1	20	29	21	29	21	26	11	25	28	14	20
8	14	4	13	6	14	4	8	23	7	10	27	4
9	27	18	28	21	28	17	21	5	20	23	11	18
10	11	3	12	5	12	0	3	17	2	6	25	3
11	25	18	27	20	26	13	15	0	15	19	9	18
12	9	3	12	4	9	26	28	12	28	3	24	3
13	24	18	27	18	23	8	10	25	11	17	9	17
14	9	2	12	1	6	21	23	7	24	1	24	2
15	23	16	26	15	18	3	5	20	8	15	8	16
16	7	29	9	27	1	15	17	3	22	0	23	0
17	21	12	22	10	12	26	29	16	6	15	8	14
18	5	25	5	22	24	8	11	0	21	29	22	28
19	19	8	18	3	6	20	24	13	6	14	6	11
20	3	21	0	15	18	3	7	27	21	29	20	24
21	16	3	12	27	0	15	20	12	6	14	3	7
22	29	15	24	9	12	28	4	27	29	28	16	19
23	11	27	6	21	24	11	18	11	5	11	29	2
24	24	9	18	2	6	24	2	26	19	25	11	14
25	6	21	0	14	18	8	17	10	2	7	23	16
26	18	2	12	26	1	22	1	24	15	20	5	7
27	0	14	23	9	14	6	15	8	28	2	17	19
28	12	26	5	21	27	20	29	21	10	14	28	1
29	24		17	4	11	4	13	5	23	26	10	13
30	6		29	17	25	18	28	18	5	8	21	26
31	19		12	9		12	1			19		8

TABVLA MA

anno Gratie 526 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	21	11	20	14	23	13	17	3	17	19	6	12
2	4	25	5	29	7	26	0	15	29	2	20	27
3	17	9	20	14	21	9	13	27	11	15	4	11
4	0	23	4	27	4	22	25	9	24	18	18	26
5	14	7	19	11	17	4	7	21	6	11	2	11
6	28	21	3	24	0	16	18	3	19	25	17	26
7	12	6	16	7	12	27	0	15	2	9	2	10
8	27	21	0	20	24	9	12	27	16	23	17	25
9	12	5	14	3	6	21	24	10	29	8	2	9
10	27	18	28	15	18	3	6	23	14	23	16	23
11	11	1	11	27	0	15	18	6	28	8	0	6
12	25	14	24	9	12	27	0	20	13	22	14	19
13	9	27	6	21	24	9	13	3	27	6	27	2
14	23	10	18	3	6	21	26	17	11	20	10	14
15	6	22	1	15	17	3	9	1	25	3	22	16
16	19	4	13	26	29	16	23	15	9	17	5	8
17	2	16	24	8	11	29	6	0	23	0	17	20
18	14	29	6	21	24	13	21	25	7	13	29	2
19	26	11	18	3	7	27	5	29	20	25	11	14
20	9	24	1	16	21	11	20	14	3	8	23	25
21	22	6	13	29	4	26	5	28	16	20	5	7
22	4	18	26	13	18	11	20	11	29	2	16	19
23	16	0	9	26	3	26	4	24	11	14	28	1
24	28	13	21	10	18	11	18	8	23	26	10	13
25	10	26	4	24	2	25	2	20	5	7	22	26
26	22	9	18	9	17	10	16	3	17	19	5	9
27	4	23	2	23	2	24	29	15	29	2	18	22
28	17	6	16	8	17	8	12	27	12	14	1	6
29	0	0	23	1	21	25	10	24	27	14	21	
30	13	14	8	16	4	8	22	7	10	28	5	
31	27	29	0			20	5		23		20	

GNA LVNE

anno Gratie 527 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	5	28	7	26	1	15	18	3	21	29	22	1
2	20	12	21	9	13	27	0	15	5	13	6	15
3	4	26	4	22	25	9	12	28	18	27	21	29
4	19	9	18	4	7	21	24	11	2	11	5	12
5	3	23	1	16	18	3	6	25	16	26	19	25
6	18	6	14	28	0	15	19	8	1	11	2	7
7	1	18	26	10	13	28	2	23	16	25	15	20
8	15	1	8	23	25	11	16	8	1	9	28	2
9	28	14	21	6	8	24	0	23	16	23	11	14
10	11	26	4	18	21	8	14	7	0	6	23	26
11	23	8	16	0	3	22	29	22	14	19	6	8
12	6	20	28	13	16	6	14	7	28	2	18	20
13	17	1	10	25	0	20	29	21	11	15	0	2
14	29	13	22	8	13	5	13	5	24	27	12	14
15	11	25	4	21	27	20	28	19	7	10	24	16
16	23	8	17	4	11	4	13	3	19	22	6	9
17	4	20	29	18	26	19	27	16	2	4	19	22
18	16	3	12	2	11	4	11	29	15	17	1	5
19	28	15	25	16	26	19	25	12	27	29	14	18
20	11	29	9	1	10	3	8	25	9	11	27	1
21	23	12	22	16	25	16	21	7	21	23	10	15
22	6	26	7	0	9	29	4	19	3	6	23	29
23	19	10	21	14	23	12	16	1	15	18	7	14
24	2	24	5	28	6	25	28	12	27	1	20	28
25	15	8	19	12	19	7	10	24	9	14	5	13
26	29	23	3	26	2	19	22	6	22	27	19	28
27	14	8	17	9	15	1	3	18	5	11	4	13
28	29	22	2	23	27	13	15	0	18	25	19	28
29	14	16	5	9	24	27	13	1	10	4	12	
30	29	0	18	22	6	9	25	15	24	18	26	
31	13	13	4			21	8		8		9	

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Dñi 1528 bissextili

Anno Gratie 1529 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ^s	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ^{us}	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	♂ 22	♄ 9	♃ 0	♃ 14	♂ 16	♂ 3	♂ 9	♂ 1	♂ 24	♂ 1	♂ 19	♂ 22
2	♂ 5	♂ 20	♂ 11	♂ 26	♂ 19	♂ 16	♂ 23	♂ 16	♂ 9	♂ 15	♂ 2	♂ 4
3	♂ 17	♂ 2	♂ 23	♂ 8	♂ 11	♂ 0	♂ 7	♂ 1	♂ 23	♂ 28	♂ 14	♂ 16
4	♂ 29	♂ 14	♂ 5	♂ 20	♂ 24	♂ 14	♂ 22	♂ 16	♂ 7	♂ 13	♂ 27	♂ 29
5	♂ 11	♂ 26	♂ 17	♂ 2	♂ 7	♂ 28	♂ 7	♂ 0	♂ 20	♂ 24	♂ 9	♂ 11
6	♂ 23	♂ 8	♂ 29	♂ 15	♂ 20	♂ 12	♂ 22	♂ 15	♂ 3	♂ 7	♂ 21	♂ 23
7	♂ 5	♂ 20	♂ 11	♂ 27	♂ 4	♂ 27	♂ 7	♂ 28	♂ 16	♂ 19	♂ 3	♂ 5
8	♂ 17	♂ 2	♂ 23	♂ 10	♂ 18	♂ 12	♂ 21	♂ 11	♂ 28	♂ 1	♂ 15	♂ 18
9	♂ 29	♂ 13	♂ 5	♂ 24	♂ 2	♂ 26	♂ 5	♂ 24	♂ 10	♂ 13	♂ 27	♂ 0
10	♂ 10	♂ 25	♂ 18	♂ 8	♂ 17	♂ 10	♂ 18	♂ 7	♂ 22	♂ 25	♂ 9	♂ 13
11	♂ 22	♂ 8	♂ 1	♂ 21	♂ 1	♂ 24	♂ 1	♂ 29	♂ 4	♂ 6	♂ 22	♂ 26
12	♂ 4	♂ 21	♂ 14	♂ 5	♂ 15	♂ 6	♂ 14	♂ 1	♂ 16	♂ 18	♂ 4	♂ 9
13	♂ 17	♂ 4	♂ 27	♂ 19	♂ 29	♂ 21	♂ 27	♂ 13	♂ 27	♂ 0	♂ 17	♂ 23
14	♂ 29	♂ 18	♂ 11	♂ 4	♂ 14	♂ 5	♂ 9	♂ 25	♂ 9	♂ 13	♂ 0	♂ 7
15	♂ 13	♂ 2	♂ 25	♂ 19	♂ 28	♂ 19	♂ 22	♂ 7	♂ 21	♂ 25	♂ 13	♂ 21
16	♂ 26	♂ 17	♂ 10	♂ 4	♂ 12	♂ 0	♂ 4	♂ 19	♂ 3	♂ 7	♂ 27	♂ 6
17	♂ 10	♂ 1	♂ 25	♂ 18	♂ 25	♂ 13	♂ 16	♂ 0	♂ 15	♂ 20	♂ 11	♂ 20
18	♂ 24	♂ 16	♂ 10	♂ 2	♂ 8	♂ 25	♂ 28	♂ 12	♂ 28	♂ 3	♂ 25	♂ 4
19	♂ 8	♂ 1	♂ 25	♂ 16	♂ 21	♂ 7	♂ 10	♂ 24	♂ 10	♂ 16	♂ 9	♂ 18
20	♂ 23	♂ 16	♂ 9	♂ 29	♂ 4	♂ 19	♂ 21	♂ 6	♂ 23	♂ 0	♂ 23	♂ 2
21	♂ 7	♂ 0	♂ 23	♂ 13	♂ 16	♂ 1	♂ 3	♂ 18	♂ 6	♂ 14	♂ 7	♂ 16
22	♂ 22	♂ 15	♂ 7	♂ 26	♂ 29	♂ 13	♂ 15	♂ 1	♂ 20	♂ 28	♂ 22	♂ 0
23	♂ 7	♂ 29	♂ 21	♂ 8	♂ 11	♂ 25	♂ 27	♂ 14	♂ 4	♂ 13	♂ 7	♂ 14
24	♂ 22	♂ 13	♂ 4	♂ 21	♂ 23	♂ 7	♂ 10	♂ 28	♂ 19	♂ 28	♂ 21	♂ 27
25	♂ 6	♂ 27	♂ 17	♂ 3	♂ 5	♂ 20	♂ 23	♂ 11	♂ 4	♂ 13	♂ 5	♂ 10
26	♂ 21	♂ 10	♂ 0	♂ 16	♂ 18	♂ 3	♂ 6	♂ 26	♂ 19	♂ 27	♂ 18	♂ 23
27	♂ 5	♂ 23	♂ 13	♂ 28	♂ 0	♂ 15	♂ 19	♂ 10	♂ 4	♂ 12	♂ 1	♂ 6
28	♂ 18	♂ 5	♂ 26	♂ 10	♂ 12	♂ 28	♂ 3	♂ 25	♂ 18	♂ 26	♂ 14	♂ 18
29	♂ 2	♂ 18	♂ 8	♂ 22	♂ 25	♂ 11	♂ 17	♂ 10	♂ 3	♂ 9	♂ 27	♂ 0
30	♂ 14	♂ 20	♂ 4	♂ 7	♂ 25	♂ 2	♂ 25	♂ 17	♂ 23	♂ 9	♂ 12	♂ 12
31	♂ 27	♂ 2	♂ 20	♂ 16	♂ 9	♂ 6	♂ 9	♂ 6	♂ 24	♂ 6	♂ 24	♂ 24

D. Mēsis	Januarius	Februari ^s	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ^{us}	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	♂ 6	♂ 21	♂ 29	♂ 16	♂ 23	♂ 15	♂ 25	♂ 16	♂ 4	♂ 7	♂ 22	♂ 25
2	♂ 18	♂ 4	♂ 11	♂ 29	♂ 7	♂ 0	♂ 9	♂ 29	♂ 16	♂ 19	♂ 4	♂ 7
3	♂ 1	♂ 17	♂ 24	♂ 13	♂ 21	♂ 15	♂ 23	♂ 12	♂ 28	♂ 1	♂ 16	♂ 19
4	♂ 13	♂ 0	♂ 8	♂ 28	♂ 6	♂ 0	♂ 7	♂ 25	♂ 10	♂ 13	♂ 28	♂ 2
5	♂ 26	♂ 13	♂ 21	♂ 13	♂ 21	♂ 14	♂ 20	♂ 7	♂ 22	♂ 24	♂ 10	♂ 15
6	♂ 9	♂ 27	♂ 5	♂ 27	♂ 6	♂ 28	♂ 3	♂ 19	♂ 4	♂ 6	♂ 22	♂ 28
7	♂ 22	♂ 11	♂ 19	♂ 12	♂ 21	♂ 11	♂ 16	♂ 1	♂ 15	♂ 18	♂ 5	♂ 12
8	♂ 5	♂ 25	♂ 4	♂ 27	♂ 5	♂ 25	♂ 28	♂ 13	♂ 27	♂ 0	♂ 18	♂ 25
9	♂ 18	♂ 10	♂ 19	♂ 12	♂ 19	♂ 8	♂ 11	♂ 25	♂ 9	♂ 13	♂ 2	♂ 9
10	♂ 2	♂ 24	♂ 3	♂ 26	♂ 3	♂ 20	♂ 23	♂ 7	♂ 22	♂ 26	♂ 16	♂ 24
11	♂ 16	♂ 9	♂ 18	♂ 11	♂ 16	♂ 3	♂ 5	♂ 19	♂ 5	♂ 9	♂ 0	♂ 9
12	♂ 1	♂ 24	♂ 3	♂ 25	♂ 29	♂ 15	♂ 17	♂ 2	♂ 18	♂ 23	♂ 15	♂ 24
13	♂ 15	♂ 9	♂ 18	♂ 8	♂ 12	♂ 27	♂ 0	♂ 14	♂ 1	♂ 7	♂ 0	♂ 9
14	♂ 0	♂ 24	♂ 2	♂ 22	♂ 25	♂ 10	♂ 12	♂ 27	♂ 15	♂ 22	♂ 15	♂ 23
15	♂ 15	♂ 7	♂ 16	♂ 5	♂ 8	♂ 22	♂ 24	♂ 10	♂ 29	♂ 6	♂ 0	♂ 7
16	♂ 29	♂ 21	♂ 0	♂ 18	♂ 20	♂ 4	♂ 7	♂ 23	♂ 13	♂ 21	♂ 14	♂ 21
17	♂ 13	♂ 4	♂ 13	♂ 0	♂ 3	♂ 16	♂ 19	♂ 7	♂ 28	♂ 6	♂ 28	♂ 5
18	♂ 27	♂ 17	♂ 26	♂ 12	♂ 14	♂ 28	♂ 2	♂ 20	♂ 12	♂ 21	♂ 12	♂ 18
19	♂ 10	♂ 29	♂ 9	♂ 24	♂ 26	♂ 11	♂ 15	♂ 4	♂ 27	♂ 5	♂ 26	♂ 1
20	♂ 24	♂ 11	♂ 21	♂ 5	♂ 8	♂ 23	♂ 28	♂ 19	♂ 12	♂ 20	♂ 10	♂ 14
21	♂ 7	♂ 23	♂ 3	♂ 17	♂ 20	♂ 6	♂ 11	♂ 3	♂ 27	♂ 4	♂ 23	♂ 26
22	♂ 20	♂ 5	♂ 15	♂ 29	♂ 2	♂ 19	♂ 25	♂ 18	♂ 11	♂ 18	♂ 6	♂ 9
23	♂ 2	♂ 17	♂ 26	♂ 11	♂ 14	♂ 2	♂ 9	♂ 3	♂ 26	♂ 2	♂ 19	♂ 21
24	♂ 14	♂ 29	♂ 8	♂ 23	♂ 27	♂ 16	♂ 24	♂ 18	♂ 10	♂ 15	♂ 1	♂ 4
25	♂ 27	♂ 11	♂ 20	♂ 5	♂ 9	♂ 0	♂ 9	♂ 2	♂ 23	♂ 28	♂ 13	♂ 16
26	♂ 9	♂ 23	♂ 2	♂ 17	♂ 22	♂ 14	♂ 23	♂ 16	♂ 6	♂ 11	♂ 25	♂ 27
27	♂ 20	♂ 4	♂ 14	♂ 0	♂ 6	♂ 28	♂ 8	♂ 0	♂ 19	♂ 23	♂ 7	♂ 9
28	♂ 2	♂ 16	♂ 26	♂ 12	♂ 19	♂ 12	♂ 22	♂ 13	♂ 1	♂ 5	♂ 19	♂ 21
29	♂ 14	♂ 8	♂ 26	♂ 3	♂ 26	♂ 5	♂ 26	♂ 13	♂ 16	♂ 1	♂ 4	♂ 4
30	♂ 26	♂ 20	♂ 9	♂ 17	♂ 10	♂ 19	♂ 9	♂ 25	♂ 28	♂ 13	♂ 16	♂ 16
31	♂ 8	♂ 3	♂ 1	♂ 3	♂ 22	♂ 10	♂ 29	♂ 10	♂ 29	♂ 10	♂ 29	♂ 29

TABVLA MA

GNA LVNE

Anno Gratie 1530 Lōi

Anno Gratie 1531 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	12	2	12	6	14	3	7	22	7	9	26	3
2	25	17	27	21	28	16	20	5	19	22	10	18
3	8	2	11	5	12	19	2	17	1	5	25	2
4	22	16	26	19	25	12	15	29	14	18	9	17
5	6	0	11	3	8	24	27	11	17	2	24	2
6	20	14	25	16	21	6	8	23	10	16	8	17
7	4	18	9	29	3	18	20	5	23	0	23	1
8	19	12	22	11	15	29	2	18	7	14	8	16
9	3	26	6	24	27	11	14	1	21	29	23	0
10	18	9	19	6	9	23	26	14	5	14	7	14
11	2	22	2	18	21	5	9	27	20	29	21	27
12	16	5	14	0	2	17	21	11	5	14	5	10
13	0	18	27	12	14	29	4	25	19	28	18	23
14	13	0	9	23	26	12	18	10	3	12	1	5
15	26	12	21	5	8	24	1	24	17	25	14	17
16	9	24	3	17	20	7	15	8	1	8	26	29
17	22	6	14	29	2	21	29	22	15	21	8	10
18	4	18	26	11	15	4	13	6	28	4	19	22
19	16	0	8	23	28	18	27	21	11	16	1	4
20	28	13	20	6	11	3	12	5	24	28	13	16
21	11	25	3	19	25	18	27	19	7	20	25	28
22	23	8	16	3	9	3	11	2	19	22	7	10
23	6	20	28	17	24	17	25	15	2	4	18	22
24	18	3	11	1	9	2	9	28	14	16	0	4
25	0	16	25	15	24	16	23	11	25	28	12	17
26	12	0	8	0	8	1	6	23	7	9	25	0
27	25	14	22	15	23	14	19	5	19	21	8	13
28	8	28	7	29	8	28	2	17	1	4	21	27
29	21	21	14	22	11	15	29	14	17	5	11	
30	4	6	29	6	24	27	11	26	0	19	26	
31	18	21	20	9	24	13	11					

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	26	19	28	17	21	6	8	24	13	21	15	24
2	11	3	12	0	3	18	20	6	27	6	29	7
3	25	16	25	12	15	29	2	19	10	20	13	20
4	10	0	8	24	27	11	14	3	24	4	27	3
5	24	13	21	6	8	23	27	16	8	18	10	16
6	8	25	4	18	20	5	10	0	23	2	23	28
7	22	8	16	0	2	18	23	14	8	17	6	10
8	5	21	28	12	15	1	7	29	23	0	19	23
9	18	3	10	25	27	14	21	14	7	14	1	5
10	1	16	23	7	10	28	5	29	21	27	14	17
11	13	28	5	20	23	12	20	13	5	10	26	28
12	26	10	18	2	6	27	5	28	18	23	8	10
13	8	21	0	15	20	11	20	12	1	5	19	22
14	19	3	12	28	4	26	4	26	14	17	1	4
15	1	16	24	12	18	11	19	10	27	29	13	16
16	13	28	7	25	2	25	3	23	9	11	26	29
17	25	11	20	9	17	10	18	6	21	23	8	12
18	7	24	3	23	2	25	2	19	4	6	21	25
19	19	7	16	8	17	9	15	2	17	19	4	8
20	2	20	0	23	2	23	28	14	29	1	17	22
21	14	4	14	8	16	7	11	27	11	13	0	6
22	27	18	28	22	1	20	24	9	23	26	14	20
23	10	2	13	7	14	3	7	21	5	9	27	5
24	24	16	28	21	28	15	19	2	17	22	12	20
25	7	0	12	4	11	27	0	14	0	5	26	4
26	21	15	26	18	23	9	12	26	13	18	11	19
27	5	29	10	1	6	21	24	9	26	2	25	4
28	20	14	24	14	18	3	6	21	9	17	10	19
29	5	8	26	0	15	18	4	23	1	25	3	
30	20	21	9	12	27	0	16	7	16	10	17	
31	5	4	24	12	29	1	0					

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Grati 1532 bisextili

Anno Gratie 1533 Lōi

D. Mēsis	Januari ⁹	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	13	19	20	4	6	23	0	22	15	21	9	11
2	16	11	2	16	19	7	14	7	19	5	21	23
3	8	23	13	28	2	21	28	22	13	18	3	5
4	20	4	25	10	15	5	13	6	27	1	16	18
5	2	16	7	23	28	16	28	21	10	14	29	1
6	14	28	19	6	12	4	13	5	23	26	11	13
7	25	10	1	19	26	19	28	19	6	9	23	25
8	7	22	14	2	10	4	12	2	19	21	5	8
9	19	4	26	16	24	18	26	15	1	3	17	20
10	1	16	9	0	9	2	10	28	13	15	29	3
11	13	19	22	14	23	16	23	10	24	27	12	17
12	25	12	5	28	7	29	6	22	6	9	25	0
13	7	25	19	12	21	13	18	4	18	11	8	14
14	20	9	3	26	5	26	0	15	0	3	21	28
15	3	23	17	11	19	8	12	27	12	16	4	13
16	16	7	1	25	3	21	24	9	24	28	18	27
17	0	22	16	10	16	3	6	21	6	11	3	12
18	14	7	1	23	29	15	18	3	19	25	17	27
19	29	22	16	7	12	27	0	15	1	8	1	11
20	14	7	0	20	24	9	12	27	15	22	15	25
21	28	21	14	3	7	21	23	9	28	6	29	8
22	13	6	28	16	19	3	5	22	11	20	14	22
23	28	19	11	28	0	14	17	5	25	4	28	5
24	13	3	25	10	12	26	0	18	10	19	12	18
25	27	16	7	22	24	9	13	2	25	4	26	1
26	11	0	20	5	7	22	26	16	10	19	9	14
27	25	12	3	17	19	5	10	1	25	3	22	26
28	9	25	15	0	2	18	24	16	9	16	5	8
29	22	8	28	12	14	2	8	1	24	0	17	20
30	5	10	24	27	15	23	16	8	13	29	2	
31	17	12	10	7	0	7	0	26	13			

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	25	10	19	7	14	8	17	8	25	28	12	15
2	7	23	2	20	28	22	1	21	7	9	24	28
3	20	6	15	4	13	7	15	3	18	21	6	10
4	3	20	18	19	28	21	28	15	0	3	18	23
5	16	3	12	4	13	5	11	27	12	15	1	6
6	29	17	26	19	27	19	24	10	24	27	13	20
7	12	2	10	4	12	2	6	21	6	9	26	4
8	25	16	25	18	26	15	19	3	17	21	10	18
9	9	1	10	3	10	28	1	15	29	4	23	2
10	23	16	25	17	23	10	13	27	12	16	7	16
11	7	0	9	1	7	22	25	9	25	0	21	1
12	22	15	24	15	19	5	6	21	8	14	6	15
13	7	0	9	28	2	17	19	4	21	28	21	0
14	22	15	23	11	15	29	1	17	5	12	6	14
15	7	29	7	24	27	12	14	0	19	27	21	28
16	21	12	20	7	10	24	26	13	4	12	5	12
17	5	25	4	20	22	6	9	27	19	27	19	25
18	19	8	17	2	4	18	22	11	3	12	3	8
19	2	20	29	14	16	1	5	25	18	26	17	21
20	15	2	12	26	28	14	19	10	3	11	0	3
21	28	14	23	7	10	27	2	24	18	25	13	16
22	11	26	5	19	22	10	16	9	2	8	26	28
23	23	8	17	1	5	23	1	24	17	22	8	10
24	5	20	29	13	18	7	15	9	0	5	21	23
25	17	1	10	26	1	21	0	24	14	18	3	5
26	29	13	22	8	14	6	15	8	27	1	15	17
27	11	25	4	21	27	21	0	22	10	13	27	29
28	22	7	16	4	11	5	14	5	22	25	9	11
29	4	29	17	26	19	28	18	4	7	21	24	
30	16	11	1	10	3	11	0	16	18	3	7	
31	28	24	23	25	13	0						20

TABVLA MA

GNA LVNE

81 anno Gratie 1534 Lōi

81 anno Gratie 1535 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	3	24	3	27	4	23	27	11	26	29	17	24
2	16	9	18	11	18	6	9	24	9	12	1	9
3	0	24	3	26	2	19	22	6	21	25	15	24
4	14	8	18	10	15	2	4	18	4	9	0	8
5	29	22	3	24	29	14	16	1	17	23	15	23
6	13	6	17	7	11	26	28	13	0	7	29	8
7	27	20	1	20	24	8	10	26	14	21	14	22
8	11	4	14	2	6	20	22	8	28	6	29	6
9	25	17	27	14	17	2	4	22	12	20	14	20
10	10	0	10	26	29	14	17	5	27	5	28	4
11	24	13	22	8	11	26	0	19	11	20	12	17
12	8	26	5	20	23	8	12	3	26	5	26	0
13	21	8	17	2	5	20	26	17	11	20	9	13
14	4	20	29	14	17	3	9	2	26	3	22	25
15	17	2	11	26	29	16	23	17	10	17	4	7
16	29	14	23	7	11	29	7	1	23	0	16	19
17	12	26	5	19	23	13	21	15	7	12	28	1
18	24	8	16	1	6	26	5	29	20	25	10	12
19	6	20	28	14	19	10	19	13	3	7	22	24
20	18	2	10	27	2	24	4	26	15	19	3	6
21	0	15	22	10	16	9	18	10	27	1	15	18
22	12	28	5	23	0	24	3	23	10	13	27	1
23	25	10	18	7	15	9	17	6	22	25	9	13
24	7	23	1	22	0	23	0	18	4	6	21	25
25	20	7	15	6	15	7	14	1	16	18	3	8
26	2	21	29	21	0	21	27	13	27	0	16	22
27	15	5	13	6	14	5	10	25	9	12	28	5
28	28	19	28	21	28	18	22	7	21	24	12	9
29	12		12	5	13	1	5	19	3	7	25	3
30	26		27	20	27	14	17	1	16	20	9	17
31	10		12		10		29	13		3		2

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	17	10	19	8	11	26	29	15	5	13	7	15
2	2	23	3	20	23	8	11	28	19	28	21	29
3	17	7	16	2	5	20	23	11	3	12	5	12
4	1	20	29	15	17	1	5	24	17	26	18	24
5	15	3	11	27	29	13	18	8	1	10	2	7
6	28	15	24	8	10	26	1	22	15	24	15	19
7	12	28	6	20	22	8	14	6	0	8	27	1
8	25	10	18	2	4	21	27	20	14	22	10	13
9	7	22	0	14	17	5	11	5	28	5	22	25
10	20	5	12	27	0	19	26	20	12	18	4	7
11	3	17	24	10	13	3	11	5	26	0	16	19
12	16	0	7	22	27	17	26	19	9	13	28	0
13	28	12	19	5	10	2	11	3	22	25	10	12
14	9	24	2	19	25	17	26	17	4	7	21	24
15	21	6	14	2	9	2	10	0	17	19	3	6
16	3	19	27	16	24	17	24	13	29	1	15	19
17	15	2	10	0	8	1	8	26	11	13	28	2
18	27	15	24	15	23	16	22	9	23	25	11	15
19	10	28	7	29	8	0	5	21	6	8	24	28
20	22	12	21	14	23	14	18	4	18	20	7	12
21	5	26	5	29	7	27	1	16	1	3	20	27
22	18	10	20	14	22	10	14	29	13	16	4	11
23	2	25	5	29	6	23	27	11	25	29	18	26
24	16	9	20	12	19	6	9	22	8	12	3	11
25	0	23	4	26	2	18	20	4	20	26	17	26
26	13	7	18	9	15	0	2	17	3	9	2	10
27	27	21	2	22	27	11	14	29	17	24	17	25
28	12	5	16	5	9	23	26	12	0	8	2	9
29	27		29	17	21	5	8	24	14	23	16	24
30	11		12	29	2	17	20	7	29	8	1	7
31	26		25		14		2	21		23		21

VERI LOCI

IN ZODIACO

A nno Gr̄ie 1536 bissextili

A nno Gr̄atie 1537 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ²	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ²	Septēber	October	Novēber	Decēber	
1	♌ 4	♋ 20	♌ 10	♌ 14	♌ 26	♌ 14	♌ 20	♌ 13	♌ 6	♌ 12	♌ 29	♌ 2	
2		♌ 16	♌ 1	♌ 22	♌ 6	♌ 9	♌ 28	♌ 5	♌ 28	♌ 20	♌ 25	♌ 11	♌ 13
3		♌ 29	♌ 13	♌ 3	♌ 18	♌ 22	♌ 12	♌ 20	♌ 13	♌ 3	♌ 8	♌ 23	♌ 25
4	♌ 11	♌ 25	♌ 15	♌ 1	♌ 5	♌ 26	♌ 4	♌ 27	♌ 17	♌ 21	♌ 5	♌ 7	
5	♌ 22	♌ 6	♌ 27	♌ 13	♌ 19	♌ 11	♌ 19	♌ 11	♌ 0	♌ 3	♌ 18	♌ 20	
6	♌ 4	♌ 18	♌ 9	♌ 26	♌ 3	♌ 24	♌ 4	♌ 25	♌ 13	♌ 15	♌ 0	♌ 2	
7	♌ 16	♌ 1	♌ 22	♌ 10	♌ 17	♌ 10	♌ 19	♌ 9	♌ 26	♌ 28	♌ 13	♌ 15	
8	♌ 28	♌ 13	♌ 4	♌ 23	♌ 1	♌ 25	♌ 3	♌ 22	♌ 8	♌ 11	♌ 25	♌ 28	
9	♌ 10	♌ 25	♌ 17	♌ 7	♌ 16	♌ 10	♌ 17	♌ 5	♌ 21	♌ 23	♌ 7	♌ 11	
10	♌ 21	♌ 7	♌ 0	♌ 28	♌ 1	♌ 24	♌ 1	♌ 18	♌ 3	♌ 5	♌ 20	♌ 24	
11	♌ 3	♌ 20	♌ 14	♌ 6	♌ 16	♌ 8	♌ 14	♌ 0	♌ 14	♌ 17	♌ 2	♌ 7	
12	♌ 15	♌ 3	♌ 27	♌ 21	♌ 0	♌ 27	♌ 12	♌ 26	♌ 19	♌ 15	♌ 21	♌ 21	
13	♌ 28	♌ 17	♌ 11	♌ 5	♌ 14	♌ 4	♌ 9	♌ 24	♌ 8	♌ 11	♌ 29	♌ 5	
14	♌ 10	♌ 0	♌ 25	♌ 19	♌ 27	♌ 17	♌ 21	♌ 6	♌ 20	♌ 24	♌ 12	♌ 19	
15	♌ 23	♌ 14	♌ 9	♌ 3	♌ 11	♌ 19	♌ 3	♌ 17	♌ 2	♌ 6	♌ 26	♌ 4	
16	♌ 7	♌ 29	♌ 23	♌ 17	♌ 24	♌ 12	♌ 15	♌ 29	♌ 15	♌ 19	♌ 10	♌ 19	
17	♌ 21	♌ 14	♌ 8	♌ 1	♌ 7	♌ 24	♌ 27	♌ 11	♌ 27	♌ 3	♌ 25	♌ 4	
18	♌ 5	♌ 29	♌ 23	♌ 15	♌ 20	♌ 6	♌ 8	♌ 23	♌ 10	♌ 16	♌ 9	♌ 19	
19	♌ 20	♌ 13	♌ 7	♌ 28	♌ 2	♌ 18	♌ 20	♌ 5	♌ 23	♌ 0	♌ 24	♌ 3	
20	♌ 5	♌ 28	♌ 21	♌ 11	♌ 15	♌ 29	♌ 2	♌ 17	♌ 6	♌ 15	♌ 8	♌ 17	
21	♌ 20	♌ 12	♌ 5	♌ 23	♌ 27	♌ 11	♌ 14	♌ 0	♌ 20	♌ 29	♌ 22	♌ 0	
22	♌ 4	♌ 26	♌ 19	♌ 6	♌ 9	♌ 23	♌ 26	♌ 13	♌ 4	♌ 13	♌ 6	♌ 14	
23	♌ 19	♌ 10	♌ 2	♌ 18	♌ 21	♌ 5	♌ 8	♌ 26	♌ 17	♌ 27	♌ 20	♌ 27	
24	♌ 3	♌ 23	♌ 15	♌ 0	♌ 2	♌ 17	♌ 20	♌ 9	♌ 1	♌ 11	♌ 4	♌ 9	
25	♌ 18	♌ 7	♌ 27	♌ 12	♌ 14	♌ 29	♌ 3	♌ 23	♌ 16	♌ 26	♌ 17	♌ 22	
26	♌ 2	♌ 19	♌ 10	♌ 24	♌ 26	♌ 12	♌ 17	♌ 7	♌ 1	♌ 10	♌ 0	♌ 4	
27	♌ 15	♌ 2	♌ 22	♌ 6	♌ 9	♌ 25	♌ 0	♌ 22	♌ 16	♌ 24	♌ 13	♌ 16	
28	♌ 29	♌ 15	♌ 4	♌ 19	♌ 21	♌ 8	♌ 14	♌ 6	♌ 1	♌ 7	♌ 25	♌ 28	
29	♌ 12	♌ 27	♌ 17	♌ 2	♌ 4	♌ 22	♌ 29	♌ 22	♌ 15	♌ 21	♌ 7	♌ 10	
30	♌ 25		♌ 29	♌ 14	♌ 17	♌ 6	♌ 14	♌ 7	♌ 28	♌ 4	♌ 20	♌ 22	
31	♌ 7	♌ 12	♌ 0			♌ 28	♌ 21		♌ 16			♌ 4	

D. Mēsis	Januarius	Februari ²	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ²	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	♌ 15	♌ 1	♌ 10	♌ 29	♌ 7	♌ 0	♌ 9	♌ 29	♌ 15	♌ 18	♌ 2	♌ 6
2	♌ 27	♌ 13	♌ 22	♌ 12	♌ 21	♌ 14	♌ 23	♌ 12	♌ 27	♌ 0	♌ 14	♌ 18
3	♌ 10	♌ 27	♌ 5	♌ 26	♌ 5	♌ 29	♌ 6	♌ 24	♌ 9	♌ 11	♌ 27	♌ 1
4	♌ 22	♌ 10	♌ 19	♌ 10	♌ 19	♌ 13	♌ 19	♌ 6	♌ 21	♌ 23	♌ 0	♌ 14
5	♌ 5	♌ 24	♌ 2	♌ 25	♌ 4	♌ 26	♌ 2	♌ 18	♌ 3	♌ 5	♌ 22	♌ 28
6	♌ 19	♌ 8	♌ 16	♌ 10	♌ 19	♌ 10	♌ 14	♌ 0	♌ 14	♌ 17	♌ 5	♌ 12
7	♌ 2	♌ 23	♌ 1	♌ 25	♌ 3	♌ 23	♌ 27	♌ 12	♌ 26	♌ 0	♌ 18	♌ 26
8	♌ 16	♌ 7	♌ 16	♌ 9	♌ 17	♌ 5	♌ 9	♌ 24	♌ 8	♌ 12	♌ 2	♌ 10
9	♌ 0	♌ 22	♌ 1	♌ 24	♌ 0	♌ 18	♌ 21	♌ 5	♌ 20	♌ 25	♌ 15	♌ 24
10	♌ 14	♌ 7	♌ 16	♌ 8	♌ 14	♌ 0	♌ 3	♌ 17	♌ 2	♌ 8	♌ 29	♌ 8
11	♌ 28	♌ 22	♌ 0	♌ 22	♌ 27	♌ 12	♌ 15	♌ 29	♌ 15	♌ 21	♌ 13	♌ 23
12	♌ 13	♌ 6	♌ 15	♌ 5	♌ 9	♌ 24	♌ 16	♌ 11	♌ 28	♌ 5	♌ 28	♌ 7
13	♌ 28	♌ 21	♌ 29	♌ 18	♌ 22	♌ 6	♌ 8	♌ 24	♌ 12	♌ 19	♌ 13	♌ 22
14	♌ 13	♌ 5	♌ 13	♌ 1	♌ 4	♌ 18	♌ 20	♌ 7	♌ 26	♌ 3	♌ 28	♌ 6
15	♌ 18	♌ 19	♌ 27	♌ 14	♌ 16	♌ 1	♌ 3	♌ 20	♌ 10	♌ 18	♌ 12	♌ 19
16	♌ 12	♌ 2	♌ 10	♌ 27	♌ 29	♌ 13	♌ 16	♌ 3	♌ 25	♌ 3	♌ 26	♌ 2
17	♌ 27	♌ 16	♌ 24	♌ 9	♌ 11	♌ 26	♌ 29	♌ 17	♌ 10	♌ 18	♌ 10	♌ 16
18	♌ 10	♌ 28	♌ 7	♌ 22	♌ 24	♌ 8	♌ 12	♌ 1	♌ 25	♌ 3	♌ 24	♌ 28
19	♌ 24	♌ 11	♌ 19	♌ 4	♌ 6	♌ 21	♌ 25	♌ 16	♌ 9	♌ 17	♌ 7	♌ 11
20	♌ 7	♌ 23	♌ 2	♌ 16	♌ 18	♌ 4	♌ 9	♌ 1	♌ 24	♌ 1	♌ 20	♌ 23
21	♌ 19	♌ 5	♌ 14	♌ 28	♌ 0	♌ 17	♌ 23	♌ 16	♌ 8	♌ 15	♌ 3	♌ 5
22	♌ 1	♌ 16	♌ 25	♌ 9	♌ 13	♌ 1	♌ 7	♌ 0	♌ 23	♌ 29	♌ 15	♌ 17
23	♌ 13	♌ 28	♌ 7	♌ 22	♌ 25	♌ 14	♌ 22	♌ 15	♌ 7	♌ 12	♌ 28	♌ 0
24	♌ 25	♌ 10	♌ 19	♌ 4	♌ 8	♌ 28	♌ 7	♌ 0	♌ 21	♌ 25	♌ 10	♌ 12
25	♌ 7	♌ 22	♌ 1	♌ 17	♌ 22	♌ 13	♌ 22	♌ 15	♌ 4	♌ 8	♌ 23	♌ 25
26	♌ 19	♌ 4	♌ 13	♌ 29	♌ 5	♌ 27	♌ 7	♌ 29	♌ 17	♌ 20	♌ 5	♌ 7
27	♌ 1	♌ 16	♌ 25	♌ 12	♌ 19	♌ 12	♌ 21	♌ 12	♌ 0	♌ 3	♌ 17	♌ 19
28	♌ 13	♌ 28	♌ 7	♌ 25	♌ 3	♌ 27	♌ 6	♌ 26	♌ 12	♌ 15	♌ 29	♌ 2
29	♌ 24		♌ 20	♌ 9	♌ 18	♌ 12	♌ 20	♌ 9	♌ 25	♌ 27	♌ 11	♌ 14
30	♌ 6	♌ 2	♌ 23	♌ 2	♌ 25	♌ 3	♌ 21	♌ 6	♌ 8	♌ 23	♌ 27	
31	♌ 18	♌ 15	♌ 16		♌ 16	♌ 3		♌ 20		♌ 10		

TABVLA MA

GNA LVNE

anno Gratie 1538 Lōi

anno Gratie 1539 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	24	15	24	18	25	13	16	0	15	19	7	15
2	7	0	9	2	9	26	28	13	28	2	21	0
3	22	15	24	17	22	9	11	25	11	15	6	15
4	6	0	9	1	5	21	23	8	24	29	21	0
5	21	15	24	14	18	4	6	20	7	13	6	14
6	6	29	8	27	1	16	18	3	21	28	21	29
7	20	21	22	10	14	28	0	16	5	12	5	13
8	4	26	6	23	26	10	12	29	19	27	20	27
9	18	9	19	5	8	22	25	12	3	12	4	01
10	2	22	1	17	19	4	7	26	18	26	19	24
11	15	4	14	29	1	16	20	10	3	11	2	7
12	29	16	26	10	13	29	3	24	18	26	16	19
13	12	29	8	22	25	11	17	9	3	10	29	2
14	25	11	20	4	7	24	1	24	17	24	12	15
15	7	23	1	16	19	7	15	9	1	8	25	27
16	20	4	13	28	2	21	29	23	15	21	7	9
17	2	16	25	10	14	5	14	7	28	3	19	21
18	14	28	7	22	27	19	28	21	11	16	0	3
19	26	10	19	4	11	2	12	5	24	28	12	15
20	7	22	0	17	24	16	26	18	6	9	24	27
21	19	4	13	0	8	1	10	1	18	21	6	9
22	2	17	25	14	22	16	24	14	0	3	18	21
23	14	0	8	28	6	0	8	27	12	15	0	4
24	27	14	22	12	21	15	22	9	24	27	12	17
25	10	27	5	27	6	29	5	21	6	8	24	0
26	22	11	19	12	21	12	17	3	18	20	7	13
27	5	25	4	27	5	26	0	15	29	2	20	27
28	19	10	19	12	19	9	12	27	11	14	3	11
29	3	3	26	3	22	25	9	23	27	16	25	
30	17	18	11	17	4	7	20	6	10	0	9	
31	1	3	0	18	3	23	24					

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	9	1	11	28	2	16	19	6	26	5	29	6
2	24	14	24	11	14	28	2	19	11	20	13	19
3	8	27	7	23	26	10	14	2	25	5	27	3
4	22	10	19	5	7	22	26	16	10	19	10	15
5	5	23	2	17	19	4	9	0	24	3	23	28
6	19	5	14	28	1	17	22	14	8	16	6	10
7	2	18	26	10	13	29	6	28	22	0	18	22
8	15	0	8	22	25	12	19	12	6	13	0	3
9	27	12	20	4	7	26	3	27	20	26	12	15
10	10	24	1	16	20	9	17	12	3	9	24	27
11	22	7	14	29	3	24	2	26	16	21	6	9
12	5	19	26	12	17	8	17	10	29	3	18	21
13	17	1	9	25	1	23	2	24	12	16	0	3
14	29	14	22	9	15	8	17	7	25	28	12	15
15	11	26	4	23	0	23	1	21	7	9	23	27
16	23	9	17	7	15	8	15	4	19	21	5	9
17	5	22	1	21	29	22	29	16	1	3	18	22
18	18	5	14	6	14	6	12	28	12	15	0	5
19	0	19	28	20	29	20	25	11	25	27	14	19
20	13	3	12	5	14	4	8	23	7	10	27	3
21	26	17	27	20	28	17	21	5	20	23	11	17
22	10	2	11	5	12	0	3	18	2	6	25	29
23	24	17	26	20	26	13	16	0	15	19	9	17
24	8	2	11	4	9	26	28	12	28	2	24	2
25	22	16	26	17	22	8	10	24	11	16	8	17
26	6	29	10	1	5	20	22	7	24	0	23	1
27	20	13	24	13	17	2	4	19	8	15	8	16
28	4	27	7	26	29	13	16	2	21	29	23	0
29	19	21	8	11	25	28	15	6	14	7	14	
30	3	4	20	23	7	11	29	20	29	22	27	
31	17	16	5	23	12	14	11					

TABVLA MA

Anno Gratie 1542 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	15	7	16	8	15	3	6	20	5	9	28	6
2	29	21	0	23	29	16	18	2	18	22	12	21
3	13	6	15	7	12	28	0	15	1	6	27	6
4	27	21	0	21	25	10	12	27	14	20	12	21
5	12	6	15	4	8	23	25	10	27	4	27	6
6	27	20	29	18	21	6	8	23	11	19	12	20
7	12	4	13	1	3	18	20	6	25	3	26	4
8	26	17	26	13	16	0	2	19	10	18	11	17
9	10	0	9	26	28	12	15	3	24	3	25	1
10	24	13	22	7	10	24	28	17	9	18	9	14
11	7	25	4	19	21	6	11	1	24	2	23	27
12	20	7	16	1	3	19	24	15	9	17	6	9
13	3	19	28	11	15	2	8	0	24	1	19	22
14	15	1	10	24	28	15	22	15	8	14	2	4
15	28	13	22	6	10	18	6	0	22	28	14	17
16	10	25	4	18	23	12	21	15	6	11	27	29
17	22	6	15	1	6	27	6	29	19	19	24	9
18	4	18	27	13	19	11	21	13	2	6	21	23
19	16	0	9	26	2	25	5	26	15	18	2	5
20	27	12	21	9	16	9	18	10	27	0	14	17
21	9	24	3	22	0	23	2	23	9	12	26	29
22	21	7	16	5	14	7	16	5	21	23	8	11
23	4	20	29	19	28	22	0	17	3	5	20	25
24	17	4	12	3	13	6	13	29	14	17	3	8
25	29	18	26	18	28	20	25	12	26	29	15	21
26	12	2	10	3	12	3	8	24	8	11	28	5
27	26	16	25	18	27	16	20	5	20	23	11	19
28	9	1	10	3	10	29	3	17	2	5	25	3
29	23		25	17	24	12	15	29	14	18	8	17
30	8		9	1	7	24	27	11	26	1	22	1
31	22		24		20		8	23		14		16

GNA LVNE

Anno Gratie 1543 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	0	22	2	19	22	7	10	27	18	26	20	26
2	15	5	15	1	4	19	22	10	2	11	4	10
3	29	18	28	13	16	1	5	24	17	26	18	23
4	13	1	10	25	28	13	17	8	2	11	1	6
5	26	13	22	7	10	25	1	22	16	25	14	18
6	9	26	4	19	21	8	14	7	0	8	27	0
7	22	8	16	0	3	21	28	21	14	22	9	12
8	5	19	28	12	16	4	12	5	28	5	21	24
9	17	1	10	24	28	17	25	19	11	17	3	6
10	29	13	21	6	11	1	9	3	25	0	15	17
11	11	26	3	19	24	15	24	18	8	12	27	29
12	24	8	16	1	7	0	9	2	20	24	9	11
13	6	21	28	15	21	15	24	15	3	6	20	23
14	19	4	11	29	6	0	8	28	15	18	2	5
15	1	16	24	13	21	14	22	11	27	0	14	18
16	13	29	7	28	6	29	6	24	9	11	26	0
17	25	13	21	12	21	13	19	6	21	23	8	13
18	8	26	5	27	5	27	2	18	2	5	21	26
19	21	10	19	12	20	11	15	0	14	17	4	10
20	4	24	3	26	4	24	28	12	27	0	17	24
21	17	9	18	11	19	7	10	24	9	13	1	8
22	1	24	3	26	3	20	22	7	22	26	15	23
23	15	9	18	10	16	3	5	20	5	9	0	8
24	29	23	3	24	29	15	18	2	18	23	15	23
25	14	8	17	8	12	28	0	14	1	7	29	8
26	29	22	2	21	25	10	12	27	15	21	14	22
27	13	5	16	4	8	22	24	10	28	6	29	6
28	27	19	29	17	20	4	6	23	12	21	14	20
29	11		12	29	1	15	18	6	27	5	28	4
30	25		25	11	13	27	1	20	11	20	12	17
31	9		7		25		14	3		5		1

TABVLA MA

GNA LVNE

anno Gratie 546 Lōi

anno Gratie 547 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	6	18	7	29	6	23	26	10	25	0	20	29
2	20	13	22	14	16	6	8	22	8	13	4	13
3	4	28	6	28	2	18	20	4	21	26	18	28
4	19	12	21	11	15	0	2	17	4	10	3	12
5	4	27	5	24	28	12	14	0	18	25	18	27
6	19	11	19	7	10	25	27	13	2	9	3	11
7	4	25	3	20	23	7	9	26	16	24	18	25
8	18	8	16	3	5	20	22	10	1	9	2	8
9	2	21	0	16	18	2	5	24	16	24	16	21
10	15	4	12	28	0	14	18	8	0	9	29	4
11	28	16	25	9	11	27	1	22	15	23	13	17
12	11	28	7	21	23	10	15	7	0	7	26	29
13	24	9	19	3	6	23	29	21	14	21	8	11
14	6	21	0	15	18	6	13	6	29	5	21	23
15	18	3	12	27	1	20	27	21	13	18	4	6
16	0	15	24	9	14	4	12	6	27	1	16	18
17	12	27	6	22	27	18	27	20	10	14	29	1
18	24	9	18	4	10	3	12	4	23	26	11	13
19	6	20	0	17	24	18	27	18	6	8	22	25
20	18	2	12	0	8	2	11	1	18	20	4	7
21	29	15	24	14	22	16	24	14	29	2	16	20
22	11	28	7	28	6	0	8	26	11	14	28	3
23	23	11	20	11	20	14	21	8	23	25	11	16
24	6	24	3	25	5	28	4	20	5	7	24	29
25	19	8	17	10	19	11	16	2	17	20	6	13
26	2	22	1	25	4	24	29	14	28	2	19	27
27	16	7	16	10	18	7	11	26	10	14	3	11
28	0	22	1	24	2	20	23	8	22	27	17	26
29	14		16	8	15	2	5	19	4	10	1	10
30	29		1	22	28	14	17	1	17	23	15	24
31	13		15		11		29	13		6		8

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	22	14	23	10	13	27	0	18	9	18	10	16
2	7	26	6	22	24	9	13	1	24	3	25	0
3	20	9	18	4	6	21	29	15	9	17	8	13
4	4	21	1	15	18	4	9	0	24	2	22	26
5	17	4	13	27	0	16	22	14	8	16	5	8
6	0	16	25	9	12	29	6	29	23	0	18	21
7	12	28	7	21	24	12	20	14	6	13	0	3
8	25	9	18	3	7	26	4	28	20	26	12	14
9	7	21	0	15	19	9	18	11	3	8	23	26
10	19	3	12	27	2	23	2	25	16	20	5	8
11	1	15	23	10	15	7	16	9	19	2	17	20
12	13	28	6	23	29	21	1	23	11	14	29	2
13	25	10	18	6	13	6	15	6	23	26	11	14
14	8	23	1	20	27	21	29	19	5	8	23	26
15	21	6	14	4	12	6	13	2	17	20	5	9
16	3	10	28	18	27	20	27	14	29	2	17	22
17	15	3	11	3	12	4	10	26	11	13	29	5
18	28	17	25	18	27	18	23	9	23	25	12	18
19	11	1	10	3	11	1	5	20	4	7	25	2
20	25	16	25	18	25	14	18	2	16	20	8	15
21	8	0	9	2	9	27	0	14	29	3	22	0
22	22	15	24	17	23	10	12	26	12	16	6	15
23	6	0	9	1	6	22	24	9	25	29	21	0
24	21	15	24	15	19	5	7	21	8	13	6	14
25	6	0	8	28	2	17	19	4	21	28	21	29
26	21	14	23	11	15	0	2	17	5	12	5	13
27	5	27	7	24	28	12	14	0	19	27	20	27
28	19	10	20	7	10	24	26	13	4	12	4	11
29	3		3	19	22	6	9	27	18	26	19	24
30	17		16	1	3	18	21	10	3	11	3	8
31	0		28		15		4	25		26		21

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Dñe 1548 bissextili

Anno Gratie 1549 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	Augustus	September	October	November	December
1	3	18	7	22	26	15	23	17	8	14	0	2
2	16	0	20	5	9	0	8	2	22	26	12	14
3	28	13	3	18	23	14	23	16	5	9	23	26
4	11	25	15	1	7	29	8	29	17	21	5	7
5	23	7	27	15	21	14	22	13	0	3	17	19
6	5	19	10	29	6	29	7	26	12	14	29	2
7	16	2	23	13	21	13	21	9	24	26	11	14
8	28	15	6	27	5	28	4	22	6	8	23	27
9	11	28	20	11	20	12	18	4	19	21	6	11
10	23	11	4	26	5	26	7	17	1	3	19	25
11	6	24	18	11	20	10	14	29	14	16	3	9
12	18	8	2	26	4	23	27	12	26	29	17	23
13	1	23	17	11	18	6	9	24	8	12	1	8
14	15	7	2	25	2	19	22	6	21	25	15	23
15	28	22	17	9	15	1	4	18	3	8	29	8
16	12	6	1	22	28	13	16	0	16	22	14	22
17	26	20	15	5	10	25	27	12	0	6	29	7
18	10	4	28	18	22	7	9	25	13	20	14	22
19	24	18	12	1	4	18	21	8	27	5	29	6
20	9	2	25	13	16	0	3	21	11	20	13	20
21	24	16	8	25	28	12	16	4	26	5	28	4
22	8	29	21	7	10	24	28	17	10	20	12	17
23	22	12	3	19	21	6	11	1	25	4	25	0
24	6	25	16	1	3	19	24	16	9	18	8	12
25	20	7	28	12	15	1	7	0	23	1	20	24
26	3	19	10	24	27	14	21	14	7	15	3	6
27	16	1	22	6	9	27	5	28	21	28	15	18
28	29	13	3	18	21	10	19	12	5	11	27	29
29	11	25	15	0	4	24	3	27	18	23	8	11
30	23		27	13	18	8	17	11	1	5	20	23
31	5	10	1			2	25		17		5	

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	Augustus	September	October	November	December
1	17	3	13	4	13	7	13	1	16	18	3	7
2	29	16	27	19	28	21	27	14	28	0	15	20
3	11	0	10	3	13	4	10	26	10	12	28	4
4	24	13	24	18	27	17	22	8	21	24	11	18
5	7	27	8	2	10	0	5	19	3	7	25	2
6	20	11	22	16	24	13	17	1	16	19	9	16
7	3	26	6	0	7	25	28	13	28	2	23	1
8	17	11	20	14	20	7	10	25	10	15	7	16
9	2	16	5	27	3	19	22	7	23	29	22	1
10	17	10	20	11	16	1	4	19	6	13	7	16
11	2	25	4	24	28	13	16	1	19	27	21	0
12	17	9	18	7	10	25	27	13	3	12	5	13
13	1	23	2	19	22	6	9	26	17	26	19	27
14	16	6	15	2	4	18	21	9	0	10	3	10
15	0	19	28	14	16	0	4	22	14	24	16	23
16	14	2	11	25	27	12	16	6	29	8	0	5
17	28	15	23	7	9	25	29	20	14	23	13	17
18	11	28	5	19	22	8	13	4	28	7	26	0
19	25	10	17	2	4	21	27	19	13	20	8	12
20	8	23	0	14	17	4	11	4	27	4	21	24
21	20	5	12	27	0	18	26	19	11	17	3	6
22	3	17	25	9	13	3	11	4	25	29	15	17
23	15	29	7	22	26	17	26	18	8	12	27	29
24	27	11	19	5	10	2	10	2	21	24	9	11
25	8	23	1	18	24	17	25	16	4	6	20	23
26	20	5	14	2	8	1	9	0	16	18	3	5
27	2	18	26	15	23	16	24	13	29	1	15	18
28	14	0	9	29	7	1	8	26	11	13	28	1
29	26		23	14	22	16	22	9	24	26	11	15
30	8		6	28	7	0	5	21	6	8	23	28
31	21		20		22		18	4		20		12

TABVLA MA

Anno Gratie 1550 Lōi

GNA LVNE

Anno Gratie 1551 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	26	19	28	20	27	14	16	1	16	21	12	21
2	11	4	13	4	10	26	28	12	28	4	26	5
3	25	18	27	18	23	8	10	24	11	18	10	20
4	01	3	12	1	5	20	22	7	25	1	25	4
5	25	18	26	14	17	1	4	20	8	16	10	18
6	10	2	10	27	0	14	16	3	22	1	25	2
7	25	15	23	10	12	26	29	16	7	16	9	16
8	9	29	6	22	24	9	12	0	22	1	23	29
9	23	12	19	5	7	21	25	14	7	15	6	11
10	7	24	2	17	19	4	8	29	22	0	20	24
11	20	6	15	29	1	17	22	13	6	14	3	7
12	2	18	27	11	13	0	6	28	21	28	16	19
13	15	0	9	23	26	13	20	13	5	11	28	1
14	27	12	21	5	8	27	4	27	19	25	11	13
15	9	23	2	17	21	11	19	12	3	8	23	25
16	21	5	14	0	4	25	4	27	17	20	6	8
17	3	17	26	12	18	10	19	11	0	3	18	20
18	15	29	8	25	2	25	4	25	13	16	0	2
19	26	11	21	8	16	10	18	9	26	28	12	15
20	8	23	3	22	0	24	2	22	8	10	24	27
21	20	6	16	6	15	8	16	5	20	22	6	10
22	2	18	28	20	29	22	29	17	2	4	19	23
23	14	2	12	4	13	6	12	29	13	16	1	7
24	26	15	25	18	27	19	25	11	25	28	14	20
25	9	29	9	2	11	2	7	22	7	10	27	4
26	23	13	23	17	25	15	19	4	19	22	11	18
27	6	28	7	1	9	28	1	16	1	5	25	3
28	20	13	22	16	23	10	13	28	13	18	9	18
29	5	7	0	6	22	25	10	25	1	23	3	
30	19	22	13	19	4	7	22	8	15	7	17	
31	4	6	1	19	4	28	1					

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	14	5	15	1	3	17	20	9	0	9	1	6
2	28	17	27	12	15	29	3	22	15	23	15	20
3	12	0	9	24	26	12	16	7	0	8	28	2
4	25	12	21	6	8	24	0	21	15	23	12	15
5	8	24	3	18	21	7	13	6	0	7	25	28
6	20	6	15	0	3	20	27	21	14	20	8	11
7	3	18	27	11	15	4	12	6	28	4	20	23
8	15	0	9	23	28	17	26	20	11	16	2	4
9	27	11	20	6	10	1	11	4	24	29	14	16
10	9	23	2	18	23	15	25	17	7	11	26	28
11	21	5	14	0	7	29	9	1	19	23	7	10
12	3	17	26	13	21	13	23	14	2	5	19	22
13	15	0	8	27	4	28	7	27	14	16	1	5
14	27	13	21	10	19	13	21	10	26	28	13	17
15	10	26	4	25	3	27	4	22	8	10	25	0
16	23	10	18	9	18	11	18	5	19	22	8	13
17	5	24	2	24	3	25	1	17	1	4	20	26
18	18	8	16	9	18	8	13	29	13	16	3	10
19	2	22	1	24	2	22	26	11	25	28	16	24
20	15	7	16	9	16	5	8	22	7	10	29	8
21	29	21	0	23	0	17	20	4	19	23	13	22
22	13	6	15	7	13	0	2	16	1	6	27	6
23	28	21	0	21	26	12	14	28	15	20	12	21
24	12	6	14	5	9	24	26	11	28	4	27	6
25	27	21	29	18	22	6	8	24	12	18	12	20
26	13	5	13	1	4	19	21	7	26	3	26	4
27	27	18	27	14	17	1	3	20	10	18	11	18
28	11	2	10	27	29	13	16	3	25	3	25	2
29	25	23	9	12	26	29	17	9	18	9	15	
30	9	6	21	23	8	12	1	24	2	23	28	
31	22	19	5	25	16	17	10					

VERI LOCI

IN ZODIACO

anno Dñe 1572 bisextili

anno Gratie 1573 Liō

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	13	7	27	12	16	6	15	9	0	4	20	23
2	5	20	9	25	29	21	0	23	13	17	2	4
3	18	2	22	8	13	6	15	7	25	29	14	16
4	0	15	5	21	27	21	29	20	8	11	25	28
5	13	27	17	5	12	5	14	3	20	23	7	10
6	25	9	0	19	27	20	28	16	2	5	19	22
7	7	22	13	4	12	5	11	29	14	16	1	5
8	19	5	27	18	26	19	25	12	26	28	13	18
9	1	18	11	3	11	3	8	24	8	10	26	1
10	13	2	25	17	26	17	21	6	20	23	10	15
11	26	16	9	2	10	0	4	18	3	6	23	0
12	9	0	24	17	25	13	16	1	16	19	7	14
13	23	14	8	2	9	26	29	13	28	2	21	29
14	6	29	24	16	22	9	11	26	11	15	6	14
15	20	14	8	0	5	21	24	8	24	29	21	29
16	5	29	23	14	18	4	6	20	7	13	5	14
17	19	12	7	27	1	15	17	2	20	27	20	28
18	3	26	20	9	13	27	29	15	4	12	5	12
19	17	10	4	22	25	9	11	28	18	26	19	26
20	1	24	17	4	6	21	24	11	2	11	4	10
21	16	7	29	15	18	3	6	25	17	26	18	24
22	0	20	12	27	0	15	19	9	2	11	2	7
23	14	3	24	9	12	27	2	23	17	26	15	20
24	27	15	6	21	24	10	15	8	2	10	28	2
25	10	27	18	3	6	22	29	22	16	23	11	15
26	23	9	0	15	18	5	13	7	29	6	23	26
27	6	22	12	26	0	19	27	21	13	19	5	8
28	19	3	24	8	13	2	11	5	26	2	17	20
29	1	15	5	20	25	16	25	19	9	14	29	1
30	13	17	3	9	0	6	3	22	26	11	13	
31	25	29	22	24	16	8	25					

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	8	25	4	26	5	28	4	21	6	8	23	27
2	20	8	18	10	20	12	17	3	18	20	5	10
3	2	22	2	25	5	25	0	16	0	2	18	24
4	15	6	16	10	19	8	13	28	12	14	2	9
5	28	19	0	24	2	21	25	9	24	27	16	23
6	11	3	15	8	16	4	7	21	6	10	0	8
7	25	18	29	22	29	16	19	3	18	23	14	22
8	9	2	13	5	12	28	0	15	1	7	28	7
9	23	17	27	19	24	10	12	27	14	20	13	22
10	8	2	12	2	6	21	24	9	27	4	28	7
11	23	16	26	15	18	3	6	22	11	19	13	21
12	8	0	9	27	1	15	18	4	25	4	27	5
13	23	13	22	9	13	27	0	17	9	18	11	18
14	7	27	5	22	24	9	12	1	23	2	25	1
15	21	10	18	4	6	21	25	14	7	16	8	14
16	5	22	1	16	18	3	7	28	21	0	21	26
17	18	5	13	27	29	15	20	12	5	14	4	8
18	1	17	25	9	11	28	4	26	20	28	17	20
19	14	29	7	21	24	11	18	11	4	11	29	2
20	27	12	19	4	7	25	2	26	18	24	11	14
21	10	25	1	16	20	9	17	11	2	7	23	26
22	23	7	14	29	3	23	2	25	15	20	5	8
23	5	19	27	12	17	8	17	9	28	2	17	19
24	17	1	9	25	1	23	1	23	11	15	29	1
25	28	13	21	8	15	8	16	7	24	27	10	13
26	10	25	4	22	29	22	0	20	6	8	22	25
27	22	8	17	6	14	7	14	3	18	20	5	8
28	4	21	0	21	29	22	28	16	0	2	17	21
29	17	14	5	14	6	12	28	13	15	0	5	
30	29	27	20	29	20	25	11	25	27	13	18	
31	12	11	13	8	23	10	3					

TABVLA MA

GNA LVNE

anno Gratie 1554 Liō

anno Gratie 1555 Liō

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	17	10	19	12	17	4	7	21	7	12	5	14
2	2	25	4	25	0	16	18	3	19	26	19	28
3	17	9	18	9	13	28	0	15	2	10	3	12
4	1	24	2	22	25	10	12	27	16	23	17	26
5	16	8	16	4	7	21	24	10	29	7	1	10
6	1	22	0	17	19	3	6	23	13	22	16	23
7	15	5	13	29	1	16	19	7	28	7	0	6
8	0	19	26	11	13	28	2	20	13	22	14	19
9	14	2	9	24	26	11	15	5	28	6	27	2
10	27	14	22	7	9	24	28	19	13	21	10	14
11	10	27	4	19	21	7	12	4	27	5	23	27
12	23	9	17	1	3	20	26	19	12	18	6	9
13	6	20	29	13	16	4	11	4	26	2	18	21
14	18	2	11	25	29	18	25	18	10	15	0	2
15	0	14	23	8	12	2	10	3	24	28	12	14
16	11	26	4	20	25	16	25	18	7	10	25	27
17	23	8	16	3	9	1	10	2	20	23	7	9
18	5	20	29	16	23	16	25	16	3	5	20	22
19	17	2	11	0	7	1	9	29	15	18	2	5
20	29	14	24	13	22	16	23	12	28	0	14	17
21	10	27	7	28	7	0	7	25	10	12	27	0
22	22	10	20	12	22	14	20	7	22	24	9	14
23	5	23	3	26	6	28	3	19	3	6	22	27
24	17	6	17	10	20	11	16	1	15	18	5	11
25	0	20	1	24	3	24	28	13	27	0	18	25
26	13	4	15	9	17	6	10	24	9	13	2	10
27	27	19	29	23	1	19	22	6	21	26	16	25
28	11	4	14	7	14	1	4	18	4	9	0	10
29	26		29	21	27	13	16	0	16	22	15	25
30	11		13	4	9	25	27	12	29	6	0	9
31	25		28		22		9	24		20		23

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	6	26	5	21	23	7	11	29	21	0	21	27
2	20	8	18	3	5	20	24	13	6	14	5	10
3	3	21	0	14	17	2	7	28	21	29	19	22
4	16	2	12	26	29	15	21	12	6	13	2	5
5	29	14	24	8	11	28	5	27	21	27	15	17
6	11	26	5	10	23	11	19	12	5	11	27	0
7	23	8	17	2	6	25	3	27	19	24	10	12
8	5	20	29	14	19	9	18	12	2	7	22	24
9	17	2	11	26	2	24	3	26	15	19	4	6
10	29	13	23	9	15	8	18	9	28	2	16	18
11	11	25	5	22	29	22	2	23	10	14	27	0
12	23	7	17	5	13	6	15	6	22	25	9	13
13	5	20	29	18	27	20	29	18	4	7	21	25
14	17	3	12	2	11	4	12	1	16	19	4	8
15	29	16	25	16	25	19	26	13	28	1	16	21
16	12	0	8	1	10	3	9	25	10	13	29	4
17	25	14	22	16	25	16	21	7	22	25	11	18
18	8	28	7	1	9	29	4	19	3	7	24	2
19	22	13	22	15	23	12	16	1	15	19	8	16
20	6	28	7	0	7	25	28	13	27	1	21	0
21	20	13	22	14	20	7	10	24	9	14	5	14
22	4	27	6	28	3	20	22	6	22	27	19	28
23	19	12	21	12	16	2	4	18	5	11	3	13
24	4	27	5	25	29	13	16	1	18	25	18	27
25	19	11	20	8	11	25	28	14	2	9	3	12
26	4	25	4	21	23	8	10	27	16	24	18	26
27	18	9	17	4	6	21	23	10	1	9	2	9
28	3	22	0	16	19	3	6	24	15	24	16	22
29	17		13	29	1	15	19	8	0	9	0	5
30	0		26	11	13	28	2	22	15	23	14	18
31	13		9		25		16	7		7		0

VERI LOCI

IN ZODIACO

anno Dñi 1556 bissextili

anno Gratie 1557 Ldi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	13	27	17	2	7	28	6	0	21	25	10	13
2	25	9	29	15	20	12	11	14	3	7	22	25
3	7	21	11	28	4	27	6	28	16	19	4	7
4	19	4	24	12	18	12	21	11	28	1	16	19
5	1	17	7	26	3	27	5	24	10	13	28	1
6	14	29	20	10	18	11	19	7	22	25	9	13
7	26	12	4	24	3	26	2	19	4	7	21	26
8	9	25	17	9	18	10	15	2	16	18	4	9
9	21	9	1	24	2	23	28	14	28	0	17	23
10	4	23	16	9	17	7	11	26	10	13	0	6
11	17	7	0	23	1	20	23	8	22	25	13	21
12	0	21	15	8	15	3	6	20	5	8	27	5
13	14	6	0	23	29	16	18	2	18	22	12	20
14	28	21	15	7	12	28	0	15	1	5	27	5
15	12	6	0	21	25	11	13	27	14	19	12	20
16	26	21	14	4	8	23	25	10	27	4	26	5
17	11	5	28	17	21	5	7	23	11	18	11	19
18	26	18	12	0	3	17	19	6	25	3	26	3
19	10	2	25	12	15	29	2	19	9	17	10	17
20	24	15	8	24	27	11	14	2	24	2	25	0
21	7	28	21	6	8	23	27	16	8	17	9	13
22	21	11	3	18	20	5	10	0	23	2	22	26
23	5	23	15	29	2	18	23	15	8	16	6	9
24	18	6	27	11	14	1	7	29	23	0	19	22
25	1	18	9	23	26	14	21	14	7	14	2	4
26	14	0	20	5	9	27	5	29	21	27	14	16
27	27	12	2	17	21	11	19	13	5	10	26	28
28	9	23	14	29	4	25	4	27	18	23	8	10
29	21	5	26	11	17	8	18	11	0	5	19	22
30	3	8	24	0	22	2	24	13	17	1	4	
31	15		20		14		16	8		28		16

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	28	16	25	17	26	18	24	10	25	27	12	17
2	11	0	9	2	11	2	7	23	7	9	26	1
3	23	14	23	17	26	16	20	6	20	22	9	15
4	6	28	8	2	10	19	3	18	2	4	23	29
5	20	12	23	16	24	12	15	29	14	17	7	14
6	3	26	7	0	7	25	27	11	26	1	21	29
7	17	10	21	14	20	7	9	23	9	14	5	14
8	1	24	5	27	3	18	21	5	22	28	20	28
9	15	9	19	10	15	0	2	18	5	12	5	13
10	0	23	3	23	27	12	14	0	18	26	20	28
11	15	7	17	5	9	24	26	13	2	11	5	12
12	29	21	0	18	21	5	9	26	16	16	19	26
13	14	4	13	0	3	17	21	9	1	10	3	9
14	28	17	26	12	15	29	3	22	15	25	16	22
15	12	0	9	24	26	11	16	6	0	9	0	5
16	25	12	21	6	8	23	29	20	14	22	13	17
17	9	25	3	17	20	6	12	4	28	6	25	29
18	22	7	15	29	2	19	25	18	12	20	7	11
19	4	19	27	11	14	2	9	3	26	3	20	22
20	17	1	9	23	27	16	23	17	10	15	2	4
21	29	14	21	6	10	0	8	2	23	28	13	16
22	12	26	3	19	23	14	23	16	6	10	25	28
23	24	8	16	2	7	29	8	0	19	23	7	10
24	7	21	28	15	21	14	23	14	1	5	19	22
25	18	3	11	29	6	29	7	27	14	17	1	4
26	0	16	24	13	21	14	21	10	26	28	13	16
27	12	29	7	27	5	28	5	23	8	10	15	29
28	25	12	21	12	20	13	19	6	20	22	7	12
29	7		4	26	5	27	2	18	2	4	20	25
30	20		18	11	19	10	15	0	14	17	3	9
31	3		3		4		28	12		0		23

TABVLA MA

GNA LVNE

Anno Gratie 1558 Lōi

Anno Gratie 1559 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	8	1	11	3	8	24	27	12	28	4	27	7
2	23	16	25	16	21	6	9	24	11	18	11	21
3	8	0	9	29	3	18	21	6	24	2	25	4
4	22	15	23	12	15	0	2	18	7	16	9	18
5	7	29	7	24	27	11	14	1	21	0	23	1
6	22	12	20	7	9	23	26	14	5	14	8	15
7	6	25	3	19	21	5	9	27	19	29	22	28
8	20	8	16	1	3	18	22	11	4	13	5	10
9	4	21	29	13	15	1	5	26	19	28	18	23
10	17	4	11	26	28	14	19	10	4	12	1	5
11	1	17	24	8	10	27	3	25	19	26	14	17
12	14	29	6	21	23	11	17	10	3	9	26	29
13	26	11	19	3	6	24	2	25	17	26	8	11
14	8	22	1	15	19	9	17	10	0	5	20	22
15	20	4	13	28	2	23	1	24	14	18	2	4
16	2	16	25	11	16	8	16	8	27	0	14	16
17	13	28	7	24	0	22	1	22	10	12	26	29
18	25	10	19	7	14	7	15	6	22	24	9	12
19	7	23	2	21	29	22	0	19	5	7	22	24
20	19	5	15	5	13	7	14	2	17	19	4	7
21	1	18	28	19	28	21	28	15	0	1	17	21
22	13	1	11	4	13	5	11	27	12	14	29	4
23	26	15	25	19	28	19	24	10	24	26	12	18
24	8	29	9	3	12	2	7	22	5	8	26	2
25	21	12	24	17	26	15	19	3	17	21	9	17
26	5	26	8	1	9	27	1	15	0	4	23	1
27	18	11	22	15	22	9	12	27	12	17	7	16
28	2	26	6	29	5	21	24	9	25	0	22	1
29	17	20	12	17	3	6	21	8	14	7	16	
30	2	5	25	0	15	18	3	21	28	22	1	
31	17	19	12	0	15	12	15					

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	28	17	25	11	13	27	1	20	13	21	12	17
2	12	29	8	23	25	10	14	5	27	5	25	0
3	25	11	20	5	7	23	28	19	12	20	9	12
4	7	23	2	16	19	6	12	4	27	4	22	24
5	20	5	14	28	1	19	26	18	11	17	4	6
6	2	17	26	10	14	2	10	3	25	1	17	19
7	14	28	7	22	27	16	25	18	9	14	29	1
8	26	10	19	5	10	1	10	3	23	27	12	14
9	8	22	1	17	23	15	25	17	6	9	24	26
10	20	4	13	0	7	0	9	1	19	22	6	8
11	1	16	25	13	21	15	24	14	1	4	18	20
12	13	28	8	27	5	29	7	27	13	16	0	3
13	25	11	20	10	19	13	21	10	25	27	12	16
14	7	24	3	24	3	27	4	22	6	9	24	29
15	19	7	16	8	17	10	17	4	18	21	7	12
16	2	21	0	22	2	24	0	16	0	3	19	25
17	15	5	14	7	16	7	12	27	12	15	2	9
18	29	19	28	22	1	20	24	9	24	27	16	24
19	12	4	13	7	14	3	6	21	6	10	0	8
20	26	19	28	21	28	15	18	3	18	23	14	23
21	11	4	13	5	11	28	0	15	0	6	28	7
22	25	18	27	19	24	10	12	26	13	19	11	29
23	10	3	12	2	7	22	24	8	26	3	25	5
24	25	18	26	15	19	3	5	21	9	17	10	19
25	10	2	10	28	1	15	17	4	23	1	25	3
26	24	16	24	11	13	27	0	13	7	15	9	17
27	9	29	7	23	25	10	13	0	22	0	24	0
28	24	12	20	6	8	22	26	14	7	15	7	13
29	8	3	18	20	5	9	28	22	0	21	26	
30	21	16	1	3	18	22	13	6	14	4	8	
31	4	29	15	6	28	28	20					

VERI LOCI

IN ZODIACO

Anno Græ 1560 bissextili

Anno Grætie 1561 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	X 3	Y 16	8 7	II 23	Ω 28	♄ 20	♃ 29	♂ 22	♁ 12	X 16	Y 1	II 3
2	14	28	19	5	12	4	13	6	24	28	12	15
3	26	11	I 1	19	25	18	28	19	7	X 10	Y 24	27
4	8	23	14	2	9	3	12	2	19	22	6	10
5	21	6	27	16	24	18	26	15	I 1	Y 3	18	22
6	3	19	10	1	9	3	10	27	13	15	0	5
7	16	2	24	15	24	17	23	10	25	27	12	18
8	28	16	8	0	9	0	6	22	6	9	25	1
9	II 11	Ω 0	22	15	23	14	19	4	18	21	8	15
10	24	14	7	0	8	27	1	16	0	3	21	28
11	7	28	21	14	22	10	13	27	12	16	4	12
12	21	12	6	29	5	27	25	9	24	29	18	27
13	5	27	21	13	19	5	7	22	7	12	3	12
14	19	12	6	27	2	17	10	4	21	26	18	27
15	3	27	20	11	15	0	2	17	4	10	3	11
16	18	12	5	24	28	13	15	0	18	24	18	26
17	3	26	19	7	10	25	27	13	2	9	2	10
18	18	10	3	20	23	7	9	26	16	14	17	24
19	2	24	16	3	5	19	22	9	0	9	1	7
20	16	7	29	15	17	1	4	23	15	23	15	21
21	0	19	11	26	29	13	17	7	0	8	29	3
22	13	2	23	8	10	26	1	21	15	23	12	16
23	27	14	5	20	22	9	14	6	0	7	26	29
24	10	26	17	2	5	22	28	21	14	21	8	11
25	22	8	29	14	17	5	12	6	29	5	21	24
26	5	20	11	26	29	18	27	21	13	18	4	6
27	17	2	23	8	12	2	11	5	26	1	16	18
28	29	14	5	20	25	17	26	19	9	13	28	0
29	11	25	16	2	9	1	11	3	22	25	10	12
30	23		28	15	22	15	25	16	4	7	21	24
31	5	10	6	8	29		19		19		6	

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	Ω 19	♄ 7	♃ 16	♂ 8	♁ 17	9	14	0	14	16	2	7
2	Ω 1	21	0	23	2	23	27	12	27	29	16	21
3	14	5	15	8	16	6	10	25	9	12	29	6
4	28	20	29	13	1	19	22	7	21	24	13	20
5	11	5	14	8	15	2	5	19	4	7	27	5
6	25	19	29	22	28	15	17	1	16	21	12	20
7	9	3	14	6	11	27	29	13	29	5	26	5
8	23	17	28	19	24	9	11	25	12	19	11	19
9	7	1	11	1	6	20	23	8	26	3	26	4
10	21	15	25	14	18	2	5	21	10	17	11	18
11	6	29	8	26	0	14	17	4	24	2	26	2
12	21	12	22	8	11	26	29	17	8	17	10	16
13	5	25	4	20	23	8	12	0	23	2	24	0
14	19	8	17	2	5	20	24	14	8	17	8	13
15	3	20	29	14	17	2	7	28	22	1	21	25
16	16	3	11	26	29	15	20	13	6	14	4	8
17	29	15	23	8	11	27	4	27	20	28	16	20
18	12	27	5	19	23	10	18	11	4	11	28	1
19	24	8	17	1	5	24	1	25	18	24	10	13
20	6	20	29	13	17	7	15	9	1	6	22	25
21	19	3	10	26	0	21	0	24	14	19	4	7
22	1	15	23	9	14	5	15	8	27	1	16	18
23	13	28	5	22	28	20	29	21	9	13	28	0
24	26	10	18	5	12	5	14	5	22	25	9	12
25	8	23	1	19	27	20	28	18	4	7	21	25
26	20	6	14	4	12	5	12	1	16	19	3	7
27	2	19	27	18	26	19	26	13	28	0	15	20
28	15	3	11	3	11	3	9	26	10	12	28	3
29	28		25	17	26	17	22	8	22	24	10	16
30	11		9	2	10	1	5	20	4	6	24	0
31	24		24		25		17	2		19		14

TABVLA MA

GNA LVNE

Anno Gratie 1562 Lōi

Anno Gratie 1563 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	Augustus	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	m	o	≡	κ	γ	II	☉	☽	♄	♃	♁	≡
2	1	≡	γ	δ					♄	♁	≡	κ
3	29	21	1	20	24	8	11	27	16	24	17	26
4	14	5	14	2	6	20	23	9	29	9	2	10
5	28	19	28	15	18	2	5	22	13	23	16	23
6	≡	γ	γ					♄	≡			δ
7	27	15	24	9	11	26	29	19	11	21	13	19
8	κ		δ			☽	♄	♁	♁	κ		II
9	24	11	19	3	5	21	26	17	11	19	9	13
10	γ		II			♄	♃	♁		γ		
11	20	6	13	27	0	17	23	17	10	17	4	7
12	δ					♄	♁	≡		δ		
13	16	0	8	23	26	15	23	16	7	13	28	1
14	28	12	20	5	9	29	8	1	21	25	10	13
15	II					♁			δ	II		
16	22	6	15	1	7	29	7	29	17	20	4	6
17	☉					♁		γ		☉		
18	15	1	10	28	5	28	6	26	12	14	28	1
19	27	13	22	12	20	13	20	9	24	26	11	14
20	☽		♄			γ			☉	☽		
21	22	9	19	11	20	12	18	4	19	21	6	11
22	☽		♄			δ			☽	☽		
23	17	7	17	11	19	10	14	29	13	16	3	9
24	♄		♁			κ			☉			
25	13	5	16	10	17	6	9	23	8	11	0	8
26	26	19	0	23	0	18	21	5	20	24	14	22
27	♄	♁				II	☉		♄	♃		≡
28	24	18	28	20	26	12	14	29	15	21	13	22
29	♁		≡	γ	δ			☽		♁		κ
30	23		26	17	21	5	8	24	12	19	13	22
31	♁		κ			II		♄		♁		γ

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	Augustus	Septēber	October	Nouēber	Decēber	
1	γ	II	II	☽	☽	♄	♃	♁	♁	κ	γ	II	☉
2	δ					♄	♁						
3	16	2	11	25	27	13	18	10	3	10	29	2	
4	28	14	23	6	9	26	2	25	18	24	11	14	
5	II					♁			κ	δ	II		
6	23	7	16	1	4	23	1	24	16	21	6	8	
7	☉					♁		γ	II	☉			
8	16	1	10	25	1	22	1	24	13	16	1	3	
9	28	13	22	8	14	7	16	8	26	29	14	16	
10	☽					γ			☉	☽			
11	22	7	16	5	13	7	15	5	21	24	8	10	
12	☽								☽	☽			
13	15	2	12	3	12	5	13	0	15	17	2	6	
14	27	15	25	17	26	19	26	12	27	29	15	19	
15	♄		♁			κ	δ	II		☽	♄	♁	
16	22	12	22	15	24	16	21	6	20	23	10	17	
17	♄		♁			γ		☉		♄	♃	≡	
18	19	10	20	14	22	11	15	0	14	18	7	15	
19	3	25	4	28	6	24	27	11	27	1	21	0	
20	17	10	19	12	19	6	9	23	9	14	6	15	
21	2	25	4	26	2	18	21	5	21	27	20	0	
22	16	10	19	10	14	0	2	17	4	11	4	14	
23	1	24	3	23	27	12	14	29	17	25	18	27	
24	16	8	17	6	9	23	26	12	1	9	2	11	
25	1	22	1	18	21	5	8	24	14	23	17	25	
26	15	6	14	1	3	17	20	7	28	7	1	8	
27	0	19	27	13	15	19	3	21	13	22	15	21	
28	14	2	10	25	27	12	16	5	28	7	28	4	
29	28		23	7	9	25	29	19	13	21	12	16	
30	11		5	20	22	8	12	4	28	5	25	29	
31	24		18	4		26	19		19		11		

VERI LOCI

IN ZODIACO

anno Græ 1564 bissextili

anno Grætie 1565 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	23	7	28	14	20	12	22	14	3	7	21	23
2	4	18	9	27	4	26	6	27	15	18	3	5
3	16	0	22	10	17	10	20	10	27	0	15	18
4	28	13	4	23	1	25	4	23	9	12	27	0
5	10	26	17	7	16	10	18	6	21	24	9	13
6	23	9	1	21	0	24	1	18	3	6	21	26
7	5	22	14	6	15	8	14	0	15	18	3	9
8	18	6	28	21	0	21	26	12	27	29	16	23
9	1	20	13	6	15	5	9	24	8	11	29	7
10	14	4	28	11	29	18	21	6	20	24	12	21
11	28	19	13	6	12	0	3	17	2	6	26	4
12	12	4	27	20	26	13	15	29	15	19	10	19
13	26	18	12	4	9	25	27	11	27	2	24	3
14	10	3	27	18	22	7	9	24	11	16	9	18
15	25	18	11	1	5	19	21	7	24	0	24	3
16	9	3	26	14	17	2	4	20	8	15	9	17
17	24	17	10	27	0	14	16	3	22	0	24	1
18	9	1	23	10	12	27	29	16	7	15	8	14
19	24	15	6	23	25	9	12	0	21	0	22	28
20	8	28	19	5	7	21	25	14	6	14	6	11
21	22	10	2	17	19	3	8	28	21	29	19	23
22	5	23	14	28	1	16	21	13	6	13	2	6
23	18	5	26	10	13	19	5	27	20	27	15	18
24	1	17	8	22	25	12	19	12	5	11	28	4
25	13	19	19	4	8	26	3	27	19	24	11	13
26	25	10	1	16	20	10	18	12	3	8	24	26
27	7	22	13	28	3	24	3	27	17	21	6	8
28	19	4	25	11	16	9	18	11	0	3	18	20
29	1	16	7	24	0	23	3	24	12	16	0	2
30	13	19	7	14	8	17	7	25	28	11	14	
31	25	1	28	1	20	9	27					

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	9	28	7	0	8	29	4	19	3	6	22	28
2	22	12	22	14	23	13	17	1	16	18	6	12
3	5	27	6	29	7	26	29	14	28	1	19	26
4	19	11	21	14	21	9	12	26	11	14	3	11
5	3	26	6	29	5	22	24	9	24	28	18	26
6	17	11	21	13	18	5	7	21	6	11	3	11
7	2	25	6	26	1	17	19	3	19	25	17	26
8	16	9	20	10	14	29	1	16	3	9	2	10
9	0	23	3	23	26	11	13	28	17	24	17	25
10	14	7	17	5	8	22	25	11	1	8	2	9
11	28	20	0	17	20	4	7	24	15	23	16	23
12	13	3	13	29	2	16	20	8	29	8	1	6
13	27	16	25	11	13	28	2	21	14	23	15	20
14	10	28	8	23	25	11	15	5	29	8	28	3
15	24	11	20	4	7	23	28	20	14	22	12	16
16	7	23	2	16	19	6	12	5	29	6	24	28
17	19	5	14	28	1	19	26	19	13	19	7	10
18	2	17	26	10	13	2	10	4	26	2	19	22
19	14	28	7	22	26	15	24	17	9	15	1	3
20	26	10	19	4	9	29	8	1	22	27	13	15
21	8	24	1	16	22	13	22	15	5	10	24	27
22	20	5	13	29	5	27	6	29	18	22	6	9
23	2	17	25	12	19	12	21	13	0	3	18	21
24	15	0	8	26	3	27	6	26	12	15	0	3
25	28	13	21	10	18	12	20	8	24	27	12	15
26	10	26	4	24	3	26	3	21	6	9	24	28
27	22	10	18	9	18	10	17	3	18	21	6	11
28	5	23	2	24	2	24	0	16	0	2	18	24
29	18	16	9	17	8	12	28	12	14	1	8	
30	1	0	23	1	21	25	9	23	26	14	21	
31	15	15	15	7	21	9	5					

TABVLA MA

Anno Gratie 1566 Lōi

GNA LVNE

Anno Gratie 1567 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	20	14	24	15	20	5	8	23	10	17	10	19
2	5	29	8	28	2	17	20	5	24	1	25	4
3	20	13	22	10	14	29	2	18	7	16	10	18
4	5	26	5	23	26	10	14	0	21	1	24	1
5	19	10	18	5	8	22	26	14	6	15	8	14
6	3	23	1	17	20	4	8	27	20	29	21	27
7	17	5	14	29	1	16	21	11	4	13	4	10
8	1	18	26	11	13	28	4	24	18	27	17	22
9	14	0	9	23	25	11	17	8	3	11	0	4
10	27	13	21	4	7	24	0	23	17	24	12	16
11	10	25	2	17	20	7	14	8	1	8	27	18
12	23	8	14	29	3	21	29	23	15	20	7	9
13	5	20	27	12	16	6	14	7	28	3	19	11
14	18	1	10	25	29	20	29	22	11	16	1	3
15	0	14	22	8	13	5	14	6	24	28	12	15
16	12	26	4	21	27	20	28	19	7	10	24	27
17	24	9	17	5	12	5	13	3	19	22	6	9
18	6	21	0	19	26	19	27	16	2	4	18	11
19	18	4	13	3	11	4	11	29	14	16	0	4
20	0	17	26	17	26	18	24	11	26	28	13	17
21	12	1	10	2	11	3	8	24	8	10	26	1
22	25	14	24	17	25	16	21	6	21	23	9	15
23	8	29	8	2	10	0	4	19	3	6	23	29
24	21	13	23	17	24	13	16	1	15	18	7	14
25	5	28	8	1	8	26	29	13	28	1	21	29
26	18	12	23	15	22	9	11	25	10	15	5	13
27	2	26	7	29	5	11	23	7	23	28	10	28
28	16	10	21	12	17	2	5	19	6	12	5	13
29	0	5	25	29	14	16	2	19	26	19	28	
30	15	18	8	11	26	28	14	3	11	4	12	
31	29	2	23	10	27	25	26					

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	10	27	5	19	21	7	11	2	25	3	23	28
2	23	10	17	2	4	20	25	16	9	17	6	10
3	6	22	0	14	16	3	9	1	24	1	19	22
4	19	4	12	26	29	16	23	16	8	15	1	4
5	1	16	24	8	12	0	8	1	22	28	14	16
6	13	27	6	21	25	14	22	15	6	11	26	28
7	25	9	18	3	8	29	7	0	19	23	8	10
8	7	21	0	16	22	13	22	14	3	6	20	22
9	18	3	12	29	6	28	7	28	15	18	3	5
10	0	15	25	12	20	13	21	12	28	1	15	18
11	12	28	7	26	4	28	6	25	11	13	27	0
12	24	10	20	10	19	13	20	8	23	25	10	13
13	6	23	3	24	4	27	3	21	5	7	22	26
14	18	6	16	9	19	11	16	3	17	19	5	10
15	0	20	0	23	3	24	29	15	29	1	18	24
16	13	3	14	7	16	7	12	26	11	14	1	8
17	26	17	28	21	0	20	24	8	23	26	15	22
18	9	1	12	6	14	2	6	20	5	9	29	7
19	23	16	26	20	27	14	17	2	17	22	13	22
20	8	1	11	4	10	26	29	14	0	5	27	7
21	23	16	26	17	22	8	11	26	13	19	12	22
22	8	1	10	0	5	20	23	8	26	3	27	6
23	22	15	24	13	17	2	5	20	9	17	11	20
24	7	29	8	26	29	14	16	3	23	1	25	3
25	22	13	21	9	11	25	28	15	6	15	9	16
26	6	26	5	21	23	7	10	29	20	29	23	29
27	20	9	18	3	5	19	23	12	4	14	6	12
28	4	22	0	15	17	2	6	26	19	28	20	24
29	18	1	12	27	29	15	19	10	4	13	3	7
30	1	25	9	11	28	3	25	19	27	15	19	
31	14	7	24	17	10	10	1					

VERI LOCI IN ZODIACO

1568 anno Græ 1568 bissextili

1569 anno Græ 1569 bissextili

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	13	27	18	5	12	5	14	6	24	27	11	13
2	25	9	0	18	26	19	28	19	6	9	23	26
3	6	21	13	1	10	3	12	2	18	20	5	8
4	18	3	25	15	24	17	25	14	0	2	17	21
5	0	16	8	29	8	1	9	26	11	14	29	4
6	12	29	21	13	22	15	22	9	23	26	12	17
7	25	13	5	28	7	29	5	21	5	8	24	1
8	8	26	19	13	22	12	17	3	17	20	7	15
9	21	11	4	28	6	25	29	14	29	2	21	29
10	5	25	19	12	20	8	12	26	11	15	4	13
11	18	10	4	27	3	21	24	8	23	27	18	27
12	2	25	19	11	16	3	6	19	5	10	2	11
13	17	10	3	24	29	15	17	1	18	24	16	25
14	1	24	18	8	12	27	29	14	1	7	0	10
15	16	9	2	21	25	9	11	26	14	22	15	24
16	1	24	16	4	7	20	23	9	28	6	0	8
17	16	8	0	17	19	3	6	23	13	21	15	22
18	1	22	13	29	1	16	19	6	28	6	29	5
19	15	5	26	12	14	29	2	20	12	21	13	18
20	29	18	9	25	26	11	15	4	27	6	26	1
21	13	1	22	7	9	24	28	19	12	20	10	14
22	26	13	4	18	21	7	12	4	27	4	23	26
23	9	25	16	0	3	20	26	18	11	18	5	8
24	22	7	28	12	15	3	10	3	26	1	18	20
25	4	19	10	24	28	17	25	18	10	14	0	2
26	16	1	21	7	11	1	9	3	23	27	13	15
27	28	12	3	19	24	15	24	17	7	10	25	27
28	10	24	15	2	8	0	9	1	20	23	8	10
29	22	6	28	15	22	15	24	15	3	6	20	22
30	4	10	28	6	0	8	28	15	18	1	4	
31	15	22	21	22	11	29	17					

D. Mēsis	Januarius	Februari ⁹	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August ⁹	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	0	19	28	21	29	20	24	9	23	26	13	19
2	13	4	13	6	13	3	7	21	5	8	26	3
3	26	18	27	20	28	16	19	3	18	21	10	18
4	10	3	12	5	11	29	1	15	1	4	24	3
5	24	18	27	19	25	11	13	28	14	18	9	18
6	9	3	12	3	8	24	26	10	27	2	24	2
7	24	17	27	17	21	7	8	23	10	16	9	17
8	9	1	11	0	4	19	21	6	23	0	23	1
9	23	15	25	13	17	1	3	18	7	15	8	16
10	7	28	8	26	29	12	15	1	22	0	23	0
11	20	11	21	8	10	24	27	15	6	14	7	13
12	4	24	4	20	22	6	10	29	21	29	21	26
13	18	7	16	1	4	19	23	13	6	14	5	9
14	1	19	28	13	16	1	6	27	21	29	18	22
15	14	1	10	25	28	14	19	12	6	13	2	5
16	27	13	22	7	10	27	3	26	20	27	15	18
17	10	25	4	19	22	10	17	11	4	10	27	0
18	22	7	16	1	4	23	2	26	18	23	9	12
19	4	19	28	13	17	7	17	10	1	6	21	23
20	16	0	9	25	0	21	1	24	14	18	3	5
21	28	12	21	7	13	5	15	7	26	0	15	17
22	10	24	3	20	27	19	29	21	9	12	26	29
23	22	7	15	3	10	4	13	4	21	24	8	11
24	4	20	28	17	24	18	27	17	3	6	20	24
25	17	3	11	1	9	3	11	29	15	17	2	6
26	29	16	24	15	24	17	24	12	27	29	14	19
27	12	0	8	0	9	1	7	24	9	11	27	2
28	25	14	22	15	24	15	20	6	20	23	9	16
29	8	7	0	8	18	3	18	2	5	22	0	
30	22	21	15	22	11	15	0	14	17	6	14	
31	5	6	6	27	11	0	28					

TABVLA MA

GNA LVNE

A nno Gratie 1550 Lió

A nno Gratie 1551 Lió

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	12	6	16	6	11	25	28	13	1	8	2	10
2	27	20	0	19	23	7	10	26	15	23	17	24
3	12	4	13	1	4	19	22	9	29	8	1	8
4	26	17	27	13	16	1	4	22	13	23	16	22
5	10	0	9	25	28	13	17	5	28	8	0	5
6	24	13	22	7	10	25	29	19	13	22	13	18
7	8	26	4	19	22	7	12	3	27	5	26	0
8	21	8	17	1	4	19	25	17	11	19	9	12
9	4	20	29	13	15	2	9	1	25	3	21	24
10	17	2	10	24	27	15	22	15	9	16	3	6
11	0	14	22	6	10	28	6	0	23	29	15	18
12	12	27	4	19	23	12	20	14	6	11	27	0
13	25	9	16	2	6	26	5	29	19	24	9	12
14	7	22	29	15	20	11	20	13	2	6	21	23
15	20	4	11	28	4	26	5	27	15	18	3	5
16	2	16	24	11	18	11	19	10	27	0	14	17
17	14	29	7	25	3	26	4	23	9	12	26	29
18	26	12	20	10	17	10	18	6	21	24	8	12
19	8	25	3	24	2	25	1	19	3	5	20	25
20	20	8	17	9	17	9	15	1	15	17	3	8
21	3	22	1	23	2	23	28	13	27	0	16	21
22	16	6	15	8	16	7	11	25	10	12	0	6
23	29	20	29	23	1	20	23	8	23	25	13	20
24	12	5	14	8	15	3	6	21	5	8	27	5
25	26	20	29	23	29	16	18	3	18	22	12	20
26	10	4	14	7	12	29	1	15	0	5	16	5
27	25	18	29	20	25	11	13	27	13	19	11	19
28	9	2	13	3	8	23	25	9	27	3	26	4
29	23		27	16	20	4	7	22	10	17	11	18
30	7		10	29	2	16	19	5	24	2	25	3
31	21		23		14		18		17		17	

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Iulius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	0	17	24	9	11	27	1	22	16	25	14	18
2	13	0	7	21	23	10	15	7	1	8	27	0
3	26	12	19	4	6	23	29	22	15	22	9	12
4	9	24	2	16	19	7	14	7	29	5	22	24
5	22	6	14	28	2	21	29	22	13	18	4	6
6	4	17	26	11	15	5	14	6	27	1	16	18
7	15	29	8	24	29	20	18	21	10	13	27	29
8	27	11	20	7	13	5	13	5	22	25	9	12
9	9	24	2	20	27	19	28	18	5	7	22	24
10	21	6	15	3	11	4	12	2	18	20	5	7
11	3	19	28	17	25	19	26	15	0	2	17	20
12	15	1	11	2	10	4	10	28	13	15	0	3
13	27	14	24	16	25	18	24	10	25	27	12	17
14	9	28	8	1	10	2	7	23	7	9	25	1
15	21	12	22	16	25	15	20	5	19	21	8	15
16	4	25	6	0	9	28	2	17	1	4	22	29
17	18	9	20	14	22	11	14	28	13	17	6	13
18	1	23	5	28	5	23	26	16	25	0	20	28
19	15	8	19	12	18	5	8	22	8	13	4	13
20	29	23	3	25	1	17	19	4	21	27	19	28
21	14	8	17	8	13	29	1	16	4	10	4	13
22	29	22	2	21	26	10	13	29	17	25	19	27
23	14	6	15	4	8	22	25	11	1	9	3	11
24	28	20	29	16	20	4	7	24	15	24	17	25
25	13	3	12	29	2	16	19	7	29	8	1	8
26	27	16	25	11	13	28	1	20	13	22	14	21
27	11	29	8	23	25	10	14	4	27	6	28	3
28	25	12	20	5	7	22	27	18	11	20	11	15
29	8		2	16	19	5	10	2	26	4	23	27
30	21		14	28	1	18	24	16	10	18	6	9
31	4		26		14		8		1		1	21

VERI LOCI IN ZODIACO

Anno Dñe 1572 bissextili

Anno Gratie 1573 Dñi

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	3	18	9	26	3	27	6	27	14	17	1	4
2	15	0	21	10	18	12	20	10	27	29	13	16
3	27	12	4	23	2	26	4	23	9	11	25	29
4	8	24	16	7	16	9	17	5	20	22	7	12
5	20	7	29	21	0	23	0	17	2	4	20	25
6	2	20	13	5	14	7	13	29	14	16	3	8
7	15	3	26	19	29	20	26	11	25	29	16	22
8	28	17	10	4	13	3	8	23	7	11	29	6
9	11	1	25	19	27	16	20	5	19	23	12	21
10	25	16	10	4	11	29	2	16	1	6	26	6
11	9	1	25	18	24	11	14	28	14	19	10	20
12	23	16	10	1	7	23	26	10	26	2	24	4
13	8	1	24	15	20	5	7	22	9	16	8	18
14	21	15	9	28	2	17	19	4	22	29	23	2
15	7	0	23	11	15	29	1	17	5	13	7	16
16	22	14	6	24	27	10	13	0	19	28	22	0
17	7	28	20	6	9	23	25	13	4	13	6	13
18	21	12	3	19	21	5	8	27	19	28	20	26
19	6	25	16	1	3	18	22	11	4	12	4	9
20	10	8	29	14	16	1	5	25	19	27	17	21
21	4	21	11	26	28	14	18	10	3	11	0	4
22	17	4	24	8	10	27	3	25	18	25	13	16
23	0	16	6	20	23	10	17	10	2	8	25	28
24	13	28	18	2	5	24	1	24	16	22	8	10
25	25	9	0	14	18	8	16	9	0	5	20	22
26	7	21	12	27	2	22	1	23	13	17	2	4
27	18	3	24	10	15	7	15	8	27	0	14	16
28	0	15	6	23	29	22	0	22	10	12	27	29
29	12	27	18	6	13	7	15	6	22	25	9	12
30	24	1	19	28	22	0	19	5	7	21	24	
31	6	13	12	14	2	19	7					

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	20	10	19	12	20	10	14	29	13	16	4	11
2	4	25	4	27	4	23	27	11	25	29	17	25
3	17	9	18	11	18	6	9	23	7	11	1	9
4	7	24	3	26	2	18	21	5	20	25	15	24
5	16	9	18	10	15	1	3	17	3	8	0	9
6	0	24	3	24	28	13	15	0	17	22	15	24
7	15	9	17	7	11	26	28	13	0	7	0	8
8	0	23	2	20	23	8	10	26	14	21	15	22
9	15	7	16	3	6	20	22	9	28	6	29	6
10	29	20	29	16	18	2	5	22	13	21	14	20
11	13	3	12	28	0	14	17	6	27	6	28	3
12	26	15	25	10	12	27	0	20	12	20	12	16
13	10	28	7	22	24	9	13	4	27	5	25	29
14	23	10	19	3	6	22	27	18	12	19	8	12
15	6	22	1	15	18	5	11	3	26	3	21	24
16	18	4	13	27	0	18	25	18	11	17	4	7
17	0	15	24	9	13	1	9	3	25	1	17	19
18	13	27	6	21	25	15	24	18	9	14	29	2
19	25	9	18	3	8	29	9	2	22	26	11	13
20	7	21	0	16	21	14	23	16	5	9	23	25
21	18	2	12	28	5	28	7	29	17	21	5	7
22	0	14	24	11	19	12	21	13	29	2	17	20
23	12	27	6	25	3	26	5	25	11	14	29	2
24	24	10	19	8	17	10	19	8	23	26	11	15
25	6	23	2	22	1	25	2	20	5	8	23	28
26	19	6	15	6	16	9	15	2	17	20	5	11
27	2	20	29	21	0	23	28	14	29	2	18	24
28	15	4	13	6	15	6	11	26	11	14	1	8
29	28	27	21	29	19	23	8	22	26	14	22	
30	12	12	6	13	2	5	20	4	8	28	6	
31	26	27	27	17	2	21	20					

TABVLA MA

GNA LVNE

anno Græ 1574 Lōi

anno Græ 1575 Lōi

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Julius	Augustus	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	4	28	8	27	1	16	18	4	22	0	23	1
2	18	11	21	10	13	27	0	17	6	14	8	15
3	3	25	5	22	25	9	12	0	20	29	22	29
4	18	8	18	4	7	21	25	13	5	14	7	12
5	2	21	0	16	18	3	7	27	20	29	21	25
6	15	3	12	28	0	16	20	11	5	14	4	8
7	29	16	25	10	12	28	3	25	19	28	17	21
8	12	28	7	21	24	10	17	10	3	11	0	3
9	25	10	19	3	6	23	1	24	17	24	12	15
10	7	21	1	15	18	7	15	8	0	7	24	27
11	20	4	12	27	1	20	28	22	14	20	6	8
12	2	16	14	9	14	4	12	6	27	2	17	20
13	14	28	6	22	27	18	27	20	10	14	29	2
14	26	11	18	5	10	2	12	4	23	26	11	14
15	9	24	1	18	24	17	26	18	5	8	23	26
16	21	6	14	2	9	2	11	1	18	20	5	8
17	4	19	27	16	24	17	25	14	0	2	16	20
18	16	2	10	0	9	2	8	16	12	14	28	3
19	28	15	24	15	23	16	22	9	23	26	11	16
20	11	29	8	0	8	0	5	21	5	7	23	29
21	24	13	22	14	23	13	18	3	17	19	6	13
22	7	27	6	19	7	27	0	15	29	2	20	27
23	20	12	21	14	21	10	13	27	12	15	4	11
24	4	26	5	29	5	23	25	10	25	28	18	26
25	18	11	20	13	19	5	7	22	7	12	2	11
26	2	26	5	27	2	18	10	5	20	26	17	26
27	17	11	20	11	15	1	2	17	4	10	2	11
28	2	25	4	24	28	13	15	29	17	24	17	25
29	16	18	7	10	24	27	12	1	9	2	9	
30	0	2	19	22	6	9	25	15	23	16	23	
31	14	15	4	21	9	8	7					

D. Mēsis	Januarius	Februarius	Martius	Aprilis	Maius	Iunius	Julius	Augustus	Septēber	October	Novēber	Decēber
1	20	6	14	28	0	17	22	14	8	16	5	9
2	3	19	26	10	13	0	6	29	22	0	17	21
3	16	1	8	23	26	13	20	14	6	13	0	3
4	29	14	21	6	9	27	5	29	20	26	12	15
5	12	26	3	18	22	12	20	13	4	8	24	26
6	24	8	16	1	5	26	5	27	17	21	6	8
7	5	19	28	14	19	11	20	11	0	3	17	20
8	17	2	10	27	3	26	4	25	13	15	29	2
9	29	14	23	11	18	11	18	9	25	27	11	14
10	11	27	5	25	2	25	3	22	7	9	24	27
11	23	9	18	9	17	10	17	4	19	21	6	10
12	5	22	2	23	2	24	9	17	2	4	19	23
13	17	6	15	8	17	9	14	0	15	17	2	7
14	0	20	29	23	1	22	27	13	27	29	15	21
15	13	4	14	8	16	6	10	25	9	11	29	5
16	26	18	28	22	0	19	23	7	21	24	13	20
17	9	2	13	6	14	1	5	19	3	7	27	5
18	23	16	27	20	27	14	16	0	16	20	11	19
19	7	0	11	3	10	26	28	12	28	4	26	4
20	21	15	25	17	22	7	10	24	11	18	10	19
21	5	29	9	0	4	19	22	7	25	2	25	4
22	20	13	23	12	16	1	4	19	8	16	10	18
23	5	27	7	25	28	13	16	2	22	1	25	2
24	20	11	20	7	10	25	28	15	7	16	9	16
25	4	24	3	19	22	6	10	29	21	1	23	29
26	18	7	16	1	4	18	22	12	5	15	6	12
27	2	19	28	13	15	0	5	26	19	19	19	24
28	15	2	10	25	27	13	18	10	3	12	2	6
29	28	12	6	9	25	2	24	18	26	14	18	
30	11	4	18	21	8	15	8	2	9	27	0	
31	24	16	4	29	23	22	12					

PARS VLTI

MA Tabule Magne / veri Loci Lune in Zodiaco.

Anno Gie 1578 Lōi.

Anno Gie 1579 Lōi.

D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	10	26	4	18	10	7	13	5	29	7	26	19
2	23	8	16	0	3	20	27	20	14	21	8	11
3	6	20	28	12	15	4	11	5	28	4	20	23
4	18	3	10	25	29	18	26	20	11	16	2	5
5	1	15	22	8	12	2	11	4	24	29	14	17
6	14	27	5	21	26	17	26	18	7	11	26	18
7	26	9	17	4	10	2	11	2	20	23	8	10
8	7	21	0	17	24	17	25	16	3	5	19	22
9	19	4	13	1	9	2	9	29	15	17	1	4
10	1	17	26	15	23	16	23	12	27	29	13	17
11	13	0	9	0	8	1	7	24	9	11	16	0
12	26	14	23	14	23	15	21	7	21	23	9	14
13	8	27	7	29	8	29	4	19	4	6	22	27
14	21	11	21	14	22	13	16	2	16	19	6	12
15	4	25	5	29	7	16	29	14	29	1	19	26
16	17	10	20	14	21	9	12	27	11	14	3	11
17	1	25	5	28	4	22	25	9	23	27	18	26
18	15	9	20	12	18	4	7	20	6	11	2	11
19	29	23	4	25	1	16	18	2	19	25	17	25
20	13	7	18	8	13	18	0	15	2	9	2	10
21	27	21	1	21	25	9	12	27	16	23	16	24
22	12	5	15	3	7	21	24	10	0	8	1	9
23	27	18	28	15	19	3	6	23	14	23	16	23
24	11	2	11	27	0	15	18	7	28	8	0	6
25	25	15	24	9	12	27	1	20	13	22	14	19
26	9	27	6	21	24	9	14	4	28	7	27	2
27	22	10	18	3	6	21	27	19	12	21	10	15
28	6	22	1	15	18	4	10	3	26	4	23	27
29	19	13	27	0	17	24	17	10	18	5	8	8
30	1	24	8	12	0	8	1	24	1	17	20	0
31	13	6	24	21	15	13	2	0	0	0	0	0

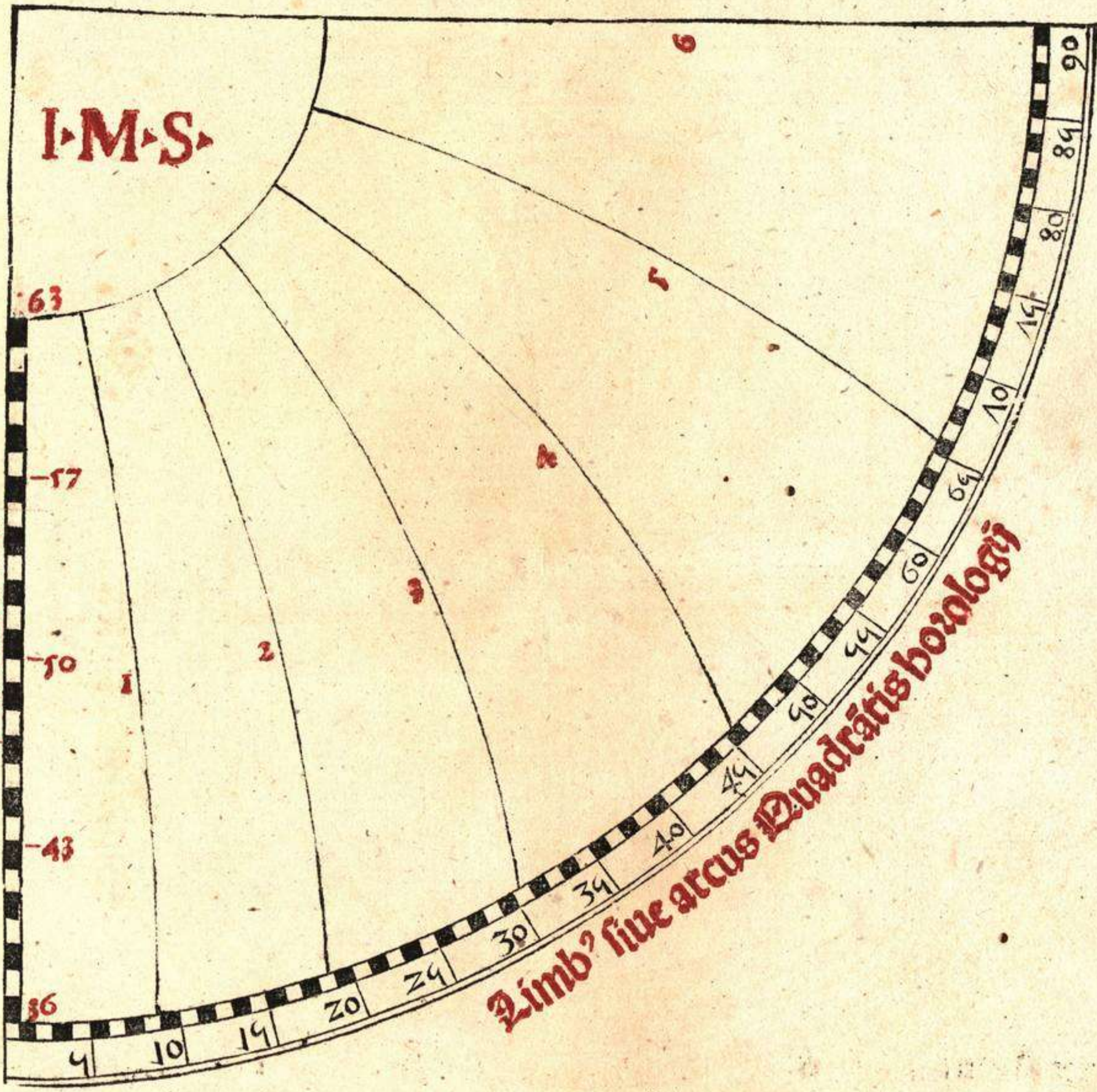
D. Mēsis	Januarius	Februari	Martius	Aprilis	Maius	Junius	Julius	August	Septēber	October	Nouēber	Decēber
1	10	26	4	18	10	7	13	5	29	7	26	19
2	23	8	16	0	3	20	27	20	14	21	8	11
3	6	20	28	12	15	4	11	5	28	4	20	23
4	18	3	10	25	29	18	26	20	11	16	2	5
5	1	15	22	8	12	2	11	4	24	29	14	17
6	14	27	5	21	26	17	26	18	7	11	26	18
7	26	9	17	4	10	2	11	2	20	23	8	10
8	7	21	0	17	24	17	25	16	3	5	19	22
9	19	4	13	1	9	2	9	29	15	17	1	4
10	1	17	26	15	23	16	23	12	27	29	13	17
11	13	0	9	0	8	1	7	24	9	11	16	0
12	26	14	23	14	23	15	21	7	21	23	9	14
13	8	27	7	29	8	29	4	19	4	6	22	27
14	21	11	21	14	22	13	16	2	16	19	6	12
15	4	25	5	29	7	16	29	14	29	1	19	26
16	17	10	20	14	21	9	12	27	11	14	3	11
17	1	25	5	28	4	22	25	9	23	27	18	26
18	15	9	20	12	18	4	7	20	6	11	2	11
19	29	23	4	25	1	16	18	2	19	25	17	25
20	13	7	18	8	13	18	0	15	2	9	2	10
21	27	21	1	21	25	9	12	27	16	23	16	24
22	12	5	15	3	7	21	24	10	0	8	1	9
23	27	18	28	15	19	3	6	23	14	23	16	23
24	11	2	11	27	0	15	18	7	28	8	0	6
25	25	15	24	9	12	27	1	20	13	22	14	19
26	9	27	6	21	24	9	14	4	28	7	27	2
27	22	10	18	3	6	21	27	19	12	21	10	15
28	6	22	1	15	18	4	10	3	26	4	23	27
29	19	13	27	0	17	24	17	10	18	5	8	8
30	1	24	8	12	0	8	1	24	1	17	20	0
31	13	6	24	21	15	13	2	0	0	0	0	0

QVADRANS HORALOGII HO/ RISONTALIS

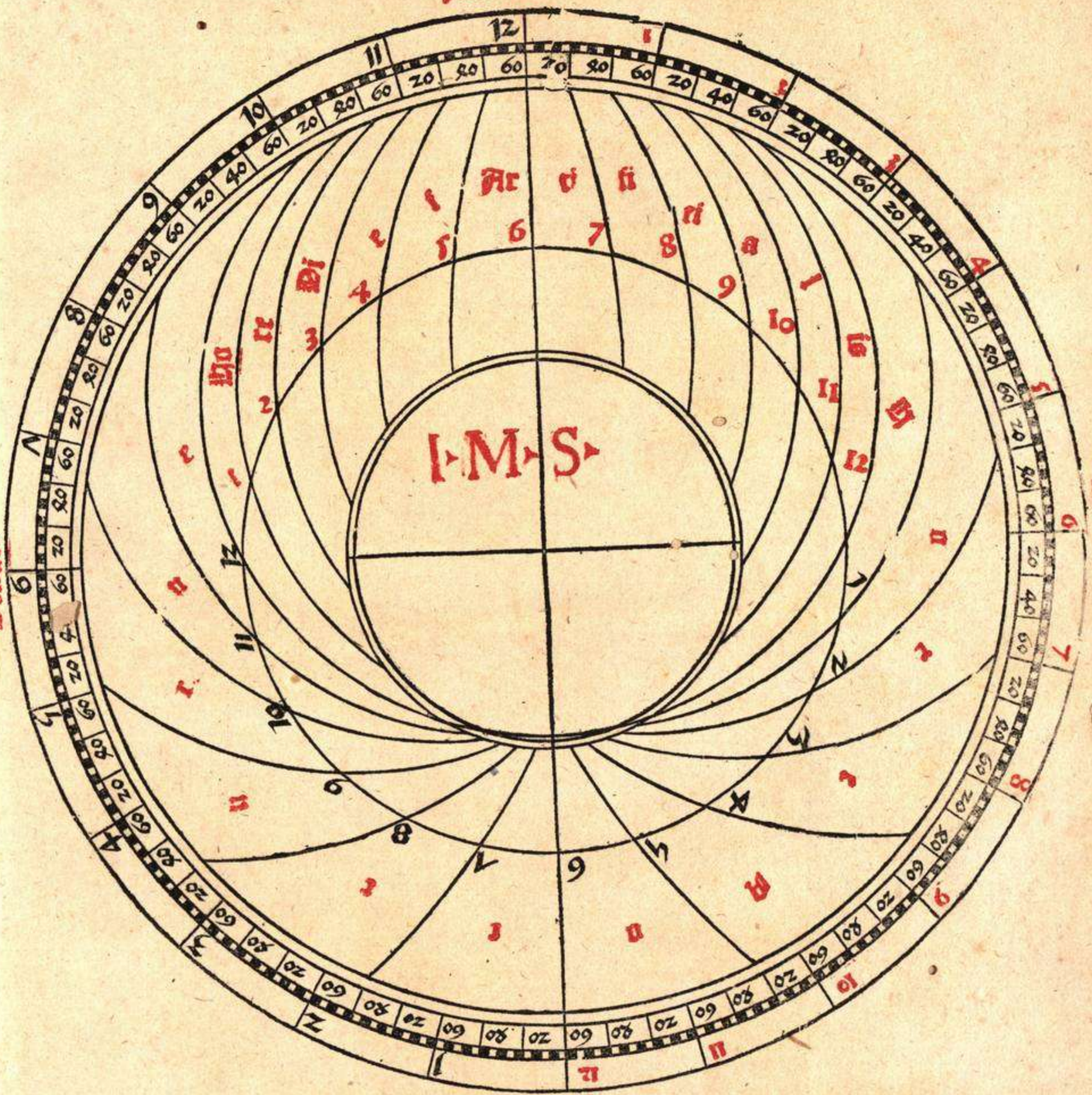

INSTRUMENTVM HORARVM

Inequalium Generale.
Meridies.

Media nox.

Exactum Insigne hoc atq; Preclarum Opus Kalē

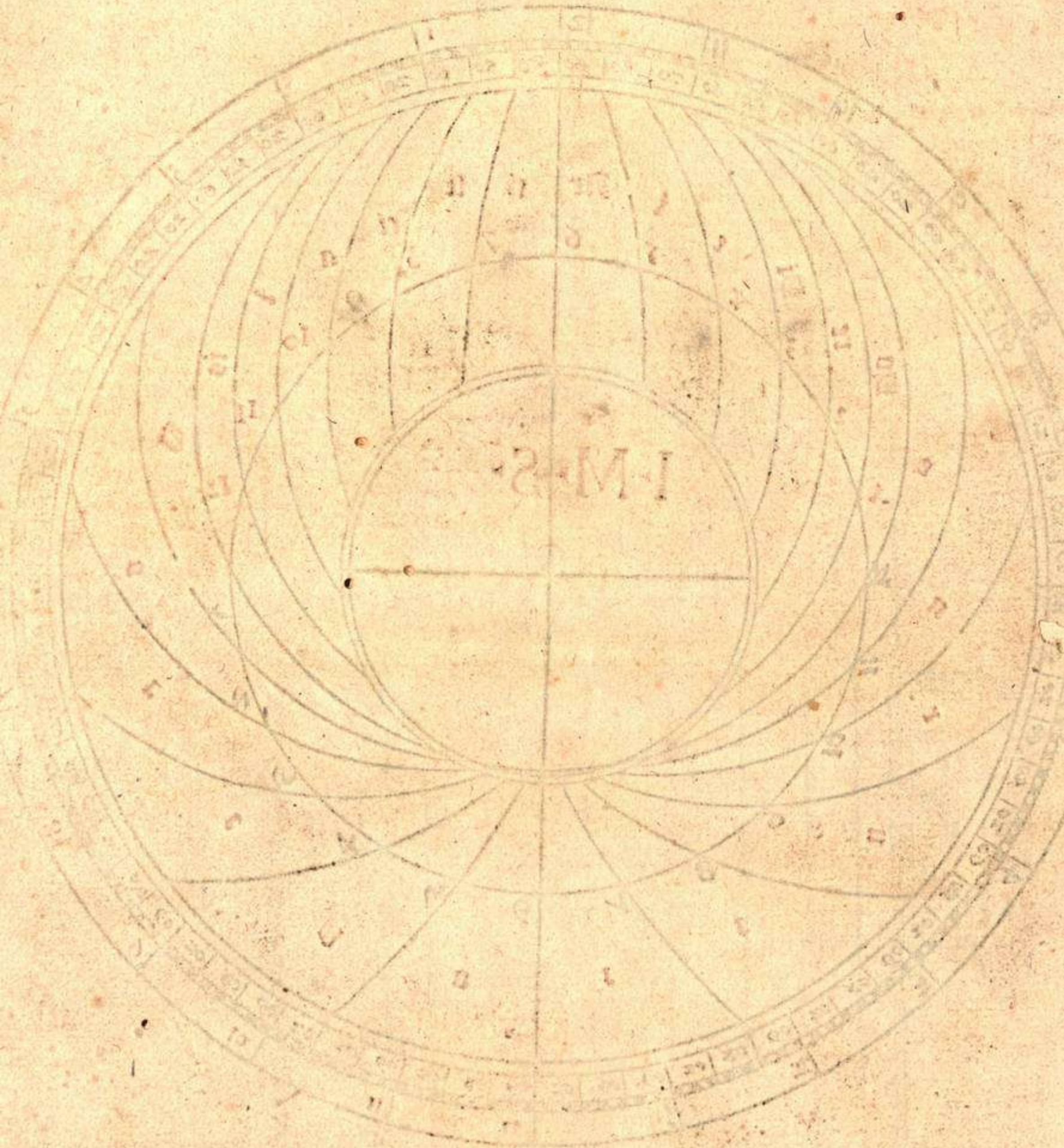
darq; A Joanne Stafflerino Iustingensi/ Viri in Astronomia
peritissimo: Alemanno: Editum.

Impressum in Oppenheim per Jacobum Köbel. et Die 24.
Martij Mensis. Anno 1518.

INSTRUMENTVM HORARVM

Inventum a Johanne
de Dintwiche

Instrumentum horarium
 Inventum a Johanne de Dintwiche
 Anno 1517

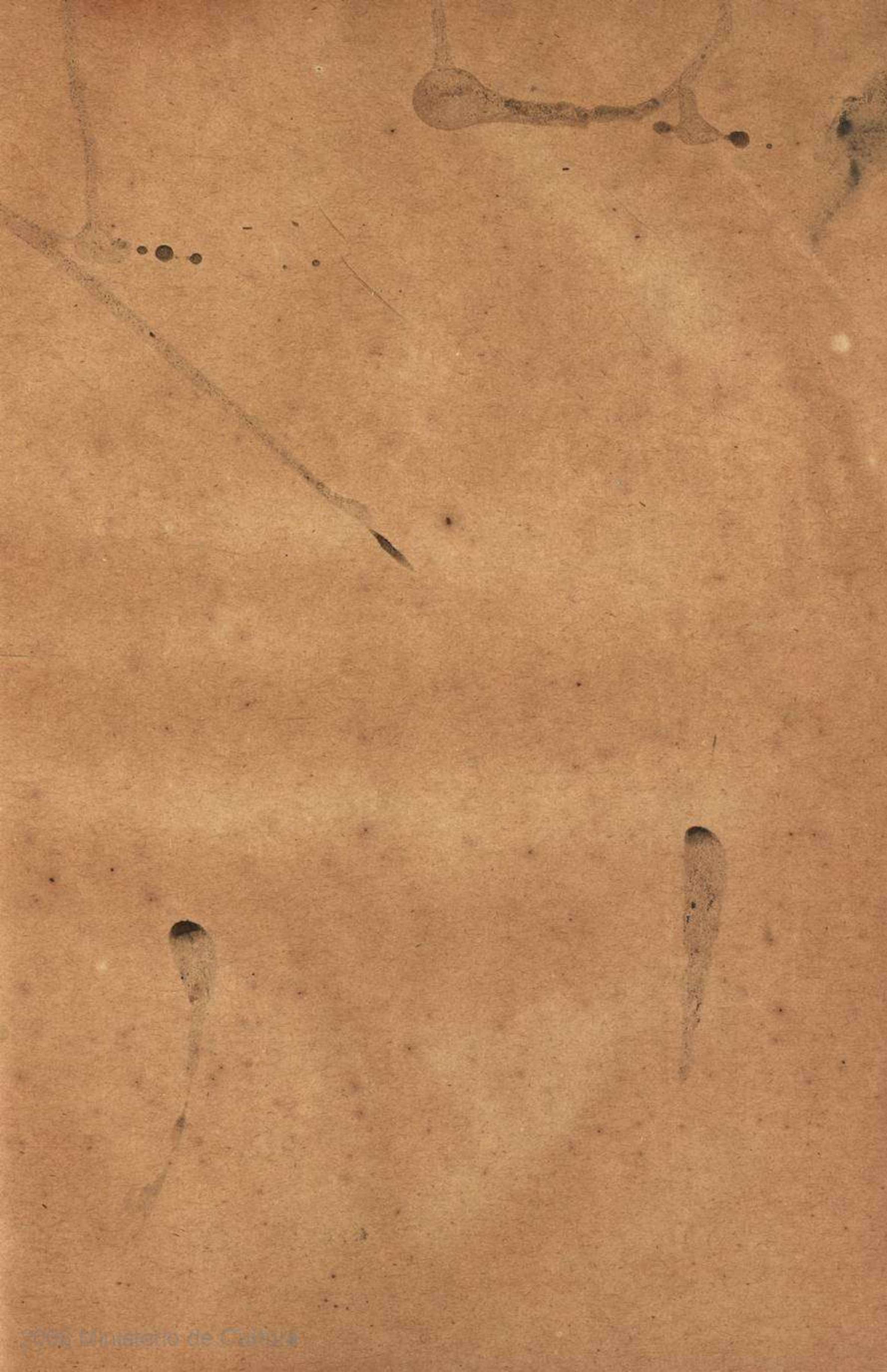

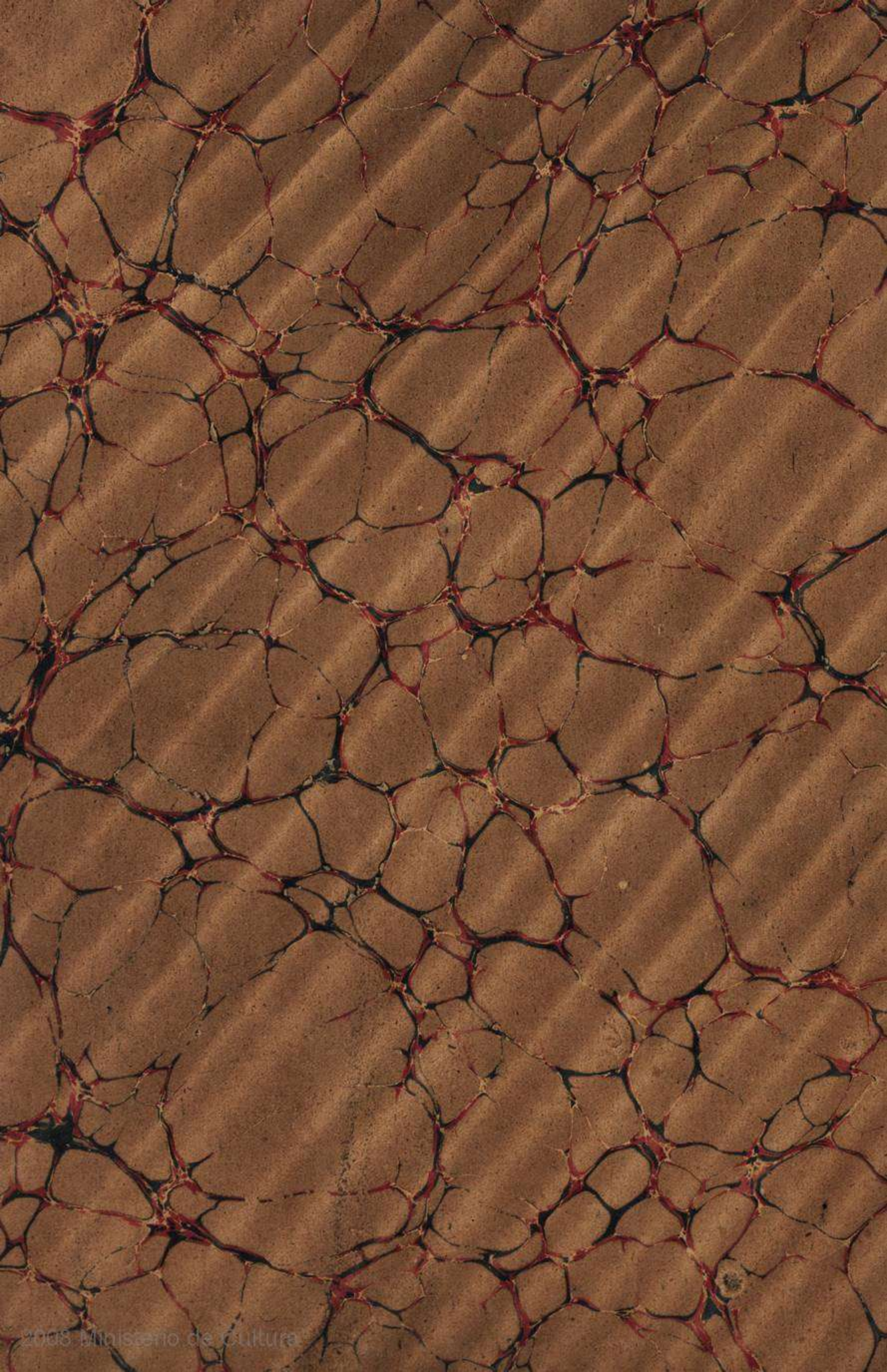

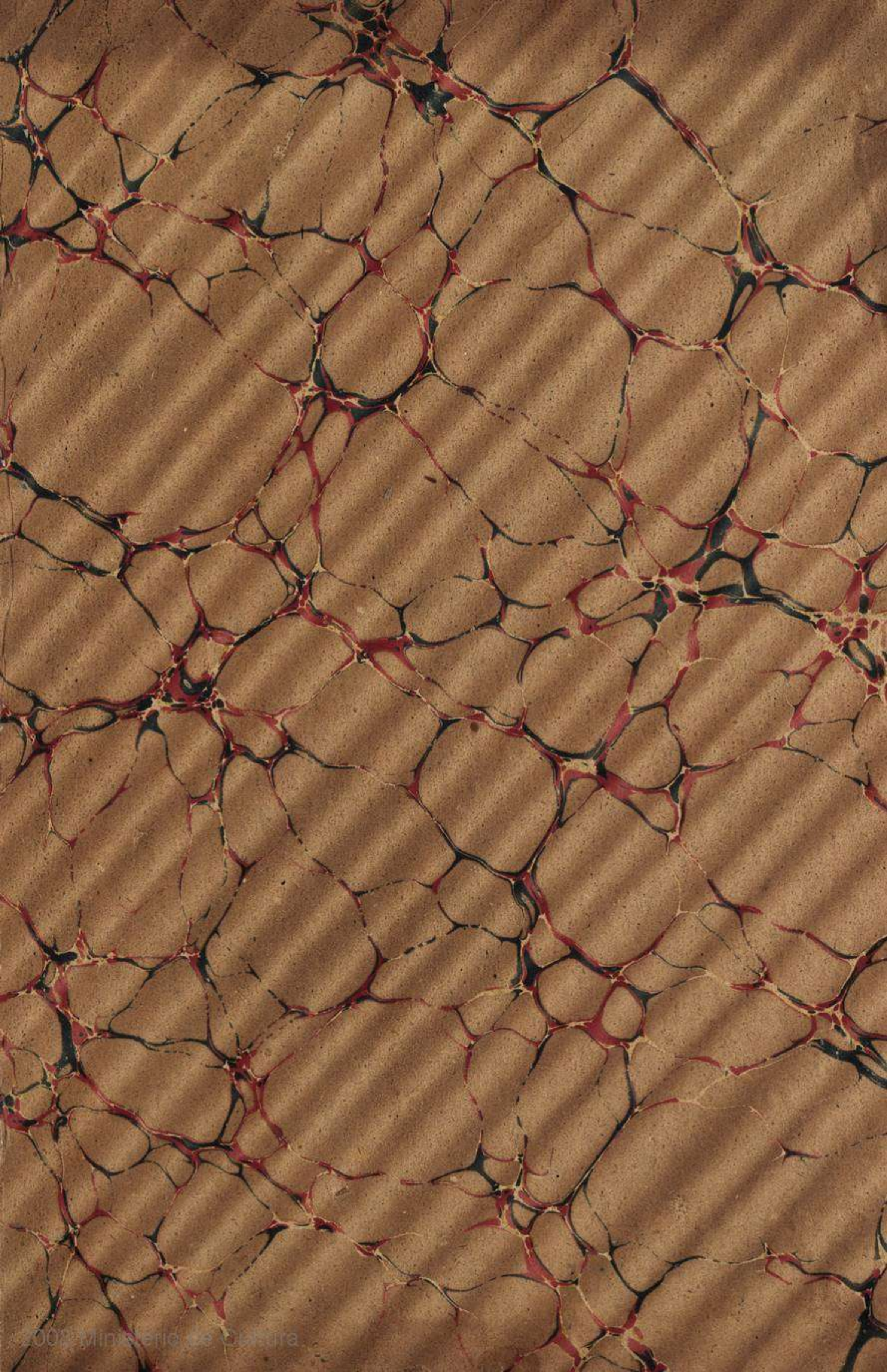

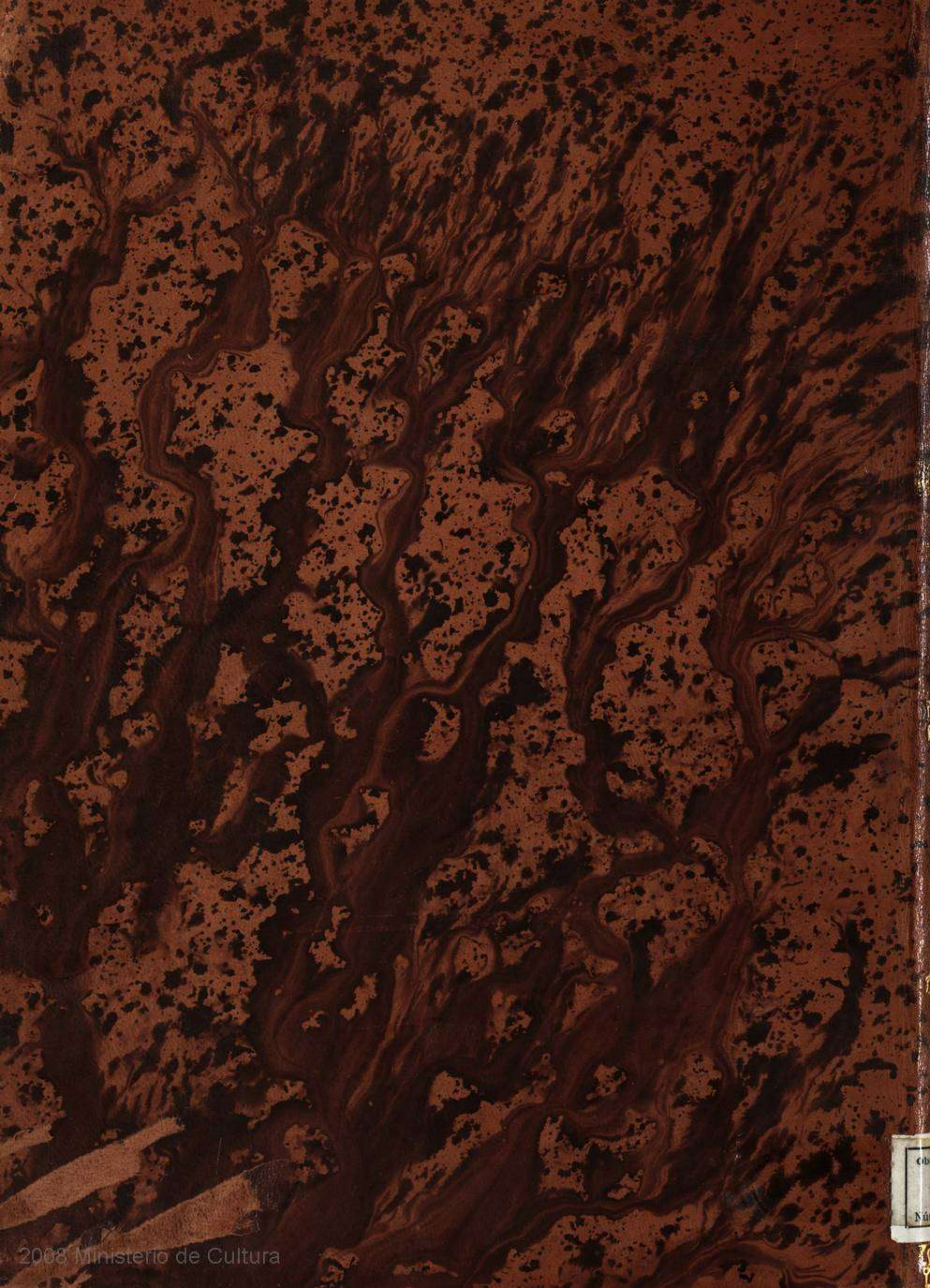

Ob
Nú

STORFFLER

CALENDARIUM

ROMANUM

MAGNUM

Observatorio de Marina
BIBLIOTECA

15.887

